

SANCTISSIMI DOMINI NOSTRI

BENEDICTI

PAPÆ XIV.

BULLARIIUM.

TOMUS PRIMUS,

*IN QUO CONTINENTUR CONSTITUTIONES, EPISTOLÆ,
ALIAQUE EDITA AB INITIO PONTIFICATUS USQUE
AD ANNUM MDCCXLVI.*

Volumen 3.

EDITIO NOVA, SUMMO STUDIO CASTIGATA.

MECHLINIÆ,

Typis P.-J. HANICQ, typographi Celsiss. Domini *PRINCIPIS
DE MEAN*, Archiepiscopi Mechliniensis.

Superiorum permissu. — 1826.

C 76.180

Harvard College Library

Oct. 11. 1974

Treat fund

ANNO
1744.

SANCTISSIMI DOMINI NOSTRI

BENEDICTI PAPÆ XIV.

CONSTITUTIONES, EPISTOLÆ etc.

QUÆSTIONI PROPOSITÆ

CXIII.

An Filii ex adulterio procreati legitimenter
per subsequens matrimonium, disserendo
rescribitur.

*Venerabili Fratri Archiepiscopo Sancti
Dominici in Insula Hispaniola.*

BENEDICTUS PAPA XIV.

*Venerabilis Frater, salutem, et Apostolicam
Benedictionem.*

REDDITÆ Nobis altero abhinc Mense fuerunt Exor
Literæ tuæ xxvii. Maji proxime elapsi ad Nos dium.
scriptæ, ac Typis impressæ, quibus occurren-
tem istic cujusdam facti sp̄ciem enarras, et
Tbm. III. A 3

P O N T. Nostram super eo sententiam requiris. Nou te latere arbitramur , nullum Nos diem vacuum habere , quum gravissimis assidue curis , atque negotiis non tam occupemur , quam pene jam obruamur ; in hisce præsertim asperitatibus rerum , quibus undique conflictamur , et quarum famam ad vestras quoque oras pervasisse , non dubitamus. Sed tamen , ut compertum sit omnibus , quanti te facimus , Venerabilis Frater , et quanto dignitatem Episcopalis characteris , quo præfulges , in honore habemus , aliqua temporis spatia reperiire , et colligere studuimus , ea que in evolvendis private Bibliotheçæ Nostræ libris insumpsimus , quo possemus propositæ abs te quæstioni respondere. Quod quidem præsentibus Nostris Literis facimus , non tamen ex auctoritate Apostolicæ Sedis , quam , meritis licet imparibus , obtinemus , sed meram sustinentes personam Doctoris privati , cuius vitæ ætas fere omnis in Sacrorum Canonum studiis , quamvis nou magno fortasse fructu , exacta est. Neque enim visa Nobis est ea quæstio Pontificiæ Decisionis Oraculo indigere , quemadmodum ex inferius dicendis Fraternitas Tua probe poterit intelligere.

Facti species et Du- §. 1. Itaque casus est. Vir Nobilis uxoratus rem habuit , stante matrimonio , cum libera Muliere , pari cum ipso natalium nobilitate , duosque filios ex ea procreavit. Defuncta vero Uxore , matrimonium contraxit cum prædicta Muliere , quæ duos , ut præfertur , filios ei pepererat. Horum alter jam mortem obierat ; atque ille procul dubio natus erat priore Uxore in vivis agente. Alter superstes est , sed nondum satis est exploratum , an eâdem prima Uxore vivente conceptus , aut natus fuerit. Dubitatur de utroque , an legitimi sive spurii sint habendi ; seu potius , an per subsequens matrimonium cum ipsorum Matre contractum , ambo censendi sint legitimati.

Regula §. 2. Porro , admissa Canonici juris regula , juris quo- quam Nos verissimam judicamus , quamque ,

ut paulo infra patebit, a nemine in dubium re- A N N O
vocari posse arbitramur : quod nempe, licet 1744.
proles ante matrimonium nata, legitima fiat ad legitimi-
per subsequens matrimonium inter Parentes rite mationem
contractum ; attamen id dumtaxat locum ha- prolis an-
beat, quum copula intercesserit inter liberum te matrim
et liberam, non autem ubi alter ex Parenti- procreatæ
bus matrimonio ligatus foret : tunc enim pro-
les ante secundas nuptias nata nequaquam fit
legitima, quamvis Adulter, post mortem prio-
ris Uxor, verum, et legitimum cum ejus Matre Filius ex
contrahat matrimonium ; hac inquam regula adulterio
semel admissa, evidens est, filium illum præ- genera-
mortuum, qui natus est prima Uxore super-
stite, legitimum non evasisse per matrimonium tus, et na-
cum ipsius Matre contractum, postquam pri- stante ma-
ma Uxor e vivis excesserat. non legi-
timatur

§. 3. Quod vero ad alterum filium adhuc viventem attinet; si constaret saltem hunc na- per subse-
tum esse post mortem primæ Uxor, quam il- quens ma-
lius Pater habuerat, quamvis ea superstite con- trimon. Dubitari
ceptus fuisset; in arduam illam controversiam posset,
deduceremur, quæ inter Doctores, ut nosti, ubi natus
agitatur, an scilicet, pro statuenda prolis legi- esset uxo-
timatione, ejusdem nativitatis tempus attendi re defun-
debeat, an præterea habenda sit ratio temporis cta.
ejusdem conceptus; in qua controversia, satis
ut prædiximus, ardua, quum inveniantur Textus
Textibus contrarii, cumque Doctores Doctoribus,
Tribunalia Tribunalibus adversentur; si a Nobis
nihil judicium nostrum in casibus particularibus
interponendum foret, non aliter id a Nobis
fieret, quam secundum sententiam in Tribunalibus et Curia illius Regionis receptam, in qua
esset pronunciandum.

§. 4. Cum vero hactenus, ut scribis, incer- In dubio
tum sit, quo tempore filius ille vivens conce- fave-
ptus, quove in lucem editus fuerit, solumque dum,
constet de morte prioris Uxor, et de secundo proli-
cum Altera Muliere matrimonio: supervaca-
neum, extraneumque remanet examen præfatæ
controversiæ, an, ad effectum legitimationis

P o n t . N.
A. V. la
h
n
o
r
f
c
]

Factis
cies et
biuum.

jur

ut paulo infra patebit, a nemine in dubium re- A n n o
vocari posse arbitramur : quod nempe , licet 1744.
proles ante matrimonium nata , legitima fiat ad legitimam
per subsequens matrimonium inter Parentes rite mationem
contractum ; attamen id dumtaxat locum ha- prolis an-
beat, quum copula intercesserit inter liberum te matrim
et liberam , non autem ubi alter ex Parenti- procreatæ
bus matrimonio ligatus foret : tunc enim pro-
les ante secundas nuptias nata nequaquam fit
legitima, quamvis Adulter , post mortem prioris Filius ex
Uxoris , verum , et legitimum cum ejus Matre adulterio
contrahat matrimonium ; hac inquam regula adulterio
semel admissa , evidens est , filium illum præ- genera-
mortuum , qui natus est prima Uxore super- tus, et na-
stite , legitimum non evasisse per matrimonium stante ma-
cum ipsius Matre contractum , postquam pri- trimonio,
ma Uxor e vivis excesserat. non legi-

§. 3. Quod vero ad alterum filium adhuc timatur
viventem attinet ; si constaret saltem hunc na- persubse-
tum esse post mortem primæ Uxoris , quam il- quens ma-
lius Pater habuerat, quamvis ea superstite con- tritum.
ceptus fuisse; in arduam illam controversiam Dubitari
deduceremur , quæ inter Doctores , ut nosti , ubi natus
agitatur , an scilicet , pro statuenda prolis legi- posset ,
timatione , ejusdem nativitatis tempus attendi esset oxe-
debeat , an præterea habenda sit ratio temporis cta.

ejusdem conceptus ; in qua controversia , satis ,
ut prædiximus , ardua , quum inveniantur Textus
Textibus contrariorum , cumque Doctores Doctori
Tribunalis in alib[us] adversentur ;
bis judicantibus partibus
interficiuntur litteratim
recipiuntur.

Rationes
p. Archiepi-
scopo con-
tra senten-
tias.
mirum
sequens
Verumta-
am , quan-
culo compro-
A 5

P O N T. prolis, tempus nativitatis dumtaxat, an etiam tempus conceptus attendi debeat. Sed in his factis circumstantiis, quum certum sit matrimonium inter illius Parentes rite contractum, incertum vero tempus, quo filius idem conceptus, et in lucem editus fuit; si nostrum de eo judicium exquireretur, filium hunc legitimum censermus, quum Judex in dubio debeat in bonum et commoda prolis propensus esse.

§. 5. Evidemt intelligimus, hanc nostram responsionem neque desiderio tuo, neque præceptæ opinioni satisfaeturam. Non desiderio, inquam; propterea quod utrosque præfatos filios, per subsequutum inter Parentes matrimonium, legitimatos fuisse declarari velles: Neque porro opinioni, quam foves; eo quod existimes filios etiam ex adulterio procreatos legitimari, superveniente matrimonio inter Adulteram et

Textus, Patrem, Conjuge jam defuncta. Verum æquo quibus in animo feras volumus, Nos ad hæc asseverando nititur Re reponere, quod filii ante matrimonium nati legitimantur utique per subsequens matrimonium, si tamen ex soluto et soluta fuerint procreati, ut, inhærendo Canonicis sanctionibus, definitum fuit a Prædecessore Nostro Alexandro Papa III. in *Cap. Conquestus*, *Qui filii sint legitimi*; Secus autem, si iidem filii orti sint ex Patre, qui de eo tempore cum alia Muliere matrimonio conjunctus erat; licet ea postea e vivis sublata, aliam illam duxerit, ex qua prolem suscepérat; ut idem Alexander III. respondit in *Cap. Tanta*, *Qui filii sint legitimi*; cujus verba sunt, quæ sequuntur. *Tanta est vis matrimonii*, ut qui antea sunt geniti, post contractum matrimonium legitimi habeantur. Si autem *Vir*, vivente *Uxore sua*, aliam cognoverit, et ex ea prolem suscepérat, licet post mortem *Uxor*is eandem duxerit, nihilominus spurius erit filius, et ab hæreditate repellendus; præsertim si in mortem *Uxor*is prioris alteruter eorum aliquid fuerit machinatus.

§. 6. Neque vero postremis hisce verbis commoveri debes, ac si ex illis colligi posset, minime ab Alexandro definitum fuisse, quod proles ex adulterio suscepta, per subsequens matrimonium legitimari nequeat; sed illud dumtaxat, quod nempe proles legitima non fiat, si contra vitam prioris Uxoris alteruter ex Parentibus adulteris machinatus fuerit. Etenim animadvertere te oportet verbum illud a Pontifice usurpatum, *præsertim*; quod idem sonat, ac *multo magis*; ita ut vera Decretalis illius sententia sit, quod quum proles ex adulterio suscepta pro spuria perpetuo sit habenda, et ab hæreditate repellenda, etiamsi legitimum postea ineatur inter Parentes matrimonium; multo magis id procedet, ubi alteruter in prioris Uxoris mortem fuerit machinatus. Ex quo minime sequitur, quod proles ex adulterio nata, si machinatio absit, legitimetur per subsequens matrimonium; sed palam fit, ejusmodi prolem ex adulterio susceptam, ideoque per subsequens matrimonium neutiquam legitimandam, multo majori ratione legitimam nunquam fieri, si alter ex Parentibus adulteris contra vitam prioris Uxor sit machinatus. Qua de re optime opportuneque disserit *Gonzales in Cap. 6. num. 6. Qui filii sint legimi*, per hæc verba: *Arguit Alexander III. de minori ad majus: Nam si filii spurii non legitimantur per subsequens Parentum matrimonium; multo minus per matrimonium nullum, quale est, quod contrahitur, quum alter ex Conjugibus in necem Conjugis machinatus est.*

§. 7. Sane a te dissimulata non fuit dispositio Rationes relatæ Decretalis Alexandri III. in citat. *Cap. Tanta, Qui filii sint legimi*; quin immo ultro fateris, communem Doctorum opinionem eam esse, quæ nuper a Nobis exposita fuit; nimirum prolem ex adulterio progenitam, per subsequens matrimonium nequaquam legitimari. Verumtamen aperte declaras, nullam sententiam, quantumvis communis Canonistarum calculo compro-

A N N O
1744.

*Præser-tim, non
est taxa-tiva.*

P O N T.
A. V.

batam, apud te valere, nisi eadem in Textu Canonico fundata sit, illique innitatur; hanc autem sententiam, de qua agitur, minime dici posse Canonico Textui innixam esse; quoniam, inspecta præcita Decretali Alexandri III. non quidem mutila, atque contracta, prout jacet in nostra Decretalium collectione a Gregorio IX. confecta, sed in sua integratè; manifeste, ut putas, agnoscitur, ideo Pontificem illegitiman declarasse prolem illam ex adulterio procreatam, quamvis ejus Pater, defuncta priore Uxore, Adulteram sibi matrimonio junxit; quia nimis Alexандri ætate vigebat adhuc ea disciplina, qua interdictum erat Adultero, etiam post mortem prioris Uxoris, matrimonium cum Adultera valide contrahere; et quia, tota Decretali perfecta, perspicuum est, in eo casu, præter adulterium, adfuisse etiam machinationem Adulteræ contra vitam prioris uxoris. Quibus positis, deinde concludis, quod quum, juxta præsentem Ecclesiæ disciplinam, Adulterium præcedens non habeatur pro impedimento dirimente matrimonium inter mæchum et mæcham, nisi conjunctum sit vel cum machinatione, vel cum fide data futuri matrimonii; cumque in proposita facti specie nullum indicium adsit machinationis in prioris Uxoris necem intentatæ; nullum propterea adduci valeat obstaculum adversus proli legitimationem, sequuto jam inter ipsius Parentes legitimo matrimonio; atque adeo tuum illud sistema firmiter, ut putas, stabilitur; nimis, subsequente matrimonio, legitimari prolem etiam ex adulterio susceptam, quoties adulterio non accedat aut machinatio adversus prioris Conjugis vitam, aut promissio matrimonii post prioris Conjugis mortem inter Adulteros contrahendi.

Opinio- §. 8. Profecto, ut ingenue loquamur, Vene-
nes com- rabilis Frater, displicet Nobis tua hæc ingeniosa
munes ratiocinatio, in qua nescio quid arrogantius et
non sper- audacius, quam par est, introspicere videmur.
nenda. Nobis etenim persuasum manet, opiniones Do-

ctorum communes non ita facile parvipendendas esse; idque didicimus ex celeberrimo vestrato Melchiore Cano, qui in suo Tractatu de Locis Theologicis lib. VIII. Cap. 7. ita de communibus Canonistarum sententiis, in his, quæ pertinent ad doctrinam Canonum, loquitur: *In hujusmodi Canonum interpretatione Ecclesice Judices, et ministri concordem omnium Jure-consultorum sententiam amplectuntur. Qui enim in actionibus, vel Judiciis Ecclesiasticis, suo sensu, et non communi Jurisperitorum omnium duceretur, sine dubio, suo illum judicio Ecclesia coerceret.*

ANNO
1744.

§. 9. Præterea minus recte Nobis videris de De aucto-compilatione Decretalium Gregorii IX. judicare. Non hic agitur de Gratiani Decreto, quod, utpote privata auctoritate confectum, tantam vim habet, quantam Textus in eodem adducti ex se ipsi habere noscuntur. Non agitur de aliqua ex aliis quinque Decretalium Compilationibus, quæ Gregorii XI. opus præcesserant, et quarum nonnullæ a privatis Auctoribus concinnatæ fuerunt. Res est de sexta illa compilatione, quam Gregorius Pontifex a Sancto Raymundo de Pennafort adornari jussit, quamque approbatione Pontificia munivit, mandans, ut ea sola deinceps in Tribunalibus, et Scholis deberet usurpari. En illius verba in Præfatione Decretalium: *Volentes igitur, ut hac tantum Compilatione universi utantur in Judiciis, et in Scholis, districtius prohibemus, ut quis præsumat aliam facere, absque auctoritate Sedis Apostolice.*

§. 10. Non latuit Gregorium, multa in Decretalibus resecata fuisse ab earum Compilatore, in Sexto, quum idem Pontifex in dicta Præfatione hoc ipsum in Cle- innuat, iis verbis: *Resecatis superfluis: Voluit ta- men singulis Constitutionibus præfixum manere nomen earum Auctoris. Idem quoque deinceps præstitit Bonifacius VIII. in sua Compilatione Libri VI. similium Decretalium a Romanis Pon- tificibus conditarum, quibus, licet multimode,* In Decre-talibus, in Cle- mentinis multa re-secata sunt au- toritate Pontifi-cis, cum.

P O N T. ubi opus fuit, a se immutatis, atque truncatis;
A. V. nihilominus præfixum reliquit auctorum nomen; siquidem ipse Bonifacius sic loquitur in Proœmio: *Pluribus plane resecatis, reliquis quibusdam ex eis abbreviatis, aliquibus in toto vel in parte mutatis, multisque correctionibus, detractionibus, et additionibus, prout expedire vidi mus, factis in ipsis.* Constat etiam Clementem Papam V. pari modo se gessisse, dum suo Clementinarum Libro inseruit Conciliij Vienensis Constitutiones, tamquam a se ipso factas in eodem Concilio, quamvis, Synodo peracta, eas resecasset, atque mutasset, uti testatur Joannes Andreas in Glossa ad Præfationem earundem Clementinarum: *Demum per peritiores fecit illas recenseri, qui aliquas et paucas in totum reservaverunt, aliquas mutaverunt quoad verba, mente servata; in aliquibus menti et verbis de traxerunt, et addiderunt; et has, licet non sub his verbis in Concilio publicatæ fuissent, voluit sub nomine Concilii reservari.* Quod pariter testatur Bernardus Guidonus, auctor illius aetatis, in suo Codice manuscripto, qui in Bibliotheca nostra Vaticana asservatur; idemque legitur in duabus Historiis de vita ejusdem Pontificis a Balutio publicatis.

Sicut §. II. Qua in re prædicti Pontifices, Gregoriam in rius, Bonifacius, et Clemens, exemplum sequuti Textibus sunt Tribonianii, aliorumque doctissimorum Jurisconsultorum, qui veteres Leges, Responsa Digestorum, et Prudentium, et præcedentium Imperatorum Codicis. Codices in Corpus Juris nostri Civilis redigentes, non dubitarunt, quæcumque opus erant, emendare, corrigere, et immutare, et nihilominus Auctorum nomina singulis Responsis et Legibus præfixa reliquerunt; accidente nimirum expressa Justiniani Imperatoris approbatione; cujus hæc verba sunt, in promulgatione Pandectarum, et Codicis, Senatui Populoque Constantinopolitano perscripta: *Tanta autem a Nobis antiquitati habita est reverentia, ut nomina Prudentum taciturnitati tradere nullo modo patiamur; sed unus-*

quisque eorum, qui Auctor Legis fuit, Nostris Digestis inscriptus est, ut si quid Legibus eorum supervacuum, vel imperfectum, aut minus idoneum visum esset, vel adjectionem, vel diminutionem necessariam accipiat. Et infra : *Nam nomina quidem veteribus servavimus, Legum autem veritatem nostram facimus.* Et alibi : *No minibus enim Veteribus relictis, quidquid Legum veritati decorum, et necessarium fuit, hoc nostris emendationibus servavimus.*

§. 12. Sic igitur Prædecessor Noster Greg. IX. suam confici jussit Decretalium compilationem, qua hodie in Scholis, et in Foro utimur, eamque, abrogatis aliis prioribus, publica auctoritate, et Pontificia confirmatione munivit. Huic Collectioni insertam voluit Decretalem Alexandri III, demptis ex ea verbis illis, quibus, ut contendis, indicabatur, matrimonium, de quo ibi agebatur, dupli ex capite irritum et nullum fuisse, nimirum et quia cum Adultera contractum fuerat, et quia machinatio in necem prioris Uxoris præcesserat. Retulit vero alia verba, ex quibus, ut jacent, consideratis, eruitur sententia superius a Nobis exposita, quod nempe proles ex adulterio procreata neutiquam legitimatur per subsequens matrimonium, post mortem prioris Uxoris, cum Adultera contractum. Non tamen ex ea Decretali nomen Alexandri III. delevit. Omnia hæc pro concessis interim habeto. Verum his positis, quidnam inde pro sententia tua erui posse putas? Potuit Gregorius ita se gerere, immo non aliter debuit facere, quam fecit. In animo illi erat locum dare in nova Compilatione Decretali Innocentii III., quæ incipit *Significasti*, quæque legitur sub Titulo *De eo, qui duxit in matrimonium etc.* In hac Decretali Innoc. III., quæ posterior est alia ab Alex. III. condita, manifeste definitur (quod et ipse agnoscis), matrimonium inter Adulterum et Adulteram consistere posse, nisi machinatio sæpedicta, aut promissio futuri matrimonii præcesserit : *Discretioni*

Cap. Tan-
ta, con-
cordat
cum Cap.
Signifi-
casti.

P O N T. *vestræ, Innocentius ait, per Apostolica scripta mandamus, quatenus, nisi alter eorum in mortem defunctæ Uxoris fuerit machinatus, vel, ea vivente, sibi fidem dederint de matrimonio contrahendo, matrimonium illud legitimum judices.* Quum autem Gregorius collocare vellet in sua Collectione tum Decretalem hanc Innocentii III., tum alteram Alexandri III., plane vides, necesse illi fuisse abjicere ab hac Alexandrina Decretali verba illa, quæ, tuo judicio, nullitatem matrimonii inter Adulterum et Adulteram statuebant.

Quæstio §. 13. Nunc igitur, bona fide disserendo, iterum quærimus: quid tandem illud est, quod hoc jure, contendis? Filios ne illos, de quibus agitur, quo vivi legitimos esse; propterea quod, juxta Decretalem integrum Alexandri III. pro legitimis habendi essent? At nihilominus illegitimi sunt, quia tales ab Innocentio III. et Gregorio IX. declarantur, et quia, malo ipsorum fato, nonnullis jam sæculis post horum Pontificum mortem in lucem sunt editi. An manifestum fieri cupis, te scientiam Sacrorum Canonum funditus callere, neque contentum esse his, quæ in Gregorianâ compilatione leguntur, sed altius ab ipsis fontibus doctrinam tuam repetere? Nihil tibi controversiae nobiscum de hoc erit, Venerabilis Frater. Diligentiam potius tuam commendamus, studium laudamus: nemo tibi succensere poterit, quod integrum Decretalem inspicere velis, ubi in aliquam incurris, quæ in Grego-

Standum Textui De rumtamen memineris, laudandam quidem illius diligentiam esse, qui Decretalem integrum consultit, ut eam, quæ integra non est, perfectius intelligat; quemadmodum optime advertit clarissimus Antonius Augustinus in sua Præfatione, Gregorio XIII. Pontifici Maximo inscripta, quam præmisit Volumini quatuor priorum Compilationum Literarum Decretalium, quas ipse edit: quibusque deinceps quintam adjecit Innocentius Cironius: Sed neque probandum scito,

neque ferendum, quod quis ad integrum De-
cretalem confugiat, ubi perspicua, et dilucida
est illa, quæ aliquo modo mutilata fuit, et si
quid huic deesse dignoscitur, id eo jubente ac
volente detractum fuit, qui suprema ad hunc
effectum pollebat auctoritate; eaque de causa
detractum, ut disciplina, quam ipse Legislator
servari voluit, in tuto poneretur; neve tur-
bari illam, et nutare contingeret, si tota Decre-
tal is novæ Compilationi inserta fuisset.

Ann o
1744.

§. 14. Hucusque disseruimus, tuum tibi per-
mittentes assertum, quo pro certo ponis, ali-
quod interesse discrimin inter Decretalem in-
tegram Alexandri III., aliamque contractam; in sub-
et quidem in integra Decretali nullum declarari stantiali-
matrimonium ibi relatum, ex dupli capite; minus in-
tum scilicet, quia inter Adulteros, defuncta tegra.
Uxore legitima, contractum fuerat; tum quia
machinatio accesserat in vitam prioris Uxor is;
et ex utroque præfato capite simul considerato,
prolem illegitimani censeri: Mutilam vero De-
cretalem validum admittere matrimonium cum
Adultera contractum post mortem prioris Uxo-
ris, et tunc solum hujusmodi matrimonium
nullum in ea statui, quando machinatio inter-
venerit; sed prolem nihilominus illegitimam
declarari tam in uno, quam in altero casu,
etiam seorsim sumptis; tam scilicet ex causa
simplicis Adulterii, ex quo eadem proles pro-
genita fuerit; quam ex causa præcedentis Pa-
rentum machinationis in necem legitimæ Uxor is.
Hæc, inquam, tibi hactenus concessa voluimus.
Nunc vero tandem aggredimur demonstrare,
Decretalem tam integrum, quam minus integrum,
sibimet ipsi perfecte constare, eandemque prorsus
esse utriusque sententiam.

I. in eo,
§. 15. Integra Decretalis, quæ refertur Tbm. quod Fili
VI. pag. 2. Conciliorum Collectionis Harduini ex sol. et
pag. 1810. ita se habet. Meminimus Nos Fra-
ternitati Tuæ, super causa, quæ inter P. et R. Legi-
de quadam hæreditate vertitur, quod idem P. persubse-
quens nomine Sybillæ Uxor is suæ petebat, tali modo trimon.

P O N T. A. V. *scripsisse ; ut si constaret , prout Literæ tuæ continebant , inter R. Patrem et Matrem , post ejus nativitatem , matrimonium fuisse contractum , eum , omni appellatione remota , legitimum esse denunties , et ab hæreditate paterna propter causam prædictam nullatenus debere repellere. Tanta est enim vis matrimonii , ut qui antea sunt geniti , post contractum matrimonium habeantur legiti.*

Hic statuit *integra Decretalis* , quod filii nati extra matrimonium , ex soluto et soluta , accedente postea matrimonio , inter ipsorum Parentes , legitimi fiunt . Nec aliud porro statuitur in *Decretali minus integra* , quæ sic incipit : *Tanta est vis matrimonii , ut qui antea sunt geniti , post contractum matrimonium legitimi habeantur.*

II. in eo , quod ex sum ponit , quo aliquis Uxoratus adulterium adulterio admittit , et filium ex eo habet , Adultera vero suscepti , machinatur in vitam legitimæ Conjugis ; et , non legitimantur accedente matrimonio . haec demum defuncta , matrimonium inter Adulteros contrahitur : *Verum quoniam P. , ultra quam in Literis tuis continetur , Nobis significavit , quod Pater suus , vivente Uxore , Matrem R. tenebat , et eum in adulterio procreasset , et quod in mortem ipsius Uxoris Mater fuerit machinata.* Hic vero Pontifex declarat , quod in hujusmodi facti circumstantiis , dummodo probations legitimæ suppetant , filius censendus erit spurius , præsertim si machinatio Matris in vitam prioris Uxoris præcesserit : *Fraternitati tuæ etc. quatenus rei veritatem inquiras , et si tibi constiterit , quod , vivente Uxore , Pater prædicti R. Matre ipsius publice abusus fuisset , eum spuriū , et ab hæreditate repellendum , præsertim si Mater ipsius in mortem prioris Uxoris fuerit machinata , decernas , quoniam inter se legitimum matrimonium contrahere non potuerunt.*

Hunc ipsum casum expendit *Decretalis minus integra* , et eamdem omnino definitionem pronunciat ; spuriā scilicet esse prolem ex adultere-

rio progenitam, quamvis matrimonium, Uxore A n n o
defuncta, inter Adulterum et Adulteram con- 1744.
trahatur, præsertim si aut hæc, aut ille ma-
chinatus fuerit adversus vitam prioris Uxoris :
Si autem Vir, vivente Uxore sua, aliam cognoverit, et ex ea prolem susceperebit, licet post mortem Uxoris eamdem duxerit, nihilominus spurius erit filius, et ab hereditate repellendus; præsertim si in mortem prioris Uxoris alteruter eorum aliquid fuerit machinatus.

§. 17. Integra Decretalis, dum de adulterio Nec alia loquitur, nihil aliud addit, quam vocem pu- intercedit
blice, quæ ad criminis probationem refertur, differen-
tia, quæ
nihilatenus sensum immutat circa id, de quo
nune inquiritur. Quod ad machinationem at- ad rem
tinguit, integra Decretalis hanc ponit ab Adul- pertineat.
tera fuisse intentatam; at minus integra eam-
dem machinationem considerat, sive ab Adul-
tera, sive ab Adultero processerit. Sed neque
istud ad præsentem quæstionem facit. At vero
tam integra, quam minus integra Decretalis,
in eo conveniunt, quod utraque declarat prolem
ex adulterio procreatam, spuriam esse, nec le-
gitimari, quamvis accedente matrimonio inter
Adulteros, post mortem legitimæ Uxoris. In
utraque autem, quum de machinatione agitur,
verbum illud adest, *præsertim*, de quo supra di-
cebamus. Dumque in his adamussim inter se
conveniunt, frustra exaggeratur prætensa inter
integralm, et minus integralm Decretalem dis-
cordia.

§. 18. Verum jam Fraternitati Tuæ in men- Objicitur
tem venisse suspicamur, inconsulto a Nobis si- quod in
lentio præterita fuisse verba illa, quæ ad eam, Decretali
quam agitamus, controversiam plus habent pon- integra
deris; et quæ in integra Decretali sunt, sed rium sup- adulte-
in altera minus integra desiderantur. Sic enim ponitur
concluditur integra Decretalis (quemadmodum esse im-
superius fideliter exposuimus:) *Quoniam inter pedimen- tum diri-
se legitimum Matrimonium contrahere non po- mens.*
tuerunt: Quæ quidem verba in Gregoriana Com-
pilatione non sunt relata. Hæc autem pro ar-

P O N T. gumento tibi facile erunt, ut asseras, **Alexan-**
A. V. **d**rum III. declarasse, Matrimonium inter Adul-
terum, et Adulteram suapte natura nullum et
irritum esse, ob idque illegitimam esse prolem
ex adultero susceptam. Atque in hoc manifes-
tissima, te judice, est **d**iscrepancia inter Decre-
talem integrā, et mutilatam; dum hæc vali-
dum admittit Matrimonium inter Adulteros
contractum, at nihilominus eorum prolem spu-
riam declarat, neque per subsequens matrimo-
nium ullo modo legitimandam.

Belata. **§. 19.** Plane si ita tecum reputares, **Vener.**
verba in- **F**rater, non æquum de Nobis judicium ferres.
telligenda Nos enim præmissa Decretalis verba exactè re-
sunt de ferre, eaque justa lance pensare nequaquam
machina- omisimus. Verum id, quod ex iisdem inferen-
tione. dum esse autemas, Nos inde colligi posse non
arbitramur.

Etenim verba illa : *Quoniam inter se matri-
monium contrahere non potuerunt* : connexa im-
mediate sunt cum aliis : *præsertim si mater ip-
sius in mortem prioris Uxoris fuerit machinata*.
Ac proinde (ex regula Jurisperitorum, juxta
quam *relatio fiat ad proxima*) declaratio nulli-
tatis matrimonii non quidem in præcedenti adul-
terio fundatur, sed in machinatione adversus
vitam legitimæ Uxoris ; circa quam nulla inter
Nos, neque etiam inter alios est controversia.

Quae in **§. 20.** Præterea concedatur etiam, verba
eo casu illa : *Quoniam inter se legitimum matrimonium
cum adul- contrahere non potuerunt*, non tantum ad ma-
terio jun- chinationem paulo ante enunciatam referri, sed
cta erat. ad totum id, quod in integra Decretali exposi-
tum fuit. Porro in integro Decretalis contextu
agitur de matrimonio post prioris Uxoris mor-
tem, non solum inter Adulteros, sed etiam
prævia machinatione in prioris Uxoris mortem,
contracto : *Nobis significavit, quod Pater suus,*
vivente Uxore, Matrem R. tenebat, et eum in
adulterio procreasset, et quod in mortem ipsius
Uxoris Mater fuerit machinata. En duas relati
matrimonii circumstantias simul unitas; ex quo

sequitur, quod quamvis ea verba : *Quoniam inter se matrimonium contrahere non potuerunt,* referri debeant ad totam facti speciem cum suis circumstantiis in Decretali expressis; nunquam inde inferre poteris, quod *integra Decretalis pro nullo habeat quodlibet matrimonium inter Mochos contractum post obitum legitimæ Uxorū;* sed illud dumtaxat, quod ibi expenditur, nullum judicatum fuisse, quia ei præcesserat machinatio in prioris *Conjugis necem.* Nobis autem integrum erit asserere, quod, licet validum ineatur matrimonium inter Adulteros, deficiente machinatione, aliisque circumstantiis de Jure Canonico illud irritantibus, attamen proles tempore adulterii habita, illegitima semper erit ad normam etiam Decretalis non mutlatæ, quæ ita statuit: *Et si tibi constiterit, quod vivente Uxore, Pater prædicti R. Matre ipsius publice abusus fuisset, eum spurium, et ab hæreditate repellendum, præsertim si Mater ipsius in mortem prioris Uxorū fuerit machinata, decernas.*

§. 21. Sed quamquam destitutum te videoas Urgetur validissimo præsidio, quod ad sententiam tuam objectio sustainendam, in *integra Alexandrina Decretali tamquam constitueras;* attamen, pro ea, qua polles, eruditio[n]is Ecclesiasticæ copia, in aliud te recipies propugnaculum, asseverans, matrimonium inter Adulterum, et Adulteram, post mortem prioris Uxorū, contractum, juxta veterem disciplinam, pro nullo habitum esse; tum adhuc ætate Alexandri III. hujusmodi disciplinam viguisse; ac demum immutatam esse temporibus Innocentii III., cùjus Decreto, ad irritandum matrimonium inter Adulteros, præter adulteri crimen, requiri cœpit, aut machinatio in mortem legitimi *Conjugis*, aut promissio nuptiarum, post prioris matrimonii solutionem, inter Adulteros contrahendarum.

§. 22. Non adeo tempore abundamus et otio, Auctor ut Canonicam Dissertationem super hac quæ- tas S. Austione contexere valeamus. Nihilominus pauca gustini

P O N T. quædam observare studebimus, quibus satis su-
 A. V. perque tua refellatur assertio. Sane ei obstat S. pro vali- Augustini testimonium, relatum *Canone De- ditate Ma- nique 31: quæst. 1.*, in quo sic legitur: *Denique trimonii mortuo Viro, cum quo verum connubium fuit, fieri potest conjugium, cum quo præcessit adul- terium.* Profecto non ignoramus, Jacobum Cu-
 Asseritur Lectio re- jacum asserere *in cap. 1. de eo, qui duxit in matrimonium etc.* quod ibi legendum sit: *Marito mortuo, cum quo verum connubium fuit, fieri verum connubium non potest, cum quo prius adul- terium fuit.* Sed exploratum quoque habemus, in pluribus Vaticanis Codicibus particulam il- lam *non in Augustino déesse*, sicut deest in prædicto Canone *Denique*, quod etiam ii ani- madverterunt, qui Gratiani Opus, jussu Gre- gorii Papæ XIII. recensuerunt et emendarunt, ut videre est in Gratiani Decreto ipsorum opera edito. Genuinam hujusce loci controversi lectio- nem procul dubio Fraternitas Tua, pro sua eru- ditione, petendam existimabit ex editione Ope- rum Sancti Augustini, quæ studio Monachorum Sancti Mauri, in Gallia prodijt. Sancti Doctoris locus in Canone relatus, habetur *Lib. 1. de Nuptiis, et Concupiscentia cap. 10.*, isque in Editione Maurina legitur *Ibm. 10. p. 286.* hisce verbis: *Denique mortuo Viro, cum quo verum connubium fuit, fieri verum connubium potest, cum quo prius adulterium fuit.* Ab hac igitur accurata Editione abest particula *non*; quæ qui- dem in nulla alia appareret, si seriem Contex- tus Editores præ oculis habuissent. Augustinus enim, mox ante verba, de quibus disputatur, probandum sibi proposuerat, (uti revera pro- bat) non solvi matrimonium, quod indissolu- bile est inter viventes, si Uxor Maritum dese- rat, et ad alterius contubernium migret: id- que confirmando, subdit, quod contubernium illud pro adulterio haberri non posset, si primum legitimum matrimonium dissolutum fuisse: *Cum aliis quippe adulteri non essent, nisi ad alteru- trum Conjuges permanerent.* Hoc posito, quisnam

bona fide legendum putabit : fieri verum connubium non potest? ubi orationis scopus is esse conspicitur , ut , demonstrato fine durationis matrimonii : *Denique mortuo Viro , cum quo verum connubium fuit ; finis etiam adulterii , et initium novi legitimi matrimonii statuatur : fieri verum connubium potest , cum quo prius adulterium fuit.*

A R N O
1744.

§. 23. Ne vero a Nobis expectes plenam hoc loco proferri historiam disciplinæ , quæ super hac re sequentibus saeculis in Ecclesia obtinuit. Hujusmodi inquisitio nimis profecto excederet Epistolæ modum. Verum quia tibi persuasum esse videmus , quod ipsa ætate Alexandri III. nulla censerentur matrimonia , quæ inter Adulteros quomodocumque fierent , satis erit intra illius ætatis terminos inquisitionem hanc nostram coarctare.

§. 24. Non longe quidem ab Alex. III. ætate , Testimoniū optime nosti , distat Gratianus Decreti compilationem Græcilor , qui ante Alex. Pontificatum paucis omnianis annis suum illud Opus vulgavit. Is hanc eandem controversiam tractat in *Causa* 31. quæst. 1. , et pro utraque sententia , ut solet , Textus discordantes adducit. Cum vero Canonem attulisset cujusdam Conc. quo statuitur , ne quis , moriente Marito Mulieris , quam adulterio polluit , cum ea matrimonio conjugatur ; hunc Textum cum aliis ibi relatis , atque contrarium statuentibus ; ita conciliat : *Hic subaudiendum est , nisi prius peracta pœnitentiā , et , si nihil in mortem Viri machinatus fuerit ; vel si vivente Viro , fidem Adulteræ non dedit , se sumpturum eam sibi in conjugem , si viro ejus superviveret.* Verum Gratianus , inquies , non habet auctoritatem , qualem Textus Canonici habere noscuntur. Neque id negamus. At gravis est Auctor , et Canonum valde peritus : Neque ipse ea scripsisset , quæ modo retulimus , si ætate illa (quam diximus in tempora Alexandri fere incidisse) locum obtinuisse disciplina , seu lex , vigore cuius , ob solum præcedens adul-

Consentit
disciplina
Sæculi
XII.

PONTR. terium, irritum haberetur matrimonium, post
A. V. mortem legitimi Conjugis, inter Adulteros con-
tractum.

Item In- §. 25. Similiter inter Alexandrum III. et In-
nocentii nocentium III. Pontifices, vix quadraginta an-
III. in norum spatium intercedit; quum Alexander ad
Cap. Si- Pontificatum evectus sit anno Domini MCLIX.
gnificantis Innocentius vero anno MCXCVIII. Hic autem,
ut supra innuimus, *in cit. Cap. Significastis*,
De eo, qui duxit in matrimonium etc. pronun-
ciat, validum et legitimum existere matrimo-
nium inter Adulterum, et Adulteram, post
prioris Uxoris mortem; *Nisi alter eorum in*
mortem defunctae Uxor is fuerit machinatus, vel,
ea vivente, sibi fidem dederint in matrimonio
contrahendo; quod etiam ipse concedis, dum
affirmas Innocentium III. novam hanc dis-
ciplinam in Ecclesiam invexisse. Sed cum Inno-
centius nequaquam dicat, se novam per hoc
disciplinam inducere; quin immo, ad quæstio-
nem sibi propositam ab Episcopo, sive a Ca-
pitulo Spoletano, profiteatur se responsorum

Qui pro- juxta Canonum præscripta: *Nos igitur inquisi-*
fitetur se *tioni vestræ secundum formam Canonicam re-*
fitter se *spondentes, etc.* evidens est, jam pridem, et
Formam *ante tempora etiam Alexandri III. validum ha-*
Canoni- *bitum fuisse matrimonium, quod inter Mœchum*
cam sequi *et Mœcham, legitimis nuptiis solutis, et præ-*
tione *dicitis irritantibus circumstantiis non concurren-*
tibus, contrahebatur. Evidem in Compilatione

Decretalium Gregorii IX. minime reperies re-
lata verba: *Nos igitur inquisitioni vestræ se-*
cundum formam Canonicam respondentes; sed
earum loco, hæc alia leges: Nos igitur inquisi-
tioni vestræ taliter respondentes etc. Verum, quo-
niam res Nobis erat cum eo Canonum Doctore,
qui vulgata Decretalium compilatione neutiquam
contentus, integrum Decretalem consulere ma-
vult; eadem ratione Nobis agendum esse judi-
cavimus. Itaque etsi prædicta verba: *secundum*
formam Canonicam, in Decretali minus integra
desiderentur; leguntur tamen in integra De-

cretali; qua Nos quidem minime abutimur, A nno
1744.
dum eam ad Decretalis minus integræ sensum
non corrumpendum, sed illustrandum advo-
camus.

§. 26. Esto, inquies, quod ad Innocentium Alia ob-
III. attinet. Sed nonne immediatus istius Prae- jectio ex
decessor Cœlestinus III. in Cap. Cum haberet, Cap. Cum
De eo qui duxit. etc., nulla declaravit matri-
monia inter Adulteros, post prioris Conjugis
mortem contracta, etiam non interveniente ma-
chinatione, aut sponsione futuri matrimonii?

§. 27. At vide ne forte, in hac Decretali pro Exponi.
tur bujus
Decretalis
casus.
te alleganda, hallucineris. Quidam Joannes Uxo-
rem legitimam habebat, Allitiam nomine, ip-
sique simul adulterii consuetudo cum famula
intercedebat. Quum vero semel Superioris Ec-
clesiastici præcepto adactus Adulteram dimisi-
set, postea tamen in idem relabens scelus, au-
sus est, vivente adbuc prima Uxore, reverti ad
famulæ contubernium, in eoque *quasi matri-
monialiter* per decennium perseverare, unde et
decem filios ex ea procreavit. Defuneta demum
Uxore, quum consuleretur Pontifex (quem ali-
qui non Cœlestinum, sed Clementem III. hujus
Decessorem fuisse autumant) quidnam statuen-
dum esset de hujusmodi Adulteris, qui in ea-
dem prava consuetudine adhuc perseverabant,
tale dedit responsum : *Ut separantur omnino,
et eis competenti pœnitentia injuncta, perpetua
continentia indicatur;* habita potissimum ratione
ipsorum pervicaciæ, gravisque scandali, quo
Ecclesiam perturbaverant.

§. 28. Ex ipsa simplici hac rei narratione, Unde pa-
facile agnosces, non ibi quæstionem fuisse de tet verus
validitate aut nullitate matrimonii, post mor- decisionis
sensus.
tem prioris Uxoris, inter Adulteros contra-
hendi, sed de pœnitentia Canonica adversus
gravissimum crimen irroganda : quæ quidem
hujusmodi fuit, ut non modo ipsis Adulteris
prohibitum fuerit matrimonio invicem copulari;
sed etiam cum alia qualibet persona matrimo-
nium contrahere : *præsertim cum in dies suos*

Poss. cum processerint, et iurandi publice ut subhe-
AV. rio, et perjury, ex certa scientia peritiorum.
Eccl^{es}a in grati uocibus pertinuerunt, ut
eadem Decretalis prosequitur.

Alex. III. S. 29. De validitate quidem matrimonii inter
menses ex Adulterio et Adulteram . ex instituto agit
alia De- Alexander III. in Epistola sua Decretalib. que
cretali tamen nostris Compilationibus inserta non est.
ernitas. sed reperitur in Actis Conciliorum Collectionis
Harduini prefatae, Tom. VI. part 2. pag. 183. et
ea vero sic habet : *Ex presentium latore a-
ffessione percepimus, quod cum ipse quoniam
alterius Usorem in adulterio polluisse, penitentia
tame sucepit. Sed postea in exaudie incita,
Diabolo instigante, restauit; ac eandem M-
rem, Vivo defuncto. sicut in Matrimonio
populorū, easque asserit in presenti pro Cœ-
retinere.*

In qua S. 30. Super his autem quoniam Alexandri in-
viam diri- dicium requireretur, respondit. non (quo u-
mendi quidem velles) matrimonium, ratione adulterii,
Machina- invalidum fuisse; sed nullitat^e obsoxiū fore,
tioni tan- si machinatio, aut promissio noptiarum inter-
tatem tri- venisset. *Venit quoniam Nos de salute Ani-
mam ipsorum sollicite compellimus in Domi no-
cogitare, Fraternitati Tuae etc. quatenus rem ip-
sam diligenter inquiras, et si tibi constiterit, quod
ille, vel illa, in mortem prioris viri fuerit machi-
natus, vel si, eo vivente, fidem ipsi Mulieri ce-
derit, se eam in Conjugem receptionum, eos non
diffens penitus separari.*

Hac se- S. 31. Neque hic sistit Alexandri, quia etiam
mota, ju- dicere non omittit, quid juris esset, si solum
bet pro- adulterium processisset; Tunc enim nequaquam
cedi de matrimonium irritum fore declarat (quod uti-
more. que non taceret, si hujusmodi disciplina eo
tempore viguisse; quemadmodum supra dicitur
matrimonio pronunciaverat, in quo ad crimen
adulterii accessisset machinatio, aut promissio
coniugii); sed jubet procedi in causa se-
dum Canonicas regulas : *Quod si neutrum
unum constiterit, in causa ipsa juxta Eccle-
siasticam*

sisticam consuetudinem, et Canonica statuta procedas. Si autem quæsieris quidnam hac de re consuetudo Ecclesiastica, et Canonica statuta decernerent; respondemus, satis probabile videri, respexisse Alexandrum ad Concilii Toletani VI. anno sexcentesimo trigesimo octavo celebrati, constitutum, quod extat *Can. de his 33. quæst. 2.* et in quo præscribitur methodus cum iis servanda, qui post pœnitentiam publicam peractam, in idem reciderent crimen, pro quo subjecti fuerant pœnitentiæ. Canonem hunc, quum tibi vacaverit, legere poteris, atque pendere; sed frustra in illo queras nullitatem matrimonii inter Adulteros ipso jure statutam; deficientibus aliis irritantibus circumstantiis, a Nobis plures memoratis.

§. 32. Attamen, quod ibi statutum non reperitur, alibi te sine ullo labore invenisse affir- Objicitur alter Tex- mabis, in nostra nempe Collectione Gregoriana tus Ale- sub Titulo superius allato, *De eo qui duxit in xandri in matrimonium quam polluit per adulterium. Cap. Pro- propositum*, quod est ipsius Alexandri III., ubi positum. sic legitur: *Licet autem in Canonibus habeatur, ut nullus copulet in matrimonio, quam prius pol- luerat adulterio, et illam maxime, cui fidem de- derat; Uxore sua vivente, vel quæ machinata est in mortem Uxor is, et quidem validum tibi argumentum dices suppeteri in ea voce maxime, qua indicari videtur nullitas matrimonii inter Adulterum et Adulteram, (de quo Pontifex in superioribus locutus erat), etiam non concur- rente machinatione, nec data fide futuri ma- trimonii.*

§. 33. Forte putabis, Nos, adversus hæc Responsionem nostram comparantes, grammaticalem controversiam tecum agitare velle de aliquibus significatione illius verbi *maxime*; eaque de re date rejiciuntur. Nobis consultum iri libros veterum Canonistarum, præsertim Abbatis, qui in citat. *Cap. Propositum* audacter sustinet vocem illam *maxime*, in relato Textu, æquipollere adverbio *solum*. Verum si ita de Nobis opinatus fueris,

P. O. N. T.
A. V. haud ægre feras Nos tibi respondere , non satis
tibi notum esse morem , animumque Nostrum ;
Nos enim in veritatis inquisitione , nequaquam
hujusmodi nugis , levibusque fundamentis in-
nitimus , et quæstiones inutiles prorsus aver-
samur.

Alexan- . §. 34. Itaque respondemus , veram Alexandri
der aliam Pontificis mentem , circa ea , de quibus nunc
ibi quæ agimus , minime eruendam esse ex aliquibus
stionem verbis , quæ ipsi excidere potuerunt , dum aliam
tractavit omnino quæstionem definiret . Sed videndum
esse potissimum , quid ipse scripserit , quum
data opera eam petractaret quæstionem , quam
præ manibus habemus . Porro Alexander in ci-
tat . Cap. *Propositum* respondet Abbatii Sancti

Contro- versia Albani , qui ab ipso quæsierat , quidnam sta-
tunc ab tuendum esset de quodam homine , qui , vivente
eodem de- Uxore sua , alteram sibi matrimoniæ copulave-
cisa .

Uxore vero defuncta , renuebat cum prædicta
Muliere permanere , sub obtentu , quod inva-
lidum cum ipsa matrimonium contraxerat , le-
gitima Uxore adhuc superstite . Pontifex ergo
quum eam circumstantiam magni æstimaret ,
quod scilicet *præfata Mulier erat inscia* , quod
ille aliam Uxorem haberet viventem , nec æquum
censeret , prædictum Virum , qui scienter con-
tra Canones venerat , lucrum de suo dolo re-
portare , statuit , ut , si quidem ipsa Mulier id
postularet , divortium inter eos fieret ; non
vero , si , volente Muliere in hujusmodi con-
nubio perseverare , Vir peteret ab ea separari .

Regula pro inter- psit Alexander in citat . Cap. *Propositum* ; at-
pretanda que ita definivit , ut præcipuum æquitatis , pru-
Legislato- dentiaeque rationem ab illo habitam esse di-
nis senten- gnoscatur ; eaque definitio unice est attendenda .
tia .

Si autem , dum Legislator de principali argu-
mento verba facit , quidpiam ab ipso extraneum
minus recte dictum esse comperiatur , minime
debet enunciatio haud satis accurata aut Le-
gislatori vitio verti , aut in veritatis præjudicium

ANNO
1744.

trahi ; neque potest pro regula juris id accipi, quod sic ab eodem Legislatore , veluti præter-eundo , dictum fuisse apparèt ; præsertim quum ipse , opportuniore occasione oblata , judicium suum super eadem re aperte declaraverit.

§. 36. Nos autem in hoc præcise casu versa-mur. Idem nimirum Alexander , cui in citat. dri mens Cap. *Propositum* , ea verba exciderunt, quibus aliunde ut tibi visum est , negavit , validum matrimo-nium esse posse inter Adulteros , defuncto legitimo Conjugē , etiam absque aliis irritantibus circumstantiis ; Idem , inquam , in alia sua De-cretali , quam ex Collectione Conciliorum Harduini supra retulimus , qūm directe ab eo quereretur , an nullum cendum foret hu-jusmodi Matrimonium ; nullum illud esse re-spondit , si machinatio , aut nuptiarum pro-missio intervinerint. Isque Pontifex hoc ipsum firmat in Cap. *Super eo* . *De eo* , qui duxit in matrimonium etc. ubi sic habet : *Super eo vero* , quod de latore præsentium tuis Literis quæst-visti ; an licent cum ea sibi matrimonium con-trahere , quam , alia sua Uxore vivente , sibi de facto matrimonio copulavit; tuæ sollicitudini duxi-mus respondendum , quod si Adultera est in mortem alterius aliquid machinata , sive iste fi-dem dederit , quod eadem defuncta , hanc esset ducturus , secundum Canones ab ejus consortio perpetuo prohibetur ; et hæc prohibitio perpetuo est observanda. Quibus verbis , perpetuo prohibetur , et prohibitio perpetuo est observanda , pro ea , qua polles , Canonum scientia , plane in-telligis , impedimentum designari , quod a Do-ctoribus dirimens appellatur , illudque , pér hujus Decretalis contextū , ad casum præce-dentis machinationis , aut paeti connubii coarctari.

§. 37. Superest nunc , ut , licet prolixior jam De aliis hæc Epistola evaserit , quam Nobis initio pro- argumen-tum fuerat , aliqua tamen addamus , quæ tis ab Epi-adhuc legere non graveris , quemadmodum præ-scopo al-missis hucusque animum patienter adhibuisti.

P O N T. Nec enim, levioribus prætermissis, quidquam
A. V. a Nobis præteriri decet ex his, quæ in Literis
 Fraternitatis Tuæ gravioris sunt ponderis, et
 momenti.

I. A vir- §. 38. Legitimationem Prolis ex Soluto et So-
 tute Sa- luta procreata, quæ fit per subsequens matri-
 cramenti monium, ex Sacramenti virtute derivandam
 esse putas, eodem Alexandro III. auctore, qui
 ait: *Tanta est enim vis Sacramenti, ut qui ante-
 a sunt geniti, post contractum matrimonium
 habeantur legitimi.* Unde arguis, quod, si isti
 ex vi Sacramenti legitimantur, nihil obstat,
 quominus filii pariter ex adulterio suscepti,
 tanti Sacramenti virtute, legitimi evadant.

Emenda- §. 39. Verum ubi a te legitur: *Tanta est vis*
tur lectio *Sacramenti, Nos legimus: Tanta est vis Ma-*
Textus *trimonii,* quemadmodum scriptum est in Decre-
adducti. *tali Alexandri III. Cap. Tanta. Qui filii sint le-*
gitimi. Quod si ad integrum Decretalem, quæ
 apud Harduinum est, de more provokes; ro-
 gamus, ne te pigeat in marginem quoque ocu-
 los conjicere; ibi enim, loco verbi *Sacramenti*,
 adnotatum reperies aliud *Matrimonii.* Nec ali-

Legiti- Legiter profecto res se habere poterat. Vis enim ac
 mandi vis dignitas Matrimonii, qua Sacramentum est, in
 non a Sa- eo est posita, quod gratiam sanctificantem
 cramento, confert, quod unionem hypostaticam Verbi Di-
 sed a lege vini cum humana natura repræsentat, itidem
 Ecclesia. que illam, qua Christus cum Ecclesia per gra-
 stia pro- tiam conjungitur; non autem in eo sita est,
 venit. quod spuriam prolem legitimam efficiat. Neque
 enim hanc efficaciam Jesus Christus tribuit Ma-
 trimonio, quum illud ad dignitatem Sacramenti
 novæ Legis evexit; sed id ab Ecclesia institutum
 est, cui placuit, pro auctoritate sibi con-
 cessa, statuere, ut proles extra matrimonium,
 non tamen ex adulterio, procreata, per sub-

II. Ab sequens matrimonium legitima fieret.
exemplo §. 40. Denique addis, magis abominatam Ca-
legitima. nonicis Legibus esse prolem incestuosam, quam
 -
Cationis pro sit proles adulterina; ideoque, quum illa in-
lis inces- tuosæ. terdum legitima fiat, hanc etiam pari aut ma-

jori ratione legitimari posse. Porro legitimatur proles incestuosa, ope dispensationis, quæ dicitur *in radice Matrimonii*. Ut autem obtineatur hujusmodi Dispensatio, quæ non sine ur- gentissima causa concedi consuevit, requiritur aptari ad quod proles nata sit ex copula non manifeste legitima- fornicaria, sed putative matrimoniali, quod- aque impedimentum, quo matrimonii nullitas prolis a- inducta est, non a jure Divino, aut naturali, per subse- sed a jure diutinaxat Ecclesiastico proveniat. Sicque, et non aliter, legitimatur proles in- cestuosa, vigore dispensationis, quæ dicitur *in radice matrimonii*. Tuum modo est hujusmodi circumstantias aptare ad legitimationem prolis ex adulterio genitæ; quod sane opus ingenii Nostri tenuitatem exceedere fatemur.

§. 41. Hactenus Fraternitati Tuæ satisfacere studuimus, quoad Nobis licuit per angustias temporis, ut plurimum somno detracti; me- ram gerentes in hac Epistola, ut initio dice- bamus, privati Doctoris personam. Nunc de- dum Epistolæ Nostræ finem facientes, Supremi Pastoris partes resumimus, ut Apostolicam tibi Benedictionem impertiamur; utque præterea te admoneamus, quod, quum ea, quæ ad Nos scripsisti, a Justo Henningio Boëhmero (quan- tumvis nullam de eo mentionem feceris) sis mutuatus, eaque descripseris ex ejus Operè de Jure Ecclesiastico Protestantium *Tbm. 1. pag. 287. et sequentibus*, juxta tertiam Editionem anno 1730. Typis impressam; Sicuti laudabilis foret industria tua, si eo auctore usus essem ad venerabiles Ecclesiæ Catholicæ doctrinas illus- strandas, aut si ipsum in iis, in quibus Nobis adversatur, confutare aggressus essem; ita re- prehensioni te obnoxium fecisti, dum illius Opus perlegere, atque etiam tacitus transcribere au- sus es, ut ad impugnandas Canonicæ Jurispru- dentiæ sententias inter Orthodoxos communiter receptas, instructior accederes. At ne forte pâ- terni hujus moniti libertatem in malam partem accipias, Tibi persuasum volumus, non minus

Anno
1744.Ostendi-
tionem
dulterinæ
persubse-
quens ma-
trimoniū.Admoni-
tio Ponti-
ficiis.

P O N T. Nec enim, levioribus prætermissis, quidquam
A. V. a Nobis præteriri decet ex his, quæ in Literis
 Fraternitatis Tuæ gravioris sunt ponderis, et
 momenti.

I. A vir- §. 38. Legitimationem Prolis ex Soluto et So-
 tute Sa- luta procreatae, quæ fit per subsequens matri-
 cramenti, monium, ex Sacramenti virtute derivandam
 esse putas, eodem Alexandro III. auctore, qui
 ait: *Tanta est enim vis Sacramenti, ut qui ante-
 a sunt geniti, post contractum matrimonium
 habeantur legitimi.* Unde arguis, quod, si isti
 ex vi Sacramenti legitimantur, nihil obstat,
 quominus filii pariter ex adulterio suscepti,
 tanti Sacramenti virtute, legitimi evadant.

Emenda- §. 39. Verum ubi a te legitur: *Tanta est vis*
 tur lectio *Sacramenti, Nos legimus: Tanta est vis Mat-*
 Tex tus *rimonii, quemadmodum scriptum est in Decre-*
 adducti. *tali Alexandri III. Cap. Tanta. Qui filii sint le-*
gitimi. Quod si ad integrum Decretalem, quæ
 apud Harduinum est, de more provoces; ro-
 gamus, ne te pigeat in marginem quoque oculos
 conjicere; ibi enim, loco verbi *Sacramenti,*
 adnotatum reperies aliud *Matrimonii.* Nec ali-

Legiti- Legiter profecto res se habere poterat. Vis enim ac
 mandi vis dignitas Matrimonii, qua Sacramentum est, in
 non a Sa- eo est posita, quod gratiam sanctificantem
 cramento, confert, quod unionem hypostaticam Verbi Di-
 sed a lege vini cum humana natura repræsentat, itidem-
 Ecclesia. que illam, qua Christus cum Ecclesia per gra-
 stica pro- tiām conjungitur; non autem in eo sita est,
 venit. quod spuriam prolem legitimam efficiat. Neque
 enim hanç efficaciam Jesus Christus tribuit Ma-
 trimonio, quum illud ad dignitatem Sacramenti
 novæ Legis evexit; sed id ab Ecclesia institutum
 est, cui placuit, pro auctoritate sibi con-
 cessa, statuere, ut proles extra matrimonium,
 non tamen ex adulterio, procreata, per sub-

II. Ab sequens matrimonium legitima fieret.
exemplo §. 40. Denique addis, magis abominatam Ca-
legitima. tionis pro nonicis Legibus esse prolem incestuosam, quam
 lis inces- sit proles adulterina; ideoque, quum illa in-
 tuosæ. terdum legitima fiat, hanç etiam pari aut ma-

jori ratione legitimari posse. Porro legitimatur proles incestuosa, ope dispensationis, quæ dicitur *in radice Matrimonii*. Ut autem obtineatur hujusmodi Dispensatio, quæ non sine urgen-^{1744.}
tum non gentissima causa concedi consuevit, requiritur aptari ad quod proles nata sit ex copula non manifeste legitima-
fornicaria, sed putative matrimoniali, quodque impedimentum, quo matrimonii nullitas prolis adulterinæ inducta est, non a jure Divino, aut naturali, persubse-
sed a jure dumtaxat Ecclesiastico proveniat. ^{quens ma-}
Sicque, et non aliter, legitimatur proles in-
cestuosa, vigore dispensationis, quæ dicitur *in radice matrimonii*. Tuum modo est hujusmodi circumstantias aptare ad legitimationem prolis ex adulterio genitæ; quod sane opus ingenii Nostri tenuitatem excedere fatemur.

S. 41. Hactenus Fraternitati Tuæ satisfacere studuimus, quoad Nobis licuit per angustias temporis, ut plurimum somno detracti; me-
ram gerentes in hac Epistola, ut initio dicebamus, privati Doctoris personam. Nunc de-
mum Epistolæ Nostræ finem facientes, Supremi Pastoris partes resumimus, ut Apostolicam tibi Benedictionem impertiamur; utque præterea te admoneamus, quod, quum ea, quæ ad Nos scripsisti, a Justo Henningio Boëhmero (quantumvis nullam de eo mentionem feceris) sis mutuatus, eaque descripseris ex ejus Opere de Jure Ecclesiastico Protestantium *Tbm. 1. pag. 287. et sequentibus*, juxta tertiam Editionem anno 1730. Typis impressam; Sicuti laudabilis foret industria tua, si eo auctore usus esses ad venerabiles Ecclesiæ Catholice doctrinas illu-
strandas, aut si ipsum in iis, in quibus Nobis adversatur, confutare aggressus esses; ita reprehensioni te obnoxium fecisti, dum illius Opus perlegere, atque etiam tacitus transcribere au-
sus es, ut ad impugnandas Canonicæ Jurisprudentiæ sententias inter Orthodoxos communiter receptas, instructior accederes. At ne forte pa-
terni hujus moniti libertatem in malam partem accipias, Tibi persuasum volumus, non minus

Admoni-
tio Ponti-
ficis.

P O N T. sincero charitatis affectu Nos te complecti , ac
 A. V. Fraternitati Tuæ fausta omnia ex animo ad-
 precari.

Dat. die Datum Romæ apud Sanctam Mariam Majorem
 5. Dec. die 5. Decembris 1744. Pontificatus Nostri Anno
 1744. Quinto.

CXIV.

DE APOSTOLICIS

Constitutionibus circa Ritus Sinenses editis
 omnimodo observandis.

*Venerabili Fratri Polycarpo Episcopo
 Pekinensi in Sinis.*

BENEDICTUS PAPA XIV.

*Venerabilis Frater, salutem, et Apostolicam
 Benedictionem.*

REDDITÆ Nobis fuerunt eodem tempore duæ
 tiones et Fraternitatis Tuæ epistolæ, prima quidem die
 Juramen- decima mensis Januarii elapsi anni 1743. qua
 ta ab E- gratiarum actionem Nobis, quod Tibi Episco-
 pisc. Pe- patum Pekinensem in Sinis contulerimus, re-
 kin ad S. ferre studies : altera vero die quinta mensis
 Sedem transmis. itidem Januarii currentis anni 1744. data, qua
 sa. dolens quereris, Te apud Nos tamquam debitæ
 Apostolicis Constitutionibus ac Decretis obe-
 dientiæ reum fuisse peractum. Una insimul
 cum hisce Epistolis tuis accepimus pariter sol-
 lennem jurisjurandi a Te in Episcopali tua inau-
 guratione delati, juxta formam, ac tenorem Tibi
 præscriptum in ipsis nostris tuæ ad Episcopatu-
 m promotionis literis in simili forma Brevis
 expeditis, Actum; neenon duo alia a Te seor-
 sim præscripta testimonia, alterum quidem de
 jurejurando super Apostolicæ Constitutionis ,

quæ incipit *Ex illa die* : alterum vero de jurando etiam super alterius Apostolicæ Constitutionis, quæ incipit *Ex quo*, observantia, præstitis. Hisce omnibus conjuncta erant nonnulla etiam præscripta Missionariorum testimonia, qui te studiosum zelantemque super observantia memoratæ Apostolicæ Constitutionis *Ex illa die*, esse testabantur, quemadmodum tu ipse Sacramento contestaris.

§. 1. Sed Fraternitati Tuæ etc. *et infra* : id Adhortatum in animo semper fixum permaneat, tam apud Nos ipsos, quam apud Venerabiles Fratres Nostros S. R. E. Cardinales negotiis et consultationibus quarumcumque Congregationum Apostolicæ hujus Sanctæ Sedis præpositos, plurimum valere hoc unicum et maximum, ad accusatum veritatem falsitatemve dijudicandam comprobandumque, argumentum, novam scilicet post criminum delationes initam agendi rationem. Quamobrem adesto animis, et enitere, ut quemadmodum Tu spopondisti, et Nos de Fraternitate Tua nobis pollicemur, ita deinceps Te in omnibus rebus geras, ut tuam erga Apostolieas Constitutiones, atque eas præser-tim, de quibus agitur, obedientiam, reverentiam, zelumque non solum Nobis, sed universis etiam, probare et reipsa commonstrarare ex animo satagas. Hinc enim fore confidimus, ut falsitatis redarguantur accusations de gestarum rerum ratione a Te hactenus habita instructæ.

§. 2. Porro, ut cæteris in tuis Litteris a Te propositis satisfaciamus; asseris quidem, quod sensus cum per quatuordecim annos operata labores. que tuos in Sacris Missionibus antea peragendis impenderis, atque adeo optime noveris istarum partium ac populorum ingenia, ac et rerum vices, contestari præ cæteris possis, præsentia certe tempora exposcere, non angustiari vasa carnis, sed dilatari spatia caritatis, ac propterea melius fuisse consultum, res omnes in eodem, quo reperiebantur, statu relinquere, cum in præsencia omnis spes de exigenda a Christifidelibus

ANNO
1744.

Episc.
sensus
circa Si-
nensis Ec-
clesiae sta-
tum.

P O N T. A. V. istarum partium debita Apostolicis Constitutionibus obedientia penitus præcisa videatur : Apostolica namque Sacrosanctum Jesu Christi Evangelium prædicandi libertas , non tam impedita , quam certe sublata est ; quippe quod Christifideles per vim metumque ad Idolorum tempa trahuntur ; unde timendum est , ne proximum immineat Sacris Missionibus excidium : Nec Fraternitati Tuæ , nec aliis in Vineâ Dei adlaborantibus , insunt vires , quibus per vim etiam Christifideles , ut vestris mandatis eâ , qua par est , reverentia obedientia , cogi possint : Tartari pariter , et ipsi Fideles , tam intra Pekini mænia , quam in suburbii , sub gravi duræ servitutis jugo degentes , omni procul dubio antiquis indulgentiis permissionibusque per abusum inhærentes , ne a Dominis ad Imperatorem deferantur ; Apostolicarum Constitutionum obseruantiam periculis ac tormentis posthabebunt ; quamvis Fraternitas tua aliique Missionarii per pastorales exhortationes monere obtestarique minime omittant.

Pontifex ostendit necessariam fuisse Constitutionum editionem §. 3. An liceat ut Fraternitati Tuæ replicemus , post susceptum consilium onusque per tot annos retinendi servariique faciendi Patrios Sinarum Ritus , priscasque cæremonias , propensis tot tantisque in varias partes trahentibus dubiis et disputationibus , post diuturnam accuratissimamque , adhibitis diligentias , requisitisque debitibus notitiis , eorumdem Rituum et Cæremoniarum discussionem , fieri non poterat , ut sine gravissimo conscientiæ angore consilia tanta providentia capta , et constitutiones tanta sapientia propositæ amplius differrentur ? Certe si obsfirmatis Patronorum proscriptorum Rituum Cæremoniarumque hujusmodi sensibus votisque assensum satisfactumque fuisset , nunquam profecto advenisset tempus , verba tua usurpatam , angustiandi vasa carnis ? Nos quidem non latet , Vobis deesse cogendi compellendique vires ; da earum sed scimus certi et sumus , eamdem inesse vos observantis virtutem , quam habebant Sanctissimi Jesu

Nec pro obtinen-
tet , Vobis deesse cogendi compellendique vires ;
da earum sed scimus certi et sumus , eamdem inesse vo-
bservan-
bis virtutem , quam habebant Sanctissimi Jesu

Christi Apostoli (si tamen apostolico spiritu A X N O
ducti ad Evangelium prædicandum ad remo- 1744.
tissimos populos accessistis) qui reponentes omnia vim
fiduciam in eo , qui eos confortabat , Deo ,
et ferventis caritatis zelo , et verbi Divini Mi-
nisterio , non solum Gentes ad credendum per-
ducebant , sed credentes etiam , nova Fidei ger-
mina , collectumque Jesu Christi gregem pro-
videntissime regebant , et suaviter fortiterque
incendebant , et exortabant ad illud jucundissi-
mum spectaculum a Minucio Felice descriptum ,
præsertim ubi ob oculos ponit lætitiam Chri-
stifidelium , qui intentatas miras objectaque tor-
menta despicientes , libertatem suam adversus
Reges et Principes erigebant , soli Deo cedebant .

§. 4. Ingenti cum animi nostri dolore , et Persecu-
graviori , quam explicari possit , mœrore tuum , tionem
excepimus sane nuntium de persecutionibus
istic adversus Sacrosanctam Jesu Christi Reli-
gionem sævientibus : verum quod hujusmodi
persecutiones , si minime fuissent proscripti Ri-
tus Cæmoniæque Sinenses , si minime sublatae
fuissent indulgentiæ permissionesque laudati
Caroli Ambrosii Patriarchæ , vel desinerent , vel
mitiores fierent , sive prædicandi Evangelium
libertas magis coalesceret , nec Christifideles ad
Idolorum templa raperentur : Hæc ne ii quidem
sibi , qui res juxta humanæ prudentiæ regulas
dijudicant , unquam persuadebunt ; quanto ma-
gis eadem in animum numquam inducent suum
ii , quibus pro comperto exploratoque est , quod
Christianæ Religio inter persecutiones semper
increverit adoleveritque .

§. 5. Omnibus jam notum est , in rebus ad Nullam
Orthodoxam religionem spectantibus , patien- conniven-
tiam sive tolerantiam , ubi de superstitione vel tiam in
idolatria agitur , nullo pacto haberi posse; tunc causa Fi-
enim juxta Tertullianum : *Omnis patientia hu- dei adhi-*
jusmodi Idolatria. Cæterum unicum ac sin-
gulare solatum , quo Nos dolentes mœren-
tesque consolamur , inde affertur , quod ex tuis
literis perspicimus , Te pro debita Apostolicis
causa Fi-
dei adhi-
beri posse
demon-
strat.

P O N T . Constitutionibus , ac Decretis observantia , probe
 A. V. studiosum planeque accensum esse. Quamobrem
 fore in Patre misericordiarum , et Deo totius
 consolationis confidimus , ut Christifideles pro-
 posito Fraternitatis tuæ exemplo , zelo , opera ,
 consiliis , et monitis excitati , Orthodoxam Fi-
 dem integrum , reliquiarumque gentilitatis om-
 nino puram putamque , ad Principis etiam te-
 nebrarum contemptum despiciatumque , con-
 stanti pectore profiteri , et coram hominibus Je-
 sus Christum confiteri non erubescant. Nam
utile est et salutare , ut S. Cyprianus Episco-
 pus , et Martyr verbo et opere docuit , *cum se*
Episcopus per firmamentum Fidei Fratribus præ-
bet imitandum. Interea a bonorum omnium Lar-
 gitore Deo uberrimam cœlestium charismatum
 copiam Fraternitati Tuæ appræcantes , Aposto-
 licam Benedictionem Tibi , Venerabilis Frater ,
 etiam peramanter impertimus.

Dat. die Datum Romæ apud S. Mariam Majorem sub
 19. Dec. Annulo Piscatoris die xix. Decemb. MDCCXLIV.
 1744. Pontificatus Nostri Anno Quinto.

Cajetanus Amatus.

A N N O
1744.

REFORMATIO

CXV.

Tribunalium Urbis. Firmatur auctoritas Judicium Romanæ Curiæ , et singulorum Jurisdictio certis limitibus præfinitur, confirmantur Decreta super Judicum recusationibus et declinationibus jam edita ; et certa forma servanda præscribitur, tum in delendis Vinculis impositis super Locis Montium , Officiis Vacabilibus , et Pecuniis Depositis etc. , tum in Decretis Jurisdictionis voluntariæ in Urbe , et Statu Ecclesiastico interponendis.

BENEDICTUS EPISCOPUS

SERVUS SERVORUM DEI

Ad perpetuam rei memoriam.

ROMANÆ Curiæ præstantiam , atque præcipuam justitiae recte administrandæ laudem , eidem omnium ubique gentium consensu , tributam , summo studio atque opera tueri curarunt Prædecessores nostri Romani Pontifices , eaque de causa tum sapientissimas Leges , pro rerum et temporum opportunitate , condiderunt : tum vero , quoties in Judiciorum tractatione aliqua corrigenda , resecanda , aut in meliore formam redigenda esse censuerunt , id Apostolicis editis Constitutionibus , quarum inferius peractæ mentionem fieri sæpe continget , præstare non omiserunt.

§. 1. Et Nos quidem ipsorum vestigiis inhærentes , ex quo Supremum hoc Iustitiae Solium Dei nutu concendimus , inter innumeras Apostolatus Nostri curas , illam assidue præ oculis stratione .

P O N T. habuimus , ut tam Ecclesiastica , quam civilia
A. V. Judicia , et maxima , qua par est , integritate
 ac fide , et rectissimo expeditoque ordine exer-
 cerentur. Itaque præter generalem providen-
 tiam , qua Ecclesiasticarum Legum conservationi ,
 et veriori earundem interpretationi per univer-
 Ejusdem providen-
 tiæ extra Urbem.
 sam Ecclesiam pro viribus prospicere non de-
 sistimus , ac præter peculiarem Tribunalium
 Bononiensium Reformationem a Nobis integre
 peractam , per Apostolicas Nostras Constitutio-
 nes , ex quibus aliarum etiam Provinciarum
 Curias , per Ecclesiasticæ Ditionis tractum ,
 exemplum et normam capturas esse confidimus ,

Item in in hac ipsa Romana Curia complures atque
 Romana perspicuas edidimus significaciones nostri ar-
 Curia. dentissimi studii , quo de justitia in Urbe recte
 administranda in primis solliciti sumus ; idque
 potissimum Nobis propositum fuit , et quum
 Causarum tam Ecclesiasticarum , quam Civilium
 aliquas Nobis ipsis cognoscendas , ac definien-
 das reservavimus ; et quum sæpissime Congrega-
 tiones Venerabilium Fratrum Nostrorum S. R. E.
 Cardinalium , ipsaque aliquando Ordinaria Ro-
 manæ Curiae Tribunalia , coram Nobis senten-
 tias dicere jussimus ; ac denique quum Signa-
 turam Gratia nuncupatam , ad quam pleræque
 lites et controversiae , præpedito , aut expleto
 in cæteris Tribunalibus cursu legitimo , et jure
 concesso , tamquam ad Sacram Principis Aram
 deferuntur , semel et iterum singulis annis per
 Nosmetipsos publice habuimus , in eaque sen-
 tentiam nostram tum circa singulas propositas
 causas protulimus , tum vero , occasione data ,
 circa totam judicandi rationem coram universo
 Judicum , et Curialium conventu aperire cu-
 ravimus .

Necessi-
tas prose-
quendi
Tribuna-
lium Re-
formatio-
nem.

§. 2. Cum autem et diuturno nostro rerum
 forensium usu , et crebris gravium Virorum re-
 lationibus et querelis , compertum haberemus ,
 nonnullos abusus in judiciali praxi Tribunalium
 hujus Nostræ Urbis et Curiae invectos esse qui-
 bus et justitiae cursum interverti , aut saltem

retardari, et litigantium dispendia magnopere augeri contingeret, illasque potissimum controversias in longum saepe protrahi, quæ circa Judicium, et Tribunalum competentiam, eorumque recusationes declinationesque, versarentur; Cumque jam commendatâ singulis Tribunalibus earum rerum reformatione, quæ in ipsorum potestate erant, eaque sedulo ab ipsis peractâ, satis agnoverimus, memorata incommoda non omnia posse privata Judicium sive Tribunalium auctoritate submoveri; ad ampliorrem atque absolutiorem Judiciorum Reformationem, supradictorum Prædecessorum exemplo, deveniendum Nobis esse judicavimus.

A n n o
1744.

§. 3. Quamobrem prædictorum omnium abusuum cognitionem delegavimus peculiari Congregationi a Nobis deputatæ, duobus nempe Particula-
S. R. E. Cardinalibus, ac septem Romanæ Curiæ Prælatis in præcipuis ejusdem Curiæ Tribunalibus actu jus dicentibus; quæ quidem Congregatio, serio studio, longaque indagine, relatos abusus notavit, atque recensuit; et providis efformatis decretis, opportuna Nobis remedia suggestit; ex quibus aliqua, quæ statim approbatione digna judicavimus, statim Decr. jam quoque auctoritate Nostra publicari jussimus, et observari; reliqua vero maturiori examini subjecta, diuturna consideratione, rerum temporum opportunitati aptare studuimus; illaque, cum iisdem fere, aliisque Viris in scientia et justitiae administratione apprime versatis, Ministris nostris, neconon cum aliquibus ejusdem Curiæ Nostræ Causidicis, Forensi facultate doctrinaque præstantibus, communica- cta; tandem, hac nostra Constitutione perpetuae legis vim habitura, promulgamus, edicimus, atque sancimus.

Delegatio Congreg. Particula-
ris ad hunc ef-
fectum.

§. 4. Ac primum omnium, Jurisdictionem Ju- dicum, et Tribunalum Romanæ Curiæ, quo- rum auctoritas a Nostra et Romani pro tempore Pontificis auctoritate profluit, nostroque et Pontificio nomine exercetur, sartam tectam Rom. Cur.

I.
De exe-
cutione
Citatio-
num,
Mandato-
rum etc.

P O N T. servare, ac debita veneratione ab omnibus ob-
 A. V. servari cupientes; Apostolicas Nostras Literas,
De non impedienda executione Citationum, Mandatorum, aliarumque Provisionum Romanæ Curiae, seu Sedis Apostolicæ datas Aano MDCCXLII.
 Innovatur Constatut. e-
 dita 30.
 Mart.
 1741.

tertio Kalendas Aprilis, quarum initium est *Pastoralis Regiminis*, omnesque ordinationes ac dispositiones in illis contentas; pœnas quoque adversus quoscumque prædictam executionem impedientes in eisdem comminatas atque statutas, cum cæteris præceptis atque mandatis, ac si prædictæ Literæ per extensum præsentibus insererentur, confirmamus, innovamus, ac de novo statuimus.

Refertur §. 5. Et quamvis post earundem Literarum suspensiō Nostrarū publicationē, delatis ad Nos quoconcessa rūndam conquestionib⁹, et præsertim ex Provinçia nostra Romandiolæ, super abusu Citationum Typis Cameralib⁹ impressarum, quæ vulgo Citationes Camerales nuncupantur; propterēa quod a nemine ex Judicib⁹ Rom. Curiæ subscribi, seu firmari soleant, et nihilominus ptarum in post legitimam earum exequutionem inhibendi partibus. vim habere dicerentur; Nos tunc, ut in re gravi caute matureque procederemus, per quasdam Literas Secretariæ Nostræ Status nuncupatæ provisionaliter declarari fecerimus, Citationes hujusmodi a nullo ex Judicib⁹ Romanæ Curiæ propria manu subscriptas, in prædicta nostra Constitutione minime comprehendi: Sed, per Postea tamen universo negotio occasione præpensa ventis Reformationis diligentissime discusso, cum teri consisterit, usum prædictarum Citationum nedum doctorum Hominum suffragiis, sed etiam suetudine, ea pervetusta, et nunquam aliàs interrupta tum Romanæ Curiæ, tum ipsius Provinciæ Romanodiolæ, atque aliarum Status Nostri Ecclesiastici Provinciarum observantia comprobari; et quantum specialis subscriptio in eis indistincte exigetur, non modicum inde damnum ac dispendium in Subditos atque Incolas earundem Provinciarum fore profecturum: Nunc demum

præsentium Literarum tenore certum ac stabilem cursum Citationibus hujus generis dare, et una simul quibuscumque fraudibus, quæ per eas fieri possent, quantum in Domino possumus, occurrere volentes: statuimus in primis, ordinamus, ac declaramus, quod sicuti hactenus, et a tempore antiquissimo, ita quoque in posterum unicuique pro arbitrio suo liceat per ejusmodi Citationes Typis Cameralibus impressas debitorem suum absentem, sive aliter sibi petens in obligatum, coram Auditore Generali Causarum Curiae Cameræ Nostræ Apostoliceæ, vel altero ex ejus Locumtenentibus, in Jus et Judicium evocare, etiam si ipsæ Citationes a nullo ex predictis Judicibus, immo nec etiam ab eorum Notariis, subscriptæ fuerint; (memoratis Literis Secretariæ Status, Edictis Cardinalium pro tempore Legatorum, et aliis quibuscumque contrariis non obstantibus); dummodo tamen agatur de causis, in quibus ipse A. C. vigore suarum facultatum, aut virtute alicujus Privilegii, quod Instanti de jure competit, sit Judex competens Rei conventi, seu Partis citatæ, etiam in prima Instantia, alias predictæ Citationes neque valeant, neque afficiant, perinde ac si factæ vel exequutæ non fuissent: Cum enim in hujusmodi causis unusquisque de jure debitorem suum etiam verbaliter coram A. C. in jus vocare possit, nihil sane proponi potest cur illum pari modo per dictas Citationes Camerales etiam non subscriptas citare, et in jus vocare non valeat.

§. 6. Quod si aliqua ex predictis causis, ut præfertur, privilegiatis, in quibus nimirum A. C. est Judex competens etiam in prima Instantia, reperiatur jam contestata, et introducta coram alio judice de Partibus, et nihilominus alter ex litigantibus, cui competit variatio Fori, vel vigore Obligationis Cameralis, vel virtute Leg. Causæ unic. Cod. Quando Imper. inter Pupillos, et Vi-duas etc., citaverit coram A. C. cum dictis Citationibus impressis, et non subscriptis: Tunc ctæ sunt. etiam volumus et mandamus eas exequi, et

Anno 1744.
 Sancitur
 easdem in
 Posterum
 valere, in
 causis,
 quibus A.
 C. est Je-
 dex com-
 ppetens in
 prima in-
 stantia.

Ponit. attendi debere; sed eo casu A. C., vel ejus A. V. Locū tenentibus, Causas hujusmodi reassumere Quæ ta- non liceat, nisi in statu, et terminis, reffectis men reas- sumptibus usque tunc factis ab altera Parte, et sumi de- transportatis actis, expensis illius, qui Forum bent in variare voluerit, ut haec tenus laudabiliter ob- statu et servatum fuit.

refectis. §. 7. Quoniam vero passim citari solet cum expensis, hisce ipsis Citationibus Cameralibus non solum et trans- in causis, ut supra, privilegiatis, coram A. C., portatis sub cuius nomine eadem Citationes ut plu- actis. rimum imprimuntur, sed etiam in aliis Causis

Usus cit. indifferentibus coram Cardinali Signaturæ Nostræ per citat. Justitiæ pro tempore Præfecto, et ejus Auditore; Camera- Idque in quatuor potissime casibus; nempe cum les coram petitur supersessoria ad effectum adeundi ple- Præfecto Sigillatur. nam Signaturam; Cum citatur pro subdelega- Just., ejus tione Judicis in Partibus in gradu recursus; que Audi- Cum petitur declarari Causam spectare ad unum torie in potius, quam ad alium Judicem; Et denique pluribus cum petitur purgatio attentatorum, in spretum casibus. ipsius Signaturæ commissorum: Propterea Nos

Utilitas ex una parte considerantes nullo modo aufe- Partium rendam esse, quin potius diligenter conservan- in hujus. modi re- dam Subditis Nostrarum Provinciarum et Lega- cursibus. tionum libertatem illam, qua semper haec tenus gavisi fuerunt, recurrendi scilicet pro ipso- rum arbitrio, vel ad prælaudatam nostram Si- gnaturam Justitiæ, vel ad Signaturam, quam habere dicuntur in ventre in sua quisque Pro- vincia Legati Sedis Apostolicæ, eorumque Vice- Legati: Ac de cætero animadvertentes non ab- surde eos facere, qui potius ad Signaturam Justitiæ, quam ad alteram Legatorum, aut Vice-Legatorum recurrent; quia nempe illas Causas, quarum valor non ascendit ad scuta centum, haudquaquam retinet, seu committit in Curia; sed juxta providas Prædecessorum Nostrarum reformationes, et præsertim recol- mem. Benedicti XIII., eas remittit ad Partes, mediante subdelegatione alterius Judicis in ea- dem Civitate, seu loco, ubi primus pronuncia-

ANNO
1744.

vit, ad effectum procedendi in gradu recursus per acta ejusdem Notarii et consequenter absque ulla transportatione actorum; atque insuper sine solutione Propinæ: Contra vero Signatura Legatorum, et Vice-Legatorum, et præsertim illa Cardinalis pro tempore Legati, aut Vice-Legati. Provinciæ Romandiæ, quoties Causæ excedunt tenuissimam summam scutorum quatuor, retinere eas, ut plurimum, solet in ipsa Curia, in qua residet Legatus, aut Vice-Legatus; Ex quo sequitur, ut Partes, non sine magno dispendio atque incommodo, et acta prioris Judicis ad ipsam Curiam Legationis transportare, et Propinam novo Judici ejusdem Curiae solvère cogantur; Immo etiam tot Propinas, quot sunt Capita separata, ex quibus, pro multiplicitate diversarum exceptionum, sententia secundi, vel ulterioris Judicis quam sèpiissime componitur.

§. 8. Ideirèo statuimus ac mandamus, etiam Qui per quoad prædictas Citationes, quas fieri contingat mittuntur fieri coram Cardinali Signature Præfecto, vel ejus Auditore, prædictum antiquissimum usum in posterum observari, ita ut quicumque de dicta Legatione Romandiæ, aut de aliis Provinciis, les non Legationibus, vel Guberniis Status Nostri Ee- subscripsiasticí, recurrere potius velit ad Signaturam ptas. Camera-
Nostram Justitiæ, quam ad Signaturam Legati, tur fieri etiam per aut Vice-Legati, hoc pro arbitrio suo facere possit, citando alteram Partem cum dictis Ci- citationes Cameralibus; nullique liceat earum exequutionem retardare, vel impedire sub præ- textu, quod a Cardinali Præfecto, vel ejus Auditore, aut eorum Notario, subscriptæ non fuerint, sub poenis expressis in dicta Nostra Constitutione, *De non impedienda exequutione Citationum, Mandatorum, aliarumque Provisiorum Romanæ Curie*, quam ad has quoque Citationes Camerales impræssas, et non subseriptas, quatenus opus sit, extendimus, et ampliamus, memoratis Literis Secretariae Status,

Post attendi
A. V. Locum
Quæ ta- non in
men reas sumptu
semi de- transi
bent in vari
stalii et serv
terminis, p
rectis hinc
expensis, hisce
et trans- in c
portalis sub
actis. Finitum

Usus est. in
per citat. 1.
Camera- 1.
les coram 1.
Prefecto 1.
Signatur. 1.
Just., ejus 1.
que Audit- 1.
tore in 1.
pluribus 1.
casibus.

Utilitas
Partium
in hujus
modi re-
cursibus

defectum Partium , vel Defensorum , mandando A N N O
supersederi in Causis summæ appellabilis , et 1744.
respective subdelegando Judicem in gradu re- in peten-
cursus , quando Causa est solum recurribilis ; da super-
Decretis , seu reformationibus Signaturæ , et sess. vel
quibuscumque aliis in contrarium non obstan- subdeleg.
tibus. Judicis , a
Præfecto

S. 11. Item quando agitur de summa non S. J., ejus
excedente scuta quinque monetæ in Regione ve Aud.
currentis ; vel quando jam adsunt in Causa applen-
duo judicata consecutiva et conformia ; vel dus est
quando agitur de mercede diurna , aut men- Enun-
strua , aut etiam de alimentis futuris ; vel ciant. alii
quando agitur de restitutione depositi etiam casus in
irregularis contra Depositarium , aut de solu- quibus
tione Schedulæ , quæ vulgo dicitur Pagherò per non est
ultrettanti , aut Literarum Cambii , aut Onerum dus recur-
Cameralium , vel Communitativorum ; Et deni- sus in sus-
que cum agitur de solutione Canonum , aut pensivo.
Pensionum Domus , nullum recursum in sus-
pensivo a Cardinali Præfecto Signaturæ , vel
ejus Auditore , admitti volumus , sed in præ-
dictis casibus , et quolibet eorum , postquam
verificati fuerint coram Judice subdelegato ,
volumus ac statuimus , ejusmodi subdelegatio-
nem non afficere , nisi in solo devolutivo , et
sine præjudicio legitimæ exequutionis.

S. 12. Item , exceptis Causis , ut supra , pri- Incansis
vilegiatis , idest illis , in quibus A. C. est Judex non , pri-
competens etiam in prima Instantia , vel pro- vilegiatis:
pter Obligationem Cameralem , aut habentem et sum-
vim Cameralis , vel propter Privilegium Leg. mæ recur-
unicæ : Quoad reliquas Causas extra Districtum extra Di-
Urbis , quæ sint summæ dumtaxat recurribilis , strictum ,
idest non attingentis quantitatem seu valorem subdeleg.
seutorum centum ; Nolumus eas in Curia Ro- est Judex
mana retineri , aut committi posse ; sed semper in Parti-
bus , cum
in ipsis subdelegari volumus alium Judicem , claus. op-
quatènus tamen adsit in eadem Civitate , Terra , portunis.
aut loco , in quo , seu qua pronunciatum fuit
primum judicatum , cum solita clausula ; Ad
effectum cognoscendi de gravamine , pro admis.

P O N T . Edictis Legatorum , cæterisque contrariis qui-
A. V. buscumque minime obstantibus.

Non ta- §. 9. At vero , ne utilis , et antiquus istarum
men si Citationum usus transeat in abusum et corru-
præven- ptelam , a prædicta generali regula sequentes ca-
tum fue- cass excipimus et præservamus . Primo videlicet ,
rit coram si una ex Partibus , mediante Citatione ligitime
Signatur Legat. aut exequuta , prævenèrit aliam coram Signatura
Vice-le- Legati , seu Vice-Legati ; et multo magis si Le-
gat. , vel gatus , aut Vice-Legatus , qui habeat in suis
ipsei in facultatibus etiam facultatem Signaturæ , in
causa re- Causa jam rescripserit : Tunc enim non amplius
scripser. Citationes prædictas coram Signatura Justitiæ ,
ejusque Præfecto , vel Auditore , attendi volu-
mus , sed solum admitti recursum ad Signatu-
ram Gratia , et consequenter nullas alias Cita-
tiones attendendas esse , vel afficere , quam Ci-
tationes speciales ab Auditore Nostro , et Pon-
tificum pro tempore Successorum Nostrorum ,
subscriptas .

Citatio- §. 10. Item Citationes ejusmodi Camerale s ,
nes præ- et non subscriptas , pro nihilo haberi volumus ,
dictæ non alique impune sperni posse , tam in Causis
attenden- summae appellabilis , quatenus citetur ad viden-
dæ , si pe- dum supersederi usque ad primam Signaturam ,
pessor. qunam in Causis summae recurribilis , quatenus
vel sub- citetur ad videndum subdelegari Judicem in
deleg. an. partibus in gradu recursus , quoties nondum
tequam ab ipso Judice de Partibus pronunciatum fuit ,
Judex de vel per Sententiam , vel per Decretum definiti-
Partibus vum , aut gravamen saltem inferens ejusmodi ,
definitive quod deinceps per ipsam Definitivam reparari
pronun- nequeat . Quod si Judex de Partibus in Causam
ciet . jam decreverit , seu pronunciaverit , ut supra
Post dif- volumus Citationes prædictas omnino attendi ,
finitivam et inhibere , etiamsi , contra debitum juris or-
afficiunt. dinem in Causa summae appellabilis citatum
fuerit ad videndum subdelegari alium Judicem
in gradu recursus , vel in Causa simpliciter
recurribili citatum fuerit ad videndum super-
Errorque sederi . Et solum in hisce casibus Præfectus Si-
partium gnaturæ , vel ejus Auditor , supplere teneatur

defectum Partium , vel Defensorum , mandando ^{Anno} 1744.
supercederi in Causis summae appellabilis , et
respective subdelegando Judicem in gradu re- in peten-
cursus , quando Causa est solum recurribilis ; da super-
Decretis , seu reformationibus Signature , et sess. vel
quibuscumque aliis in contrarium non obstan. subdeleg.
Judicis , a ^{Præfecto}

S. 11. Item quando agitur de summa non S. J., ejas excedente scuta quinque monete in Regione ve Aud. currentis ; vel quando jam adsumt in Causa supplen- duo judicata consecutiva et conformia ; vel dus est quando agitur de mercede diurna , aut men- Enun- strua , aut etiam de alimentis futuris ; vel ciant. alii quando agitur de restitutione depositi etiam casus in irregularis contra Depositarium , aut de solu- quibus tione Schedulae , quæ vulgo dicitur *Pagherò per non est ultrettanti* , aut Literarum Cambii , aut Onerum dus recur- Cameralium , vel Communitatiorum ; Et deni- sus in sus- que cum agitur de solutione Canonum , aut pensivo. Pensionum Domus , nullum recursum in sus- pensivo a Cardinali Præfecto Signature , vel ejus Auditore , admitti volumus , sed in præ- dictis casibus , et quolibet eorum , postquam verificati fuerint coram Judice subdelegato , volumus ac statuimus , ejusmodi subdelegatio- nem non afficere , nisi in solo devolutivo , et sino præjudicio legitima exequutionis.

S. 12. Item , exceptis Causis , ut supra , pri- Incansis vilegiatis , idest illis , in quibus A. C. est Judex non . pri- competens etiam in prima Instantia , vel pro- vilegiatis: pter Obligationem Cameralem , aut habentem et sum- vim Cameralis , vel propter Privilegium *Leg.* ribilis , unicas : Quoad reliquas Causas extra Districtum extra Di- Urbis , quæ sint summae dumtaxat recurribilis , strictum , idest non attingentis quantitatem seu valorem subdeleg. seutorum centum ; Nolumus eas in Curia Ro- est Judex manu retinori , aut committi posse ; sed semper in Parti- in ipsis subdelegari volumus alium Judicem , bus , cum quatènus tamen adsit in eadem Civitate , Terra , claus. op. aut loco , in quo , seu qua pronunciatum fuit portunis. primum judicatum , cum solita clausula ; *Ad effectum cognoscendi de gravamine , pro admis-*

P O N T. Edictis Legatorum , cæterisque contrariis qui-
A. V. buscumque minime obstantibus.

Non ta- §. 9. At vero , ne utilis , et antiquus istarum
men si Citationum usus transeat in abusum et corru-
præven- ptelam , a prædicta generali regula sequentes ca-
tum fue- sas excipimus et præservamus . Primo videlicet ,
rit coram si una ex Partibus , mediante Citatione ligitime
Signatura Legat. aut exequuta , prævenèrit aliam coram Signatura
Vice-le- Legati , seu Vice-Legati ; et multo magis si Le-
gat. , vel gatus , aut Vice-Legatus , qui habeat in suis
ipsi in facultatibus etiam facultatem Signaturæ , in
causa re- Causa jam rescripserit : Tunc enim non amplius
scripser. Citationes prædictas coram Signatura Justitiæ ,
eiusque Præfecto , vel Auditore , attendi volu-
mus , sed solum admitti recursum ad Signatu-
ram Gratia , et consequenter nullas alias Cita-
tiones attendendas esse , vel afficere , quam Ci-
tationes speciales ab Auditore Nostro , et Pon-
tificum pro tempore Successorum Nostrorum ,
subscriptas.

Citatio- §. 10. Item Citationes ejusmodi Camerales ,
nes pre- et non subscriptas , pro nihilo haberi volumus ,
dictæ non atque impune sperni posse , tam in Causis
attenden- summæ appellabilis , quatenus citetur ad viden-
dæ , si pe- dum supersederi usque ad primam Signaturam ,
tatur su- quam in Causis summæ recurribilis , quatenus
persevisor. citetur ad videndum subdelegari Judicem in
vel sub- partibus in gradu recursus , quoties nondum
deleg. an. tequam ab ipso Judice de Partibus pronunciatum fuit ,
Judex de vel per Sententiam , vel per Decretum definiti-
Partibus vum , aut gravamen saltem inferens ejusmodi ,
definitive quod deinceps per ipsam Definitivam reparari
pronun- nequeat. Quod si Judex de Partibus in Causam
ciet. jam decreverit , seu pronunciaverit , ut supra
volumus Citationes prædictas omnino attendi ,
Post dif- et inhibere , etiamsi , contra debitum juris or-
finitivam dinem in Causa summæ appellabilis citatum
afficiunt. fuerit ad videndum subdelegari alium Judicem
in gradu recursus , vel in Causa simpliciter
recurribili citatum fuerit ad videndum super-
Errorque sederi. Et solum in hisce casibus Præfectus Si-
partium gnaturæ , vel ejus Auditor , supplere teneatur

defectum Partium , vel Defensorum , mandando A N N O
supersederi in Causis summæ appellabilis , et 1744.
respective subdelegando Judicem in gradu re- in peten-
cursus , quando Causa est solum recurribilis ; da super-
Decretis , seu reformationibus Signaturæ , et sess. vel
quibuscumque aliis in contrarium non obstan- subdeleg.
tibus. Judicis , a
Prefecto

§. 11. Item quando agitur de summa non S. J., ejus-
excedente scuta quinque monetæ in Regione ve And.
currentis ; vel quando jam adsunt in Causa supplen-
duo judicata consecutiva et conformia ; vel dus est
quando agitur de mercede diurna , aut men- Enun-
strua , aut etiam de alimentis futuris ; vel ciant. alii
quando agitur de restitutione depositi etiam casus in
irregularis contra Depositarium , aut de solu- quibus
tione Schedulæ , quæ vulgo dicitur Pagherò per non est
ultrettanti , aut Literarum Cambii , aut Onerum admitten-
Camerarium , vel Communitatiorum ; Et deni- dus recur-
que cum agitur de solutione Canonum , aut pensivo.
Pensionum Domus , nullum recursum in sus-
pensivo a Cardinali Præfector Signaturæ , vel
ejus Auditore , admitti volumus , sed in præ-
dictis casibus , et quolibet eorum , postquam verificati fuerint coram Judice subdelegato ,
volumus ac statuimus , ejusmodi subdelegatio-
nem non afficere , nisi in solo devolutivo , et
sine præjudicio legitimæ exequutionis.

§. 12. Item , exceptis Causis , ut supra , pri- In causis
vilegiatis , idest illis , in quibus A. C. est Judex non , pri-
competens etiam in prima Instantia , vel pro- vilegiatis:
pter Obligationem Cameralem , aut habentem et sum-
vim Cameralis , vel propter Privilegium Leg. mæ recur-
unicæ : Quoad reliquas Causas extra Districtum ribilis ,
Urbis , quæ sint summæ dumtaxat recurribilis , strictum ,
ideat non attingentis quantitatem seu valorem subdeleg.
seutorum centum ; Nolumus eas in Curia Ro- est Judex
mana retineri , aut committi posse ; sed semper in Parti-
in ipsis subdelegari volumus alium Judicem , bus , cum
quatenus tamen adsit in eadem Civitate , Terra , claus. op-
aut loco , in quo , seu qua pronunciatum fuit portunis .
primum judicatum , cum solita clausula ; Ad
effectum cognoscendi de gravamine , pro admis.

P O N T. *sione, vel denegatione recursus, per acta ejusdem Notarii, et sine solutione Propinæ et Regestri, et, quatenus Partes in eum non consenserint, ad effectum deputandi alium Judicem in sui locum, cum iisdem facultatibus, de consensu ipsarum Partium, sin minus ex Officio:* Ita ut aliter factæ subdelegationes nullius sint roboris ac momenti.

Una ci- *§. 13. Postremo volumus, atque statuimus,*
tat. exe- *quod postquam una ex Partibus aliquam ex*
cuta, et *prædictis Citationibus impressis, et non sub-*
attenta, *scriptis, exequi fecerit coram Præfecto Signa-*
alia non *turæ, vel Auditore; Altera vero, quæ sic ci-*
attenda- *tata fuit in actis comparuerit, cum solita pro-*
tur. *testatione Nihil fieri: Nulla alia deinde similis*
Citatio eandem continens Instantiam, quæ in
Partibus fiat, attendatur, sed impune sperni
possit, absque ullo vitio Spolii, vel attentatorum.

Præser- *§. 14. Per hæc autem non intendimus Privi-*
vantur *legio de Gausis non avocandis, aut alteri id*
Privilegia *genus, si quo forte gaudeat Civitas, Provincia,*
de non *vel Legatio aliqua Status Nostri Ecclesiastici,*
avocando *in aliquo derogare vel præjudicare; Multoque*
et dispo- *minus aliquid innovare circa ea, quæ ad asse-*
sitio Con- *rendam Ordinariorum jurisdictionem, atque eo-*
stit. ad *rundem Decretorum executionem, in Causis*
Militan- *potissimum, quæ ad Ecclesiasticam Disciplinam*
**tis ed. 3° *pertinent, distinet mandavimus et constitui-*
Martii *mus per Apostolicas Nostras Literas; De Ap-*
1742. *pellationibus, et inhibitionibus contedendis vel*
negandis, quarum initium est: Ad militantis
Ecclesiæ régimen, datas tertio Kalendas Aprilis
anno millesimo septingentesimo quadragesimo
secundo, quas quidem in omnibus et per omnia
confirmamus et innovamus, et ab oīnibus, ad
*quos spectat, adamussim observari præcipimus.***

Provisio *§. 15. Porro, quod attinet ad præfatam mul-*
super mul- *tiplicationem Propinarum, quæ extra Romanam*
tiplicat. *Curiam in Statu Nostro Ecclesiastico passim*
Propina- *frequentatur; Nos etiam super eo, quod æquum*
rum dif- *fuerit et rationi consentaneum, deinceps, lar-*
fertur. *giente Domino, provide statuemus, cognita prius*

origine, diligenterque perpensis Causis hujusmodi multiplicationis : quemadmodum pro Tribunalibus Civitatis Nostræ Bononiæ ejusque Comitatus, in altera ex memoratis Constitutionibus nostris, specialibus ordinationibus et decretis id ipsum præstare non omisimus.

ANNO
1744.

§. 16. Ut autem omnia submoveamus obsta-cula, quæ, propter variarum respective jurisdictionum conflictum, promptam celeremque justitiæ administrationem in hujus nostræ Urbis Tribunalibus impedire consueverant, alteram nostram Constitutionem sub datum xv. Kalendas Martii Anno Incarnat. Dominicæ MDCCXLI. Pontificatus Nostri Secundo editam, quæ incipit *Quantum ad procurandam, innovamus pa-riter, et observari mandamus; per quam vide-licet, de Consilio præfatæ Congregationis pro* Tribunalium Urbis Reformatione a Nobis spe-cialiter deputatæ, providas fel. record. Innocentii Papæ XII. Prædecessoris Nostri sanctiones per extensum insertas, super Tribunalium sive Judicum Particularium Urbis suppressione, con-firmavimus, et in pristinum vigorem et obser-vantiam reduximus, eisdemque inhærentes, non-nullas Judicaturas particulares postmodum erec-tas ordinationibus opportunis abolevimus.

II.
De Juris-dictione
Tribuna-lium Ur-bis.
1. Inno-vatur
Const. su-per sup-pressione
Judic.
Part. edita
15. Febr.
1742.

§. 17. Declarantes præterea, Notarium Burgi, cuius Officium in præfata Innocentii XII. Constitutio-ne a generali Officiorum particularium suppressione excipitur ; habere dumtaxat facul-tatem scribendi in Causis mere laicalibus, et quatenus Rei conventi sint incolæ, vel Habitatores Burgi ; Hoc autem casu competere illi fa-cultatem hujusmodi in omnibus Tribunalibus Urbis, in quibus pro hujusmodi Causis Incolæ et Habitatores prædicti, juxta eandem Constitu-tionem Innocentii Papæ XII. , conveniri possunt.

Declar-a-tur facul-tas Nota-rii Burgi limitative

§. 18. Jurisdictionem vero Nostri pro tempore in Urbe ejusque Districtu in spiritualibus Vi-carii, decernimus, etiam attenta dispositione prædictæ nostræ Constitutionis, quæ incipit *Quantum ad procurandam, esse prorogabilem prorogari.*

2. Juris Card. Vi-carii in Causis mere Laic.

P O N T. sione, vel denegatione recursus, per acta ejusdem Notarii, et sine solutione Propinæ et Regestri, et, quatenus Partes in eum non consenserint, ad effectum deputandi alium Judicem in sui locum, cum iisdem facultatibus, de consensu ipsarum Partium, sin minus ex Officio: Ita ut aliter factæ subdelegationes nullius sint roboris ac momenti.

Una ci- §. 13. Postremo volumus, atque statuimus, tat. exequod postquam una ex Partibus aliquam ex cuta, et prædictis Citationibus impressis, et non subscriptis, exequi fecerit coram Præfecto Signaturæ, vel Auditore; Altera vero, quæ sic citata fuit in actis comparuerit, cum solita protestatione *Nihil fieri*: Nulla alia deinde similis Citatio eandem continens Instantiam, quæ in Partibus fiat, attendatur, sed impune sperni possit, absque ullo vitio Spolii, vel attentatorum.

Præser- §. 14. Per hæc autem non intendimus Privi- vantur. *legio de Gausis* non avocandis, aut alteri id *Privilegia* genus, si quo forte gaudeat Civitas, Provincia, de non vel Legatio aliqua Status Nostri Ecclesiastici, avocando in aliquo derogare vel præjudicare; Multoque et dispo- minus aliquid innovare circa ea, quæ ad asse- sitio Con- rendam Ordinariorum jurisdictionem, atque eo- stit. ad militan- rundem Decretorum executionem, in Causis tis ed. 3° potissimum, quæ ad Ecclesiasticam Disciplinam Martii pertinent, distinete mandavimus et constituimus per Apostolicas Nostras Literas; *De Appellationibus*, et *inhibitionibus contedendis vel negandis*, quarum initium est: *Ad militantis Ecclesie regimen*, datas tertio Kalendas Aprilis anno millesimo septingentesimo quadragesimo secundo, quas quidem in omnibus et per omnia confirmamus et innovamus, et ab omnibus, ad quos spectat, adamussim observari præcipimus.

Provisio §. 15. Porro, quod attinet ad præfatam mul- super mul tiplicationem Propinarum, quæ extra Romanam tiplicat. Curiam in Statu Nostro Ecclesiastico passim Propina- frequentatur; Nos etiam super eo, quod æquum rum dif- fuerit et rationi consentaneum, deinceps, lar- fertur. giente Domino, provide statuemus, cognita prius

origine, diligenterque perpensis Causis hujusmodi multiplicationis: quemadmodum pro Tribunalibus Civitatis Nostræ Bononiæ ejusque Comitatus, in altera ex memoratis Constitutionibus nostris, specialibus ordinationibus et decretis id ipsum præstare non omisimus.

A n n o
1744.

II.
De Juris.
dictione
Tribuna-
lum Ur-
bis.
1. Inno-
vatur
Const. su-
per sup-
pressione
Judic.
Part. edita
15. Febr.
1742.

§. 16. Ut autem omnia submoveamus obsta-
cula, quæ, propter variarum respective juris-
dictionum conflictum, promptam celeremque
justitiæ administrationem in hujus nostræ Urbis
Tribunalibus impedire consueverant, alteram
nostram Constitutionem sub datum xv. Kalen-
das Martii Anno Incarnat. Dominicæ MDCCXLI.
Pontificatus Nostri Secundo editam, quæ inci-
pit *Quantum ad procurandam, innovamus pa-*
riter, et observari mandamus; per quam vide-
licet, de Consilio præfatæ Congregationis pro
Tribunalium Urbis Reformatione a Nobis spe-
cialiter deputatae, providas fel. record. Inno-
centii Papæ XII. Prædecessoris Nostri sanctiones
per extensum insertas, super Tribunalium sive
Judicum Particularium Urbis suppressione, con-
firmavimus, et in pristinum vigorem et obser-
vantiam reduximus, eisdemque inhærentes, non-
nullas Judicaturas particulares postmodum ere-
ctas ordinationibus opportunis abolevimus.

§. 17. Declarantes præterea, Notarium Burgi, Declarati-
onem Officium in præfata Innocentii XII. Con-
stitutione a generali Officiorum particularium tur facul-
suppressione excipitur; habere dumtaxat facul-
tatem scribendi in Causis mere laicalibus, et
quatenus Rei conventi sint incolæ, vel Habitatores Burgi; Hoc autem casu competere illi fa-
cultatem hujusmodi in omnibus Tribunalibus
Urbis, in quibus pro hujusmodi Causis Incolæ
et Habitatores prædicti, juxta eandem Constitu-
tionem Innocentii Papæ XII., conveniri possunt.

tas Nota-
rii Burgi
limitative

§. 18. Jurisdictionem vero Nostri pro tempore
in Urbe ejusque Districtu in spiritualibus Vi-
carii, decernimus, etiam attenta dispositione
prædictæ nostræ Constitutionis, quæ incipit
Quantum ad procurandam, esse prorogabilem prorogari.

2. Juris
Card. Vi-
carii in
Causis
mere Laic.

P O N T. per consensum Partium in Causis mere laicibus , et inter mere Laicos , etiam spectantibus possit , de ad Curiam Capitolinam : Dummodo tamen ipsæ consensu Partium in actis expresse præstito. Partes sciant eum esse sibi Judicem incompetentem , et nihilominus ab initio litis , et ante illius contestationem , in Aetis sui proprii et competentis Judicis , coram duobus Testibus , expresse consentiant in jurisdictionem ipsius Vicarii , vel per ipsos , vel per suos Procuratores , qui habeant speciale Mandatum ad consentiendum ut supra , alias , consensu isto expresse , ut supra , præstito deficiente , omnia acta coram eo facta in Causis prædictis , sint ipso jure nulla et irrita . Causaque per Judicem competentem , ad Instantiam sive Rei , sive Actoris , in quocumque statu , et quandocumque reasumi possit .

Exceptis §. 19. Item dummodo in prædictis Causis Causis super mere laicalibus non agatur de executione Obligationis Cameralis . Tunc enim volumus , jurisdictionem Vicarii nequidem per consensum expressum esse prorogabilem , sed Causas reassumi posse ex Officio , vel a Curia Capitolina , si Partes , aut saltem Reus conventus , ejus Foro et jurisdictioni , ut infra , subjectus fuerit , vel ab A. C. prout ab una vel altera Curia præventum fuerit .

Eiusdem §. 20. In Causis super Matrimoniis contractis Vicarii in Urbe , vel alio quocumque loco intra ejus Jurisdictionis Districtum in quo Ordinaria seu Episcopalis Justitia privativa nulli alteri competat , prout etiam in Causis super Institutione in Beneficiis Ecclesiasticis in dicta Urbe , et in iisdem locis existentibus , statuimus competere Jurisdictionem et super Inst. Be. Cardinali Vicario , privative ad A. C. , et quemque alia Urbis Tribunalia . In aliis vero be. et Di- Causis spectantibus ad ejus Tribunal , contra strictu etc Clericos non exemptos , videlicet eos , qui sint Clerici Romani ratione Originis , vel Beneficii , vel contra Loca Pia existentia in Urbe , aliquique locis præfatis , declaramus eidem competere in Civilibus Jurisdictionem cumulative cum solo

A. C., et consequenter inter eos locum esse. A. n. s. o. præventioni. Dummodo tamen Clerici, et Loca. 1744. Pia sint Rei conventi, non etiam si per eos in Causis convenientur Personæ mere Laicales. Tunc enim contra Clericos non supra, nulla competit Jurisdictionis. exemptos, cumulati-

§. 21. Item decernimus, nullam in prima instantia Vicario competere Jurisdictionem in solo A. C. Dioecesibus, et Territoriis aliorum Episcoporum. In aliis Ordinariis, in praedicto Districtu Urbis, rum Dioce- existentibus, nimirum intra quadragesimum cesibus et lapidem, sed solum in dictis Dioecesibus et Territoriis pro Causis ad eum spectantibus ci- riis intra tare, et procedere posse contra Clericos Roma- Districtus nos, ut supra, ratione Originis, vel Beneficii ctum nul- qui ibi commorantur; neenon exequi posse lam com- petere Ju- risdictio- Mandata tam realiter, quam personaliter per Card. Vic. eum contra ipsos expedita. Et hoc ipsum ser- vari volumus in Dioecesibus sex Episcoporum Sed ex- S. R. E. Cardinalium, qui Episcopi Suburbica- qui posse rii nuncupari solent: Nam sive Episcopatus isti dumtaxat habeantur pro distinctis et diversis ab Episco- patu Romano, sive dicti Cardinales censeantur in hisce Dioecesibus tamquam Coadjutores Ro- mani Episcopi, neutro casu decet Cardinalem Urbis Vicarium cumulativam cum ipsis Juris- dictionem in prima Instantia habere.

§. 22. Item statuimus, Cardinali Vicario, Facultas privative ad A. C. et quoscumque alios, com- petere facultatem interponendi Decreta in re- nunciationibus, et aliis quibuscumque contra- ctibus Regularium utriusque sexus, in Cœnobiosis, et Monasteriis Urbis, aut præfatorum Locorum, contracti- tempore probationis, degentium.

§. 23. Gubernatori autem Urbis, et ejus Tribunali, nullam in Civilibus competere declara- mus Jurisdictionem contra Clericos, Ecclesiás, aut Loca Pia, sine speciali commissione nostra vel nostrorum pro tempore Successorum.

§. 24. Attamen, ut Causæ Mercedis diurnæ, vel menstruæ, prout etiam Causæ infra sum- mam scutorum viginti quinque, quam citissime cos etc.

P O N T. expediantur , hoc speciali Privilegio eas donamus , ut nempe Laici etiam in Tribunali Cardinalis Vicarii , et respective Clerici , et Loca Mercedis Pia etiam coram Urbis Gubernatore , arbitrio et infra sc. Actoris , valide , et licite conveniri possint , ita 25. judi- ut nec etiam prætextu obligationis Cameralis , cari pos- eorundem Jurisdictio valeat declinari .
sint tam a Vicario ,

§. 25. Curiæ vero Capitolinæ jurisdictionem quam a extendi decernimus etiam extra Urbem , et per Guberna- omnia et singula loca Districtus intra quadra- tote con- gesimum lapidem , sed ad solum effectum ci- tra quos- tandi , et procedendi in causis mere laicalibus , cumque atque alias ad ejus Forum spectantibus , con-

5. Curia Capitoli- na quam Jurisdi- ctionem exercere possit in- tra distri- ctu- m. **Capi-** toli- na quam Jurisdi- ctionem ad Bona Laici de- bitoris de directo do minio Ec- clesiarum , et subha- stationem

Capitoli- na quam Jurisdi- ctionem ad Bona Laici de- bitoris de directo do minio Ec- clesiarum , et subha- stationem

juxta dispositionem Statuti lib. 1. cap. 41. ejusdem Curiæ Jurisdictioni subjecti sint ; necnon exequendi contra eos , et eorum bona mere laicalia , Mandata ab ipsa Curia relaxata , dummodo , Personis vel Bonis in aliquo loco jurisdictionali existentibus , servetur quoad executionem Mandatorum , forma ab eodem Statuto præscripta dicto lib. 1. c. 157.

Procedere §. 26. In causis autem Concursus super bonis possit in Laici debitoris , qui cæteroquin juxta dispositio- Causis concursus ad Bona Laici de- bitoris de directo do minio Ec- clesiarum , et subha- stationem

nem Juris , et Statutorum Urbis , sit subjectus Curiæ Capitolinæ , definimus competere eidem Curiæ jurisdictionem , etiam Bona sub concursu posita , sive pro parte , sive in totum , sint de proprietate seu dominio directo Clericorum , Ecclesiarum , Monasteriorum , aut aliorum Pio- rum Locorum ; sed tamen præfatam jurisdictionem

Citra tan- men competere pro eo tantum , quod pertinet ad deputationem Oeconomi , ad graduationem Creditorum , necnon distributionem , seu consi- gnationem pretii ex dictis bonis emphyteuticis retrahendi , postquam fuerint subhastata , et delibera- tione . Quo vero ad executionem , subhasta- tionem , et deliberationem ipsorum bonorum emphyteuticorum de proprietate , seu directo dominio , ut supra , non spectare ad Curiam Capitolinam , sed ad A. C. , aut Cardinalem Vicarium , aut aliam Curiam Ecclesiasticam competentem :

competentem : Ita tamen ut Cedula Depositum a Cursore , seu Mandatario , non deponatur in actis Curiae Ecclesiasticæ , sed statim , et immediate deferatur ad Judicem Concursus , ut supra. A N N O
1744.

§. 27. Nolumus autem Magistros Justitiarios ullam exercere , aut habere jurisdictionem contra Clericos et Loca Pia. Magistri
Justitia-
rii non
procedant
contra
Clericos.

§. 28. Sed quoniam , stabilitis etiam limitibus jurisdictionis singulorum Judicum , et Tribunali , sæpe contingit eorum auctoritatem , et forum a Partibus declinari , vel in ipso initio , vel in progressu litis , ad defatigandum vexandumque Adversarium , vel etiam in ipsius litis fine , ad evitandam aut differendam Decretorum vel Mandatorum exequationem ; idque obtentu et præsidio Literarum Patentium , quas multi obtinent ratione diversorum Officiorum et Familiaritatum , ex quibus plura sibi quoad electionem Fori competere Privilegia contendunt ; Patenta- ideo nonnulla Decreta super hoc efformata a tis quoad prædicta Congregatione particulari pro Tribunalium reformatione a Nobis deputata , quæ dicum. jam , auctoritatis Nostræ robore munita , publicari jussimus sub die x. Jan. Ann. MDCCXLII. , hic per extensum inserta denuo sancimus , et præsentium quoque serie omnino servari mandamus. Eaque sunt tenoris sequentis , yidelicet :

§. 29. *Privilegiati , seu Patentati cujuscumque generis (exceptis Patentatis Sacrae Inquisitionis) fori privilegio gaudere non debeant , nisi in causis , et negotiis concernentibus Officia , et Ministeria , quorum intuitu sunt privilegiati , videlicet modo in ad normam Decretorum , quæ super hac materia prodierunt tempore san. mem. Urbani VIII. , ac concer- Innocentii XI. , necnon Innocentii XII. , itidem que servata forma præscripta per Decreta Congregationis Reformationis Tribunalum die 4. Aprilis Anni MDCCXXXI. , ita ut , ad tramites præfatorum Decretorum , etiam in prædictis Causis , et negotiis concernentibus Officia , et Ministeria Privilegiatorum , seu Patentatorum , quantum attinet ad eorum favorem , renunciatum pri-*

*Prive-
gium Fori
competat
Patenta-
tissolum-
modo in
Causis
concer-
nentibus
eorum Of-
ficia.*

*Nisi pri-
vilegio re-
nuntiave-
rint , e-
tiam per
consen-*

P O N T. *vilegio videatur per consensum coram alio Judice Ordinario, verbis seu factis præstatum; amplius sum æqui-adjecto, ut prædicto privilegio censeatur itidem pollentem renuntiatum per consensum æquipollentem, quoties illius allegatio prætermissa fuerit tempore opportuno, hoc est infra tres dies numerando adie reproductionis Monitorii, seu Libelli, vel Ciationis ad dicendum contra Jura.*

De Paten-tatis Rev. Fabricæ S. Petri. §. 30. *Pariformiter sub eadem lege comprehensi- censeantur Privilegiati, seu Patentati Rev. Fa- bricæ Sancti Petri, prout eos prælaudata Decreta sufficienter comprehendunt, et nominatim quoque aliud Congregationis Particularis solemniter con- firmatum per Bullam san. mem. Innocentii XI., quæ incipit Decet, sub datum 4, Kalendas Junii Anni MDCLXXXIX., sive sint Commissarii, sive Procuratores, etiam Fiscales, sive Notarii, sive alia quæcumque Ministeria pro eadem Fabrica exercentes; cum nemini eorum liceat allegare Fori declinatoriam in causis, et negotiis indiffe- rentibus, ipsamque Fabricam, seu prædicta Mi- nisteria neutiquam concernentibus; rejecta prorsus, ac reprobata quacumque interpretatione, quæ hactenus in contrarium forsitan invaluit,*

Exequa- tur alterius Ju- dicis non requira- tur pro executio- ne Man- datorum ser. ser. relaxat contra Pa- tentatos. §. 31. *Demum quoad præfatos omnes Privi- legiatos, seu Patentatos, ut fraudibus obvietur, utque prætextu privilegiorum, justitiae cursus re- tardari non possit, atque inhærendo etiam De- creto aliâs a Congregatione Reformationis Tri- bunalium Urbis die III. Junii Anni MDCLXXXIX. edito, et subinde confirmato per memoratam Bullam san. mem. Innocentii XI. 4. Kalendas Junii Anni MDCLXXXIX. eadem Congregatio declaravit, et censuit, tam in Causis eorum Mi- nisteria non concernentibus, quam etiam in Cau- sis Ministeria prædicta concernentibus, in quibus ipsi consensum, ut supra, coram alio Judice Ordinario, seu aliâs competenti præstiterint, nullam requiri licentiam alterius Judicis, ad effectum exequendi Mandata contra eosdem Privilegiatos ser. ser. relaxata, nullumque propterea Exequatur peti, ac respective concedi posse,*

§. 32. *Et in omnibus, ac singulis casibus suis predictis, Citationes, et inhibitiones factae coram quocumque Judice, vel Signatura, vel etiam Auditore Sanctissimi, contra formam horum Decretorum, nullius sint momenti, atque impune sperni possint absque vitio attentatorum.*

ANNO
1744.
Citatio-
nes, et
Inhibitio-
nes adver-
sus præ-
dicta non
attendantur.

§. 33. *Alia pariter Decreta, simul cum praemissis edita, super ea facultate primos quosque tur. Judices ejurandi tanquam suspectos, qua plerosque abuti constabat, ad nectendas in limine sationi-Judicij inutiles moras, confirmamus, et innovamus; quæ sunt tenoris sequentis :*

§. 34. *Recusationes Judicum non admittantur Prohibentur in Causis executivis certi generis, videlicet De- positi, et futurorum alimentorum, aliisque designatis per Decreta alias tempore san. mem. Clementis XII. edita a Congregatione Reformationis Tribunalium Urbis die 4. Aprilis Anni infra va- MDCCXXXI. neque in quibuscumque aliis lorem Causis non excedentibus valorem scutorum viginti scut. 25. quinque, juxta aliud Decretum die xv. Novembris Anni Domini MDCCXXXII. quæ servari omnino debeant.*

§. 35. *In cæteris causis, predictæ recusationes, quæ plerumque ad retardandum Justitiae cursum usurpantur, reformari, et moderari debent in posterum, ita ut in Causis cujuscumque generis, tam executivis, quam ordinariis, et in quacumque instantia (exceptis dumtaxat Causis Commissariis) unus tantummodo Judex infra tres dies numerandos a die reproductionis Monitori, seu Libelli, vel Citationis ad dicendum contra jura, ab unaquaque ex Partibus recusari possit tanquam suspectus, absque allegatione Causæ suspicionis; Cæteræ autem recusationes amplius non admittantur, nisi servata dispositio juris communis; ac proinde Citationes quoad ulteriores recusationes, nempe ad videndum deputari alium, tum coram Capite Tribunalis, tum coram aliis Superioribus, impune sperni valeant,*

Unica permit.
recus. Jud
absque causa : in reliquis servetur Jus com-
mune.

P O N T . nisi in eisdem Citationibus certa , atque justa
A. V. causa suspicionis exprimatur.

IV.Quan. §. 36. Ad hæc necessarium ducimus Judicu-
do , et quoque , ac Ministrorum auctoritatem præfinire ,
quomodo certamque agendi normam præscribere , quoad
deleri pos alterum rerum genus , ex quo commerciorum
sint vin- securitas et singulorum Patrimonia maxime pen-
cula im- dent. Ut scilicet fraudibus , quæ passim fieri
posita su- solent super Loci Montium , Officiis vacabilibus ,
per Locis ac Depositis pecuniarum alicui vinculo suppo-
Montium, officiis va- sitis , quantum in Domino possumus , in poste-
cab. et pe- rum occurratur , auferimus in primis , atque
cuniis de: adimimus , ademptamque ex nunc , et ablatam
positis. esse volumus tum a Generali Administratore
Locorum Montium , tum a Componendarum

Admi- Datariae Nostræ Administratore facultatem om-
nistr. Mon nem cassandi , seu delendi a Loci Montium
tium et fam Cameralium , quam Communitativorum ,
Compo- seu Baronalium , et ab Officiis vacabilibus cu-
nendarum juscumque generis , speciei , vel nuncupationis ,
delere ne- clausulam in eis apponi solitam in actu ca-
queant piendi possessionem : *Dummodo possessio sit va-*
Possessio- *cans , et sine præjudicio habentium meliora , et*
nis Va- *potiora jura ; priusquam lapsum fuerit integrum*
cantis etc. *biennium a die captæ possessionis cum clau-*
intra bien *sula prædicta , sine præcedenti mandato Judi-*
nium abs- *cium competentis ; et sine Exequatur Thesaurarii*
quemand. *Generalis , et respective Nostri et Romani Pon-*
Jud. et *tificis pro tempore Datarii. Nulli autem ex Ju-*
Exequa- *dicibus Ordinariis licere amplius volumus intra*
tur The- *terminum dictorum duorum annorum Mandata*
sanarrii *aut Datar. hujusmodi relaxare , seu concedere , cum sola*
respect. *fidejussione approbanda per quemcumque No-*

Mandata *tarium proprium Officium habentem , seque*
delendo *valide obligare valentem , prout hactenus ob-*
inter bien *servari consuevit. Sed Mandata hujusmodi dum-*
nium non *taxat relaxare liceat , vel cum Fidejussione et*
relaxent. *Cedula Bancaria alicujus publici , atque idonei*
a Judicib. *sine Cœ* Urbis Mercatoris , vel cum attergatione totidem
dula Ban- Locorum Montium , quatenus agatur de Loci
caria vel Montium ; et respective Officiorum vacabilium ,

quatenus agatur de Officiis hujusmodi . ab omni Anno
vinculo librorum. 1744.

§. 37. Item nulli ex Judicibus liceat cassare alterg. to-
seu delere ex prædictis Locis Montium , vel tidem LL,
Officiis vacabilibus , vinculum ullum Primoge- aut Offi-
nituræ , Fideicommissi , Legati , Multiplici , vel ciorum
alterius cujuscumque speciei , sub quocumque liberorum
prætextu , sive ex quacumque causa , etiam per- Vincula
mutationis , aut subrogationis aliorum Bon- Primoge-
rum , vel Censuum etiam majoris pretii , et nit. Fidei
proventus , quoties ipsorum Locorum , aut Of- commissi
ficiorum alienatio per pactum , vel Testamen- etc. num-
tum , vel aliam ultimam voluntatem specialiter , quam de-
et expresse prohibita fuerit. leri pos-
sint a LL.

§. 38. Deficiente vero speciali prohibitione MM. aut
hujusmodi , liceat eisdem Judicibus Ordinariis Offic. Vac.
delere et cassare vincula ex Locis Montium , quorum
vel Officiis vacabilibus ; quatenus id petatur ex alienatio
causa permutationis , vel subrogationis , illaque expr. pro-
transferre super Bonis eorum loco recipiendis , hib. est.
vel subrogandis , si evidens recipientis utilitas In reli-
ita suadere videatur ; sed solum hoc eisdem li- quis , si
ceat , quando in permutatione recipientur , et admittat
respective subrogentur tot Bona stabilia in permuta-
tio , aut
Statu Ecclesiastico existentia , aut Census per- subrogat.
petui , tam de jure , quam de facto exigibles , quænam
et legitime impositi vel ab aliqua Communitate , bona re-
vel ab aliquo Loco pio ejusdem Status Eccle- cipi pos-
siastici , et quando insuper vel accedat consen- sint , aut
sus expressus omnium et singulorum interesse subrogari ,
habentium , aut habere valentium etiam pro de con-
casu remotissimo ; vel consensus hujusmodi in sensu om-
niū in casu injustæ denegationis præcedenter fuerit ab teresse ha-
eodem , vel alio Judice suppletus , causa plene bentium
cognita , et citatis , ut infra , prædictis interesse saltem le-
habentibus , vel habere quandocumque valen- gitime
tibus . Quod etiam observari volumus , quoties- suppleto.
cumque delendum fuerit vinculum evictionis ,
aut molestiarum.

§. 39. Quod si agatur de pretio Locorum deleri pos-
Montium , aut Officiorum vacabilium , Bonorum sit Vincu-
lum immobiliū , aut mobilium , censuum , Cam- lum De-
Quomodo

P o n t. biorum , aut aliorum quorumcumque nominum
A. V. Debitorum , seu de pecuniis ex quacumque alia
 positi, aut causa depositis in Monte Pietatis , aut Mensa
 Investi- Nummaria , seu Banco Sancti Spiritus , vel pu-
 mentum blici alicujus Mercatoris , aut etiam penes Acta ,
 commu- ad effectum , et sub lege investiendi cum aliquo
 tari. ex prædictis , aut aliis vinculis , in tot Locis
 Montium : Nulli ex præfatis Judicibus licere
 volumus ex ejusmodi pretio , seu pecuniis , tale
 vinculum delere , vel Investmentum Locorum
 Montium cum alio commutare , nisi Investimen-
 tum fiat , vel in tot stabilibus , vel in uno aut
 pluribus Censibus perpetuis , quæ , et qui legi-
 time vendantur ab aliqua Communitate , vel
 ab aliquo Loco Pio Status Ecclesiastici , et in-
 super accedat , ut supra , consensus expres-
 sus interesse habentium , aut is ab eodem , vel
 alio Judice præcedenter , ut supra , suppletus
 fuerit.

Vincula §. 40. In omnibus autem præmemoratis casi-
 deleri, aut bus, prout etiam cum petitur deleri vinculum
 Detract. aliquod Fideicommissi , Primogenituræ , Legati ,
 conc. ne- Donationis , Multiplici , aut aliud quocumque
 queantni- ex causa alicujus detractionis cæteroquin de jure
 si causa cognita , permissæ , nempe Legitimæ Trebellianicæ , Do-
 etcit. om. nibus in. alieni a Fideicommittente contracti : Non aliter
 teresse ha Judici liceat expresse vel tacite procedere ad
 bentibus. vinculorum hujusmodi cassationem , seu dele-
 tionem , quam causa cognita , et legitime citatis
 omnibus et singulis illis , quorum interest hu-
 jusmodi vincula non deleri , aut quorum quan-
 documque interesse poterit , etiam pro tempore ,
 et casu remotissimo , juxta modum , et formam
 infrascriptam.

Omnes §. 41. Quatenus videlicet adsit in Urbe , aut
 substituti Statu Ecclesiastico , ultra Filios , ac Descen-
 etiam re- dentes illius , qui petit cassationem vinculorum ,
 motissi- alii ulteriores Substituti , et præsertim Ecclesiae ,
 mi et in- Collegia , Communates ; et Loca Pia , qui , seu
 teresse ha bentes ; si quæ aliquod interesse habere possint , etiam pro
 domini- casu , et tempore remotissimo , in Depositis pe-

tuniarum quomodocumque, ut supra, vincula-
tis, Fideicommissis, Primogenituris, Donatio-
nibus, Legatis, Multiplicis, Evictionibus, At-
tergationibus, et Reinvestimentis: nemini ex beant in
Judicibus Ordinariis liceat aliquod ex prædictis
vinculis expresse vel tacite cassare, et delere,
nisi citatis prius legitime et personaliter in sin-
gulis actibus, modo observari solito in Causis, tur perso-
quæ agitantur coram Judicibus Commissariis, naliter.
omnibus prædictis interesse habentibus, vel,
post primam ipsorum Citationem, Procuratori-
bus per eos legitime constitutis, etiamsi inter-
esse ipsorum pendeat ab una, vel pluribus con-
ditionibus mere eventualibus, sive a casibus,
et temporibus remotissimis, dummodo tamen
prædicti interesse habentes, habeant Domici-
lium in Urbe, aut statu Ecclesiastico, ita ut
saltem pro prima vice personaliter citari pos-
sint.

§. 42. Si vero nullus alias erit ulterior Sub-
stitutus, aut interesse habens, præter Filios, dentibus
et Descendentes illius qui petit deletionem vi- illius, qui
culorum; vel etiamsi adsint ulteriores Substi- petit de-
tuti, sive interesse habentes, aliquis tamen ex letio-
eis Domicilium suum habeat extra Statum Ec- nem, et
clesiasticum, ita ut commode citari nequeat: tis aut in
Tunc caput illius Tribunalis in quo petitur de- teressatis
lери aliquod ex prædictis vinculis, deputare te- absenti-
neatur specialem Curatorem pro Filiis, et De- bus a Sta-
scendentibus petentis, quatenus isti vocati sint, tu Eccle-
aut aliquod interesse habere possint, tum etiam siastico,
pro aliis ulterioribus Substitutis, aut interesse deputetur
habentibus, qui fuerint, ut supra, a Statu Ec- Curator a
clesiastico absentes: In Curatorem vero hujus- Capite Tri-
modi deputari omnino volumus non aliquem de unus ex
vulgo, et sine ullo prorsus delectu, ut hacte Procura-
nus fieri consuevit, Petenti, ut plurimum, ad toribus
dictum; sed unum ex viginti quatuor Procu- de Colle-
ratoribus de Collegio, quem deputans pro sua singulis
conscientia censuerit magis idoneum ac diligen- actibus
tem: Nullusque Judex ad petitam deletionem legitime
seu cassationem procedere possit, nisi prius citandus.

P O N T. Curatore ejusmodi personaliter et legitime in
A. V. singulis actibus citato.

Curator §. 43. Sicuti autem ad hunc pertinebit pro teneatur debito suscepti Officii, nedum comparere, et opponere, opponere quidquid de jure opponentum erit, appellare, sed etiam appellare, et appellationem viriliter et prosequi usque ad secundum judicatum inclu- qui appellative, si juxta conscientiam suam duxerit, eos, usque ad pro quibus deputatus fuit, a Judice primæ Instanciæ fuisse gravatos: Ita consequenter, ne idem Curator debita mercede fraudatus remaneat, volumus, et mandamus, ut ipsi de omnibus et singulis tam functionibus, quam expensis per eum factis, postquam taxatæ fuerint ab eodem Capite Tribunalis, quamprimum et integre satisfiat cum fructibus illorum ipsorum

Eidem satisfiat ex fructibus LL. MM. seu Offic. Va- cab., cum privilegio potiorita- tis etc., vel ex bo- nis instan- tis pro deletione, manu re- gia. §. 44. Præterea ut in exequutione prædictarum Citationum nullus collusioni locus relin- quatur, neque amplius sub sola fide et assertione illius, qui pro deletione vinculorum instat, ci- tetur aliquis præcedenter ab eo subornatus, loco illius, qui vere citandus esset: Si Cursor, aut Mandatarius bene cognoverit Personam, quæ propter suum interesse, ut supra, citanda est; Volumus eum in relatione exequutionis exprimere: *Feci personaliter contra N. N. mihi bene cognitum.* Si vero is, qui citari debet, Cursori aut Mandatario bene cognitus non erit: Tunc volumus in exequutione Citationis omnino ad-

Præscribitur modus exequendications personales interesse habentium, sub poena nullitatis mandati.

hiberi unum saltem Testem de vicinia probum A. n. o.
atque honestum Cursori, et Mandatario cogni- 1744.
tum, quiq[ue] bene cognoscat Personam ejus,
qui citandus est, et deinde in relatione exequi-
tionis exprimi: *Feci personaliter contra N. N.*
cognitum N. N. Testi de vicinia praesenti rogato,
et mihi bene cognito. Judex autem non modo
abstinebit a deletione et cassatione vinculorum;
nisi prius ipsem videtur prædictas Citationes
personaliter, et legitime, et juxta formam pro-
xime traditam, exequutas; Sed insuper de hac
sua visura in corpore ipsius Mandati fidem fa-
ciet: Alias Mandatum, quod ab eo relaxabi-
tur, sit ipso facto nullum, atque irritum, ita
ut neque a Thesaurario Generali, neque ab
Officialibus, aut Depositariis paulo supra me-
moratis, ullo pacto exequitioni mandari de-
beat.

§. 45. Caveant itaque Judices, et respective Administratores, Officiales, et Depositarii, nec non Cursores, et Mandatarii, ne quid per eos fiat contra formam, et dispositionem hujus Nostræ Constitutionis: Si quis enim ei ausu te- merario, contraire presumpserit, sciat se abs que ulla spe venia, vel indulgentia, ultra in dignationem nostram poenam quoque reductio- nis in pristinum, ac refectionis omnium damno- rum, et interesse, non in subsidium, sed prin- cipaliter, et insolidum cum iis, qui prædicto- rum vinculorum deletionem, seu cassationem indebite obtinuerint, ipso facto, atque ipso jure incursum fore.

§. 46. Reliquum est, ut aliqua etiam oppor- tune statuamus pro recto usu voluntarie Juris- dictionis in hac Alma Urbe, et Statu nostro Ec- clesiastico exercendæ. Quamvis enim in prædi- cta Urbe, et plerisque aliis ejusdem Status Nostri Ecclesiastici Civitatibus, Terris, Cas- tris, Oppidis, Locis, atque Provinciis, scite prudenterque statutum sit, ne aliter. Mulieres, et Minores, maxime vero Impuberes seu Pupilli, valide contrahere sive obligari possint, quam tariæ in

V.

Qui, quo- modo, et interpo- nere pos- sent De- creta Ju- risdictio- nis volun-

Pont. certis præscriptisque adhibitis solemnitatibus ,
 A. V. et præsertim quod causa contrahendi , vel dis-
 Urbe et trahendi in scriptis Judici exprimatur ; isque ,
 Statu Ec. causa hujusmodi plene cognita , et verificata ,
 clesiasti- super Contractu , seu Distractu , vel alia qua-
 co. cumque obligatione , Decretum , et auctoritatem

Provide suam specialiter interponat : Quia tamen expe-
 leges cir- rientia compertum est , nonnullos Judices , aut
 ca Con- nulla prorsus , aut leviori tantum negotii cau-
 tractus et obligatio- sèque cognitione præmissa , facile nimium in-
 nes mu- dulgere postulatis eorum , qui aliena sexus sim-
 lierum et plicitate , vel ætatis imbecillitate , contra jus et
 Minorum , æquum abutuntur , atque hinc Mulieribus ,
 non ser. Minoribus , Pupillis , qui sub cura , et protec-
 vate. ctione Principis speciali quadam ratione con-
 stituti sunt , nulla ipsorum culpa , damna gra-
 viSSima irrogari .

Nulli   §. 47. Idcirco ut eorum indemnitati efficaciter
 Judici aut consularitur , volumus in primis , ut in posterum
 Officiali , nulli ex Gubernatoribus , Prætoribus , Vice-
 nisi sit Ducibus , Vicariis , aut alio quocumque nomine
 Juris Do- nuncupatis Officialibus , qui actu Terrarum ,
 ctor , licet Oppidorum , Castrorum , et Locorum Status
 interpo- Nostri Ecclesiastici , et præsertim Baronalium ,
 nere De- regimen , aut publicum in eisdem munus et of-
 creta. ficium exercent , Decretum aliquod voluntariae
 Jurisdictionis interponere liceat in Contractibus ,
 Mulierum , Minorum , vel impuberum , nisi
 Laurea Doctorali in aliqua publica , et approbata
 studiorum Universitate fuerint insigniti , et su-
 per hoc in Cancellaria sive actis illius Civita-
 tis , Terræ , sive Loci , publicum et legale do-
 cumentum intra Mensem a die publicationis
 hujus nostræ Constitutionis computandum , et
 respective , qui in futurum deputabuntur , in
 principio sui Magistratus , coram Notario et
 Testibus in forma legitima deposuerint : Alias
 decreta ab ipsis interposita nullius sint roboris
 et momenti , et ipse Judex poenam infamiae ,
 et perpetuae inhabilitatis ad quæcumque Officia ,
 et Magistratus , aliasque etiam Corporis afflicti-
 vas arbitrio nostro infligendas , ipso jure incur-

rat. Sublata quavis consuetudine in contrarium. A n n o
1744.
Ne autem in humilibus Oppidis, seu Loci, propterea quod ibi Praetor aut alius Officialis Ubi desit Laurea Doctorali sit destitutus, Mulieres, Mi-
nores, vel Impuberis contrahere vel distrahere pro ipsorum indigentia penitus impediantur; volumus eo casu, constituimus, et mandamus, ut pro necessaria Decreti interpositione, ad Episcopum, vel alium ejusdem Loci seu Op-
pidi Ordinarium Ecclesiasticum, sive ad illius Vicarium Generalem recuratur, etiam si aga-
tur de Bonis laicalibus et inter mere Laicos.

§. 48. In Urbe vero nulli posthac liceat qua-
cumque auctoritate, et quibuscumque Privile-
giis etiam nostris, et Romanorum Pontificum
Prædecessorum nostrorum sub quacumque for-
ma concessis suffulto, Decreta voluntariæ Ju-
risdictionis in contractibus Impuberum, Minorum,
et Mulierum interponere, præterquam jorum Tri-
Judicibus Ordinariis quatuor dumtaxat Majorum
Tribunalium, dummodo tamen Decreta ejusmodi buna-
per se ipsos interponant; videlicet Cardinali pro quidem
tempore Urbis Vicario, ejusque Vicesgerenti,
et Locumtenenti in Civilibus: Gubernatori simi-
liter Urbis, et ejus Locumtenenti in Ciyilibus:
Auditori Generali Causarum Cameræ Nostræ
Apostolicæ, et duobus ejusdem Locumtenentibus
in Civilibus: ac denique Senatori Urbis, ac duo-
bus ejus Collateralibus. Quo vero ad Pauperum Idem Ad-
Advocatum ex Collegio Advocatorum Consisto-
rialium assumi solitum, et ipsum quoque De-
creta ejusmodi, sicuti hactenus observari con-
suevit, interponere posse, sed tamen pro solis Pauperibus, et Domi suæ tantum, vel in Car-
ceribus, si inibi contractum celebrari contin-
gat, et omnino gratis, ita ut nec etiam a gratia
sponte dantibus aliquid exigere aut recipere
possit: Nos enim pro effectu præmissorum quas-
cumque concessiones favore aliorum factas, et
quæcumque Indulta, et Privilegia etiam No-
stra, et nostrorum Prædecessorum, etiamsi spe-
ciali, et individua mentione indigerent, totus

In Urbe
id non li-
ceat, nisi
Judicibus
Ordina-
riis qua-
tuor Ma-
jorum
Tribunalium, et
buna-
rum, et
per seip-
sos.

Idem Ad-
vocato
rum, Do-
mi suæ,
vel in
Carceri-
bus et

P o r t. que eorum tenor pro sufficienti derogatione
A. V. presentibus inserendus esset , revocamus , et
 annullamus , ac pro nullis , et irritis , et nun-
 quam concessis haberi volumus et mandamus.

Causa utilitatis §. 49. Ut autem tam in Urbe , quam in re-
Contra-ctus vel obligatio- liquo Statu Ecclesiastico , ubi nempe , præter
nis exprimatur in Instru- alias solemnitates , justa quoque causa cum De-
mento. creto Judicis pro actus validitate requiritur ,
 Decreta ejusmodi non inconsulto , neque osci-
 tanter interponantur : Statuimus , et manda-
 mus , ut Judices prædicti tam Ecclesiastici , quam
 Sæculares , quibus , ut supra , sive in Urbe , si-
 ve extra , facultatem hanc reservavimus , ac
 eorum quilibet , antequam deveniant ad actua-
 lem Decreti interpositionem , in ipso corpore
 Instrumenti exprimere primo loco teneantur
 specialem , certamque causam , sive unam sive
 plures , propter quas contractus , sive distractus ,
 aut quilibet alias actus , quo Mulier , Pupillus ,
 aut Minor obligatur , videtur potius utilis , quam
 damnosus .

Item jura et scripturae , ex qui bus evin- citur hu- jusmodi utilitas. §. 50. Rursus , ac secundo loco , disertis iti-
 dem verbis exprimere teneantur cum quibus
 juribus , et scripturis sive publicis sive privatis ,
 Causam seu Causas ejusmodi verificaverint ; di-
 stincte et singillatim enunciando , quipad jura
 vel instrumenta publica cujuslibet eorum diem ,
 mensem , annum , et Notarium ; Quo vero ad
 scripturas privatas , mandando eas in ipso In-
 strumento per Notarium originaliter inseri , at-
 que alligari .

Et jura- §. 51. Ac tertio demum , non solum jura , et
 mentum scripturas ejusmodi tam publicas , quam priva-
 super vi-
 tas per se ipsos legere , recognoscere , ac ea ma-
 sura eo-
 rumdem jori , qua in Domino poterunt diligentia , ex-
 aminare , et considerare teneantur , solutâ a Con-
 trahentibus pro transportatione ad Domum Ju-
 dicis consueta mercede pro viatico , seu viati-
 cis Notariorum : sed etiam , quod illa per se ipsos
 legerint , recognoverint , et majori , qua potue-
 runt attentione , consideraverint , medio jura-
 mento affirmare .

§. 52. His autem omnibus adimpletis, sicuti tam Judicem, quam Notarium ab omni prorsus periculo litis et molestiarum eximimus et liberamus: Ita e contrario, quatenus Judex et respective Notarius in aliquo præmissorum fecerint, id est Judex vel certam et specialem causam exprimere, vel jura et scripturas illam verificantia distincte, ut supra, enunciare, vel super illorum recognitione, et examine jumentum proprium interponere; Notarius vero scripturas illas, quæ numero privatarum accensentur, inserere, et colligare, prætermiserint; damna omnia et interesse, Mulieribus, Minoribus, ac Pupillis, de proprio, directe, et insolidum cum altera parte, quæ cum eis contraxit, resarcire, ac reparare teneantur. Et nihilominus obligatio Mulieris, Minoris, aut Iunioris sit ipso jure nulla, et irrita, non obstante ris etc. irquocumque juramento, quod tali casu per fraudem, ac dolum extortum censeatur.

§. 53. Decernentes easdem præsentes Literas, et in eis contenta quæcumque, etiam ex eo, quod omnes vel singuli supradicti, ac alii quicumque in præmissis quomodolibet jus vel interesse habentes, seu habere prætententes, cuiusvis status, gradus, ordinis, præminentiae, vel dignitatis, seu aliæ specifica, et individua mentione et expressione digni existant, eisdem præmissis non consenserint, nec ad ea vocati, seu auditи fuerint, tametsi suorum indultorum, vel privilegiorum vigore, consentire, seu vocari semel, vel pluries quoquo modo debuissent, aut ex alia quantumvis juridica, et privilegiata causa, colore, prætextu, et capite, etiam in corpore juris clauso, nullo unquam tempore de subreptionis, vel obreptionis, seu nullitatis vitio, apt intentionis Nostræ, vel interesse habentium consensus, aliove quolibet, etiam quantumvis magno, ac formali et substantiali defectu, notari, impugnari, infringi, in controversiam revocari, ad terminos juris reduci, seu adversus illas aperitionis oris, restitutionis in

A. n. o. 1744.
Non ser-
vata præ-
scripta
forma,
contrave-
nientes
teneantur
de dannis
et inter-
esse in so-
lidum et
principa-
liter.

Et obliga-
tio Mulie-
ris etc. ir-
rita rema-
neat.

VI. .

Clausulae
præserva-
tivæ.

P O N T.

A. V.

integrum, aliudve quodcumque juris, facti, vel gratiae remedium intentari, vel impetrari nullatenus posse, sed semper, et perpetuo validas, firmas, et efficaces existere et fore, suosque plenarios et integros effectus sortiri, et obtinero debere, et ab omnibus, ad quos spectat, et pro tempore quandocumque spectabat, inviolabiliter observari.

Aliter
judicari
prohibe-
tur cum
Decreto
irritanti.

§. 54. Sicque et non aliter per quoscumque Judices Ordinarios, et Delegatos, quavis auctoritate, præminentia, aut potestate fungentes et functuros, etiam Causarum Palatii Apostolici Auditores, ac S. R. E. Cardinales, etiam de Latere Legatos, sublata eis, et eorum cuilibet quavis aliter judicandi et interpretandi facultate, judicari, et definiri debere, irritum quoque et inane, si secus super his a quoquam quavis auctoritate scienter vel ignoranter contigerit attentari.

Contra-
riis qui-
buscum-
que ex-
presse de-
rogat.

§. 55. Non obstantibus omnibus et singulis præmissis, et quatenus opus sit, Nostra, et Cancellariæ Apostolice Regula, *de jure quæsito non tollendo*, necnon aliis Constitut. et Ordinationibus Apostolicis, ac Urbis Nostræ dictorumque Tribunalium, omniumque et singulorum supradictorum, quibusvis, etiam juramento, vel alia quavis firmitate sub quibuscumque verborum tenoribus, et formis, clausulis, decretis, aliisque supradictis in contrarium præmissorum roboratis, seu confirmatis, et innovatis statutis, ac usibus, stylis, et consuetudinibus, etiam immemorabilibus, quibus pariter modo, forma, et tenore præmissis, ad effectum præsentium, illis aliâs in suo robore permansuris, amplissime, ut præfertur, derogamus, cæterisque contrariis quibuscumque.

Sanctio
Penalnis.

§. 56. Nulli ergo omnino Hominum liceat paginam hanc nostrarum reformationis, definitionis, statutorum, innovationum, derogationum, voluntatis, mandati, declarationis, et decreti infringere, vel ei ausu temerario contraire. Si quis autem hoc attentare præsumperit, in-

dignationem Omnipotentis Dei , et Beatorum ANNO
Petri , et Pauli Apostolorum ejus se noverit in- 1744.
cursurum.

S. 57. Datum Romæ apud S. Mariam Majo- Dat. die
rem , Anno Incarnationis Dominicæ millesimo 22. Dec.
septingentesimo quadragesimo quarto , duode- 1744.
cimo Kalendas Januarii , Pontificatus Nostri
Anno Quinto.

D. Cardinalis Passioneus.

J. Datarius.

VISA DE CURIA.

J. C. Boschi.

L. Eugenius.

Registrata in Secretaria Brevium.

Public. die 11. Januarii 1745.

P O N T.
A. V.

CXVI.

ALTARE

A Pontifice consecratum , super quo Sacrum fecit , variis Privilegiis decoratur.

Carissimo in Christo Filio nostro Joanni Portugalliae , et Algarbiorum Regi Illustri.

BENEDICTUS PAPA XIV.

Carissime in Christo Fili noster , salutem , et Apostolicam Benedictionem.

DILECTUS Filius Emmanuel Pereyra Sampajus Lusitanus Regis pietatis in aug. Ecclesiarum cultu negotiis Majestatis Tuæ apud Sanctam Sedem præpositus sæpissime Nobis declaravit Regale magnificum Sacellum in Ecclesia , quæ in Civitate ista Lisbonæ Sancto Rocco nuncupata est : primam totius rei formam charta exarata ac delineatam nostris subjecit oculis , nempe operasive ex marmore , sive ex ære ducenda , aptissimas et elegantes gemmarum conjunctiones , ac tabulas effingendas ex opere concinne tessellato , quibus omnibus perficiendis peritissimi hujus Urbis Artifices sedulam modo impendunt industriam , et quæ Nos ipsi (cum absoluta penitus fuerint) invisuros promisimus , antequam Lisbonam transvehantur. Postremo idem Commendator Sampajus Nobis exposuit , gratissimum fore Majestati Tuæ , si , perfecto jam lapide Altaris erigendi in Sacello , quod superius innuimus , ad ipsum consecrandum Nos ipsi deve-

niremus. Itaque èum jucundissimum Nobis sit morem gerere voluntati Majestatis Tuæ, quæ Dei cultum augere semper expetit, et simul nostri Apostolici munera partibus satisfacere; hinc absque ulla hæsitatione Nos paratissimos ostendimus, ut hujusmodi Consecrationem susciperemus in Ecclesia Sancti Antonii, quæ ad Lusitanos pertinet, die decimaquinta mensis ijsiusjus-Decembbris anni proxime elapsi, quo in Templo su Romæ octiduum Conceptionis Beatæ Mariæ Virginis extru-Immaculatæ celerabatur. Quapropter Venerabilem Fratrem Nostrum Vincentium Episcopum Sabinensem S. R. E. Cardinalem Bichium nuncupatum, olim Apostolicæ Sedis Nuntium apud Majestatem Tuam, désignavimus, qui præcedenti vespera sacras Reliquias exponeret; et re integre peracta, juxta leges, quæ a sacris Ritualibus præscribuntur, Nos postera die solemni indicto comitatu ad eamdem Ecclesiam Sancti Antonii venimus, eamque splendide magnificeque ornatam deprehendimus. Cardinales octo Nobis advenientibus in Ecclesiæ liminibus adfuerunt. Post hæc initium fecimus Consecrationi totius lapidis, qui in parte ejusdem Templi aptissime collocatus ante fuerat. Postquam, Deo juvante, finem Consecrationi imposuimus, sicut plurimum horarum spatium requireret, eam facultatem Nobis haudquaquam tribuimus, quæ a Pontificali conceditur Episcopo consecranti, si debilitatus longo temporis incommodo fuerit, nempe ut alium suo loco substituat, qui sacrum faciat; Sed nos ipsi super consecratio lapide Missæ Sacrificium celebravimus. Ritus ejusmodi pietatem incredibilem ac Religionem præsetulit, ad quem, præter Cardinales, quos jam memoravimus, omnes quoque Principum exterorum Oratores, Præsules, et Optimates magna frequentia con-venerunt. Res universa decenter ordinateque peracta fuit, ob eximiam operam, studium, summamque diligentiam, qua idem Sampajus Majestatis Tuæ negotiis apud Sanctam Sedem præpositus maxime præcellit.

A N N O
1745.Altare
ctum a
Pontifice
consecrat.

P o n t. §. 1. Evidem cum Nos ipsi sacraverimus hoc
A. V. Altare , et super ipso Deo operati sacrum fue-
 Prærog. rimus , ob hanc causam Pontificium Altare ap-
 tive Alta- pellandum est , nec ulli licet Sacerdoti ad ipsum
 rium Pon- accedere , ut Missæ Sacrificium peragat , nisi
 tificiorum antea facultas nostra intercesserit , juxta morem ,
 et institutum Sanctæ Romanæ Ecclesiæ , quæ
 Mater et Magistra cæterarum Ecclesiarum ha-
 benda est. Id aperte demonstratur exemplo Al-
 tarium , quæ sunt in Ecclesiis Lateranensi , Va-
 ticana , aliisque Patriarchalibus hujus Urbis ,
 in quibus Aris solus Romanus Pontifex sacrum
 facere potest , aut etiam Cardinalis aliquis certis
 temporibus , facta tamen prius a Pontifice po-
 testate , quæ per Apostolicum diploma declara-
 tur. Anno 1588. Sixtus V. Decessor noster San-
 ctum Didacum solemini ritu inter Cœlites adnu-
 meravit , ac deinde Philippo Catholico Regi
 dono misit Altare , ad quod sacrum fecerat ,
 cum ritum ejusmodi Canonizationis parageret ;
 Pontificium illud Altare pronunciavit , permisit
 que Cardinalibus , Episcopis , Abbatibus Thiæra
 insignitis , et illis , qui primam Dignitatem in
 Ecclesiis Metropolitanis , et Cathedralibus obti-
 nerent , demum Generali Ministro Ordinis Mi-
 norum Sancti Francisci , ac Priori in Monaste-
 rio Sancti Laurentii , Sacrificium Missæ super eo-
 dem Altari confidere diebus Festis Domini , Bea-
 tissimæ Virginis , Feria quinta in Cœna Domini ,
 in celebritate Sanctorum omnium , ac Sancti
 Didaci , ut constat ex ejus Diplomate , quod die
 20. Augusti promulgatum fuit eodem anno , quem
 paulo ante indicavimus.

Forma
Privilie-
giorum
huic Al-
tari ad-
nexor.

§. 2. Nos quidem instituta Decessorum nostro-
 rum retinere perpetuo volumus ; sed quibusdam
 gravibus causis adducti , paululum declinabi-
 mus ab ea via , ac ratione , quam illi pro hu-
 jus rei exequutione tenuerunt. Ipsorum senten-
 tiæ constanter adhæremus , nemini licere ad
 Pontificias Aras sacrum celebrare , nisi prius
 Apostolicam facultatem pro re gerenda conse-
 quutus fuerit ; tamen pro eadem facultate tri-

buenda diversum consilium a Decessoribus nostris suscipiemus ; etenim cum Romæ diploma Pontificis toties necessariò requiratur , quoties ad Aras hujusmodi Romæ existentes Missæ Sacrificium indicendum est , et eadem facultas solis Cardinalibus conferatur , nempe cum dies quidam festi peculiares celebrantur ; Et cum Sixtus dies etiam illos designaverit , quibus liceret sacram facere super Altari , quod ad Catholicum Hispaniarum Regem Matrium transvehi jusserrat ; Nos pietate singulari Majestatis Tuæ permoti , et sperantes etiam ob singularem Dei bonitatem fore , ut reliqui omnes Lusitanæ Reges eadem pietatis laude commendentur , absque ulla dierum , aut Sacerdotum limitatione , Majestatem Tuam , et Reges Lusitanæ pro tempore futuros constituimus , ut nostro nomine , et Sanctæ hujus Sedis , facultatem impertiant sacram faciendi ad Altare , quod a Nobis consecratum Lisbonam devehetur ; pro certo habentes idipsum negotium tam caute , ac prudenter a Majestate Tua pertractandum esse , ut nihil unquam futurum sit , quod rationi parum consentaneum videatur . Insuper idem Altare perpetuo privilegium declaramus , quamvis in Ecclesia S. Rocchi aliud Altare præditum simili jam privilegio existat : Regi autem Lusitanæ pro tempore , item Reginis , cæterisque eorum Consanguineis , et Affinibus usque ad tertium gradum inclusive , plenariam Indulgentiam , et omnium delictorum remissionem elargimur , quoties Pœnitentiæ Sacramento expiati , et Sacra Synaxi refecti , ante ipsum Altare preces ad Deum effundent , ut hæreses extinguat , Christianos Principes ad concordiam deducat , et S. Ecclesiæ in altiorem gloriæ et dignitatis locum efferat .

§. 3. Hæc a Nobis præstanda duximus , ut Majestas Tua benevolentiam nostram magis agnosceret , gratique animi studium pro tot beneficiis , quæ in Nos amantissime congescit . Il-

A N N O
1745.

P O N T.
A. V.

lud quoque persuasum hæbeat optamus, hærere
defixam animo Nostro Sui memoriam, et quo-
ties sacrum Deo facimus, enixe petere, ut Ma-
jestatem Tuam omni cumulet felicitate, cui
Nos pariter Apostolicam Benedictionem imper-
timur.

Dat. die   Datum Romæ apud S. Mariam Majorem sub
15. Jan.   Annulo Piscatoris die xv. Januarii MDCCXLV.
1745.   Pontificatus Nostri Anno V.

Cajetanus Amatus.

A N N O
1745.

CUM NEOPHYTIS

CXVII.

In Loco Pio Cathecumenorum Venetiis ad Fidem conversis dispensatur super interpellatione prioris Conjugis in Infidelitate reliciti, ad effectum contrahendi Matrimonium cum Fideli.

Venerabili Fratri Martino Innico Archiepiscopo Calcedoneni., moderno, necnon pro tempore existenti Nostro et Sedis Apostolicæ in Dominio Venetorum Nuntio.

BENEDICTUS PAPA XIV.

Venerabilis Frater, salutem, et Apostolicam Benedictionem.

In Suprema Catholicæ Ecclesiæ administratio-
nione imbecillitati nostræ a Pastorum Principe Proce-
mum. Jesu Christo imposita, inter cæteras gravissimas
pastoralis officii nostri sollicitudines ac cu-
ras, eam præcipuam esse magis magisque in
dies experimur, quæ et creditarum Nobis Ovium
regimini prospicere, et Animarum saluti tene-
mur consulere.

§. i. Exponi siquidem Nobis nuper fecerunt Loci Pijs
Dilecti Filii Piores, et Gubernatores Loci Pijs Institut.
Cathecumenorum Civitatis Venetiarum, quod
Locus Pius hujusmodi ab usque anno MDLVII.
fundatus a tribus Virorum dissimilis condicio-
nis, nempe Regularium, Nobilium, et Civium,
ordinibus, quibus pro tempore existens Vene-
rabilis Frater Patriarcha Venetiarum semper
præesse debet, jamdudum administrari, regi,
et gubernari pergit. In hoc autem Infideles,
Judæi, et Turcæ utriusque sexus, in distinctis

P o n t . A. V. cubiculis , ab eorum respective Priore , et Priorissa , tamquam in vera et reali clausura , con viventes , Catholicæ Fidei rudimenta , et dogmata edocentur , ac postmodum , præmissis longis diligentibusque examinibus , in propria dicti Loci Pii Ecclesia sacris lustralibus Aquis abluuntur : Illam subinde Piores , et Gubernatores prædicti sibi curam assumunt ; ut Neophyti quidem hujusmodi in iis sese , pro suo quisque captu et ingenio , exerceant artibus , ut vitam inde honeste ducant ; Neophytæ vero iis eleemosynarum subsidiis coadjuvantur , ut vel

**Diffficul-
tas impe-
diens Ma-
trimonia
Neoph.** in Domino , vel in sæculo nubere possint . Quotiam autem sæpe contigit , utriusque sexus Infideles , Judæos , et Turcas hujusmodi , post contracta gentili ritu matrimonia , vel maritum uxorem , vel uxorem virum seu maritum , ut Catholicam Religionem amplecti possint , dese rere , aliasque captivos factos , a propriis finibus , et propriis Conjugibus in alias regiones trans ferri ; atque adeo dictis utriusque sexus Infidelibus , Judæis , et Turcis ad Fidem Catholicam conversis deesse modum et opportunitatem , vel quia interdum in hostilibus et barbaris Provinciis , ad quas ne nuntiis quidem patet accessus , commorantur , vel quia ignorant prorsus , in quibus regionibus sint , vel quia itineris longi tude magnam affert difficultatem , ad monendos interpellandosque utriusque sexus Conjuges , an cohabitare velint sine contumelia Creatoris ; atque hinc fieri , ut non minima novis hisce matrimoniis objiciatur difficultas , qua obstante , sæpissima et gravissima damna consecuta sunt : Eapropter Exponentes præfati , ut hisce incom modis remedium afferri possint , per Nos op portune provideri , et , ut infra indulgeri sum mopere desiderant .

**Tribuitur
Nuntio
Facultas
dispen-
sandi su
per inter-** §. 2. Nos igitur dictos Exponentes specialibus favoribus et gratiis prosequi volentes , et eorum singulares personas a quibusvis excommunicatio nis , suspensionis , et interdicti , aliisque Ec clesiasticis sententiis , censuris , et pœnis a jure

vel ab homine quavis occasione vel causa latis, ANNO
et quibus quomodolibet innodati existant, ad 1745.
effectum præsentium dumtaxat consequendum, pellatione
harum serie absolventes, et absolutas fore cen- Conjugum
sentes, hujusmodi supplicationibus inclinati,
de Venerabilium Fratrum Nostrorum S. R. E. in Infide.
Cardinalium in tota Republica Christiana Ge- litate re.
neralium Inquisitorum adversus hæreticam pra- hectorum.
vitatem auctoritate Apostolica deputatorum con-
silio, Fraternitati Tuæ, et pro tempore existenti
Nuntio Venetiarum, ut cum quibuscumque
utriusque sexus Neophytis, vel Infidelibus, vel
Judæis, vel Turcis, aliisque personis cujuscumque
Sectæ hujusmodi in dicto Loco Pio pro
tempore existentibus, seu in illum prius rece-
ptis et admissis, ac postmodum inde egressis,
vere ad Fidem conversis, qui ante Baptismum
matrimonia, ut præfertur, contraxerint, ut eo-
rum quilibet, etiam superstite Conjuge Infideli,
Judæo, et Turca, etiam ejus consensu vel re-
quisito et non expectato, vel minime requisito,
dummodo etiam Tibi constet summarie et ex-
trajudicialiter, conjugem absentem moneri le-
gitime non posse, aut monitum, intra tempus
in monitione præfixum suam voluntatem si-
gnificare neglexisse; matrimonium cum quovis
Fideli, et Catholico, præmissis prius proclama-
tionibus, seu denuntiationibus a Concilio Tri-
dentino præscriptis, in faciem Ecclesiæ rite
contrabere, ac carnali copula consummare, et
in matrimonio sic contracto, quo ad vixerint,
remanere libere et licite possint, auctoritate
nostra Apostolica dispenses et indulgeas; Præ-
terea matrimonia inter Neophytes hujusmodi,
et alios Fideles, et Catholicos aliâs rite contra-
cta, etiamsi postmodum innotuerit priores Con-
juges Infideles, vel Turcas, aut Judæos, non- peradven-
nullis legitimis impedimentis detentos, suam tum pr.
voluntatem significare minime potuisse, vel ad conjungis nou re-
fidem etiam tempore secundi matrimonii con- versos fuisse, ullo unquam tempore rescindi scindendi
minime debere, sed illa semper firma, valida,

Et per-
mittendi
celebratio
nem Ma-
trimonii,

P o n t. et inviolabilia existere et fore , dicta auctoritate
 A. V. decernas et declares , plenam et amplam facul-
 tatem et potestatem , eadem auctoritate , tenore
 præsentium , tribuimus et impertimur ; salva
 tamen semper in præmissis auctoritate Congre-
 gationis eorumdem Cardinalium . Non obstanti-
 bus Apostolicis , ac in Universalibus , Provin-
 cialibusque , et Synodalibus Conciliis editis ge-
 neralibus , vel specialibus Constitutionibus , et
 Ordinationibus , cæterisque contrariis quibus-
 cumque .

Cum de-
 rogationi-
 bus op-
 portun. Dat. die
 16. Jan. Annulo Piscatoris die xvi. Januarii MDCCXLV,
 1745. Pontificatus Nostri Anno Quinto.

D. Card. Passioneus.

ANNO
1745.

ESUS CARNIUM

CXVIII.

**Diebus Sabbathi per annum permittitur in Regnis
Castellæ, Legionis, et Indiarum.**

**Venerabili Fratri Henrico Archiepiscopo Na-
zianzeno, apud Carissimum in Christo
Filium nostrum Philippum Hispaniarum
Regem Catholicum nostro et Apostolicae
Sedis Nuntio.**

BENEDICTUS PAPA XIV.

**Venerabilis Frater, salutem, et Apostolicam
Benedictionem.**

JAMPRIDEM a Dilecto Filio Nostro Trojano S. R. E. Cardinali Aquaviva nuncupato, pro parte Carissimi in Christo Filii nostri Philippi Hispaniarum Regis Catholicæ, supplicatum Nobis fuit, ut Regnis Castellæ, Legionis, atque Indiarum, in quibus veteri consuetudine licet edere partes extremas animalium, pedes nempe, alas, colla atque intestina die Sabbathi per totius anni spatium, non tamen diebus Sabbathi per Quadragesimam occurrentibus, aut cum jejunium præcipitur, Apostolica auctoritate licentiam et facultatem impertiremur reliquas etiam partes ipsorum Animalium Sabbatho edendi, uti cæteris Hebdomadæ diebus fieri consuevit: ea vero causa potissimum in medium ferebatur, arduum prorsus ac difficile esse vetitas Animalium partes satis accurate ac diligenter secernere a reliquis partibus, quæ in cibum permituntur, idque molestos scrupulos ac dubietares in animis Fidei jum excitare.

Tom. III.

D

Pont. A. V. §. 1. Quapropter opinionem b. m. Ludovici, dum viveret, S. R. E. Cardinalis Bellugæ nuncius,

Conscupati exquisivimus, qui sententiam suam scrip-
tiūm, pto exaratum Nobis declaravit, nempe in Regnis
Card. Bel- Castellæ, Legionis, et Indiarum; veterem mo-
luga. rem obtinuisse, ut Sabbathis simplicibus, id est
quibus nullum jējunii, aut Quadragesimæ præ-
ceptum indicitur, edere liceret pedes, alas, et
colla Animalium; eadem tamen facultate carere
Regna Aragoniæ, Valentiæ, Majoricæ, Minoricæ,
et Principatum Cathalaunie, quibus in locis
temperantia a carnibus eodem pacto per Sab-
bathum, quo per dies Veneris observatur. Tan-
dem idem Cardinalis affirmavit eo rem deve-
nisse, adeoque sollicitos et anxios esse populos
omnes, qui versantur in illis locis, ubi parti-
bus extremis Animalium vesci solummodo, re-
liquis autem abstinere debent, ut necessarium
duxerit elargiri licentiam et facultatem, quæ a
memorato Cardinali Aquaviva, uti dictum est,
petebatur.

Pontifex §. 2. Consilio tanti Cardinalis, quem Nos
~~aliorum~~ semper maximè fecimus ob singularem pietatem,
~~sententias~~ doctrinam et rerum Hispanarum cognitionem,
~~exquirit~~ acquiescere tutissime poteramus; sed cum nulla
~~Hispania~~ diligentia supervacanea judicari deberet in hoc
Urbe. gravissimo negotio, in quo disciplina nimis re-
laxari, et prævæ consuetudini nova superaddi
videbatur ab institutis Ecclesiæ prorsus aliena,
aliorum pariter in hac re sententias requisivi-
mus. Itaque postquam certi facti sumus, Epi-
scopos, et Viros Ecclesiasticos Hispanos, sa-
pientiæ, ac pietatis laude insignes, qui in His-
pania degunt, in hanc opinionem convénire
omnes, non modo utile, sed necessarium esse,
populis, quos antea nominavimus, elargiri li-
centiam et facultatem, ut non solum quibus-
dam partibus Animalium, sed omnibus libere
ad mensam utantur per Sabbathæ simplicia:
et si nequaquam id liceat, illud necessario
consequi, ut illi, qui Deum timent, in maximas
angustias ac dubietates adducantur, cæteri vero,

qui parum de Ecclesiæ disciplina solliciti sunt, A n n o
1745.
ipsam apertissime atque injuriose contemnunt;
Rem etiam universam præclaris Theologis do-
ctisque viris hic Romæ examinandam proposui-
mus; Nosque ipsi accurato studio perpendimus.

§. 3. Ac primum in mentem venit integrām Rationes abstinentiam a Carnibus indicere per dies Sab-
bathi, quemadmodum tot aliae Nationes et plura pla-
quoque Hispaniarum loca facere magna reli-
gione consueverunt. At Nos (omittimus hic re-
censere, qualiscumque sit, illorum opinionem,
qui hanc consuetudinem edendi postremas Ani-
malium partes tum cœpisse arbitrantur, cum
felic. recordat. Adrianus I. Egilam Toleti Ar-
chiepiscopum vehementer objurgavit, eo quod
in Hispania carnes apponenterent die Sabbathi,
sicuti in Græcia fieri solebat) Nos inquam per-
moti exemplo Sancti Greg. VII. Prædecessoris
itidem nostri, qui potius admonens, quam
præcipiens, hortatus est Christianos, ut Sab-
bathi diebus a carnibus abstinerent, nisi forte
solemne aliquod festum iisdem diebus celebra-
retur; adducti pariter exemplo Innoc. III.
Prædecessoris similiter nostri, qui hujusce con-
suetudinis plurimam rationem habuit; Insuper
expendentes doctrinam Sancti Antonini, alio-
rumque præstantium Theologorum, illos nempe
lethalis culpæ obnoxios esse, qui die Sabbathi
absque legitima causa vescantur carnibus, *in*
iis locis, ubi consuetudo contraria fuerit; po-
stremo illud animo cogitantes, non solum in
Hispania, sed etiam in quibusdam Galliæ Dio-
cesibus, veteri instituto, Carnis esum permitti
in Sabbathis, quæ inter diem Natalem Domini,
ac Festum Purificationis interjiciuntur; his,
inquam, causis perducti, primum consilium,
quod in mentem venerat, depositum, facili
conjectura perspicientes maximam difficultatem,
quæ futura erat, si consuetudinem diuturni-
tate temporis confirmatam abrogaremus iis po-
pulis, quibus edere postremas Animalium par-
tes permittitur.

P o n t. §. 4. Post hoc consilium , aliud Nobis occurrit , nempe veterem consuetudinem ab ea , quæ Difficul- recentior est secernere , sive , quod idem pror-
tas ser- sus est , solum indulgere ut intestina et partes
vandi fi- extremæ Animalium in mensam afferantur , uti
nes limi- consuetudo jamdudum tenuit , at simul aucto-
tate li- ritate nostra præscribere , ne reliquæ partes
centiae. Animalium in cibum sumantur ; sed huic sen-
tentia magnopere adversantur ea , quæ supe-
rius commemoravimus , nempe dubietates mole-
stique scrupuli Fidelium ex una parte , et ex
altera contemptus abstinentia , quam facile ne-
gligerent illi , qui Divino timore parum du-
cuntur : Quæ cum ita se habeant , solum supererat facultatem largiri , ut diebus simplicis
Sabbathi , non vero Quadragesimæ , carnes abs-
que ullo discrimine permittantur : siquidem
hoc pacto ratio habetur humanæ fragilitatis ac
tenuitatis ; pii Fideles ab omni sollicitudine
metuque eripiuntur ; ac postremo plurimis
scandalis aditus intercluditur.

Plenarii Indulti concessio pro Sabbathis non privil. §. 5. Qua de causa , morem gerentes voluntati ejusdem Philippi Regis Catholici , et obsecun-
dantes vehementi studio tot Virorum , qui in Hispania commendatione pietatis excellunt , Fra-
ternitati Tuæ per præsentes committimus et man-
damus , ut nostro nomine , nostraque Aposto-
lica auctoritate , permittas et indulgeas , ut in
Regnis Castellæ , Legionis , atque Indiarum , per
dies Sabbathi (quibus tamen neque abstinen-
tia consueta Quadragesimæ , neque aliud jeju-
num præcipitur) quibuslibet Animalium parti-
bus Fideles vescantur ; eam vero conditionem
conditio- adjicimus , nempe si consuetudo hujusmodi po-
nes ad- stremas Animalium partes edendi diebus Sab-
jectæ. bathi , jamdudum in iisdem Regnis invaluerit ,
et a veritate aliena minime sint pericula Nobis
exposita , et ipsa certo subeunda videantur , si
Carnium esus ad certas Animalium partes solum
redigatur. Interea Apostolicam Benedictionem
Tibi , Venerabilis Frater , peramanter imperti-
mur ,

Datum Romæ apud S. Mariam Majorem sub Anno
Annulo Piscatoris die 23. Januarii 1745. Pontificatus Nostri Anno V.

Dat. die
23. Jan.
1745.

D. Card. Passioneus.

DE ROTULI PARTITIONE

CXIX.

Inter S. R. E. Cardinales in Urbe residentes
tantummodo facienda ; deque non residen-
tium accessu ad Curiam , atque recessu etc.

BENEDICTUS PAPA XIV.

Ad futuram rei memoriam.

IN regimine Universalis Ecclesiæ , quod superna Pontificis dispositione Omnipotens Deus Nobis , licet im- studium meritis , commisit , illius rei cura animum no- in exerc. strum assidue exercere solet , ut , quid deceat , Just. di- et quod aptum sit Personis , sedulo prospicia- stribuit. mus , et in id vires nostras auctoritatemque conferamus ; ut pro dignitate muneris , officii , et laboris , snum unicuique ius constanter et perpetuo tribuatur.

S. I. Quoniam autem ex eo tempore , quo Accessus Nos in minoribus constituti , Romæ versantes , Card. ad Apostolicæ huic S. Sedi nostram operam stu- Curiam , diumque pro viribus nostris impendebamus , a Rotuli ca- præclarissimis Viris improbari sæpius audivimus piendi eam consuetudinem , ob quam nonnulli S. R. E. commu- causa , Cardinales longe ab Alma Urbe nostra degen- nit. im- tes , bis per annum ad illam ventitabant , ibi probatur. que incogniti plerumque , et spatio paucorum dierum permanebant ; ut cum reliquis S. R. E. prefatæ Cardinalibus Romæ commorantibus in partem Rotuli , vulgo ut dicitur , admitteren- tur , nempe ut acciperent partem , seu portio-

PONT. §. 4. Post hoc consi-
A. V. rit, nempe veterem c-
Difficul- recentior est secernen-
tas ser- sus est, solum indol-
vandi si- extremæ Animalium
nes limi- consuetudo jamdudu-
tate li- ritate nostra præscri-
centiæ. Animalium in cibum
tentia magnopere ad-
rius commemoravimus
lestique scrupuli Fidei
altera contemptus ab
gligerent illi, qui
cuntur: Quæ cum
pererat facultatem
Sabbathi, non vero
que ullo discriminatio
hoc pacto ratio ha-
tenuitatis; pii Fidei
metuque eripiunt
scandalis aditus.

Plenarii §. 5. Qua de cau-
Indulti ejusdem Philippi
concessio dantes vehemen-
pro Sab- Hispania com-
batis non ternitati Tuæ
privil. damus, ut n-
damus, ut n-
lica auctorita-
Regnis Castel-
dies Sabbati
tia consu-
niuum pra-
Conditio- bus Fidei
nes ad- adjicim
jecta, strem-

inalibus absentibus tribui deberet, ^{A. 11. o}
ai temporibus ob hanc causam Romanam ^{1745,}

ideo consilium a Nobis jam antea

obstantibus nonnullis ex Dilectis Filiis

Item S. R. E. Cardinalibus, execu-

m demandandam esse decrevimus.

Propter motu proprio, ac ex certa Non resi-

matura deliberatione nostris, deque dentes in

potestatis plenitudine, primum ea Urbe qua-

ce cavitur, et prescribuntur in cause,

nibus dicti Sacri Collegii Cardina- Rotuliez.

usque in hanc diem observari con- perles es-

quoad Cardinales de Latere Legatos, se jubet.

sentium confirmamus: ac insuper illos

Rotuli fructu omnino carere statu-

scernimus, (licet bis per annum Romam

t), qui longe ab Urbe praedicta deti-

quamvis id facere necesse sit, ne Sedes

scopales, aut Episcopales deserant,

ministrandas acceperunt, et quamvis

affecturam aliquam, sive quodcumque

minus a Sede praefata sibi demandatum

sine Episcopali, vel cum Episcopati

conunctum, quod si Roma absentes

ejus certe naturae et conditionis esse

natur, ut cum ipsorum absentia copu-

sit, sine eorum praesentia, Romani Pop-

vigilantia et auctoritate facile possit ad-

rari. Cum vero Cardinales absentes pro

negotiis expediendis, aut legitimam ob cau-

ad Urbem se contulerint, veterem con-

tinuem et institutum servari volumus:

impimus, et mandamus; nempe ut Rotuli partem ca-

tem capiant, habita ratione temporis, quo pere pro

me verba ea tamen lege obstricti, ut tempore

Pontifices pro tempore exi- moræ.

nee ab Urbe discedant, an-

quamvis seu Romanis Pontificibus Sue-

ssoribus abeundi facultatem obtineant.

si muneris oblii (quod vix

aliter se gesserint, non solum

Rotuli percipienda penitus ex-

P O N T. nem illius pecuniae, quae, veluti quoddam laborum stipendium, distribui solet ejusdem S. R. E. Cardinalibus praedictis, qui non sine incommodo ad Consistoria, Congr. et ad Sacellum Pontificium, ubi Sacra Mysteria celebrantur, conveniunt.

I d n u n . §. 2. Hæc præstantium Virorum opinio menti quam præ nostræ adeo adhæsit, ut cooptati inter ejusmodi stitum a S. R. E. Cárdañales a fel. rec. Benedicto PP. XIII. SS. D. N. Prædecessore nostro, et Ecclesiæ Anconitanæ regendæ ipsius Benedicti Prædecessoris beneficio præpositi, ac deinde a rec. mem. Clemente PP. XII. itidem Prædecessore nostro ad Metropolitanam Ecclesiam Bononiensem auctoritate Apostolica translati, nunquam spatio duodecim annorum Romam venerimus, ut dicti Rotuli fructum, seu partitionem perciperemus; nec Sedes nostræ curæ commissas unquam deseruimus, nisi causa Comitiorum, quæ bis interea temporis indicta fuerint eisdem Cardinalibus,

Q u i ad ut novus Pontifex de more crearetur. Statim Pont. e- vero atque ad Summum Apostolatum, licet im- vect. de ea merentes, evecți, normam aliquam super hac cons. tol- re præscribendam censuimus; sed tunc execu- lenda de- tioni minime demandandam esse existimavimus; liberat. eo quod perpauci Cardinales Roma absentes numerarentur, qui proficiisci ad Urbem com- mode possent, ut eamdem Rotuli partitionem, seu partem deposcerent. Accédebat etiam, quod numerus eorumdem Cardinalium Romæ degen- tium, pluribus vita functis, adeo imminutus ficerat, ut ipsi solum exiguo detimento affice- rentur, etiamsi absentes pro comparanda sibi Rotuli partitione ad Urbem se conferrent. At- tamen cum multi a Nobis Sacro Collegio Car- dinales adscripti fuerint, et numerus absentium Cardinalium, qui bis per annum Romam ve- nire fortasse deliberarent, ut Rotuli partem assequerentur, excreverit; et cum plures, quam antea, Cardinales modo in Urbe prædicta com- morentur, quibus procul dubio gravius dam- num inferretur, si veteri instituto pars ejusdem

Rotuli Cardinalibus absentibus tribui deberet, qui statim anni temporibus ob hanc causam Romanam accederent; ideo consilium a Nobis jam antea initum, probantibus nonnullis ex Dilectis Filiis nostris ejusdem S. R. E. Cardinalibus, executioni tandem demandandam esse decrevimus.

A. 110.
1745.

§. 3. Eapropter motu proprio, ac ex certa scientia et matura deliberatione nostris, deque Apostolicæ potestatis plenitudine, primum ea omnia, quæ carentur, et prescribuntur in Constitutionibus dicti Sacri Collegii Cardinalem, et usque in hanc diem observari consueverunt quoad Cardinales de Latere Legatos, se jubet. Non residentes in Urbe quilibet ex causa, Rotulicenses peritae es-

tenore presentium confirmamus: ac insuper illos Cardinales, Rotuli fructu omnino carere statutus et decernimus, (licet bis per annum Romanum accesserint), qui longe ab Urbe predicta dantur, quamvis id facere necesse sit, ne Sedes Archiepiscopales, aut Episcopales deserant, quas administrandas acceperunt, et quamvis etiam Praefecturam aliquam, sive quocumque aliud munus a Sede prefata sibi demandatum gerant, sine Episcopali, vel cum Episcopati dignitate conjunctum, quod si Roma absentes retinent, ejus certe naturæ et conditionis esse existimatur, ut cum ipsorum absentia copulari, et, sine eorum presentia, Romani Pontificis vigilantia et auctoritate facile possit administrari. Cum vero Cardinales absentes prosuus negotiis expediendis, aut legitimam ob causam ad Urbem se contulerint, veterem consuetudinem et institutum servari volumus, precipimus, et mandamus; nempe ut Rotuli partem capiant, habita ratione temporis, quo pere pro Romæ versantur: ea tamen lege obstricti, ut tempore Nos, seu Romanos Pontifices pro tempore existentes, adeant, nec ab Urbe discedant, antequam a Nobis, seu Romanis Pontificibus Successoribus nostris abeundi facultatem obtineant. Illos autem, qui sui muneris obliti (quod vix fore credimus) aliter se gesserint, non soluti ab omni parte Rotuli percipienda penitus ex-

Acceden-
tes ad Ur-
bem ex
causa le-
gitima,

P O N T. clusos decernimus; sed praesentibus nostris Li-
A. V. teris (quatenus opus sit) obnoxios esse decla-

Servata ramus censuris ac poenis, quas piæ mem. Joannes tamen le. PP. XXII. pariter Praedecessor noster irrogavit ge Joan. in Extrav. quæ incipit: *Et si deceat quoslibet XXII. su- subditorum curam etc. quam per præsentes pro- per acces- plene et sufficenter expressam, ac de verbo ad zu, et re- cessu, sub verbum insertam habentes, ad modernos;* et poenis in pro tempore existentes ejusdem S. R. E. Card. ea conten- extendimus et ampliamus.

§. 4. Decernentes, easdem præsentes Literas, Clauses et in eis contenta quæcumque, etiam ex eo, pro omni quod quicumque in præmissis quomodolibet moda lit. ius vel interesse habentes, seu habere præten- execut. dentes, iisdem præmissis non consenserint, nec ad ea vocati, et auditи fuerint, tametsi suo- rum indultorum, vel privilegiorum vigore con- sentire, seu vocari et audiri semel, vel pluries quoquomodo debuissent, aut ex alia quacumque quantumvis pia, juridica, privilegiata, et rationabili, ac etiam talib; quæ ad effectum va- liditatis præmissorum necessario exprimenda foret, causa, et occasione, colore, seu præ- textu, titulo etiam oneroso, et capite etiam in corpore juris clauso, nullo unquam tempore de subreptionis, vel obreptionis, aut nullitatis vitio, seu intentionis nostræ, vel interesse ha- bentium consensus, aliove quolibet etiam ma- ximo, substantiali, essentiali, et formali, aut incogitato defectu notari, impugnari, invalidari, retractari, rescindi, in controversiam vocari, aut ad terminos juris reduci, seu adversus illas aperitionis oris, restitutionis in integrum, aliudve quodecumque juris, facti, vel gratiæ remedium intentari, vel impetrari, aut im- petrato, seu etiam motu, scientia, et potestatis plenitudine paribus concessso, vel emanato, quempiam in judicio, vel extra illud uti, seu se juvare nullatenus posse, sed ipsas præsentes Literas firmas, validas, et efficaces existere et fore, suosque plenarios et integros effectus sor- tiri et obtinere, et ab omnibus, ad quos spe

et stat, et pro tempore quandocumque spectabat, ~~A xx o~~
 inviolabiliter et inconcusse observari: Sicque ~~1545.~~
 et non aliter per quosecumque quavis auctori- Sublata
 tate, præminentia et potestate fungentes, et etc. irri-
 functuros, sublata eis, et eorum cuiilibet, ^{tum etc.}
 quavis aliter judicandi et interpretandi facultate
 et auctoritate, judicari et definiri debere, ac
 irritum et inane, si secus super his a quoquam
 quavis auctoritate scienter, vel ignoranter con-
 tingerit attentari.

S. 5. Non obstantibus præmissis, ac, quatenus opus sit, nostris, et Cancellariæ Apostolicæ tiones. Deroga.
 Regulis, et signanter illa, quod Cardinales in Constitutionibus et Regulis per Nos edendis non comprehendantur, nisi illæ eorumdem Cardinalium favorem concernant, vel ipsæ edendæ Constitutiones de illorum, seu majoris partis eorum consilio editæ fuerint, ac etiam de jure quæsito non tollendo, aliisque Constitutionibus, et Ordinationibus Apostolicis, et quibuslibet aliis decretis, statutis, usibus, stylis, et consuetudinibus, etiam juramento, confirmatione Apostolica, vel quavis firmitate alia roboratis; privilegiis quoque, indultis, et Literis Apostolicis quibuscumque sub quibusvis et quibuscumque etiam derogatoriarum derogatoriis, aliisque efficacioribus, efficacissimis, et insolitis clausulis, ac irritantibus, et aliis decretis, etiam motu, scientia, et potestatis plenitudine similibus, et consistorialiter, ac alias quomodolibet in contrarium præmissorum quomodolibet concessis, editis, confirmatis, et approbatis, et quantiscumque vicibus innovatis. Quibus omnibus et singulis, etiamsi pro illorum sufficienti derogatione, de illis, eorumque totis tenoribus, specialis, specifica, expressa, et individua, ac de verbo ad verbum, non autem per clausulas generales idem importantes, mentione, seu quævis alia expressio habenda aut aliqua alia exquisita forma ad hoc servanda foret, illorum omnium et singulorum tenores præsentibus pro plene et sufficienter expressis, ac

P O N T. de verbo ad verbum insertis habentes , illis
A. V. aliàs in suo robore permansuris , ad præmissorum effectum specialiter et expresse , ac plenisime et amplissime derogamus , ac derogatum esse volumus , cæterisque contrariis quibuscumque.

Dat. die **Datum Romæ apud S. Mariam Majorem sub**
3. Febr. **Annulo Piscatoris die III. Februarii MDCCXLV,**
1745. **Pontificatus Nostri Anno V.**

D. Card. Passioneus.

CXX.

DECLARATIO

Super Constitutione , quæ incipit : *Sacramentum Pœnitentiae* , adversus Sollicitantes Anno MDCCXLI. edita.

BENEDICTUS PAPA XIV.

Ad perpetuam rei memoriam.

Pontificis **A**POSTOLICI munera partes in procuranda præcipue rerum sacrarum pura illibataque penitus administratione versari debere probe intelligentes , non modo et assiduis hortationibus , et justa , ubi res postulat , legum severitate , ut ab Ecclesiasticis quibusque Ministris sancte tractentur , quantum cum Domino possumus , tia. providere studemus ; verum etiam leges ipsas , ne forte sinistris interpretationibus in alterutram extremam partem , aut immoderati rigoris , aut detestabilis laxitatis , perperam detorquentur , opportune communire ac roborare pro earumdem tuendo vigore , cum occasio poposcerit , non prætermittimus .

§. 1. Sane cum Nós aliás per quamdam nostram Constitutionem , cujus initium est : Sacramentum Pœnitentiæ , Anno Incarnat. Domini millesimo septingentesimo quadragesimo excitata primo, Kal. Junii Pontificatus Nostri Anno Primo supersensit. editam , omnibus et singulis Sacerdotibus tam sacerdotalibus , quam Regularibus interdixerimus , tra sollicitantes et prohibuerimus , ne aliquis eorum , extra causum extremæ necessitatis , nimirum in ipsius mortis articulo , et deficiente tunc quocumque alio Sacerdote , qui Confessarii munus obire possit , Confessionem Sacramentalē personæ complicis in peccato turpi atque in honesto , contra sextum Decalogi præceptum commisso , exceptere auderet ; Ita ut absolutio , si quam impertivisset , nulla , atque irrita omnino esset , tamquam impertita a Sacerdote , qui jurisdictione , et facultate ad valide absolvendum necessaria , ipsi per Nos vigore ejusdem Constitutionis adempta , privatus existeret , et aliás prout in memorata Constitutione , cujus tenorem præsentibus propter plene et sufficienter expresso et inserto haberi volumus , uberioris dictetur contineri . Cum Nos subinde super ea dictæ Constitutionis parte , quæ mortis articulum respicit , dubitationes quasdam exortas fuisse ac ceperimus , quarum resolutionem privato cujusque judicio relinquendam minime existimamus , ne Lex incertis conjecturis et opinionibus jactata , in sensus a mente Nostra alienos forsitan distrahat , ejusque vigor paulatim langeat atque enervetur.

§. 2. Hinc est , quod Nos omnem dubitandi Constitutionem , quantum cum Domino possumus , de tio confirmatione auferre cupientes , Motu proprio , ac ex matur in certa scientia , et matura deliberatione nostris , omnibus deque Apostolicæ potestatis plenitudine , memoratam Constitutionem nostram cum omnibus et singulis in ea contentis , tenore præsentium , quatenus opus sit , confirmamus , illamque integre , penitus , et omnino , atque ab illis , ad quos spectat , et pro tempore quan-

P O N T. de verbo ad verbum insertis habentes , illis
 A. V. aliás in suo robore permansuris , ad præmissorum effectum specialiter et expresse , ac plenisime et amplissime derogamus , ac derogatum esse volumus , cæterisque contrariis quibuscumque.

Dat. die Datum Romæ apud S. Mariam Majorem sub
 3. Febr. Annulo Piscatoris die iii. Februarii MDCCXLV.
 1745. Pontificatus Nostri Anno V.

D. Card. Passioneus.

CXX.

DECLARATIO

Super Constitutione , quæ incipit : *Sacramen-*
tum Pœnitentiae , adversus Sollicitantes
 Anno MDCCXLI. edita.

BENEDICTUS PAPA XIV.

Ad perpetuam rei memoriam.

Pontificis
sollicitu-
do pro re-
cta Eccle-
siastica-
rum le-
gum in-
telligen-
tia.

A POSTOLICI munera partes in procuranda præcipue rerum sacrarum pura illibataque penitus administratione versari debere probe intelligentes , non modo et assiduis hortationibus , justa , ubi res postulat , legum severitate , Ecclesiasticis quibusque Ministris tractentur , quantum cum Domino providere studemus ; verum ne forte sinistris inter tram extrema ris , aut de queantur pro ear poposc

§. 1. Sane cum Nos aliás per quādūm nostrām Constitutionem , cujus initium est : *Sacramentum Pœnitentiæ*, Anno Incarcat. Domini millesimo septingentesimo quadragesimo excitate primo, Kal. Junii Pontificatus Nostri anno Primo editam , omnibus et singulis Sacerdotibus tam Secularibus , quam Regularibus interdineremus et prohibuerimus , ne aliquis eorum , extra casum extremæ necessitatis , nimis in spissis mortis articulo , et deficiente tunc quocunque alio Sacerdote , qui Confessarii munus obire possit , Confessionem Sacramentalē personæ complicis in peccato turpi atque in honesto , contra sextum Decalogi præceptum commiso , excipere auderet ; Ita ut absolutio , si quam impertivisset , nulla , atque irrita omnino esset , tamquam impertita a Sacerdote , qui jurisdictione , et facultate ad valide absolvendum necessaria , ipsi per Nos vigore ejusdem Constitutionis adempta , privatus existeret , et alias prout in memorata Constitutione , cuius tenurem præsentibus pro plene et sufficienter expresso et inserto haberi volumus , ubiuis dicitur contineri . Cum Nos subinde super ea dicta Constitutionis parte , que mortis articulum respicit , dubitationes quasdam exortas finis ceperimus , quarum resolutionem privato jusque judicio relinquendam minime existimamus , ne Lex incertis conjecturis et opinionibus jactata , in sensu a mente sitan distrahabatur , ejusque gueat atque enervetur .

§. 2. Hinc est , quod rationem , quantum cur medio anf. cipient certa der

Anno 1745.
In
superiori
in Cons
stitutio
in solli
citudo.

in
la.
acur
..

a
ue

esen- Præsen-
etiam tiuumexam
ici sub- plis auct.
stica di- tribuitur.

P o r r o. documque spectabit, inviolabiliter, et incon-
A. V. cusse observari præcipimus, et mandamus. Præ-
 terea, habita super his cum Venerabili Fratre
 tim quoad Nostro Vincentio Episcopo Prænestino S. R. E.
 prohibi- Cardinali Petra nuncupato Pœnitentiario Nostro
 tionem Majori, ac dilectis Filiis Officii Pœnitentiariæ
 absolve- Apostolicæ Ministris, qui rem jussu Nostro
 di etiam mature perpenderunt, deliberatione, motu,
 in art. scientia, et potestatis plenitudine paribus, edi-
 mortis cibus ac declaramus, eadem Constitutione sin-
 ubi alias gulis, ut supra, Sacerdotibus, quemadmodum
 Sacerdos haberí interdictum non est in mortis articulo perso-
 possit. nam in prædicto turpi peccato complicem con-
 fidentem audire, atque ab hujusmodi quoque
 culpa rite contritam absolvere, deficiente tunc
 quocumque alio Sacerdote, qui Confessarii mu-
 nus obire possit; ita interdici re ipsa et pro-
 hiberi prædicto modo tunc audire et absolv-
 ere, ut si alius aliquis Sacerdos non defuerit,
 etiamsi forte iste alius simplex tantummodo Sa-
 cerdos fuerit, sive aliás ad Confessiones au-
 diendas non approbatus, possit nihilominus ipse
 Sacerdos simplex Confessionem excipere ac ab-
 solutionem impertiri.

Prohibi- §. 3. Porro, si casus urgentis qualitas, et
 tio remit concurrentes circumstantiae, quæ vitari non
 titur si possint, ejusmodi fuerint, ut alius Sacerdos ad
 adsit in audiendam constitutæ in dicto articulo personæ
 famiæ aut confessionem vocari, aut accedere, sine gravi
 scandali aliqua exoritura infamia vel scandalo, nequeat;
 periculum tunc alium Sacerdotem perinde haberi, censem
 posse, ac si revera abesset, atque defi-
 ceret; ac proinde in eo rerum statu, non pro-
 hiberi socio criminis Sacerdoti absoluteolutionem

Quod ta. pœnitenti ab eo quoque crimine impertiri. Sciat
 men præ autem complex ejusmodi Sacerdos, et serio anim-
 verti, aut advertat, fore se re ipsa coram Deo, qui ir-
 amoveri rideri non potest, reum gravis adversus præ-
 dictam nostram Constitut. inobedientiæ, lati-
 que in ea poenis obnoxium, si prædictæ infamiae,
 aut scandali pericula sibi ultro ipse con-
 fingat, ubi non sunt: imo intelligat, teneri

se graviter hujusmodi pericula , quantum in se erit , antevertere , vel removere , opportunis adhibitis mediis , unde fiat , ut alteri cuivis Sacerdoti locus pateat illius confessionis , absque ullius infamia vel scandalo , audiendæ . Ita enim ipsum teneri vigore memoratæ nostræ Constitutionis declaramus ; et nunc quoque ita ipsi faciendum esse districte mandamus et præcipimus .

ANNO
1745.

§. 4. Quod si idem Sacerdos aut quovis modo sese nulla gravi necessitate compulsus ingeserit , aut , ubi infamiae vel scandali periculum timetur , si alterius Sacerdotis opera requirenda sit , ipse ad id periculum avertendum congrua media adhibere de industria neglexerit , atque solvant . Contravenientes nihilominus in art. mort. valid. ab-
ita personæ in dicto crimine complicis , eoque in articulo , ut præfertur , constitutæ sacramentalē confessionem excipere , ab eoque criminē absolutionem largiri , nulla , sicut præmittitur , necessaria causa cogente , præsumpserit ; quamvis hujusmodi absolutio valida futura sit , dummodo ex parte pœnitentis dispositiones a Christo Domino ad Sacramenti Pœnitentiæ valorem requisitæ non defuerint : Non intendimus enim pro formidando mortis articulo eidem Sacerdoti , quantumvis indigno , necessariæn jurisdictionem auferre , ne hac ipsa occasione aliquis pereat : Nihilominus Sacerdos ipse violatæ Sed pos- ausu ejusmodi temerario Légis pœnas nequa- nas et quam effugiet ; ac propterea latam in dicta censur. in Constitutione majorēm excommunicationem , fas incurr. la- eodemque plane modo , quo ibidem decernitur , rant. Nobis et huic Sanctæ Sedi reservatam , ineurret , prout illum eo ipso incurrere declaramus , volumus , atque statuimus . Non obstantibus omnibus et singulis illis , quæ in præfata nostra Constitutione voluimus non obstare , cæterisque contrariis quibuscumque .

§. 5. Volumus autem , ut earumdem præsentium Literarum transumptis seu exemplis , etiam impressis , manu alicujus Notarii publici subscriptis , et sigillo personæ in Ecclesiastica di- Præsen- plis auct. tribuitur.

P o r t. documque spectabit, inviolabiliter, et incon-

A. V. cusse observari præcipimus, et mandamus. Præ-

Præser- terea, habita super his cum Venerabili Fratre

tim quoad Nostro Vincentio Episcopo Prænestino S. R. E.

prohibi- Cardinali Petra nuncupato Pœnitentiario Nostro

tionem Majori, ac dilectis Filiis Officii Pœnitentiariæ

absolven- Apostolicæ Ministris, qui rem jussu Nostro

di etiam in art. mature perpenderunt, deliberatione, motu,

mortis scientia, et potestatis plenitudine paribus, edi-

ubi aliis cirus ac declaramus, eadem Constitutione sin-

Sacerdos gulis, ut supra, Sacerdotibus, quemadmodum

haberi interdictum non est in mortis articulo perso-

possit. nam in prædicto turpi peccato complicem con-

sententem audire, atque ab hujusmodi quoque

calpa rite contritam absolvere, deficiente tunc

quocumque alio Sacerdote, qui Confessarii mu-

nus obire possit; ita interdici re ipsa et pro-

hiberi prædicto modo tune audire et absel-

vere, ut si aliis aliquis Sacerdos non defuerit,

etiamsi forte iste aliis simplex tantummodo Sa-

cerdos fuerit, sive alias ad Confessiones au-

diendas non approbatus, possit nihilominus ipse

Sacerdos simplex Confessionem excipere ac ab-

solutionem impertiri.

Prohibi- §. 3. Porro, si casus urgentis qualitas, et

tio remit- concurrentes circumstantiae, quæ vitari non

titur si possint, ejusmodi fuerint, ut alius Sacerdos ad

adsit in- audiendam constitutæ in dicto articulo personæ

famiae aut confessionem vocari, aut accedere, sine gravi

scandali aliqua exoritura infamia vel scandalo, nequeat;

periculum tunc alium Sacerdotem perinde haberi, conse-

riique posse, ac si revera abesset, atque defi-

ceret; ac proinde in eo rerum statu, non pro-

hiberi socio criminis Sacerdoti absolutionem

Quod ta- pœnitenti ab eo quoque crimine impertiri. Sciat-

men præ- autem complex ejusmodi Sacerdos, et serio anim-

verti, aut advertat, fore se re ipsa coram Deo, qui ir-

amoveri rideri non potest, reum gravis adversus præ-

jubetur. dictam nostram Constitut. inobedientiæ, latis-

que in ea poenis obnoxium, si prædictæ infamiae,

aut scandali pericula sibi ultro ipse con-

finigat, ubi non sunt: imo intelligat, teneri

se graviter hujusmodi pericula , quantum in se erit , antevertere , vel removere , opportunis adhibitis mediis , unde fiat , ut alteri cuivis Sacerdoti locus pateat illius confessionis , absque ullius infamia vel scandalo , audiendæ . Ita enim ipsum teneri vigore memoratæ nostræ Constitutionis declaramus ; et nunc quoque ita ipsi faciendum esse districte mandamus et præcipimus .

§. 4. Quod si idem Sacerdos aut quovis modo sese nulla gravi necessitate compulsus ingeserit , aut , ubi infamiae vel scandali periculum timetur , si alterius Sacerdotis opera requirenda sit , ipse ad id periculum avertendum congrua media adhibere de industria neglexerit , atque eoque ita personæ in dicto crimine complicis , eoque in articulo , ut præfertur , constitutæ sacramentalis confessionem excipere , ab eoque crimine absolutionem largiri , nulla , sicut præmittitur , necessaria causa cogente , præsumpserit ; quamvis hujusmodi absolutio valida futura sit , dummodo ex parte pœnitentis dispositiones a Christo Domino ad Sacramenti Pœnitentiae valorem requisitæ non defuerint : Non intendimus enim pro formidando mortis articulo eidem Sacerdoti , quantumvis indigno , necessariam jurisdictionem auferre , ne hac ipsa occasione aliquis pereat : Nihilominus Sacerdos ipse violatæ Sed pos- ausu ejusmodi temerario Legis pœnas nequa- nas et quam effugiet ; ac propterea latam in dicta censur. in Constitutione majorēm excommunicationem , eodemque plane modo , quo ibidem decernitur , const. la- tas incur- runt . Nobis et huic Sanctæ Sedi reservatam , ineurret , prout illum eo ipso incurrere declaramus , volumus , atque statuimus . Non obstantibus omnibus et singulis illis , quæ in præfata nostra Constitutione voluimus non obstar , cæterisque contrariis quibuscumque .

§. 5. Volumus autem , ut earumdem præsentium Literarum transumptis seu exemplis , etiam tium exemplis impressis , manu alicujus Notarii publici subscriptis , et sigillo personæ in Ecclesiastica di- tribuitur .

Pont. A. V. gitate constitutæ munitis , eadem prorsus , fides in judicio et extra illud ubique locorum habeatur , quæ haberetur ipsis presentibus , si forent exhibitæ , vel ostensæ .

Dat. die 8. Febr. Datum Romæ apud S. Mariam Majorem sub Annulo Piscatoris die 8. Februarii 1745. , Pontificatus Nostri Anno V.

D. Cardinalis Passioneus.

CXXI.

ANNUUS CENSUS

Constituitur pro sartis tectis Basilicæ Sanctæ Mariæ Majoris.

BENEDICTUS EPISCOPUS

SERVUS SERVORUM DEI

Ad perpetuam rei memoriam.

Pontificis jus et Auct. in bona Ecclesiar., et Loc. Pior. **A**D Romanum spectat Pontificem , tamquam dispensatorem fidelem atque prudentem , quem constituit Dominus super familiam suam , ita de bonis temporalibus ad Ecclesias et Loca Pia pertinentibus disponere , ut si quæ alicui praeter necessitatem exuberant , ea sublevandis alterius veris et sibi cognitis indigentiis attribuat . Qua quidem distributiva potestate , ac provida bonorum Ecclesiasticorum dispensatione , Venerabiles Prædecessores Nostros pluries , et variis in casib; pro rerum opportunitate , utiliter usos esse dignoscitur .

Ipsius dev. erga Basil. S. M. Maj. §. 1. Sane per totum vitæ nostræ cursum , quem hac fere in Urbe assidue transegimus , diversis muneribus et officiis addicti , quæ a Decessoribus Nostris Romanis Pontificibus tenuitati nostræ demandata fuerunt , Patriarcha-

lem Liberianam Basilicam Sanctæ Mariæ Majori
ris nuuncupatam , peculiari quodam devotionis
studio jugiter prosequuti sumus , non solum ex
debito venerationis affectu erga Dei Genitricem
cujus titulo et nomine eadem Ecclesia , sub Li-
berio Romano Pontifice , patefaciente Deo per
illustria signa atque prodigia suam hac de re
voluntatem , in Exequiis extracta , ac dedicata
fuit ; verum etiam ob insignia Religionis mo-
numenta , quæ in præfata Basilica asservantur ;
cujusmodi sunt ipsius Deiparæ Imago veteri Fi-
delium cultu celeberrima , quæ a S. Luca Evan-
gelista depicta pie creditur , et a B. Gregorio
Magno sacræ supplicationis ritu ad Vaticanum
delata esse memoratur , quo factum sit , ut
atrox pestilentiae flagelnum in Urbe Roma tunc
sæviens continuo cessarit ; Et Sacra Redemptoris
Nostri Cunabula , in quibus infantilia membra
Filii Dei a Virgine Matre reclinata fuerunt ; quæ-
que ex Bethleemitico specu ad eamdem Libe-
rianam Basilicam , titulo quoque S. Mariæ ad
Præsepe ob id insignitam , septimo Christiani no-
minis sæculo delata fuerunt ; quibus de rebus in
geminis Nostris Operibus de Canonizatione San-
ctorum , et de Diebus Festis B. Mariæ Virginis
dicatis , accurate pro viribus , a Nobis est actum .
His accedunt insignes aliquot Sanctorum Apo-
stolorum Reliquæ ; tum etiam Corpus Magni
Ecclesiæ Doctoris Sancti Hieronymi Presbyteri ,
cujus Patrocinio gaudet Bononiense Collegium
Sacrae Theologiæ Doctorum , quorum numero
Nos olim adscripti fuimus ; Item Corpus S. Pii
Papæ V. Prædecessoris , et Civis Nostri , pro
cujus solemni Canonizatione tantopere olim ,
quum Advocati Consistorialis munere fungere-
mur , et voce et scripto adlaboravimus : Deni-
que jucunda sese Nobis offert recordatio B. Ni-
colai Albergati , itidem Civis Nostri , et Bo-
noniæ Præsulis , olim S. R. E. Presbyteri Car-
dinalis Tituli S. Crucis in Hierusalem ; qui in
hac ipsa Basilica Archipresbyteri dignitatem
quondam obtinuit ; et cui Nos paucis ante Men-

ANNO
1745.Sacra
monu-
menta in
eadem
asservata.Item
Sanct.
Corpora
et Reli-
quia.

P o n t. gratitate constitutæ munitis , eadem prorsus .
 A. V. fides in judicio et extra illud ubique locorum
 habeatur , quæ haberetur ipsis præsentibus , si
 forent exhibitæ , vel ostensæ .

Dat. die Datum Romæ apud S. Mariam Majorem sub
 8. Febr. Annulo Piscatoris die 8. Februarii 1745. , Pon-
 tificatus Nostri Anno V.

D. Cardinalis Passioneus.

CXXI.

ANNUUS CENSUS

Constituitur pro sartis tectis Basilicæ Sanctæ
 Mariæ Majoris.

BENEDICTUS EPISCOPUS

SERVUS SERVORUM DEI

Ad perpetuam rei memoriam.

Pontificis
 jus et
 Auct. in
 bona Ec-
 clesiar.,
 et Loc.
 Pior.

AD Romanum spectat Pontificem , tamquam dispensatorem fidelem atque prudentem , quem constituit Dominus super familiam suam , ita de bonis temporalibus ad Ecclesias et Loca Pia pertinentibus disponere , ut si quæ alicui præter necessitatem exuberant , ea sublevandis alterius veris et sibi cognitis indigentiis attribuat . Qua quidem distributiva potestate , ac provida bonorum Ecclesiasticorum dispensatione , Venerabiles Prædecessores Nostros pluries , et variis in casibus , pro rerum opportunitate , utiliter usos esse dignoscitur .

Ipsius dev. erga
 Basil. S.
 M. Maj.

§. i. Sane per totum vitæ Nostræ cursum , quem hac fere in Urbe assidue transegimus , diversis muneribus et officiis addicti , quæ a Decessoribus Nostris Romanis Pontificibus tenuitati Nostræ demandata fuerunt , Patriarcha-

lem Liberianam Basilicam Sanctæ Mariæ Majori
ris nuuncupatam , peculiari quodam devotionis
studio jugiter prosequuti sumus , non solum ex
debito venerationis affectu erga Dei Genitricem
cujus titulo et nomine eadem Ecclesia , sub Li-
berio Romano Pontifice , patefaciente Deo per
illustria signa atque prodigia suam hac de re
voluntatem , in Exquiliis extracta , ac dedicata
fuit ; verum etiam ob insignia Religionis mo-
numenta , quæ in præfata Basilica asservantur ;
cujusmodi sunt ipsius Deiparæ Imago veteri Fi-
delium cultu celeberrima , quæ a S. Luca Evan-
gelista depicta pie creditur , et a B. Gregorio
Magno sacræ supplicationis ritu ad Vaticanum
delata esse memoratur , quo factum sit , ut
atrox pestilentiae flagellum in Urbe Roma tunc
sæviens continuo cessarit ; Et Sacra Redemptoris
Nostri Cunabula , in quibus infantilia membra
Filii Dei a Virgine Matre reclinata fuerunt ; que-
que ex Bethleemitico specu ad eamdem Libe-
rianam Basilicam , titulo quoque S. Mariæ ad
Præsepe ob id insignitam , septimo Christiani no-
minis sæculo delata fuerunt ; quibus de rebus in
geminis nostris Operibus de Canonizatione San-
ctorum , et de Diebus Festis B. Mariæ Virginis
dicatis , accurate pro viribus , a Nobis est actum .
His accedunt insignes aliquot Sanctorum Apo-
stolorum Reliquæ ; tum etiam Corpus Magni
Ecclesiæ Doctoris Sancti Hieronymi Presbyteri ,
cujus Patrocinio gaudet Bononiense Collegium
Sacrae Theologiæ Doctorum , quorum numero
Nos olim adscripti fuimus ; Item Corpus S. Pii
Papæ V. Prædecessoris , et Civis Nostri , pro
cujus solemni Canonizatione tantopere olim ,
quum Advocati Consistorialis munere fungere-
mur , et voce et scripto adlaboravimus : Deni-
que jucunda sese Nobis offert recordatio B. Ni-
colai Albergati , itidem Civis Nostri , et Bo-
noniæ Præsulis , olim S. R. E. Presbyteri Car-
dinalis Tituli S. Crucis in Hierusalem ; qui in
hac ipsa Basilica Archipresbyteri dignitatem
quondam obtinuit ; et cui Nos paucis ante Men-

ANNO
1745.

Sacra
monu-
menta in
eadem
asservata.

Item
Sanct.
Corpora
et Reli-
quia.

P. o. n. t. sibus , et solemnii judicio , prævia laboriosa
A. Y. Causæ discussione , cum magna animi nostri vo-
 luptate , Beatorum honores asseruimus.

Basilicæ §. 2. Cum vero ad summum Apostolatus api-
 restaura- cem , nullis nostris meritis , sed inscrutabili
 tio a Pon- Dei voluntate evecti , insignem hanc Patriar-
 tifice per chalem Basilicam in suis ædificiis , et potissi-
 macta. mum in anteriore Porticu , a fel. rec. Greg.

Papa XIII. Prædecessore pariter et Cive Nostro
 vel erecta , vel restaurata , magnopere labefac-
 tatam ac pene ruinosam invenissemus ; relu-
 ctantibus licet præsentium temporum angustiis ,
 atque notoria ærarii nostri penuria , arduum
 hujusmodi restorationis opus aggressi ; Eccle-
 siæ primum Tecta , et Laquearia vetustate cor-
 rupta restitui , tum intra ipsam Ecclesiam Arcu-
 cum , et Fornicem ante Sanctissimi Præsepis
 Sacellum , ad parem cum opposito Arcu altitu-
 dinem elevari , atque ita patentem Ordinis de-

Porticus formitatem emendari curavimus. Mox etiam
 duplicitis , novam magnifici Operis Porticum , lectissimis
 et ædificatio lapidibus atque Columnis ornatam , a funda-
 mentis excitari mandavimus ; insuper primaria-
 Basilicæ Frontem , marmoreo lapide , et
 Status insignem , in eam , quæ nunc visitur ,
 celsitudinem attolli , in eaque amplam superio-
 rem Porticum aperiri jussimus ; ex qua , post
 celebratam de more una cum Venerabilibus Fra-
 tribus nostris in eadem Basilica solemnitatem
 Assumptionis Beatissimæ Virginis , Apostolicam
 Benedictionem Populo impertiri , pro sacri ritus
 majestate , commodissime potuimus ; ac denique
 ædes alteri ex ejusdem Basilicæ lateribus ad-
 nexas , quæ jam pridem incepæ , at medio in
 opere desertæ jacuerant , a solo extruximus , at-
 que ad totius ædificii normam exegimus.

Consti- §. 3. Hæc omnia , Deo adjuvante , a Nobis
 tuendus perfecta sunt , non sine magnis sumptibus , pro
 census quibus tamen sustinendis neque minimum quid
 pro con- attigimus ex pecuniis Cameræ Apostolicæ , sed
 servatio- iis dumtaxat usi sumus , quas pleno jure , et
 ne Fabri- salvis Prædecessorum Nostrorum Constitutioni-
 cæ.

A.D. 1745.

bus, in alios quæscumque, et in nostros etiam privatos usus convertere potuissemus, easque in honorem Beatissimæ semper Virginis Mariæ libentissime impendimus. Verumtamen quum probe intelligamus, nullum esse Aedificium, quantumvis firmiter constructum, quod lapsu temporis ruinæ non sit subjectum, nisi ad ipsius sarta tecta tuenda certi ac perpetui redditus addicti fuerint, quam etiam ob causam in Canonicis statutis certa quædam fructuum portio pro conservatione Fabricæ Ecclesiæ cui libet Beneficio adnexæ attributa reperitur; cumque Nobis perspectum sit, adeo immunitos esse proventus et redditus Capituli Basilicæ Liberianæ, ut onus hujusmodi Fabricæ conservandæ eidem imponi minime possit; idcirco post diuturnam atque maturam deliberationem hac de re Nobiscum et cum aliis quoque habitam, in hoc tandem mox declarandum consilium devenimus, quo stabilem, et sufficientem censem, ad effectum, de quo agitur, constitutum fore confidimus.

§. 4. Novimus videlicet Lauretanam B. Mariæ Sanctuæ Virginis Aedem amplis ditatam esse redditibus, rii Laurenon solum in ipso Lauretanæ Civitatis Territorio, tani am et in aliis compluribus Ecclesiasticæ Ditionis p[ro]li redditus Provinciis, et Civitatibus; sed conspicuës quoque proventus quolibet anno exigere ex Locis Montium, Censibus, Domibus, aliisque fundis in hac Alma Urbe existentibus, partim provenientibus ex hereditate bo[ne] me. Hieronymi Loterii, aliorumque piorum Testatorum dispositionibus, partim acquisitis cum annuis superextantibus fructibus, redactis ex iisdem Urbanis fundis; quorum quidem fructuum, sive preventum, post implata Missarum aliorumque Piorum Operum onera, non exigua portio quotannis reliqua est; ad sustinendos etiam extraordinarios ejusdem Lauretanæ Aedis sumptus largiter sufficiens: prout inspectis jussu Nostro Libris accepti et expensi, aliisque documentis

P o r t. necessariis et opportunitis, Nobis compertum est;
A. V. et liquido constat.

Ex quibus statuit annuam summam, veluti perpetuam Fabricæ Basilicæ Liberianæ censem, in ipsius conservationem et reparationem, prout necessitas postulabit, pro tempore erogandam, applicare decrevimus; quod quidem non solum de Apostolicæ potestatis plenitudine facimus, qua, ut supra diximus, de temporalibus bonis uni Ecclesiæ superabundantibus in alterius indigentia levamen libere disponere Nobis integrum est; sed consentaneum quoque videtur cuidam congruentia, quæ inter utrumque Sanctuarium prædictum intercedit; dum in Æde Lauretanæ Beatissima Virgo ab Angelo salutata fuit, et Verbum Patri coæternum naturam nostræ humilitatis ibidem assumpsit; in Liberiana vero Basilicea Sacra asservantur Cunabula superius memorata, in quibus idem Verbum Caro factum, et in Antro Bethleemitico ex B. Virgine natum, ab eadem intemerata Parente fuit reclinatum.

Pensio. §. 6. Itaque Motu proprio, non ad alicujus nem scut. Nobis super hoc oblatæ petitionis instantiam, 500. assi- sed ex certa scientia, meraque deliberatione gnat Fa- Nostris, ac de Apostolicæ potestatis plenitudine, bricæ S. Fabricæ ipsius Basilicæ S. Mariæ Majoris de Urbe, M. Maj. et pro ea Dilecto Filio Nostro Hieronymo S. Angeli in Foro Piscium S. R. E. Diacono Card. Columnæ nuncupato, ejusdem Basilicæ Archipresbytero, ejusque Successoribus Archipresbyteris, annuam summam seu Portionem quingentorum scutorum monetæ Romanæ de julii decem pro qualibet scuto, ex fructibus, redditibus, preventibus, obventionibus, et emolumentis tam Locorum Montium, quam Domorum, Censuum, et aliarum quaruincumque proprietatum ad prædictam Sacram Domum Lauretanam spectantium, et hic in Urbe consistentium, Hieronymo Cardinali, et Successoribus Archipresbyteris prædictis; per dilectos pariter Filios Sylvium Tituli Sanctæ Priscæ ejusdem S. R. E. Presby-

terum Cardinalem Valenti nuncupatum Congregationis Lauretanæ Præfectum , et Magistrum Xaverium Justinianum ipsius Congregationis Secretarium , eorumque in Præfecturæ , et Secretariatus hujusmodi muneribus pro tempore Successores , tamquam fructuum , reddituum , et proventuum prædictorum administratores ; annis singulis , duabus æqualibus solutionibus , pro una videlicet in Annuntiationis B. Mariæ Virginis , a proxime ventura incipiendo , et altera , medietatibus summæ seu portionis hujusmodi , in Nativitatis ejusdem B. Mariæ Virginis immediate sequenti , festivitatibus , et sic successive de anno in annum ac termino in terminum , integre persolvendam , et per dictum Hieronymum Cardinalem , et Successores Archipresbyteros prædictos percipiendam , ac in reparationem et restaurationem Ædificiorum dictæ Basilicæ , ut infra , convertendam , Apostolica auctoritate , tenore præsentium , constituimus et assignamus : Decernentes , Sylvium Cardinalem , et Magistrum Xaverium , eorumque respective Successores reddituum Sacræ Domus Lauretanæ pro tempore administratores , ad integrum solutionem dictæ summæ seu portionis Hieronymo Cardinali , et Successoribus suis Archipresbyteris prædictis , donec et quoisque per Nos , aut aliquem ex Romanis Pontificibus Successoribus Nostris , eidem Basilicæ ; pro illius Ædificiorum aliter emanutentione , de alio æque tuto ac seculo redditu similis summæ , eisdem modo et forma persolvendo , aliunde commode provisum fuerit , faciendam , juxta præsentis Constitutionis et assignationis tenorem , fore efficaciter obligatos .

Donec
aliter ei-
dem Fa-
bricæ pro-
videatur.

§. 7. Volumus autem quod tam dictus Hieronymus Cardinalis , quam quilibet ex Successoribus suis dictæ Basilicæ pro tempore Archipresbyteris , annuam summam , seu portionem prædictam , a Nobis , ut supra , constitutam et assignatam , singulasque quantitates , ducentorum et quinquaginta scutorum dictæ monetæ in singulis terminis superius statutis exigendas

PONT. A. V. et percipiendas per Exactorem Capituli et Canonorum dictae Basilicæ , penes mensam nummariam Montis Pietatis de eadem Urbe , in proprio et particulari computo , intitulando nempe : *Fabrica della Basilica di S. Maria Maggiore* , ad ipsius Cardinalis Archipresbyteri . et duorum Canonorum Fabricerorum nuncapatorum ejusdem Basilicæ liberam dispositionem , deponere omnino teneantur ; ita ut Ordines eidem Monti Pietatis dirigendi subscribi debeant a prædicto Cardinali Archipresbytero , et Canonicis Fabriceriis pro tempore ; et quod pecuniarum ejusmodi depositum semper distinctum et separatum esse et manere debeat , neque pecuniæ prædictæ ullo unquam tempore cum aliis redditibus et preventibus Capituli , et Canonorum prædictorum , confundi vel immisceri possint ; sed ab ipso Cardinale Archipresbytero pro tempore ipsius Basilicæ , cum consilio et ad insinuationem Canonorum Fabricerorum ejusdem Capituli , in reparationem , et restorationem tam Ecclesiæ , quam utriusque novæ nempe et veteris Domus Cauonicalis , aliorumque annexorum ejusdem Basilicæ , exceptis tamen Capellis Sixtina , et Paulina nuncupatis , aliisque Capellis de Jurepatronatus in eadem Basilica existentibus , quarum reparationis et restorationis onus earum respective Patronis incumbit , dumtaxat erogari debeant . Pari quoque ratione statuentes , quod Capituli et Canonorum prædictorum Rationator , ejusmodi depositi rationes , et computa propria , distincta , et separata habere teneatur .

De resi- De resi-
duis. §. 8. Verum quia contingere poterit , ut in-
tegra summa dictorum quingentorum scutorum
in restorationem et reparationem prædictam
quolibet anno non insumatur , contra autem
fieri poterit summam longe majorem pro re-
storatione et reparatione ejusmodi quandoque
necessariam esse ; idcirco Nos eidem Hieronymo
Cardinali , et Successoribus Archipresbyteris
prædictis , per easdem præsentes , licentiam et
facultatem tribuimus et impertimur , ut ipsi

residuales summas, quæ singulo quoque anno A. 1740
superfuerint, pro suo, et Canonicorum Fabri-
ceriorum prædictorum arbitrio, in Locis Mon-
tium Cameralium non Vacabilium dumtaxat
reinvestire libere et licite possint et valeant.

§. 9. Mandamus autem et districtius inhibe-
mus, ne pecunia prædictæ, aut Loca Montium erogandi,
ex eisdem pecuniis acquisita, eorumque fructus sub pena
redditusque, in alios quoscumque, quam in reintegr.
necessarios refectionis et restorationis Aedifi- de pro-
ciorum prædictorum usus, ullo unquam tempore prio.
erogentur, aut insumentur; Quod si secus etiam
in minima pecuniarum hujusmodi parte quan-
documque fieri vel attentari contingat; contra-
facientes ad debitam refectionem et reintegra-
tionem de proprio faciendam omnino teneantur.

§. 10. Præsentes quoque Nostras Literas, etiam Clauses.
ex eo quod quicumque in præmissis quomodo-
libet interesse habentes eisdem non consense-
rint, aut vocati, seu auditii non fuerint, aliaque
quavis de causa quantumvis juridica et legitima,
de ullo subreptionis, et obreptionis, seu nulli-
tatis vitio, aut intentionis Nostræ, vel alio
quocumque defectu notari, impugnari, aut in
controversiam revocari, seu ad terminos juris
reduci nullatenus posse; sed eas semper vali-
das, firmas, et efficaces existere, et ab iis, ad
quos spectat, et in futurum spectabit, invio-
labiliter observari; Sieque per quoscumque Ju-
dices Ordinarios, et Delegatos, etiam Causarum
Palatii Apostolici Auditores, ac S. R. E. Cardi-
nales etiam de Latere Legatos, sublata eis et
eorum cuilibet quavis aliter judicandi et inter-
pretandi facultate et auctoritate, judicari et
definiri debere, et quidquid secus super his a
quoquam quavis auctoritate scienter, vel igno-
ranter contigerit attentari, irritum, et inane
decernimus.

§. 11. Non obstantibus quoad ea, quæ præ-
sentibus adversantur, quibuslibet testamentariis Deroga-
dispositionibus, ac ultimis voluntatibus quorum-
cumque piorum Testatorum, quas quidem, ad

PONT. A. V. premissorum effectum, auctoritate Apostolica commutamus; ac quatenus opus sit, de jure quæsito non tollendo, et de præstanto consensu, aliisque Nostris, et Cancellariæ Apostolicae Regulis, neenbr quibuslibet Constitutionibus, et Ordinationibus Apostolicis, etiam in Synodalibus, Provincialibus, et Universalibus Conciliis editis, innovatis, et confirmatis, dictæque Sanctæ Domus, et Ecclesiæ Lauretanæ, etiam juramento, confirmatione Apostolica, vel quavis firmitate alia roboratis statutis, et consuetudinibus, privilegiis quoque, indultis, et Literis Apostolicis Sanctæ Domui prædictæ sub quibuscumque tenoribus et formis, ac cum quibusvis etiam derogatoriæ derogatoriis, aliisque efficacioribus et insolitis clausulis, ac irritantibus, et aliis decretis in genere, vel in specie in contrarium præmissorum quomodolibet concessis. Quibus omnibus et singulis, etiamsi pro illorum sufficienti derogatione de illis eorumque totis tenoribus specialis et individua, et expressa, ac de verbo ad verbum, non autem per clausulas generales idem importantes, mentio, seu quævis alia aliqua exquisita forma ad hoc servanda foret, tenores hujusmodi, ac si de verbo ad verbum, nihil penitus omissio, et forma in illis tradita observata, exprimerentur et insererentur; præsentibus pro plene et sufficienter expressis et insertis habentes, ad effectum præsentium, illis alias in suo robore permansuris, harum serie derogamus, ceterisque contrariis quibuscumque.

Sanctio. §. 12. Nulli ergo Hominum liceat paginam hanc Nostræ ordinationis, assignationis, applicationis, commutationis, derogationum, statuti, decreti, et voluntatis infringere, vel ei ausu temerario contraire: si quis autem hoc attentre præsumpserit, indignationem Omnipotentis Dei, ac Beatorum Petri, et Pauli Apostolorum

Dat. die ejus se noverit incursum.

11. Febr. Datum Romæ apud Sanctam Mariam Majorem
1745. Año Incarnationis Dominicæ millesimo septin-

gentesimo quadragesimo quinto, tertio Idus Fe-
bruarii, Pontificatus Nostri Anno Quinto. A. D.
1745.

D. Card. Passioneus.

J. Datarius.

VISA DE CURIA.

J. C. Boschi.

J. B. Eugenius.

Registrata in Secretaria Brevium.

DE PROCESSIONE

CXXII.

**Generali in Solemnitate Sanctissimi CORPORIS
CHRISTI, tempore Apostolicæ Sedis va-
cantis, in Urbe peragenda.**

BENEDICTUS EPISCOPUS

SERVUS SERVORUM DEI

Ad perpetuam rei memoriam.

PASTORALIS sollicitudinis officium, quantum Pontificis Nobis ex alto conceditur, omni ex parte im- provide-
plere satagentes, non solum ea, quæ sub oculis tia in fu-
nostris geruntur, opportunis legibus apte ordi- turam;
nare atque dirigere studemus; verum etiam pro- tempus
videntiae nostræ intuitum ad ea intendere non extendi-
omittimus, quæ post expletum a Nobis hujuscetur.

S. i. Sane ex quo in hac Romana Urbé a Solemni-
prima fere ætate diversis in gradibus commo- tas Cor-
rati sumus, metimimus, non semel, sed ite- poria

P o n t. rum, ac tertio jam contigisse, ut, vacante, per
A. V. obitum Romani Pontificis, Apostolica Sede, so-
Christi lemnitas CORPORIS CHRISTI recurreret, in
vacante qua, ex pia Urbani Papæ IV. Prædecessoris No-
Apostoli- strī institutione ac lege, et fructuosa universæ
ca Sede Catholicæ Ecclesiæ consuetudine, post, exacta
pluries Paschatis, et Pentecostes solemnia, vivificum
occurrit. Eucharistiæ Sacramentum, continuata per die-
 rum Octavam celebritate, et publicis Suppli-
 cationibus a Christifidelibus percolitur. Cumque
 hujusmodi Supplicationibus, sive Processionib-
 us, vivente Romano Pontifice, initium det
 prior illa et solemnior Supplicatio, quæ incipiens ab ipso Pontificiarum Ædium Vaticanani
 Sacello, præeuntibus et subsequentibus omnibus
 tam Sæcularis, quam Regularis Cleri, Roma-
 næque Curiæ et Pontificiæ Aulæ Officialium
 Ordinibus, per congruum viarum ambitum, ad
 Basilicam Principis Apostolorum procedat, ibi-
 que terminatur; vacante, ut prædiximus, Apo-
 stolica Sede, Nobisque, per mortem recol. mem.
 Prædecessorum Nostrorum Benedicti Papæ XIII.
 et Clementis Papæ XII. intra' Apostolicorum
 Comitiorum septa commorantibus, quæstionem
 hanc, non sine sententiarum atque studiorum
 varietate, audivimus agitari; an scilicet in eodem
 Vaticano, an vero in Lateranensi Patriar-
 chio, solemnis illa, et generalis, de qua supra
Cum di- dicebamus. Supplicatio peragenda esset. Et qui-
visione dem præmissis in casibus, Nostris primum ocu-
Proceasio- lis aspeximus, deinde etiam aliorum relatione
nis gene- audivimus, præfatæ solemnitatis celebritatem
ralis, duplii Supplicatione inchoatam fuisse, quarum
commu- altera in Basilica S. Joannis in Laterano, altera
niter im- vero simul eodem tempore in Basilica S. Petri
probata. in Vaticano habita fuit; Divisionem autem fa-
 ctam fuisse eorum, qui primæ hujusmodi ge-
 nerali Supplicationi interesse tenebantur; non
 nullis videlicet ad unam, aliis vero ad alteram
 ex prædictis Basilicis accendentibus, prout vel
 ratione, vel imperio, vel etiam propria volun-
 tate atque arbitrio adducti fuerunt.

§. 2. Quod quum Nostra, et aliorum etiam ^{Anno} ~~1745.~~
 complurium sententia, nec Ecclesiasticis regulis
 ac ritibus, nec piæ Prædecessorum Nostrorum Præscri-
 menti, consentaneum esse judicaverimus; ne-
 que vero absque notabili Divini Cultus immi-
 nutione, et Populi scandalo, reipsa fieri conti-
 gerit; Nos, cupientes tantæ solemnitatis initia, generalis
 communibus omnium ordinum studiis, eoque uti mos
 maximo cultus splendore, quo potissimum fide-
 lum mentes ad debitum erga Divinæ bonitatis plena.
 mysteria venerationis affectum excitantur, omni
 tempore concelebrari; Motu proprio, et ex certa
 scientia, post maturam deliberationem hac de
 re habitam, hanc in posterum præcepti Nostri
 formam volumus esse perpetuam, qua de Apo-
 stolicæ potestatis plenitudine statuimus atque
 mandamus, ut sicuti Sede plena de mane Feriæ
 V. Post Festum SANCTISSIMÆ TRINITATIS,
 unica Supplicatio, sive Processio Generalis SAN-
 CTISSIMI CORPORIS CHRISTI in Urbe peragi
 consuevit, ita eadem Apostolica Sede vacante,
 ubi Solemnitatem prædictam, anno vertente,
 celebrandam esse contingat, unica pariter in
 Urbe Generalis Processio habeatur, cum inter-
 ventu omnium et singulorum, qui de cætero
 hujusmodi Supplicationi generali adesse tenen-
 tur; quorum nomina, et incedendi ordo, aliis
 Nostris Apostolicis Literis hac ipsa die manu
 Nostra subscriptis distinctius expressa repe-
 riuntur.

§. 3. Dum autem pro hujusmodi generali Sup- Et qui-
 plicatione Sede vacante, ut præfertur, habenda, dem de
 congruum opportunumque locum diligere, et more apud S. Petri
 constituere mente animoque versabamus: Illud Basilicam in Vatica-
 Nos maxime permovit, quod animadvertisimus, no.
 in cæteris per Christianum Orbem Civitatibus,
 tempore Episcopalis Sedis vacantis, nihil mu-
 tari solere circa locum, aut Ecclesiam, in quo,
 seu qua, Episcopo vivente, quotannis præcipua
 hujusmodi Processio CORPORIS CHRISTI cele-
 brari solet. Itaque quemadmodum in Urbe,
 Sede plena, Processio Generalis hujusmodi in

P O N T. A. V. Vaticano celebratur, quantumvis Pontifex in ejusdem Vaticani ædibus actu non commoretur, sed in Quirinali Palatio degat, vel etiam eundem extra Urbem moram trahere contingat; ita nihil obstare censemus, quominus, etiam defuncto Pontifice processio Generalis die Festo **CORPORIS CHRISTI** in Vaticano pariter celebretur; quin potius id satis congruum et opportunum fore judicamus, habita ratione tum Vaticani Conclavis, in quo Collegium S. R. E. Cardinalium, ad maximum in Terris opus peragendum, tunc temporis permanet, tum frequentiæ Populi, qui hac de causa per eos dies ad Vaticanum confluit.

**Proces-
sionis or-
do, et
iter.** §. 4. Inchoanda igitur erit prædicta Suppli-
cacio generalis a Basilica Vaticana, ea hora, quæ
a Congregatione Cardinalium in Ordine Priorum
indicetur. Et quidem Missæ Sacrificium per
eum, a quo Sanctissimum Eucharistiae Sacra-
mentum, ut infra, deferendum erit, ad Altare
Cathedralæ S. Petri celebrabitur. At quoniam
plures causæ obstant, quominus tempore Sedis
vacantis amplior ille ambitus, atque splendidior
viarum apparatus servetur, qui vivente Ponti-
fice, sive is præsens sit, sive absens, observari
consuevit; statuimus, prædictam Supplicationem
per brevius illud iter procedere, eodemque ap-
paratu perfici, quo jam aliâs, vacante Aposto-
lica Sede, in eodem Vaticano factam fuisse con-
stat; in ejus quoque regressu, volumus, omnes
et singulos, qui in Processione interfuerint,
cum intortitiis accensis, intra eamdem Basili-
cam de more dispositos, usque ad extremum
manere: ac demum, Sanctissimo Sacramento
super Altare majus, Confessionis videlicet Prin-
cipis Apostolorum, per manus Diaconi Episcopo
adstantis collocato, et consuetis precibus devote
decantatis, ab ipso Episcopo celebrante tria
benedictione cum eodem Sacramento super Po-
pulum data, augustam sanctamque celebritatem
absolvi.

§. 5. Et quia prædicta Supplicatio, quæ sic, ut A. n. s. o.
1745.
præmisimus, Nostræ hujus Ordinationis vigore
celebranda erit, nequaquam habenda est pro pe- Electio
Antisti-
tis, qui
deferat
culiari Processione Basilicæ Vaticanae; quæquidem Sanctissi-
mum Sa-
cramen-
tum Sac. e
Basilica propriam Supplicationem peragit in die Cardina-
lium Col-
legio tri-
buitur.
Octava CORPORIS CHRISTI; sed locum tenere
debet generalis illius Supplicationis, quam, Sede
plena, Romanus Pontifex celebrare solet, et in Cardina-
lium Col-
legio tri-
buitur.
qua Sanctissimum Eucharistiae Sacramentum ab
ipso Pontifice, vel; eo impedito, ab antiquiore ex S. R. E. Cardinalibus defertur; hinc est; lium Col-
legio tri-
buitur.
quod, Sede Apostolica, ut præfertur, vacante, lium Col-
legio tri-
buitur.
volumus, ut a Collegio prædictæ S. R. E. Car-
dinalium, hoc est, a Congregatione trium Car-
dinalium in quolibet Ordine Priorum, et a lium Col-
legio tri-
buitur.
Cardinali ejusdem S. R. E. Camerario, triduo lium Col-
legio tri-
buitur.
ante Solemnitatem CORPORIS CHRISTI, ali- lium Col-
legio tri-
buitur.
quis eligatur et deputetur, qui præfatum Au- lium Col-
legio tri-
buitur.
gustissimum Sacramentum deferat; unus nimi- lium Col-
legio tri-
buitur.
rum ex Patriarchis, sive Archiepiscopis, aut lium Col-
legio tri-
buitur.
Episcopis in Romana Curia præsentibus, cui lium Col-
legio tri-
buitur.
ministrare debebunt Sacri illi Ministri, qui in lium Col-
legio tri-
buitur.
Cappellis Cardinalitiis Officio Diaconi et Sub- lium Col-
legio tri-
buitur.
diaconi sunt perpetuo addicti.

§. 6. Acolyti pariter Cappellæ Pontificiæ, Ministri, Ministri,
necnon ejusdem Capellæ Clerici, aliique infe- et Assi-
stentes
riores Ministri, in propriis Officiis rite ministra- enuncian-
tur.
bunt, sub directione eorum ex Pontificis Cære- moniarum Magistris supranumerum, qui, juxta
Constitutionem a san. mem. Decessore Nostro Clemente Papa XII. de rebus Sede vacante pera-
Clemente Papa XII. de rebus Sede vacante pera- gendis editam, cum aliis iagredi Conclave non
gendis editam, cum aliis iagredi Conclave non permittuntur.

Item Cantores ejusdem Cappellæ Pontificiæ Hymnos et laudes de more concinantes, et Missæ celebrationi intererunt, et totam Supplicationem in suo gradu et ordine prosequentur.

Umbellam vero seu Baldacchinum, iidem fere suis respective vicibus deferent, qui, vivente Pontifice, ejusmodi decorantur prærogativa. Ejusdemque Umbellæ latera, tam Officiales virgæ rubeæ cum intorticiis, quam Servientes Armo-

P O N T . rum , sive Mazzerii Papæ nuncupati , cum Mazzii
 A . V . argenteis , et Milites Helvetici cum suis Decu-
 rionibus atque Tribunis , militari ritu armati ,
 claudent , et respective custodient .

Nullam vero peculiarem Crucem volumus
 elevari , sub qua tota Supplicatio incedat ; sed
 propriam Crucem a singulis tam Sæcularis , quam
 Regularis Cleri , Capitulis , Ordinibus , sive Cor-
 poribus , ex quibus Processio componitur , de
 more erectam deferri . Cursores etiam Cardina-
 lis pro tempore Urbis Vicarii , quemadmodum
 Sede plena mos est , totum Processionis Ordini-
 nem dirigere mandamus .

Sacra
 Suppel-
 lex , lu-
 mina , et
 appara-
 tus , unde
 desumi
 dobeant .

§ . 7 . Sacrae autem Veste s , necnon Ostense-
 rium , Thuribulum , Candelabra , argentea Fu-
 nalia , Umbella , seu Baldacchino , et reliqua
 suppellex ad Sacram Functionem necessaria
 ab Apostolico Sacrario , seu respective a Ponti-
 ficia Floreria subministrari debebit . Cerei quo-
 que , quotquot necessarii erunt , sumptibus Ca-
 meræ Apostolicæ provideri ; ac demum Porti-
 cuum Vaticani , et reliqui ambitus apparatum ,
 Apostolicarum Ædium Aulæis , ut vivente Pon-
 tifice , moris est , ut in reliquo , ejusdem Cameræ
 Apostolicæ sumptibus , adornari præcipimus .

§ . 8 . Denique Pontificios Milites Urbanos per
 totum Processionis iter dispositos de more adesse ,
 eamdemque subsequi , et custodire jubemus .

Executio
 generali-
 ter iujun-
 gitur .

§ . 9 . Quapropter omnibus , ad quos spectat ,
 et ad quos in casu pro tempore spectabit , com-
 mittimus , et mandamus , ut quæcumque , ad
 Divini Cultus et Religionis incrementum ac
 decus , hac Nostra Constitutione statuimus et
 ordinavimus , singuli pro virili parte respective
 impleant , et ab aliis impleri current . Specialiter
 autem Venerabilibus Fratribus Nostris Sanctæ
 Romanæ Ecclesiæ Cardinalibus , iisque potissi-
 mum , qui pro tempore in quolibet Ordine
 Priores existent , una cum ejusdem Sanctæ Ro-
 manæ Ecclesiæ Cardinali Camerario , injungi-
 mus , ut opportuna mandata atque præcepta
 pro præmissorum omnium executione expediant .

Itemque Sanctæ Romanæ Ecclesiæ Cardinalibus pro tempore Camerario, Vice-Cancellario, et Majori Pœnitentiario, ut omnes sibi respective Subditos Ministros, et Officiales, eorumque Collegia, sive Ordines, qui hujusmodi Processioni Generali de more adesse debent, sub consuetis præceptis et pœnis, adesse compellant; Ac demum Cardinali, qui pro tempore in Urbe, ejusque Districtu, Romani Pontificis Vicarius existet, ut omnes Cleri Sæcularis et Regularis Ordines, qui, vivente Pontifice, eidem pariter Supplicationi interesse solent, Collegia, Capitula, etiam Basilicarum Patriarchalium, et Collegiarum etiam insignium, aliosque omnes etiam necessario exprimendos, sub consuetis pariter præceptis, ac pœnis, auctoritate sibi a Nobis in perpetuum harum tenore delegata, jubeat interesse.

§. 10. Has enim Nostras Literas, et in eis Clausulæ contenta quæcumque, perpetuo firma, et effi- præserva- cacia existere volumus, suosque plenarios et tivæ et integrōs effectus sortiri, et obtinere, atque ab derogato- omnibus, ad quos spectat, et pro tempore quo- modocumque spectabit, plenissime observari; Sublata omnibus et quibuscumque, etiam Sanctæ Romanæ Ecclesiæ Cardinalibus prædictis, eo- rumque Collegio, et Ordinum respective Prioribus, et Sanctæ Romanæ Ecclesiæ Camerario, aliter decernendi et statuendi facultate; et non obstantibus, si quæ in contrarium facientes adesse dicantur Apostolicis Constitutionibus et Ordinationibus quibuscumque; Necnon qua- rumcumque Ecclesiarum, Basilicarum, etiam Patriarchalium, et Collegiarum insignium, et quorumvis Ordinum, Congregationum, Insti- tutorum, Collegiorum, Communitatum, ipsius- que Cleri Urbis, et Personarum singularium, etiam juramento, confirmatione Apostolica, et quavis alia firmitate roboratis Privilegiis, Statutis, Constitutionibus, usibus, et consuetudinibus, etiam immemorabilibus, etiamsi de iis, eorumque respective tenoribus expressa et individua mentio habenda foret; quibus omni-

PONT. bus et singulis, aliás in suo robore permanen-
A. V. ris, hac vice dumtaxat, ad præmissorum ef-
fectum, plenissime et amplissime motu pari de-
rogamus, et derogatum esse volamus, cæteris-
que contrariis quibuscumque.

*Sanctio
pœnalis.* §. 11. Nulli ergo Hominum liceat paginam
hanc Nostrarum Constitutionis, Ordinationis,
voluntatis, et derogationis infringere, vel ei
ausu temerario contraire. Si quis autem hoc
attentare præsumperit, indignationem Omnipotens Dei, et Beatorum Petri, et Pauli Apo-
stolorum ejus se noverit incursum.

DAT. die Datum Romæ apud Sanetam Mariam Majorem
16. Febr. Anno Incarnationis Dominicæ millesimo septin-
gentesimo quadragesimo quinto, quartodecimo
Kalendas Martii, Pontificatus Nostri Anno
Quinto.

D. Card. Passioneus.

J. Dalarus.

VISA DE CURIA.

J. C. Boschi.

J. B. Eugenius.

Registrata in Secretaria Brevium.

A. N. 1745.

SCHEDULA

Motus proprii, de qua fit mentio in
Constitutione.

BENEDICTUS PAPA XIV.

Motu proprio etc.

OMNIBUS et singulis Officialibus Romanæ Curiæ, qui aliàs juxta antiquum ejusdem Curiæ morem, et ritum, in generali Pontificia Proces-
sione Sanctissimi CORPORIS CHRISTI cum
albis intortitiis, Apostolica Sede plena, inter-
esse solent ac debent, quoties Processionis ce-
lebritatem hujusmodi, tempore prædictæ Sedis
Vacantis, occurrere contigerit, quemadmodum
illius tunc peragendæ formam Apostolicis nostris
Literis hac ipsa die sub Plumbo datis in perpe-
tuum præscripsimus, ita præsentis nostri Mo-
tus proprii etc. Schedulâ districte præcipiendo
mandamus, ut ipsi pro eorum debito et con-
digna erga tantum Sacramentum veneratione,
celerique et tranquilla actus hujusmodi expedi-
tione, sub poena privationis a perceptione emo-
lumentorum ratione suorum respective Officio-
rum per duos continuos menses ex tunc pro-
xime futuros eis obvenientium, aliisque arbitrio
tunc existentium Sanctæ Romanæ Ecclesiæ Car-
dinalium, quibus dictarum Literarum nostrarum
executionem injunximus, in contrafacentes in-
fligendis, in eadem Processione ordine infra
assignando, absque ulla contradictione aut re-
plicatione, vel interpellatione incedere debeant.
Nos etenim eisdem Officialibus, atque omnibus
et singulis eorum Ordinibus, ac Collegitis qui-
buslibet, super quæstionibus et controversiis

P O N T.
A. V.

quoad procedendi Ordinem , silentium imponimus , donec aliter a Nobis aut Successoribus nostris Romanis Pontificibus , vel competentibus Judicibus , definitum fuerit in Judicio petitorio , quod eis earumdem tenore præsentium reservamus.

Officiales autem Cameræ , Cancellariæ , et Pœnitentiariæ Apostolicarum , quibus consuetum in eadem Processione locum præservamus , volumus , eodem incedere Ordine , quo descripsi reperiuntur in Rotulo a Nobis sub initio , et quolibet Pontificatus Nostri anno subscribi solito , seu in aliis Rotulis a Romanis Pontificibus Successoribus nostris pro tempore subscribendis : Quorum Rotulorum seriem , et ordinem , ne vacante Apostolica Sede prædicta , de eorum vigore , et subsistentia hæsitari contingat , ad præmissorum effectum tantum , ex nunc , prout ex tunc , et e contra confirmamus , et approbamus ; Ac quandocumque casus obvenerit , hujusmodi Ordinem seu seriēm Rotuli ultimo loco a Romano Pontifice tunc proxime defuncto subscripti , illiusque integrum tenorem , ante ipsum Processionis prædictæ initium per unum ex Pontificiis Cursoribus de more legi , et recitari præcipimus . Quo vero ad alias Personas , de quibus in dictis Literis meminimus , eorum nomina , Officia , et incedendi Ordinem , ut infra , præscribimus , videlicet .

Præcedentibus Alumnis Hospitii Apostolici , et Orphanotrophii ; tum Ordinibus Regularium , Parochis Ecclesiarum Urbis cum Stolis , Clero , atque Capitulis Ecclesiarum etiam Collegiatarum Insignium , et Basilicarum etiam Patriarchalium , ordine suo .

Officiales Cancellariæ Apostolicæ , necnon Cameræ , Pœnitentiariæ , aliisque in consueto Rotulo descripti , juxta Ordinem ibi adnotatum ,

Cantores Papæ ,
 Gubernator Conclavis } Simul.
 Gubernator Urbis }
 Ambo cum Rocchetto et Mantelletta nigra , et

cum intortitiis, quæ ab aliquo ex ipsorum Familiaribus Nobilibus deferri potuerunt. A N N O 1745.

Duo Acolythi cum Funeralibus argenteis.

Duo alii Acolythi cum Candelabris.

Acolythus cum Navicula.

Acolythi duo cum duobus thuribulis.

Duodecim ex Officialibus virgæ rubeæ cum intortitiis a lateribus.

Servientes Armorum a lateribus.

Item a lateribus Milites Helvetici cum suis Tribunis.

Antistes deferens Sanctissimum Sacramentum cum Diacono et Subdiacono sub Baldacchino.

Duo alii Acolythi cum Funeralibus argenteis.

Minister de Mitra.

Auditor Cameræ }
Thesaurarius Generalis } Simul.

Archiepiscopi.

Episcopi,

juxta eorum gradum, et respectivam antianitatem, nulla ratione habita assistentiæ Solio Papæ.

Protonotarii Apostolici Participantes tam de numero, quam supranumerum, aliique in eorum Scamno locum habentes.

Abbates habentes locum in Capella.

Generales Ordinum habentes locum, ut supra.

Auditores Rotæ, cum Mag. Sacri Palati.

Clerici Cameræ, ejusdemque Præses.

Referendarii Votantes Signaturæ Justitiæ, cum ejusdem Auditore.

Abbreviatores de Parco majori.

Advocati Consistoriales, cum Procuratore Fiscale, et Commissario Cameræ.

Prœcuratores Ordinum.

Referendarii Baldacchinum deferent ab Altari Cathedræ S. Petri usque ad portam Basilicæ.

Officiales Collegii S. Petri a Porta Basilicæ usque ad Catenam Palatii.

Magistri Viarum, aliique ejusdem Officii Ministri, a Catena ad finem Peristylii.

P O N T .   Officiales Collegii S. Pauli ab una ad alteram
A. V.   extremitatem Peristylii.

Natio Florentinorum per aliud Brachium Pe-
ristylii usque ad Portam Ferream.

Natio Senensium a Porta Ferrea usque ad Alt-
tare Confessionis S. Petri.

Servientes Armorum , et Cursores Cardinalis
Vicarii cum suis Maziis totam Processionem cu-
stodiant, et hortentur ad procedendum , et non
permittant sub finem aliquos exire cum intor-
titiiis . nec ea extinguiere , nisi data per Anti-
stitem Benedictione super Populum cum Sanctissi-
mo Sacramento.

Militum Urbanorum turmæ Procesionem
sequantur atque custodiant , et siant solitæ mor-
tariorum explosiones in consuetis locis.

Quocirca Gubernatori Conclavis , et Guber-
natori Urbis, ejusdemque Urbis Vicesgerenti tunc
et pro tempore existentibus , per easdem præ-
sentes committimus et mandamus , ut in con-
suetis respective locis adstantes , necnon aliis
Cæreniarum Apostolicarum Magistris Supra-
numerum , qui etiam tunc et pro tempore extra
Conclave existent , ut , pro eorum Officii de-
bito , præsentis Mandati nostri schedulam , et
in eis contenta quæcumque , singuli pro virili
parte exequi et observari faciant : Notariis quo-
que Cameræ Apostolicæ , ut prædictis Conclavis
et Urbis Gubernatori , ac Vicesgerenti assistant ,
describentes nomina singulorum contumacium
et inobedientium ; quos præmissis , et graviori-
bus etiam pro excessuum qualitate poenis puniri
et multari volumus. Præsentes quoque , et de-
super si videbitur expediendas Literas , semper
validas et efficaces fore et esse , suosque plena-
rios et integros effectus sortiri , et obtinere , et
ab omnibus , ad quos quomodolibet spectat , et
spectabit in futurum , inviolabiliter observari ;
sicque et non aliâs per quoseumque Judices etc.
etiam prædictæ S. R. E. Card. sublata etc. ju-
dicari etc. debere , irritumque etc. attentari.
Non obstantibus , quatenus opus sit , Nostra et

Cancellariæ prædictæ Regula *de jure quæsito non tollendo*, et privilegiis; ac indultis, et Literis Apostolicis, Collegiis prædictis, eorumque singularibus Personis, etiam in limine eorumdem Collegiorum erectionis, concessis, cæterisque Constitutionibus et Ordinationibus Apostolicis, ac prædictorum Collegiorum etiam juramento etc. roboratis statutis etc. cæterisque contrariis quibuscumque; cum clausulis opportunis.

ANNO
1745.

Fiat motu proprio P.

ET quod dictæ Regulæ necnon Privilegiorum et Indultorum prædictorum quomodolibet cessorum tenores etiam veriores, ac Datæ, habentur pro expressis, seu in toto, vel parte exprimi possint in Literis etiam per viam de Curia, si videbitur, expedien. Et de perpetuus mandato, commissione, derogatione, voluntate, aliisque præmissis, ut supra in dictis Literis latissime extenden. Volumus autem, quod sola præsentis nostri Motus proprii Schedulae Signatura sufficiat, et illius quoque exempla, seu transumpta, etiam impressa, manu alicujus Notarii publici subscripta, et personæ in Ecclesiastica dignitate constitutæ Sigillo munita, ubique fidem faciant in judicio et extra illud: Regula quacumque contraria non obstante.

Datum Romæ apud S. Mariam Majorem quartodecimo Kalendas Martii Anno V.

Fiat P.

Public. die 18. Martii ejusdem Anni.

P O N T.
A. V.

CXXIII.

JUBILÆUM

Pro Italia, et Insulis adjacen. concessum, ex-tenditur ad Regnum Galliæ.

BENEDICTUS PAPA XIV.

Universis Christifidelibus præsentes Literas inspecturis, salutem, et Apostolicam Benedictionem.

Exor-dium.

CUM multorum charitate refrigercente ita sæpe malitia hominum abundat, ut in durissima nos incidentes tempora, maximis laboremus periculis; omnia utriusque legis instituta, Prophe-tarum, et Apostolorum exemplis firmata, satis superque testantur, unum nobis, idque tutissimum paratum esse perfugium in precibus, et jejuniis, quibus Dei misericordiam flectere atque implorare satagimus. Hinc est, quod Italiæ populis ejusque Insulis adjacentibus tot calamitatibus divexatis hoc præsens Jubilæum indiximus, et ad magnam Divini auxilii spem omnes erexitus.

§. 1. BENEDICTUS PP. XIV. *In suprema Catholicæ Ecclesiae administratione etc. ut supra in vol. 2.º pag. 458.*

Extensio Jub. ad Gal. Re. Provincias, mos fontes in Galliæ quoque Regnum, ejusque gnum, præcipue, ut ibi ab omnibus, qui harum cœ-adjecto festium largitionum participes fieri volunt, præ-onere o-ter onera a Nobis præscripta, gratiæ omnino randi pro habeantur quam maximæ Omnipotenti Deo, Rege. cuius unius beneficio Carissimus Noster in Christo Filius Ludovicus Rex Christianissimus a gravissimo et deplorato morbo nuper convaluit.

Omnis igitur Galliarum cœtus pro Principis salute et imperii diuturnitate vota nuncupaturi, toti sese in preces effundant, ut, qui solus est dominantium Dominus, dies super dies Regis adjiciat, et cor ejus in manu tenens, faciat, ut ambulans in præceptis ejus, semper speret in Domino, et in misericordia Altissimi non commoveatur.

ANNO
1745.

§. 3. Ut autem præsentes Nostræ, quæ ad Auctori singula loca deferri non possunt, ad omnium tas Tran notitiam facilius deveniant, volumus ut earum sumptis dem præsentium transumptis, seu exemplis, etiam impressis, manu alicujus Notarii publici subscriptis, et sigillo personæ in Ecclesiastica Dignitate constit. munitis, eadem prorsus fides habeatur, quæ haberetur ipsis præsentibus, si forent exhibitæ, vel ostensæ.

Datum Romæ apud Sanctam Mariam Majorem, die rem, sub Annulo Piscatoris, die 18. Febr. 1745. 18. Febr. Pontificatus Nostri Anno V.

1745.

D. Card. Passioneus.

P O N T.
A. V.

CXXIV.

DE JUBILÆI

Concessione pro Regno Galliæ; a cuius Indulgentiæ beneficio excluduntur Refractarii.

*Carissimo in Christo Filio Nostro Ludovico
Galliarum Regi Christianissimo.*

BENEDICTUS PAPA XIV.

*Carissime in Christo Fili noster salutem, et
Apostolicam Benedictionem.*

NULLIS verbis explicare satis possumus voluntatis consilia pœnitentiam singularem, quam Nobis attulerunt litteræ Majestatis tuæ die 24. Januar. ad Nos scriptæ, ex quibus consilia deprehendimus ad pacem Rego laudat et fovet. Europæ conciliandam aptissima, quam Nos quidem unice atque ardentissime exceptamus: Itaque Majestati tuæ gratias agimus maximas, simulque adjungimus, id Nobis inusitatum, aut novum minime contingere: Quippe regalem indolem, animique tui præclaros sensus jam prius cognitos habemus, ex quibus etiam facile conjectimus, Dei beneficio Majestatem tuam ex gravissimo morbo relevatam fuisse, et prospera nunc uti valetudine, ut tanquam Angelus pacis dissidia componeret, ac populis redderet tranquillitatem.

Expetit §. I. Illud quoque a Nobis deposita Majestas tua, Jub. ex- ut Jubilæum in Italia atque Insulis adjacentibus nupera Nobis promulgatum, Regnis pariter, cedit, ad- ac Provinciis ditioni tuæ subjectis concedamus ject. lege orandi in quo sane voluntati tuæ morem libertissime pro inco- gerimus, ob eam potissimum causam, quod sumit. ip. Galliarum Populi partem Christiani gregis existas Reg. miam constituant. Quapropter, his nostris Li-

teris adjunctum accipiet Majestas tua, quod ex-petit, Breve Apostolicum, nihil omnino diver-sum ab eo, quod Italiae, et Insulis adjacentibus elargiti sumus, nisi quod tuis populis eam con-ditionem superaddimus ad obtinendum Jubilaeum, ut Deo referant gratias, qui Majestati tuae pristinam sanitatem restituit, eumque pre-centur enixe, ut incolumem et felicem Maje-statem tuam diutissime conservet. Pro certo ha-bemus neminem ex illis reperiri, qui opus hu-jusmodi libenti animo non suscipiat, cum tot tantisque laetitiae signis appertissime declarave-rint, se plane intelligere magnitudinem accepti beneficii, et plurimum momenti ac ponderis possum esse in prospera valetudine Majestatis tuae ad publicam felicitatem statuendam: Et quidem Nos ipsi Deo Optimo Maximo preces ob eandem causam assidue persolvimus, cum rem Divinam facimus, idemque institutum perpetuo retinebimus.

ANNO
1745.

§. 2. Cum autem Brevis Jubilaei quod Maje-stati tuae impertimur, nihil novi contineat vel rii Const. diversi ab eo, quod jam Italiae atque Insulis Unigenit. adjacentibus proposuimus, ejusque solum ex-grat. At-tensio ad tuos populos nuncupari debeat; ideo post. Sed nullam habendam de iis mentionem duximus, declar. qui in tuis Regnis parvi faciunt Constitutionem. *Unigenitus*, ejusque auctoritatem temere labefactant; cum praesertim ignorare neminem ar-bitremur, participes Indulgentiae fieri nullo modo posse, qui pervicaciam hujusmodi nondum deposuerint. Evidem obsecundare jam videtur Deus voluntati studiisque Majestatis tuae, quibus ardenter cupid, ut quieumque ditioni tuae sub-jicitur eidem Constitutioni omnino pareat, et Pervica-ardentia cum cor-rectio spe-illam, quo par est, honore prosequatur. Tam praeclarum consilium, piosque conatus, absque fructu inanes cadere Deus nequaquam patietur; imo certam ex Divina bonitate spem animo con-cipimus, fore ut pervicaces, omni contentione deposita, sequantur exemplum clarissimi Regis, qui Sanctae huic Sedi certissimis argumentis ob-

P o n t . servantiam suam continuo testatur , et Ecclesiæ
A. V. Decretis obsequenter obtemperat.

§. 3. Quod reliquum est , Majestatem tuam
paterna benevolentia complectimur , et Aposto-
licam Benedictionem amantissime elargimur.

Dat. die Datum Romæ apud S. Mariam Majorem sub
20. Febr. Annulo Piscatoris die xx. Februarii MDCCXLV.
1745. Pontificatus Nostri Anno Quinto.

Cajetanus Amatus.

CXXV. CLERICORUM REGULARIUM

Theatinorum Ordini unus locus Consultoris in
Congregatione Sacrorum Rituum perpetuo
attribuitur.

BENEDICTUS PAPA XIV.

Ad futuram rei memoriam.

INSIGNEM Clericorum Regularium Theatinorum
Pontificis studium nuncupatorum Familiam , dum olim minores
erga Ord. Dignitatum gradus tenebamus , eo , quo par
Cler. Re- erat , benevolentiae et amoris studio adeo pro-
sequebamur , ut in hoc Sacrosancti Apostolatus
apice , licet immeriti , modo constituti , majoribus Apostolicæ nostræ charitatis , benignitatis
que testimoniis complecti summopere optemus ;
in hanc enim cogitationem animum nostrum
jure et merito inducunt luculenta pietatis et
religiosæ perfectionis exempla , cum sacramenti
Doctrinarum splendore , atque æterna anima-
rum salute conjuncta , quæ ab initio illius in-
stitutionis in Catholicæ Ecclesiæ utilitatem verbo
et exemplo in dies proferre pergunt Religiosi-
simi ejusdem Alumni : Postulant enim , 'et a
Nobis expectant illi præcipue Viri , qui huic fa-

Imiliae nomen dederunt, et ejus gloriam longe A n n o
ateque propagarunt, ut justos et debitos ho- 1745.
nores iisdem persolvamus. Unus instar omnium
enituit, Nobis (quod semper maximi facimus)
summa necessitudine conjunctus, immortalis
memoriae vir, et Venerabilis Dei Servus Jose-
phus Maria, dum vixit, S. R. E. Presbyter Car- Card.
dinalis Thomasius nuncupatus, doctrinæ præ- Thomasius
stantia, morum sanctimonia, et austerrissima laud.
vivendi forma clarissimus et spectatissimus,
qui summo genere natus, adolescens adhuc,
jure prioris ætatis abdicato, humanisque rebus
valere jussis, præclarum hoc Institutum am-
plexus est, et ex uberrimis Patrum fontibus,
et ex venerandæ antiquitatis Codicibus studia,
vigilias, omnesque elucubrationes suas in Pro-
ximi commodum, et in Ecclesiæ præsidium de-
rivavit: Alter vero, Cajetanus Merati, non ita Item Ca-
pridem ejusdem vestigia attingere alacriter stu- jet. Me-
duit, et egregia suæ eruditionis specimina, rati.
quæ omnium judicio probantur, et manibus
teruntur, scriptis etiam mandavit.

§. 1. Cum igitur a Romanis Pontificibus Præ- Statuitor
decessoribus nostris quamplurima prodierint unum
exempla Nobis ad imitandum relicta, quibus Cler. Reg.
in hac Alma Urbe nostra alia officia nonnul. Theati-
lorum Religiosorum Cœtuum Alumnis ita sem- num Sacr.
per addixerunt, ut munera hujusmodi tam- Rit. Cong.
quam sibi debita vindicantes eorum Præsides, præesse.
quo laudabilius exercearentur, optimum quem-
que suorum omni studio atque cura conquire-
rent; Hinc est, quod Nos Motu proprio, ac
ex certa scientia, et matura deliberatione no-
stris, deque Apostolicæ potestatis plenitudine
volumus ac decernimus, ut deinceps perpetuis
futuris temporibus unus ex Consultoribus Con-
gregacionis Venerabilium Fratrum Nostrorum
S. R. E. præfatæ Cardinalium Sacris Ritibus
præpositæ, succedente illius pro tempore va-
catione, uni ex Congr. Dilectorum Filiorum
Clericorum Regularium Theatinorum nuncupa-
torum professoribus concedi, et assignari debeat.

P O N T. §. 2. Decernentes, easdem præsentes Literas
 A. V. semper firmas, validas et efficaces existere et
 Clausulas fore, suosque plenarios et integros effectus
 ad perpetuam sortiri, et obtinere, ac illis, ad quos spectat,
^{tuam de-} et pro tempore quandocumque spectabit, ple-
 nissime suffragari; sicque in præmissis per quos-
 cumque Judices Ordinarios, et Delegatos, etiam
 causarum Palatii Apostolici Auditores, judicari
 et definiri debere, ac irritum et inane, si secus
 super his a quoquam quavis auctoritate scien-
 ter, vel ignoranter contigerit attentari. Non
 obstantibus Constitutionibus, et Ordinationibus
 Apostolicis, necnon prædictæ Congregationis,
 etiam juramento, confirmatione Apostolica, vel
 quavis firmitate alia roboratis statutis, et con-
 suetudinibus; privilegiis quoque, indultis, et
 Literis Apostolicis in contrarium præmissorum
 quomodolibet concessis, confirmatis, et inno-
 vatis. Quibus omnibus et singulis, illorum
 tenores præsentibus pro plene et sufficienter
 expressis, ac de verbo ad verbum insertis ha-
 bentes, illis alijs in suo robore permansuris,
 ad præmissorum effectum hac vice dumtaxat
 specialiter et expresse derogamus, cæterisque
 contrariis quibuscumque.

Dat. die ^{20.} Mart. Annulo Piscatoris die xx. Martii MDCCXLV. Pon-
 1745. tificatus Nostri Anno Quinto.

D. Cardinałs Passioneus.

ANNO
1745.

CAPITULO GENERALI

CXXVI.

Fratrum Eremitarum Sancti Augustini facultas conceditur eligendi deinceps Priorem Generalem ad vitam in Officio mansurum.

BENEDICTUS PAPA XIV.

Ad futuram rei memoriam.

INTER maximas Nostras gravissimasque curas , quibus propter rerum magnitudinem summopere Pont. pro anxios , et fere non examinatos , quotidie Nos conserva- tenet Pastoralis Officii munus tot fantisque dif- ficultatibus obnoxium , illa sæpe , et vehementer quidem animum nostrum urgere solet , quæ ad tuendam , instaurandamque regularem sacrarum familiarum disciplinam conferre posse videtur ; Quamplurimum enim Catholicæ Ecclesiæ interesse putamus , ut qui Sæculo valere jussos , in pœnitentiæ castris , Christo Duci , sacramento se obstrinxerunt , Apostolicæ Sedis præsidio et auctoritate , charismata meliora semper æmulen- tur , et ad perfectæ beatæque vitæ fastigium (licet non uno sibi proposito itinere , sed di- versis hinc inde arreptis semitis) contendentes , facilius deinde in viam mandatorum , charitatis igne succensi , currere pergent .

§. i. Illud vero , quod hoc tam difficile et tam arduum iter , aut impedire , aut saltem tardare videtur , ab eo usque tempore , quo in expediendis Congregationis Venerabilium Fratrum Nostrorum S. R. E. Cardinalium Concilii Tridentini Interpretum negotiis operam qualecumque Nostram adhibebamus , in causa esse , a probatis Viris sæpe intelleximus , Generalium Præsidum certis statisque temporibus vicissita-

De varia ratione Regiminis Ordinum Regul.

P O N T. dines , ac mutationes : Valde enim mirabamur
 A. V. sacras hujusmodi familias , ut (secus ac in more
 positum est apud nonnullas alias) quem semel
 maturo consilio , et veluti auspicato , sibi ad-
 scivissent in earum administratione Rectorem ,
 eumidem , non tam in hoc munere exercitatum ,
 quam , id quod magis est , in omnibus dome-
 sticis negotiis expertum , perpetuo non refine-
 rent ; et elabi sinerent gubernacula e manu
 illius , qui frequenti usu , tanquam optimo Ma-
 gistro , cursum Navis prospere moderabatur :
 Hinc a quamplurimis regularis disciplinæ stu-
 diosissimis cultoribus ad Nos demisse delatum
 est , quod ob suscepta a longe dissitis terræ
 partibus maxima itinera , quibus conficiendis
 præcipue dolent , plerumque intercedere non
 solum rei familiaris jacturam , sed dissolutio-
 nem , aut saltem remissionem animorum , quos
 a severiori vita instituto , quod profitentur , a
 silentii legibus , quibus obstringuntur , ab om-
 nibus Mundi illecebris , quibus renuntiarunt , et
 ab assiduo rerum divinarum contemplationis
 studio , cui se devoverunt , ipsamet negotiorum
 ratio , et natura , Urbium , hominumque fre-
 quentia , et diversarum gentium commercium
 solent detorquere ; Neminem enim ipsimè igno-
 rare arbitrantur , quanta in appetendis hono-
 ribus cupiditate deflagrent quamplurimi ambi-
 tiosi homines tum cum præfinita exiguo , et
 brevi anorum curriculo publica munera , ad
 novos iterum Magistratus cupiendos rursum
 viam facile aperiunt ; hinc crebras contentio-
 nes , miserrima Christianæ charitatis naufragia ,
 studio , et arte obtrectationes quæsitas , et longe
 omnium acerrimos motus invidiæ , sæpe exci-
 tari , non sine gravi cordium ipsorum ægritu-
 dine , merito semper deplorarunt . Licet enim
 in nonnullis Regularium cœtibus , ubi Genera-
 lium Præsidum munus non nisi ad eorum vitam
 explebatur , postmodum statuto temporis spatio
 alligari Apostolica hæc Sancta Sedes benigne
 indulserit , multæ tunc allatæ et perpensæ sunt

causæ , quæ quidem congruae aptæque temporibus videbantur ; sed non ferunt usus et vicissitudines rerum , semper retineri commode posse , quæ ante probabantur ; et hominum mores et ingenia , facti rationem , et consilium utiliter aliquando mutari Nos docent.

A. 110
1745.

§. 2. Cum itaque , sicut accepimus dilectorum Pontificis Filiorum Fratrum Eremitarum S. Augustini Generalibus Comitiis , pro Prioris , aliorumque erga Ord. Superiorum Generalium electione , in Civitate Fr. Erem. Nostra Bononiensi habendis modo dicta sit dies , operæ pretium duximus ea a Nobis capienda esse consilia , quibus ejusdem Ordinis utilitati et commodo auctoritate Nostra prospiciamus . Maximi enim omni tempore fecimus insignem hujusmodi familiam , tum propter ejusdem S. Augustini tutissima atque inconcussa dogmata ab illius Alumnis tradita , ac servata , tum propter eximios Viros , quos edidit , pietate et doctrina præstantes , et quorum instar omnium ho. mem. Henricus , dum vixit , S. R. E. prædictæ Presbyter Cardinalis Norisius nuncupatus , Nor. laucujus olim in minoribus constitutj , amicitia des. fruebamur , licet quarumcumque gentium linguis celebretur , a Nobis tamen sine speciali laude , tanquam Romanæ Ecclesiæ prædictæ splendidissimum lumen , nunquam est nominandus.

Card.
Nor.

§. 3. Quamobrem licet Generales memorati Ordinis Piores ad vitam hoc munus exercere deliberari consueverint , in sexennium deinde contractum a in Cap. fel. rec. Sixto PP. V. Prædecessore Nostro per Gen. de quasdam suas in simili forma Brevis expeditas literas ; Nos , quibus tanquam provido Patrifamiliae , incumbit onus habendi rationem ingentiū sumptuum , quibus præmitur Ordo ipse pro itu , et redditu a dissitis ab Italia Provinciis pro Capitulis Generalibus de Sexennio in Sexennium habendis , hisce , nedum aliis incommodis , quantum cum Domino possimus , consulere cupientes , ac Fratrum prædicti Ordinis Vocalium præsertim singulares personas a quibusvis

Jubet.
Gen. de
Elect.
Prioris
Gen. ad
vitam.

P O N T. Excommunicationis, Suspensionis, et interdicti,
A. V. aliusque Ecclesiasticis Sententiis, Censuris, et
 penis a jure, vel ab homine quavis occasione,
 vel causa latis; si quibus quomodolibet inna-
 date existunt, ad effectum præsentium dum-
 taxat consequendum, harum serie absolventes,
 et absolutas fore centes; ac memoratas Sixti
 Prædecessoris prædicti literas, munus Prioris
 Generalis ejusdem Ordinis ad Sexennium tan-
 tum duraturum continentes, et præscribentes,
 quarum tenorem præsentibus pro expresso ha-
 beri volumus, harum serie annullantes, et nul-
 lius roboris, et momenti ad effectum infra
 dicendum dumtaxat, esse declarantes; Motu
 proprio, ac ex certa scientia, et matura deli-
 beratione Nostris, deque Apostolicæ potestatis
 plenitudine, omnibus et singulis Fratribus dicti
 Ordinis, votum sive suffragium in Capitulo
 Generali memorati Ordinis mense Junio in
 dicta Civitate Nôstra Booniensi, benedicente
 Domino, celebrando habentibus et ferentibus,
 præcipimus et mandamus, ut ipsi antequam
 pro electione Prioris Generalis conveniant, in
 unum, ut moris est, congregati, Deum, ac
 Ordinis decus, illiusque incrementum, com-
 modumque, et utilitatem præ oculis habentes,
 dissidiis prius, partumque studiis, quæ religio-
 sam quietem et regularem observantiam con-
 turbare solent, procul amotis atque eliminatis;
 hoc dubium sibi proponi current: *An munus*
Prioris Generalis ejusdem Ordinis a Capitulo
Generali hujusmodi in posterum ad vitam ex-
plendum sit: Initio subinde super ejusmodi
 dubio secretis suffragiis, illisque collatis, si duæ
 ex tribus suffragiorum prædicatorum partibus
 super eodem dubio in unum convenerint; illud
 admissum, alioquin duabus ex tribus partibus
 prædictis in illud minime accendentibus, reje-
 ctum intelligatur.

Alias fa. §. 4. Præterea motu, scientia, et potestate
 cultates similibus, iisdem Vocalibus per præsentes ple-
 concedit. nam, liberam, et omnimodam facultatem et

A N N O
1745.

potestatem, postquam præmissa impleverint, seu propositum dubium sic, ut præfertur, ad inissum fuerit, Priorem Generalem juxta regularia dicti Ordinis Instituta per Sedem prædictam approbata, servatis aliâs servandis, eligendi concedimus. Demum, si contingat Priorem Generalem, sicut præmittitur, ad vitam eligi, Definitorio Generali memorati Ordinis plenam itidem facultatem tribuimus et imperitum, quidquid ei visum fuerit, quoad Officia Vicarii Generalis, Procuratoris Generalis, ac Assistentium, quoad tempus, quo Officia prædicta, si Prior Generalis electus fuerit ad vitam, durare debent, providendi, decernendi, et declarandi. Mandantes propterea omnibus Vocalibus, et Definitorio præfatis, ut omnia, et singula acta, et gesta in Capitulo Generali prædicto, juxta præmissa in præsentibus nostris literis contenta, ad Nos transmittere te- neantur, ut illa approbemus, et confirmemus.

§. 5. Non obstantibus præfatis Sixti, necnon Derogat aliis Clementis VIII. et Pauli V. Romanorum contrariis Pontificum Prædecessorum Nostrorum Literis, in specie quibus tempus, quo munera, seu Officia Assi- stentium dicti Ordinis durare debent, præscri- ptum reperitur, aliisque Constitutionibus, et Ordinationibus Apostolicis, necnon Ordinis prædicti, etiam juramento, confirmatione Apostolica, vel quavis firmitate alia roboratis statutis, et consuetudinibus, privilegiis quoque, Indultis, et Literis Apostolicis in contrarium præmissorum quomodolibet concessis, confirmatis, et innovatis. Quibus omnibus et singulis, illorum tenores præsentibus pro plene et sufficienter expressis, ac de verbo ad verbum insertis ha- bentes, illis aliâs in suo robore permansuris, ad præmissorum effectum, hac vice dumtaxat specialiter et expresse derogamus, cæterisque contrariis quibuscumque. Cæterum si contingat Priorem Generalem, ut præfertur, ad vitam miniime eligi, per præsentes non intendimus supradictis Sixti, ac Clementis, et Pauli Præ-

P o n t. decessorum prædictorum Literis in aliquo de-
A. V. rogare , imo illas in suo robore in omnibus et
 per omnia remanere mandamus.

Dat. die Datam Romæ apud S. Mariam Majorem sub
31. Mart. Annulo Piscatoris die xxxi. Martii MDCCXLV.
1745. Pontificatus Nostri Anno V.

D. Card. Passioneus.

CXXVII.

PROVIDETUR

Regimini Civitatum , et Locorum Ditionis Ec-
 clesiasticæ , eveniente obitu Gubernatorum.

BENEDICTUS EPISCOPUS

SERVUS SERVORUM DEI

Ad perpetuam rei memoriam.

Proœ-
mium.

AD Populorum regimen Divino prorsus con-
 silio , absque ullis meritis Nostris , evecti , eo-
 rumque utilitatibus , quantum in Domino pos-
 sumus , consulere satagentes , hanc potissimum
 administrandæ reipublicæ rationem tñtere con-
 suevimus , ut , animadversis rerum in diem
 occurrentium eventis , si quæ forte incommoda ,
 aut damna ex illis ortum habuisse novimus , ea
 opportunis adhibitis remedii emendare , si vero
 similia in posterum evenire posse prospicimus ,
 eadem prvidis constitutis legibus præcavere ,
 quoad Nobis integrum est , studeamus .

**Causæ
præsentis
Constitu-
tionis.**

§. 1. Cum itaque non ita pridem contigerit ,
 ut duarum Pontificiæ Ditionis Nostræ Civitatum ,
 Beneventanae scilicet , atque Narniensis , Guber-
 natores , in ipso eorum munera exercitio , diem
 obierint extremum ; Cumque dilecti Filii utrius-
 que Civitatis prædictæ Magistratus , sive Con-
 cilia ,

silia , jus sibi esse contendenterint , statim post suorum respective Gubernatorum decessum , aliquem eligendi ac deputandi , qui Gubernatoris Officium et munus exerceret , donec novus earundem Civitatum Gubernator a Nobis electus et deputatus fuisset ; Nos hujusmodi agendi rationem , nec ubique , nec semper tutam atque proficuam fore judicantes , ideoque certam ac generalem legem in hujusmodi casibus perpetuo servandam præscribere volentes , Motu proprio , et ex certa scientia , et matura deliberatione Nostris , deque Apostolicae potestatis plenitudine decernimus , atque statuimus , ut eveniente in posterum obitu alicujus Prælati ex Pontificiæ Ditionis prædictæ Civitatum Gubernatoribus , sive Præfectis , cuius Locumtenens existat , quem admodum existere par est , ad hujusmodi Locumtenentem ipso facto transeat , atque transire censeatur munus et Officium Gubernatoris , seu verius ejusdem muneris administratio , cum omnibus auctoritatibus , jurisdictionibus , et facultatibus necessariis et opportunis pro ipsius muneris exercitio , et cum perceptione omnium et singulorum emolumenterum et jurium , quæ ab hujusmodi Gubernatore percipi consueverunt ; idque munus usque ad electionem et deputationem novi Gubernatoris a Nobis aut a Successoribus Nostris faciendam , ab eodem Locumtenente debeat exerceri ,

Guber-
natori
Prælato
decedenti
substitui-
tur ipsius
Locumte-
nens.

§. 2. Ubi vero aliquem Gubernatorem inferioris ordinis , aut Vicesgerentem , per Apostolicas tamen Literas in forma Brevis deputatum , non Præ ex hac vita migrare contingat ; Volumus , Procuratorem Fiscalem , actualem ejusdem Gubernii Ministerum , et a Procuratore Fisci Generali Urbis per ipsius Literas Patentes deputatum , ipso facto similiter in hujusmodi Gubernii munere , cum iisdem jurisdictionibus , facultatibus , et emolumentis , usque ad novi Gubernatoris , aut Vicesgerentis deputationem , ut supra , succedere .

Tbm. III.

F

P O N T. §. 3. In locum vero defuncti Gubernatoris ,
 A. V. qui per simplices Literas Patentes deputatus fue-
 Idem sta- rit ad Gubernium alicujus Oppidi sive Loci ,
 tuitur in cujus regimen sub immediata directione Con-
 Guber- gregationis Venerabilium Fratrum nostrorum
 niiis , Sa- S. R. E. Cardinalium ad consultanda Pontificiæ
 cræ Con- Ditionis negotia deputatæ administratur , quo-
 gregationi immedia- niam in iis quoque locis Procurator Fiscalis a
 te subje- prædicto Procuratore Fiscali Generali Urbis de-
 ctis , quæ putatur , decernimus pariter , ad Procuratorem
 conferun- Fiscalem hujusmodi , Gubernatoris Officium ,
 tur per facultates , et jura , usque ad novi Gubernatoris
 Literas electionem , ipso facto deferri.
 Patentes.

§. 4. Quod si jurisdictio defuncti Gubernato-
 ris leviorum tantummodo Causarum cognitio-
 nem habentis , alterius Gubernatoris sive Præ-
 fecti auctoritati et jurisdictioni subjecta esset ;
 (cujus porro conditionis non pauca Locorum
 Gubernia in præfata Ditione nostra esse digno-
 scuntur) : mandamus hujusmodi Superiori Gu-
 bernatori , sive Præfecto , ut interea , dum no-
 vus a Nobis aut a Successoribus Nostris Guber-
 nator deputetur , aliquem Pro-Gubernat. in de-
 functi locum subrogare non differat.

Quid in §. 5. In Provincia vero , seu Legatione Ro-
 Legatio- mandiolæ , ubi alicujus Civitatis Gubernium a
 nibus Ro- Prælato administratum , per hujusmodi prælati
 mandio- decessum , vacare contigerit , ejus administra-
 le , et Fer- tio ad tempus , et cum omnibus juribus , et
 rariæ. facultatibus , ut supra , ad defuncti Locumte-
 nentem ipso facto deferantur ; si vero defunc-
 tus Gubernator Prælatus non fuerit , ad ipsius
 Provinciæ Legatum S. R. E. Cardinalem , sive
 ad ejusdem Provinciæ Præsidem , pertinebit eum
 deputare , qui Gubernatoris munia , usque ad
 alterius electionem et deputationem , exerceat :
 Quod pariter observari volumus in Guberniis ,

Quid in §. 6. In Legationibus autem Bononiensi , et
 Legatio- nibus Bo- Urbinatensi , si quando aliquis Gubernator ,
 noniæ , et durante sui muneris exercitio , e vita migrave-
 Urbini. rit , ideoque necessaria interim fuerit alterius

deputatio , hæc ab illis¹ fiet , quibus jus est in A n n o duabus hisce Legationibus Gubernatores Loco- 1745.
rum respective eligere , ac deputare.

§. 7. Volumus demum , has nostras Literas , Clausulæ , omniaque et singula in eisdem statuta atque Decreta , præscripta , semper valida et firma existere et et Deroga- fore , suosque plenarios et integros effectus in tiones . singulis respective locis , et casibus perpetuo sortiri et obtinere , et ab iis , ad quos pro tempore quandocumque spectabit , plenissime observari , sublata omnibus et quibuscumque , etiam S. R. E. Cardinalibus , etiam de Latere Legatis , et Apostolicæ Sedis Nunciis , necnon Causarum Palatii Apostolici Auditoribus , aliter decernendi et statuendi potestate ; et si secus super his per quoscumque quavis auctoritate scienter vel ignoranter contigerit attentari , irritum et imane decernimus : Non obstantibus quarumcumque provinciarum , Civitatum , Oppidorum , Terrarum , Castrorum , et Locorum prædictæ Ditionis Ecclesiastice Statutis , Constitutionibus , usibus , consuetudinibus etiam immemorabili- bus , etiamsi eorum Magistratus , sive Consilia , non semel , sed pluries in præmissis casibus Gu- bernatores pro interim elegerint et deputave- Statuta in contra- rint , eorumque electiones ac deputationes hu- rium non jusmodi a Nobis , aut a Prædecessoribus Nostris attendan- quandocumque , et pluries etiam fuerint to- tur . leratæ ; quas quidem electiones ac deputationes , ad effectum declinandi hujus Nostræ Constitu- tionis observantiam , nullatenus suffragari , aut attendi debere , et tamquam de facto , non autem de jure peractas , et attentatas , nullum statum inducere aut firmare posse decernimus et declaramus .

§. 8. Verum si aliqua ex Præmissis Civitati- bus , Terris , Oppidis , Castris , aut Locis , Apo- stolicum sibi Privilegium adversus earumdem præsentium tenorem atque præscriptum , sibi asserat concessum esse , volumus hujusmodi Pri- vilegia in forma authentica intra sex menses a die datae præsentium exhiberi , et in prædicta

P o n t . Congregatione S. R. E. Cardinalium ad consultanda Ditionis Ecclesiasticæ negotia deputatorum , examinari ; et quatenus eadem Privilegia vera , legitima , atque vigentia , non autem præsumpta , aut jampridem cassata , et annullata reperiantur , debitam de ipsis rationem haberi , eademque suos respective effectus sortiri mandamus . Si vero hujusmodi Privilegia vel intra predictum tempus non exhibeantur , vel exhibita in præfata Congregatione probata non fuerint , tunc in illis quoque Civitatibus , Oppidis , Terris , Castris , et Locis , has Nostras Literas , atque omnia et singula in eis contenta , locum habere , et in præmissis respective casibus inviolabiliter observari debere , volumus et jubemus .

Sanctio . §. 9. Nulli ergo omnino Hominum liceat paginam hanc Nostræ Constitutionis , Ordinationis , Præcepti , Statuti , Decreti , Mandati , et Voluntatis infringere , vel ei ausu temerario contraire . Si quis autem hoc attentare præsumperit , indignationem Omnipotentis Dei , et Beatorum Petri , et Pauli Apostolorum ejus se noverit incursum .

Dat. die Datum Romæ apud Sanctam Mariam Majorem Anno Incarnationis Dominicæ millesimo septingentesimo quadragesimo quinto , Kalendis Aprilis , Pontificatus Nostri Anno V .

D. Cardinalis Passioneus.

J. Datarius.

VISA DE CURIA.

J. C. Boschi.

J. B. Eugenius.

Registrata in Secretaria Brevium.

Public. die 10. ejusdem Mensis et Anni.

ANNO
1745.

INDULTUM

CXXVIII

Vacandi operibus servilibus , diebus aliàs de
præcepto , vel ex voto Festivis , pro Diœcesi
Niciensi.

*Venerabili Fratri Carolo Francisco Episcopo
Niciensi*

BENEDICTUS PAPA XIV.

*Venerabilis Frater , salutem , et Apostolicam
Benedictionem.*

INTER sollicitas omnium Christi Ovium curas Exor-
gratissima Nobis obveniunt solatii argumenta , dium.
quæ ex Episcopali vigilantia , in qua Canonicæ
Disciplinæ opportuna sunt locata præsidia , Do-
mino miserante , suscipimus ; non sine enim
ingenti gaudio ex altissima hac Apostolatus spe-
cula Pastores perspicimus vigiles stare super
custodiam suam , et crediti sibi gregis servandi
zelo ferventes , ad Divini honoris cultum , ani-
marumque salutem cogitationes omnes et vires
adeo sollicite studioseque intendere , ut Pasto-
rum Principi , qui constituit eos super fami-
liam suam , fideles se ac prudentes probare sa-
tagant.

§. i. Intelligit propterea Fraternitas Tua , Episcopi
quam libenti animo literas tuas , eximiis in hanc postulata.
Sanetam Sedem observantiae ac reverentiae sen-
sibus refertas , et pastoralis vigilantiae et chari-
tatis notis insignes , exceperimus , quibus , cum
in lustranda ista Diœcesi cuncta ad Sacrorum
Canonum normam et decorem Domus Dei pro
inuncto Tibi ministerio exigere et componere

P O N T. Apostolicam Benedictionem peramanter imper-
A. V. timur.

Dat. die Datum Romæ apud S. Mariam Majorem sub
11. Apr. Annulo Piscatoris die xi. Aprilis MDCCXLV.
1745. Pontificatus Nostri Anno V.

Cajetanus Amatus.

CXXIX.

INSTRUCTIO

Super Dubiis ad Ritus Ecclesiæ , et Nationis Copthorum pertinentibus. De tempore conferendi Sacramentum Confirmationis , ejusque Ministro. De recipiendis ad communio- nem Pastoribus Schismaticis. De Ordinatione Infantium , ac de continentia lege , et Horarum Canonicarum recitatione , quoad Dia- conos in puerili ætate ordinatos.

Dilectis Filiis , Justo Maræghi , in universa Ægypto Vicario Generali , et Jacobo a Cremisir Ordinis Minorum S. Francisci Strictioris Observantiae , Præfecto Missionis Apostolicæ in Ægypto , cæterisque Missionis Copthæ Missionarii.

BENEDICTUS PAPA XIV.

Dilecti Filii , salutem , et Apostolicam Benedictionem.

EO quamvis tempore , quo pro demandato Nobis Apostolicæ servitutis onere tot tantisque curis circumdaimur , ut pene obruamur , delata ad Nos fuerint nonnulla Postulata a Religioso Viro Jacobo a Cremisir Ordinis Fratrum Minorum S. Francisci Strictioris Observantiae , et Missionum Apostolicarum in Ægypto Præfecto :

Exor-
dium.

Nihilominus in eo , qui infirmitatem Nostram misericorditer regit, confidentes , operam studiumque nostrum ad proposita enodanda dubia libenter adjecimus , in spirituale electi illius Gregis solatium , qui magno licet intercedente Terrarum spatio a Nobis dissitus sit , Paterno tamen Cordi Nostro charitate proximus efficitur.

ANNO
1745.

§. 1. Quas sane Pontificiae sollicitudinis , et Nationis providentiae partes cum a nemine desiderari patiamur , qui verum Deum per veram fidem a merita in gnoscat ; peculiari sibi illas vindicat jure Inclyta Cophtae S. Sedem. Cophtorum Natio , quæ præcipui cultus , ac Filiialis obsequii , quo Romanam Ecclesiam omnium aliarum Matrem et Magistram prosequitur , non semel luculenta , et perenni digna laude præbuit specimina ; Præsertim vero in Sacra OEcumenica Florentina Synodo , in qua fel. rec. Eugenio PP. IV. Prædecessore Nostro expetitam diu Græcæ Latinæque Ecclesiæ Unionem promovente , veteri ejusdem Unionis incendi desiderio visa est , palamque edocuit , oportere membra sub uno in Terris Capite indivisa consistere. Id ipsum quoque testata est Successoribus Romanis Pontificibus Pio IV. , et Gregorio XIII. omni conatu in præmissæ Unionis scopum enitentibus ; Ac apertius etiam Clementi VIII. , ad quem solemni , et honorifica decreta Legatione , obsequentis animi , ac devotæ in Romanam Ecclesiam voluntatis publica exhibuit Testimonia. Hanc quoque egregiam propensionem adhærendi Romanæ Ecclesiæ plane perspectam habuit alter Noster Prædecessor Urbanus PP. VIII. , qui zelo , et sedulitate pari in id potissimum incubuit , ut prædicta Ecclesiarum Unio indissolubile charitatis foedere præ virili parte firmaretur.

§. 2. Alacriores tamen præ omnium rationum momentis ad hanc exequendam Pastoralis Officii narium partem Nos effecit jampridem concepta , inti- ex Ord. meque cordi Nostro infixa spes majoris inçre. S. Fran- menti Catholicæ Religionis , et lucri Animarum , cisci lau- quibus erudiendis in Superiori , ac Inferiori des.

P O N T .
A. V. *Egypto, et in Urbe Principe, Cairo, strenuam, invictamque navant operam Apostolici Missionarii ex Franciscana ut plurimum Familia adlecti, qui nullo laborum aspectu territi, sed induiti fortitudine ex alto, in summa rerum ac temporum difficultate, Nationem illam toto olim Orbe Terrarum celeberrimam, nunc vero assiduis ærumnis attritam, ac plene confectam, verbo vitæ informant, vigilesque laborant, ut novi in diem palmites in Vineam Domini traducantur.*

*Examen adhibiti-
tum super Dubiis, quorum resolutio
differtur.* §. 3. Adhibitis itaque in consilium nonnullis Ven. Fratribus Nostris S. R. E. Cardinalibus, Dilectisque Filiis Consultoribus in Congregatione Supremæ et Universalis Inquisitionis contra hæreticam pravitatem considentibus, exquisitusque, quo maturius deliberare possemus, aliorum etiam doctrina et prudentia præstantium Virorum suffragiis, eorumque præsertim, quibus Orientalium mores, Ritus, et Instituta, longo usu et experientia essent cognita planeque perspecta, privati Nostri laboris accessione singulorum sententias scripto traditas expendimus, atque libravimus. Cum tamen ad singula definienda Dubia in præsentiarum quamplurima desiderentur; idcirco hæc Apostolica scripta Missionariis exhibenda mandavimus, ut ea, quæ definitivo reliquorum dubiorum judicio facem quodammodo præferre valeant, ad Nostri Apostolatus auditum quamprimum deducenda current.

DUB. I. *Cum Fideles Copheti Catholicam profitentes Religionem a Baptismo Ritus Ecclesiæ Latinæ collato hoc potissimum nomine abhorrent, quod Baptizatis una simul non conferatur Sacramentum Confirmationis: Quæritur, an in casu, quo Sacerdos Ritus Copheti commode adiri nequeat, permittendum sit PP. Missionariis illico post Baptismum Confirmationem conferre.*

DUB. II. *An Parochis Ritus Cophii, qui a Schismate redeunt ad Catholicæ Ecclesiæ Unitatem, tribuenda sit facultas administrandi Catho-*

*licis Sacra menta Parochialia, qua prius potie-
bantur inter Schismaticos; quamvis eadem ad-
ministratio, nullo existente Parocho Catholico,
demandata sit PP. Missionarii?*

ANNO
1745.

DUB. III. *An Cophtis proprio Ritu in ætate
puerili ad Diaconatus Ordinem promotis, ubi
legitima ad contrahendum Matrimonium ætas
adven erit, liceat nedum primum, sed alterum
quoque inire Matrimonium, ex vi dispensationis
obtentæ a PP. Missionariis absque ullo speciali
Indulso Apostolico.*

DUB. IV. *An dicti Diaconi Officium Divinum
recitare teneantur?*

§. 4. Quod attinet ad primum, plane com-
pertum Nobis est, veteri more et disciplina in- Ad 1.
valuisse apud Cophtos, ut abluti Sacro Rege- Dub. Di-
uerationis Lavacro illico ab eodem Sacerdote Ecclesia-
post absolutas Baptismatis Cære monias Sacro rum Orien-
Chrismate liniantur, ut præ aliis testatur Tho- talium in
mas a Jesu in suo Tractatu de Conversione Gen- conferen-
tium lib. 7. cap. 7. De simultanea tamen utrius- do Sacra
que Sacramenti administratione non una ea- Confir m.
demque fuit agendi ratio cum Græcis apud
Orientales Ecclesias residentibus, et illis, qui
commorantur in Italia, et Insulis eidem adja-
centibus. Quemadmodum enim Græcis Incolis
Italiæ expresse vetita est administratio utrius-
que Sacramenti ab eodem Ministro contempo-
raneæ facienda; Ita patientia quadam, et fa-
cilitate Sedis Apostolicæ factum est, ut unum
et alterum Sacramentum ab eodem Sacerdote
in Oriente Græcis con ferretur; Nec defuere id-
circo Theologi, qui hujusmodi tolerantiae, ve-
stem et imaginem tacitæ Dispensationis obdu-
cerent.

§. 5. Quo opportune præmisso, apte distin- Propositi
guenda sunt, diversoque jure censenda duo, Dubii in-
quæ exinde profluunt, extrema: Aliud enim spectio
est, quod Cophti ex Indulgentia Apostolicæ duplex.
Sedis licitam sibi adstruant collationem utrius-
que Sacramenti, servato Orientalis Ecclesiæ
Ritu, ab eadem Apostolica Sede non expresse

P O N T . vetito , sed tolerato : Longe vero diversum ,
 A. V. quod tolerantiam in pejorem partem detor-
 quentes , abhorreant a Baptismo Ritu Latino
 collato , hoc potissimum nomine quod seorsim
 a Confirmatione administretur. Ideirco sieuti
 lenitati , et patientiae Sedis Apostolicæ conso-
 num videri potest , quod Cophti in suo jam-
 diu recepto , et ab eadem Sede tolerato usu
 perseverent ; Ita ferendum non est , quod Ba-
 ptismum Ritu Latino , et seorsim a Confirma-
 tione collatum , acerbo alienoque animo per-
 horrescant.

Discipli- §. 6. Præterea licet apud Occidentales etiam
 na Eccle- Ecclesiæ in more posita quandoque fuerit Ba-
 siae Occi- ptismatis , et Confirmationis simultanea colla-
 dentalis tio , et hæc consuetudo in aliquibus Diœcesibus
 circaidem anteacto tempore inoleverit , juxta exempla re-
 Sacra- lata a *Vicecomite in tract. de Confirmat. cap. 14.*
 men. et a *Martene de antiq. Eccles. Rit. lib. 1. cap.*

2. art. 1. Nihilominus abrogato prorsus a Ro-
 manæ Ecclesiæ aliarum Matre et Magistra hu-
 jusmodi more , consultissimis Summorum Pon-
 tificum Decretis provide cautum est , ut renat-
 sis Fonte Baptismatis conferretur Sacramentum
 Confirmationis in ea solum ætate , in qua Fi-
 deles , evacuatis quæ erant parvuli , intelligen-
 tent , tantum inter se differre Baptismum et
 Confirmationem , quantum in naturali vita di-
 stat generatio ab incremento ; seque per Ba-
 ptismum fuisse quidem ad militiam receptos ,
 per Confirmationem vero ad pugnam robora-
 tos , et ad perferendos agones per gratiam im-

Quam ne- structos. Ex quo fit , ut rigide animadverti in
 fas impro- eos oporteat , si qui forte sanctioris hujusæ di-
 bare. sciplinæ instituta refugerent , aut contemne-
 rent ; omnemque casam adhibendam esse , ut
 ab errore , et cæcitate , Ecclesiæ Latinæ adeo
 injuriosa , retrahantur.

Conse- §. 7. Verum attributa , juxta propositum the-
 quentia- ma , Sacerdotibus Latinis facultate conferendi
 declara- statim post Baptismum . Confirmationem , tan-
 tionis ex- tum abest , ut Orientales captivari possint in

obsequium veritatis, ut imo animo semper ob-
firmatore suæ adhærerent sententiæ, erga quam facilem se ac pronam Apostolica Sedes exhi-
beret. Præterea Hæretici, et Schismatici, qui quoad improbo pravoque ut plurimum ingenio Ca-
tholicorum facta interpretantur, vel inconstan-
tiae notam inurerent Latinis, a suscepta semel probataque disciplina deflectentibus; vel suo exemplo eos commovisse, et in suas traxisse partes superbe dictitarent, ipsa temere verten-
tes officia pietatis in elationis argumentum.

§. 8. Si itaque ea sit Nationis Cophtæ condi-
tio, ut Fidei Populo Confirmatio administrari concedi
nequeat ab Episcopis, quibus hujus Sacramenti
administrandi ordinaria potestas commissa est;
minime Nos latet, eandem administrandæ Con-
firmationis potestatem ex Indulto Apostolico ad
Sacerdotem, vel Missionarium, pro modo ne-
cessitatis quandoque deferri posse. Hujusmodi delegatio nec nova, nec inusitata videri debet,
cum S. Gregorii Magni, aliorumque Romano-
rum Pontificum Nostrorum Prædecessorum sanctissimis innitatur exemplis. Cum enim sæpe contigerit, Christifideles Pastoris solatio esse destitutos, et Episcopis ob distantiam Locorum impossible vel difficile admodum fuerit, Popu-
lorum necessitatibus præsentes fieri; in hanc partem Episcopalis Ministerii vocati sunt Sa-
cerdotes, dummodo uterentur Chrismate ab Episcopo rite benedicto et consecrato: Ne aliàs contingeret, Fideles rem sanctitatis plenam cunctando negligere, vel decedere sine hoc Sa-
cramento Divinis munéribus cumulato, et ad nostram sanctificationem instituto.

§. 9. Apostolici igitur Missionarii, non suæ auctoritatis incremento, sed lucro tantum Ani-
marum inhiantes, qua par est sedulitate et di-
ligentia inquirant, an Catholico Gregi, super quo vigilias custodiunt, desit præsentia Pasto-
ris; an difficilis, vel impossibilis sit frequens illius accessus; an fidelis Populus in casu ne-
cessitatis versetur; et an demum circumstantiæ

A N N O
1745.petitus,
Ca. Schisma-
ticos et
Hæreticospotest ad
utilitatem
Fidelium.Exam-
inandum
an adsit
legitima
causa.

P O N T.
A. V.

in unum collectæ præmissis consonent exemplis, ac parem exposcant providentiam. Integra porro, sinceraque fide ea omnia quamprimum renuncient Sanctæ Sedi, ut re tota sedulo cognita, intimeque perspecta, deliberare possit, an, et cui potissimum Presbytero, tanquam Ministro extraordinario, tribuenda sit hæc auctoritas confirmandi, et Episcopale hoc munus obeundi.

Prævæ
opiniones
interim
corrigen-
dæ.

§. 10. Ipsi interim Missionarii, quibus datum est exhortari in Doctrina sana, et eos, qui contradicunt, arguere, satagant, ut fidelis Populus ab errore ad veritatem, ab odio ad obsequium erga Baptismum Ecclesiæ Latinæ reducatur, utque Gens illa tandem agnoscat, pia saudaque ordinatione fuisse dispositum, ut seorsim a Baptismate conferretur Sacramentum confirmationis iis, qui in proiectiori essent ætate, et ad percipiendam virtutem Sacramenti accommodata.

Dub. In-
dulgentia
Ecclesiæ
in reci-
piendis
lapsis.

Ad II. §. 11. Hæc quoad primum Dubium. Quo vero ad secundum, licet in sui primordio Catholica Ecclesia hæresim ejurantibus non semel ostenderit dura, ut eos potaret vino compunctionis; ideoque promotos ad Sacros Ordines solius Laicæ Communionis participes voluerit; ab hac tamen severitate judicii successivis temporibus temperatum est, et ipsi Nicænæ Synodi Patres Canonem 8. ultiro consensere, quod Novatiani in Sacris Ordinibus constituti, ab errore in semitam veritatis reduces, nedum permanerent in Ordine Clericali, sed etiam obtentarum Dignitatum honore (providis tamen adjectis legibus) fruerentur. Hanc quoque piæ Matris Ecclesiæ lenitatem in amplexum Filiorum occurrentis, experti sunt Donatistæ. Siquidem Catholicæ Præsules, qui gemino ad stipulante Edicto Marcellini Proconsulis, eos pro agenda Religionis causa advocaverant in illum Conventum Ecclesiasticis monumentis tantopere celebratum, quo facilius ad veræ Fidei cultum, et unitatem allicerent, retentionem gradus Episcopalis

antea adepti, veluti quoddam conciliandæ pacis præliminare illis consulto obtulere. A N N O 1745.

§. 12. Præclara hæc lenitatis argumenta. at-
tento Nobiscum animo repetentes, æquum vi- bus con-
sum est, ut Parochi Ritus Copti, valide ta- versia, qui
men ac rite ordinati, qui ex atra errorum, in digni sicut
quibus versabantur, caligine, in lucem Catho- permitti-
licæ veritatis emergunt, capaces sint etiam in- tur, eten-
ter Catholicos Administrationis Sacramentorum gradus,
Parochialium, qua prius in Schismate potie- arbit. Vic.
bantur, quamvis hæc ipsa spiritualis auctoritas, nullo existente Parocco Catholico, tributa Gen.
etiam sit Patribus Missionariis, et ab illis exerceatur. Hanc autem capacitatem, quæ singulis
inest, ita temperandam esse decernimus, ut non omnes indistincte hoc Pastorale munus sibi
assumant, sed ii tantum, quos Vicarius Gene-
ralis Dominico Grægi præfecerit; qui pietate, castis moribus conspicui sint; qui bonorum
exemplo præluceant; et in quorum reditu ad Ecclesiam nihil fictum, aut simulatum, sed cer-
tum sinceræ Conversionis indicium deprehen-
datur.

§. 13. Præterea qui a Vicario Generali inter Condit.
alios præelecti fuerint, abstineant ab exercitio ab iis ser-
dictæ auctoritatis quoisque non reportaverint vandæ.
necessariam in utroque foro absolutionem, re-
habilitationem, necnon dispensationem ab Ir-
regularitate, Censuris, et poenis, lapsis in Hæ-
resim canonice inflictis. Ritu præterea Catho-
lico administrent Sacra menta. Nullum eisdem
cum Schismaticis in Divinis sit consortium, ex
quo hæresis, pravæque mentis suspicio suboria-
tur; sed interjecto cum Schismaticis pariete,
corde puro, conscientia bona, fide non facta;
præcepta Matris Ecclesiæ, quæ denuo eos in
Christo genuit, intemerate custodiant.

§. 14. Ex hac porro indulgentia uberem in
dies spiritualium gaudiorum messem expecta-
mus, lucrum scilicet Animarum ad gremium
Ecclesiæ redeuntium: Probe enim intelligent,
Nos Pastoris Jesu Christi vicem in Terris te-

P O X T. nentes , tantum querere , et salvum velle , quod
A. V. perierat ; ovesque inventas , non virga timoris ,
sed officio charitatis , ad Ovile congregare .

Franc. §. 15. Nec conqueri jure poterunt Missionarii
Inst. spisuam auctoritatem hoc pacto videri imminu-
ritus quo- tam , si opportune in memoriam revocaverint ,
ad juris- quæ ab eorum Patre , et Instituto S. Francisco
dict. Pa- in suo Testamento scripta leguntur : *Et si ha-*
rochorum *berem tantam sapientiam , quantam Salomon ha-*
buit , et invenirem pauperculos Sacerdotes in Pa-
rochiiis , in quibus morantur , nolo contra eorum
voluntatem prædicare . Cui sententiæ consona
sunt documenta S. Bonaventuræ in suo Tractatu ,
Quare Fratres Minores prædicent : Temperatis-
sime , inquit Sanctus Doctor , disposuit divina
Sapientia , et instituit Sedes Apostolica , ut per
Ordines prænotatos in prædicatione , et Confes-
sione defectus Cleri suppleatur , et Animæ sal-
ventur , et nec in spiritualibus , nec in tempora-
libus Jus Clericorum aliquatenus minuatur . Pa-
riique censura , in simili negotio cum Græcis
Melchitis nuperrime discusso , a Nobis definitum
est : Licere tantum Fratribus Ordinis Mi-
norum S. Francisci Custodiæ Terræ S. Paro-
chialia munia obire circa Græcos Melchitas , eis-
que Sacra menta administrare in iis locorum , et
temporum circumstantiis , quibus omnino deficiat
modus habendi Parochum , aut alium Antistitem
Græci Ritus .

Missio- §. 16. Neque etiam perperam timeant Mis-
nariorum sionarii sibi in Vinea Domini tamquam Opera-
Officia. riis tota die otiosis , et a bono opere torpenti-
bus , nullam , vel exiguum occasionem impen-
dendi laboris esse relictam . Prædicandum est
ab illis sanctum Christi Evangelium , et do-
cenda Mysteria Christiano Homini necessaria ad
æternam salutem ; explicanda vitia , quæ de-
clinare , virtutes , quas sequi oporteat ; adhi-
benda medela sauciatis per Sacramentum Pœ-
nitentiæ ; Tum alia quoque administranda sunt
Sacra menta in subsidium Presbyterorum Ritus
Copti ; nihil demum derelinquendum est , quod

ad Animarum salutem , et Religionis incremen-
tum pertinere possit. Potissima tamen sollici-
tudo conferenda est , ut Sacerdotes Copti a
Fidei unitate , rectaque semita declinantes , er-
roris depulsa caligine , ad unionem , et am-
plexum Catholicæ Ecclesiae revocentur , eorum-
que numerus augeatur ; hoc enim pacto Vinea
Domini Sabaoth reflorescat , optatumque fru-
ctum salutis , benedicente Domino , dabit in
tempore suo.

ANNO
1745.

§. 17. Ad tertium , et quartum Dubium gra-
dientes , pro facilitiori et accuratiori illorum exa-
mene juvat præmittere , verificare practice et Ad III. et
in concreto apud Coptos , quod in abstracto , IV. Dub.
et pro suo ingenio disputant inter se Latini Copto-
Theologi , et Canonistæ , de Ordine sacro In- rum mos
fanti ante rationis usum , vel ante pubertatem fantium.
collato. Præmaturam hujusmodi Ordinationem
apud Coptos veteri usu , et disciplina inva-
luisse testatur Pater Thomas a Jesu dicto *Oper.*
de Conversione. Gent. lib. 7. pag. 361. Conferun-
tur , inquit , *Ordines excepto Presbyteratu , omni*
ætati , etiam immediate post Baptismum Par-
vulis , simulque dantur Tonsura , et quatuor Gra-
dus , et Diaconatus , et Subdiaconatus ; nec hisce
conferendis interstitia , vel tempora particularia
determinata sunt. Ubi Sacros Ordines recipiunt ,
castitatem , et abstinentiam pollicentur , jejunare
videlicet diebus Mercurii , et Veneris , et tem-
pore Adventus , et Quadragesimæ , etc. Insuper
etiam Quadragesimæ Apostolorum Petri , et Pauli ,
et Assumptionis. Quando autem Infantulis , aut
Pueris , Sacri Ordines conferuntur , pro eis sport-
dent ; et haec vota obseruant ipsorum Parentes ,
donec decimum sextum ætatis Annum , aut cir-
citer exegerint.

§. 18. Hanc quoque vigentem inter Coptos Deeodem.
consuetudinem assumendi ad Ordinem Dia-
conatus constitutos in ætate infantili , confirmat
suo testimonio Carolus Franciscus a Breno *in*
Manuali Mission. Oriental. tom. I. lib. 3. cap.
2. num. 5. idemque usus evincitur in Literis

P O N T. P. Bernat Missionarii Societatis Jesu datis anno
A. V. 1706. Cairo ad P. Solerium , magni nominis ,
probataeque doctrinæ Bollandistam : memoratis
in iisdem literis *Copthorum* , seu *Jacobitarum*
moribus et institutis , advertit , Diaconos pro-
motos in ætate sex vel septem Annorum , in
immensum excreuisse numerum , cæteroquin
necessarium , ne Ecclesia debitum fraudetur ob-
sequiis ; neve Divina Mysteria absque decenti
Ministrorum cultu et frequentia celebrentur ,
quemadmodum videre est *in continuatione Bol-
landi tom. 5. Mens. Jun. p. 132.*

Ætas in Ecclesia Occidentali diversos Ordines , et Ministrorum Gradus fuisse institutos , et in sua rite tempora dispositos . Prima etenim Tonsura initiandi sint prædicti usu rationis ; qui in septimo ætatis Anno præsumitur . Minoribus vero Ordinibus licet determinata ætas a Sacris Canonicibus præstituta non sit , adhuc a septimo ad decimum quartum Annum conferri solent , concurrentibus tamen in Ordinando qualitatibus desideratis a Tridentino sess. 23. *de Reform.*

cap. 5. et 11. Porro ejusdem Tridentinæ Synodi lege cautum est , ad Subdiaconatum ætatem vigesimi secundi Anni , ad Diaconatum vigesimi tertii , ad Presbyteratum vigesimi quinti , ad Episcopatum trigesimi esse necessariam ; eo tantum inter Sacros Ordines et Episcopatum recurrente discrimine , quod pro Sacris Ordinibus satis sit unius , vel alterius respective Anni inchoatio , pro Episcopatu vero complementum trigesimi Anni requiratur .

Ordinatio §. 20. Si tamen in hujusmodi provide insti-
Infantis tutarum Legum contemptum contingeret for-
est illicita tasse ab Episcopo legitima auctoritate suffulto
sed valida non solum Minores , sed etiam Sacros Ordines
Infanti conferri ; concordi Theologorum , et Ca-
nonistarum suffragio definitum est , *validam* ,
sed *illicitam* censeri hanc Ordinationem , dum-
modo nullo laboret substantiali defectu ma-
teriæ , formæ , et intentionis in Episcopo Or-

dinante; non attenta contraria sententia, quæ A N N O
raros habet Asseclas, et quæ supremis Tribu- 1745.
nalibus, et Congregationibus Urbis numquam arrisit. Æque tamen certum et exploratum est, At non
per hanc Ordinum collationem non subjici Pro- ouera Or-
motos obligationi servandæ Castitatis, nec aliis dini ad-
oneribus ab Ecclesia impositis; cum electio sta- nixa.
tus a libera cujusque pendeat voluntate, et Al-
tissimo nostra, non autem aliena, vota reddere
teneamur.

§. 21. Obsolevit enim vetus illa Ecclesiæ Di- Vetus di-
sciplina, quæ coacte, aut per vim Promotos sciplina
ad Sacerdotium, et Episcopatum, duro subjici- temperata
ciebat jugo servitutis, et observationis onerum est, quo-
et legum cuicunque Ordini impositorum, spreta ad promo-
quavis protestatione Ordinati, vel Promoti, vim.
contra vim illatam, sprætaque declaratione tos per
animi a suscepto Ordine abhorrentis. Insuper Et quoad
licet usque ad sæculum duodecimum consueve- oblatos
rint Parentes Filios in infantili ætate positos in Religioni.
sacris Monachorum Cœnobiis devovere, et Di-
vino Famulatui mancipare, perpetuo vetito
egressu e septis Monachorum; attamen mitigatione
ribus Clementis III. Cœlestini III. et Tridentinæ
Synodi Decretis abrogata fuit Lex illa, contra
quam naturæ, et liberi arbitrii jura clamare
videbantur.

§. 22. Non desunt tamen graves Theologi, Ratiha-
qui accuratori etiam examine rem intime scrut. post
tentur: Ajunt siquidem, Infantes promotos ad usum rationis e-
Sacros Ordines, ubi sui compotes jam fuerint, missa, au-
diserte esse interrogandos super intentione per- imponat
manendi, nec ne, in Ordine sibi collato. Si obligatio-
firma deliberatoque animo palam assenserint; neq. ser-
eo casu censem eos obstringi voto Castitatis; vandi o-
sin minus, licitum sit eisdem ad sacerdotalia vota uera.
transire, suspensa exercendi Ordinis potestate.

§. 23. Alium expendunt casum Theologi, Item de
Ordinis suscepti post usum rationis, sed ante Ordinato
pubertatem. Affirmant ita Ordinatum tunc so- ante pu-
lum obligari voto servandæ Castitatis, quando bertatem.
Ordinationem expresse ratum habuerit, vel tacite

P O N T.
A. V.

aliquo exteriori signo , puta quia ministraverit in Ordine suscepto , vel quia pensum diurnum horarum Canonicarum more aliorum absolverit : Quousque ratihabitio non superveniat , iidem Theologi nullam Ordinato imponunt obligacionem recitationis Officii Divini ; imo censem tamdiu interdictum exercitium Ordinis suscepti , quamdui Ordinatus in ætate impuberi attingat alteram ætatem a sacris Canonibus Promovendis rite præstitutam .

§. 24. Expensa huc usque in abstracto ad trahentes Legum Canonicarum , quibus Ecclesia Occidentalis informatur , facilem viam sternunt resolutioni non solum tertii Dubii , in quo quæritur : *An Diaconis Ritus Cophti licitæ sint primæ , et ulteriores Nuptiæ , sed etiam quarti , in quo quæritur : An dicti Diaconi teneantur Divinum Officium recitare .*

Ordina-
tiones In-
fantium
Cophto-
rum va-
lidæ.

§. 25. Et sane si Missionarii , qui Dubia proponunt , ultiro consentiunt , apud Coptos Ecclesiasticam Hierarchiam perseverare in suis Ordinibus , et gradibus apte dispositam ; si sacræ illæ Ordinationes nullo laborant substanciali defectu ex parte materiæ , vel formæ ; si demum , sublato illo , qui olim aderat , dissidentium opinionum conflictu , nemo est , qui hodie validam non fateatur Ordinationem a Ministro etiam Schismatico factam : necessario sequitur , ut quemadmodum in Ecclesia Occidentali *valide* conferuntur Ordines Sacri etiam Infantibus ; ita Coptis sacer Diaconatus Ordo in infantili ætate *valide* conferatur .

Sed non
imponunt
onera ,
absque
ratihabi-
tione.

§. 26. Imo si in Ecclesia Occidentali , ut præmissum est , exituntur ab obligatione recitationis Divini Officii non solum Pueri , sed etiam Impuberes assumpti ad Ordinem sacrum , nisi confirmata jam ætate suam Ordinationem expresse , vel tacite ratam habeant : Ex paritate rationis idem ferendum est in hac quoque parte judicium de Diaconis Ritu Cophto in tenera ætate ordinatis , recurrente in uno , et in altero

casu defectu liberi assensus , singulis ad elec- A N N O
ctionem , et professionem status necessarii. 1745.

§. 27. In Concilio Toletano II. relato *in Can. de Quare
iis, dist. 28.* ubi sermo instituitur de iis, quos præscribi-
voluntas Parentum a primis Infantiae annis Cle- tur explo-
ricatus Officio mancipavit, hæc disciplinæ re- ratio vo-
gula opportune præscribitur : Ut octavum de- luntatis ,
cimum ætatis suæ compleverint annum, coram ad nor-
Cleri Plebisque conspectu voluntas eorum de ex- mam Con-
petendo Conjugio ab Episcopo perscrutetur, qui II.
bus si gratia Castitatis Deo inspirante placuerit,
Subdiaconatus Ministerium , habita probatione
Professionis suæ , a vigesimo anno suscipiant
etc. Quibus autem voluntas, propriæ interrogati-
onibus tempore , desiderium nubendi persuaserit,
concessam ab Apostolo licentiam auferre non
possimus. Canonicae hujus sanctionis litera
aperte edocet, Infantes a Parentibus Ecclesia-
sticis Ministeriis dedicatos, exacto decimo octavo
anno ab Episcopo interrogari oportere , an ve-
lant in sancto perseverare proposito , vel tem-
porale inire Conjugium. Ab hujusmodi recte
agendi semita non deflectat Præfectus Missionis ,
sed Diaconos in prima ætate ordinatos aperte
interroget per se ipsum , si commode fieri pos-
sit; sin minus, per alium a se deputatum , et
quæ illorum sit mens et voluntas diligenter
explorebat.

§. 28. Hæc porro interrogatio , et inquisitio Quæ fiat
fiat postquam Diaconi Décimum Sextum ætatis expl. ag-
Annum excesserint ; consonum quippe est , Dia- no XVI.
conos eo tempore deliberare , quo , juxta Trid.
Decreta , in quacumque Religione tam Virorum ,
quam Mulierum solemnia Castitatis , Paupertatis , et Obedientiæ vota per Regularem Pro-
fessionem emittuntur. Si completo decimo sexto
anno Interroganti responderint , nolle diutius
in Diaconali Officio persistere ; liceat illis pri-
mum , eoque legitime soluto , alterum quoque
inire Matrimonium. Certiores præterea fiant ,
nulla Ecclesiastica lege , vel præcepto , ad re-

P O N T. citandum Officium Divinum , vel preces a Clero
A. V. Cophto usitatas compelli.

Qui sæcularia vota elegiis non prohibentur se- cundænu- ptæ. §. 29. Nec turpe videri debet , aut indecorum , tum ad iteratas Nuptias aperiri. Pro libertate secundi Matrimonii Sacræ clamant Literæ , et Doctoris Gentium saluberrima consilia. Ad Fœminas sermonem instituens Apostolus in *Epistola ad Romanos c. 7.* Si autem , inquit , mortuus fuerit Vir ejus , liberata est a lege Viri , ut non sit adultera , si fuerit cum alio Viro : Et in II. ad Corinth. cap. 7. Dico autem non Nuptis , et Viduis : Bonum est illis , si sic permaneant , sicut et Ego. Quod si non se continent , nubant ; melius est enim nubere , quam uri. Demum Epist. I. ad Tim. cap. 5. florentis ævi Viduas denuo ad Matrimonium , et ad sobolem procreandam hortatur , ne forte in contemptum Castitatis sordibus incontinentiæ coinquinentur. Qua freti auctoritate Orientalis Ecclesiæ Patres graviter erroris arguunt , et tamquam hæreticos damnant , qui putant , post primæ Uxoris obitum nefas esse ad secunda vota transire , ut videre est apud Petrum Arcudium de *Concordia Eccles. Occident. et Orient. lib. 7. c. 27.*

Contra , §. 30. E contra si Diaconi Ritus Cophti , eligen- completo decimo sexto anno , Interroganti , et perseve- illorum voluntatem inquirenti serio ac delibe- rante in responderint , velle se in adepto Ordine ministe- perseverare , et Ecclesiasticis vacare muneribus ; rio Eccle- eo casu sub districti severitate judicii Secundæ siae. Nuptiæ illis aperte interdicantur , clamante Apostolo , Ep. I. ad Tim. cap. 3. Diaconi sint unius Uxoris Viri.

Quibus inhibetur tas maxime puritas , sanctitasque deceat , pro- etiam om- vide *Canones Apostolici 17. et 18.* quos præcini- biga- pua veneratione , et cultu Ecclesia prosequitur , mia. prohibent Episcopis , Presbyteris , et Diaconis nedum *bigamiam propriam* , quæ profluit ex se- cundo Matrimonio , sed etiam *similitudinariam* ortam ex primo Matrimonio cum Vidua , vel

Corrupta , contracto. Disposita per Canones Apostolicos innovata fuerunt in *Canone* 3. Concilii Trullani ; cuius auctoritas licet in Ecclesia Occidentali recepta non sit, illam tamen Orientalis Ecclesia suscipit, et veneratur. Alexius Aristenius (magni nominis apud Orientales Auctor, quemadmodum Balsamon, et Zonaras inferiori loco citandi) praefati Canonis Trullani Glossator, ita scribit : *Illum qui binis impli-catus est Nuptiis post Baptismum, aut Pelli-cem retinet, aut Videlam, aut ab alio dimissam, aut Meretricem, aut Servam, aut Scenicam du-cit, non posse Episcopum, aut Presbyterum, aut Diaconum, aut Hypodiaconum fieri, juxta de-cimum septimum et decimum octavum Apostolo-rum Canones, decernunt.*

§. 32. P. Bernat apud Bollandistas *loc. cit.* Sub ade-propius ad rem accedens, testatur Diaconos ptigradus Cophtos vinculo secundi Matrimonii alligatos periculo. *adepto gradu excidere*, et ab Ordinis antea collati ministerio suspendi. Nec sane deest huic Disciplinæ satis firmum rationis præsidium. Cum enim Diaconi opportuno tempore interrogati, libero et deliberato actu voluntatis ratam Ordinationem habuerint, et novum quodam vitæ genus ratificando elegerint, ac professi fuerint; deliberato pariter voluntatis actu censendi sunt se subjecisse Legibus Ordini ratificato, et vitæ instituto necessario connexis, ac Legi præser-tim prohibenti secunda Connubia, et Bigamiam, adeo ut nefas sit a proposito resilire.

§. 33. Toti hactenus fuimus in examine se-cundarum Nuptiarum : Nunc vero aliqua *de moniis primis* attingenda sunt, ut singulis propositi Dubii partibus satis fiat.

§. 34. Quamvis antiquissimo tempore, ad au-gendam Clericalis Militiæ Sanctitatem, utraque Ecclesia Occidentalis, et Orientalis æque præ-scripserit, nedum Presbyteros, sed alios etiam in SS. Ordinibus constitutos in perpetuo Cœlibatu versari debere, et hanc custodiendæ Ca-stitatis obligationem numquam remiserit alia- Disci-plina Ec-clesiae Oc-cid. et Or. quoad Cœlib. Sa-cr. Mi-nistrorum

P O N T.
A. V.

rum Mater et Magistra Romana Ecclesia : Secus tamen contigit tractu temporis in Ecclesia Orientali, ut aperte evincitur ex *Can. aliter dist. 31. cap. quæsitum de pœnit. et remiss. et cap. cum olim. de Cleric. conjugat.* Quibus sanctionibus consonæ sunt Literæ Apostolicæ felic. record. Gregorii XIII. Prædecessoris Nostri datæ ad Patriarcham Maronitarum, legendæ apud Thomam a Jesu in supra memorato Opere pag. 490. ibi : *Cum Stephanus Papa tradat, Orientalium veterem esse traditionem, ut eorum Sacerdotes Matrimonio copulati sint, cumque id illis numquam interdixerit Ecclesia, nec videtur interdicendum Maronitis; Lex enim Cœlibatus semper gravis visa est Græcis, propterea Conjugium permisum est illis etc. Permittendum id itaque videtur Maronitis, dummodo ad Matrimonium non compellantur, qui cœlibes esse vellent, sed ad id potius pius hortationibus inducantur,*

Qnid apud Græcos. §. 35. Junguntur Matrimonio Græci in Minoribus Ordinibus constituti, et Uxore retenta, ad majores Ordines, et ad Sacerdotii gradum rite promoventur : Ubi tamen contigerit, eos in Statu Cœlibi Sacris Ordinibus insigniri, a quacumque spe contrahendi Matrimonii dejiciuntur, ut fuse edocet *Gloss. in Can. Diaconi dist. 28.*

Nuptiæ post susceptum Diaconat. interdictæ. §. 36. Quin obstet declaratio, et protestatio de expetendo Conjugio in ipsa susceptione Ordinis Sacri emissa a Diaconis, qua concurrente, compatibiles videntur Nuptiæ cum simultaneo Diaconatus Ministerio, ad præscriptum *Canonis 10. Concilii Ancyranî, relati in Canon. Diaconi, dist. 28, Quicumque Diaconi constituti, in ipsa ordinatione protestati sunt, et dixerunt, oportere se Uxores ducere, cum non possint sic manere, ii si Uxorem postea duxerint, in ministerio maneat, eo quod hoc sit illis ab Episcopo concessum; si qui autem, hoc silentio præterito, et in Ordinatione, ut ita manerent, suscepti sunt, postea autem ad Matrimonium venerunt, ii a Diaconatu cessent; Siquidem Balsamon, qui Canonem*

Canonem illum accurate expendit, expresse Anno
1745.
rejicit in illo disposita, inquiens: *Hunc Canonem ne sequaris; et innixus solidiori doctrinæ Sexti Canonis Synodi Trullanæ, inefficacem esse concludit assensum dictæ protestationi quoquo modo præstatum ab Episcopo Ordinante: Sextus enim Canon (sunt illius verba) Synodi in Trullo deponendos decernit Presbyteros, et Diaconos, qui post Ordinationem matrimonium contraxerint. Quod fit enim contra Canones, non ex permissione Episcopali, nec ex eo tantum, quod tacuerint, concedetur, ut quod consistere nequit.*

§. 37. Eadem est quoque Sententia Zonaræ Confir-
matur.
de Canone supra relato Concilii Ancyranī; imo ad removendam antinomiam duorum Canonum, nempe Ancyranī, et Trullani, qui inter se colliduntur, sextæ Synodi Decreta sequenda proponit: *Cum igitur sibi in vicem hi Canones manifeste adversentur, sextæ Synodi Canon, qui et posterior fuit, et magis cum Apostolico Canone consentit, servari debet: Nec diversimode etiam sentit Aristenius, qui in hoc auctoritatum conflictu adhæret partibus Concilii Trullani; Ait enim: Sed huic Canoni opponitur sextus sextæ Synodi Canon, non omnino ei, qui Cœlebs ad Hypodiaconi, aut Diaconi, aut Presbyteri gradum venit, concedens Matrimonio sibi Fœminam conjungere, sed eum, qui hoc ausus fuerit, deponi jubens. Et vim retinet ille Canon; sed hic in desuetudinem abiit.*

§. 38. Diu multumque agitata est inter Theologos controversia illa, plena jurgii, ac dissidii: Matrimoniū
Diaconi
Græci, et
illicitum
et nullum
An solum illicitum, vel potius illicitum et invalidum reputari deberet Matrimonium initum in Ecclesia Orientali post collationem Sacrorum Ordinum, quemadmodum nullum et irritum reputatur in Ecclesia Occidentali. Placuit sane pluribus, validum, sed illicitum censeri debere hujusmodi matrimonium, tum quia Canonicæ Sanctiones, et Decreta Ecclesiæ Occidentalis illud irritantia protendi non possunt indolē sua ad Ecclesiam Orientalem; Tum quia Canones

P o w r. Synodi Trullanæ, quorum semper a Græcis com-mendata fuit auctoritas, nullibi expresse an-nullant, et irritant matrimonium post Sacros Ordines contractum. Strenue contra pugnarunt alii pro omnimoda invaliditate: Et saniori certe consilio; utpote tuentes sententiam majoribus suffragiis suffultam, et menti Congregationum Urbis consentaneam. Nullitatem Matrimonii satis erui posse judicarunt ex ipso *Can. 3. Concilii Trullani his verbis: Eis nefario videlicet dis-soluto Conjugio.*

Consentit **auctoritas** §. 39. Favet etiam eidem Sententiæ auctori-tas Imperatoris Justiniani, qui in Cedice a Imp. Ju-stiniani. Gothofredo illustrato lib. 1. de *Episcop. et Cleric.* Novell. 45. hujusmodi Nuptias nefarias, et in-cestuosas appellat; et soboli inde proereatæ no-tam illegitimatis, et turpem Paternæ incon-tinentiæ maculam inurit. Et licet in Juribus Ecclesiasticis Potestati Laicæ sola reicta sit gloria obsequendi, non auctoritas imperandi; in subjecto tamen casu loquitur Imperator re-lative ad SS. Canones, ibi: *quæ et Sacris visa sunt Canonibus.*

Copti in §. 40. Omnia itaque in unum perstringentes, infantia si, ex hucusque dictis, Græcis ad Ordines Sa-Ordinati. croes jam promotis expresse vetitæ sunt non Matrim. solum *secundæ*, sed *primæ* etiam Nuptiæ; pari-inire ne-queunt, post rati-habitio-nem. Diacoris ordinatis in tenera ætate celebratio *quarumcumque Nuptiarum*, postquam ipsi in ætate jam confirmata, serio deliberatoque animo consensere in Ordinationem iamdiu susceptam, illamque publica declaratione ratificarunt; proindeque Patribus Missionariis omnis adimitur po-testas super hoc dispensandi.

Etiām §. 41. Nec opitulari quoquo modo potest post eju-dicatum Schisma. Coptis salutare propositum ejurandi Schismati-corum errores, seque devovendi ex animo unioni Catholicæ Romanæ Ecclesiæ. Si enim Divina tantum adspirante aura, nulloque hu-mano impellente consilio, in piæ Matris gremium se receperint, et ad Nos confugerint; facile

etiam intelligent, ejusdem Catholice Ecclesiae Disciplinæ et observantia eos conformari oportere; Ideoque subjici legi Coelibatus, quam Promoti ad Ordines Sacros, sive Latini sint, sive Græci, in Romana Ecclesia sancte et inviolate custodiunt.

§. 42. Imminet etiam Diaconis ratam habentibus suam Ordinationem onus dietim recitandi Officium Divinum; de quo instituitur quæstio in quarto Dubio.

§. 43. In Ecclesia Occidentali imposita est Presbyteris, Diaconis, et Subdiaconis dicta obligatio, quamvis nullum Ecclesiasticum Beneficium fuerint assequunti. Cohæret enim Ordini eam immo-
Sacro diurnum pensum Horarum Canonistarum; ponit Sa-
Illudque veteri traditione acceptum, et immemorabili consuetudine in more positum fuisse,
docet communior Theologorum opinio.

§. 44. Quantum assequi potaimus conjectura, et testimonio Monachorum Ritus Copti in Urbe degentium, quos ea de re percunctari non prætermisimus, Diaconi, Subdiaconi, et Presbyteri Ecclesiae Orientis nulla lege expressa, Canone, aut Concilii Decreto adiunguntur ad recitationem Officii Divini; quia vero positi in hujusmodi ministerii gradibus tenentur Omnipotenti Deo orationes, et sacrificium laudis offerre, etiam apud Orientales laudabilis invaluit consuetudo recitandi Divinum Officium.

§. 45. Memoriæ proditum est, Patriarcham Maronitarum plura proposuisse Dubia Prædecessori nostro Gregorio XIII. ut supremo illius, et Apostolice Sedis judicio definitarentur. Legitur §. 6. hoc potissimum: *Creamus, inquit Patriarcha, Pueros quinque vel sex Annorum Subdiaconos, sine obligatione legendi Horas Canonicas: En Apostolica Definitio relata in sœpe memorato Opere P. Thomæ a Jesu: Tenentur etiam omnes Ordinati ad Horas Canonicas, saltem illi Nationi consuetas, et a Viris doctis recognitas, non solum Beneficiati, sed etiam qui sunt in Sacris, sine Beneficio.* Qua de re, si Disciplina

Quæ le-
gis vim
habere de-
bet; ut
definitum
fuit de
Maronitis

P O N T. A. V. Ecclesiæ Orientalis subjicit obligationi et præcepto recitandi Officium Divinum *more Nationis* generatim omnes in Sacro Ordine constitutos ; Eadem sane obligatio , idemque præceptum persolvendi Horas Canonicas *more suæ Nationis* afficiet Diaconos Coptos , qui per solemnem ratificationem tempore habili emissam denuo assensum præstitere Ordini Sacro in infantili ætate suscepto.

Præmissa §. 46. Satis hæc videri possunt pro examine quatenus tertii , et quarti Dubii , semper tamen præ occupatis habita firmiterque retenta hypothesi , quod quæstio usque modo instituta referenda sit ad Diaconos ordinatos in prima ætate Ritu Copticō inter Schismaticos , qui post redditum ad Orthodoxam Ecclesiam , et post ratihabitionem Ordinis factam apud Catholicos in Statu cœlibi , vindicent sibi postea legitimi Jura Conjugii .

De his §. 47. At suspicari Nobis non temere licet , qui Ordinarius in praxi alium dari casum a præmissa nationem hypothesi longe diversum . Sæpissime etenim contracte ratiocinantur , a Diaconi apud Schismaticos in ætate tam ha- infanti ordinatis , ubi ætas adolevit , ratam buerunt , haberi apud eosdem Schismaticos Ordinatio- et Nuptias contraxentes , si non expresse , saltem tacite , v. gr. mi- runt , ante nistrando in Ordine suscepto ; et ab ipsis sub- ejuratum inde contrahiri Matrimonium . Demum ab erro- Schisma- ribus ; in quibus versantur , querunt in sinu Catholicæ Ecclesiæ salutare perfugium , sub spe tamen obtinendæ Dispensationis super Matrimo- nio jam inito ut in statu conjugali legitime perseverent .

Hi stricto §. 48. Casus iste quo frequentior est , eo eti- jare ab iam explicatu difficilior . Etenim si , ad tramites Uxoribus jam expensarum rationum , ipso jure irrita sunt separandi Matrimonia post Ordinem Sacrum contracta , necessario sequitur , Diaconos in redditu a schis- mate ad unitatem Ecclesiæ non posse pedes te- nere in diversis , unum in Divinis , alterum in carnalibus , sed illico separari debere , a quo- vis Uxoris consortio . Quis erit tamen , qui non agnoscat ac fateatur , hanc separationem gravem

obicem obtrudere properantibus in viam salutis, ac plurimum obstare, ne inita de Conversione consilia ad exitum perducantur.

§. 49. E contra vero si facile cum Diaconis dispensetur in Matrimonio post Sacrum Ordinem eocontracto (quod tamen omnino novum, ac insitatum non esset, ut perperam nonnulli arbitrantur), ineluctabiles sese objiciunt difficultates in dicta dispensatione exequutioni demandanda. Siquidem cum apud Fideles, etiam Ecclesiæ Orientalis, nulla sint et irrixa Matrimonia post Ordines Sacros celebrata; dispensatio grave illis scandalum ingereret, et acerbe querentur, maximum infligi vulnus Ecclesiasticæ Disciplinæ.

§. 50. Insuper cum res sit de matrimonio in radice nullo; Dispensatio suffragari non posset, nisi renovato, ac denuo in faciem Ecclesiæ rite præstito a conjugibus consensu. Hanc vero renovationem consensus novam omnino putarent Cophti, vel fortasse refugerent, tamquam plenam aleæ; probe intelligentes, unum, et alterum. Conjugem posse pro libito abstinere a præstando assehusu, immo potiri facultate sese in libertatem vindicandi.

§. 51. Cæterum, ut mox innuimus, indubius Ecclesiasticæ Historiæ monumentis edocemur, aliæ dispensatum fuisse, ut Orientales ad Unitatem redeuntes perseverarent in fœdere Matrimonii post Saeros Ordines contracti. Exemplum hujusmodi Dispensationis exhibent Apostolicæ Literæ fel. rec. Innocentii IV. Prædecessoris Nostri Anno 1244. datæ ad Magistrum et Priorem Fratrum Prædicatorum Terræ Sanctæ, quibus idem Pontifex inter alia indulget, ut per Fratres dicti Ordinis, *Qui deputantur ad prædicandum Jacobitis, Neostritis, Giorgianis, Græcis, Armenis, Maronitis, Mossolinis, aliisque Nationibus in Partibus Orientalibus constitutis etc.* dispensari valeat, ut illi ex Nationibus numeratis, qui post susceptionem Sacrorum Ordinum, vel in gradibus, et casibus a Divina minime Lege

An expediat dispensationem concedere.

Si dispensetur, necessaria esset renovatione consensus

Facultas dispendi a S. Sede concessa.

PONT. A. V. *prohibitus, Matrimonia contraxerunt, remaneant in eisdem.* Extat dictarum literarum Exemplar authenticum Romæ in Archivo Ordinis, exscriptum ad fidem Autographi asservati in Cœnobio Viterbiensi, ut videre est in novissimo Bullario Dominicano, edito et illustrato ab Antonino Bremond dieti Ordinis Almonio tom. I pag. 136.

Suspensus Re-solutio. §. 52. Sed hæc exempla tanti non sunt, ut statim ea sequi velimus. In hoc gravi negotio, in quo multa desunt, quæ scitu dignasunt, hæremus adhuc; et præcipuum Pontificiæ sollicitudinis munus esse intelligimus, nihil intentatum relinquere, quod ad singulas circumstantias enucleate assequendas pertinere possit.

Missio-narii ju-bentur circa sub-jecta ca-pita di-stinctè re-serre. §. 53. Partes erunt igitur Vicarii Generalis, ac Præfecti Missionis, cæterorumque Missionariorum, ad quos præsentem Instructionem deferriri volumus, Articulis infra subjectis congreguum ac dilucidum exhibere responsum, Nosque certiores quam primum efficere, ut tandem firmo, ut ajunt, pede deliberaare possimus.

I. An spes ulla affulgeat proximi redditus aliquius Episcopi ad sinceram cum Catholica Ecclesia Unitatem.

II. An rebus in eo, in quo hodie sunt, statrumanentibus, expediatur, tribui uni, vel pluribus Presbyteris facultatem extraordinariam administrandi Saeramentum Confirmationis: Cui, vel quibus dicta facultas tuto delegari possit, ut Sacro Chrismate præcipue liniantur Filii orti a Parentibus Catholicis post hæresim ejusratam, et abluti Sacro Baptismate, saltem a Sacerdote Latino.

III. An in casu concessionis hujusmodi facultatis expediatur monere Sacerdotes, ne ea utantur administrando Confirmationem Infantibus immediate post Baptismum (nisi in casu necessitatis), sed in ea tantum ætate, qua Confirmandus virtutum Sacramenti valeat mente percipere

IV. An Diaconi Ritus Copti attingant hodie eximum illum numerum , qui a Scriptoribus præfertur. An Diaconi ordinati in ætate puerili, ministrent adulti in Ordine suscepto , et in statu cœlibi , ita ut inferri possit , eos ante Nuptias ratam Ordinationem habere ; Cùm comper-tum sit , teste P. Benart , eos a Puer functio-nibus Ecclesiasticis assuescere , et in magno nu-mero ordinari , ne aliquando desint , qui Ecclesiae Ministeriis operam navent .

V. An et quomodo tolli possit , et radicibus extirpari abusus conferendi Ordines ante legi-timum tempus , et induci , quoad ætatem Or-dinandorum , observantia Decretorum Concilii Tridentini , quam in casu simili , ad Catholicæ Fidei præsidium , et Disciplinæ Ecclesiastice augmentum , Gregorius XIII. plurimum com-mendavit Patriarchæ Maronitarum in illis ver-bis : *Inducendi sunt Maronitæ , ut Concilii Tri-dentini Decreta obseruent sess. 23. cap. 12.*

VI. An plus commodi et utilitatis vel potius scandali et detrimenti allatura sit rei Catholicæ Dispensatio super Matrimonio inito post Ordines Saeros , libratis in utramque partem omnium rationum et circumstantiarum momentis .

§. 54. Enixe demum expetimus ea omnia , Adhorta-quæ Evangelici Præcones , ad Animarum salu-tio-tem , ad Catholicæ Fidei propagationem , et spi-rituale solatium Nationis illius , quam intima complectimur charitate , opportuna esse cognoverint. Interim Deum , a quo sancta desideria ; recta consilia , et justa sunt opera , enixe rogan tes , ut Ovibus , ac Pastoribus suorum charis-matum dona multiplicet , eisdem optati eventus auspicem , Apostolicam Benedictionem ex animo impertimur .

Datum Romæ apud Sanctam Mariam Majorem Dat. die die iv. Maii MCCXLV. Pontificatus Nostri Anno 4. Maii Quinto. 1745.

P O N T.
A. V.

CXXX.

DE JEJUNII DISCIPLINA

Conservanda, vel reintegranda. De dispensationibus generalibus pro Oppidis, aut Diocesibus integris, nonnisi certa ratione, et justa de causa, petendis, et concedendis.

Venerabilibus Fratribus Patriarchis, Primatebus, Metropolitanis, Archiepiscopis, et Episcopis universis, gratiam et communionem Sedis Apostolice habentibus.

BENEDICTUS PAPA XIV.

Venerabiles Fratres, salutem, et Apostolicam Benedictionem.

LSolicitudo LIBENTISSIME quidem amplectimur, quæ Nobis Pontificis offeruntur, occasiones ad Vestros animos ex proficio servandos, ut Ecclesiasticæ disciplinæ reparandæ sedulam curam conferatis: Etenim Summi Pontificatus dignitati, ad quam Nōs, licet immerentes, evecti fuimus, conjunctam esse intelligimus sollicitudinem aliarum Ecclesiarum, Nobisque commendatam, qui plane tenuitatem virium nostrarum non ignoramus.

Jejunio. §. I. Cum itaque præsentium literarum ar rum ob gumentum totum sit de Jejunio, quod tempore servantia Quadragesimæ, veteri Ecclesiae instituto ac lege, a Concil. Trident. Fidelibus indicitur; supervacaneū ducimus longam orationem conficere de Quadragesimæ Institutione, et Patrum, et Conciliorum omnes super hac de re in medium proferre auctoritates. Difficile id quidem Nobis parum videretur: sed potius alienum, et nullo modo consentanum Vobis quos doctrinæ laude, Canonum, et Sacrae Historiæ cognitione præstantes arbitramur.

ANNO
1745.

Porro ad scribendas has literas adducti fuimus gravissimis illis verbis Tridentinæ Synodi, quæ sess. 25. de *Reformat.* præcipit Episcopis, omne studium impendere, ut Fideles ipsorum cursæ traditi magna religione perficiant ea, quæ a Sacris Canonibus præscribuntur: *Ut illis omnibus, et iis præcipue sint obsequentes; quæ ad mortificandam carnem conducunt, ut ciborum delectus, et jejunia.*

§. 2. Ubi primum Bononiensem Ecclesiam Pontificis administrandam suscepimus (ad quam beneficio sententia Clementis XII. fel. rec. ab Sede Ancomitana translati fuimus) Mandatum evulgavimus (quod Libro primo Institutionum Nostrarum pro Viris Ecclesiasticis decimoquinto loco continetur):
In illo plures difficultates indicavimus, ob quas minime solvendos a Jejunii legibus putabamus illos, qui ob legitimam causam, et legitima prius auctoritate interposita, quadragesimæ abstinentiam non observarent, minime, inquam, solvendos a jejunio, ita ut liceret ipsis quolibet die mensam bis instituere, non unica vice, vespertina superaddita Refectione, quæ permitti jejunantibus consuevit.

§. 3. Tandem in hac Pontifícia Sede collocati, Leges ad rem totam in examen iterum revocavimus, et eas diri- præstantissimis quoque Viris demandavimus, ipsam diligenter accurateque perpendere, ac suas deinde opiniones Nobis exponere. His peractis, hujusmodi controversiæ finem tribuere constituimus, illudque decrevimus, ne ulla in posterum, sive peculiaris, sive generalis pro aliqua Civitate, vel Oppido concedatur facultas adhibendi carnes ad mensam tempore Jejunii, vel Quadragesimæ, nisi conditio servandi Jejunii, sive unius comedionis, interponatur; et illum quoque monitum addatur, nequaquam licere mensam eandem carne, ac piscibus instruere. Evidem declinatis hac ratione nimium implicatis quæstionibus, existimavimus, unicam singulis diebus comedionem inducere illis etiam, qui carnis uti, cum Jejunium indicitur, rite

P O N T.

A. V.

obtinuerunt ; et pravam illam consuetudinem, quæ apud multos jam nimis invaluerat , penitus evellere , afferendi nempe carnes in mensam cunapiscibus , postquam ipsi Quadragesimalis abstinentiæ præcepto soluti fuerunt , ob eam potissimum causam , quod grave detrimentum saluti ab esu piscium accipient .

Quæ execu-
tioni
mandan-
tur ..

§. 4. Hæc apertissime constant ex nostris Apostolicis Literis , quas in forma Brevis dedimus ad omnes Episcopos Orbis Catholici anno 1741., quarum prima incipiunt : *Non ambigimus* ; alteræ vero : *In suprema*. Nos profecto nulli unquam elargiti sumus vesci carnis , cum tempus Quadragesimæ , sive aliud Jejunium præcipitur , nisi indicta , scriptaque conditione , quam superius commemoravimus . Maximam pariter lætitiam percepimus , cum redditæ Nobis fuerunt plures Epistolæ , ac Mandata vestra , Literis nostris Apostolicis omnino consentanea , quibus pro virili parte contendistis adducere Populos vobis subiectos , ut propositam in illis disciplinam pie servarent .

Excitatte
difficulta-
tes per or-
genum
Poeniten-
tiariæ A-
post. sol-
vantur.

§. 5. Interim promulgatis iisdem Apostolicis Literis , quas paulo ante nominavimus , plures cavillationes excitatæ sunt a nonnullis , uti Nos antea facili conjectura suspicati fuimus . Plures etiam quæstiones propositæ Nobis fuerunt , exigui quidem ponderis ac momenti , quemadmodum Nos opinamur ; cum illæ , vel ipsius Legis verbis , vel sensu penitus ocorruant ac dissolvantur . Attamen Sacro Tribunali nostræ Pœnitentiariæ , rerum hujusmodi conseio ac peritissimo , easdem quæstiones expendendas commisimus , quibus omnibus plene cumulateque , quoties opus fuit , satisfecit .

Archiep.
Compo-
stellæ
plura du-
bia prope-
mita.

§. 6. Archiepiscopus Compostellæ , in Hispaniarum Regnis Primus Inquisitor , nuperrime vita funotus , longam ad Nos dedit Epistolam , qua plures recensebat difficultates , quæ Literis nostris Apostolicis adversabantur , quominus executioni mandarentur ; eo quod nonnulli Theologi in diversas opiniones ac sententias abirent

in solvendis quibusdam quæstionibus, quibus Literæ nostræ Apostolicæ causam et occasionem præbebant; ac proinde de illis Judicium nostrum exquirebat; Evidem Archiepiscopi Literæ Nos gravissimis ac difficultim temporibus ocupatos deprehenderunt. Attamen, dum quæstiones in ipsis expositas percurrimus, visum Nobis est non quidem expeti, ut iis quæstionibus responsum fieret, ipsisque solutis, nullum impedimentum, sive obstaculum nostris Literis Apostolicis superesset; sed potius ut objectis cavillationibus ad optatum finem ipsæ minime adducerentur. Accedit etiam, quod Epistola Archiepiscopi multis argumentationibus, et obscuris vocibus redundabat: quamobrem, licet plures hortarentur, ne ullum Archiepiscopo responsum redderemus; illi tamen satisfecimus, res præcipuas ex ejus litteris delibantes, et quæstiones omnes ad certum numerum redigentes. Quibus Pontifex satisfecit Primum nostris occupationibus tribuendum te per literas statuimus, quod tarde ipsi responsum dare. Apost. mus, ejus studium commendavimus, etiam magnopere probavimus, quod anceps ae dubius ad hanc S. Sedem confugerit, ut consilium exposeret: Deinde prolatis quæstionibus satisfacere non prætermisimus, illam tamen monentes de instituto Summorum Pontificum, qui leges condere solent, disciplinam decernere, neque ullam habere rationem illorum, qui dubitandi causas objiciunt, ut quæ constituta sunt, perturbent ac evertant.

§. 7. Vix redditis Literis, Archiepiscopus paulo post vitæ cursum absolvit: Itaque non immemo rito suspicamur, responsa Nostra, quæ literis bentur in continebantur, haud cognita fuisse et perspecta similibus illis, qui quæstiones excitaverant. Post hæc alii pariter ex Hispanis Episcopis nonnullas ex iisdem quæstionibus Nobis proposuerunt; quare iisdem responsis usi sumus, quæ tradita prius Archiepiscopo Compostellæ a Nobis fuerant. Non defuerunt etiam præstantes inter Italos Theologi, qui Literas nostras Apostolicas datae

PONT. anno 1741. egregiis commentariis illustrarunt :
 A. V. Idem contigit Responso, quod fecinus Archiepiscopo Compostellæ die 8. Julii 1744., quod sane integrum suis Libris præfigendum curaverunt.

Earum §. 8. At quoniam Libri ejusmodi ad Vos fortasse nondum pervenerunt, vel curis aliis diplum E. stenti illos percurrere minime potuistis, his Li-piscopis teris Encyclicis adjungimus illas pariter, quas (uti dictum sæpius est) ad Archiepiscopum Compostellæ jam pridem scripsimus, ut quæ disciplina Vestris in Dioecesibus tenenda sit, plane cognoscatis, ac ne Vos deterreant difficultates, si quæ a captiosis hominibus concitentur.

Sequitur tenor. Apostolici Brevis superius impressi n. IC. vol. II. pag. 284.

Quæstionib[us] hi-nostro fecisse videmur, ne illi, quibus licet car-sce subla-nes edere, cum Jejunium tempore Quadrage-tis alii abusus tollendi. §. 9. Cum hæc ita se habeant, satis muneri mensam patientur, neve cavillationes perscrutentur, ut legi tenebras offundant. Pauca ta-men adhuc supersunt, quæ remedium a Nobis depositum.

Dispensatio[nes] generales pe petun-tur. §. 10. Siquidem advertimus jam multis ab-sationes hinc annis non solum plures in qualibet Italiae simili abstinentia, sed etiam magno studio con-tenditis, ut universam Civitatem totamque Dio-e-cesim eadem abstinentia liberemus. Hinc factum est, ut in quibusdam Civitatibus ac Dioecesibus jam per multos annos Fideles universi, absque ullo discrimine, carnibus per Quadragesimam utantur.

Quid inde timen-dum. §. 11. Id quidem maximam Nobis afferit sollicitudinem, eo quod deprehendimus certis Testi-moniis, in quibusdam Regionibus Septemtrio-nis, toto Quadragesimæ cursu, lactis et ovorum usum libere permitti, quia per plures annos eandem facultatem petierint, et ab Sede Apo-stolica consecuti fuerint : quamobrem illi Populi

sibi in animum induxerunt, non esse rursus ad A N N O
1745.
Pontificem confugiendum pro hujusmodi facul-
tate impetranda, sed priores concessiones sin-
gulis annis acceptas sufficere, ut lactis et ovorum
consuetudo per Quadragesimam comprobetur.

§. 12. Præterea maximi facienda esse ducimus Conc.
Trid.
mens cir-
ca dispen-
sations.
ea verba Trident. Conc. Sess. 25. cap. 18. de Refor. Sicuti publice expedit, *Legis vinculum quandoque relaxare, ut plenius, evenientibus casibus, et necessitatibus, pro communi utilitate satiatum; sic frequentius Legem solvere, exemplo que potius, quam certo personarum, rerumque delectu, potentibus indulgere, nil aliud est, quam unicuique ad Leges transgrediendas aditum aprire.*

§. 13. In Literis nostris Apostolicis, quas anno Pontificis 1741. ad omnes Catholicos Episcopos dedimus, sanctio
jam edita.
huic corruptelæ viam præcludere cogitavimus ea ratione, illisque verbis, quæ rursum hic subjicimus: *Debitum igitur Paternæ uniuscujusque vestrum sedulitatis et charitatis officium jure postulat, ut omnibus natum faciatis et annoncietis, nemini quidem sine legitima causa, et de utriusque Medici consilio, multitudini vero, veluti Populo, aut Civitati, aut Genti indiscriminatim integræ, nonnisi gravissima, et urgente necessitate, et in casibus per Sacra Canonum Statuta præscriptis, cum debita Apostolicae hujus Sanctæ Sedis reverentia, a Quadragesimali Iunio dispensationem, toties quoties opus fuerit, concedendam, nec audacter fidenterque usurpandam, nec superbe et arroganter ab Ecclesia, sicut alibi in more positum esse accipimus, esse postulandam.*

§. 14. Porro Nos hanc normam seuti sumus, Ratio
servata in
conceden-
dis Disp.
general.
cum multitudinem, veluti Populum, aut Civi-
tatem integræ, Quadragesimali abstinentia immunit declaravimus. In primis loci Episcopus id postulare a Nobis debuit, ac de gravissima, urgentique necessitate suum testimonium interponere. Deinde carnes minime permittæ fuerunt, si lactis, et ovorum usus satis esse videretur.

P O N T. A. V. Tum vero facultas edendi carnes tribui solum
consuevit, cum interposito Episcopi testimonio
id omnino necessarium judicaretur: nec suffi-
ciens necessitati remedium afferri constaret, si
ova solum, et lacticinia concederentur. Quoties
autem abstinentia Quadragesimæ nostra aucto-
ritate soluta fuit, certos tamen dies præscripsi-
mus, quibus integra abstinentia servaretur,
nempe diem Cinerum, dies quatuor temporum,
vigilias præcepto obeundas, dies Majoris He-
bdomadæ a Dominica Palmarum. Quandoque
recensimus etiam totam hebdomadam Cinerum;
Aliquando etiam indiximus abstinentiam Feriis
sextis, ac Sabbathis, etiamsi facultas a Nobis
tradita, lactis et ovorum usum solum comple-
cteretur. Postremo eam conditionem semper
addidimus, ne Jejunii lex unius per diem co-
mestionis ullo modo violaretur, ac ne simul in
mensa carnes et pisces apponenterentur.

Verifica- §. 15. Dura rationem hujus consilii nostri se-
tie cause rio perpendimus, haud plene acquiescimus, ob
ab Episco- eam sollicitudinem ac dubitationem, ne causa
porum ju- ab Episcopo loci prolata, quam Nos legitimam
dicio pen- credidimus ad solvendam Quadragesimæ absti-
det. nentiam, ejus naturæ fortasse non sit, quæ ve-
ram et urgentem necessitatem contineat. Quippe
illud Nobis semper ante oculos propositum ha-
buimus, ut nihil a ratione alienum, nihil in-
consulto ac temere faciamus. Hærent pariter
animo defixa Sancti Bernardi verba ad Ponti-
ficem Eugenium lib. 3. de Consideratione cap. 4.
Facitis hoc, quia potestis: Sed, utrum debeatis,
quaestio est et quomodo: Attamen fidem præsti-
timus iis, quibus præstanda fuerat, Episcopis
nempe locorum. Non enim alio pacto exerceri
potest sollicitudo peculiarium Ecclesiarum, ac
Diœcesum, nisi fides habeatur Episcopis, a qui-
bus illæ administrantur. Sed in posterum, ut
gravissimum hoc negotium tutius, quam fieri
possit, geratur, molestum vobis non sit; animum
advertere, quæ subjicimus.

§. 16. Nen ignoratis ab Innocentio III. Prædecessore Nostro Cap. *Consilium, de observatione jejuniorum*, inter causas legitimas solvendi abstinentiam a Carnibus jejunii tempore, reprobantem : *Præterea de illis, qui in Quadragesima, vel in aliis jejuniis solemnibus infirmantur, et petunt sibi esum Carnium indulgeri, respondemus: quod, cum non subjaceat legi necessitas, desiderium infirmorum, cum urgens necessitas exigit, supportare potes et debes, ut majus periculum in eis evitetur.* Idem statuerant multo ante Innocentium III. Patres octavi Concilii Toletani Can. 9. quod anno 653. celebratum fuit : *Quisquis absque inevitabili necessitate, atque fragilitatis evidentiis languore, seu etiam aetatis impossibilitate, diebus Quadragesimæ esum Carnium præsumperit attentare, non solum erit reus Resurrectionis Dominicæ, verum etiam alienus ab ejusdem diei Sancta Communione.... Illi vero, quos aut aetas incurvat, aut languor extenuat, aut necessitas arcitat, non ante prohibita violare præsumant, quam a Sacerdote permissum accipient.*

§. 17. Nemo est, qui non intelligat hujusmodi causas satis esse, ut aliqui a Jejunii legibus et abstinentia immunes existimentur; non autem, ut Populus, vel *integra Civitas idem Privilegium obtineat.* Quis enim sibi persuadere possit, Cives universos alicujus Urbis, vel Diocesis, eodem tempore gravissime morbo teneri, vel in eodem discrimine versari omnes, ut periculosam ægritudinem contrahant? Nisi forte eos morbos intelligamus, qui ab aëris intemperie, vel infectione promanant, de quibus paulo post verba faciemus. Quis credat unquam, Populum universum alicujus Diocesis vel communis languore penitus extenuatum, vel extrema senectute confectum?

§. 18. Neque vero causa sufficiens habenda est, ut aliqua Civitas, vel Populus abstinentia Quadragesimali liberetur, ipsique Carnes per di-

ANNO
1745.
Cause
cedendis
dispensa-
tionibus
personar-
ibus.

Aliæ om-
nino re-
quiruntur
pro gene-
ralibus.

P O N T. mittantur, si forte pisces, vel ova caro pretio
A. V. vendantur. Sicut enim Urbes habent egenos
 borumca- Cives, ita etiam opulentos; e quibus etiam alii
 ritas non vitæ sustentationem labore ac sudore sibi com-
 est causa parant; alii vero patrimonio ac divitiis satis
 sufficiens superque abundant. Itaque, si pro emendis pi-
 pro disp. scibus grave pretium solvendum sit, id quidem
 generali. egenis Civibus, non vero divitibus suffragatur.
 Id asserunt etiam nonnulli Theologi haud se-
 verioris disciplinæ, quorum sententiam recen-
 suimus Capite nono Libri tertii nostrarum In-
 stitutionum, quas Bononiæ Typis impressimus.

Nec Mili-
 tam sta-
 tiones.

§. 19. Illud etiam inane commentum prorsus existimari debet, solvendas esse abstinentia Quadragesimæ Civitates, vel Dioeceses, ubi exercitus versantur, eo quod Milites in iis locis permanentes abstinentiæ leges minime obseruant. Id potius animos Civium inflammare deberet ad jejunium rite religioseque suscipendum, ut nempe Milites tanta virtute temperantiae permoti, ipsorum exemplum sequantur. Illud solum pro legitima causa in medium proferri potest, Copias Militum tantam afferre Civitati penuriam herbarum, atque olei, licet Quadragesimæ Jejunio non obtemperent, ut harum rerum pretia summopere augeantur. Tunc autem eadem statuenda sunt, quæ paulo ante diximus, cum pisces, et ova cariori pretio comparantur.

Nec alia expeculia
 ribus cau-
 sis supra
 recensitis

§. 20. Igitur peculiares morbi, quamvis frequentes, in posterum pro causa solvendæ abstinentiæ non adducantur, nisi forte Civibus universis iidem morbi communes habeantur ob aliquam aëris corruptionem; neque in posterum herbarum, olei, piscium, et ovorum pretia tanti ponderis esse censeantur, ut omnis Civitas, vel Dioecesis, ab instituto Quadragesimæ Jejunio ac temperantia liberari contendat. Quod si veras, ac legitimas a Nobis causas ad hanc facultatem obtinendam expetitis, duas potissimum percensemus, quarum prima ex

jure Canonico, altera vero ab ipsa rerum magistra experientia deprompta est.

**ANNO
1745.**

§. 21. Innocentius III. quem superius nominavimus, eodem Cap. Consilium, de observatione jejuniorum, Archiepiscopo Bracarensi postulantibus, qua poena plectendos judicaret illos, qui tempore Quadragesimæ a Carnibus non abstinuerant ob summam rerum caritatem, et angustiam, ita ut plures fame enecarentur, respondit his verbis: *Cum autem quæsieris, quæ sit illis pœnitentia injungenda, qui diebus Quadragesimalibus, tempore quo tantæ famis inedia ingruebat, quod magna pars populi propter inopiam annonæ periret, carnes comedere sunt coacti; respondemus: quod in tali articulo illos non credimus puniendos.* Preces tamen Domino pro illis et cum illis effundas, ne ipsis aliquatenus imputetur; quia bonarum mentium est, ubi timere culpam, ubi culpa minime reperitur; Si quis hoc tempore Episcopus, adductus exemplo Bracarensis Antistitis, idem consilium perteret a Sede Apostolica, tanquam ineptus, ac rigor. Disciplina veteris simplex haberetur; Sed illo Ecclesiæ felicissimo sæculo maximi pendebatur, ut æquum est, Quadragesimæ præceptum. Hinc magna severitate inquirebantur illi, qui minime paruisserent, licet talis causa intercederet, ut liberi ab eodem præcepto viderentur: nec ulla ratio habebatur Virorum Principum, licet ipsorum incolumitas cum Reipublicæ felicitate conjuncta putaretur; uti Nos fuse ostendimus in decima quinta nostrarum Institutionum Libri primi. Sed iis omissis, et aliis bene multis, quæ in hanc rem congeri a Nobis possent, illud primum delibabimus ex responso Innocentii III. tunc Quadragesimæ abstinentia solvi posse integrum Civitatem, vel Diocesim, cum reipsa non suppetunt ea, sine quibus præceptum Quadragesimæ observari nequit. Itaque si revera in aliquo loco neque oleum, neque pisces comparari possint, tunc Incolis ejusdem loci permitti fas est, ut lacte, et ovis utantur: Si hæc

Causæ legitimæ I Deficien- tia pis- cium, olei etc.

P o n t . autem revera deficiant , tunc Carnis , salubris
 A. V. tamen , edendæ facultas concedetur , interposita
 semper jejunii servandi conditione.

Exemplum dis-
 pensatio-
 nis con-
 cessæ pro
 Insulis
 Americæ.

§. 22. Insula Sancti Dominici in America Me-
 ridionali in temporalibus paret Charissimo in
 Christo Filio nostro Ludovico Galliarum Regi
 Christianissimo , nec ei ullus præest Episcopus.
 Præfectus Patrum Societatis Jesu anno 1742. a
 Nobis quæsivit , an ex concessione sibi facta a
 Sede Apostolica dispensandi super esu carnium ,
 ovorum , et lacticiniorum tempore jejuniorum ,
 et Quadragesimæ , dici posset , sibi etiam datam
 fuisse facultatem dispensandi nedum particu-
 lares personas , sed etiam multitudinem homi-
 num , et omnes sui districtus Incolas , quando
 coram Deo id expedire judicasset : habitoque
 responso , facultatem ei fuisse concessam dispen-
 sationem indulgendi particularibus hominibus ,
 non autem multitudini hominum , et omnibus
 Incolis sui districtus , pro concessione exoravit.
 Pro causa exposuit beneficem piscium qualita-
 tem , exiguum piscatorum numerum , qui longe
 ab Insula piscantes , pisces deferebant aut fœ-
 tentes , aut corruptos ob nimios calores ; pau-
 pertatem earum gentium , quæ oleum emere
 non poterant pro cibis Quadragesimalibus ne-
 cessarium ; deficientiam denique olerum , et le-
 guminum , quæ in ea regione facile corrumpun-
 tur , aut a vermis consumuntur. Re subinde
 mature discussa coram Nobis in Congregatione
 Generali Sanctæ Romanæ et Universalis Inqui-
 sitionis die 12. Aprilis anno 1742. habita ratione
 regionis nimis remotæ , a qua quolibet anno
 impossibilis erat ad Sedem Apostolicam recur-
 sus ; indulgentes necessitatib[us] Fidelium degentium
 in Insulis Ditionis Gallicæ in America , facul-
 tatem concessimus Præfectis Missionum illarum
 partium , ut in casu veræ , et ineluctabilis ne-
 cessitatis , et tantum de anno in annum , præ-
 fataque vera necessitate durante , et non ali-
 ter , nec alio modo , uti possent et valerent
 cum fidelibus Populis ipsorum regimini . com-

missis dispensare super esu ovorum, et lactacionum, et etiam carnium tempore Quadragesimali, indicta simul cum hujusmodi dispensatione observantia jejunii per unicam comeditionem, onerataque praedictorum Praefectorum conscientia, si adamussim juxta prescriptum concessa facultate usi non fuissent.

A. A. o
1745.

§. 23. Sed jam ad experientiam deveniamus. II. Causa, Quindecim abhinc annis per totam fere Europam morbus invaluit, qui pectoris inflammationem inferebat, ita tamen, ut ex una Civitate in aliam, et ex una Provincia in aliam haec funesta lues promanaret. Id contigit annis 1730. 1733. 1740. Licet autem morbus ejusmodi, qui universos hominum ordines, atque etates corripiebat, lentam solum in pectoris inflammationem excitaret, tamen senibus matura jaestate debilitatis extremam afferebat perniciem; nam ex ipso febres acutissimæ, ac mortales sequabantur. Idem morbus in periculum trahebat juniores etiam, qui paululum infirmo pectori laborearent. Postremo multorum pectora adeo labefactavit, ut gravissima deinde mala provenerint. Alios quoque morbos hujus generis, pectoris inflammationem magno cum periculo afferentes, ægros in discriben vita adduxisse, Medici Scriptores luculenter testantur.

§. 24. Itaque si Medicinæ Professores acciti, monitique graviter, ut nihil a veritate alienum audiendi respondeant, unanimi consensu fateantur (uti super quonobis ipsis accidit, cum adhuc Bononiæ versitatem) morbum esse talis naturæ, qualis superius commemoravimus, ita ut nulla ætas libera, et incolumis esse queat; et affirmant, illis ipsis, qui inter Cives salvi et integri numerantur, eandem perniciem imminere; id præterea conferre plurimum ad ejusmodi luem depellendam, aut evitandam, si tamen ægrotantes tum sani a piscibus, et oleo, et quandoque pariter a lacte, et ovis abstineant, si, inquam, res ita se habeat, tum procul dubio causa sufficiens judicanda est, quæ experientia inniti-

P O N T. tur , et quæ semper probata , et in posterum
A. V. probanda videtur , ut nempe Populus , seu Ci-
vitas integra a carnis abstinendi præcepto non
teneatur.

Eorum §. 25. Neque ulla difficultas promovere vos
attesta- debet a consulendis Medicis , qui præstantiores
tiones ex- habeantur. Cavendum pariter , ut quidquid re-
hibenda. vera senserint , scripto testari non prætermit-
tant ; quæ conditio si desit in posterum , nulla
unquam facultas Civitati , aut Diœcesi , carnis
aut lacticiis vescendi tempore Quadragesimæ
tribuetur : quippe id necessarium omnino vi-
detur. Accedit etiam , quod Medici facilitate
quadam incredibili peculiares quidem Cives a
Quadragesimæ præcepto liberos , et immunes
decernere soleant ; (de qua re gravissime mo-
nendi a vobis sunt , ne suas animas indulgendo
nimis aggravent) : Cum vero pro universis Ci-
vibus idem statuendum proponitur , tum se
difficiles , anxios , ac sollicitos præstare , Nos

*Quid ob- ipsi experti sumus. Postremo si velint percur-
serem- rere ea , quæ in Italia , et extra ipsam præ-
dium pro clarissimi Auctores Medici Typis evulgarunt ,
includi. facile deprehendent , abstinentiam , ciborumque
cum cor- parsimoniam ab illis magnopere commendari ;
rium , et discrimes inter morbos constitui . et certis ra-
tionalibus ostendi , in curandis quibusdam mor-
bis nequaquam requiri . ut juscum , et car-
nes . loco piscium , olei , et herbarum substi-
tuuntur ; in aliis vero juvare plurimum , si
subditis carnis , cum indicatur jejunium , oleo ,
vel lacte agrotantes utantur : Denum adver-
tent , quam diligenter , accurateque scribant de
perturis incommodis . cum in omnibus genera-
tum exercitatur . ne corripiantur codem morbo ,
qui adducit inscitum a communī lue supersunt.*

*Episcopi j. 26. Hoc rebis indicanda patavimus. Re-
us Novi liquorem est , ut vos habentur , ne tam facile
potest iugularis negotium petendie facultatis utendi
Proprietas . et hancimis tempore Quadragesimæ
luee p. pro universa Civitate , vel Diœcesi. Quippe ab-
sumptuosa tueris est constructio , ob quam*

jam per tot annos in quibusdam locis hæ facultates tribui consueverunt. Illud etiam experientia a Vobis compertum erit , delicatis quoque , ac mollibus abstinentiam Quadragesimæ nullam inferre perniciem ; neque plures ob hanc causam inter ægrotos , vel mortuos recenserit.

§. 27. Hanc rationem , et institutum Nos ipsi secuti sumus Romæ , ac Bononiæ (cujus Sedem adhuc retinemus,) cum nuper Quadragesimæ tempus ageretur. Si vos id quoque præstabitis , neque facile a Nobis pro universa Civitate , vel Dioecesi , facultatem solvendi Quadragesimæ abstinentiam postulabitis , vel (si necessarium id arbitremini) non aliter , quam servatis præmissis conditionibus Dispensationis instantia ad Nos deferretur , non solum ii fructus provenient , quos jam indicavimus ; sed etiam repulsæ pudorem evitabitis , Nosque pariter ea molestia vindicabitis , quam ferimus , dum votis vestris minime obsecundamus. Postremo vos omnes per ampleriter amplectimur , et Apostolicam Benedictionem Vobis , Populisque vestris impertimur.

Datum ex Arce Castri Gandulphi die 10. Junii 1745. Pontificatus Nostri Anno V.

A N N O
1745.

Præmis-
sis non
servatis ,
Dispeusa-
tio dene-
gabitur.

Dat. die
10. Jun.
1745.

P O N T. A. V. tur , et quæ semper probata , et in posterum probanda videtur , ut nempe Populus , seu Civitas integra a carnis abstinentia præcepto non teneatur.

Eorum attestationes exhibenda. §. 25. Neque ulla difficultas promovere vos debet a consulendis Medicis , qui præstantiores habeantur. Cavendum pariter , ut quidquid revera senserint , scripto testari non prætermittant ; quæ conditio si desit in posterum , nulla unquam facultas Civitati , aut Diœcesi , carnis aut lactitiniis vescendi tempore Quadragesimæ tribuetur : quippe id necessarium omnino videtur. Accedit etiam , quod Medici facilitate quadam incredibili peculiares quidem Cives a Quadragesimæ præcepto liberos , et immunes decernere soleant ; (de qua re gravissime monendi a vobis sunt , ne suas animas indulgendo nimis aggravent) : Cum vero pro universis Civibus idem statuendum proponitur , tum se difficiles , anxios , ac sollicitos præstare , Nos Quid ob servandum pro esu carniuum , et ovo rum. ipsi experti sumus. Postremo si velint percur rere ea , quæ in Italia , et extra ipsam præclarissimi Auctores Medici Typis evulgarunt , facile deprehendent , abstinentiam , ciborumque parsimoniam ab illis magnopere commendari ; discrimen inter morbos constitui , et certis rationibus ostendi , in curandis quibusdam mor bis nequaquam requiri , ut juscum , et carnes , loco piacum , olei , et herbarum substituantur ; in aliis vero juvare plurimum , si sublatis carnis , cum indicitur jejunium , eleo , vel lacte ægrotantes utantur : Demum adver tent , quam diligenter , accurateque scribant de pectoris incommodis , cum in omnibus generatim excitantur , ne corripiantur eodem morbo , qui adhuc incolumes a communi lue supersunt.

Episcopi ne faciliter petant Dispensations generalis. §. 26. Hæc vobis indicanda putavimus. Re liquum est , ut Vos hortemur , ne tam facile suscipiatis negotium petendæ facultatis utendi carnis , et lactitiniis tempore Quadragesimæ pro universa Civitate , vel Diœcesi. Quippe ab rumpenda tandem est consuetudo , ob quam

jam per tot annos in quibusdam locis hæ facultates tribui consueverunt. Illud etiam experientia a Vobis compertum erit, delicatis quoque, ac mollibus abstinentiam Quadragesimæ nullam inferre perniciem; neque plures ob hanc causam inter ægrotos, vel mortuos recenserit.

§. 27. Hanc rationem, et institutum Nos ipsi Præmissecuti sumus Romæ, ac Bononiæ (cujus Sedem sis non adhuc retinemus,) cum nuper Quadragesimæ servatis, tempus ageretur. Si vos id quoque præstabitis, tio dene. neque facile a Nobis pro universa Civitate, vel gabitur. Dicecesi, facultatem solvendi Quadragesimæ abstinentiam postulabitis, vel (si necessarium id arbitremini) non aliter, quam servatis præmissis conditionibus Dispensationis instantia ad Nos deferretur, non solum ii fructus provenient, quos jam indicavimus; sed etiam repulsæ pudorem evitabitis, Nosque pariter ea molestia vindicabitis, quam ferimus, dum votis vestris minime obsecundamus. Postremo vos omnes peramanter amplectimur, et Apostolicam Benedictionem Vobis, Populisque vestris impertimur.

Datum ex Arce Castri Gandulphi die 10. Junii Dat. die
1745. Pontificatus Nostri Anno V. 10. Jun.
1745.

P O N T.
A. V.

CXXXI.

ELECTIO

Joannis Van-Stiphout in Episcopum Harlemen-
sem nulla et illicita declaratur; cum censuris
et inhibitione, ne Consecrationem suscipere
præsumat.

*Dilectis Filiis Universis Catholicis in
Fœderato Belgio commorantibus.*

BENEDICTUS PAPA XIV.

*Dilecti Filii, salutem, et Apostolicam
Benedictionem.*

Schisma-
ticorum
periva-
cia.

HIERONYMO de Bock e vivis ad districtam ra-
tionem de illegitima probrosaque sua in Pseudo-
Episcopum Harlemensem cooptatione a Pseudo-
Archiepiscopo Ultrajectensi Petro Joanne Meyn-
darts funestissimi Schismatis istic Patrono du-
dum facta, deque sua illicita, nefaria, sacri-
lega, et contra suprema Apostolicæ hujus Sanctæ
Sedis mandata, ac Sacrorum Canonum sanctio-
nes, fucatis cæremoniis accepta consecratione,
reddendam, die xi. Mensis Decembris anni pro-
xime elapsi evocato a Pastorum Principe æter-
noque Judice Jesu Christo, cuius vices in terris
Nos plane immerentes gerimus; sperandum qui-
dem erat, fore nimirum, ut ipse Petrus Joannes
scelestissimus execrandæ perduellionis antesi-
gnatus, quem neque paterna Prædecessoris no-
stri felic. recor. Clementis PP. XII. ac Nostra
monita, neque vibrata toties in ipsum omnium
Ecclesiasticarum censoriarum fulmina ad sanio-
rem mentem redegerant, tam infelici ejusdem
Hieronymi exitu percusus, e sceleribus suis
emergens, ad meliorem frugem rediret, et fru-

ctus pœnitentiae dignos faceret. Verum iniqui- A. D. 1745.
tatis filius nec conscientiae angoribus tactus ,
nec tot censurarum Ecclesiasticarum formidine
deterritus , nec ad tantum symystæ sui exi-
tium perterrefactus , sed veluti is , qui lætatur ,
cum male fecerit , et exultat in rebus pessimis ,
temerario ausu ac præfacta fronte non solum
eidem Ecclesiæ Harlemensi primum Generalem Pseudo-
Vicarium , deinde Episcopum constituit et de- Episcopi
signavit die xv. Mensis Maji currentis anni elect.
quemdam Schismaticum Virum Joannem Van-
Stiphout Amstelodami Pseudo-Pastorem ; verum
ad Nos etiam literas dedit , quibus Nos de te-
meritate sua , detestabilique Pseudo-Episcopi
designatione certiores faciens , patrati quoque
criminis ac sceleris confirmationem a Nobis ex-
postulat.

§. 1. Ad tantam audaciam pene concidimus , Ultraje-
nec possumus satis aptis verbis explicare et de- ctenais
bitis lacrymis deflere tam pervicacem perditi Pseudo-
hominis in malitia sua gloriantis , et sceleribus Archiepi-
scelera adjicientis insaniam furoremque. Etsi scopi au- actoritas
autem per alias in simili forma Brevis literas nulla , E-
tum laudati Clementis Prædecessoris , tum No- piscopa-
stræs , quarum tenores hisce præsentibus literis tūs Harle-
pro insertis haberi volumus , tam ipsius Petri mensis ir-
Joannis electionem et consecrationem in Pseudo- rita resti-
Archiepiscopum Ultrajectensem ; quam defuncti tutio.
Hieronymi de Bock electionem , consecrationem ,
et jamdudum obsoleti Episcopatus Harlemensis
erectionem irritam , inanem , illicitam , illegiti-
mam , ac sacrilegam , et utrumque excommuni-
catum , anathematizatum , atque a Catholicæ
Ecclesie communione segregatum , ac prorsus
Schismatum vitandum , esse ac fore , et utrum-
que nullam vel minimam Jurisdictionem Epi-
scopalem , aut pro Animarum regimine aucto-
ritatem unquam habuisse et habere declaratum
fuerit ; ac propterea nulla pariter , irrita , et
inanis facta Harlemensis Episcopatus erectio , ac
dicti Joannis Van-Stiphout asserta in Pseudo-
Episcopum Harlemensem designatio ; tamen Præ-

P O N T.

A. V.

decessorum nostrorum , ac potissimum ejusdem Clementis Praedecessoris , sacrarum legum morem et exempla secuti , quemadmodum alias fecimus , tradita Nobis e Cœlo potestate , electionem Joannis Van - Stiphout in Pseudo - Episcopum Harlemensem a Pseudo - Archiepiscopo Petro Joanne , et ab ejus fictis Canonieis factam , assertique Episcopatus hujusmodi erectionem , nullam , inanem , nefariam , illegitimam ac sacrilegam declaramus , eamque rescindimus , delimus , abrogamus .

Inhibetur §. 2. Deinde sub poena Excommunicationis electoqui ipso facto et sine alia declaratione incurrandæ libet iurmandamus districteque indicimus eidem Joanni risdictio- Van Stiphout , ne ullam Episcopalem Jurisdictionem exerceat , ne pro suscipiendis Ordinibus Dimissoriales literas dare , ne Pastores , Missionarios , Ministros , Deservitores , aut. alios , quocumque nomine vocentur , ad Animarum curam et sacramentorum administrationem , quovis etiam necessitatis praetextu , constituere , ac deputare audeat : ac proinde , si quis per ipsius Literas Dimissorias Ecclesiasticos Ordines suscepit , se suspensum , ac propterea irregularitati obnoxium esse sciat , si susceptos Ordines exercuerit . Quascumque vero antedictorum Officiorum deputationes quocumque nomine sive jam factas , sive faciendas , cum omnibus inde sequutis prorsus irritas , nulliusque momenti declaramus .

Necnon §. 3. Præterea sub eadem poena Excommunicationis Episcopa- cationis ipso facto et sine alia declaratione in- lis Conse- currandæ mandamus tam eidem Joanni Van- crat. sus- Stiphout , ne se cuiquam Archiepiscoopo , aut ceptio. Episcopo consecrandum præbeat , quam ipsi Pseudo - Archiepiscopo Petro Joanni , aliisque Archiepiscopis et Episcopis , ne eundem inani- ter electum Episcopum Harlemensem consecrare audeant . Has autem poenas decernimus sine præjudicio illarum , quas tam Electus Pseudo- Episcopus , quam Elector Pseudo - Archiepiscopus noverint se incurrisse .

§. 4.

§. 4. Cæterum , Dilecti Filii , gaudium , et A n n o
 corona nostra , quemadmodum præclara vestra 1745.
 in Catholicae Fidei et Religionis Orthodoxæ con- Admoni-
 fessione virtus et constantia , rebus ipsis sem- tio et co-
 per probata , et Apostolicis laudibus commen- hortatio
 data , Nos dubitare non sinit , quin non solum ad Catho-
 ad præcavendam , sed ad procul amandandam
 licos.
 propulsandamque etiam omnem execrandi Schi-
 smatis luem maximopere enitamini ; ita paterna
 nostra erga Vos caritas haud patitur , quin pa-
 terti cordis nostri curas cogitationesque ad Vos
 convertamus , solicite monentes atque adhor-
 tantes , ut in ea vocatione maneatis , in qua
 vocati estis , repudiata illorum vafricie , qui
 incautos pellicere ad se conantur . Date quotidie
 magis operam , ut Seductores intelligent , Vos
 ad verum Christi Domini Ovile , et ad ejus in
 terris Vicarium pertinere . Spectaculum facti
 estis Mundo , Angelis , et hominibus , qui Vos
 induitos Catholicae lorica veritatis , et galea sa-
 lutis , adversus hostes , non minus occulta rabie ,
 quam aperta blandiloquentia insidiosos , strenue
 pugnare undique circumspiciunt , ac vestram
 animi fortitudinem invictamque constantiam
 eximiis laudibus extollunt ; non sine incredibili
 nostra lætitia ac solatio , qui tantam virtutem
 plurimi facimus , servatamque a Vobis Catholicae
 Ecclesiæ , Nobis , Romanæque Sedi fidem sin-
 gulari amore prosequimur ; cuius pignus esse
 volumus Apostolicam Benedictionem , quam
 cum uberrima cœlestium charismatum copia
 conjunctam , Vobis , Dilecti Filii , peramanter
 impertimur .

Datum Romæ apud S. Mariam Majorem sub Dat. die
 Annulo Piscatoris die xxvi. Junii MDCCXLV. 26. Junii
 Pontificatus Nostri Anno V. 1745.

Cajetanus Amatus.

Public. eodem Die, Mense et Anno.

P O S T .

A. V.

CXXXII.

DAMNATIO

Et Prohibitio Libri , cuius titulus est : *Illi-*
strissimorum , ac Reverendissimorum Ar-
chiepiscopi Ultrajectensis , et Episcopi
Harlemensis Instrumentum Appellationis
ad Concilium Generale futurum , a du-
bis Brevibus a Sanctissimo alijs expeditis
ad Catholicos in Fœderato Belgio.

BENEDICTUS PAPA XIV.

Ad perpetuam rei memoriam.

Exordium **A**LTISSIMO Divinæ providentiae consilio imposita
 a præca- imbecillitati Nostræ supra Catholice Ecclesiæ
 vendis a- procuratio , atque adeo commendata Nobis a Pa-
 nimarum storum Principe Jesu Christo , cuius vices plane
 periculis. immerentes gerimus , assidua pascendi universi
 Domini Gregis cura , jure ac merito exigit ac
 requirit , ut ad eundem Gregem in unitate et
 integritate servandum custodiendumque semper
 advigilantes , inter gravissimas Apostolici mini-
 sterii Nostri partes eam præcipue reputemus ,
 qua procul ejiciamus amandemusque perditos
 homines , ne sub inducta Pastoris larva Oves
 Christi venenatis fraudulentium fallaciumque
 doctrinarum suarum pascuis pelliciant , ac deci-
 piant , et ne eas a Christi Ovili separantes , ad
 perditionis viam agant atque perducant.

Schisma- §. 1. Cum itaque nomine duorum assertorum
ticorum Antistitum , quos re ipsa haud legitime , sed
seditiosus nulliter electos , ac sacrilege consecratos , et su-
Libellus. premis Apostolice hujus Sanctæ Sedis præceptis
 inobedientes et contumaces , alijs Nos a Catho-
 licæ Ecclesiæ communione separavimus et se-

junximus , ac separatos et sejunctos esse declaravimus , et publice denunciavimus . in lucem prodierit quidam libellus anno MDCCXLIV. editus sine Typographi nomine , et sine loci indicatione , sed hoc dumtaxat titulo : *Illustrissimorum , ac Reverendiss. Archiepiscopi Ultrajectensis , et Episcopi Harlemensis Instrumentum appellationis ad Concilium Generale futurum , a duobus Brevibus , quae præferunt nomen SS. D. N. Benedicti XIV. scriptis ad universos Catholicos in Fœderato Belgio etc.* Nos , licet titulus ipse præfatum libellum proscriptione dignum esse et fore , aliisque censurarum Ecclesiasticarum , quibus Romani Pontifices Prædecessores Nostri hujusmodi appellationes damnarunt proscripti runtque , notis , reipsa obnoxium esse demonstret , atque adeo haud necesse sit , ad illum damandum ac reprobandum , animadvertere rationes atque momenta in eodem libello ad comprobandum dictum titulum adducta , utpote fallacia , schismatica , et seditiosa ; nihilominus postquam accuratissimo tam Nostro , quam aliorum examini subjecimus , Apostolica demum censura perstringendum ac proscribendum duximus .

§. 2. Auditis itaque plurium in Sacra Theologia insignium Magistrorum suffragiis , de plurimorum quoque Venerabilium Fratrum Nostrorum S. R. E. Cardinalium ad hoc specialiter deputatorum scientia atque consilio , libellum præfatum uti continentem propositiones falsas , seditiosas , scandalosas , captiosas , ad schisma ac eversionem Hierarchiæ Ecclesiasticæ pellientes , et Apostolicæ Sedis prædictæ auctoritati injuriosas , et Ecclesiasticæ jurisdictionis eversivas , auctoritate Apostolica , tenore præsentium , damnamus , et reprobamus ; Ipsiusque libelli impressionem , descriptionem , lectionem , et usum omnibus et singulis Christifidelibus , etiam specifica , et individua mentione et expressione dignis , sub poena excommunicationis latæ sententiæ per contrafacentes ipso facto

A. A. o.
1745.

P O N T . absque alia declaracione incurrenda , a qua
 A. V. nemo a quoquam (præterquam a Nobis , seu
 Romano Pontifice pro tempore existente) nisi
 in mortis articulo constitutus , absolutionis be-
 neficium valeat obtinere , omnino interdicimus .
 Volentes , et eadem auctoritate mandantes , ut
 quicumque libellum hujusmodi penes se habue-
 rit ; illum , statim atque præsentes literæ ei
 innotuerint , locorum Ordinariis , vel hæreticæ
 pravitatis Inquisitoribus tradere atque consi-
 gnare teneantur ; hi vero exemplaria sibi sic
 tradita illigo flammis aboleri current .

Similia §. 3. Insuper omnia alia scripta , vel manu
scripta exarata , vel typis excusa , in quibus hujusmodi
pariter errores , aut illorum aliqui quomodolibet reno-
prohiben- vantur , vel defenduntur , seu eos in posterum ,
tur. quod absit , renovari aut defendi contigerit ,
 sub eadem poena , auctoritate , et tenore præ-
 fatis proscribimus itidem , et damnamus , ip-
 siusque libelli impressionem , descriptionem ,
 retentionem , et usum , sicut præmittitur , om-
 nino prohibemus . In contrarium facientibus non
 obstantibus quibuscumque .

Publica- §. 4. Ut autem eædem præsentes literæ ad
tionis ef- omnium notitiam facilius perducantur , ne quis-
fectus , et quam illarum ignorantiam allegare possit , vo-
exemplo- lamus , et auctoritate prædicta decernimus , illas
rum au- ad valvas Basilicæ Principis Apostolorum , et
ctoritas. Cancellariæ Apostolicæ , necnon Curiæ Generalis
 in Monte Citatorio , et in Acie Campi Floræ de
 Urbe per aliquem ex Cursoribus Nostris , ut
 moris est , publicari , illarumque exempla ibi-
 dem affixa relinqui ; Sic vero publicatas , omnes
 et singulos , quos concernunt , perinde afficere ,
 ac si unicuique illorum personaliter notificatæ ,
 et intimatæ fuissent : ipsarum autem literarum
 transumptis , seu exemplis , etiam impressis ,
 manu alicujus Notarii publici subscriptis , et
 Sigillo personæ in Ecclesiastica dignitate con-
 stitutæ munitis , eamdem prorsus fidem tam in
 judicio , quam extra illud ubique locorum ha-

beri, quæ haberetur eisdem præsentibus, si anno
exhibitæ forent, vel ostensæ.

1745.

Datum Rōmæ apud S. Mariam Majorem die ^{Dat. die}
xxvi. Junii MDCCXLV. Pontificatus Nostri Anno ^{26.} Junii
Quinto.

1745.

*D. Cardinalis Passioneus.**Public. eodem die, mense, et anno.*

PRIVILEGIUM

CXXXIII

Elevandi Crucem more Archiepiscoporum,
conceditur Episcopis Eystetensibus.

BENEDICTUS EPISCOPUS

SERVUS SERVORUM DEI

Ad perpetuam rei memoriam.

AD Pastorali dignitatis fastigium, nullo licet Exor-
meritorum nostrorum suffragio, per ineffabilem dium.
Divinae Sapientiæ atque bonitatis abundantiam
evecti, ad ea, quæ Ecclesiarum quarumlibet
gloriam, earumque Præsulum splendorem et
honorificantiam respiciunt, libenter intendimus,
ut Præsules ipsi potissimum de laudabili bono-
rum operum exemplo commendatione digni, per
Nostri Ministerii partes, optatis gratulentur
eventibus, proptereaque eos pii Pastoris affectu
prosequimur, ac plenis favoribus confovemus,
prout sublimium personarum, locorum, et tem-
porum qualitatibus debita consideratione pen-
satis, conspicimus in Domino salubriter expe-
dire.

§. 1. Cum itaque, sicut accepimus. annus ^{Ecclesiæ}
millesimus ab Institutione et erectione Ecclesiæ ^{Eysteten-}
Eystetensis in Morgaviensi Germania, tunc Gen- ^{sis illu-}
rogatiæ.

P o n t . A. V. tilibus Incolis, Idolisque ipsorum cultui dicatis
 referta , decurrat , seu prope elapsus sit ; ipsi-
 que Ecclesiæ Sanctus Wilibaldus ex Regali An-
 glorum Sanguine ortus primo loco , postea vero
 felicis recordationis Ebejardus , qui postmodum
 sub nomine Victoris Secundi ad Summi Aposto-
 latus Apicem assumptus est , ex propinquo
 Henrici Imperatoris sanguine in Episcopos et
 Pastores præfecti fuerint , et in Majori Sancti
 Wilibaldi , et in aliis Ecclesiis Civitatis , vel
 Dioecesis Eysteten Sanctæ Valdburgæ ipsius San-
 cti Wilibaldi , dum in humanis ageret , Ger-
 manæ Sororis Ossa permultis miraculis clara in
 summa veneratione asserventur , ac ipsorum S.
 Wilibaldi , et S. Valdburgæ , ope , et præsidio ,
 necnon ejusdem S. Wilibaldi Successorum Eyste-
 tensem Episcoporum zelo , et opere , in illis
 Partibus Fana diruta , et Orthodoxa Fides feli-
 citer fundata et promota , et postmodum contra
 falsa Lutheri , et Calvini dogmata fortiter de-
 fensa respective extiterint ; Et Civitas , et Dio-
 ecesis Eystetensis . coadjuvante Venerabili Fratre

Moderni Joanne Antonio libero Barone de Frejiberg mo-
 derno illarum Episcopo , pluribus Monasteriis
 pia me- aucta sit , ipseque Joannes Antonius Episcopus ,
 sita. recurrente mox sæculo , seu centesimo anno
 post nongentesimum ab ipsius Ecclesiæ Eysteten.
 Institutione , et erectione prædictis , hujus Sæ-
 culi , seu præfati anni centesimi Festivitatem
 solemniter celebrare , Reliquiasque præfati S.
 Wilibaldi ad Altare Argenteum propriis sumptu-
 bus ad id magnifice extructum , Sacrisque Supelle-
 ctibus opulenter refectum , transferre , ut
 etiam acceperimus , intendat :

§. 2. Nos , qui in agro Domini , divina dispon-
 entia clementia , meritis licet imparibus , præ-
 sidentes , nil in Domino ardentius exoptamus ,
 quam ea augeri , et promoveri , quæ cultui Om-
 nipotentis Dei , ac Sanctorum suorum Reliquia-
 rum Venerationi et Ecclesiarum Præsulibus de-
 cori , et majestati incrementum afferre valeant ,
 eidemque Joanni Antonio Episcopo specialem

gratiam facere *volentes*, ipsumque Joannem Antonium Episcopum a quibusvis suspensionis, et interdicti, aliisque Ecclesiasticis sententiis, censuris, et poenis, si quibus quomodolibet inmodatus existit, ad effectum præsentium tantum consequendum, harum serie absolventes, et absolutum fore censentes; Motu proprio, non ad prædicti Joannis Antonii Episcopi, vel alterius pro se supra hoc oblatæ petitionis instantiam, sed ex matura deliberatione Nostris, deque Apostolice potestatis plenitudine, eidem Joanni Antonio Episcopo, ut ipse, et ejus Successores, Ecclesiæ Eysteten. Præsules pro tempore existentes, insignio Rationalis ab ipsius Ecclesiæ Eysteten. institutione et erectione hujusmodi, ad instar Archiepiscorum, jam gaudentes, de cætero perpetuis futuris temporibus Crucem in Civitate et Dioecesi præfatis, ac in ante se quibusvis functionibus publicis, et privatis, non elevatam, tamen in præsentia Archiepiscopi, nisi de ipsius consensu, et salvo in omnibus Jure Metropolitico, ante se elevari, et gestari facere, illaque uti libere et licite possint et valeant, Apostolica Auctoritate, tenore præsentium, concedimus et indulgemus, ipsumque Joannem Antonium Episcopum, ejusque Successores Ecclesiæ Eysteten. Præsules pro tempore existentes, super eisdem præmissis a quoquam quavis auctoritate, et quovis prætextu, colore, vel ingenio molestari, inquietari, perturbari, vel impediri nullatenus unquam posse, neque debere.

A n n o
1745.

Ipsi et Successoribus conceditur in dultum gestandi Crucem ante se

etc.

§. 3. Præsentes quoque ex quocumque capite, quantumvis juridico, et legitimo, de subreptionis intentionis Nostræ, vel quopiam alio defectu notari, vel impugnari nunquam posse, sed eas semper et perpetuo validas, firmas, et efficaces fore et esse, suosque plenarios et integros effectus sortiri et obtinere, nec eas sub quibusvis similium, vel dissimilium gratiarum revocationibus, suspensionibus, limitationibus, derogationibus, aut aliis contrariis dispositioni-

Clausula ad per-
tuam.

P o n t. bus comprehensas , sed semper ab illis exceptas
 A. V. esse et fore , ac Joanni Antonio Episcopo , ejus-
 que Successoribus dictæ Ecclesiæ Eysteten. Præ-
 sulibus pro tempore existentibus perpetuo suf-
 fragari ; Sicque , et non aliàs , per quoscumque
 Judices , etiam Causarum Palatii Apostolici Au-
 Decretum didores , ac S. R. E. Cardinales , etiam de Latere
 irritans Legatos , Vice-Legatos , dictæque Sedis Nuntios ,
 cum dero- judicari , et definiri debere , et si secus super
 gationi- his a quoquam quavis auctoritate scienter , vel
 bus. ignoranter contigerit attentari , irritum , et
     inane decernimus ; non obstantibus Constitu-
     tionibus , et Ordinationibus Apostolicis , dictæ-
     que Ecclesiæ Eysteten. , etiam Juramento , con-
     firmatione Apostolica , vel quavis firmitate alia
     roboratis Statutis , et consuetudinibus contrariis
     quibuscumque.

Sanctio. §. 4. Nulli ergo omnino Hominum licet hanc
 paginam Nostræ absolutionis , Concessionis ,
 Indulti , Decreti , et voluntatis infringere vel ei
 ausu temerario contraire : si quis autem hoc
 attentare præsumperit , indignationem Omni-
 potentis Dei , ac Beatorum Petri , et Pauli Apo-
 stolorum ejus se noverit ineursurum.

Dat. die Datum Romæ apud S. Mariam Majorem Anno
 3. Julii Incarnationis Dominice millesimo septingente-
 1745. simo quadragesimo quinto , quinto nonas Julii.
 Pontificatus Nostri Anno V.

NE CONFESSARII

CXXXIV

A Pœnitentibus exquirant Sociorum in crimine,
seu complicum nomina etc.

*Venerabilibus Fratribus Archiepiscopis, et
Episcopis Regnum Portugalliae, et Al-
garbiorum.*

BENEDICTUS PAPA XIV.

*Venerabiles Fratres, salutem, et Apostolicam
Benedictionem.*

SUPREMA omnium Ecclesiarum sollicitudo, et Pontificis Divina Jesu Christi omnium Pastorum Principis, cuius vices plane immerentes gerimus, Caritas assidue urget Nos, ut pro commissa divinitus imbecillitati nostræ universi Dominici periculis. studium in aver-
gregis cura semper advigilantes, periculis ani-
marum, sicubi forte superimpenderint, per omnes Christiani Orbis Populos ac Nationes, opportune, quantum cum Domino possumus, occurramus; atque iis præcipue Regnis et Locis peculiari quodam Apostolicæ nostræ Caritatis studio, auctoritatisque providentia consulamus, in quibus, cum Fides, Religio, Pietas quam maxime florent, callidus humani generis hostis nocere Fidelibus, dum aperto bello desperat, per insidias molitur; in Angelum scilicet sese lucis transfigurans, et erexit bona specie incautis illudens, qua ex arte non minora sæpe animarum detrimenta, quam ex aggressione manifesta, esse proventura nequissimus veter-
rator confudit.

§. 1. In harum autem fraudum numero com- Refert
putamus, quod in florentissimis Portugalliae, et abusum
H 5

P o n t. Algarbiorum Regnis, et Ditionibus, quibus Vos
A. V Antistites summa cum Sacerdotalis virtutis ve-
interro- stræ commendatione præsidentis, et quibus pro
gandi Pœ- singulari erga Catholicam Ecclesiam, atque Apo-
nitentes stolicam hanc S. Sedem observantia, meritæ
de nomi- debentur laudes, nuper evenisse non sine in-
ne com- genti animi nostri dolore cognovimus. Pervenit
plicis seu enim haud ita pridem ad aures nostras, non
Socii cri- nullos istarum partium Confessarios, falsa zeli
minis etc. imagine seduci se passos, sed a zelo secundum
scientiam longe aberrantes, perversam quam-
dam, et perniciosa praxim in audiendis Chri-
stifidelium confessionibus, et in saluberrimo
Poenitentiæ Sacramento administrando invehere,
atque introducere cœpisse; ut videlicet, si forte
in pœnitentes incidissent socium criminis ha-
bentes, ab iisdem poenitentibus socii hujusmodi,
seu complicis nomen passim exquirerent: at-
que ad illud sibi revelandum non inducere modo
suadendo conarentur; sed, quod detestabilius
est, denuntiata quoque, nisi revelarent, abso-
lutionis sacramentalis negatione, prorsus adi-
gerent atque compellerent; imo etiam complicis
ejusdem nedum nomen, sed habitationis insuper
locum sibi exigerent designari: Quam illi qui-
dem intolerandam imprudentiam, tum procu-
randæ complicis correctionis, aliorumque bo-
norū colligendorum specioso prætextu colo-
rare, tum emendicatis quibusdam Doctorum
opinionibus defendere non dubitarent; cum
revera opiniores hujusmodi vel falsas, et er-
roneas sequendo, vel veras, et sanas male ap-
plicando, perniciem tam suis, quam pœniten-
tium animabus conciscerent; ac sese præterea
plurium gravium damnorum, quæ inde facile
consecutra fore prævidere debuerant, reos
coram Deo æterno Judice constituerent.

Scandala §. 2. Et vero jam secuta fuisse multa ejus-
inde ex- modi damna, infelici experientia compertum
orta. est: Nec fieri potuit quin ea de causa et ob-
locutiones, et scandala, et non Ministrorum
tantum, sed sacri etiam ipsius Ministerii odium,

et animorum ingens conturbatio in Populo fideli exorta sint. Tristia Nos hæc nuntia cum A N N O 1745.
 accepimus, simul audivimus, contra exitialem
 hujusmodi abusum protinus justa indignatione
 pro munere suo commotos fuisse Dilectos Filios Item
 nostros S. R. E. Cardinales Nunum a Cunha in Card. Iu-
 iisdem Portugallie et Algarbiorum Regnis Ge- quisito-
 neralem Inquisitorem, et Thomam de Alineyda triarchæ ris, et Pa-
 Patriarcham Lisbonensem; atque utrumque sol- sollicitu-
 leite gliscenti malo compescendo, atque etiam dines.
 eradicando adlaborasse.

§. 3. Nos autem, ne in tam gravi animarum Dammat
 discriminé ulla ex parte Apostolico nostro Mi- relatam
 nisterio deesse videamur, neve mentem hac praxim.
 super re nostram apud Vos obscuram, aut am-
 biguam esse sinamus; Notum Vobis esse volu-
 mus, memoratam superius praxim penitus repro-
 bandam esse, eamdemque a Nobis per præsentes
 nostras in forma Brevis literas reprobari, atque
 damnari, tanquam scandalosam, et pernicio-
 sam, ac tam famæ proximorum, quam ipsi etiam
 Sacramento injuriosam, tendentemque ad sa-
 crosancti sigilli Sacramentalis violationem, at-
 que ab ejusdem Pœnitentiæ Sacramenti tanto-
 pere proficuo et necessario usu Fideles abalie-
 nantem.

§. 4. Eapropter, Venerabiles Fratres, quam- Episcopis
 quam de pastorali vestra vigilantia nihil est mandat,
 quod dubitemus: Supremi tamen officii quoque ut eam in-
 nostri esse censemus, alacritatem ipsam vestram hibent,
 hac mentis nostræ aperta significatione, et Apo- et extin-
 stolicis insuper hortationibus nostris intensius guant.
 acuere, et excitare, ut pro se quisque vestrum
 opportunioribus, quascumque prudentia sug-
 gesserit, initis rationibus, et efficacioribus qui-
 buscumque Juris remedii, quoad opus fuerit,
 contra delinquentes Ministros adhibitis, noxiæ
 hujusmodi novitatem strenue insectemini, ac
 pene nascentem opprimatis, neque patiamini
 traditis curæ vestræ ovibus ibi offendiculum
 parari, ubi salus a Christo posita est, ab eoque
 Divinæ misericordiæ fonte illas averti ac deter-

P O N T. reri, ad quem ab eodem Redemptore nostro ,
 A. V. ad abluendas dealbandasque in Sanguine suo
 animas , amantissime invitantur. Interea , dum
 a zelo vestro , ac prudentia , luculentiora No-
 bis certo pollicemur vestræ pietatis et obser-
 vantiae argumenta , Apostolicam Benedictionem
 cum uberrima cœlestium charismatum copia
 conjunctam , Vobis , Venerabiles Fratres , ex
 animo impertimur.

Transum-. §. 5. Volumus autem , ut præsentium trans-
 ptis fidem sumptis , sive exemplis , etiam impressis , manu
 haberi ju- alicujus Notarii publici subscriptis , et sigillo
 bet. Personæ in Dignitate Ecclesiastica constitutæ
 munitis , eadem prorsus ubique fides adhibeatur , quæ præsentibus adhiberetur , et adhiberi
 posset , si forent exhibitæ , vel ostensæ.

Dat. die Datum Romæ apud Sanctam Mariam Major-
 7. Julii rem sub Annulo Piscatoris die vii. Mensis Julii
 1745. MDCCXLV. Pontificatus Nostri Anno. V.

Anno
1745.

DE CAPACITATE

CXXXV.

Canonicorum Regularium Lateranensium , et
Sanctissimi Salvatoris , ad obtainenda Benefi-
cia Ecclesiastica sacerdotalia , cum cura , et sine
cura , atque Pensiones Ecclesiasticas.

BENEDICTUS EPISCOPUS

SERVUS SERVORUM DEI

Ad perpetuam rei memoriam.

QUOD inscrutabili Divinæ Providentiae consi- Exor-
lio Nobis immerentibus demandatum est Apo- dium.
stolicæ servitutis Officium , inter gravissimas
curas , quarum pene obruimur multitudine ,
hanc etiam Nobis imponit , ut eas controversias
dirimere , atque aliquando de medio tollere stu-
deamus , quæ jampridem diu agitatæ , magno
Ecclesiasticæ disciplinæ detrimento indecisæ ad-
huc pendere dignoscuntur ; idque potissimum ,
ubi et rei controversæ gravitas , doctorum Viro-
rum judicio , visa est Apostolicæ Decisionis ora-
culum postulare ; et ipsi Romani Pontifices Præ-
decessores Nostri ejusmodi decisionis edendæ
consilium aliàs suscepérunt ; tametsi , quominus
id perficerent , aliorum fuerint negotiorum oe-
cupationibus præpediti.

§. 1. Celebris jamdudum est controversia , an Contro-
Canonici Regulares capaces sint obtinendi et versia su-
retinendi Ecclesias Parochiales sacerdotiales , absque per capa-
Indulto Apostolico. Quam quidem controver- citate Ca-
siam tum veteres , tum recentiores Canonistæ nonico-
tractarunt , in suis Commentariis ad Cap. *Quod gularium Re*
Dei timorem , de statu Monachorum ; nec defue-
runt inter Ecclesiasticarum rerum Scripto-*gularium Re*
ad Beneficia sacerdotiales .

P O N T . res , tum Italos , tum ex Regionibus ultra Montes A. V. positis , qui hujusmodi quæstionem accurate laria sæpe examinaverint. Hac ipsa de re , flagitantibus ab Aucto- Canonicis Regularibus Lateranensibus , bonæ me- ribus tra- moriæ Franciscus Maria Pitonius magni quon- ctata.

moriæ Franciscus Maria Pitonius magni quon- dam nominis in Romana Curia Advocatus , ac deinde Episcopus Imeriensis in Partibus Infide- lium , et sanctæ memoriæ Benedicti Papæ XIII. Auditore , amplum composuit volumen , quod licet nunquam Typis vulgatum , a Nobis tamen visum , atque perfectum est. Præterea dilectus Filius Cæsar Benvenuti Abbas Generalis Cano- nicorum Regularium Lateranensium , non mul- tos ante annos , in lucem edidit Opus a se con- scriptum , pro asserendo Canonicis sui Ordinis jure obtinendi præfatas Parochiales , absque Indulto Apostolico ; in quam etiam sententiam plures clarorum Jurisperitorum Consultationes editæ sunt , ac Typis impressæ in Bullario Ca- nonicorum Regularium Sanctissimi Salvatoris. Denique innumeri propemodum sive Theologi , sive Jurisconsulti , in suis Operibus , quæstionem hanc instituerunt ; quorum aliqui eo usque pro- gressi sunt , ut prædictos Canonicos Regulares nedum ad obtinendas sæculares Ecclesias Paro- chiales ad præsentationem Patronorum sive Ec- clesiasticorum , sive Laicorum , sed ad alias quas- cumque Parochiales Ecclesias ad liberam Or- dinariorum collationem spectantes , etiam per concursum , assequendas , et ad se sistendum hujusmodi concursibus , absque Indulto Aposto- lico , habiles atque capaces asserere non dubi- taverint. Tum a Parochialibus Ecclesiis gradum faciendo ad Canonicatus Metropolitanarum , Cathedralium , et Collegiatarum Ecclesiarum , horum quoque absque Apostolica dispensatione adipiscendorum , capaces eos esse sustinuerunt. Et quod magis notatu dignum videtur , idem plane affirmarunt de Beneficiis simplicibus , et Pensionibus Ecclesiasticis ; plura congerentes exempla hujusmodi Canonicorum Regularium , qui , absque Romani Pontificis Indulto , tum ad

regendas Parochiales Ecclesias Sæculares , et ad obtinendos Canonicatus atque Præbendas in Ecclesiis Collegiatis , Cathedralibus , et Metropolitanis ; tum etiam ad Beneficia Ecclesiastica simplicia , nimirum absque Animarum Cura , vel residentiæ onere , administranda , e Claustris exierunt.

A n n o
1745.

§. 2. Sane quum in Congregationibus Venerabilium Fratrum Nostrorum Sanctæ Romanae Ecclesiæ Cardinalium ad diversi generis negotia cognoscenda auctoritate Apostolica deputatorum , examinatum sæpe fuerit hujusmodi assertum jus Canonicorum Regularium ; sæpe responsum est , eos , absque Apostolico Indulso , ad cum De-sæculares Parochias promoveri non posse. Ita creta. respondit Congregatio Concilii de anno mille-simo quingentesimo octuagesimo primo , ejusque responsum approbatum fuit a sanctæ memorie Praedecessore Nostro Gregorio Papa XIII. Ita decrevit Congregatio Episcoporum et Regula-rium de anno millesimo sexcentesimo septuage-simo primo , expensis prius rationibus fuse de-ductis a Procuratore Generali Canonicorum Re-gularium Lateranensium ; atque hoc pariter Decretum a pia memoria Clémente Papa X. con-firmatum , deindeque ad Canonicos quoque Re-gulares Sanctissimi Salvatoris extensum fuit. Cumque iidem Canonici Regulares Decretis præ-dictis minime acquiescerent ; oblata occasione cujusdam Causæ *Placentinæ* in Congregatione Concilii propositæ Anno Domini millesimo sex-centesimo nonagesimo tertio , in qua agebatur de quodam Canonico Regulari Lateranensi præ-sentato ad Parochiale Ecclesiam secularem ; quamvis Apostolicum Indultum eidem conces-sum fuisset ; additum tamen fuit in Rescripto , ipsis potentibus , ut omnia , quæ præcesserant super hac re Decreta unirentur , utque , audi-tis Procuratoribus Generalibus , certa , et uni-versalis Lex in hac materia constitueretur , id-que a sanctæ memorie Innocentio Papa XII.

Resolu-tions
Congrega-tionum ,
et Sum-morum
Pontifi-
cum De-creta.

P O N T. Prædecessore Nostro per Apostolicas Literas in
A. V. forma Brevis fuit confirmatum.

Clemens XI. Con- §. 3. Hæc tamen Decretorum unio , et gene-
gregatio- ralis Causæ discussio minime peracta fuit. Ve-
ni Con- rum anno Domini millesimo septingentesimo de-
cili ci- cimo tertio Procurator Generalis Canonicorum
mittit Lateranensium postulavit a felicis recordationis
Causæ dis Prædecessore pariter Nostro Clemente Papa XI.
cussio- ut totius Causæ cognitionem prædictæ Congre-
nem. gationis Concilii Tridentini Interpretis examini
et judicio subjiceret ; ad hoc ut eadem Congre-
gatio illam discuteret ac definiret , *in mero punc-
to Juris communis , Concilii Tridentini , Profes-
sionis , et Instituti Canonicorum , independenter
et præcisive ab omnibus Resolutionibus et Decre-
tis Sacrarum Congregationum , judicatis quorum-
cumque Tribunalium , Rescriptis , et Oraculis
Summorum Pontificum , tam favorabilibus , quam
contrariis Ordini Canonicorum Regularium , a
temporibus Gregorii XIII. usque in præsens ema-
natis ; super quo Pontificium juxta petita Re-
scriptum obtinuit.*

Quæ huc- §. 4. Juvat credere , tunc existentem , alios-
usque va- que deinceps prædictæ Congregationis pro tem-
riis ex pore Secretarios , pro debita erga Pontificis
Causis di- mandatum observantia , diligenter curasse , ut
lata fuit. Causa isthæc in Congregatione proponeretur.
Evidem cum Nos in minoribus constituti , eo-
dem Secretarii munere fungeremur , plurimum
annorum cursu nihil intentatum reliquimus ,
ut et prædicta controversia ad examen revoca-
retur , et congrua tandem decisione tolleretur ;
sed minime licuit , novis semper impedimentis
objectis , negotium hoc ad optatum finem per-
ducere. Veruntamen minime dubitabamus (quod
etiam prædictis Secretariis , qui ante Nos fue-
runt , persuasum fuisse censemus ,) quin interim
inviolate servaretur præcitatum Decretum anno
millesimo sexcentesimo septuagesimo primo a
Congregatione Episcoporum et Regularium editum , et a Clemente Papa X. confirmatum ;
quam potissimum et ipsorum temporibus , et

Nobis etiam hujusmodi Secretarii Officium obeuntibus , frequenter evenisset, ut ab Apostolica Dataria , tam ad ipsam Concilii Tridentini , quam ad aliam Episcoporum et Regularium Congregationem , remitterentur petitiones Canonico- rum Regularium , qui pro obtainenda aliqua Parochiali Ecclesia sacerdotali , ad quam a Patronis presentati fuissent , vel pro assequendo Canonicatu Ecclesiæ Cathedralis aut Collegiatæ ; ab aliquo Episcopo sibi collato , Apostolicum Indultum postulabant. Unde consequens erat , ut opportunis adhibitis diligentiis pro Causæ propositione ad normam Rescripti Clementis Papæ XI. non admodum interesse videretur , si ipsi Canonici Regulares ejusdem Causæ decisionem minime urgerent.

§. 5. At vero quum a sanctæ memorie Benedicto Papa XIII. Anconitanam Episcopalem Ecclesiam regendam accepissimus , statim ac ad simo Doceandem , uti par erat , præsentes accessimus , sero didicimus Nostram hac de re opinionem Abasus a Sanctis perti in Nos felellisse. Siquidem in ea Civitate nannulos Canonicos Regulares invenimus , qui post Anconitano Decretum anni millesimi sexcentesimi tana. septuagesimi primi , nullo suffulti Apostolico Indulto , sed de licentia tantum suorum Prælatorum Regularium , ad Parochias sacerdotiales , vel ad Canonicatus in Cathedrali Ecclesia promoti , e Religiosis Claustris migraverant. Quin etiam unum ex his invenimus , qui quum sacerdotiale Beneficium , quod olim obtinuerat , resignasset ; tamen extra Claustra similiter , in habitu Presbyteri sacerdotalis degebat. Atque hujus quidem conscientiae securitati , pro Nostri munera ratione , consulere non omisimus , implorata eidem dispensatione ab Officio Pœnitentiariæ Apostolicæ , cui rem totam referentes , demonstravimus jam moraliter impossibile Oratori fore , claustralitatem institutum , et Religiosorum habitum resumere ; quum et octogenario major esset , et mala valetudine laboraret.

P o n t . §. 6. Deinde paucis post annis a felicis rectorationis Clemente Papa XII. Prædecessore Non Item in stro ab Episcopatu Anconitano ad Metropolitanam Cathedram Bononiæ Patriæ Nostræ translati ; idem omnino in hac etiam Civitate et Diœcesi obtainere comperimus. Contigit autem , quendam Canonicum Regularem Lateranensem ad Ecclesiam Parochialem sæcularem de Jure patronatus Laicorum a Patrono Laico nominari ; cumque Nos , ante hujusmodi nominationis admissionem , præter consensum Abbatis Generalis ipsius Ordinis , Apostolicum insuper Indultum Nobis exhiberi postularemus , eaque de re apertissimum Clementis Papæ X. Decretum anno millesimo sexcentesimo septuagesimo primo editum extare diceremus ; mirati profecto sumus , quum Nobis responderi audivimus receptam esse in toto Canonicorum Regularium Ordine sententiam , quod præfatum Clementis X. Decretum , omne robur amisisset , et in suspenso remaneret , ex quo Clemens XI. anno millesimo septingentesimo decimo tertio , ut supra dictum est , quæstionem illam de ratione obtainendarum a Canonicis Regularibus Parochiarum sæcularium , an scilicet consensus eorum Abbatis Generalis , nullo interveniente Apostolico Indulso , ad hoc sufficiens esset , Congregationi Concilii examinandam tradiderat. Evidem Nos hujusmodi responsioni , quam agnovimus omni soliditate destitutam , minime acquievisimus ; neque porro Canonicus ille Regularis ad regimen Parochialis Ecclesiæ , ad quam præsentatus fuerat , a Nobis admissus fuisse , nisi prius Apostolicam dispensationem petiisset , atque impec-
 Qui evin- trasset. Veruni ex hoc plenius cognovimus , quam-
 cunt ne- necessarium esset huic controversiæ aliquando
 cessita- finem imponere , ac certam atque universalem
 tem deci- regulam stabilire super Canonicorum Regula-
 dendique- rium capacitate ad obtainendas Parochiales Ec-
 stionem. clesias , Canonicatus , aliaque beneficia Ecclesiastica sæcularia , vel de licentia dumtaxat eorumdem Superioris Regularis , vel nonnisi ac-

cedente Apostolicæ dispensationis auctoritate. Anno
1745.
Pro quo tamen nihil a Nobis tunc temporis factum fuit; quum satis esse duxerimus, aliarum Diœcesum curam propriis Pastoribus relinquentes, in commissione Nobis Ecclesiæ procuratione vigilare.

§. 7. Jam vero, nullis nostris meritis, in sublimi Apostolatus culmine constituti, nostras esse partes reputavimus, quæstionem hanc superma tandem decisione terminare, et, pro concessa Nobis auctoritate, declarare, an prædicti Canonicæ Regulariæ, tam Lateranenses, quam Sanctissimi Salvatoris, de licentia tantum suorum Superiorum Generalium valeant Parochiales Ecclesiæ sacerdotes, et in Ecclesiis Metropolitanis, Cathedralibus, aut Collegiatis, Canonicatus atque Præbendas, ac demum Beneficia Ecclesiastica simplicia obtinere, aut Pensiones Ecclesiasticas percipere; an vero, præter hujusmodi Superiorum Regularium licentiam, Apostolicæ quoque auctoritatis requiratur accessio.

§. 8. Porro quam methodum piæ memorie Clemens XI. pro hujus quæstionis enodatione præscripserat, eam laudatissimi Pontificis mente dignam semper existimavimus; eidemque propterea inhærentes, cupientesque rem ipsam, antequam illius examen alteri committeremus, privatis nostris studiis penitus introspicere, tempus illud, quod mense Octobris proxime elapso a publicis audientiis vacuum habuimus, in Bibliotheca Nostra domestica insumentes, quamplurimos illic existentes Libros, aliosque etiam rariores e celebri Bibliotheca dilecti Filii Nostri Dominici Tituli Sancti Bernardi ad Thermas Sanctæ Romanæ Ecclesiæ Presbyteri Cardinalis Passionei nuncupati Brevium nostrorum Secretarii, ad Nos allatos, avide evolvimus; sedulo inquirentes, quid Juri communī, quid Concilii Tridentini sanctionibus, quid Professioni ab ipsis Canonicis Regularibus emissæ, ac demum quid eorumdem Instituto magis con-

Pontifex
decisio-
nem edere
intendit.

Causam
privatis
studii ex-
pendit.

P o n t . sentaneum esset ; ac super his omnibus prolixam Dissertationem , Canonici Juris principiis .

A. V. Et super et Historicis notionibus innixam , non quidem ea Disser- Pontificis auctoritatis jure , sed privati Doctoris tationem diligentia , elucubravimus .

scribit .

Contro- §. 9. Quamvis vero , ex præscripto relati De- versiam creti Clementis Papæ XI. hujuscemodi controversiæ ad se avo- examen in Congregatione Venerabilium Fratrum cat.

Nostrorum Sanctæ Romanæ Ecclesiæ Cardina- lium Concilii Tridentini Interpretum haberi debuissest ; nihilominus satius esse duximus totam hujusmodi Causam ad Nos avocare , non quidem , ut ipsi per Nos , absque aliorum consilio , eam definiremus , sed ut solemnior atque commodior ipsius controversiæ discussio accuratissima maturitate perageretur , prout ex inferius dicendis revera præstitum fuisse appa- rebit .

Cardina- les , Præ- latos , Theolo- gos , et Canoni- tas in con- silium ad- hibet .

§. 10. Siquidem in consilium hac de re no- biscum assumpsimus Venerabilem Fratrem No- strum Vincentium Episcopum Prænestinum Sanctæ Romanæ Ecclesiæ Cardinalem Petra , necnon Dilectos Filios Nostros ejusdem Sanctæ Romanæ Ecclesiæ Presbyteros Cardinales , de Gentilibus , Cavalchinum , Tamburinum , et Be- sozzium respective nuncupates , omnes , penulti- mo excepto , prædictæ Congregationi Concilii Tridentini adscriptos , tres vero etiam priori loco memoratos , olim , dum in minoribus age- rent , ejusdem Congregationis Secretarios , alterum autem a pluribus annis ipsius Præfectum . His adjunximus Dilectum Filium Magistrum Josephum Alexandrum Furietum sæpedictæ Congregationis Concilii Secretarium , necnon alios Prælatos præcipua Romanæ Curia munera obeun- tes , nimirum Dilectos pariter Filios Magistros Joannem Jacobum Millo Datarium , Clementem Argenvilliers Auditorem , et Xaverium Justinianum Subdatarium Nostros ; ex Regularibus au- tem Petrum Aloysium de la Torre Abbatem Ordinis Sancti Benedicti , Congregationis Cas- sinensis in eadem Romana Curia Procuratorem

Generalem, et olim in sua Congregatione Sacrorum Canonum Professorem; duosque Societatis Jesu Presbyteros, Dominicum Turanum. Officii Poenitentiariæ Apostolicæ Consultorem Theologum, et Ægidium Mariam Giulii Sacrorum Canonum Professorem, eorumdemque in Collegio Germanico-Hungarico de Urbe Lectorem.

§. 11. His omnibus, et singulis præfatam Dissertationem Nostram communicavimus, in qua que libera aperte declaravimus, Nos meram, ut præfertur, Doctoris privati personam in ea gessisse, exquirit. nec aliis ademptam voluisse libertatem in contrarium opinandi, si ita jus et ratio suaderent; datoque illis trium et amplius mensium spatio, ut totius rei examen ad normam Juris communis, Concilii Tridentini, Professionis, et Instituti Canonicorum Regularium utriusque prædictæ Congregationis exigenter: jussimus, ut singuli suum suffragium aperirent, ac literis consignatum Nobis exhiberi curarent.

§. 12. Neque vero opus esse judicavimus, Canonicos ipsos prædicatorum Canonicorum Regularium Ordines ad Causam dicendam excitare, ut sive per se, sive per alios, ea deducerent, quæ facere posse putarent pro eorum asserto jure obtinendi Beneficia sacerdotalia absque Apostolico Indulto; tum quia rationum, quæ in utramque partem afferri solent, referta sunt, ut initio dicebamus, Theologorum, Canonistarum, aliorumque Scriptorum Ecclesiasticorum Volumina; tum quia post ipsum Clementis XI. Rescriptum, ut pariter supra adnotavimus, et Franciscus Maria Pitonius, prolixa Dissertatione, in qua Canonicorum Lateranensium defensionem suscepit, et istorum Abbas Generalis Cæsar Benvenuti, in suo Opere in publicam lucem emisso, quæcumque ad Causam facere poterant, juxta singula Capita in præcitatō Clementis XI. Decreto indicata, et a Nobis in prædicta Dissertatione Nostra, ut præfertur, ordinate ac singillatim expensa, latissime sunt prosequuti;

ANNO
1745.

Canonicorum Regularium interpellatio superflua.

P o n t . A. V. Tum demum quia noluimus novum ipsis Canonorum Regularium Ordinibus imponere sumptuum onus , postquam toties super eadem re Jurisconsultorum Curiæ Nostræ operam , et calamam adhibuerunt.

Præmis. §. 13. Quum itaque prædicti omnes a Nobis sorum sui requisiti , intra præfinitum tempus suffragium fragia ex quisque suum Nobis obtulissent ; (excepto præpenduntur. fato Vincentio Episcopo Cardinali , quoniam ipse in suis Commentariis ad Constitutiones Apostolicas , suam hac de re sententiam pluribus in locis aperuerat , et jampridem Typis vulgarerat) ; Nos illorum scripta attente perfecta diligentissime expendimus ; eademque , una cum prædicta Dissertatione Nostra , Dilecto Filio Magistro Nicolao Antonello , Prælato Nostro Domestico , et Archivii Pontificii in Arce Sancti Angeli existentis Custodi , in eodem Archivio diligenter asservanda tradidimus ; ut perpetuis futuris temporibus constare valeat , quam caute et considerate in hac Causa definienda agere voluerimus.

Pontifex §. 14. Et quoniam prædictorum omnium conditores consilios fuit sententia (unius enim dissensus in illo etc. et duodenario Consulentium numero , uniformiter motu propria non tollit) ; iidemque in eo convenerunt , prius declarat , quod neque Canonici Regulares Lateranenses , neque Canonici Regulares Sanctissimi Salvatoris , Beneficium quodlibet Ecclesiasticum seculariter obtainere , aut quamlibet Pensionem Ecclesiasticam percipere valeant , absque auctoritate cuiuslibet Apostolicæ Sedis ; Nos eorumdem consilium et Beneficii Sæcularis , aut Pensionis Ecclesiastice . sententiam sequentes , atque etiam motu proprio , et certa scientia , atque Apostolica auctoritate , hac Nostra in perpetuum valitura Constitutione statuimus , decernimus , et declaramus , eosdem Canonicos Regulares , absque Indulto Apostolico , ut præfertur , cujuscumque Beneficii Ecclesiastici sacerdotalis , sive cum annexo animarum curæ , aut residentiæ onere , sive etiam Beneficii simplicis , et sine cura , ac personalem residentiam non requirentis , et cu-

juscumque Pensionis Ecclesiasticæ , vere in capaces esse , et censeri debere ; eisdemque nec Jus commune , nec Tridentinæ Synodi Decreta , neque Professionem ab ipsis emitte solitam , aut eorum peculiare Institutum , neque demum ullam contrariam consuetudinem , usum , possessionem , seu quasi , aliumque omnino titulum , pro hujusmodi prætensa capacitate ullatenus suffragari .

§. 15. Proindeque non amplius permittendum , Prohibet aut ullo modo ferendum esse , ut aliquis ex eisdem ipsis , sola interveniente ejusdem Superioris , gressum e sive Abbatis Generalis licentia , consensu , aut Claustris prætensa auctoritate , ad animarum curam in Ecclesiis Sæcularium assumendam , et exercendam . vel ad Canonicatus , sive Præbendas , ratione Dignitates , vel alia quomodocumque nuncupata Beneficio-Officia , aut Beneficia residentialia in Ecclesiis rum Cu- Patriarchalibus , Metropolitanis , Cathedralibus , ratorum , aut Collegiatis obtinenda , e Religiosis Claustris aut Resi- exeat , discedat , et extra ea moretur ; sed ne- cessarium omnino , semper , et quandocumque esse et fore speciale Apostolicæ Sedis Indultum tam ut iidem Canonici Regulares hujusmodi Ecclesiasticorum Beneficiorum Sæcularium , sive cum animarum cura , sive cum residentiæ onere adnexo , capaces fiant , et existant ; quam ut ad ea assequenda , regenda , et retinenda , e Claustris discedere , et extra ea degere licite possint. Similiter omnium et quorumcumque Be- Provi- siones de Beneficiis Ecclesiasticorum simplicium nunciupatorum , aut Ecclesiasticarum Pensionum qua- rumlibet , eosdem incapaces esse declaramus , bus , aut et ad ea assequenda ex se inhabiles haberi de- Pensioni- ipsis , sive pro Religiosis ipsius indigentias , sive siasticis ob meritum personale , sive alio quocumque intra titulo , aut causa , de uno aut pluribus hujus- Claustra modi Beneficiis simplicibus , vel de una , aut manere pluribus Ecclesiasticis Pensionibus ab Apostolica manere sub Sede provideri contingat ; decernimus , non ideo tra poenis con hujusmodi Canonicum Regularem e Religionis statas .

P O N T.

A. V.

sua Claustris exire , aut extra ea vitam degere posse ; sed in suis Religiosis Domibus , ut antea , et sub legitima suorum Superiorum Regularium obedientia manere debere statuimus ; contravenientes vero omnibus et singulis pœnis , adversus Regulares Apostatas latis atque statutis , subjicimus ; et iisdem re ipsa et cum effectu affici et coerceri mandamus .

Ipsis tamen In-
dulta A-
postolica
facilius
conceden-
da esse
agnoscit.

§. 16. Et quidem Canonici Lateranenses , qui que a Sanctissimo Salvatore nomen habent , non verbo , aut specie tantum , sed revera et proprie Regulares existunt , ipsisque cum aliis omnibus cæterorum Ordinum Regularibus communia sunt Vota solemnia , Castitatis , Paupertatis , et Obedientiæ ; ideoque , quatenus Regulares sunt , æque ac Monachi , cæterique Religiosis quibusque Ordinibus adscripti , incapaces sunt Beneficiorum Ecclesiasticorum Sæcularium , absque Apostolicæ Sedis auctoritate , et dispensatione . Quia tamen , (ut Innocentius III. ait in præcitatō Cap. *Quod Dei timorem.*) Regulæ inser- viunt laxiori ; æquum est , majorem cum ipsis indulgentiam adhiberi , et , ubi eorumdem Superiorum Regularium consensus adsit , benigniori quadam facilitate , per Apostolicæ auctoritatis Indulta , ad Sæcularia Beneficia eosdem admitti . Verum ut in hujusmodi casibus omnia rite recteque procedant ; sequentes Regulas , inviolabiliter , respectiue , sub pœna nullitatis Collationis Beneficiorum , tenendas et observandas , eadem Apostolica auctoritate præscribimus atque statuimus .

Præscri-
bit Patro-
nis for-
mam præ-
sentandi
Canoni-
cos Regu-
lares ad
Ecclesias
Parochia-
les , aut
Canoni-
catus .

§. 17. Ubi nempe agatur de Beneficiis Ecclesiasticis Sæcularibus , pro quorum collatione Concursus indici non solet , veluti sunt Ecclesiæ Parochiales de Jurepatronatus Laicorum , et in Patriarchalibus , Metropolitanis , Cathedralibus , aut Collegiatis Ecclesiis , Canonicatus , atque Præbendæ (exceptis tamen Theologali , et Pœnitentiaria Præbenda , quarum utraque prævio semper Concurso provideri debet) ; et quidem ubi hujusmodi Beneficia de jurepatronatus sive Ecclesiastico

A N N O
1745.

Ecclesiastico sive Laicali existant; et cessantibus quoad Beneficia Jurispatronatus Ecclesiastici reservationibus et affectionibus Apostolicis; integrum esse volumus Beneficiorum Patronis, aliquem ex predictis Canonicis Regularibus, quem idoneum judicaverint, ad ea Beneficia praesentare, seu nominare; dummodo praesentatio, seu nominatio fiat cum expressa praeservatione Beneplaciti Apostolici. Postquam vero praesentatus, seu nominatus Canonicus Regularis, presentationem seu nominationem de se factam acceptaverit, cum clausula de obtinendo Beneplacito tam Superioris Generalis sui Ordinis, quam Sedis Apostolicae, ad ipsos praesentantes seu nominantes pertinebit, consensum exquirere Superiorum Regularium; Qui si ex discessu hujusmodi Canonici Regularis, ad anterioribus marum curam, seu ad Canonicatum in Ecclesia Seculari obtinendum evocati, nullum Ordini detrimentum obventurum esse, in Domino reputaverint; multoque magis, si perspectam habentes vitam ab hujusmodi praesentato seu nominato religiose institutam, et studia ab eodem in Religione laudabiliter peracta, illius operam utilem atque proficuam fore Ecclesiae illi, cuius servitiis deputatur, in Domino pariter judicaverint; requisitum assensum in scriptis praebentes, testimonium insuper adjicient de ipsis praesentati seu nominati idoneitate, tam quoad mores, quam quoad doctrinam, sive ad animarum curam, sive ad Præbendam Canonicalem; super quorum veritate ipsorum Superiorum conscientiam districte oneramus. Sed et ab Ordinario, sive ab Ordinariis Locorum, in quibus ipse Religiosus praesentatus aut nominatus per aliquid tempus commoratus fuerit, requirendum erit, utrum ipsis aliquid adversus illius vitam et mores relatum fuerit, vel alias legitime constiterit.

§. 18. Quæ omnia, videlicet praesentatio, seu nominatio, et respective acceptatio cum adjectis his omnibus justis clausulis præservativis supra enunciatis, item ficitis,

P o r t. Superiorum Regularium consensus, eorundemque attestatio: Ordinariorum quoque favorable concessio- testimonium, exhibenda erunt nostro, sive Successorū in- Nostrorum Romanorum Pontificum dulti ju- pro tempore Datario, qui, facta Nobis, aut dicio Pon. Successoribus Nostris, prædictorum omnium tificis re- relatione, si ita Pontifici videbitur. Literas Apostolicas super concessione hujusmodi Beneficii servat. eidem Canonico Regulari præsentato seu nominato ad illius vitam facienda, statim expediri jubebit; vel alias, de ejusdem Pontificis mandato, ante ipsam expeditionem, prædictæ Congregationis Tridentini Concilii Interpretis consilium exquiret.

Eadem §. 19. Id ipsum. quantum rei natura, et circumspectiva cumstantiarum diversitas patitur, tunc etiam servanda observari volumus et mandamus, quoties ordinarius ipse Canonicum Regularem Lateranensem aut Sanctissimi Salvatoris, ad Ecclesiam Parochialem, quam in casu particulari sine continentia cursu conferri posse contigerit, sive ad Canonicatum absque Concursu pariter providendum, Concursu et ad ipsius Ordinarii liberam dispositionem et collationem pertinentem, promovendum putaret. Decernentes in hujusmodi casibus nihil ab Ordinariis propria auctoritate fieri posse; sed Romano pro tempore Pontifici rem totam deferreri; item consensum Superiorum Regularium, juxta formam superius a Nobis præscriptam, exquiri, et obtineri; omniaque demum, ut præfertur, ad Datarium pro tempore transmitti, ut is, relatione Pontifici facta, opportunum super expediendis Literis Apostolicis mandatum accipiat.

Canonicī Regulares ad Concursus admitti nequeunt. §. 20. Ubi vero agatur de Beneficiis Ecclesiasticis Sæcularibus, ad quæ Concursus de jure indici, et haberi debet; cujusmodi plerumque sunt Ecclesiæ Parochiales ad liberam Ordinorum collationem spectantes, itemque Ecclesiæ Parochiales de Jurepatronatus Ecclesiastico, et in Ecclesiis Cathedralibus, Metropolitanis, aliisque, Præbendæ Theologalis, et Pœnitentiaria;

statuimus , nullum Canonicum Regularem , sive Lateranensem , sive Sanctissimi Salvatoris , etiam accedente licentia ipsorum Superiorum Generalium , ad hujusmodi Concursus accedere posse : ipsisque Episcopis , sive aliis Ordinariis quibuscumque , districte inhibemus , sub pena nullitatis Concursus , ne prædictos Canonicos Regulares ad hujusmodi Concursus admittere præsumant , sine prævio Beneplacito Apostolicæ Sedis ; pro quo obtinendo sequentem methodum inviolabiliter tenendam , atque servandam præscribimus .

§. 21. Quoties videlicet Episcopus , aut alius Sed licen-
Ordinarius , inter eos Sæculares Presbyteros , tia impe-
sive Clericos , qui ad Concursum pro Ecclesiæ tranda a
Parochialis , aut Præbendæ Theologalis , vel Pontifice ,
Pœnitentiariæ collatione et provisione haben- et a Super-
dum , sunt accessuri , neminem ad hujusmodi rioribus
Parochiam aut Præbendam idoneum revera esse , Regulari-
in Domino judicaverit ; et e contrario aliquem bus.
ex Canonicis Regularibus ad prædictas Eccle-
siam , aut Præbendas respective aptum , et ido-
neum existere noverit ; Romani Pontificis pro
tempore existentis judicio rem totam deferet ;
a quo si illi indultum fuerit , ut hujusmodi
Canonicum Regularem ad Concursum admittere
valeat , tunc ab eodem Religioso Canonico re-
quirere debebit , an forte , accedente consensu
ipsius Superiorum Regularium , hujusmodi Con-
cursui se sistere vellet . Quod ubi is facturum se
esse affirmaverit ; idem Episcopus Superiores
Regulares rogabit pro hujusmodi consensu , seu
licentia ; quam tamen ipsi Superiores nequaquam
impertiri debebunt , nisi simul testati fuerint ,
et nullum proprio Ordini detrimentum extitu-
rum , si religiosus vacantem Parochiam , aut
Præbendam assequatur , et eundem , anteactæ
vitæ ac doctrinæ merito , dignum esse , qui ad
illam promoveatur .

§. 22. Hisce omnibus in antecessum exacte Ipsa Pro-
servatis , licebit Canonicum Regularem ad Con- visio a
cursum admittere ; Et nihilominus si eum præ Summo

P o n t. cæteris probari contigerit, ipsa Parochiæ, seu
A. V. Præbendæ concessio a Romano Pontifice expe-
 Pontifice tenda erit; transmissis ad Datarium pro tem-
 perficien- pore omnium præmissorum documentis, ut hic
 da. facta relatione Pontifici, opportuna pro expe-
 ditione mandata recipiat.

Quid in §. 23. Si autem contigerit, ut habito Con-
 concess- cursu pro Ecclesiæ Parochialis, aut Præbendæ
 sione Pa- Theologalis, vel Pœnitentiariæ provisione, nul-
 rochias, lus ex Concurrentibus de Clero Sæculari ido-
 aut Præ- neus repertus fuerit; aut si, hujusmodi Con-
 benda- cursu indicto, intra præfinitum tempus nemo
 Theologa. lis seu Pœ. ex Clero Sæculari ad illum accesserit; Episco-
 nitentia- pus autem vacantem Ecclesiam, aut Præbendam
 riæ, extra alicui Canonico Regulari Lateranensi, aut San-
 Concur- ctissimi Salvatoris utiliter concedi posse credi-
 sum. derit, pari modo Apostolicum assensum ad hoc
 exquirere debet; habitoque rescripto juxta
 petita, quod, annuente Pontifice, in ea verba
 conceptum esse poterit; *pro gratia, servatis
 servandis*; tunc Episcopus cum ipso Canonico
 Regulari, et cum ipsis Superioribus ea serva-
 bit, quæ superius a Nobis præscripta sunt; ac
 de præmissorum omnium implemento opportuna
 documenta ad Datarium transmittet, Romano
 pro tempore Pontifici exhibenda, ut, eo jubente,
 ad concessionem hujusmodi Ecclesiæ aut Præ-
 bendæ per Literas Apostolicas procedi possit.

De resi- §. 24. Denique, quod pertinet ad Ecclesiarum
 gnationi- Parochialium, aut Canonicatum renunciatio-
 bus, Coad- nes, seu resignations, vel Coadjutorias, nec-
 jutoriis, non collationes Beneficiorum Ecclesiasticorum
 Collatio- simplicium, aut Pensionum Ecclesiasticarum re-
 nibus Be- servationes; quum in his omnibus, non solum
 neficio- rum sim- ex superius dictis, propter Regularem qualita-
 plicum, tem Resignatarii, aut Coadjutoris deputandi,
 et Pensio- sive de prædictis Beneficiis aut Pensionibus pro-
 num re- videndi, verum etiam ratione tituli intrinseci
 servatio- hujusmodi collationum, Apostolicæ auctoratis
 nibus, Pontificis interventus semper et omnino requiratur; Nos
 judicium Romanorum Pontificum Successorum Nostrorum
 esto, arbitrio et prudentiæ omnia relinquenda esse

ducimus. Confidimus autem, neminem fore ex ^{A n n o}
præfatis Successoribus nostris, qui in hujusmodi
casibus, præter alia ad resignationes, aut Coad-
jutorias admittendas, sive constituendas, et
ad Beneficia simplicia conferenda, vel Pensiones
Ecclesiasticas reservandas, de jure requisita,
rerum insuper ac personarum ratione habita,
ea quæ superius a Nobis circa præmissas con-
cessiones statuta sunt, præ oculis habere, et
mature perpendere omittat.

§. 25. Evidem inspecto Canonicorum Late-
ranensium, et Sanctissimi Salvatoris Regulari-
tes Paro-
chias, aut
Instituto, non licet eis, quoad vivunt, post
solemnem Votorum Professionem, e Religiosis
Canonicatus Sæcu-
Claustris discedere, et a Superiorum Regula-
lares, in-
rium obedientia se subtrahere. Quamvis autem, tra Clau-
ut antea dictum est, hujusmodi Legi subjecti stra dege-
sint et esse debeant etiam post assequutum ali-
re ne-
quod Sæculare Beneficium simplex, aut Eccle- queunt.
siasticam Pensionem, cuiusmodi certis in casi-
bus ab Apostolica Sede Regularibus concedi et
assignari contingit; attamen satis patet, neque
permanentiam intra Clastra, neque imme-
diatam Superioribus Regularibus subjectionem
consistere ullo modo posse cum animarum cura,
aut cum Canonica Residentia, si aliquem ex
iisdem Canonicis Regularibus Ecclesiam Paro-
chiale, aut Canonicatum, et Præbendam, vel
Dignitatem, aut aliud Sæculare Beneficium Ec-
clesiasticum personalem Residentiam requirens
contingat quomodolibet obtinere.

§. 26. Illud vero Dubium in Congregationi-
bus hujus Urbis et Curiae frequenter discussum
ac disputatum fuit; an scilicet hujusmodi Ca-
nonici Regulares, post adeptam in Ecclesiis Sæ-
cularibus Parochiam, sive Canonicatum, e Clau-
stris egressi, retinere deberent habitum sui Or-
dinis, an vero Clericorum Sæcularium vestibus cii ejus-
uti possent; Item de iis, qui ad Parochorum dem Or-
Officium sunt promoti, quæsitus fuit, an al-
terum Canonicum Regularem, dum possent, in
sui consortium assumere, et apud se habere

P O N T. tenerentur. Super quibus non una fuit sententia, tam prædictarum Congregationum, quam eorum, quos nuper a Nobis in consilium adhuc

A. V. Absolutos esse memoravimus. Verum Nos, justis et vuntur ab rationabilibus de causis animum nostrum modus moventibus, decernimus atque statuimus, prædictos Canonicos Regulares, sive ad animarum curam gerendam, sive ad Canonicatum obtinendum in Ecclesiis Sæcularibus, e Claustris egressos, habitum Clericalem Sæcularem assumere posse, et ab obligatione secum retinendi Socium sui Ordinis, liberos et immunes esse, et fore. Eosdem tamen monitos volumus, ne, propterea quod extra Religiosa Claustra vitam degunt, et Clericorum Sæcularium habitum deferunt, ideo se absolutos aut dispensatos esse arbitrentur ab observatione Votorum, quibus se in Regulari Professione Deo manciparunt; sed sciant, se teneri eadem Vota servare et implere in iis omnibus, quæ cum animarum Rectoris, aut Canonici Sæcularis Officio conjungi possunt. Episcopo autem, sive Ordinario Loci, per omnia subjecti sint; ipsumque etiam Superioris Regularis loco agnoscant et colant. Ac demum suas partes esse intelligent, sanctioris conversationis exemplo, sedulitate in officio obeundo, frugalis vitae parsimonia, copiosa elemosynarum largitione, veluti quibusdam religiosæ perfectionis insigniis, etiam in habitu Sæculari, pro Canonicis Regularibus in oculis hominum se gerere.

Provisi §. 27. Quæsitum præterea fuit, utrum hujusmodi Canonicci Regulares, qui Parochialem Ecclesiam, vel Canonicatum Sæcularem essent adepti, possent a suis Superioribus Regularibus, legitimis ex causis, ad Religionis Claustra possunt a revocari; qua etiam de re non satis conformia Superiori prodierunt judicata. Sed convenientibus in unam bus Regularebus ad sententiam his, qui hac occasione a Nobis consulti fuerunt, Nobis visum est statuere ac declarare, prædictos Superiores Regulares hujusmodi facultate destitutos esse, ubi agatur de

Sæcularibus Parochiis, aut Canonicatibus in ANNO
1745 Titulum conferri solitis, et alicui ex prædictis Canonicis Regularibus in perpetuam administrationem rite concessis; sed ad Episcopum dum-taxat, sive ad Ordinarium loci pertinere, concurrentibus causis canonicis, ad legitimam contra illos privationem per sententiam procedere: vel aliâs ipsos, justis pariter de causis, ad animarum curam inhabiles, et ab ea perpetuo suspensos declarare; quo casu hi, qui sic per sententiam privati, aut perpetuo suspensi existent, utique Religiosum habitum resumere, et ad propria Claustra redire teneantur.

§. 28. Denique disputatum fuit, utrum Canonicus Regularis, si resignaverit Ecclesiam Parochialem, aut Canonicatum Sæcularem, quem obtinuerat, habitum Regularem resumere, et Religionis Claustra iterum ingredi debeat, itidemque an id locum habeat, ubi de prædictis per sententiam privatus, vel a Parochialium munium exercitio perpetuo suspensus, sive ad ea obeunda inhabilis declaratus fuerit; atque etiam, ubi Coadjutorem in Parochia aut in Canonicatu eidem deputari contingat; vel post laudabilem operam in Canonicatu per annos quadraginta assidue præstitam, privilegium Jubilationis, ut vocant, ipsi fuerit concessum. Et in his quidem cum distinctione procedendum censemtes, ut omnem dubitandi occasionem perpetuo removeamus, decernimus atque statuimus, Canonico Regulari, qui se Parochia, aut Canonicatu abdicaverit, vel iis per sententiam legitime privatus, vel ad gerendum Parochiae regimen inhabitatus, et ab eodem perpetuo suspensus fuerit, ad habitum Regularem, et Instituti sui Monasteria redeundum esse. Non ita Non vero vero si, extra casum perpetuae inhabilitationis, in casu et suspensionis, Coadjutorem habuerit in Ca- Coadjutoronnicatu, aut in Parochialis curæ regimine, ria, aut vel per Jubilationem a servitio Chori fuerit exem- ptus; quum et ii, qui Coadjutorem habent in affectæ valetudinis aut ingravescensæ ætatis sub-

P O N T. A. V. sidium, teneantur in loco Parochiæ, aut Canonicatus residere; ut præsto sint, quoties legitimum Coadjutori impedimentum obvenerit, ipsius Parochiæ, aut Chori necessitatibus quoad poterunt, inservire, et qui Jubilationem obtinuerunt, valeant pro libito Chorum frequentare, atque etiam; non obstante hujusmodi Jubilatione, si Divinorum Officiorum ratio id exigat, possint ad servitium Ecclesiae revocari.

P r æ m i s s a t u m d e c r e t i s , q u æ p r æ v i a m a t u r a d e l i b e r a t i o n e , a u d i -
c l a r a t i o n e , t o q u e , u t p r æ f e r t u r , n o n n u l l o r u m V e n e r a b i -
n u m F r a t r u m N o s t r o r u m , a l i o r u m q u e p r u d e n -
t u m a t q u e d o c t o r u m V i r o r u m c o n s i l i o , p e r
h a s N o s t r a s L i t e r a s f e r i m u s , a t q u e A p o s t o l i c a
A u c t o r i t a t e s t a t u i m u s , p l u r i b u s c o n t r o v e r s i j i s f i -
n e m f a c t u m i r i c o n f i d i m u s ; E à d e m q u e o p e r à
t a m E p i s c o p i s , a l i i s q u e L o c o r u m O r d i n a r i i s ,
q u a m i p s i s , d e q u i b u s a g i t u r , O r d i n i b u s R e g u -
l a r i b u s , u t i l i t e r c o n s u l t u m e s s e e x i s t i m a m u s ;
E p i s c o p i s n e m p e , s i v e O r d i n a r i i s , q u o r u m f r e -
q u e n t e s a u d i v i m u s q u e r e l a s , s u p e r n i m i a f a c -
i l l a t e , q u a h u j u s m o d i C a n o n i c i R e g u l a r e s a d
E c c l e s i a s P a r o c h i a l e s a u t C a n o n i c a t u s S à c u l a r e s
c o n v o l a b a n t , s o l a m u n i t i l i c e n t i a i p s o r u m S u -
p e r i o r u m R e g u l a r i u m ; q u o s q u i d e m s u s p i c a b a n -
t u r i n e a c c o n d e n d a h a u d d i f f i c i l e s s e p r æ b e r e ,
u b i d e t u r b u l e n t i s h o m i n i b u s , a u t i p s i R e l i -
g o n i i n u t i l i b u s a g e r e t u r : I p s i s v e r o e t i a m C a -
n o n i c o r u m R e g u l a r i u m L a t e r a n e n s i u m , e t S a -
n c t i s s i m i S a l v a t o r i s O r d i n i b u s , q u o s p e c u l i a r i
s e m p e r b e n e v o l e n t i a p r o s e c u t i s u m u s ; e x q u i -
b u s n o n p a u c o s p r o b i t a c d o c t r i n a i n s i g n e s ,
s u o r u m q u e r e s p e c t i v e O r d i n u m a m a n t e s , e t
o l i m , q u u m i n m i n o r i b u s a g e r e m u s , e t p o s t
q u a m e t i a m A p o s t o l i c a m h a n c S e d e m t e n e m u s ,
a p e r t e c o n q u e r e n t e s a u d i v i m u s , n o n r a r o e v e -
n i r e , u t d e p r e c a t o r u m s t u d i o e t a u c t o r i t a t e ,
c u i S u p e r i o r e s o b s i s t e a u t n o l l e n t a u t n o n a u -
d e r e n t , i l l o s e x C o l l e g i i s s u i s c o g e r e n t u r a m i t -
t e r e , e x q u o r u m p e r m a n e n t i a m a j o r e m u t i l i -
t e m a t q u e s p l e n d o r e m c o n s e c t u r u s e r a t i p s o -

rum Ordo , a quo iidem multos annos hanc in spem educati et alti fuerant , ac religiosis virtutibus , optimisque disciplinis imbuti .

§. 30. Quocirca easdem præsentes Literas , et in eis contenta quæcumque , etiam ex eo , quod Canonici Regulares prædicti , aut quilibet alii etiam speciali nota et expressione digni , in præmissis interesse habentes , seu habere quomodolibet prætendentes , illis non consenserint , aut ad ea vocati et auditи non fuerint , aut ex alia quacumque causa , colore , prætextu , et capite , etiam in corpore Juris clauso , nullo unquam tempore de subreptionis , vel obreptionis , aut nullitatis vitio , seu intentionis nostræ , aut alio quilibet defectu notari , impugnari , in jus vel controversiam revocari , ad terminos juris reduci , aut adversus illas aperitionis oris , aut quodcumque aliud juris , facti , vel gratiæ remedium impetrari posse ; sed easdem præsentes semper firmas , validas , et efficaces esse et fore , ac ab omnibus et singulis , ad quos spectat , et pro tempore quomodocumque spectabit , inviolabiliter observari ; Sicque et non aliter in præmissis per quoscumque Judices ordinarios et delegatos , etiam Causarum Palatii Apostolici Auditores , ac S. R. E. Cardinales , etiam de Latere Legatos , Vice - Legatos , dictæque Sedis Nuntios , et alios quoslibet quavis auctoritate et potestate fungentes , et quandocumque functuros , sublata eis , et eorum cuiilibet quavis alteri judicandi et interpretandi facultate et auctoritate , judicari , et definiri debere ; et si securus super his a quoquam quavis auctoritate scienter , vel ignoranter contigerit attentari , irritum , et inane decernimus .

§. 31. Non obstantibus , quatenus opus sit , Innocentii III. Prædecessoris prædicti dispositio- Derogat. necnon de jure quæsito non tollendo , aliisque Nostris , et Cancellariæ Apostolicæ Regulis , ac quibusvis Apostolicis , etiam in Universalibus , Provincialibusque Conciliis edi- opportu- næ.

P O N T . tis generalibus vel specialibus Constitutionibus ,
A. V. Ordinis quoque Canonicorum Regularium , et utriusque eorum Congregationis prædictæ , etiam juramento , confirmatione Apostolica , vel quavis firmitate alia roboratis Statutis , et consuetudinibus etiam immemorabilibus , Ordinationibus Capitularibus , usibus , stiliis etiam quantumvis inveteratis , et quacumque ultimi status existentia , aliisque in contrarium præmissorum quomodolibet facientibus vel extantibus , privilegiis quoque , indulxit et Literis Apostolicis utriusque vel alterutri Congregationum prædictarum , earumque Monasteriis , Superioribus , et personis in genere , vel in specie quomodolibet forsitan concessis , confirmatis , approbatis , et innovatis . Quibus omnibus et singulis , etiamsi pro illorum sufficienti derogatione , de illis , eorumque totis tenoribus , specialis specifica , expressa , et individua , ac de verbo ad verbum , non autem per clausulas generales idem importantes , mentio , seu quævis alia expressio habenda , aut aliqua alia exquisita forma ad hoc servanda foret , illorum omnium et singulorum tenores , formas , Causas , et occasiones præsentibus pro plene et sufficienter expressis et insertis habentes , illis aliàs in suo robore permansuris , ad præmissorum effectum , specialiter , expresse , ac plenissime et amplissime motu pari derogamus , cæterisque contrariis quibuscumque .

De exemplorum auctoritate.

§. 32. Cæterum quia difficile foret , ipsas præsentes Nostras Literas ad singula loca , ubi opus esset , deferri ; volumus , ut earum transsumptis , sive exemplis , etiam impressis , manu alicujus Notarii subscriptis , et sigillo alicujus personæ in Dignitate Ecclesiastica constitutæ munitis , eadem ubique fides habeatur , tam iudicio , quam extra quæ iisdem præsentibus haberetur , si forent exhibitæ , vel ostensæ .

Sanctio penalis.

§. 33. Nulli ergo omnino Hominum liceat paginam hanc Nostræ Constitutionis , definitio- nis , declarationis , statutorum , decretorum , atque Ordinationum infringere , vel eidem ausu

temerario contraire; Si quis autem hoc atten- A n n o
tare præsumperit, indignationem Omnipoten- 1745.
tis Dei, et Beatorum Petri et Pauli Apostolorum
eius se noverit incursum.

Datum Romæ apud Sanctam Mariam Majo- Dat. die
rem Anno Incarnationis Dominicæ millesimo 9 Julii
septingentesimo quadragesimo quinto, septimo 1745.
Idus Julii, Pontificatus Nostri Anno Quinto.

D. Card. Passioneus.

J. Datarius.

VISA DE CURIA.

J. C. Boschi.

J. B. Eugenius.

Registrata in Secretaria Brevium.

Public. die 23. ejusdem mensis et Anni.

P o n t.
A. VI.

CXXXVI

CONSECRATIO

**Joannis Van Stiphout in Pseudo – Episcopum
Harlemensem damnatur, ac suspensionis et
excommunicationis sententia in ipsum edi-
citur.**

**Dilectis Filiis Universis Catholicis in Foede-
rato Belgio commorantibus.**

BENEDICTUS PAPA XIV.

**Dilecti Filii, salutem, et Apostolicam
Benedictionem.**

TAM præclaram quidem de egregia virtute et constantia vestra rebus ipsis semper probata et Apostolicis etiam laudibus commendata, gerimus opinionem, ut plane persuasum habemus, Vos nullis ad procul amandam omnem execrandi schismatis luem, et ad Catholicam tingantur. Fidem Orthodoxamque Religionem palam ubique profitendam tuendamque, Apostolice nostræ caritatis, sollicitudinis, exhortationisque novis stimulis indigere. Verum pro demandata infirmitati nostræ a Supremo Pastorum Principe æternoque Animarum nostrarum Judice Jesu Christo universalis Ecclesiæ suæ procurationi obstricti, facere non possumus, quin Vos sæpe de sacrilega perditione hominum temeritate et audacia edoceamus, atque insimul admonemus, ut quamcumque tenuissimam suspicionem per insidias veterorum Schismatis patronorum cuiquam vestrum de eorum reconciliata Nobiscum gratia et communione forsitan injiciendam ab animis vestris penitus removeatis.

Elect.
Pseudo-
Episcopi
nulla.

§. i. Postquam enim per alias nostras in simili forma Brevis Literas die xxvi. Mensis Ju-

nii proxime elapsi currentis anni MDCCXLV. Anno
ad Vos datas , typis etiam impressas , et pu-

blici juris factas , Electionem Joannis Van- 1745.

Stiphout Amstelodami Pseudo-Pastoris in Harle-
mensem , Hieronymo de Bock e vivis sublato ,
Pseudo-Episcopum , a Petro Joanne Meyndarts
Pseudo-Archiepiscopo Ultrajectensi , et ab ejus
fictis Canonicis factam , assertique Episcopatus
Harlemensis erectionem nullam , inanem , nefar-
iam , illegitimatam ac sacrilegam declaravimus ,
rescidimus , delevimus et abrogavimus , nec ad
ipsius Petri Joannis de sua detestabili Pseudo-
Episcopi Harlemensis designatione , petitaque a
Nobis patrati criminis confirmatione , scriptam
Epistolam respondimus ; binas nuper Nobis in-
scriptas et clanculum redditas accepimus Epi-
stolas , alteram quidem ipsius Petri Joannis
Meyndarts die xxx. Mensis Julii , alteram vero
ejusdem Joannis Van-Stiphout die xxix. dicti
Mensis Julii proxime præteriti hujus anni datas .

Hic autem de sua iuani designatione et sacri- Ejusdem
lega Consecratione præscribit ; ille vero de nulla Conse-
a Nobis data responsione primum conqüæritur , crat. , et
deinde de eadem abs se facta Consecratione subdolæ
significat , tum causam obtendit , qua adductus , Schisma-
ad tantum scelus paulo citius , dempto terna-
tico. at-
rio Episcoporum numero , perficiendum devenit ,
diuturnum scilicet morbum , in quem inciderat ;
ex quo liberatus , instantissimis plurimorum
suorum Symmystarum querimoniis satisfacere
coactus fuit , ne Episcopalis successionis ordo
istic jamdudum interruptus . et ab Apostolica
hac S. Sede nunquam post primam interrup-
tionem agnitus , imo semper explosus , in præ-
sentia morte sua abrumperetur . Quamplurimis
dernum fucatisque verbis uterque suam erga
Apostolicam hanc S. Sedem Nosque ipsos ob-
servantiam obedientiamque protestantes , in-
cautis illudere videntur .

§. 2. Nos itaque Literas hujusmodi , quæ cal- Pontifex
lida arte conscriptæ , præclaram quidem obse- iterum re-
quii reverentiæque speciem præseferunt , re ipsa jicit ele-

P o n t. vero latentes suffusi veneni dolos continent ,
A. VI. posthabentes ac penitus rejicientes , pro debito
 ctionem , nostræ servitutis supremæque potestatis officio ,
 Consecra- primùm designationem electionemque ipsius
 tion.dam- Joannis Van - Stiphout in Pseudo - Episcopum
 nat, Con- Harlemensem , cum exticti Episcopatus ere-
 secratum cione , iterum inanem ac nullam fuisse , esse ,
 suspendit ac fore , tenore præsentium Literarum nostrarum
 Apostolica auctoritate decernimus et decla-
 ramus : quemadmodum , tenore et auctoritate
 paribus , Consecrationem dicti Joannis Van-
 Stiphout , minime assistentibus ex præscripto
 Sacrorum Canonum duobus aliis Episcopis ,
 nullaque Apostolica dispensatione obtenta , a
 memorato Pseudo - Archiepiscopo Ultrajectino
 toties omnium Ecclesiasticarum censoriarum ful-
 minibus perculso , et ab omni exercitio Epi-
 scopalis Jurisdictionis et Ordinis suspenso ,
 contra suprema Apostolicæ hujus S. Sedis man-
 data , factam , fuisse , esse , ac fore illicitam ,
 nefariam , sacrilegam , et execrandam , itidem
 decernimus et declaramus ; ac proinde ipsum
 temere nulloque jure Electum Joannem Van-
 Stiphout omni Ecclesiastica et spirituali jurisdi-
 ctione pro animarum regimine carere ; atque
 illicite consecratum , ab omni exercitio Epi-
 scopalis Ordinis esse suspensum .

Tam ab
 exercitio
 jurisdi-
 ctionis ,
 quam Or-
 dinis .

§. 3. Mandamus proptera districteque inter-
 dicimus memorato Joanni Van-Stiphout , sub
 pena Excommunicationis ipso facto sine alia
 declaratione incurriendæ , ne audeat Pastores ,
 Missionarios , Ministros , aut alios , quocumque
 nomine nuncupentur , ad Animarum curam et
 Sacramentorum administrationem quovis etiam
 necessitatis prætextu , constituere ac deputare .
 Simul etiam palam edicimus et declaramus ,
 omnes et singulas prædictorum Officiorum de-
 putationes pro Animarum regimine quocumque
 nomine factas , aut fortasse faciendas , cum om-
 nibus inde secutis , prorsus irritas esse , ac nul-
 lius roboris et momenti . Rursus eidem Joanni
 Van-Stiphout præcipinus et inhibemus , ne ,

sub simili Excommunicationis poena , audeat il- A n n o
licite Sacramentum Confirmationis , aut Ordines 1745.
conferre , aut quoquo pacto Ordinem Episco-
palem , a quo suspensus est exercere.

§. 4. Vobis autem , Dilecti Filii , graviter in- Ejus com-
jungimus ac vetamus , ne antedictum Joannem munio-
Van-Stiphout pro vero Episcopo Harlemensi tandem
habeatis et agnoscatis , neve cum eodem ullo denuociat
pacto , præsertim in Divinis , communicetis ;
aut ab ipso , vel ab aliis per ipsum perperam
et inaniter deputatis , Sacra menta aut Ordines
accipiatis. Noverit enim , qui Ordinibus initia- Ordinat.
tus ab ipsis fuerit , suspensionis se vinculo con- illegiti-
strictum , atque irregularitati præterea ob- mas fore
noxium , si susceptos Ordines exaucerit. declar.

§. 5. Reliquum est , ut paternis curis nostris Adhortat.
filialis obedientiæ fidei que vestræ officia respon-
deant. Nullum enim jucundius dolori nostro so-
latium afferri potest , quam ut intelligamus , Vos
caute ambulantes , non vocem alienorum audire ,
sed Pastorem sequi , et domum ædificare supra
firmam petram. Ac Vobis , Dilecti Filii , Apo-
stolicam Benedictionem , quam cœlestis præsidii
pignus , atque adversus potestates tenebrarum
arma et scutum esse optamus , peramanter im-
pertimur.

Datum Romæ apud S. Mariam Majorem sub Dat. die
Annulo Piscatoris die 28. Augusti 1745. Ponti- 28. Aug.
fcatus Nostri Anno VI. 1745.

Cajetanus Amatus.

Public. eodem die , mense , et anno.

P O N T.

A. VI.

cxxxvii.

DECRETA QUÆDAM

A Cardinali Patriarcha Lisbonensi edita collaudantur et confirmantur.

Dilecto Filio Nostro Thomæ Sanctæ Romanæ Ecclesiæ Presbytero Cardinali de Almeyda nuncupato.

BENEDICTUS PAPA XIV.

Dilecte Fili noster, salutem, et Apostolicam Benedictionem.

SINGULAREM voluptatem sensimus ea perlegendantur, quæ graviter ac sapienter a Te constituta sunt, ac die xii. Martii Anno MDCCXLIII. evulgata, ut omnibus innotescerent : Cognovimus pariter ardentissimum studium, quo tum Regulares, tum Sæculares, aliosque tuæ Pastorali Curæ commendatos vehementer excitas, ut iisdem mandatis diligenter obtemperent.

Officia §. I. Primo loco præcipis, ut Vespertina Officia, quæ feria V. Majoris Hebdomadæ fieri de die cœleste consueverunt in Ecclesiis Sæcularium, ac Regularium, ad certam horam solum protrahantur : et ipsarum Fores ad medium horam post Occasum Solis occludantur ; nec mane ante pateant, quam solis Ortus illucescat : Siquidem cognitum, perspectumque habebas ad honestos mores labefactandos causam præberi, cum magna frequentia Virorum, ac Mulierum nocturno tempore in ea templo conveniret; quam sane veterem consuetudinem ideo Prædecessores tui nunquam improbarunt, quod ii nocturni Fidelium conventus, tunc temporis pietatem, ac religionem solum præscerebant.

§. 2. Secundo loco , ne spatio illius noctis A n n o
Divina Eucharistia Cultu debito careret , sa- 1745.
pienter indixisti Viris Ecclesiasticis , eorum Mi- Adoratio-
nistris , et Fratribus Sodalitatum , quæ a Venera- nem SS.
bili Eucharistiæ Sacramento nuncupantur , ut Sacra-
occlusis Templi foribus , alternatim Christo menti de-
Domino pie religioseque obsequantur , qui sub noctecon-
panis specie continetur . tinuari per certas

§. 3. Tertio loco , cum Passio Salvatoris no- personas.
stri intempestivis horis a Concionatoribus cele- Conciones
brari soleret , ideo pro tua singulari prudentia item ho-
decernis , ut mane Feriæ VI. Majoris Hebdo- ris diur-
madæ hi sermones habeantur , statim ac Evan- nis haberi
gelium , quod eo die canitur in solemni Officio ,
absolutum fuerit , ubi vero consuetudo obtinuit ,
ut nocte ejusdem Feriæ VI. verba faciant Con-
cionatores , alia hora post meridiem ejus diei
seligatur , ita tamen , ut Fores Ecclesiæ desi-
guato ante tempore obserari queant .

§. 4. Quarto loco , cum illi , qui Ecclesias adi- Comessa-
bant Feria v. Majoris Hebdomadæ (quæ Sancta tiones ab
vulgo appellatur) peculiares quosdam cibos se- Ecclesiis
cum deferrent , quibus deinde etiam in ipsis eliminari .
Ecclesiis uterentur , ita ut cultum Dei Templo
consentaneum , et legem jejunii impudenter
violarent ; cum , inquam , hanc corruptelam
sine magno animi tui mærore pati ac dissimulare
minime posses , opportuna remedia at-
tulisti , gravissimis sententiis , ac poenis in eos
promulgatis , qui cibos ejusmodi per illos dies
venderent , vel ipsos manducare etiam in sacris
Ædibus non dubitarent .

§. 5. Hæc potissimum ex Decretis tuis deli- Quæ sub-
bata ob eam causam commemoravimus , ut ipsa jiciuntur
diligenter a nobis perfecta dignosceres ; neque judicio
prætermisimus cætera , quæ in iisdem Decretis Summi
habentur , nempe vehementem cohortationem , Pont.
ut Ecclesiis cultus exhibeat , ne Deus hac
gravissima quidem injuria atque impudentia
lacessitus , ad iracundiam concitetur : Postremo
cum Decreta hujusmodi probari a Nobis ma-
gnopere deposcas , ut nostra auctoritate cor-

PONT. A. VI. roborata perpetuo firmentur, et homines facilius ad illa observanda inducantur, hoc Tibi responsum faciendum existimavimus.

Vetus Officio-cturno-rum consuetudo. §. 6. In primis consentaneum quidem antiquis Ecclesiæ Institutis fatemur, ut noctis tempore Divina Officia celebrarentur: Imperitus enim disciplinæ Ecclesiasticæ prorsus videretur, qui ignoraret, Majoribus nostris per multa sæcula positum in more fuisse, ut nocturnis Vigiliis solemnia Festa, ac Mysteria prævenirent, et canendis Divinis laudibus, sanctisque precibus occupati, noctes integras simul in Templis traducerent. At vero diuturnitate temporis adeo labefactari cœpit hæc pia consuetudo, ut tribus Majoris Hebdomadæ diebus Vigiliæ solum statuerentur; et ob eam causam Officia illorum dierum (eo quod nocte fieri solerent,) *Matutini Tenebrarum* adhuc nominantur: Vigiliæ quoque permittæ fuerunt ante diem Natalem, et Epiphaniam Domini; Dioeceses autem, quæ disciplinæ laude commendantur, *Matutinos Tenebrarum* a Nocturnis horis ad postmeridianas traduxerunt; Vigiliis etiam consuetis ante Festum Epiphanie, matutinas horas usque ad meridiem subrogarunt: Cum tamen pristinum Ecclesiæ Institutum retinere vellent in Pervigilio Natalis Domini, nempe post medium noctem rem Divinam conficere, et populum in certas Ecclesias confluentem admittere, cautum diligentissime fuit, ut corruptelis omnis aditus intercluderetur; et cum difficile id visum fuisse, virtute præstantes Episcopi decreverunt, ut nocte quidem in Ecclesia, sed clausis illarum Foribus, hæc sacra Officia peragerentur.

Sacrae priorum sæculo-rum Agapæ. §. 7. Agnoscimus pariter animi tui consilium ab Ecclesiæ moribus minime alienum, eo quod coercendum putaveris illorum intemperantiam, qui sanctissimis Majoris Hebdomadæ diebus in Templo se conferunt, ibique certis quibusdam cibis indulgent. Evidem magnis laudibus prædicantur a Sacris Scriptoribus *Agapæ*, sive honestissima convivia, quæ fideles post acceptam

Divinam Eucharistiam pluribus Sæculis inibant, A. M. o.
 ut mutuæ inter Christianos benevolentæ pu- 1745.
 blicum testimonium ostenderetur; et certis die-
 bus egentes ac miseri liberali divitum opulentia
 sustentarentur. Itaque, si ejusmodi convivia Ob in-
 plena honestatis, quæque ad charitatem exer- vectos a-
 cendam inducta primo fuerunt, et magna cum busus
 innocentia per longum temporis spatium con- nunc in-
 servata, penitus abrogare oportuit, ob graves terdictæ.
 offendes, et scandala, quæ dimanare ex illis
 cœperunt, ita ut nemo sit, qui non probet
 Ecclesiæ Decreta, quibus ea convivia de medio
 auferuntur: nemo sane prudentiam tuam, et
 consilium non commendabit, qui pravam edendi
 licentiam ab Ecclesia removere ac penitus eli-
 minare voluisti, cum præsertim ea nefaria in-
 temperantia jejunii Leges, sanctissimis etiam
 diebus frangerentur, quas Majores nostri tanta
 severitate, ac religione coluerunt, ut nihil om-
 nino degustarent, et cyathum quoque frigidæ
 recusarent.

§. 8. Supervacaneum ducimus ad hæc pro- Plura de
 banda proferre in medium sacræ antiquitatis his peten-
 documenta, cum satis eruditorum hominum da ex Li-
 testimoniis confirmentur. Accedit, quod ipsa Domini
 luce clarius innotescunt ex iis, quæ Nos ipsi Nostri.
 concessimus in quatuor Libros a Nobis magno
 labore conscriptos *De Canonizatione Sanctorum*,
et in Ecclesiasticas Institutiones quas Bononiæ
 confecimus, cum in illam Sedem (quam nunc
 etiam retinemus) translati fuiimus; Alia pariter
 argumenta desumi possunt ex aliis nostris *Com-*
mentariis in Sacra Jesu Christi, Matrisque ejus
Festa, ac Missæ Sacrificium, quibus plurima
 sane addidimus, dum in Summo Pontificatu
 versamur, et quæ vernacula lingua primum a In Sacel-
 Nobis exarata, nuper jussu Nostro in Latinam lis Ponti-
 conversa fuerunt. ficiis, et
 in Basilic.

§. 9. Omittimus verba facere de hora, quam pro habenda concione Dominicæ Passionis sta- fit concio
 tuisti: Idem plane mos ac disciplina jampridem post E-
 invaluit in præclaris Italiæ Dioecesibus, et in vang.

P O N T.

A. VI.

ipsa Vaticana Basilica , ubi Nos in Minoribus positi Theologalem Præbendam obtinuimus. Si quidem Feria vi. Majoris Hebdomadæ , post recitatam in Choro Domini Passionem , Concio de ipsa statim instituitur : Idem fieri consuevit in Pontificio Sacello coram Nobis ipsis, Cardinalium Collegio , et reliquis Ordinibus , quibus facultas est in eum Locum conveniendi.

Præmissa
Decreta
approban-
tur , et
confir-
mantur.

§. 10. Cum igitur tua Decreta præsentibus Ecclesiæ moribus et Institutis consentanea plane videantur , ea libentissime adprobamus , et Apostolicæ auctoritatis pondus adjungentes , præcipimus observari penitus , sublata quacumque contraria consuetudine , quamvis ad honestum finem inducta fuerit , et longo spatio temporis inveteraverit : Etenim pravum hominum ingenium , et morum corruptela id necessario requirit , ut de medio tollantur ea , quæ licet initio virtutem præseferrent , labente cursu temporis virtutem ipsam corrumpunt ac labe- factant.

Adhor-
tatio.

§. 11. Interea , Dilekte Fili Noster , tuis , ac tuorum precibus Nos vehementer commendamus; et quoniam Vineam Domini , Tibi creditam tam feliciter colere suscepisti , ne prætermittas operam ac laborem impendere , ut fructus in diem magis excrescat ; ne te deterreant ullæ difficultates , quæ tuis præclaris conatibus objiciuntur : Nos profecto semper ad tutandam Religionem , et morum integritatem paratos invenies : Postremo Tibi Benedictionem Apostolicam , tuoque populo peramanter impertimur.

Dat. die Datum Romæ apud S. Mariam Majorem die 31. Aug. 31. Augusti MDCCXLV. Pontificatus Nostri Anno 1745. Sexto.

ANNO
1745.

DIERUM FESTORUM

cxxxviii.

De Præcepto, æstivis mensibus occurrentium,
reductio, pro nonnullis Locis Regni Poloniæ,

Venerabili Fratri Episcopo Posnanien,

BENEDICTUS PAPA XIV.

*Venerabilis Frater, salutem, et Apostolicam
Benedictionem.*

NUPER pro parte tua Nobis expositum fuit, Agrorum quod dilecti Filii Universitates et homines, nec cultura non Incolæ agrorum præsertim culturæ addicti, Mensibus istius tuæ Dioecesis Posnanien., propter Cœli Estivis rigorem in istis partibus gravissimum, in mensibus potissimum Julio, Augusto, et Septembri assiduam ad faciendas messes aliosque Terræ fructus colligendos, et agros in spem futuræ messis præparandos aptioribus, Festos dies de Ecclesiæ præcepto, quamvis inviti, servare minime valeant, ac propterea operum hujusmodi causa, non sine conscientiæ angoribus, debitum Deo Dispensando, in iis diebus cultum negligere coacti, ad Fratres satio ab ternitatem tuam sapissime configuiunt ut licentiam ipsi observantiam impertiari, qua sibi liceat per eosdem Festos dies, exceptis Dominicis, agros collere, et servilibus mechanicisque laboribus, imputetur ab pune vacare, ne ipsis eapropter non leve datum, quemadmodum sæpe accidit, proveniat; Fraternitas vero tua, ut incommodis hujusmodi tibi bene cognitis aliquo pacto consulatur, Nobis humiliter supplicari fecit, ut in præmissis Qui ad S. Sedem opportune providere, et ut infra indulgere de recurrit, benignitate Apostolica dignaremur.

P O N T. §. 1. Nos igitur , qui divinum cultum quantum cum Domino possumus promovere , et adaugere debemus , considerantes præmissa omnia . et opportunum , quoad Nobis integrum est , ac salutare remedium hac in parte adhibere cùpientes , dictosque Incolas , homines , aliosque culturae addictos , specialibus favoribus et gratiis sequi volentes , et eorum singulares personas a quibusvis excommunicationis , suspensionis , interdicti , aliquisque Ecclesiasticis sententiis , censuris , et poenis , a jure , vel ab homine quavis occasione vel causa latis , si quibus quomodolibet innodatae existunt , ad effectum præsentium tantum consequen.

Conce-
ditor. Fe-
stivitates
infra Heb-
domadas
eorum
Mensium
occurren-
tes , ad
diem Do-
ninicu
transferri
Harum serie absolventes , et absolutas fore censentes , hujusmodi suppli- cationibus inclinati , Fraternitati Tuæ per præ- sentes committimus , et mandamus , ut veris existentibus narratis , si contingat aliquod Fe- stum de præcepto Ecclesiæ , seu per Synodales ejusdem Diœcesis Constitutiones , per hebdoma- das prædictorum Julii , Augusti , et Septembri- Mensium extra Dominicis occurrere , eo casu festum hujusmodi , præterquam illud Assum- ptionis B. M. Virginis Immaculatae , quod in

Excepto suo proprio , quo occurrit die solemní cultu ce- lebrari volumus , et mandamus , in Dominicam immediate sequentem , seu aliam a Te præscri- bendam auctoritate nostra Apostolica transfe- ras , illudque in eadem Dominica celebrari fa- cias et cures ; præscriptis tamen iis cautelis quas juxta datam Tibi a Domino prudentiam duxeris esse præscribendas , tam quoad onus audiendi Sacrosanctum Missæ Sacrificium , quam quoad cætera opera servilia exercenda.

Deroga-
tiones. §. 2. Non obstantibus Apostolicis , ac in Uni- versalibus , Provincialibusque et Synodalibus Conciliis editis generalibus , vel specialibus Con- stitutionibus et Ordinationibus , necnon dictæ Diœcesis , Locorum , Terrarum , Oppidorumque , etiam juramento , confirmatione Apostolica , vel quavis firmitate alia roboratis statutis , et con- suetudinibus ; privilegiis quoque , indultis , et

Literis Apostolicis in contrarium præmissorum A. A. 1745.
 quomodolibet concessis , confirmatis , et innovatis ; Quibus omnibus et singulis , illorum tenores præsentibus pro plene et sufficienter expressis , ac de verbo ad verbum insertis habentes , illis alias in suo robore permansuris , ad præmissorum effectum hac vice dumtaxat specialiter et expresse derogamus , cæterisque contrariis quibuscumque .

§. 3. Cæteram per translationem Festorum In Choro , huicmodi non intendimus aliquid innovari tam et in Officio quoad servitium Chori , quam quoad celebra- cio nihil innovationem Divinorum Officiorum . innovetur

Datum Romæ apud S. Mariam Majorem sub Dat. die Anno Piscatoris die 1. Septemb. MDCCXLV. 1. Sept. Pontificatus Nostri Anno VI. 1745.

D. Card. Passioneus.

*Simile Indultum jampridem concessum fuerat
 pro Diaœcesi Vilnen. tali forma conceptum.*

UT per tres antedictos menses liceat ipsis ad sua exercenda rusticana opera incumbere , translato in primam Julii Dominicam Festo Visitationis Sanctissimæ Dei Genitricis , et in secundam ejusdem Mensis Dominicam Festo S. Mariæ Magdalenaæ , in tertiam Festo S. Jacobi , in quartam Festo S. Annæ ; In Augusto , et Septembri , quæ occurunt SS. Festivitates , una quælibet in proxima sibi Dominica celebretur ; una excepta Deiparæ in Cœlum Assumptæ , quæ in suo proprio recurrente die solemní cultu agi debeat . Volumus autem ut in Choro , Divinis que Officiis , nihil innovetur , nec a pristino ritu discedatur , sed ea peragantur in assignatis jampridem diebus . Ii vero , quibus hoc paternæ facilitatis nostræ beneficio utendum est , studeant interno ardenter animorum obsequio compensare , quidquid externæ celebritatis ipsis .

P O N T. imminuere necesse fuit. Quod Fraternitatem
 A. VI. tuam strenue curaturam confidimus etc. Dat. etc.
 die xxvii. Maii 1743. Pont. A. III.

D. Card. Passioneus.

CXXXIX

FRUCTUS CENSUUM

Cambiorum etc. a Communitatibus Ditionis Ecclæsiasticæ contractorum ad æquitatis rationem reducuntur.

BENEDICTUS PAPA XIV.

MOTU PROPRIO etc.

*C*l è stato riferito da Persone degne di tutta fede, che alcuni de' nostri Sudditi nelle gravi angustie, in cui si sono trovate le Comunità del nostro Stato Ecclesiastico per l' ultimo passaggio ed accantonamento delle Truppe straniere, che incominciò l' anno 1742. scordati affatto dell' obbligo, che a ciascuno impone la natura medesima, in vece di sollevare e soccorrere a tutto lor potere la Patria ed il Principato, tratti e transportati dall' ingordigia di vil guadagno, non hanno avuto rosore di opprimere ed aggravare maggiormente le Comunità di esso nostro Stato con usure esorbitanti di cinque, sei, sette, e ancora otto, e nove per cento, abusando dell' estremo bisogno, in cui quelle erano di trovar danaro; Anzi taluno di essi nostri Sudditi rivolgendo la commune e pubblica calamità in privato e vergognoso Mercimonia, aver preso da altri danaro a minore interesse, per poi darlo alle suddette Comunità a più gravi, e maggiori usure.

Reducun-
tur ad 4. §. 1. Quindi è, che, volendo Noi da un canto pro 100. comprimere la soverchia avidità di costoro, e dall' altro

altro isgravare per quanto ci è possibile le suddette Comunità del riferito ingiusto peso : Seguendo l'esempio di parecchi altri Pontefici, e specialmente di Clemente VIII. e del. Ven. Servo di Dio Innocenzo XI. nostri gloriosi Predecessori, i quali per via di legge generale ridussero i frutti de' Censi imposti similmente dalle Comunità, e rispettivamente delle Doti, e Compagnie d'Uffizio a quella moderata ragione, che correva comune-mente ne' tempi loro : Col parere, e consiglio d'una Congregazione particolare di quattro Cardinali, e sei Prelati, tenuta di nostr' ordine li 30. dello scaduto Agosto sopra il riparto delle spese fatte, e debiti contratti per causa di detto Passaggio ed accantonamento, dalle predette Comunità : Di nostro Moto proprio, certa scienza, e pienezza nella nostra Sovrana Podestà, ordiniamo, e comandiamo, che tutti e singoli Censi creati, ed imposti, oppur anche Cambj, ed altri debiti fruti-fieri passivamente contratti dal giorno, e tempo, ch' entrarono le Truppe Estere dentro i confini del nostro Stato Ecclesiastico, da qualunque Comunità, e Università di esso Stato, compresi anche le quattro Legazioni di Bologna, Ferrara, Romagna, ed Urbino, come pure tutti i Luoghi Baronali, (eccettuando solamente la Legazione d'Avignone, e il Ducato di Benevento) oppure da Persone private; ad intuito però e contemplazione, e con promessa di rilevazione di esse Comunità, sopra qualunque sorta di Beni, tanto Urbani, che Rustici in qualsisia Provincia, Città, Terra, Castello, Territorio, e Luogo del medesimo Stato, di qualunque prezzo, valore, qualità, quantità, e denominazione, con qualsivoglia obbligo, eziandio giurato, di Guarentiglia, o Camerale, in favore di Persone del medesimo nostro Stato, e soggette al nostro temporal Dominio, sieno, e s'intendano dal giorno d'oggi in poi creati, imposti, e contratti alla sola ragione di scudi quattro per cento, e non più, come Noi in virtù della presente Cedola di nostro Moto proprio da ora in poi li riduciamo, e mode-

Tbm. III.

K

ANNO
1745.

Pont. immiuere necesse fuit. Quod Fraternitatem
 A. VI. tuam strenue curaturam confidimus etc. Dat. etc.
 die xxvii. Maji 1743. Pont. A. III.

D. Card. Passioneus.

CXXXIX

FRUCTUS CENSUUM

Cambiorum etc. a Communitatibus Ditionis Ecclæsiasticæ contractorum ad æquitatis rationem reducuntur.

BENEDICTUS PAPA XIV.

MOTU PROPRIO etc.

*C*l è stato riferito da Persone degne di tutta
 Excessus fructuum fede , che alcuni de' nostri Sudditi nelle gravi
 convento- angustie , in cui si sono trovate le Comunità del
 rum. nostro Stato Ecclesiastico per l' ultimo passaggio
 ed accantonamento delle Truppe straniere , che
 incominciò l' anno 1742. scordati affatto dell' ob-
 bligo , che a ciascuno impone la natura medesima ,
 in vece di sollevare e soccorrere a tutto lor potere la
 Patria ed il Principato , tratti e transportati dall'
 ingordigia di vil guadagno , non hanno avuto ros-
 sore di opprimere ed aggravare maggiormente le
 Comunità di esso nostro Stato con usure esorbi-
 tanti di cinque , sei , sette , e ancora otto , e nove
 per cento , abusando dell' estremo bisogno , in cui
 quelle erano di trovar danaro ; Anzi taluno di
 essi nostri Sudditi rivolgendo la commune e pub-
 blica calamità in privato e vergognoso Mercimo-
 nio , aver preso da altri danaro a minore inter-
 esse , per poi darlo alle suddette Comunità a più
 Reducun- gravi , e maggiori usure .
 tur ad 4. §. I. Quindi è , che , volendo Noi da un canto
 pro 100. comprimere la soverchia avidità di costoro , e dall'
 altro

ANNO
1745.

altro isgravare per quanto ci è possibile le suddette Comunità del riferito ingiusto peso : Seguendo l'esempio di parecchi altri Pontefici, e specialmente di Clemente VIII. e del. Ven. Servo di Dio Innocenzo XI. nostri gloriosi Predecessori, i quali per via di legge generale ridussero i frutti de' Censi imposti similmente dalle Comunità, e rispettivamente delle Doti, e Compagnie d'Uffizio a quella moderata ragione, che correva comune mente ne' tempi loro : Col parere, e consiglio d' una Congregazione particolare di quattro Cardinali, e sei Prelati, tenuta di nostr' ordine li 30. dello scaduto Agosto sopra il riparto delle spese fatte, e debiti contratti per causa di detto Passaggio ed accantonamento, dalle predette Comunità : Di nostro Moto proprio, certa scienza, e pienezza nella nostra Sovrana Podestà, ordiniamo, e comandiamo, che tutti e singoli Censi creati, ed imposti, oppur anche Cambj, ed altri debiti frutiferi passivamente contratti dal giorno, e tempo, ch' entrarono le Truppe Estere dentro i confini del nostro Stato Ecclesiastico, da qualunque Comunità, e Università di esso Stato, compresi anche le quattro Legazioni di Bologna, Ferrara, Romagna, ed Urbino, come pure tutti i Luoghi Baronati, (eccettuando solamente la Legazione d'Avignone, e il Ducato di Benevento) oppure da Persone private; ad intuito però e contemplazione, e con promessa di rilevazione di esse Comunità, sopra qualunque sorta di Beni, tanto Urbani, che Rustici in qualsisia Provincia, Città, Terra, Castello, Territorio, e Luogo del medesimo Stato, di qualunque prezzo, valore, qualità, quantità, e denominazione, con qualsivoglia obbligo, eziandio giurato, di Guarentiglia, o Camerale, in favore di Persone del medesimo nostro Stato, e soggette al nostro temporal Dominio, sieno, e s'intendano dal giorno d' oggi in poi creati, imposti, e contratti alla sola ragione di scudi quattro per cento, e non più, come Noi in virtù della presente Cedola di nostro Moto proprio da ora in poi li riduciamo, e mode-

TOM. III.

K

P O N T. riamo : Salva però sempre alle medesime Comuni-
A. VI. tà la facoltà di ricomprare li medesimi Censi , come anche con espressa dichiarazione , che rispetto a gli altri Censi , e Cambj , che sono stati imposti , o contratti a meno del quattro per cento , non s' intenda per questo fatta alcuna mutazione , o innovazione .

Idque respectu subditorum , cu- juscum- que ordi- uis etc. §. 2. In sequela di che vogliamo , e dichiariamo , che le Comunità , e Università suddette Debitrici di dette Persone soggette al nostro temporal Dominio per causa di detti Censi , o Cambj , o altri Debiti fruttiferi da esse Comunità , o da altri per loro eziandio obbligati come principali , principalmente , ed in solidō , o in altro qualunque modo eziandio in forma della nostra Camera Apostolica , per qualunque Scrittura pubblica , o privata , e con qualsivoglia licensa , e facoltà contratti , non siano tenuti ed obbligati , nè possino essere forzati , e costretti per i frutti da decorrere da oggi in avvenire , che alla sola ragione di scudi quattro per ogni centinajo , ed anno , ancorchè li creditori siano Persone costituite in qualunque dignità Ecclesiastica , o Secolare , Privilegiate , e Privilegatissime , cosicchè per la loro Dignità , o altro qualunque titolo , fosse bisogno per comprendre le di speciale ed individua menzione ; È molto più se fossero (lo che Noi però non vogliamo credere) Chiese , Monasterj , e Luoghi Pū , Cavalieri di qualunque Ordine Militare , anche Gerosolimitani , Compagnia di Gesù , o Monaci delle Undici Congregazioni , o altri Regolari , rispetto a' quali li suddetti Contratti sarebbero anche più ingiusti , e vergognosi : Che perciò vogliamo ed ordiniamo , che niuno affatto di tali Creditori , che abbia dato , come sopra , danaro ad alcuna di dette Comunità del nostro Stato , o direttamente , o indirettamente sotto il proprio , o anche sotto nome altrui , a maggior interesse del quattro per cento , resti escluso , ed esente da questa nostra riduzione , e moderazione , per essere così mente , e precisa volontà Nostra .

§. 3. Eche così da qualunque Giudice Ordinario , o Delegato , eziandio Uditor Generale ANNO
1745.
della nostra Camera , Uditori di Rota , Chierici Decretum
di Camera , e Cardinali eziandio Legati a Latere , irritans ,
debba giudicarsi , definirsi , tolta ad essi , e a ^{sublata}
ciascuno di loro facoltà , ed autorità di giudicare ,
e decretare altrimenti , dichiarando Noi per nullo ,
irrito , e di niun valore tutto ciò , che da qual-
sivoglia con qualunque autorità , scientemente , o
ignorantemente sarà giudicato , fatto , o attentato
contro questa nostra volontà , e disposizione .

§. 4. Non ostante qualsisia Costituzione , ed Deroga-
Ordinazione Apostolica , Statuto , Consuetudine , tiones.
Legge , e Natura di qualunque Provincia , Città ,
Terra , Castello , e Luogo , ancorchè muniti con
giuramento , o confermati dalla Santa Sede , Le-
gati a Latere , e Governatori , Obbligazioni fatte
in qualsivoglia forma eziandio della Camera Apo-
stolica , Sigurtà , Rinunzie , e Giuramenti , Pri-
vilegi , ed Indulti , e particolarmente quelli di non
essere compresi sotto qualunque Legge , e Costi-
tuzione , se non essendo specialmente nominati ,
Regola de Jure quæsito non tollendo , o ultra
qualunque Regola della nostra Cancellaria , ed
altre quali si vogliano , Lettere Apostoliche sì
Nostre , che de' Nostri Predecessori sotto qualsisia
tenore , et forma , e con qualsivoglia clausole de-
rogatorie , di derogatorie , e Decreti irritanti con-
cesse , e pubblicate , anche per via di Legge
universale , e anche più volte confermate , ed
innovate , in favore di qualunque Chiesa , Collegio ,
Ordine , Ospedale , Luogo , Pio , Congregazione ,
Università , Città , e Luogo , e Persone di qua-
lunque Preminenza , e Dignità : Alli quali tutti ,
e singoli , avendone qui il loro tenore per espresso ,
e di parola in parola registrato et inserto , per
quanto però sieno direttamente o indirettamente
contrari a questa Nostra riduzione , o all' esecu-
zione di questa Nostra determinata volontà , e
non altrimenti etc. in amplissima forma dero-
ghiamo.

P O N T. *Dato dal Nostro Palazzo Apostolico di Monte*
 A. VI. *Cavallo questo di 7. Settembre 1745.*
 Dat. die
 7. Sept.
 1745.

BENEDICTUS PP. XIV.

CXL.

SACRAS MISSIONES

In Diœcesibus Regni Neapolitani frequenter
 haberi suadetur. Earum directio demandatur
 Cardinali Spinellio Archiepis. Neapolitano ,
 cum facultatibus etc.

Venerabilibus Fratribus Archiepiscopis, Episcopis, et Ordinariis Regni Neapolitani.

BENEDICTUS PAPA XIV.

*Venerabiles Fratres, salutem, et Apostolicam
 Benedictionem.*

GRAVISSIMUM Supremi Apostolatus Ministerium du- rium, quod Nobis immerentibus delatum fuit, plex pro- duo potissimum requirit : primum nempe ad pagandæ Sanctam Religionem amplectendam eos Populos et conser- adducere, qui illam vel nunquam suscep- perunt, vandæRe- vel susceptam infortunio misero, funestoque ligionis. deseruerunt ; alterum vero, Religionem ipsam sartam tectam diligenter in iis locis tueri, in quibus integra Divino beneficio conservatur. Porro nomine Religionis non intelligimus ea so- lum, quæ ad salutem obtinendam necessario fide tenenda sunt ; sed etiam, quæ præstari debent operibus, ut vitam moresque Christianæ disciplinæ consentaneos ostendamus, ac beatissimam in Cœlis felicitatem post hujus vitæ curriculum assequamur.

Utrum- §. 1. Evidem Romani Pontifices, Prædeces- que opus sores Nestri, ut huic muneri satisfacerept, omni

tempore Viros pietate ac doctrina præstantes A n n o elegerunt, qui Fidem Catholicam in omnes 1745. terræ partes disseminarent; quorum exemplis ab Apo- inhærentes, pro tenuitate virium nostrarum, stolica Se- ac temporum difficultatibus, Nos pariter idem de jugiter Institutum retinuimus. Secundo loco Romani urgetur. Pontifices omnem curam semper impenderunt, ut morum disciplinam, et sanctitatem labefactatam, ac jacentem in illis Dioecesis excita- rent, ubi solius Episcopi studium, et opera pro re gerenda satis esse non putabantur: Nam vel Apostolicos Visitatores in eas Dioce- ses miserunt, vel aliis remedii usi sunt, quæ magis idonea viderentur. Idem consilium Nos quoque secuti sumus, quoties Fidelium corruptelæ ad aures nostras pervenerunt, ut ne- gligentia notas, cum ante Supremum Judicem steterimus, quo possumus, studio declinemus. Etenim Vicarios Apostolica auctoritate præditos non semel designavimus, qui Dioeceses, ubi opus esset, ad pristinam disciplinam restituerent: Multas Epistolas dedimus peculiaribus Episcopis, vel pluribus simul, vel etiam universis; ad ipsorum sollicitudinem stimulandam; alia quoque consilia, ac rationes inivimus, quas hic recen- sere supervacaneum est.

§. 2. Post hæc dissimulare minime possumus, Populo- exploratum Nobis esse, vestris in Civitatibus rum indi- probos quidem homines versari, sed longe gentiæ. plures inveniri perditos, qui præsertim in mon- tanis locis, et a vestris Sedibus valde sejunctis, vitam ab omni virtute alienam traducunt; qui si a Fide non aberrant, uti confidimus, cor- ruptis tamen moribus, ac flagitiis, in se con- citant Divinam iracundiam, et properant ad sepulchrum, quin antea dignos Pœnitentiæ fru- ctus ostendant.

§. 3. Evidem vestram, Nostramque diligen- Quibus tiam id magnopere postulat; ne in tam gravi remedia negotio desides, atque socordes non sine cri- compa- mine videámur. Quapropter de opportunis re- rantur. mediis, diu cogitavimus, ac primum ad Deum

P O N T.
A. VI.

Patrem Inminis configimus ; preces quoque nostras ad Beatam Virginem convertimus , cujus Natalitio die has literas scribimus ; Deinde vos hortandos censuimus , ut ea , quæ subjici- mus , pro bono vestrarum Dioecesum , execu- tioni strenue demandetis.

**Mis-
sio-
num uti-
litas ex-
perimen-
to probata** §. 4. Quo tempore Nos ipsi in minoribus constituti munus Promotoris Fidei per plures annos exercuimus , cujus est , accurato semper examine virtutes ac merita illorum perpendere , qui inter Sanctos referendi sunt ; quo etiam tempore per plures annos suimus a Secretis Sacrae Congregationis Cardinalium Concilii Tridentini Interpretum , qui pro ratione sui munieris summopere contendunt , de medio auferre corruptelas , quæ Dioeceses labefactant ; insuper cum plures Episcopos doctrinæ laude , ac pietatis studio præclaros eo temporis spatio familiari consuetudine cognoverimus ; ac postremo eum Sedem Anconitanam ante Pontificatum tenuerimus , ac deinde in Bononiensem translati (cujus administrationem cum Summo Pontifice atu coniunctam gerimus) in illa supra decen- nium morati simus , diurna experientia edociti perspeximus , ad improbos mores corrigen- dos , qui vel serpere incipiunt , vel nimis jam invalescent , vel tandem diuturnitate confirmati Dioeceses latius occuparunt , nihil magis con- ferre , quam alienam opem ac vires implorare , videlicet Sacras Missiones ubique indicere , præsertim in iis locis , quæ magis a Civitatibus se junguntur.

Eæ in §. 5. Et profecto Viri Missionarii merito Episcopo- comparantur Joanni Apostolo , ejusque Sociis , rum adju- qui acciti fuerunt ex alia Navi , ut operam mento in suam præberent Petro atque Andreæ in Mari stitutæ laborantibus , ita ut non possent ob copiam incredibilem piscium retia deducere , uti constat ex Evangelio Sancti Lucæ cap. 5. , quod Maldonatus his verbis interpretatur : *Debent Ecclesiæ Pastores , cum ipsi per se aut imposito , aut suscepto oneri non sufficiunt , alios a quibus*

*juvari possint , advocare. Idem prorsus , ante A N N O
Maldonatum , Jansenius adverterat in Concordia 1745.
Evangelica cap. 25.*

§. 6. Cum Fidei Promotorem egimus , virtutes examinavimus , et res præclare gestas a Dei Famulis Juvenali Ancina Salutiarum Episcopo , Cardinali Roberto Bellarmino Archiepiscopo Capuano , Alexandro Sauli primum Aleriæ , ac deinde Papiæ Episcopo , quem Nos ritu solemni inter Beatos recensuimus ; ac postremo a Sanctis Vincentio de Paulis , et Joanne Francisco Regis , quos Pontifices Decessores Nostri rite in Album Sanctorum retulerunt. Itaque , cum egregia facinora horum præstantium Virorum expenderemus , apertissime cognovimus , incredibilem gloriam tribus primis evenisse in cura animarum administranda , ob eam causam potissimum , quod omne studium posuerint , ut Sacræ Missiones in suis Diœcesibus assidue peragerentur. Duos autem , quos postremo loco nominavimus , charitate erga Deum , et Proximum maxime præditos , ornatosque deprehendimus ; ac potissimum Sanctus Vincentius de Paulis eam certissime probavit , eo quod Missionariorum Congregationem instituerit , et ipsem (donec incolumitas corporis permisit) Missiones easdem exercuerit. Joannes quoque Regis sancto charitatis igne conflagrasse palam ostendit , ob singularem alacritatem , qua difficiles et asperrimos montes adire non dubitavit , ut ignaros Populos Christiana doctrina ac moribus imbueret , et ad bonam frugem traduceret , quoties ab ipso Episcopi , aut ejus Præpositi id postularent.

§. 7. Illud etiam non ignoratis , in more positum esse Episcopis , ut statis temporibus ad Sac. Congregationem Concilii Tridentini Interpretarem de suis Ecclesiis referant , earumque statum plane exhibeant. Itaque cum Nos ipsi Secretarii munere fungeremur , quoties in aliqua Diœcesi Missiones indictas fuisse relatum fuit , toties jussu Congregationis ejusdem , vel

Et a Sanctissimis
Viris pro-
motæ.

Item a Congregati
Concilii
eæpe com-
mendatae.

P O N T.

A. VI.

Summorum Pontificum , hoc consilium magnopere commendavimus in responsis , quæ ad Episcopos fieri consueverunt , eosque incendere non prætermisimus , ut laudabiliter incepturn prosequerentur. Non semel etiam Episcopos redarguere jussi fuimus , qui pios Missionarios non accirent , ut languentem , sicut ipsi asserebant , in Populo pietatem , et in Viris Ecclesiasticis disciplinam excitarent , et in utrisque peccandi licentiam cum scandalo junctam coercent.

Et ab §. 8. Typis impressa est historia rerum gestarum a Benedicto XIII. de Nobis optime merito , Regni Nationis vestræ ornameuto , et Beneventanæ Ecclesiæ per plures annos Archiepiscopo. In lucem Neap. frequentata pariter edita fuit vita Cardinalis Innici Caraccioli , qui Sedem Aversæ magna virtutis commendatione tenuit , et Episcopi de Cavaleriis , qui Troyæ Ecclesiam summa pietate , ac studio religionis administravit. Si vobis ante oculos unquam proposuistis , vel in posterum eos libros proponetis , intelligetis profecto , maximos sibi , Populisque sibi traditis fructus evenisse ex Sacris Missionibus , quas suis Dioecesibus compararunt. Nos quidem has historias accurate legimus , et magna cum voluptate typis evulgata vidimus ea omnia , quæ Viri illi præclarissimi sæpius Nobis explicaverant , cum adhuc in terris versarentur. Etenim Benedictus XIII. operâ Nostrâ , dum Pontificatum gerret , semper usus est ; Alios autem , quos nuncupavimus , non semel alloqui Nobis opus fuit , eisque literas dare , quibus eorum negotia expedirentur.

Peculia- §. 9. Tandem Sacrarum Missionum utilitatem
ris expe- ac necessitatem Nos ipsi compertam habuimus ,
rientia S. quoties illas accivimus in Dioecesim Anconita-
D. Nostr. nam , quo tempore Nobis commendata fuit ; et
quandiu Bononiensem Ecclesiam Nosmet præ-
sentes administravimus ; Et nunc etiam curamus
diligenter , ut eadem Missiones quandoque in-
dicantur ab eo , qui juxta normam , et consilia

a Nobis præscripta , vices Nostras obtinuit. Tum A n n o
plane agnovimus veritati consentaneum esse , 1745.
quod Paulus Segneri Societatis Jesu, Conciona-
toris, Scriptoris , ac Missionarii laude clarissi-
mus , scriptum reliquit : nempe : *Missionum*
tempore tot Concionatores merito nuncupari posse,
quot perculsi piis exercitationibus ad Pœnitentiam
inflammantur , suoque exemplo alios pertrahunt
ad eandem virtutem exercendam : Ex illis autem
Missionibus magis copiosum fructum dimanare ,
quibus majori frequentia populus intersit ; ea
prorsus ratione , qua ignis magis augetur , si plu-
res in unum locum carbones congerantur.

§. 10. Quocirca neque novum , neque incer-
tum , neque a Nobis excogitatum dici potest hoc
remedium , quod Populi corruptelis corrigendis
proponitur. Antiquum illud est , malis curan-
dis aptissimum , et fortasse unicum , quod tot
Episcopi pietatis gloria insignes magna cum uti-
litate suis in Dioecesis adhibuerunt , quod
Nos ipsi toties experti sumus , et Vos etiam qui
procul dubio Populum vobis commissum Sacris
Missionibus aliquando recreastis.

§. 11. Sed , ne virtute sua careat ejusmodi Divina
remedium , preces ad Deum effundendæ sunt ; gratia im-
quippe : *Neque qui plantat est aliquid , neque ploranda.*
qui rigat , sed qui incrementum dat Deus. Deinde
seligendi sunt Missionarii doctrinæ laude præ-
stantes , quive Populum diligenter instituant.
Nam merito suspicamur , idque non sine la- Instru-
cione. Fide-
crys ac moerore scribimus , suspicamur , in-
quam , plures animas ex illis , quæ Nobis , ac lium po-
Vobis traditæ fuerunt , ad interitum ruere , eo tissimus
quod res necessarias *necessitate medii* , ut ajunt Missionis
Theologi , penitus ignoraverint. Illi potissimum scopus.
Missionarii vocari debent , qui postquam labes
et scandala populi certo deprehenderint , ipso-
rum gravitatem ac turpitudinem suis Concioni-
bus ostendant , et vehementer arguere possint.
Id constat ex testimonio S. Marci Cap. 3. ubi
Christus eligit Apostolos , *ut mitteret eos pro-
dicare* ; Idem etiam desumitur ab Actis Apo-

PONT.
A. VI.

stolorum c. 6. ubi ipsi prædicationem verbi, tanquam peculiare munus sibi demandatum, testantur: *Non est æquum, nos derelinquere verbum Dei, et ministrare mensis.* Idem S. Paulus docuit 1. ad Corinth.: *Non enim misit me Christus baptizare, sed evangelizare: et Epist. 2. ad Timoth.*: *Testificor coram Deo et Jesu Christo, quis judicaturus est vivos et mortuos, per adventum ipsius, et regnum ejus, prædicta verbum, insta opportune, importune.*

Missionariorum agendi ratio.

§. 12. At vero Missionarii suæ vitæ ratione, atque exemplis, Populum ad virtutem incendere debent. In omnibus te ipsum præbe exemplum bonorum operum, inquit idem Apostolus ad Titum: S. Lucas in *Actis Apost.* testatum reliquit, quod Salvator Dominus: *Cœpit facere et docere.* Postremo Missionarios Deo se penitus devovere fas est, neo ullam admiscere cupiditatem inanis gloriæ, vel spœ emolumenti, licet exigui, dum Populis erudiendis incumbunt. Evidem magno fructu cumulatas fuisse acceperimus Missiones, quæ peractæ sunt, cum S. Carolus Borromæus Mediolanam Sedem teneret; Idem nunc etiam contingit opera ac virtute Oblatorum, quos ille instituit, quiq[ue] a S. Ambrosio nuncupantur: Nam præcæteris illud præscriptum habent, ne ulli incommodum afferant, et ne ulla causa vel ratione unquam moveantur, ut aliquid dono accipient, quemadmodum ab *Actis Ecclesiæ Mediolanensis*, quæ anno 1599 Typis edita fuerunt part. 5. p. 841. clare deprehenditur. Ad S. Joannem Chrysostomum mentem convertite, qui in *Homilia 46. super Matthæum* fatetur universum terrarum Orbem ab Apostolis traductum fuisse ab errore ad veritatem, a veteri superstitione ad Christianam disciplinam amplectendam, non quod mortuos ad novam vitam revocaverint, sed quia solutum avaritia et omni cupiditate animum penitus habuerint: *Quid est enim, quod eos magnos ostendit? pecuniarum contemptus, gloriæ despectus, ab omnibus vitae negotiis ereptio; quæ si*

non habuissent, et si mortuos suscitassent, non solum nullos juvissent, sed etiam Seductores cestimati essent.

ANNO
1745.

§. 13. Civitas Neapolis afflit magna copia Ecclæsiasticorum, qui pietate, doctrina, et pro Operarii agendis Missionibus experientia valde commen- Civit. Neapolitanæ sup- dantur. Plenæ sunt etiam Virorum hujusmodi, Congregationes Sedis Archiepiscopalis Patris Pa- petent. ponis, et Sacerdotum, qui a S. Gregorio nomen accipiunt, qui Pii Operarii vocantur, ac tandem non desunt Domicilia Sacerdotum, qui S. Vincentii de Paulis institutum dato nomine sequuntur. Messis quidem multa est, sed Operarii sufficient, si ita distribuantur, ut Populorum utilitas atque necessitas postulabit.

§. 14. Adibitis Dilectum Filium nostrum Cardinalem Spinellum Neapolis Archiepiscopum, Opus Car- Dirigente cujus consilio res tota gerenda erit: ob hanc din. Spi- causam literas ad ipsum damus, ab eoque pe- nello Ar- timum, ut hanc provinciam suscipiat; facultatem chiepisc. quoque tribuimus, ut alios sibi Adjutores in tam gravi negotio assumat, vel illos etiam in suum locum sufficiat; cum nos minime lateat, quam variis curis distineatur, et quot labores, subierit, ac in præsentia subeat, ut Vinea Domini diligenter excolatur. Si quis vestrum Missiones expetit, ad ipsum Cardinalem Archiepiscopum confugiat, qui Ministros idoneos designabit, ut necessitas requiri: ipsorum numerum constituet, et rationem quoque temporis habebit, quo Sacrae Missiones absolvantur; nam ipse pro sua sapientia satis intelliget, nequaquam uno tempore omnia simul perfici posse.

§. 15. Indigent Missionarii facultatibus ex- Cui facul- traordinariis, quas Nos libenter illis ex thesauro Ecclesiæ conferemus, ut præclarissimum opus ipsis feliciter prosequantur. Eas facultates indi- cessariæ cabimus Cardinali Spinelliō, ut Missionarii ad illam accedentes, sive ad alium ipsius loco stuf- conce- fectum, facile obtineant, quæ magis conferre duntur. Dei Gloriam, et animarum salutem judicaverint.

P O N T. §. 16. At vero perspicimus difficultates, quæ A. VI. facile retardabunt Missionarios, ne ad Samni- Quid pro tes, et Calabros iter suscipiant. Attamen, cum Provinciis versentur in illis Locis Patres Dominicani, et Samnii, Societatis Jesu, ipsorum Præpositi Generales et Cala- briæ. jussu nostro Provinciales adducent, ut ex suis Religiosis Viris aliquos eligant, qui Missiones illic exerceant; neque ullum emolumentum per- cipient a Clero, sive a Magistratibus Locorum, ubi Missionibus operam præbebunt. Ipsorum nomina ad Cardinalem Spinellum descripta mit- tentur, ad quem Samnitum, et Calabriæ Epi- scopo confugient, ut in eorum Diœcesibus recte Missiones ordinentur, quemadmodum futurum procul dubio confidimus in aliis Diœcesibus, quæ ab Urbe Neapoli non adeo remotæ sunt.

Fiducia §. 17. Sed notam velut inurere videremur de pietate eximiæ pietati, et religioni Carissimi in Christo Regis utr. Filii Nostri Caroli Utriusque Siciliæ Regis Il- lustris, nisi vos moneremus exposcere ab ipso Rege, ut suam auctoritatem et gratiam, si pro Missionibus recte gerendis opus fuerit, libera- liter interponat. Etenim Nobis perspectum est experientia, nec Vos certe latere debet, nihil antiquius ipsi propositum esse in Regno admini- strando, quam Dei Gloriæ maxime inservire.

Episc. §. 18. Finem his Literis, ne longiusculæ vi- præire de- deantur, imponimus, exemplum Sancti Regis bent exem Josaphat vestris oculis subjicientes. Sacerdotes, veluti quidam Administri, ipsi Regi victori præ- bant, qui: *docebant populum in Juda, haben- tes librum Legis Domini, et circuibant cunctas Urbes Juda, atque erudiebant populum;* cap. 17. lib. 2. *Paralipom.* Nec Regi satis fuit uti Sacerdotum opera, sed ipsem ad Populum Bersabeæ se contulit, et usque ad Montem *Efraim, et revocavit eos ad Dominum Deum pa- trum suorum:* uti cap. 19. describitur. Idem Vobis imitandum constituite; nec solum per Diœceses Sacerdotes mittite, sed illas Vos ipsi perlustrate quoties graviora negotia Vobis id permittent: Etenim Populus vestra præsentia,

ac virtute permotus, ad viam Domini capessendam magis incendetur. Si aliquod incommodum ferendum est, Deum facilius hoc pacto commovebitis, ne penas exposcat a Vobis, ob negligentiam, qua Diœcesim aliquando invisere, et in vestris Sedibus commorari, uti oportebat, omisistis, quod nonnullis ex Vobis contigisse certe scimus. Verum huic etiam malo in diem Diœceses gliscenti non deerunt Apostolicæ providentiæ visitare, partes. Interim Vestrum memoriam, Vestrique et in iis Gregis, animo nunquam deponemus, quoties ad residere. Altare Rem Divinam operabimur. Vobis etiam, et Vestrae curæ commendatis Populis Apostolicam Benedictionem peramanter impertimur.

Datum Romæ apud Sanctam Mariam Majorem die rem die 8. Septembris 1745. Pontificatus Nostri 8. Sept. Anno VI.

ANNO
1745.

P o n t.
A. VI.

CXLI.

DE CAUTELIS

Præstandis in conficiendis Processibus super fama sanctitatis servorum Dei. De prohiben- dis Imaginibus **SPIRITUS SANCTI** sub humana specie depicti. De aliis supersticio- nibus non tolerandis.

*Venerabili Fratri Joseph Episcopo
Augustano.*

BENEDICTUS PAPA XIV.

*Venerabilis Frater, salutem, et Apostolicam
Benedictionem.*

SOLLICITUDINI nostræ dudum relatum fuerat, in Inquisi- tiones per actæ super vita et morib. Sororibus Crescentiæ. quæ in Cœnitio Imperiali Kauffbura quam incolunt simul Orthodoxi, ac Lutheranæ professionis sectatores, vitam degere sanctimoniale quædam, Crescentiam nomine, adeo sanctitatis opiniōne celebratam, ut assiduus ad eam concursus fieret hominum etiam virtute et genere illustri. Quapropter multiplici experimento edociti, inanes aliquando affectatæ sanctitatis larvas obtendi, atque etiam ab animarum Directoribus, ob suos peculiares fines, eosque interdum minus rectos, deprædicari et divulgari; datis ad Fraternitatem tuam Literis die 17. Maji superioris Anni 1744. discretioni tuae commisimus, ut in prædictæ Sororis Crescentiæ vitam et mores inquireres, deque illius agendi rationibus, sive bonis, sive malis, certiores Nos redderes.

§. 1. Quamvis autem ante Literarum nostrarum adventum, eadem Soror Crescentia extre- mum diem obiisset; ideoque expirasse dici posset nostra Tibi directa commissio; attamen Fra-

ternitas tua Pastoralis vigilantiæ partes esse ANNO
judicavit, graves quosdam atque prudentes Vi-
ros ad hoc subdelegare, ut in ejusdem Defun-
ctæ mores eam inquisitionem explerent, quam,
ipsa vivente, fieri cupiebamus.

§. 2. Hujus itaque inquisitionis acta, aliaque
ad rem pertinentia, una cum Epistola tua scri-
pta die 24. Maji proxime elapsi, ad Nos allata
fuerunt; et Nos quidem Epistolam ipsam statim
legimus et perpendimus; ipsa vero acta, alia-
que adnexa, Viris expertis tradidimus redigenda
in summarium; quod deinde, simul ac per tot
alias, quibus distinemur, occupationes et curas
Nobis licuit, cum ipsis authenticis actis et do-
cumentis conferre non prætermisimus.

§. 3. In his omnibus equidem nihil offendit.
Ex Pro-
cessu ui-
bil erui-
tur supra
commu-
nem vitæ
probita-
tem.
mus, ex quo defuncta Soror Crescentia de af-
fectatæ sanctitatis criminè argui possit. Verum
ex ipsis Testium dietis, (etiamq[ue] integra fides
iis adhiberetur, nec ulla justa adesset suspicio, eos ad favendum prædictæ Sorori præcedenter
instructos fuisse,) illius quidem vitam ad nor-
mam probitatis exactam, et gravibus exemptam
criminibus agnoscere Nobis visi sumus; nullam
tamen heroicam virtutem, nullum signum,
sive miraculum ab omnipotenti Deo, ipsius in-
tercessione, patratum deprehendisse, ingenue
fatemur.

§. 4. Non ignotum Tibi esse Opus *De Ca-* Idea Ope-
nizatione Sanctorum a Nobis conscriptum, ris SS. D-
ex Fraternitatis tuæ Literis intelleximus. In quo N. De Ca-
Operे elaborando, postquam ultra viginti an- noniza-
nos in munere Promotoris Fidei versati fuimus;
qualemcumque operam Nostram conferre op- tione San-
portunum duximus; non ut Doctrinæ laudem ac torum.
nominis celebritatem consequeremur; sed ut certam ac tutam methodum traderemus dirigendi
seriem Causarum Beatificationis et Canonizatio-
nis, quæ ob varias opiniones Scriptorum, qui
in negotiis Congregationis Sacrorum Rituum
non satis versati fuerant, aliquo modo involutâ
ac perturbata videbatur; utque omnium oculis

P O N T. pateret , quam caute ac diligenter Apostolica
A. VI. Sedes in hujusmodi Causarum examine se gereret.

Caute
proceden-
dum in
conficien-
dis Pro-
cessibus
super fa-
ma san-
ctitatis.

§. 5. Inhaerendo itaque Regulis in eo Opere expositis , quæ non equidem a Nobis conditæ , aut primum excitatæ , verum ex præfatæ Congregationis disciplina collectæ , et in aliorum usum productæ fuerunt , satis agnovisse poterit Fraternitas Tua , hujusmodi Causis initium fieri a conficiendis Processibus propria et Ordinaria auctoritate Episcoporum , sive aliorum Ordinariorum Præsulum . His tamen minime properandum esse in demandanda confectione hujusmodi Processuum ; sed expectandum esse congruum temporis intervallum ab obitu illius Dei Servi , sive Ancillæ , de cuius virtutum , aut miraculorum fama inquirendum sibi esse duxerint ; neque vero admovendam esse operi manum , nisi præcesserit vera et legitima fama virtutis heroicæ , aut miraculi ad illius Servi Dei intercessionem , sive invocationem , a Deo patrati ; nihil enim frequentius esse , quam post mortem alicujus fidelis Viri , aut Mulieris , magnam sanctitatis vel miraculorum opinionem in populo oriri , ac potissimum si ab aliquibus de industria rumor foveatur ; quæ tamen opinio , nisi veritate innixa sit , vel ipso temporis lapsu languescere , et interire , vel etiamsi hominum artificiis aliquandiu sustentari perget , perspicuis tandem Divinæ Sapientiæ consiliis destrui , et

Quid po-
tissimum
observari
interit.

confundi consuevit. In conficiendis autem hujusmodi Processibus , præcipue considerandum esse extremum mortis articulum , in quo nisi aliquid illustre et sanctitate conspicuum se obtulerit , reliquæ omnes inquisitiones supervacaneæ remanent. Denique ubi a Defuncto , vel , ipso jubente et probante , ab alio quolibet , aliquid scriptum fuerit ; ne in præfatis concinnandis Processibus inutiliter tempus , aurumque insumatur , ante omnia ad trutinam revocanda esse hujusmodi scripta ac diligenter investigandum , an aliquid contra Fidei verita-

tem, aut contra morum integritatem contineant, A N N O
vel ullam peregrinæ doctrinæ novitatem a com- 1745.
muni Ecclesiæ sensu et constuetudine alienam
exhibeant.

§. 6. Porro Fraternitati tuæ in procuranda De iisdem
Processus ad nos transmissi compilatione, non cautelis.
id propositum fuisse putamus, ut Causam Bea-
tificationis Sororis Crescentiæ quandocumque
promovendam inchoare volueris. Novimus, pot-
tissimum inquisitionis peractæ scopum fuisse, ut
de Monialis Defunctæ moribüs instructos Nos
redderes, et an affectatæ sanctitatis notam me-
ruerit, Nos edoceres. Sed quoniam facile eve-
nire posset, ut fervente adhuc plurimum pio erga
illam affectu, emixe a Te postularetur, ut con-
ficiendis Processibus initium fieret; idcirco non
inopportunum duximus, præmissa omnia Tibi
in memoriam revocare, tutioremque agendi
rationem paucis innuere; quum necessarium om-
nino putemus, per aliquod temporis spatium
inquisitiones differri, atque interim observari,
quo res evadat; an nullum appareat artificii,
humanæque machinationis vestigium; an de-
niq[ue] requisitæ conditiones adsint pro inchoan-
dis Processibus ad Beatificationis judicium in-
struendum profuturis.

§. 7. Quod etiam in casu, de quo agitur,
magis expedire censemus; tum quia in collectis
nuper plurimum Virorum, atque mulierum testi-
moniis, ut supra diximus, nulla elucet heroicæ
virtutis aut miraculorum probatio, nec in obitu
Sororis Crescentiæ splendidum ullum sancti-
moniæ indicium appetet; tum quia complura
hujus scripta supersunt, quæ ante omnia opus
est ad examen vocari. Quod si etiam compilati-
oni Processus Ordinarii, ad inchoandam Bea-
tificationis Causam, locus esset, necessarium
plane videretur exactam Instructionem pro recta
illius confectione, juxta ea, quæ in prædicto
Opere Nostro *De Canonizatione conscripsimus*,
hinc ad vos mittere; quum in prædicto Pro-
cessu Nobis oblato, nostroque jussu a peritis-

P O N T. simis Viris discusso , animadversum fuerit , Te-
A. VI. stes in eo inductos turmatim examinatos fuisse ;
nec prævium , ut par erat , jusjurandum præ-
stisset ; cumque non ita , ut oportebat inter-
rogati fuerint , generalia dumtaxat deposuisse ,
nihil de peculiaribus actionibus defunctæ So-
roris enarrantes .

Imagines §. 8. Atque hæc , Venerabilis Frater , satis
Spiritus esse possent , ad accuratam illam ; quam de
Sancti sub commissa Tibi inquisitione Nobis reddidisti ra-
humana tionem ; nec ulterius progrederetur Epistola
specie dis- Nostra , nisi alia quædam Literis tuis Nobis in-
seminatae dicanda judicasses ; inter quæ præcipuum locum
obtinet , quod scribis , de publicatis , lateque
diffusis quibusdam Imaginibus Spiritum Sanctum
sub speciosi Juvenis forma referentibus , sub-
scriptis verbis : *Veni Sancte Spiritus* : de quibus
Imaginibus , ntpote statim undequaque sparsis ,
atque multiplicatis , duo potissimum inquirenda
sunt : primum , an Soror Crescentia eas inve-
nerit , vulgaverit , approbaverit ; alterum , an
(prætermissa indagine de earum auctore) hu-
jusmodi Iconum usus , expressio , et veneratio ,
sive intra Ecclesias , sive extra illas admitti
possit .

§. 9. Nos autem de prima quæstione minime
verba faciemus , eamque intactam relinquemus
iis , quibus forsan de virtutibus Sororis Cre-
scentiæ quandocumque inquirendum esse con-
tigerit ; sive agendum fuerit de permittenda in-
troductione causæ super ipsius Beatificatione ,
sive , introducta jam Causa , de ipsis virtutibus
æstimandis , et comprobandis .

Episcopi §. 10. De altera vero quæstione dicturi , pri-
prohibitio- mum omnium Apostolicum Fraternitatis tuæ
a Ponti- zelum , quo hujusmodi Imagines huc illuc spar-
fice , con- sas , et per Cœnobium , per Ecclesiam , per Cho-
firmatur. rum palam expositas , auferri , et removeri jus-
sisti , laudamus , atque probamus , Te hortantes ,
immo etiam auctoritate , qua fungimur , Tibi
mandantes , ut in suscepto proposito firmiter
constanterque perseverans , nullo pacto permit-

tas hujusmodi Icones ulterius multiplicari, quas-
cumque vero ullibi existere compereris, eas
omnes et singulas de medio tollas; adhibitis iis
auctoritatis simul, prudentiæque tuæ remediis,
quibus optatum finem sine turba, ac tumultu
consequi posse judicaveris.

§. 11. Neminem profecto latet, impium atque ^{Divina}
sacrilegum errorem fore, divinæque naturæ ^{natura}
injuriosum, si quis se putaret Deum Optimum ^{pingi non}
Maximum, sicuti in se est, coloribus exprimere ^{potest.}
posse. Quum enim illius Imago depingi, atque
oculis subjici nequeat, nisi tanquam materialis
alicujus substantiæ, corporea figura et partibus
præditæ; si quis has qualitates Divinæ Naturæ
tribueret, is profecto in Anthropomorphitarum
errorem incideret.

§. 12. Repræsentatur tamen Deus eo modo, ^{Imagines}
eaque forma, quibus in Scripturis Sanctis legi- ^{Dei juxta}
mus ipsum mortalibus apparere dignatum esse. ^{apparitio-}
Licet enim id ab Heterodoxis Scriptoribus im- ^{nes in}
probe reprehendatur, inter quos Simonem Epi- ^{Scriptura}
scopum vidimus suarum *Institutionum Theolo-* ^{relatas li-}
gicarum lib. 4. sect. 2. cap. 10. asserentem non ^{citæ sunt.}
licere Deum pingere, ne sub ea quidem forma,
qua se hominibus videndum exhibuit; ex nostris
vero etiam Durandus opinatus fuerit hujusmodi
Imaginum usum minime expedire; et Joannes
Hesselius, Catholicus itidem Scriptor; *Cate-*
chismi sui lib. 1. cap. 65., huic opinioni favere
videatur, dum ait innocuas quidem fore hujus-
modi picturas, si a doctis tantummodo Viris
conspici deberent; sed quum sapientium et in-
sipientium oculis expositiæ esse debeant, facile
evenire posse, ut indoctis per eas male deo
credendi occasio præbeatur.

§. 13. Nihilominus communiter Catholici Theo- ^{Auctori-}
logi aliter docent. Petavius *Theologicorum Do-*
gmatum lib. 15. De Incarnatione cap. 14. ut vi-
dere est ipsius Operum Tomo VI., licitum esse
demonstrat, Deum sub ea forma depingere, qua
ipsum accepimus semetipsum consciendum
præbuisse: *Communi Catholicorum assensu in-*

^{tates Theo-}
^{logorum.}

P O N T .
A. VI. *veteravit opinio, nimirum ut eatenus figurari
Deus possit, qua sub externa aliqua specie aspe-
ctabilem se præbuit hominibus.* Molanus doctus
auctor, *Historiæ sacrarum Imaginum lib. 2.
cap. 3.* hanc ipsam sententiam confirmat: Ean-
demque quæstionem duo alii clari nominis Theo-
logi egregie illustrarunt, nimirum Suarez in 3.
part. *D. Thomæ tom. I. qu. 25. art. 3. disput.
54. sect. 2. pag. 793.* et Valentia *tom. IV. suo-
rum Operum pag. 384.* Quibus addendi sunt duo
S. R. E. Cardinales, Bellarminus, et Gotti, a
Nobis alias citati in Opere Nostro *De Cano-
nizatione Sanctorum lib. IV. part. 2. cap. 20.
num. 2.*

C o n c i l i i §. 14. *Imagines Deum ita repræsentantes mi-
nime reprobat sacra Tridentina Synodus sess.
25. De Invocatione, veneratione, et Reliquiis
Sanctorum, et sacris Imaginibus, sed Episcopis
decreta.* mandat, ut Populos edoceant, per hujusmodi
Picturas erudiri et confirmari Gregem Christi
*in articulis Fidei commemorandis et ussidue re-
colendis.* Si quis vero privatus hujusmodi Ima-
ginum usum opinione sua reprobare ausus est,
Ecclesiastico judicio damnatus fuit, ut indicat
Propositio xv. inter damnatas a fel. rec. Præ-
decessore Nostro Alexandro Papa VIII. die 7.
Decembris 1690. quæ sic habet: *Dei Patris se-
dentis simulacrum nefas est Christiano in Templo
collocare.*

R a t i o . §. 15. Et profecto quum in Sacris Literis le-
gatur, Deum ipsum sub hac, aut illa forma
hominibus se videndum exhibuisse, cur sub
eadem forma eundem pingere non licebit? Si
ergo litteræ legentibus permittuntur; cum tamen
sacræ Litteræ in maxima veneratione habeantur,
cur non etiam Imagines permittentur? Verba sunt
Alphonsi de Castro *lib. 8. adversus Hæreses;*
quo etiam arguento strenue usus est Cardina-
lis de Richelieu in suo Tractatu, *De faciliori
ratione reducendi eos, qui se ab Ecclesia segre-
garunt lib. 3. pag. 439.*

§. 16. His positis principiis minime dubiis, ^{A n n o} facile patebit, qua ratione *Imago Spiritus Sancti* ^{1745.} a Pictoribus efformari debeat, et quænam ipsius ^{I. Spiritus} Imagines approbari debeat, aut reprobari. ^{Sanctus} In Sanctis Evangelii a BB. Matthæo, Marco, ^{licite pin-} et Luca conscriptis, ubi Baptismus enarratur, ^{gitur sub} quem Dominus Noster Jesus Christus a Joanne ^{specie Co-} accipere voluit, legitur, apertum fuisse Cœlum, ^{lumbæ.} et Spiritum Sanctum corporali specie, sicut Columbam, super eum descendisse. Quod eur factum fuerit, mirifice explicat Dionysius Alexandrinus in Epistola adversus Paulum Samosatenum; quæ extat in Collectione Conciliorum Labbei tom. 1. pag. 867. ita : *Cur vero in specie Columbae Spiritus Sanctus descendit? scilicet ut nos doceret, qui misit illum, quique eum, quem misit, accepit. Sicut enim Noe dimisit ex Arca Columbam, et ipse illam recepit; ad eam similitudinem intelligendum Nobis est, ipsius Christi esse Spiritum Sanctum coeternum, et quod erat ipsius, hoc dedisse Nobis; dividens, et effundens super omnem carnem credentium, quia Deus est et Dominus, qui divisit Nobis suum Sanguinem et Spiritum.*

§. 17. Non hic opus est in eam controversiam Columbae ingredi, quæ inter eruditos Criticos agitur, in Jordane super illius Columbae natura. De hac olim egimus in Nostro Tractatu *De Festis Domini nostri Jesu Christi, Editionis Patavinae* §. lvi. qua editione absoluta, recentiorem quamdam super hoc argumento vidimus Dissertationem inter *Discursus Historico-Criticos ad illustrationem veteris et novi Testamenti Typis editos Hagæ Comitum an. 1737. pag. 148.*

§. 18. Quod autem ad præsentem quæstionem Antiquus attinet, quum Spiritus Sanctus in Columbae Ecclesiæ specie olim visibiliter apparuerit; profecto illius ^{mos pin-} *Imago* sub eadem specie depingi debet. Qua in ritum San re vetus Ecclesiæ disciplina nostrorum temporum consuetudini adstipulatur. De ea siquidem Specie Co testatur S. Paulinus Episcopus Nolanus, qui, ^{gendi Spi} ^{lumbæ.} saeculo Christi quinto ineunte, in epistola ad

P O N T. Severum, describens Picturas in Basilica S. Petri
A. VI. jam tunc existentes ita cecinit :

*Pleno coruscat Trinitas Mysterio :
Stat Christus Agno, vox Patris Cælo tonat.
Et per Columbam Spiritus Sanctus fluit.*

In Con- §. 19. Pariter Christi anno DXVIII. Antio-
ciliis as- cheni Clerici et Monachi, in precibus Joanni
sertus. Patriarchæ, et Synodo adversus Severum con-
gregatae exhibitis, hæc habent, apud Labbeum
*Conciliorum tomo 5. pag. 159. Columbas au-
reas et argenteas in figuram Spiritus Sancti su-
per Divina Lavacra et Altaria appensas, una
cum aliis, sibi appropriavit; dicens, non opor-
tere in specie Columbae Spiritum Sanctum nomi-
nare; Damnatus etiam fuit in Concilio Nicæno
Secundo habitu anno Domini DCCLXXXVII. Xenaias Catechumenus, quum ausus esset asse-
rere, non licere Spiritum Sanctum sub Columbae
forma repræsentare: Inter cætera autem dice-
bat, et hoc esse puerilis animi factum, fingere
in Columbae Idolo ter adorabilem Spiritum San-
ctum: ut videre est in Collectione Conciliorum,
Regia nuncupata, Parisiis impressa anno 1644.
tomo 18. pag. 458., et apud Cardinalem Baro-
num ad annum Christi 485.*

Et ex an- §. 20. In opere quoque Italica lingua scripto
tiquis mo- Philippi Bonarotæ Senatoris Florentini, quod
numentis inscripsit, *Observationes in antiqua vitrea vasa*,
compro- ex Urbis Cœmeteriis effossa, pag. 125, plures
batus. afferuntur Imagines Spiritus Sancti, sub Colum-
bae specie in nobilibus illis sacræ antiquitatis
fragmentis expressæ. Cum vero recentiores se-
ctarii, Calvinus, Lutherus, Zuinglius, mox re-
latum Severi errorem renovare contenderint,
neminem latet, quid de illorum deliriis Ecclesia
judicaverit; quorum ampla refutatio videri po-
test apud Gretserum in Tractatu *De Sacris Ima-
gibus cap. 9. impresso in tomo 17. novissimæ
Editionis ipsius Operum.*

II. Iu- §. 21. Legitur insuper in sacris Novi Testa-
gura Lir- menti paginis, quod quum post Christi in Cœ-

lum Ascensionem congregati essent Apostoli et Discipuli, una cum Maria Matre Jesu, solemnis die Pentecostes apparuerunt illis dispertitæ linguae, tanquam ignis, seditque supra singulos eorum; et repleti sunt omnes Spiritu Sancto. De quo Mysterio fuse egimus in prædicto Opere Nostro *De Festis Domini Nostri Jesu Christi* §. 480. et sequentibus, Editionis Patavinae, ubi sub §. 492. docuimus, licere Pictoribus ad repræsentandum id, quod in solemnibus Pentecostes ab Ecclesia recolitur, Apostolos pingere, aliosque cum iis in Cœnaculo congregatos, et flamulas ignis in linguarum figuram e Cœlo demissas, eorum omnium capitibus impluentes; quoniam in sacra Apostolicorum Actuum Historia cap. 2. refertur, Paraclitum Spiritum Sanctum hoc visibili signo adventum suum ea occasione hominibus manifestasse. Verum si quis extra hanc occasionem eundem Spiritum Sanctum pingere velit, non aliter ipsum, quam in repræsentatione sub Columbae forma poterit repræsentare; ut etiam recte monuit eruditus auctor Ayala in Tractatu, cui Titulus est *Pictor Christianus*, ubi lib. 2. cap. 3. num. 7. scribit: *Cum vero Spiritus Sanctus depingendus venit, non alia specie pingendus est, nisi illa, qua in Jordane nimirum apparuit, quamque docet Divinus Textus his verbis: Et descendit Spiritus Sanctus corporali specie sicut Columba in ipsum.* In Catechismo autem auctoritate sacri Concilii Tridentini edito, super eo Decalogi Præcepto: *Non habebis Deos alienos coram me:* ubi agitur de pingendis Divinis Personis, haec habentur: *Columbae vero species, et linguae tanquam ignis,* in Evangelio, et Actis Apostolorum, quas Spiritus Sancti proprietates significant, multo notius est, quam ut oporteat pluribus verbis explicari.

§. 22. Quod si dicatur, minime reprobari, immo libenter admitti usum pingendi Spiritum Sanctum in Columbae specie; verum id agi, ut præterea possit sub speciosi Juvenis, aut Viri effigi ne-forma repræsentari; Nos contra jure responderi quit.

Idque dumtaxat sentatio-
ne Mysterii Pente-
costes.

Imago
Divinæ
Personæ

Præter for-
mam ab
ipsa as-
sumptam
effigi ne-
forma

P O N T.
A. VI.

posse contendimus, quod quum aliter non liceat Divinæ Personæ Imaginem humanis oculis intuendam exhibere, quam sub ea forma, sub qua in Scripturis Sanctis narratur eandem Personam se olim hominibus aspectabilem præbuisse; sequitur inde, non modo licitum esse Spiritum Sanctum, vel die Pentecostes in mystica figura linguarum ignis super Apostolos descendantium, vel alias in Columbae specie, depingere; propterea quod uterque ejusdem pingendi modus in Divini Textus historia et auctoritate fundantur; sed hoc insuper recte colligitur, minime licere, eundem Spiritum Sanctum sub Adolescentis, aut Viri specie figurare; quum nullibi inveniatur in Divinis Scripturis ipsum sub hujusmodi forma hominibus apparuisse.

Imagines §. 23. Huic autem rationi addenda est auctoritas sacrosanctæ Tridentinæ Synodi, quæ occasionem *loco superius citato*, prohibet, Fidelium oculis exhiberi *ullas falsi dogmatis Imagines, aut rubibus periculosi erroris occasionem præbentes*; et generaliter, ullam insolitam poni, aut ponendum curari Imaginem, tam in Ecclesiis, quam in aliis quibuscumque locis, districte vetat.

Error, *Imago autem, de qua agimus, præterquamquod qui ex predicta Imagine erui posset.* Insolita est, impium etiam, atque damnatum a Patribus errorem in animos intuentium revocare posset; eorum videlicet, qui asseruerunt,

Divinam Spiritus Sancti Personam humanæ conditionis naturam assumpsisse, de quibus loquitur Sanctus Cyrillus Hierosolymitanus *Catechesi* xvi. *tomo 4. Bibliothecæ Maximæ SS. Patrum Lugduni impressæ anno 1677. pag. 523.*, et S. Isidorus Pelusiota *Lib. 1. Epist. 243. ejusdem Bibliothecæ Tomo vii.*, præter Auctorem Notarum ad Concilium Constantinopolitanum I. in *Collectione Conciliorum Labbei tom. 2. pag. 976.*

Objicitur §. 24. Evidem ex Epistola Fraternitatis Tuæ *Imaginis exemplis* satis intelleximus, hujuscce argumenti vim ab plen SS. iis quoque agnitam fuisse, qui de præsenti quæ-Trinitatis stione apud te verba fecerunt; qui tamen eam sub figura se declinare posse putarunt, adductis exemplis quarundam

quarundam Imaginum Sanctissima Trinitatis, A^o 1745.
 quibus ea sub figura trium hominum æqualis,
 et undequaque similis aspectus repræsentatur. trium ho-
 Id quod alterius disquisitionis occasionem Nobis minum a-
 aperit; ut scilicet examinemus, an liceat San- qualium
 ctissimam Trinitatem coloribus pingere; et, et simi-
 quatenus id licitum sit, quænam illius Imagines
 damnatae sint; quænam haud omnino repro-
 batæ, quænam demum approbatæ, et permissæ;
 denique an ex hujusmodi Picturis ullum argu-
 mentum trahi possit, ut Imago Spiritus Sancti,
 de qua nunc agimus, vitio carere ostendatur.

§. 25. Porro licere Sanctissimam Trinitatem Licitum
 coloribus pingere, communis est Theologorum est pin-
 opinio quam copiose propugnant Valdensis, gere SS.
 Molanus, Catharinus, Conradus Brunus, Ni- Trinita-
 colaus Sanderus, Franciscus Turrianus, Suare- tem.
 sius, Vasquez; quos sequitur Theophilus Ray-
 naudus in Libro cui titulus *Heteroclita Spiritua-*
lia Cœlestium, et Infernorum pag. 23. inter ip-
 sius Opera Tbmo 15., ita scribens: *Ex usu Ec-*
clesiae, et ex consensu potiorum Theologorum,
fas est pingere Sanctissimam Trinitatem, ubi
 etiam Durandum impugnat inter Scriptores Ca-
 tholicos contra opinantem. Thuanus quidem
Lib. 18. refert Decretum quoddam, cuius Aucto-
 rem Espencæum fuisse asserit: *Ut Sanctæ Tri-*
nitatis Effigies, tamquam Sac. Scripturæ, Con-
ciliis, et Veterum Patrum testimonii prohibita,
tollatur; ac reprehendit Decanum Collegii Theo-
 logici Parisiensis, Nicolaum Malardum, eo quod
 hujusmodi Decreto obstitisset. Verum hac in re
 Thuani dicta refellit Gretserus in *Thuano Pseu-*
dotheologo pag. 57. tom. 17. novissimæ editionis
 Ratisponensis Operum ejusdem Gretseri. I Chri-
 stianus Lupus Vir non vulgaris eruditio*nis in No-*
tiis ad Canones septimæ Synodi cap. 5., admittens
 piam consuetudinem pingendi Sanctissimam Tri-
 nitatem, quærerit quo tempore eadem introducta
 fuerit, seque id reperire non potuisse ingenue
 fatetur; quod idem Nos quoque, pari sinceritate,

P O N T. professi sumus Lib. 4. de Canoniz. Sanctor. p. 2.
A. VI. cap. 20. num. 3.

Non ta- §. 26. Illud tamen a Theologis nostris com-
men sub muniter traditur; minime permittendum esse
qualibet Pictoribus, ut Sanctissimam Trinitatem qualibet
forma pro ipsorum libito repræsentare audeant:
quin adversus eorum licentiam invehuntur
Vasquez Tom. 1. pag. 676., et Cardinalis Bel-
larminus Controversiarum tomo 2. cap. 8. de
Imaginibus Sanctorum: qui sic ait: *Notandum*
non debere ejusmodi Imagines multiplicari, nec
tolerandum esse, quod Pictores audeant, ex ca-
pite suo confingere Imagines Trinitatis; ut cum
pingunt unum hominem ovm tribus faciebus, vel
unum hominem cum duobus capitibus, et in me-
dio eorum Columbam: ista enim monstra quædam
videntur, et magis offendunt deformitate sua,
quam juvent similitudine; eademque docet Syl-
vius Tom. 4. in tertiam partem Divi Thomæ
q. 25. art. 3. q. 2. pag. III. editionis Antwerpice
anni 1714.

Non in §. 27. Inter reprobatas Imagines Sanctissimæ
utero Bea- Trinitatis ea procul dubio recensenda est, quam
tissimæ pluribus insectatur Joannes Gerson Tomo 3. ip-
Virginis. sius Operum Antwerpice editorum anno 1706.,
quamque narrat se vidisse in quadam Domo
Regularium; ubi nimirum repræsentabatur Dei-
para Virgo Trinitatem ipsam in utero gerens,
quasi vero tota Trinitas humanam carnem ex
Virgine assumpsisset. Addit vero Molanus *Hi-*
storiae Sacrarum Imaginum lib. 2. cap. 4. se num-
quam satis intellexisse id, quod apud Gersonem
ligerat, donec hujuscemodi Sanctæ Trinitatis
Imagines in Belgio pluribus locis expositas con-
spexerit; quas quidem se quoque damnare, et
reprobare profitetur.

Non sub §. 28. Humani corporis figuram tribus capi-
figura ho- tibus instructam, tamquam Imaginem Sanctis-
minis tri- simæ Trinitatis repræsentandæ aptam, tueri
cipitis. quodammodo conatur Valentia Tom. II. ipsius
Operum pag. 389. Verum super hujusmodi Ima-
ginibus solemne Judicium fel. record. Urbani

Papæ VIII. Prædecessoris Nostri prodiisse refe-
runt, Macri in *Vocabulario Ecclesiastico*, verbo, Anno
Icona, et Episcopus Sarnellus *Epistolarum Ec-
clesiasticarum Tm. IV. Epist. 13.*, qui testan-
tut prædictum Urbanum comburi jussisse Pi-
cturas quasdam, Sanctissimam Trinitatem ex-
hibentes sub specie hominis triplici facie in-
structi : idque factum fuisse die 11. Augusti
anno 1628. Sed et longe ante ipsius Urbani, et
Bellarmi supra laudati tempora, S. Antoninus
in *Summa Theologica part. 3. tit. 8. cap. 4. §. 11.*
ita scriptum reliquit : *Reprehensibiles etiam
sunt, Pictores videlicet, cum pingunt ea, quæ
sunt contra Fidem, cum faciunt Trinitatis Ima-
ginem unam Personam cum tribus Capitibus,
quod monstrum est in rerum natura.*

§. 29. Sequitur ut videamus quid sentiendum sit de Imagine Sanctissimam Trinitatem exhi-
bente in Tribus Personis, statura, ætate, om-
nibusque aliis lineamentis omnino æqualibus. minum
Thomas Valdensis suorum *Operum Tbmo III. æqualium
Tit. 29. de Sacraumentib[us] cap. 151.* hujusmodi et simi-
Pictruram approbare non dubitat. Nec dissentit lium, dis-
Molanus *Historiae Sacrarum Imaginum lib. 2. c. 3.* putatur.
Verum Ayalā in aliam abire videtur sententiam,
in præcitate Opere *Pictor Christianus lib. 2. c. 3.
num. 8.* de ea Imagine sic loquens : *Aliam
alicubi conspeximus pingendæ Sanctissimæ Tri-
nitatis rationem, hanc scilicet : Depingebantur in
tabula tres Viri perquam similibus faciebus,
æquali prorsus statura, et æqualibus atque om-
nino similibus coloribus, vestibus, ac lineamen-
tis. Non quidem hoc tam absurde ; sed tamen
non omnino recte : etsi enim hac ratione serve-
tur representatio qualitatis et coæternitatis Di-
vinarum Personarum, deficit tamen Character,
et notio, ut ita loquamur, Divinæ Personæ ;
præterquam quod in his rebus, quæ sunt digni-
tate sua gravissimæ, vitanda et fugienda est
omnis et quæcumque novitas.*

§. 30. Ut autem variarum hujusmodi opinio- Argu-
num fundamenta paulo accuratius exploremus, mentum

Ponit. innitur sententia Valdensis apparitioni Abrahami factæ, quæ *Genes. cap. 18.* refertur his verbis : *Apparuit ei Dominus in Convalle Mammativa ex bre sedenti in ostio Tabernaculi sui, in ipso fermentibus Annover diei; statimque subjicitur : Cumque elevasset oculos, apparuerunt ei tres Viri stantes prope eum, quos cum vidisset, cucurrit in occursum eorum de ostio Tabernaculi, et adoravit in terram.* Post quæ animadvertere licet, quod Abraham unum tantummodo alloquitur. *Et dixit : Domine, si inveni gratiam in oculis tuis, ne transeas servum tuum;* atque vicissim unus dumtaxat Abrahamo respondet. *Dixit autem Dominus ad Abraham, etc.* In hac itaque apparitione S. Augustinus lib. 11. de Trinitate cap. 20. tomo 8. pag. 784. Editionis Monachorum Congregationis Sancti Mauri, agnoscit Sanctissimæ Trinitatis Imaginem, ita scribens : *Cum vero tres Viri sunt, nec quisquam in eis vel forma, vel cætate, vel potestate major cæteris dictus est, cur non hic accipiamus visibiliter insinuatam per creaturam visibilem Trinitatis æquallitatem, atque in tribus Personis unam eandemque substantiam.* Augustini opinionem amplexi sunt Rupertus Lib. V. Commentariorum in Genesim cap. 37., Suarez de Angelis lib. 6. cap. 20. n. 10. et sequentibus. Cornelius a Lapide, et Du Hamel in idem Caput, xviii. Geneseos, aliique.

Et ex interpretatione S. Augustini, alioquinque. *Et ex interpretatione S. Augustini, etc.* In hac itaque apparitione S. Augustinus lib. 11. de Trinitate cap. 20. tomo 8. pag. 784. Editionis Monachorum Congregationis Sancti Mauri, agnoscit Sanctissimæ Trinitatis Imaginem, ita scribens : *Cum vero tres Viri sunt, nec quisquam in eis vel forma, vel cætate, vel potestate major cæteris dictus est, cur non hic accipiamus visibiliter insinuatam per creaturam visibilem Trinitatis æquallitatem, atque in tribus Personis unam eandemque substantiam.* Augustini opinionem amplexi sunt Rupertus Lib. V. Commentariorum in Genesim cap. 37., Suarez de Angelis lib. 6. cap. 20. n. 10. et sequentibus. Cornelius a Lapide, et Du Hamel in idem Caput, xviii. Geneseos, aliique.

Hebræorum opinio diversa. **S**. §. 31. Sunt tamen, a quibus eadem S. Doctoris interpretatio non recipitur. Prætermissa siquidem Hebræorum opinione, qui putant, tres illos Abrahamo visos, non alios fuisse, quam Angelos Michaëlem, Gabrielem, et Raphaëlem, quorum primus, Dei partes gerens, venerit, ut inquireret in scelera Sodomæ, et justum in meritam Civitatem supplicium statueret; at reliqui duo, jussu prioris, Civitatem ipsam everterint, Lot vero liberaverint, uti narratur sequenti Capite ejusdem Libri Geneseos xix.; quam Hebræorum opinionem referentes Tostatus, atque Tirinus, in eandem propendere se ostendunt; ut videre est in ipsorum Com-

mentariis in præmissum *Genesis Cap. xviii.* Sane anno 1745. non pauci ex Sanctis Patribus existimarunt, duos ex tribus, qui tunc Abrahamo apparuerunt, Angelos extitisse, tertium vero fuisse Filium Dei, Secundam nimirum Sanctæ Trinitatis interpretationem Personam : atque hanc sententiam frequenti expositorum calculo comprobatam, ab ipsa Ecclesia adoptatam fuisse putat Augustinus Calmet; idque deducit ex iis verbis, quæ licet non habentur in Sacro Textu, in Divinis tamen Officiis leguntur, videlicet: *Tres vident, et unum adoravit*: Videatur ipse Calmet in prædictatum *Genesis caput xviii.*, necnon *Discursus xvii. in idem Caput xviii. Genesis*, inter *Discursus Historico-Criticos Theologico-Morales in Vetus, et Novum Testamentum, Antverpiæ editos anno 1736. Tmbo II.*

§. 32. Imagines itaque Sanctissimæ Trinitatis Imagines communiter approbatæ, et tuto permittendæ, SS. Trinitati sunt, quæ vel Personam Dei Patris exhibent tuto in forma Viri senis, desumpta ex *Dan. cap. 7.* permitvers. 9. *Antiquus dierum sedis*; in ejus autem tendæ-
sinu Unigenitum ipsius Filium, Christum vide-
licet Deum et Hominem; et inter utrosque Pa-
raclitum Spiritum Sanctum in specie Columbæ,
vel duas Personas modico intervallo sejunctas
repræsentant, unam Senioris Viri, nimirum
Patris, alteram Christi, medium autem inter
ipsos Spiritum Sanctum, in Columba, ut præ-
fertur, expressum: *Imagines ergo Trinitatis,*
quæ ab Ecclesia probantur, sunt illæ, quæ
Deum Patrem continent in forma Hominis Senis,
in cuius sinu sit Christus, et inter utrumque
Spiritus Sanctus in forma Columbæ; vel Imagi-
nes, in quibus seorsim Deus Pater in forma
Hominis Senis, et seorsim Christus, sed propin-
qui ambo, et inter utrumque Spiritus Sanctus in
forma Columbæ efformentur. Verba sunt Cardi-
nalis Capisucchi, qui plures annos munere
Magistri Sacri Palatii Apostolici laudabiliter
functus fuit; in *Controversiis Theologicis, Controv.*
xxvi. de Cultu Sacrarum Imaginum §. 11. circa

P O N T. finem. Similia peti possunt ex prædicto Opere
A. VI. Nostro de *Canonizatione Sanctorum lib. 4. part.*

De Im- 2. cap. 20. num. 3. Et quamvis Molanus loquens
gine Chri. de hac ratione repræsentandi Sanctissimam Tri-
sti mor- nitatem , ac præsertim ubi Christus in sinu
tuo. Patris , veluti mortuus , depingitur , dubitare
videatur , an approbari possit , propterea quod
Christum mortuum nemini apparuisse legitur ;
attamen facile dignoscitur quam levis momenti
sit hujusmodi difficultas. Licet enim Salvatoris
nostrí mortui nullam apparitionem factam fuisse.
legamus ; mortuus est tamen , et palam in
conspectu innumerabilis Populi expiravit. Cur
igitur ea formæ , qua olim Hierosolymis a tot
millibus hominum visus est , depingi nequit
etiam in sinu Patris ? aut cur sub eadem spe-
cie exponi nequit publicæ adorationi Fideliūm ?
Quocirca facile Molani dubium resolvitur , ut
observat etiam laudatus Ayala , supradicto
Libro , cui Titulus *Pictor Christianus lib. 2. c. 3.*
num. 12.

Effigies §. 33. His itaque præmissis , quoniam potis-
trium ho- simum fundatum pro sustinenda Imagine
minum si Spiritus Sancti sub humana Juvenis specie , in
milium si usu prædictarum Tabularum statuitur , quæ
approbata Sanctissimam Trinitatem exhibent in tribus Per-
non est , frustra al- sonis , statura , vultu , lineamentis æqualibus ;
legatur. harum vero Tabularum legitimus usus desumi-
tur ex trium Virorum apparitione Abrabamo
facta , de qua *Genesis cap. 18.* juvat nunc ita
ratiocinari. Aut usus pingendi Sanctissimam
Trinitatem in tribus Personis undeque si-
milibus , canonicus est , et in Ecclesia pacifice
receptus ; sicuti etiam sententia de indicato
Trinitatis mysterio in tribus Viris , qui Abrahamo
apparuerunt , satis tuta est , et solidis rationi-
bus innixa ; aut usus hujusmodi Tabularum , ut
nonnulli putant , canonicus non est , nec ab
Ecclesia probatus ; et relatæ pariter opinionis
fundamenta nutant , ut aliqui superius citati
arbitrantur. Si nec canonicus est usus memo-
ratæ Imaginis , nec opinio de figurato in præ-

dicta apparitione Trinitatis mysterio tuta est , **A. 1745.**
 nec solidis rationum momentis suffulta ; ne-
 quaquam permitti potest , ut super debilibus
 hisce infirmisque fundamentis , tamquam cer-
 tum stabiatur , quod licitum sit sub Viri aut
 Juvenis specie Spiritus Sancti Imaginem exhi-
 bere.

§. 34. Quod si usus pingendi Sanctissimam Et etiam si
 Trinitatem in tribus personis æqualibus et si toleranda
 milibus , canonicus esset , legitimus , et ab Ec^s sit , non
 clesia probatus ; atque etiam tutissima foret favet Pi-
 præfata opinio , quod apparitio trium Angelo-
 rum Abramo facta mysterium adorandæ Tri-
 nitatis significaverit ; nihil aliud ex his inferri
 posset , nisi predictum Trinitatis repræsentan-
 dæ modum , hoc est pingendi tres Viros æuali
 specie , et simili vultu , licitum esse et toleran-
 dum ; numquam vero ex iisdem rite colligeretur ,
 licere Spiritum Sanctum , seorsim a duabus
 aliis Personis , humana facie , et sub speciosi
 Juvenis forma depictum exhibere . Nec enim
 apparitio Abramo facta unius Angeli fuit ,
 sed trium ; nec ullibi in Sacris Literis narra-
 tur , Spiritum Sanctum in forma Viri , aut ju-
 venis , seorsim a duobus aliis , qui reliquas duas
 Trinitatis Personas repræsentarent , hominibus
 apparuisse . Singulas vero Sanctissimæ Triadis
 Personas non alio modo pingi posse , quam quo
 earum quælibet hominum se aspectibus exhi-
 buerit , jam supra a Nobis probatum est ; Idem
 que in Catechismo Romano , loco *superius cit.*
 his verbis traditur : *Nemo tamen propterea*
contra Religionem , Deique legem quicquam com-
mitti putet , cum SS. Trinitatis aliqua Persona
quibusdam signis exprimitur , quæ tam in Veteri ,
quam in Novo Testamento apparuerunt.

§. 35. Denique Imago Spiritus Sancti , de qua Quæ etiam
 est quæstio , insolita est , et inusitata in Ec^s tamquam
 clesia ; et consequenter nullo modo recipienda , insolita ,
 juxta mentem Sacræ Tridentinæ Synodi supra rejicienda
 relatæ , et Conciliorum Provincialium post Tri-
 dentinum coactorum , quorum Decreta collegit est.

P O N T. Thiers in suo Tractatu *de Superstitione tom. I.*

A. VI. lib. 2. cap. 1. pag. 214.

Deratione §. 36. Pingitur Imago Sanctissimæ Trinitatis, rite priu- Patris, Filii, et Spiritus Sancti, repræsentando gendi SS. vel Patrem juxta Filium, vel Filium in sinu Patris; Trinita- simulque cum iis, Spiritum Sanctum in Columbae tem. forma, ut antea diximus. Pingitur et Pater so- Tum Per- lus, seorsim ab aliis Personis, quoniam vo- sonam æ- cem Domini Dei deambulantis in Paradiso au- terni Pa- divit Adam, *Genesis cap. III.* innixus mysticæ tris.. scalæ, visus est Jacob, *Genesis xxviii. 13.* Moysi quoque miro modo conspiciendum se præbuit, *Exod. xxxiii. 23.* tum etiam Isaiæ, tamquam Rex in Solio sedens *Isaiæ vi. 1.* et Daniëli, ve- luti senex albo vestimento amictus, *Dan. vii. 9.*

Item Filii Pingitur etiam æternus Filius seorsim a Patre et Spiritu Sancto, quoniam is homo factus, in diebus carnis suæ cum hominibus conversatus est, atque etiam postquam a mortuis resurrexit, non semel Apostolis aliisque manifestus apparuit. Repræsentatur idem Cruci, quam pro Nobis pertulit, affixus : Quam quidem Crucifixi Effigiem nec impius Lutherus e medio tolli posse putavit ; et Elisabetha Angliae Regina nuncupata, Henrici VIII. et Annæ Bolenæ Filia, licet Sacr. Imaginibus bellum indixerit, eam tamen in Regio suo Oratorio retinere voluit, ut videre est apud Bossuetum Meldensium quondam Episcopum *tom. 2. ipsius Operum, Gallico Aucto- ris Idiomate Venetiis editarum anno 1738. pag. 137. et pag. 460.* Pingquoque consuevit in forma Agni ; atque huic Imagini fundamentum præbet Prophetia Isaiæ, Testimonium Baptistæ, Evangelistarum dicta, Apocalypsis Joannis Apo- stoli, et Epistola prima B. Petri : quapropter eandem Salvatoris Nostri Imaginem approbat Hadrianus Pontifex in Epistola ad Tharasium conscripta, quæ lecta est in Synodo septima, *Actione II.*; et vetustissima occurrunt hujusmodi picturarum exempla in Sacris Coemeteriis, et in Et Spiri- Basilicis hujus Nostræ Romanæ Urbis expressa. tus Sancti Pingitur denique Spiritus Sanctus, vel tamquam

de Cœlo descendens die Pentecostes in figura linguarum ignis, vel aliâs in Columbæ specie, seorsim pariter ab aliis Divinis Personis; quia sub his figuris factæ sunt ejusdem apparitiones, quarum Scriptura meminit; Nusquam vero invenire est in Sacris Literis, Tertiam Personam absque aliarum consortio, in similitudinem Viri, aut Juvenis apparuisse. Quapropter argumenti superius expositi vis immota manet; nimurum quod etiamsi per tres Angelos Abrahamo visos Divina Trinitas repræsentata fuerit, non ideo tamen Spiritus Sanctus seorsim a duabus aliis Personis, humana specie, seu Viri, seu Juvenis depingi potest.

§. 37. Atque haec privatis nostris studiis colligere, et paucis illis subcisisvis horis, quæ Nobis ab ingruentibus undique negotiis publicis constan- vix supersunt, ut peculiarem Bibliothecam nostram ingredi possimus, præsentibus ad Fraternitatem tuam Literis complecti voluimus; ut initiam abs te rationem prohibendi prædictas Imagines Spiritus Sancti, earumque usum et cursum intercipiendo, comprobaremus. Neque tis etc. porro dubitamus, quin, pro magna laudis estimatione, quam Tibi peperit egregia tua Apostolici munera administratio, et pro ea rationum gravitate, cui innititur hujusmodi Imaginum prohibitio, debita mandatis tuis obedientia ab omnibus exhibeat. Verum ubi, instigante humani generis hoste, contrarium eveniret, tuum erit de omnibus Nos certiores facere; Nos etenim ministerii nostri partes esse reputabimus, Apostolicam, qua Deo volente fungimur, auctoritatem interponere, ut et refractarii meritis poenis afficiantur, et pravae consuetudines adversus Ecclesiæ instituta ac disciplinam inventæ, penitus eliminentur.

§. 38. Prætermittenda autem non sunt alia quædam, quæ in eadem Epistola tua legimus: spargi nimurum, ac dispensari complures præfatæ Sororis Crescentiæ effigies; necnon coronas precatorias, earumque grana, Cruces, Scapu-

ANNO
1745:

P o r t. A. VI. laria, Oleum, Pulverein, Aquam, Manus denique, vel pictas, vel ex ligno effictas, cum police inter indicem et medium inserto; existimantibus plerisque de vulgo, prædictas Cruces, et Coronas a Deo benedictas, et Indulgentiis ditatas fuisse; earum vero Manuum simulacula ad fugandos Dæmones plurimum valere; cum aliis hujusmodi nugis, quæ ab iis disseminantur, qui venditandis hujus generis superstitionibus temporalia sibi lucra comparare student.

Pruden-
tia Epi-
scopi com-
mendatur §. 39. Et quidem ex eadem Epistola tua optime agnoscimus; Tibi satis consilii, et prudenter in temetipso esse, ad rectum de hujusmodi rebus judicium ferendum; nec aliud Nobis reliquum esse videtur, quam ut Fraternitatem tuam hortemur, ut quam ingressus es viam, insistere pergas, inepta nimirum, quæ diximus, deliria non approbando, sed fidem auctoritatemque omnem iis derogando.

De Indul. §. 40. Ut tamen circa similia Apostolicæ huius Sedis sensum atque judicium agnoscas, con-falso ja- silio judicioque tuo per omnia consentaneum; ctatis, ju- notum Tibi esse volumus, fuisse olim piam dicum S. Dei Ancillam, nomine Joannem a Cruce, ma- Sedis.

gna Sanetitatis fama illustrem, cujus vita conscripta est ab Antonio Daca. Ferebatur in vul- gus, quædam Coronarum precotoriarum grana, ipsius intercessione a Jesu Christo benedicta fuisse, pluribusque aucta Indulgentiis. Verum hujusmodi Indulgentiæ ab hac Sancta Sede apocriphæ declaratæ fuerunt, quemadmodum vi- dere est apud præcitatum Thiers *de Superstitione tom. 2. cap. 12.*, qui etiam refert Decretum de iis prolatum anno 1678. a Congregatione S. R. E. Cardinalium Sacris Indulgentiis præposita, eo- dem *tom. 2. cap. 12. pag. 17. et sequentibus*; et signanter *pag. 25.* Cumque introducta esset Causa de illius Ancillæ Dei Beatificatione, et ob ejusdem præclaræ merita, eo usque feliciter processisset, ut jam ab Auditoribus Rotæ con- fecta esset ipsius Relatio, juxta morem ea ætate vigentem; quum deinde eadem Causa post De-

creta Urbani Papæ VIII. reassumenda esset, ANNO
1745.
eito conseputa remansit, propter excitatas ob-
jectiones ex præfatis granis benedictis, et præ-
tensis Indulgentiis eisdem adnexis desumptas,
ut ostendit Pontificium Decretum anno 1644.
editum, et a Nobis relatum in *Opere de Cano-
nizatione Sanctorum lib. 2. cap. 36. num. 18.*
Editionis Patavinæ; præter ea, quæ in Regestis
Congregationis Sacrorum Rituum adnotata re-
periuntur, quæque eo loci in medium afferre
opportunum non duximus.

§. 41. In eodem tamen Opere *lib. 2. cap. 8.* Item de-
n. 3. videre poteris Decretum Prædecessoris Imagini-
Nostri Urbani Papæ V., prohibens distribui bus eo-
numismata in eorum honorem conflata, quibus rum, quo-
aut Beati, aut Sancti cultus ab Apostolica Sede rum cul-
tributus antea non fuerit. est appro-

§. 42. Demum quod attinet ad expulsionem batus. Dæ-
Dæmonum a corporibus obsessis, inter plura Naturalia-
remedia in eum finem ab Ecclesia recepta, remedia
quorum copiosam seriem exhibit diligens Scri-
pтор Martinus del Rio *Disquisitionum Magica-
rum cap. 2. sect. 3. quæst. 3.*, locum profecto dos Dæ-
mones in-
utilia.
non habet incompositus ille, et parum vere-
cundus gestus, in præfatis manuum figuris ex-
pressus. Porro an Dæmones naturalium rerum
virtute a corporibus obsessis expelli queant,
Nos etiam disputavimus in sæpeditato Opere de
Canonizatione Sanctorum lib. 4. part. 1. cap. 29.
n. 7. partemque negantem amplexi sumus, cum
majoris Theologorum numero; quorum aucto-
ritates ibi retulimus; quibusque addi potest
Theophilus Rainaudus in Libro inscripto *Theo-
logia naturalis*, *Tbmo V. ipsius Operum pag. 55.*
quem Librum videre Nobis contigit, dum hanc
ipsam Epistolam dictaremus.

§. 43. In exorcizandis energumenis, illud po- Discipli-
tissimum interest, ut ante omnia dignoscatur, na
an revera obsesus sit a Dæmone is, qui talis siæ in
esse affirmatur; ubi vero ita esse constiterit, mis exorcis-
eligatur ab Ordinario Sacerdos perspectæ pie- vanda.
tatis, vitæ integratæ, atque prudentiæ; hic

P O N T.
A. VI.

autem ad expellendum Dæmonem, non quidem picta, vel lignea Manu, aliisve ineptis hujusmodi nugis utatur; sed præscriptas in Rituale Romano regulas adamussim servet. Magnus ille Mediolanensis Antistes S. Carolus Borromæus, quum rectam ac tutam exorcizandi rationem in Libro a se probato tradidisset, in quarta Diocesana Synodo a se habita anno 1574. *Decreto 18.* prohibuit, ne quis, occasione oblata, aliis quibuscumque exorcismis, precationibus, aut ritibus uteretur, quam quæ haberentur in prædicto Libro; *cui nihil ab eo*, nimirum ab exorcizante, *addi, detrahi, ac ne mutari quidem fas sit.* Postmodum vero a recol. mem. Paulo Papa V. Prædecessore Nostro, anno Domini 1614. publicatum fuit Rituale Romanum, in quo adest peculiaris Titulus *de exorcizandis Obsessis.* Ac fel. record. Prædecessor pariter Noster Clemens Papa XI. in quadam Epistola Encyclica data die 21. Junii 1710. districte mandavit, ut nemo exorcizans a norma in prædicto Rituale Romano præscripta ulla ex parte discedere præsumat.

Collau- §. 44. Præclarum tandem Fraternitatis tuæ datur E- propositum, Nos satis pro merito commendare piscopi et collaudare non valemus; quod scilicet scri- cura in Sa- bis, operam Te daturum, ut in Clero regimini cris stu- tuo commisso, una cum Religionis ac Pietatis diis fo- cultu, Sacrarum Literarum studia conserven- dis, et promoven- tur, atque in dies incrementum accipient, ad- ditis ad Theologiam Scholasticam, Ecclesiasticæ Historiæ, et Canonicæ Jurisprudentiæ disciplinis. Sane hoc Tibi non exiguum in præsentia laudem, perennem vero in Ecclesiæ monumentis nomini tuo gloriam comparabit; quodque pluri- est, ingens apud Pastorum Principem me- ritorum pondus tibi acquiret. Nec illud præ- tereundum est, quod si Clerum ita instructum, sanaque doctrina eruditum habueris, non ita facile te hujusmodi molestiis vexari continget, quales nuper ex tuis Literis intelleximus, ani- mum tuum veritati et Ecclesiasticæ Disciplinæ

integritati inhärentem fatigasse. Interea Fraternalitatem tuam sincero caritatis affectu complectimur, ac Tibi, totique Gregi tibi concedito, Apostolicam Benedictionem impertimus.

Datum Romæ apud S. Mariam Majorem die prima Octobris MDCCXLV. Pontificatus Nostri Anno Sexto.

Dat. die
1. Octobr.
1745.

PRIVILEGIUM FORI,

CXLII.

Et Conservatoriæ, Scholaribus, Professoribus, Doctoribus, aliisque Universitati Avenionensi addictis, asseritur: Primicerii, et Judicium Conservatorum Jurisdictio præfinitur.

BENEDICTUS EPISCOPUS

SERVUS SERVORUM DEI

Ad perpetuam rei memoriam.

BONARUM artium ac scientiarum studia, qui bus et mentes hominum, depulsa ignorantia caligine, illustrantur, et mores a vitiis semoti, ad virtutem traducuntur, plurimum semper ad Ecclesiæ utilitatem et optimum Reipublicæ statum conferre judicantes; ea Nos quidem omni tempore pro viribus excolere, et juvare curavimus; præcipue vero ex quo Romanam Cathedram salutaris doctrinæ ac veritatis magistrum, Deo vocante, concendimus, singulari favore prosequi, ac Pontificiæ auctoritatis præsidio tueri et promovere non destitimus, non modo in hac Nostra Romana Curia et Urbe, verum etiam in aliis Christiani Orbis Civitatibus et Provinciis, ac potissimum in iis, quæ

ab amore Pontificis erga literas, et scientias

P o n t . sub immediato Nostro et S. R. E. dominio dei-
A. VI. gunt.

Avenio- §. 1. Eapropter insignem Universitatem Studii
nen. Uni- generalis in Civitate Nostra Avenionensi exi-
versitatis stentem, quæ a recol. mem. Prædecessore Nostro
decora et Bonifacio Papa VIII. inibi erecta et instituta,
merita. pluribus aliis Studiorum Universitatibus anti-
quitatis vetustate, et Pontificiæ fundationis præ-
rogativa antecellit; scientiarum vero gloria, et
clara præstantium Virorum fama, tam eorum,
qui successivo ætatum decursu Professoris mu-
nus in eadem obtinuerunt, quam eorum, qui
disciplinarum Studiis in ipsa imbuti, Ecclesia-
sticis, Publicisque muneribus et dignitatibus
præclare gestis, aut utilibus editis Libris, egre-
giam Ecclesiæ, Reipublicæ, aut Literariæ rei
operam navarunt; ac potissimum intemeratæ
doctrinæ integritate, et constanti erga Aposto-
licam Sedem devotionis studio, cum cæteris
omnibus per Orbem Universitatibus jure com-
parari potest; peculiarem sollicitudinis Nostræ
curam promererri existimavimus; ut quæ ex
Apostolica plurium Prædecessorum Nostrorum
liberalitate Privilegia et jura eidem concessa
dignoscuntur, auctoritate quoque Nostra stabi-
lliantur et confirmentur, sublatisque dissidiis
et controversiis, certam atque inviolabilem for-
mam per opportuna providentiæ Nostræ consi-
lia tandem accipient.

Prive- §. 2. Sane inter alia Privilegia, favores, et
gium Con- gratias, quibus plures, ut præfertur, Præde-
servato- cessores Nostri Romani Pontifices prædictam
riæ, et ha- Universitatem Avenionensem respective cumu-
bendi Ju- larunt, Privilegium quoque Fori seu Conser-
dices par- vatoriæ eidem Universitati, ejusque Primicerio,
ticulares. Magistris, Doctoribus Licentiatis, Baccalaureis,
Scholaribus, et Ministris concessum, certique
Judices Conservatores, et jurium prædictæ Uni-
versitatis, ac Personarum eidem aggregatarum
et addictarum Defensores, cum diversis facul-
tatis, auctoritatibus, et jurisdictionibus, de-
putati dignoscuntur.

§. 3. Dudum siquidem, ut accepiinus, rec. **A N N O**
mem. Praedecessor Noster Joannes Papa XXIII. 1745.
 per quasdam suas Apostolicas Literas datas apud **A Joanne**
Sanctum Antonium extra muros Florentiae VIII. XXII.
Idus Septembbris Pontificatus sui Anno IV. hu- **primitus**
jusmodi Privilegium Fori seu Conservatoriæ, **conces-**
prædictæ Universitati, ac personis, ut supra, **sum.**
 eidem adscriptis, pro defensione et conserva-
 tione bonorum tam mobilium, quam immobi-
 lium, et jurum eidem Universitati, ac præfatis
 Personis conjunctim seu divisim competentium,
 contra quoscumque, in amplissima forma con-
 cessit et indulxit; ideoque Abbatem Sancti An-
 dree, et Præpositum Majoris, ac Decanum
 Sancti Petri Avenionen. Ecclesiarum, hujus-
 modi Bonorum et jurum Conservatores et De-
 fensores, atque etiam Judices in omnibus et
 quibuscumque Causis et controversiis super iis-
 dem motis et movendis, etiam ex tunc coram
 alio quolibet Judice cœptis et contestatis, cum
 latissimis facultatibus ibidem expressis, dedit
 et deputavit. Idemque per alias similes Lite- **Et de non**
 ras, sub ejusdem diei data expeditas, aliud **evocando**
 Privilegium de non evocandis coram alio quo- **etc.**
 cumque Judice Ordinario vel Delegato, ejus-
 dem Universitatis Magistris, Doctoribus, Li-
 centiatis, Baccalaureis, et Scholaribus in ea de-
 gentibus, quacumque de Causa, tam Civili,
 quam Criminali, et qualibet actione, reali,
 vel personali, dum tamen Conservatores dicti
 Studii ipsis in prædicta Civitate Avenionen. ju-
 stitiam ministrarent, concessit pariter et in-
 indulxit. Id quod a piæ memoriae Sixto Papa IV. **Confir-**
 per similes Apostolicas Literas datas Anno Do- **mationes**
 mini MCCCCCLXXIX. xv. Kalen. Septembbris, et **Sixti IV.**
 die xxviii. Maji Anni MCCCCCLXXXIV. cum op- **et Innoc.**
 portunis clausulis, et derogationibus confirma- **VIII.**
 tum extitit, et innovatum: Ac deinde a fel.
 pariter recor. Innocentio Papa VIII. per suas
 Anno Domini MCCCCCLXXXV. aliasque Anno
 MCCCCCLXXXVIII. pridie Idus Decembbris ex-
 peditas Literas, pari Apostolica auctoritate ro-

P O N T. boratum fuit , ac de novo concessum ; cum
A. VI. omnium actorum adversus hujusmodi Privilegia
postmodum factorum , aut exinde faciendorum
annullatione et irritatione , prout in singulis
dictorum Prædecessorum Nostrorum Joannis ,
Sixti , et Innocentii Literis plenius et uberior
continetur .

Leo X. §. 4. Postea vero recol. mem. Prædecessor
Primice- pariter Noster Leo Papa X. per suas Apostolicas
rium ad- Literas Anno MDXIII. v. Nonas Martii datas ,
jungit Ju- inter prædictæ Universitatis Conservatores , ut
dicens Conserva- supra , deputatos , ejusdem Primicerium pro
toribus tempore , utpote ipsius Universitatis Caput , dum
modo Clericus existeret , perpetuo adjunxit , et
pariformiter deputavit , cum omnibus facultati-
bus , jurisdictione , præminentia , et prærogati-
vis , eisdem Conservatoribus aliàs concessis ;
cui quidem Primicerio parem jurisdictionem ,
auctoritatem , præminentiam , et prærogativam
in Doctores , Licentiatos , Scholares , et alios
dictæ Universitatis suppositos attribuit , ac Prio-
res seu Rectores Universitatum Studiorum Italæ
et Galliæ , in earum Doctores , Licentiatos ,
Scholares , et alios sibi suppositos , tam de jure
communi , quam speciali , haberent , et habere
soliti essent ; ita ut dictus Primicerius , ejus-
modi jurisdictione etiam per censuras , et poenas
Ecclesiasticas , aliaque juris remedia , ad instar
aliorum Conservatorum et Priorum , seu Recto-
rum prædictorum , respective uti posset et val-
leret ; necnon Magistratibus dictæ Civitatis Ave-
nionen. , et cuilibet eorum , Apostolica Aucto-
ritate inhibuit , ne eumdem Primicerium ab
exercitio dictæ jurisdictionis in personas eidem

Cum fa- Universitati addictas , quoad primam Causarum
cultate cognitionem , quovis modo impidirent.
subrogan- §. 5. At vero considerans , quod Primicerius
di pro prædictus non semper Clericus , sed ut pluri-
exercitio mum Laicus de Collegio Doctorum dictæ Uni-
jurisdic- versitatis singulis annis eligebatur ; prædictæ
in Cleri. cos et vero Universitati nedum Laici , sed etiam ma-
Exemptos jori ex parte Clerici , et Religiosi , et exempti .

subjecti existebant, idem Leo Prædecessor Anno proximè sequenti MDXIV. per alias suas Apostolicas Literas, eisdem Primicerio et Doctoribus tunc existentibus, et pro tempore futuris, licentiam concessit et facultatem, ut cum Virum Laicum in Primicerium eligi contigisset, alium aliquem Doctorem de eodem Collegio Clericum eligere ac deputare possent, qui vice et loco ejusdem Primicerii Laici, donec ipse in Officio hujusmodi existeret, jurisdictionem prædictam exerceret, et aliæ, prout in utrisque memoratis Leonis Prædecessoris Literis latius. exprimitur.

§. 6. Licet autem hujusmodi Privilegium Fori Contro-
seu Conservatoriæ, prædictæ Universitati ad versiæ su-
Personis eidem addictis ita, ut præfertur, con- per limi-
cessum, et confirmatum, a præfatis temporibus tibus Ju-
ut plurimum servatum fuisse, memoratamque risdictio-
jurisdictionem a Primicerio, seu alio Conser- nis et Pri-
vatore in ejus locum electo et subrogato, mul- vilegii.
timode exercitam fuisse constet; attamen plures
lites et controversiæ circa ejusdem Privilegii et
prædictæ Jurisdictionis respective limites, exci-
tatæ, et coram diversis Judicibus, potissimum
vero coram Congregatione Venerabilium Fra-
trum Nostrorum S. R. E. Cardinalium Concilii
Tridentini Interpretum, pluries et vario eventu
discussæ et agitatæ fuerunt: dum eadem Con-
gregatio, quæ primo, et usque de Anno MDXCVII. Resolutio
fuerat in sensu, hujusmodi Privilegium compe- Congr.
tere dumtaxat iis Doctoribus, qui in Universi- Conc. an-
tate prædicta legendi munere fungerentur, iis. no 1597.
que Scholaribus, qui actu ibidem Studiis ope-
ram darent; postmodum vero, cognitis spe-
cialibus Indultis eidem Universitati, ut præ-
fertur, ab Apostolica Sede concessis, Anno
MDXCIX. declaravit, ab ejusmodi Conservato- Alia de
riæ beneficio minime excludendos esse alios anno 1599
Doctores, qui licet actu munus legendi in Uni-
versitate non obirent, in ipsa tamen Avenio-
nensi Civitate commorantes, alia ipsius Uni-
versitatis munera sustinerent: Quapropter Ave-

P O N T. nionensi Archiepiscopo , et Vice-Legato per Literas commisit , ut dispiceret , quinam Doctores essent , qui revera prædictæ Universitatis munia obtinerent , et actu exercearent .

A. VI. Sententiae Archiepiscopi Avenionen. favora universitatis. **§. 7.** Hujus autem Commissionis vigore , cum tunc existens Archiepiscopus Avenionen. bo. me. Joannes Franciscus Bordinus , qui una simul Apostolici Vice-Legati partes gerebat , demandatum sibi examen explevisset ; duas sub die iv. Decembris ejusdem anni MDXCIX. sententias tulit , per quas pronunciavit , omnes Doctores in prædicta Universitate Laureatos , Avenione commorantes , tam Collegio aggregatos , quam non aggregatos , ejusdem Universitatis munia exercere ; proindeque omnibus hujusmodi Doctoribus prædictum Conservatoriæ Privilegium æque competere ; et consequenter Jurisdictionem Primicerii , sive Conservatorum ad omnes Doctores prædictos , eorumque Causas , extendi : Super quarum Sententiarum viribus , et executione octoginta ferme annorum spatio , nulla mota fuit controversia .

Resolutio . §. 8. Verum cum de anno MDCLXXIX. apud Con. Conc. eamdem Cardinalium Congregationem promota excludeat Doctores non aggregatos. fuerit Instantia pro prædictarum Sententiarum declaracione , et infrascripta proposita Dubia.

Primum : *An iis , qui gradum suscepserunt in dicta Universitate , et Causas patrocintantur in Civitate Avenionensi , intelligantur exercere , et obire munia Universitatis.* Secundum : *An Doctores Collegio aggregati , qui cæteroquin non exercent munus aliquod particolare , et necessarium Universitatis , intelligantur munera Universitatis obire.* Eadem Congregatio die xii. Au-

Innosc. XI. gusti , in contumaciam , ut fertur , ipsius Unisuspendit versitatis , rescripts ad Primum Negative ; ad executio- Secundum distulit Resolutionem. Cujus tamen new ; et Decreti vis et executio suspensa fuit speciali Causam Rescripto Venerabilis memorie Innocentii Papæ ex integro XI. Prædecessoris Nostri , qui eamdem Causam reviden- et Controversiam eorumdem Cardinalium Congregatio- dam com- mittit. ex integro cognoscendam , et ipsa

Universitate audita , sub generali Dubio : *An et A n n o*
qui Doctores vigore Indultorum gaudeant præ- 1745.
tensis Privilegiis , decidendam remisit.

§. 9. Dilato tamen per aliud octoginta cir- Recens
 citer annorum lapsum hujusmodi examine , at- contro-
 que interim præfatis omnibus Doctoribus in versia de
 supradicti Privilegii , Primicerio autem , et Con- an. 1738.
 servatoribus in memoratæ Jurisdictionis exer-
 citii pacifica possessione , seu quasi , ut acce-
 pimus , remanentibus ; tandem Anno MDCCXXXVIII .
 pro parte tunc existentis Auditoris Generalis
 Curiæ Legationis Avenionensis , præsentatum
 fuit Primicerio et Conservatoribus prædictis
 Monitorium a Causarum Curiæ Cameræ Nostræ
 Apostolicæ Auditore Generali expeditum , su-
 per executione supradictæ Resolutionis Anno
 MDCLXXIX. a Congregatione Concilii editæ .
 Verum attento , quod Causa hujusmodi ab In-
 nocentio Prædecessore præfato jadidum , ut
 supra diximus , ad eamdem Congregationem ex
 integro remissa fuerat , præfatum Monitorium
 Decreto bon. mem. Cardinalis Marcelli Passari
 tunç Pro-Auditoris san. mem. Decessoris No-
 stri Clementis Papæ XII. moderatum extitit ,
 et Causa ipsa iterum remissa fuit ad eamdem
 Congregationem Concilii ; In qua , utraque Parte
 jura sua deducente , et propositis quinque Du-
 biis , tam super Personis , quibus præfata Pri-
 vilegia competenter , quam super qualitate Cau-
 sarum , ad quas Primicerii et Conservatorum
 prædictorum Jurisdiction se extenderet , necnon
 super hujusmodi Jurisdictionis privativa , die
 xi. Martii Anni MDCCXLI. a Venerabilibus Fra- Novissi-
 tribus Nostris prædictæ Congregationis Cardi- ma Reso-
 nalibus talis capta fuit resolutio , per quam et gregat. U-
 omnes Doctores ipsius Universitatis Collegio non niversita-
 aggregati , etiamsi Causas in Civitate Avenio-
 nensi patrocinarentur , et ii quoque ex ag-
 gregatis , qui cæteroquin aliquod munus parti- latio Con-
 culare , et necessarium prædictæ Universitatis
 non exercenter ; ipsique Lectores , aliique Uni- niversita-
 versitatis munia exercentes , hujusmodi exerci-
 ria.

P o n t. **A. VI.** **tio finito , a prædicti Privilegii beneficio exclusi fuerunt ; et Primicerii , atque Conservatorum Jurisdictio restricta fuit ad Causas tantummodo Civiles , in quibus ii , qui Privilegio gaudere deberent , essent Rei conventi ; ita tamen ut in iisdem Causis , de ipsorum Privilegiatorum consensu , aliorum quoque Judicum Jurisdictio posset prorogari.**

Confir-
matur per
Breve. **§. 10. Et nos quidem hujusmodi Resolutio-**
nem per Nostras in forma Brevis Literas Apo-
stolicas confirmare , cum clausula tamen , *Salva*

in præmissis auctoritate memoratae Congregatio-
nis , minime recusavimus. Verum cum deinde
pro parte Primicerii Universitatis prædictæ ,
aliorumque Judicum Conservatorum , et ipsius

Instatur
pro nova
Cause re-
visione. **quoque Civitatis Avenionensis , porrecta Nobis**
fuerit Commissio , per quam humiliter peteba-
tur , ut prævia , quatenus opus esset , aperi-
tione Oris adversus prædictas Nostras Literas

in forma Brevis , cognitionem hujusmodi Cause
iterum eidem Congregationi Concilii , quæ pro-
cederet cum Voto Rotæ , committere dignare-
mur ; Nosque de hujusmodi Commissione , et
petita remissione , in Signatura Gratiaæ coram
Nobis habenda deliberare statuissemus ; dum ,
præviis studiis , totam hujus Cause summam
ejusque merita distinctius animo concepisse-
mus , animadversis amplissimis Prædecessorum
Nostrorum Privilegiis supra relatis , necnon diu-
turna possessione , seu quasi , quæ pro eorun-
dem executione tam Primicerio et Conservato-
ribus præfatis , quam Doctoribus , aliisque Per-
sonis dictæ Universitati adscriptis respective fa-
vere dicebatur ; Attendentes quoque exemplum

Primi-
ceriatus
importat
Titulum
Nobili-
tis trans-
missibi-
lis , etc. **san. mem. Benedicti Papæ XIII. Prædecessoris**
pariter Nostræ , qui ad asserendum prædictæ Uni-
versitatis decorum , per suas Litteras Aposto-
licas datas die xvii. Sept. Anni MDCCXXVIII.
(quas etiam Nos ipsi approbamus , et confirma-
mus , cum conditionibus et clausulis ibi latius
expressis) decrevit et declaravit , ipsius Univer-
sitatis Primiceriatum tam de præterito , quam

in posterum esse et fuisse , constituere et con- A. M. o.
stituisse Titulum primordialem veræ Nobilitatis 1745.
ad descendentes transmissibilem , et ad omnes
et quoscumque effectus allegabilem ; ac dignum , Pontifex
et congruum reputantes , prædictæ Universita- deliberat
tis , de Apostolica Sede , ac de litteraria Repu- extinctio-
blica optime meritæ , Jura , Privilegia , et orna- nes litis.
menta nostris temporibus augmentum potius ,
quam detrimentum accipere , nec , diuturniori
concertatione permissa , in dubium atque dis-
crimen adduci , aliquam viam atque rationem
excogitandam Nobis esse duximus , qua et ejus-
dem Universitatis , ac Primicerii , Conservato-
rum , aliarumque Personarum prædictarum in-
demnitati , et simul Auditoris Generalis Curiæ
Legationis Avenionensis , Ministri Nostri , alio-
rumque Judicium a Nobis et ab hac Apostolica
Sede in ea Civitate deputatorum , juribus et
jurisdictioni consultum foret.

§. 11. Quocirca in prædicta Signatura Gratiæ Rescri-
coram Nobis habita die XII. Januarii proxime ptum edi-
elapsi , responsum interim dedimus , quod pro- tum in Si-
visum foret in Camera : deinde vero negotium gnatura
hoc universum examinandum commisimus Di- Gratiae.
lecto Filio Magistro Clementi Argenvillers Au-
ditori Nostro , cuius prudentia et consilio res
tota feliciter explicata fuit. Pervento siquidem
ad Urbem Dlecto Filio Josepho Testa Juris
Utriusque Doctore in eadem Universitate Ave-
nionensi aggregato , et publico Professore , a Di-
lectis Filiis ipsius Universitatis Primicerio , et
Collegii Doctoribus , ad hoc negotium tractan- Negotium
dum ablegato , eoque , simul cum prædictæ Uni- examina-
versitatis , aliisque ex adverso Patronis et De- tur coram
fensoribus , coram præfato Magistro Clemente R. P. Au-
Auditore non semel convenientibus , nonnulla ditore San-
capita concordata et communis Partium consensu
laudata fuerunt ; quæ deinde Nobis exhibita ,
cum rationi , et honestati consentanea , et tam
Auditoris præfatae Curiæ Legationis , quam Pri-
micerii et Conservatorum prædictorum , Juris-
dictioni , atque ipsius Universitatis Privilegiis
clissimi.

P O N T. conservandis , et certo fine stabiendi , opportuna esse dignoverimus ; eisdem inhærendo , decrevimus præsentibus Nostris Litteris , omnia in posterum dissidiiorum germina super his amputare , et prædictarum Jurisdictionum limites præfiniendo , ut infra , statuere .

A v o c a t i o
C a u s æ
c u m c l a u -
s u l i s o p -
t o r u n i s .

§. 12. Volentes igitur prædictam Universitatem , ejusque Primicerium , Conservatores , Doctores , Magistros , Licentiatos , Baccalaureos , Scholares , et Ministros specialis gratiæ favore cumulare , atque omnium prædictorum singulares Personas a quibusvis Excommunicationis , Suspensionis , et Interdicti , aliisque Ecclesiasticis Sententiis , Censuris , et poenis a jure , vel ab homine quavis occasione vel causa latis , si quibus quomodolibet innodate existunt , ad effectum præsentium tantum consequendum , harum serie absolventes , et absolutas fore censes ; Necnon prædictarum Litterarum Joannis , Sixti , Innocentii , et Leonis Prædecessorum Nostrorum ; Resolutionum quoque a præfata Congregatione Concilii diversis temporibus editarum ; ac Sententiarum , ut suprà , ab Avenionensi Archiepiscopo et Vice-Legato latarum ; tenores etiam veriores , præsentibus , pro plene , ac de verbo ad verbum expressis habentes ; Motu proprio , et ex certa scientia , ac matura deliberatione Nostris , et de Apostolicæ potestatis plenitudine , memoratam controversiam , et quaslibet alias Lites , et Causas , si quæ sint , occasione Privilegii Fori , et Conservatoriæ hujusmodi quomodolibet suscitatas , et in quibusvis Tribunalibus pendentes (illarum omnium , et singularum statum , et merita , nominaque et cognomina Judicium , et Colligantum quorumvis , etiam speciali mentione dignorum , et alia etiam de necessitate specialiter exprimenda ; præsentibus pariter pro plene et sufficienter expressis habentes ,) ad Nos avocamus , illasque penitus et omnino suppressimus et extinguiimus , ac Partibus perpetuum desuper silentium imponimus .

§. 13. Porro quod pertinet ad Personas in A n n o
sæpedicto Privilegio Fori seu Conservatoriæ com- 1743.
prehensas, ac deinceps comprehendendas, de- Confir-
cernimus primo atque statuimus, quod tam matur Pri-
Primicerius, quam omnes et singuli Magistri , vil. Fori
et Lectores, qui in dicta Universitate studii Ge- pro Pro-
fessori-
neralis Avenionen. actu legunt , omnesque et bus, Scho-
singuli Scholares in ea actu pro tempore stu- laribus, et
dentes , item Bidelli , et quicumque alii Mini- Salariatis
stri servitiis dictæ Universitatis actualiter ad-
dicti , vel ab ipsa Universitate Salaria et stipen-
dia recipientes , hujusmodi Privilegio perpetuis
futuris temporibus omnino frui et gaudere de-
beant.

§. 14. Præterea reliquos quoque Doctores , et Decerni-
Graduatos , sive de numero aggregatorum Col- tur com-
legio prædictæ universitatis existant , sive de petere e-
eodem numero non existant , dummodo in ea- tiam aliis
dem Universitate Lauream suscepent , et in Doctori-
Civitate Avenionensi stabiliter commorentur , nione com
quamvis in ipsa Universitate actu non legant , moranti-
nec peculiaria , et necessaria ejusdem Universi- bus.
tatis munia re ipsa exerceant , aut etiam nun-
quam antea legerint , vel hujusmodi peculiaria ,
et necessaria munia exercuerint ; pro eo tamen ,
quod ipsi omnes prompti et parati esse debeant
ad quamcumque Commissionem subeundam ,
quam Primicerius pro tempore in ejusmodi Uni-
versitatis commodum eis demandaverit , proin-
deque ipsius Universitatis onera , et officia , ha-
bitu saltem , sustinere dicendi sunt ; ac in cer-
tis quibusdam functionibus , et publicis Univer-
sitatis actibus , omnes simul frequenter conve-
nire soleant , unumque corpus cum Doctoribus
de Collegio , et Magistris atque Lectoribus in
dicta Universitate actu docentibus constituant ;
Volumus imposterum eodem Privilegio Fori et
Conservatoriæ pariformiter frui et gaudere , ad
formam Sententiarum anno MDXCIX., a tunc
existente Archiepiscopo Avenionen. , tamquam
prædictæ Congregationis Concilii Commissario ,
et Delegato , ut supra diximus , prolatarum ;

Postt. non obstantibus relatis resolutionibus ab ipsa
A. VI. Congregatione postmodum emanatis , a quibus
in hac parte recedere opportunum ducimus.

Idque in §. 15. Quod autem pertinet ad genera et qua-
Causis Cilitates Causarum , in quibus Personæ prædictæ
vilibus Privilegio Fori aut Conservatoriæ gaudere de-
passivis bebunt, Nos in Civilibus quidem Causis , pas-
prima sivas ab activis , in Criminalibus vero , leviores
Instantia. a gravioribus distinguentes ; volumus pariter et
Actiones statuimus , quod in Causis Civilibus , Privilegium
pro rein- Fori seu Conservatoriæ , memoratis Personis
tegra, spo- nullatenus in activis , sed in passivis dumtaxat
lii , aut Causis hujusmodi , et in prima tantum Instantia
refect. suffragetur : Declarantes nihilominus , eas
damno. quoque Causas passivas censendas esse ; in qui-
rum ha- bentur bus Privilegiatus petat alicujus spolii reintegra-
proCausis tionem , vel refectionem alicujus damni in pro-
passivis. priis bonis sibi quomodolibet ab aliis illati.

Item in §. 16. Insuper Causarum Criminalium levio-
Causis Crirum cognitionem , earum nempe , in quibus
minal. le- secundum juris , aut statutorum Civitatis , vel
vioribus , Bannimentorum Legationis Avenionen. respe-
activis, et tive dispositionem , alia gravior poena , quam
passivis. pecuniaria , vel simplicis exilii , constituta non
reperitur , Primicerio , aliisque Judicibus Con-
servatoribus prædictis attribuimus ; sine ulla
differentia vel distinctione , utrum Cause hu-
jusmodi activæ sint , vel passivæ , et an inter
duos Privilegiatos , an vero inter Privilegiatum
ex una , et extraneum non Privilegiatum ex al-
tera parte introductæ existant ; Reservato tamen
semper reo-condemnato appellationis beneficio ,
prout de jure , et quatenus de jure .

Graviores

reservan-
tur Vice-

Legato, e-
jusque Congrega-

§. 17. Contra vero Causarum Criminalium
gravierum , in quibus nempe secundum juris ,
ac statutorum , vel Bannimentorum prædicto-
rum dispositionem , poena Corporis afflictiva-
tioni. reorum criminibus imposita reperitur ; omni-
modam

modam cognitionem, Processusque desuper habendos, Nostro et Sedis Apostolicæ pro tempore 1745. Vice-Legato, ejusque Congregationi Criminali, Si agatur omnino reservamus, ita tamen ut in Causis de Causis gravioribus hujusmodi, in quibus Privilegiatus Pass. Prisit Reus, vel Inquisitus, (non autem in quibus vilegiati, Privilegiatus ipse actor existat, vel Fisco adhætor interrens,) eidem Primicerio, aut, eo impedito, sit Conservator alteri ex Judicibus Conservatoribus prædictis, greg. cunus competat et facultas interessendi eidem Congregationi Criminali, suumque consultivum cultivo. dumtaxat, nunquam vero decisivum, suffragium ferendi.

§. 18. In omnibus autem superius expressis Causis, quas Primicerii, aliorumque Judicum Conservatorum Foro in prima Instantia cognoscendas et decidendas attribuimus, volumus, quod eisdem Primicerio, et Conservatoribus, non cumulativa tantum, sed privativa vere competat Jurisdictio; salvo tamen jure Ordinarii in iis, quæ pertinent ad morum correctionem. Verumtamen postquam Primicerius, aut alias ex Judicibus Conservatoribus prædictis, super hujusmodi Privilegiatorum Causis Civilibus in prima Instantia definitive pronuncia verit, si contingat easdem Causas in secunda Instantia, vel in gradu appellationis, Auditori vel in gradu recursus, adhuc revidendas, sive Generali retractandas esse; volumus, et per easdem præsentes mandamus, ut eadem Causæ tam appellabiles, quam recurribiles, ad Auditorem Generalem Curiæ Legationis Avenionensis, cuius jurisdictionis, et dignitatis æquum est rationem haberi, semper et omnino pertinere censeantur; ita ut illæ per Nostrum et Sedis Apostolicæ Vice-Legatum in dicta Civitate Avenionensi pro tempore commorantem, alteri cuicunque JUDICI, nisi quatenus eundem Auditorem Generalem suspectum allegari contingat, in secunda Instantia, ut præfertur, nullatenus committi valeant.

P. O. N. T.

A. VI.

Causæ Fiscales, et aliaæ præter præmissas, ex. **§. 19.** Cæterum ipsis Primicerio, aliisque Jūdicipibus Conservatoribus prædictis districtius inhibemus, ne ipsi in Causis Fiscalibus, et interesse Fisci quomodolibet tangentibus, quas a Privilegio Fori, et Conservatoriæ hujusmodi penitus excludimus, et excipimus; Nec in aliis quibuscumque Causis, præter superius expres-si ciuntur sas, etiam de consensu Partium, ullatenus se a jurisdic-tione Pri-mic., et seu præsumant.

Conservato-rum.

De per-petuo Lit-terarum vigore.

§. 20. Præsentes quoque Nostras Literas semper firmas, validas, et efficaces esse et fore; suos que plenarios, et integros effectus sortiri, et obtinere, ac ab omnibus et singulis, ad quos spectat, et pro tempore quomodo cumque spe-ctabit, in omnibus, et per omnia plenissime, et inviolabiliter observari, et ita ab omnibus censeri; Sicque et non aliter per quoscumque Ju-dices Ordinarios, et delegatos, etiam Causarum

Decreta irritantia. Palatii Apostolici Auditores, ac S. R. E. Car-dinales etiam de Latere Legatos, Vice-Legatos, et Sedis prædictæ Nuntios, aliosque quoslibet quacumque præminentia, et potestate fungentes, et functuros, sublata eis, et eorum cuiilibet quavis aliter judicandi, et interpretandi fa-cultate, et auctoritate, judicari, et definiri de-bere; Et si secus super præmissis, vel eorum aliquo, a quoquam quavis auctoritate scienter, vel ignoranter contigerit attentari, irritum, et inane decernimus.

Deroga-tiones.

§. 21. Non obstantibus omnibus illis, qua Joannes, Sixtus, Innocentius, et Leo Præde-cessores prædicti in singulis superius relatis Li-teris voluerunt non obstare; Necnon, quatenus opus sit, Nostra, et Cancellariæ Apostolicæ re-gula de jure quæsito non tollendo, ejusdemque Congregationis Concilii Tridentini Interpretis resolutionibus prædictis, aliisque Constitutioni-bus, et Ordinationibus Apostolicis, ac quibusvis Civitatis, et Universitatis Avenionen. prædicta-

A. n. o.
1745.

rum, etiam juramento, confirmatione Apostolica, vel quavis firmitate alia roboratis statutis, Consuetudinibus, usibus, Stylis, et stabilimentis, Privilegiis quoque, Indultis, et Literis Apostolicis sub quibuscumque tenoribus, et formis, ac cum quibusvis etiam derogatoriarum derogatoriis, aliisque efficacioribus, et insolitis Clausulis, irritantibusque, et aliis Decretis, etiam motu, scientia, et potestatis plenitudine paribus, in genere, vel in specie, seu alias quomodolibet concessis, confirmatis, et innovatis. Quibus omnibus, et singulis, etiamsi pro illorum sufficienti derogatione, de illis, eorumrumque totis tenoribus, specialis, specifica, expressa, et individua mentio, seu quævis alia expressio habenda, aut aliqua alia exquisita forma ad hoc servanda foret, præsentibus pro plene, et sufficienter expressis, et insertis habentes, illis alias in suo robore permansuris ad præmissorum omnium et singulorum effectum, hac vice dumtaxat specialiter, et expresse, motu, scientia et potestatis plenitudine similibus derogamus, cæterisque contrariis quibuscumque.

§. 22. Volumus autem ut earumdem præsentium transumpta sive exempla, etiam impressa, præstamanu alicujus Notarii publici subscripta, et sigillo Personæ in Dignitate Ecclesiastica constitutæ munita, eamdem ubique fidem, et auctoritatem obtineant in judicio, et extra, quæ ipsis præsentibus haberetur, si forent exhibitæ, vel ostensæ.

§. 23. Nulli ergo omnino Hominum liceat Sanctio paginam hanc Nostrarum absolutionis, avoca- Constitu-
tionis, extinctionis, ordinationis, deliberatio-
nis, Constitutionis, irritationis, derogationis,
et voluntatis infringere, vel ei ausu temerario
contraire; Si quis autem hoc attentare præsum-
perit, indignationem Omnipotentis Dei, et
Beatorum Petri et Pauli Apostolorum ejus se
noverit incursum.

P O N T. Datum Romæ apud Sanctam Mariam Majoram A. VI. rem Anno Incarnationis Dominicæ millesimo Dat. die septingentesimo quadragesimo quinto , sexto Idus 10. Oct. Octobris , Pontificatus Nostri Anno Sexto. 1745.

J. Datarius.

Pro D. Card. Passioneo.

Joannes Florius Substitutus.

VISA DE CURIA.

J. C. Boschi.

J. B. Eugenius.

Loco Plumbi.

Registrata in Secretaria Brevium.

CXLIII.

DE USURIS

Aliisque injustis quæstibus.

Venerabilibus Fratribus , Patriarchis , Archiepiscopis , Episcopis et Ordinariis Italæ.

BENEDICTUS PAPA XIV.

Venerabilis Frater , salutem , et Apostolicam Benedictionem.

Erroneæ
sententiaæ
disseminan-
tur.

Vix pervenit ad aures nostras , ob novam controversiam (nempe , an quidam contractus validus judicari debeat) nonnullas per Italiam disseminari sententias , quæ sanæ doctrinæ häud consentaneæ viderentur ; cum statim nostri Apostolici muneris partem esse duximus , opportunum afferre remedium , ne malum ejusmodi , temporis diuturnitate , ac silentio , vires magis

acquireret ; aditumque ipsi intercludere ; ne latius serperet , et incolumes adhuc Italiæ Civitatis labefactaret.

§. 1. Quapropter eam rationem , consiliumque suscepimus , quo Sedes Apostolica semper uti consuevit : Quippe rem totam explicavimus nonnullis ex Venerabilibus Fratribus nostris Sanctæ Romanæ Ecclesiæ Cardinalibus , qui Sacrae Theologiae scientia , èt Canonice Disciplinæ studio ac peritia plurimum commendantur : Accivimus etiam plures Regulares in utraque facultate præstantes ; quorum aliquos ex Mobsachis , alios ex Ordine mendicantium , alios demum ex Clericis Regularibus selegimus ; Præsulem quoque Juris utriusque laurea præditum , et in Foro diu versatum adhibuimus. Diem quartam indiximus Julii , qui nuper præteriit , ut coram Nobis illi omnes convenirent , quibus naturam totius negotii declaravimus ; quod illis antea cognitum perspectumque deprehendimus.

§. 2. Post hæc percepimus , ut omni partium studio , omnique cupiditate soluti , rem totam nam de accurate perpenderent , suasque opiniones scrip- usuris ex- pto exararent ; non tamen expetivimus ab ipsis , ponit jubeat ut judicium ferrent de contractu , qui contro- versiæ causam initio præbuerat , cum plura documenta non suppeterent , quæ necessario ad id requirebantur ; Sed ut certam de usuris do-ctrinam constituerent , cui non mediocre detri- mentum inferre videbantur ea , quæ nuper in vulgus spargi cooperunt : Jussa fecerunt uni- versi ; nam suas sententias palam declararunt in duabus Congregationibus , quarum prima co- ram Nobis habita est die 18. Julii , altera vero die prima Augusti , qui menses nuper elapsi sunt ; ac demum easdem sententias Congrega- tionis Secretario scriptas tradiderunt.

§. 3. Porro hæc unanimi consensu proba- verunt :

I. Peccati genus illud , quod usura vocatur , quodque in contractu mutui propriam suam tem , ex sedem , et locum habet , in eo est repositum , mutuo.

P O N T. quod quis ex ipsomet mutuo , quod suapte natura tantumdem dumtaxat reddi postulat , quantum receptum est , plus sibi reddi velit , quam est receptum ; ideoque ultra sortem , lucrum aliquod , ipsis ratione mutui , sibi deberi contendat . Omne propterea hujusmodi lucrum , quod sortem superet , illicitum , et usurarium est .

Quantitas II. Neque vero ad istam labem purgandam , lucri , vel ullum arcessiri subsidium poterit , vel ex eo , qualitas quod id lucrum non excēdens , et nimium , sed mutuarii moderatum ; non magnum , sed exiguum sit ; lucrum vel ex eo , quod is , a quo id lucrum solius hujusmo- causa mutui deposititur , non pauper , sed di- di ab usu- rae laba- re existat ; nec datam sibi mutuo summam non libe- relicturus otiosam , sed ad fortunas suas am- plificandas , vel novis coemendis prædiis , vel quæstuousis agitandis negotiis , utilissime sit im- pensurus . Contra mutui siquidem legem , quæ necessario in dati atque redditi æqualitate ver- satur , agere ille convincitur , quisquis , eadem æqualitate semel posita , plus aliquid a quolibet , vi mutui ipsius , cui per æquale jam satis est factum , exigere adhuc non veretur : proin- deque si acceperit , restituendo erit obnoxius , ex ejus obligatione Justitiæ , quam commutati- vam appellant , et cujus est , in humanis con- tractibus æqualitatem cujusque propriam et sancte servare , et non servatam exacte repa- rare .

Quidam III. Per hæc autem nequaquam negatur , posse Tituli , quandoque una cum mutui contractu quosdam vel con- aliros , ut ajunt , titulos , eosdémque ipsimet uni- tractus a versim naturæ mutui minime innatos et in- mutuodi- trinsecos , forte concurrere , - ex quibus justa versi- ju- omnino legitimaque causa consurgat quiddam stum red- amplius supra sortem ex mutuo debitam rite dere pro- ventum exigendi . Neque item negatur , posse multoties ultra sor- pecuniam ab unoquoque suam , per alios di- tem . versæ prorsus naturæ a mutui natura contra- ctus , recte collocari et impendi , sive ad pro- ventus sibi annuos conquirendos , sive etiam ad

licitam mercaturam , et negotiationem exercen- A n n o
dam , honestaque indidem lucra percipienda. 1745.

IV. Quemadmodum vero in tot ejusmodi di- Vitandi
versis contractuum generibus , si sua cujusque tamen ex-
non servatur æqualitas , quidquid plus justo cessus con-
recipitur , si minus ad usuram , (eo quod omne tra justi-
mutuum tam apertum , quam palliatum absit),
at certe ad aliam veram injustitiam , restituendi
onus pariter afferentem , spectare compertum
est ; Ita si rite omnia peragantur , et ad Justi-
tiae libram exigantur , dubitandum non est , quin
multiplex in iisdem contractibus licitus modus
et ratio suppetat humana commercia et fru-
ctuosam ipsam negotiationem ad publicum com-
modum conservandi , ac frequentandi . Absit
enim a Christianorum animis , ut per usuras ;
aut similes alienas injurias , florere posse lu-
crosa commercia existiment ; cum contra ex
ipso Oraculo Divino discamus , quod *Justitia*
elevat gentem , miseros autem facit populos pec-
catum.

V. Sed illud diligenter animadvertisendum est , Nec titoli
falso sibi quemquam , et nonnisi temere per- legiti ,
suasurum , reperiri semper , ac præsto ubique cum mu-
esse , vel una cum mutuo titulos alios legiti- tuo , nec
mos , vel secluso etiam mutuo , contractus alios sae*ineun-*
justos , quorum vel titulorum , vel contractuum di*cau-*
præsidio , quotiescumque pecunia , frumentum , ctus a mu-
aliudve id generis alteri cuicunque creditur , tuo diver-
tities semper liceat auctarium moderatum , ul-
tra sortem integrum salvamque recipere . Ita si que sup-
quis senserit , non modo Divinis Documentis ,
et Catholicæ Ecclesiæ de Usura iudicio , sed ipsi
etiam humano communi sensui , ac naturali
rationi procul dubio adversabitur . Neminem
enim id saltem latere potest , quod multis in
casibus tenetur homo , simplici ac nudo mutuo
alteri succurrere , ipso præsertim Christo Do-
mino edocente : *Volenti mutuari a te , ne aver-*
taris : et quod similiter multis in circumstan-
tiis , præter unum mutuum , alteri nulli vero
justoque contractui locus esse possit . Quisquies

P O N T. igitur suæ conscientiæ consultum velit , inquirat prius diligenter , oportet , vere ne cum mutuo justus alias titulus ; vere ne justus alter a mutuo contractus occurrat , quorum beneficio , quod querit lucrum , omnis labis expers et immune reddatur .

Pentifex §. 4. His verbis complectuntur , et explicant relatam Sententias suas Cardinales , ac Theologi , et Viri doctrinam Canonum peritissimi , quorum consilium in hoc probat . gravissimo negotio postulavimus ; Nos quoque privatum studium nostrum conferre in eamdem causam non prætermisimus , antequam Congregationes haberentur , et quo tempore habebantur , et ipsis etiam péractis ; Nam præstantium Virorum Suffragia , quæ modo commemoravimus , diligentissime percurrimus . Cum hæc ita sint , adprobamus , et confirmamus quæcumque in Sententiis superius expositis continentur ; cum Scriptores plane omnes , Theologiæ , et Canonum Professores , plura Sacrarum Literarum testimonia , Pontificum Decessorum Nostrorum Decreta , Conciliorum , et Patrum auctoritas , ad easdem Sententias comprobandas pene conspirare videantur . Insuper apertissime cognovimus Auctores , quibus contrariæ Sententiæ referri debent ; et eos pariter , qui illas fovent , ac tuentur , aut illis ansam , seu occasionem præbere videntur ; Neque ignoramus quanta Sapientia , et gravitate defensionem veritatis suscepimus Theologi finitimi illis Regionibus , ubi controversiæ ejusmodi principium habuerunt .

Eamque §. 5. Quare has literas Encyclicas dedimus doceri et universis Italiæ Archiepiscopis , Episcopis , et servarijs . Ordinariis , ut hæc Tibi , Venerabilis Frater , et cæteris omnibus innotescerent ; et quoties Synodos celebrare , ad Populum verba facere , eumque sacris doctrinis instruere contigerit , nihil omnino alienum proferatur ab iis Sententiis , quas superius recensuimus . Admonemus etiam vehementer , omnem sollicitudinem impendere , ne quis in vestris Diœcesibus audeat

Literis , aut Sermonibus contrarium docere : Si A n n o
quis autem parere detractaverit , illum obnoxium 1745.
et subjectum declaramus poenis per Sacros Ca-
nones in eos propositis , qui mandata Apostolica
contempserint ac violaverint .

§. 6. De contractu autem , qui novas has con- De pecu-
troversias excitavit , nihil in præsentia statui- liaribus
mus ; Nihil etiam decernimus modo de aliis con- contracti-
tractibus , pro quibus Theologi , et Canonum bus nihil
Interpretes in diversas abeunt Sententias ; At- nunc de-
tamen pietatis vestræ Studium ac Religionem cernit.
inflammmandam existimamus , ut hæc , quæ sub-
jicimus , executioni demandetis .

§. 7. Primum gravissimis verbis Populis ve- Usuram
stris ostendite , usuræ labem ac vitium a Di- et avari-
vinis Literis vehementer improbari ; illud qui- tiam ca-
dem varias formas atque species induere , ut veri ; sa-
Fideles Christi Sanguine restitutos in libertatem pientum
et gratiam , rursus in extremam ruinam præ- consilia
cipites impellat ; Quocirca si pecuniam suam exquiri
collocare velint , diligenter caveant , ne cupi- admouet.
ditate omnium malorum fonte rapiantur : sed
potius ab illis , qui doctrinæ ac virtutis glo-
ria supra cæteros efferuntur , consilium expo-
scant .

§. 8. Secundo loco , qui viribus suis , ac sa- Consultos
cientiæ ita confidunt , ut responsum ferre de caute pro-
iis quæstionibus non dubitent , (quæ tamen nunciare :
haud exiguum Sacré Theologiæ , et Canonum dissen-
scientiam requirunt ;) ab extremis , quæ sem- tientes
per vitiosa sunt , longe se abstineant : Etenim moderate
aliqui tanta severitate de iis rebus judicant ; agere ju-
ut quamlibet utilitatem ex pecunia desumptam bet .

accusent , tamquam illicitam , et cum usura
conjunctam ; Contra vero nonnulli indulgentes
adeo , remissique sunt , ut quodcumque emolu-
lumentum ab usuræ turpitudine liberum exi-
stiment . Suis privatis opinionibus ne nimis ad-
hæreant ; sed priusquam responsum reddant ,
plures Scriptores examinent , qui magis inter
cæteros prædicantur ; Deinde eas partes susci-
piant , quas tum ratione , tum auctoritate plane

P O N T .

A. VI.

confirmatas intelligent. Quod si disputatio insurgat, dum contractus aliquis in examen adducitur, nullæ omnino contumeliae in eos confingantur, qui costrariam Sententiam sequuntur, neque illam gravibus Censuris notandam asserant, si præsertim ratione, et præstantium Virorum testimonii minime careat; Siquidem convicia, atque injuriæ vinculum Christianæ charitatis infringunt, et gravissimam Populo offenditionem, et scandalum præseferunt.

Contra-
clausum na-
turam et
conditio-
nes aperi-
ri suadet.

§. 9. Tertio loco, qui ab omni usuræ labe se immunes et integros præstare volunt, suam que pecuniam ita alteri dare, ut fructum legitimum solummodo percipient, admonendisunt, ut contractum instituendum antea declarent, et conditiones inserendas explicit, et quem fructum ex eadem pecunia postulent: Hæc magnopere conferunt non modo ad animi sollicitudinem et scrupulos evitandos, sed ad ipsum contractum in Foro externo comprobandum: Hæc etiam aditum intercludunt disputationibus, quæ non semel concitandæ sunt, ut clare patet, utrum pecunia, quæ rite data alteri esse videtur, revera tamen palliatam usuram contineat.

Temera-
ria dicte
ria con-
primi
mandat.

§. 10. Quarto loco vos hortamur, ne aditum relinquatis ineptis illorum Sermonibus, qui dictitant, de usuris hoc tempore quæstionem institui, quæ solo nomine contineatur; cum ex pecunia, quæ qualibet ratione alteri conceditur, fructus ut plurimum comparetur. Etenim quam falsum id sit, et a veritate alienum plane deprehendimus, si perpendamus, naturam unius contractus ab alterius natura prorsus diversam et sejunctam esse; Et ea pariter discrepare magnopere inter se, quæ a diversis inter se contractibus consequuntur. Revera discriminem apertissimum intercedit fructum inter, qui jure licto ex pecunia desumitur, ideoque potest in utroque Foro retineri; Ac fructum, qui ex pecunia illicite conciliatur; ideoque Fori utriusque iudicio restituendus decernitur. Constat igi-

tur haud inanem de usuris quæstionem hoc ANNO
1745. tempore proponi ob eam causam, quod ut plurimum ex pecunia, quæ alteri tribuitur, fructus aliquis excipiatur.

§. II. Hæc potissimum vobis indicanda censuimus, sperantes fore, ut mandetis executioni tium exequacumque per has Literas a Nobis præscriptionem Episcopis communemdat. buntur: Opportunis quoque remediis consuletis, uti confidimus, si forte ob hanc novam de usuris controversiam in Diœcesi vestra turbæ concitentur, vel corruptelæ ad labefactandum sanæ doctrinæ candorem et puritatem inducantur. Postremo vobis, et Gregi curæ vestræ concredito, Apostolicam Benedictionem impertimur.

Datum Romæ apud S. Mariam Majorem die Dat. die prima Novembris MDCCXLV. Pontificatus Nostri 1. Nov. Anno Sexto. 1745.

CXLIV.

DIEBUS FESTIS

Prohibentur haberi *Mercatus rerum venalium.*

Tolerantur vero *Nundinæ sub certis con-*
ditionibus.

Venerabilibus Fratribus Archiepiscopis, Epi-
scopis, et Ordinariis Ditionis Ecclesiasticæ.

BENEDICTUS PAPA XIV.

Venerabiles Fratres, salutem, et Apostolicam
Benedictionem.

A De redi-
ctione-
rum Fe-
storum
aliâs deli-
beratum.
Et requi-
sita An-
tistitum
aliorum-
que con-
silia.

B eo tempore, quo copiosus in misericordia
Dominus, Nos, licet immeritos, ad summum
Catholicæ Ecclesiæ Pontificatum eveyxit, com-
morum plures diversi ordinis illustres Viri, itemque
Episcopi, et Archiepiscopi in Italia, et extra
commorantes, iteratis precibus institerunt, ut
Dies Festos, ubique fere nimis auctos, quibus
Christianus Populus feriatur, Apostolica auctoritate,
imminueremus. Hoc enim prudenti temperamento, Pauperibus, qui quotidiano labore
sibi victum quærunt, facile consuleretur, ac
simul gravia adimerentur absurdâ, quæ ex Fe-
storum dierum multitudine, ac frequenti vio-
latione oriri solent, non sine aperto Religionis
dispendio. Re expensa, negotii difficultatem
probe intelleximus: quare peculiari Scripto,
publicis etiam typis vulgato, rationes varias
indicavimus, quibus ea immutatio fieri poterat:
consilium pariter exquirentes nonnullorum S.
R. E. Cardinalium, Episcoporum Italiæ, alia-
rumque Regionum, Ecclesiasticorum Præsulum,
Theologorum, Jurisconsultorum, aliorumque
Virorum Doctorum, humanas, civilesque res

callentium , an hujusmodi petitio esset exaudienda : Si vero illam exaudiri æquum esset , et congruens , ipsi quoque rationes significarent , quibus utiliter , ac prudenter immunitio præscriberetur.

§. 1. Petita responsa tam varia , ut solet contingere , suo tempore accepimus , ut fere sua inter se cuique fuerit sententia. In aliud proinde tempus negotium rejecimus ; eam in spem adducti , ut Episcopi cujusque Provinciæ , vel Ditionis , unanimi voto in sententiam imminuendi Dies Festos primum convenienter ; deinde vero , quo commodius id fieri posset , concordi pariter suffragio medium aliquod suggereret ex tot memoratis in Scripto Nostro , ac pro illius executione Pontificium assensum exposcerent. Hoc sane pacto inita ab Ordinariis consilia in re tanti momenti non illorum voluntati referri potuissent , sed tantum Supremæ Apostolicæ Sedis auctoritati , quam fel. record. Urbanus Papa VIII. Prædecessor Noster integrum esse voluit in decernenda imminutione dierum Festorum , qui in sua Constitutione recensentur. Demum una eademque Episcoporum delibera-
tio , Apostolicæ auctoritatis tecta munimine , nedum plurimum valuisset ad compescenda Censorum ingenia ; sed etiam sublata fuisse disparitas illa ritus , quæ hodie viget , Disciplinæ Ecclesiasticæ injuriosa , ut intra paucorum milliarium ambitum , et inter finitos Populos , unus idemque dies ab aliquibus Festis de Præcepto , ab aliquibus vero ferialis haberetur.

§. 2. Hæc methodus feliciori sorte in universa fere Hispania excepta est : Cum enim postremi Tarragonensis Concilii Patres regulam quandam constituerint Dierum Festorum , quibus , pro illorum conditione , atque discrimine , Populi Divino interesse Sacrificio , et servilibus operibus abstinere debent ; et aliorum , quibus Missæ tantum interesse debent , tributa postmodum libertate vacandi operibus servilibus ; fel. record. Benedictus XIII. Decessor , et Be-

Hispania
Populis
interim
provisum

P O N T. A. VI. nefactor Noster disposita in eadem Provinciali Synodo ad preces Episcoporum approbavit. Quo exemplo alii subinde Hispaniarum Antistites excitati, Nobis humiliter supplicarunt, ut ad minuendum nimis auctum Festorum numerum, liceret ipsis etiam servare regulam in præfato Tarragonensi Concilio provide constitutam. Annimus instantiæ, exindeque omnium fere Hispaniarum Dioeceseon uniformitas in dierum Festorum celebratione, et ritu exorta est.

Item ali- §. 3. Aliis quoque Catholici Orbis Regioni-
quot Po. bus servata a Nobis in hoc negotio confiando
loniæ Dioce matura dilatio profuit. Interea siquidem aliquot
cesibus. Regni Poloniae Episcopi, mentis aciem ad sub-
stantiam, et modum imminuendi dies Festos
dirigentes, per Literas Nobis significarunt, in
illis Dioecesisbus, suos late fines protendentibus,
aestivo tempore Incolas, Agrorum culturæ, et
aliis servilibus operibus, quibus vivunt, et
sustentantur, dantes operam, difficillime ab il-
lis abstinere posse diebus festis inter hebdoma-
dam occurribus : Enixe propterea Nos ro-
garunt, ut quæ per hebdomadam aestivo tem-
pore occurrent Festa, in Dies Dominicos trans-
ferremus, excepto Festo Assumptionis B. Mariæ
Dei Genitricis, quæ quovis die accideret, reli-
giose ab universis celebraretur. Quorū petitio
per Nos, maturo præmisso examine, exaudita,
in Regionibus illis optatam ab Episcopis, et
Populis tranquillitatem peperit.

Pontifex §. 4. Quo vero ad Italiam pertinet, credi vix
optat Epi- potest, quam prudens, ac religiosus de re ipsa
scopos fuerit sermo, quem Nobiscum instituit Cha-
utriusque rissimus in Christo Filius Noster Carolus utrius-
Siciliæ in que Siciliæ Rex Illustris. Non sine intimo, ac
unam sen plane acerbo animi sui mœrore Nobis exposuit,
tentiam Dies Festos, quibus Christiani Populi feriari
convenire debent, in subjectis sibi regionibus passim vio-
lari, ob nimis auctum illorum numerum; huic
porro malo non aliam adhiberi posse mede-
lam, præter diminutionem Suprema Auctoritate
Nostra opportune faciendam. Significare illi non

omisimus, gravem ac molestam utriusque sollicitudinem oborituram, si rem tanti ponderis inconsultis Episcopis confidere vellemus. Idcirco ut omnia feliciter procederent, non solum exquirendas esse illorum sententias; sed oportere, ut Antistites finitimi, vel Metropolitæ cum suis Provincialibus, studia, et voluntates in eumdem scopum dirigentes, quid tandem facto opus esset, ad Nostri deferrent Apostolatus auditum. Par omnium suffragium communem tranquillitatem subjectis Populis allaturum, et quod potissimum in rebus sacris querendum est, ritus uniformitatem, et disciplinæ concordiam.

A N N O
1745.

§. 5. Id ipsum significavimus Episcopis temporalis nostræ Ditionis, quorum nonnulli privato sermone Nobiscum habito, nonnulli vero suis ad Nos datis Literis, Apostolicam auctoritatem ad Festos dies imminuendos enixe implorarunt. At cum ipsi nihil hactenus præsterint, nihil et Nos egimus; liberam, prudentemque Episcoporum concordiam in hoc negotio præstolantes, non imperantes, et exigen tes. Etenim moderatio numeri Dierum Festorum non a voluntate, sed a sola pendet necessitate, quam nemo melius, quam Episcopi norunt; ideoque ad eos potissimum pertinet, mali conditionem, et apta eidem remedia proferre: Nec facile adduci possumus, ut in hoc adeo gravi, et implexo negotio quidquam decernamus, nisi audita prius concordi quoad substantiam, et quoad modum, Episcoporum sententia.

Id ipsum
suedet E-
piscopis
Status Ec-
clesiastici

Nihil sine
eorum
consilio
acturus.

§. 6. Hæc Vobis, Venerabiles Fratres, eum in finem scribimus, ut non solum cuique Vestrum plane cognita, ac perspecta sit agendi ratio a Nobis inita in hac gravi causa imminutionis Dierum Festorum; verum etiam ut opportune nunciaremus, si vestra consilia ex voto nostro Nobiscum communicavissetis, vel sublata prorsus, vel saltem magna ex parte submota fuissent mala, quibus curandis congruum, ac

P O N T. salutare remedium non semel a Nobis expositu-
A. VI. lastis.

Abusus Complures etenim vestrum voce , aut scripto
in celebra improbarunt abusum Mercatum , et Nundina-
tione Nun rum , quæ fieri solent Diebus Festis , quibus fe-
dinarum riari oportet , ut Populus unice in res sacras
diebusFe- incumbat , rationem a Nobis poscentes , qua
stis. grassanti in diem malo occurri possit.

Dierum §. 7. Inter modos prop̄ositos , atque servandos
Festorum in imminutione , ac celebratione Festorum ,
non par præcipuus ille est , quo inter ipsos Festos dies
solemni- descrimen constituitur. Etenim in diebus Domi-
tas.

nicis , itemque in Celebritatibus Domini , Beatae
Mariæ semper Virginis Dei Genitricis , ac in aliis
solemnioribus in memorato Scripto Nostro in-
dicatis , debet Christianus Populus nedum in-
teresse Divino Sacrificio , sed etiam abstinere
ab operibus vettis; In cæteris vero minus so-
lemnibus , qui tamen ex præcepto celebrari con-
sueverunt , imposta est Christifidelibus obliga-
tio interessendi Missæ Sacrificio , tradita in re-
liquis cuique illorum potestate ea faciendi , quæ
fieri solent diebus ferialibus.

Nundinæ §. 8. Quo cautius , ac tutius incederemus ,
in dies consulere volumus Chirographa Summorum
mihi so- Pontificum Decessorum Nostrorum , quibus pe-
lemnes pecularibus Urbibus , et Oppidis temporalis sua-
plerum- Ditionis habendarum Nundinarum facultatem
que inci- tribuerunt. Multi iis diebus Nundinas fieri per-
dunt.

miserunt , quibus Christifideles (juxta proposi-
tum Thema) servilibus operibus abstinere de-
bebant , divinoque adesse Sacrificio ; sed num-
erum longè majorem illarum comperimus , quæ
incident in eos Dies Festos ex Præcepto , qui-
bns , si expetita fieret illorum imminutio , satis
fuisset Missam audire , excluso debito abstinendi
ab operibus servilibus , sublatoque onere pera-
gendi , quæ in aliis superioris ordinis Festis
Christianus Populus debet implere.

Quibus §. 9. Hac via , si non omni , magna certe ex
Divini si- parte sublata essent mala , quibus , memorata
mul cal- de causa , congruens et opportunum a Nobis re-

medium postulastis. *Enimvero bisariam divisis,* ^{A N N O} ^{1745.}
ut præmonuimus, diebus Festis, affixoque in-
feriori ipsorum ordini debito interessendi dum-
taxat Divino sacrificio; celebratæ in illis Nun-
dinæ nullum deinceps peperissent absurdum,
ne libertas operum servilium, cum interessem-
tia Missæ compatibilis, refragari potuisset præ-
cepto ab Ecclesia Fidelibus injuncto. Præterea
nullus Urbibus, et Oppidis relictus fuisse timor,
ne, cum Incolarum, et Concurrentium
detrimento, Nundinarum frequentia imminueret.
Quippe juxta hypothesim præmissam, re-
colente adhuc Clero solemni ritu diem Festum
intra Ecclesiam, sumptuoso ornatu, omnique
nitore instructam; in ipsa Sacri concentus Mu-
sices haberi de more potuissent; permitti quo-
que potuissent citatorum Equorum cursus,
aliaque id genus, quæ Populi augere solent nu-
merum, Mercatorum frequentiam, et Nundi-
narum celebritatem. Sed de re hujusmodi, ve-
luti extranea, sermone relicto, ad propositæ
quæstionis examen progredimur, dierum Festo-
rum imminutione seclusa.

S. 10. Eruditioni vestræ, Venerabiles Fratres, *De Festo-*
ignotum non erit quod hac de re Theologi tra-
dunt. S. Thomas in 2. 2. quæst. 122. art. 4. ad rum ob-
quartum docet, arctiore in antiqua lege fuisse
observantiam Sabbathi, quam sit in nova ob-
servantia diei Dominici; dieque Sabbatho vetita
fuisse opera, quæ non vetantur die Dominico.
Cardinalis vero Cajetanus in Commentario ad
hunc locum asserit, licere Villicis diebus Festis
Urbem petere, ut calceos emant, et his similia.
De Alma vero Urbe sermonem instituens, mo-
rem profert hac tempestate jam obsoletum;
*Inquit enim: *Licatum est diebus Festis emere,*
ac vendere Asinos, Equos, quia sic est con-
suetudo in publico foro in diebus Festis, spe-
ctante Mundo; hæc enim omnia ubi antiquata
consuetudo, ac per hoc a Prælatis soita, cum
sint omnibus notoria, licita sunt ex ipsa consue-
*tudine, fundata super libertate Evangelica, qua**

P O N T . non tenemur stricto jure Veteris Legis de obser-
 A. VI. vatione Festorum : Cajetano subscribunt Syl-
 vestr. in Siamm. Verb. Negotium §. 2. Sylvius ad
 S. Thom. 2. 2. tom. 3. q. 122. art. 4. §. Ad prius,
 Suarez de Relig. tom. 1. lib. 2. c. 29. n. 3. ad
 plur. sequen. Giballin. de Negotiation. tom. 1. lib.
 2. cap. 3. art. 2. n. 9. in fin.

Item Ca- §. 11. Ejusdem sententiae sunt etiam Eccle-
 nonista- siastici Juris Interpretes, ut videre licet apud
 rum. Fagnan. in cap. Multa n. 54. et seqq. ne Cleric.
 vel Monach. idemque sentiunt Gonzal. in cap.
 Omnes n. 8. de Fer. Pirhing. ad Tit. Decretal.
 de Ferius n. 18., Anaclet. eod. tit. n. 22. Engel.
ibid. §. 2. n. 13. Pikber. n. 9. Schmalzgrueber
 n. 23. aliique multi, qui facile citatis addi pos-
 sent. Nonnulli vero ex Doctoribus Sacrorum

Qui di- Canonum inter Mercatus et Nundinas discri-
 stinguunt men constituant; Ac primos quidem Diebus
 inter Mer- catns, et Festis ex præcepto observandis permitti non
 Nundinas posse censem, secus tamen aliás; quoniam non-
 nisi Diebus Festis Populi habetur frequentia,
 celebrationi Nundinarum congrua et necessaria,
 teste Cappon. discept. 91. art. ult. n. 4. Alii tan-
 dem docent, quavis consuetudine minime ob-
 stante, posse Episcopum in sua Dioecesi vetare,
 ne Mercatus, aut Nundinæ Festis Diebus ha-
 beantur; idque præter alios asserunt Cappon.
 loco cit. n. 6. Gratian. decis. Marchiaæ 21. Ven-
 trigl. in Prax. Rer. Eccl. tom. 1. Annot. 16. §. 1.
 n. 19. Zaul. ad Statut. Favent. tom. 1. l. 7. observ.
 ad rubric. 2. n. 24. Nicol. in Prax. Canonic. tom.
 1. lit. C. §. 1. num. 44.

Quid in §. 12. Ne quid præteriremus, consulimus
 Synodalitatem illustriores Synodos Dioecesanas, habitas
 bus Con- ab Episcopis Ditionis nostræ temporalis. In ce-
 stitutio- leberrima Farfensi Synodo Cardinalis Caroli
 nibus de- Barberini anni 1684. et in Cesenatensi Cardina-
 cretum. lis Denhoff anni 1693. interdicitur quidem Mer-
 catus diebus Festis, nihil tamen de Nundinis
 constituitur. In aliis nullo discrimine Mercatus
 prohibentur, et Nundinæ, ut constat ex Sy-
 nodo Lauretana Cardinalis Romæ anni 1626.

máxime vero deficiente Indulto , ut expresse decernitur in Senogallensi Cardinalis Antonii Barberini anni 1627. innovata anno 1737, ab Episcopo Isolano. Senogallensi præterea Synodo Cardinalis Barberini consonat etiam Synodus Ariminensis Cardinalis de Via , edita anno hujus sæculi vigesimo quarto.

§. 13. Congregationis Cardinalium Concilii Tridentini Interpretum Responsa ad Episcopos, qui de suis Dicæcibus retulerunt , pari cura a Nobis perfecta sunt. De re ipsa consulta, rescripsit Episcopo Placentino, ut juxta antiquam consuetudinem sineret haberi Nundinas rerum parvi pretii die Festo S. Bartholomæi Apóstoli, dummodo id non fieret in Atrio Ecclesiæ ut ex lib. *Decret. anni 1629. lib. 14. pag. 207.* Episcopo Casalensi anno 1665. responsum fuit : curaret sedulo , ne Mercatus haberentur Festis diebus, sed transferrentur in diem sequentem ; omnemque pro viribus impenderet sollicitudinem , ut id ipsum imposterum fieret , si privilegium , vel immemorabilis consuetudo non adsit. Anno 1697. Episcopo Theanensi respondit : *Tolerari posse Mercatus Diebus Festis, dummodo ad alium diem transferri nequeant ; et ex eorum omissione jurgia , et scandala exoriri possint.*

§. 14. Probe insuper scientes , fieri non posse Nundinas sine expresso Supremi Principis permisu , cum id juris pertineat ad Regalia , et quidem majora , ad tradita per Sixtin. de Regal. lib. 1. cap. 6. num. 30. hac etiam in parte opportuna doctrinæ lumina quæsituri , non omisimus (ut paulo ante monuimus) inspicere Chirographa Summorum Pontificum Decessorum Nostrorum , qui veluti Supremi Provinciarum suarum Domini , eam facultatem multis Urbibus , et Oppidis concessere , haberique Nundinas indulserunt etiam diebus Festis institutis in honorem Domini Nostri Jesu Christi, Beatæ Mariæ Genitricis ejus , frequentissime vero Sanctorum Patronorum Principalium , vel Titularium lo-

Anno
1745.

Responsa
Congreg.
Concilii.

celebran-
tur diebus
Festis so-
lemn.

P o n t . corum , et Ecclesiarum , ad majorem Populi frequentiam , atque celebritatem conciliandam .
A. VI. Pontifex §. 15. Quæ omnia vel secum pugnantia , vel rei natu- implexa , viam propositæ dissolvendæ quæstioni ram sedu- non compararunt , immo potius difficiliorum , lo scruta- et abstrusiorem reddiderunt . Ne igitur ullæ diligentiæ Nostræ partes deessent pietati , et zelo vigilium Antistitum Responsa Nostra cupientium ; his omnibus seorsim positis , manus admovimus Ecclesiasticis Historiis , et Conciliis , e privatæ Bibliothecæ Nostræ penu depronptis . Quibus pressius insistentes , semper tamen præ oculis habito præsenti rerum statu , longo usu et antiquitate fulto , significandum Vobis esse censemus .

Nundinae diebus Festis cele- brari non debent . §. 16. PRIMO , Mercatus , et Nundinas Festis diebus non licere . Nundinas autem intelligimus , quæ sunt de rebus majoribus , et semel in anno fiunt , vel raro in eodem loco , et de longinquο ibidem convenientiū homines : Mercatus vero , qui fiunt in rebus minoribus , ad quotidianas necessitates pertinentibus , et fiunt singulis septimanis , et ab Hominibus de vicino ibidem convenientibus : Verba sunt Venērab . Servi Dei Umberti de Rōmanis , Quinti Magistri Generalis Ordinis Prædicatorum , in egregio opere de eruditione Religiosorum Prædicatorum lib. 2. Tract. 2. n. 92. pag. 351. editionis Romance . Id autem pronunciamus , non quia vendere , ac emere sit opus servile , ideoque vetitum diebus Festis ; sed quia actiones hujusmodi impediunt et distrahunt Christifideles a cultu divino , ad quem dies Festi sunt instituti .

Sed abu- sum con. SECUNDO : Antiquum profecto esse abusum suetudine TERTIO : Ecclesiasticis legibus quovis tempore firmatum illas fuisse vetitas .

QUARTO : Hujusmodi justas sanctasque leges caruisse effectu .

Nec nisi QUINTO tandem : quia malum universale prudentia est , ac alte radices egit ; opus est prudentia , et matu- et maturitate , ne fructu careat medela , ac

vulnus exasperet : Quod possumus exigendum ANNO
1745.
 est, non quod optamus. Admonitionibus proinde
 uti satius videtur, quam minis; et si minæ ritate cor-
 quandoque intententur, servandum est exacte rigi posset
 monitum sapientissimum S. Augustini in Epi-
 stola 22. ad Aurelium Carthaginensem Episco-
 pum, qui agens de auferenda Conviviorum li-
 centia totam passim Africam foede occupante
 sub inani obtenu honorandi Festa Sanctorum
 Martyrum, scripsit : *Non aspere, quantum exi-
 stino, non duriter, non modo imperioso ista tol-
 luntur; magis docendo, quam jubendo; magis
 monendo, quam minando; sic enim agendum
 est cum multitudine. Severitas autem exercenda
 est in peccata paucorum. Et si quid minamur,
 cum dolore fiat, de Scripturis comminando vin-
 dictam futurorum; ne nos ipsi in nostra potestate,
 sed Deus in nostro sermone timeatur. Ita prius
 movebuntur spirituales, vel spiritualibus proximo-
 res; quorum auctoritate, et lenissimis quidem,
 sed instantissimis admonitionibus, cætera multi-
 tudo frangatur.*

§. 17. Ad propositam a Nobis rationem firman-
 dam, sufficit legere Catechismum Tridentini
 Concilii part. 3. præcept. 3. n. 3. ut simul addi-
 scatur, in quæ opera Christifideles festis diebus
 debent incumbere. Ea nimurum sunt, Divino
 Sacrificio reverenter adesse; Dei verbum attente,
 pioque corde audire; Ecclesias frequentare;
 mundare conscientiam; Deo laudes persolvere;
 aliasque salutares exercitationes obire. Diu ante
 Romanum Catechismum idipsum feliciter enun-
 ciatum fuit a Sancto Nicolao Papa. hujus nomi-
 nis I. in Responsis ad Consulta Bulgarorum
 T. 22. Collect, Concilior. edit, Regie n. 10. p. 441.
*Sane inquit, sciendum est, quoniam idcirco in die-
 bus Festis ab opere humano cessandum est, ut
 liberius ad Ecclesiam ire, psalmis et hymnis, et
 canticis spiritualibus insistere, orationi vacare,
 oblationes offerre, memoriis Sanctorum commu-
 nicare, ad imitationem eorum assurgere, eloquii
 divinis intendere, eleemosynas indigentibus mini-*

P o r t. *strare valeat Christianus* : Inde etiam coacti in
A. VI. Conciliis Patres rationem potissimum hausere denunciandi, illicitam esse diebus Festis celebrationem Mercatus, et Nundinarum. Qua de re videnda Concilia Rhemense, ac Turense habita an. Domini 1583. In eamdem sententiam Narbonense anni 1609. decrevit : *Mercatus, Emporia, et Nundinæ nusquam fiant diebus Festis, sed in antecedentem, vel subsequentem Festivitatis diem transferantur*; Eorum porro Conciliorum verba fideli calamo recensentur a *Pouget in Institutione Catholic.* Tbm. 1. pag. 724. et sequentibus.

De abusu Nundina- §. 18. Cæterum habendarum Nundinarum, et Mercatum diebus festis corruptelam antiquo jam tempore invaluisse, plurima evincunt monumenta. S. Basilus Cæsareensis Archiepiscopus, qui quarto Christianæ Ecclesiæ saeculo vixit, in Regula Monachorum *interrogatione* 38. post stabilitum ipsorum laborem, propriis manibus dietim absolvendum, indicavit in *sequenti interrogatione*, quomodo peracta opera vendi deberent, ut eorum pretio sustentarentur. Mox in *interrogatione* 40. scripsit : *Neque vero quoniam alii jam eam, quæ apud Sanctos obtinebat, consuetudinem violavere, qui cum pro se invicem orare debuissent, et una cum pluribus Deum adorare, et cum lacrymis implorare, ipsumque pro peccatis propitium reddere, gratias pro beneficio rependere, ac verbis hortativis sese edificare (quod adhuc nostra etiam memoria usitatum, et observatum fuisse novimus); pro his omnibus forum, Nundinasque, ac commune emporium ac tempus illud, et locum efficiunt, continuo nos etiam hos imituri par est, ejusque rei participatione absurdum, et inepta confirmare* : ut videre licet in *Tbm. 2. Operum ejusdem S. Basilii editionis Parisien.* pag. 346. Aurelius Cassiodorus Senator, et ab Epistolis Theodorici Regis Gothorum, qui vivebat saeculo sexto, in *Epistola* 33. lib. 88. tom. 1. Festum celeberrimum describens, quod in Lucania agebatur in honorem S. Cy-

Cassio-
dori.

A. S. S. O
1745.

priani Martyris, itemque Miraculum a Deo hac occasione edi solitum ad Fontem Marcillianum; mentionem pariter ingerit de Nundinis longe frequentissimis ad augendam Festi celebritatem ibidem institutis. *Quidquid enim (inquit) præcipuum aut industriosa mittit Campania, aut opulentii Brutii, aut Calabri pecuniosi, aut Apuli idonei, vel ipsa potest habere Provincia, in ornatum pulcherrimæ illius venalitatis exponitur, ut merito tam ingentem copiam judices de multis Regionibus congregatam.* Jubet deinde Severo Provinciæ Præsidi, ut vim tumultuariam Villorum quorundam comprimat, qui commeantes Mercatores spoliabant. Ad finem ejusdem sæculi vixit S. Gregorius Turonensis Episcopus. Is au- S. Gre-
gorii Tu-
rouensis. tem in lib. 1. de gloria Martyrum c. 32. editionis Parisien. p. 758. describit nobile Festum, quod in honorem S. Thomæ Apostoli fiebat Edessæ, ubi sacræ illius exuviae ex India translatae quiescebant. Fontem mirifice scaturientem memorat, potum confluentibus ad Festum, quod triduo agebatur, tribuentem: nec reticet liberas a vectigalibus Nundinas, quæ sacram celebritatem illustriorem reddebant: *In supradicta igitur Urbe, in qua beatos artus diximus tumulatos, adveniente Festivitate, magnus aggregatur Populorum Cœtus, ac de diversis Regionibus cum votis, negotiisque venientibus, vendendi, comparandique per triginta dies sine ulla telonii exactione licentia datur.* Theodoricus Ruinartius in notis ad hunc locum animadvertisit, in quibusdam exemplaribus legi: *Negotiatoribusque venientibus;* in aliis vero: *Negotiisque venientes:* negotiisque nomine res veniales indicari: Tandem undecimo ineunte sæculo, cum Mediolani in Templo S. Mariæ ad Portam septimo Idus Maji aliquot insignes Sanctorum Reliquiæ fuissent inventæ, constitutum est a Clero, ut ad perennem rei memoriam Dies ipse quotannis Festus haberetur; Populusque universus feriaretur, tamquam in die Resurrectionis, et Nativitatis Domini Nostri Jesu Christi. Quo etiam die,

Landul-
phi Ju-
nioris.

PONT. ad frequentationem solemnitatis, statutum est;
 A. VI. annuale esse Mercatum, teste Landulpho Junio-
 re cap. 2. sue Historiae, apud Muratorium tom. 5.
Collect. Script. rer. Italicas.

Ecclesia- §. 19. Quod autem vigiles Ecclesiarum Præ-
 sticæ Le- sides nunquam omiserint, in hujusmodi abusum
 ges adver- celebrandarum Nundinarum atque Mercatum
 sus pra- diebus Festis, invehere, agnoscere potestis ex
 vam con- tom. 4. *Anecdotorum Parisiis editorum a Martene;*
 suetudi- et Durand. pag. 335. et 1133. Ex amplissima col-
 nem Latæ. lectione Scriptorum, et monumentorum ab iis-
 dem publicata, præsertim tom. 7. pag. 1401. et
 tom. 8. pag. 1006., 1560. et sequent. ; Itemque ex
 Labbeana Collectione Conciliorum editionis Pa-
 risiensis tom. 7. pag. 1177. tom. 8. pag. 111. et
 127. tom. 9. pag. 422. et 584. tom. 13. p. 1380. et
 tom. 14. pag. 702. Inter Acta Mediolanensis Ec-
 clesiae idipsum liquet ex Tertio Provinciali Con-
 cilio, et Undecima Synodi Dioecesana S. Caroli.
 Quod si id genus testimonia ex Canonico quo-
 que Jure petenda sint; in prima Decretali sub
Titulo de Feris vobis occurrit præceptum, quo
 jubentur Christifideles diebus Dominicis ab omni
 illicito opere abstinere, ut in eis Mercatum mi-
 nime fiat. Quo nomine comprehenduntur etiam
 Nundinæ, ut in Commentariis ad allegatum
 Textum docent plerique Canonici Juris Inter-
 pretes. Præterea in Bullario Romano extat Con-
 stitutio quinta S. Pii V. in cuius §. 8. Pontifex
 vigilantissimus cavit: *Ut omnes Dies Dominicæ,*
et præcipue in honorem Dei, Beatae Mariæ Vir-
ginis, Sanctorum Apostolorum feriati, cum omni
veneratione observentur, et omnes in diebus præ-
fatis Ecclesiæ frequentent, Divinis Officiis devote
intendant, ab omni illicito, et servili opere abs-
tineant, Mercatus non fiant, profaneæ negotia-
tiones, et judiciorum strepitus conquiescant.

Quæ ta- §. 20. Adversus tot saluberrimas Ecclesiæ
 men ef- Sanctiones provide editas, suborta jam diu cor-
 rectu ca- ruptela adhuc perseverat, et a Populis pertina-
 ruerunt. citer retinetur non in nostra solum temporali
 Ditione, verum etiam in tota Italia, ut testa-
 tur

tar Muratorius tom. 2. *Antiquitatum Italicarum* Anno
dissert. 32. ubi postquam asseruit magnis Mer-
catibus tributum fuisse nomen *Feriae vulgo di-*
Fiera: *Hisce vero hoc nomen inditum*, quod
plerumque diebus feriatis haberentur, *hoc est*, in
Natali alicujus Sancti, aut *Dominicis Festivitatibus*, opportune ad rem prosequitur: *Quem*
morem parum aliqui laudabilem adhuc Italia
servat: In Transalpinis quoque Provinciis idem
abusus, antiquo tempore invectus, hodie viget, Etiam
extra Ita-
liam.
quemadmodum videre licet apud Theologos,
et Sacri Juris Interpretes a Nobis paulo ante
memoratos, qui tamen patrium morem, etsi
minus probum, excusant obtentu Indulti, vel
consuetudinis antiquæ constanter toleratae. Quapropter
suspiciari merito possumus, toti fere
Orbi Christiano accidisse, quod in Anglia con-
tigit duodecimo Christi Sæculo. Abbas Flajen-
sis, ut refert Matthæus Parisius, subjectæ sibi
regionis populis vetaverat Mercatus, et Nundi-
nas diebus Dominicis, quamvis illæ in tota
Anglia fierent; sed vix aliquandiu relichto abusu,
in vetitum morem Gentes illæ rediere. *Verum-*
tamen tempore procedente, plerique, ut canes, ad
vomitum sunt reversi.

§. 21. Reliquum modo est, ut dispiciamus, Pontificis
quod ultimo tandem loco expendendum propo- consilium
suimus, quo scilicet remedio prudenter ac sa-
lubriter uti debemus, ut grassans ætate nostra
tollamus absurdum.

§. 22. Debito procedentes ordine, *Mercatus* & *Mercatus*
Nundinæ distinguimus. Textus Juris Canonici omnis
paulo ante allegatus in cap. 1. de *Feriis* loquitur prohibet
de Mercatu. Idem quoque Verbum in Constitu-
tione sua usurpat S. Pius V. Communis præ-
terea sententia est, (quidquid sit de Nundinæ)
Mercatum haberi non posse Diebus Festis, sed
esse transferendum in antecedentem, vel in
subsequentem diem, si in Festum inciderit.
Huic regulæ Nos inhæsimus, facultatem tribuen-
tes die 9. Maji 1742. Viro Nobili Ferrarensi
habendi *Mercatum* in suo Rure qualibet feria.
diebus Fe-
stis.

P O N T.

A. VI.

V. dummodo in illam non incideret Festum servandum ex præcepto , quo casu Mercatus transferretur in feriam quartam. Qua de re omnem dubitandi ansam præcedentes , Vobis per hæc Apostolica scripta mandamus , ne in Diœcesium Vestrarum Urbibus , et Locis , *Mercatus fieri Festis Diebus patiamini.*

Eaque de §. 23. Libentius præterea id Vobis præcipimus , quia post sedulum ac maturum examen , mat De- consentanee idipsum decrevit die 2. Maii 1711. cretum Congregatio Cardinalium Concilii Tridentini Interpres in Causa *Ripana Mercatus* , ut ex lib. 61. Decretor. pag. 203. u terg. Quod Decretum Apostolica auctoritate Nostra comprobantes , instar regulæ esse volumus , ac in omnibus Temporalis Ditionis nostræ Provinciis , Urbibus , ac Locis S. Sedi Apostolicæ mediate , vel immediate subjectis , inviolabiles observari præcipimus.

Tenor Decreti. Decreti hujsmodi sequens est exemplum : *Cum modernus Episcopus Ripanus die mense Septembris 1709. edictum typis mandaverit super obser vantia dierum Festorum , in quo signanter illud præscripsit §. 2. Le fiere , che sogliono sarsi in alcune Feste determinate dell' Anno , si tollerano dopo celebrata la Messa Maggiore. Ma i Mercati , che si fanno in giorno fisso della settimana , cadendo in questo qualche Festa , si trasferiscono nel giorno antecedente , o susseguente non festivo , secondo la disposizione di tutti i Sinodi Diœcesani da' nostri Antecessori stampati sotto le infrascritte pene etc. Nihilominus Civitas , et Homines Ripani ad impediendam ejusdem Edicti promulgationem , ex asserta immemorabili consuetudine habendi Mercatum in die Sabbathi , etiamsi in eum incidat dies Festus , obtinuerunt ab A. C. Monitorium super manutentione cum inhibitione. Sed. R. P. Auditoris Sanctissimi Decreto Causa remissa fuit ad hanc Sacram Congregationem , in qua concordato infrascripto Dubio , contingit hodie ex deducendis hinc inde a Partibus momentis disputari : An liceat Commun tati , et Hominibus Ripæ habere mercatum die*

Sabbathi, intus, vel extra Civitatem, quando occurrit quod sit dies festivus in casu etc. Die 2. Maji 1711. Sacra Congregatio Concilii respondit NEGATIVE, et hujusmodi causam amplius non proponi mandavit.

ANN 1745.

§. 24. Et sane nullum hic locum habet quævis consuetudo, etiam immemorabilis, ut, omisis generalibus jurisprudentiae regulis, perspicue liquet ex aliis momentis mox adducendis. Ante memoratam Causam Ripanam, proposita in Congregatione Concilii fuit alia, inscripta *Barchinonensis Observationis Festorum*: Contendebant Mercatores Barchinonenses, vendere posse Mercatores suas diebus Festis, consuetudine fulti immemorabili, rite probata, ac etiam speciem, et in Causa imaginem necessitatis præferente. Finitimorum Barchinosquidem Locorum Incolæ reliquis hebdomadæ diebus victui quærendo, ac laboribus intenti, non nisi die Festo ad Urbem accedebant. Adversante nihilominus Episcopo, Causa proposita fuit in Congregatione, quæ die 13. Maii 1669. respondit: Id Mercatoribus non licere quacumque consuetudine immemorabili nequaquam obstante. Putarunt tamen Mercatores succumbentes, hujusmodi rescripto fundamentum præbuisse opinionem ingestam fortè Partibus: *Se distrahere velle Merces apertis apothecarum foribus*. Instaurato proinde judicio, ac mente patefacta, validiore conatu objectæ consuetudini immemorabili institerunt. Congregatio tamen die 27. Martii 1683. in priori sententia, et decreto perstitit, silentiumque Mercatoribus imposuit.

§. 25. Mercatibus succedunt *Nundinæ*, quarum respectu propositum nostrum esset ea decernere, quæ de Mercatibus statuimus, pleno corde illis inhærentes, qui Festos Dies, qua decet cura ac sedula religione, sanctificari a Christifidelibus cupiunt, et pro viribus enituntur. Sed ne pejora contingent absurdæ, præcipimus quod possumus, non quod optamus.

De Non-

dini.

§. 26. Neminem certe latet, quo flagraverit Observatio, quantumque divini honoris fuerit studio-vantia die

P o n t . sus, celebratissimus Pontifex Alexander III. Noster Prædecessor; Ratione tamen pari, ac nemrum Fe-cessitate compulsus, indulxit quibusdam Populis, storum re ut diebus Dominicis, aliisque Festis, piscaren-mittitur, tur, majoribus dumtaxat Solemnitatibus exce-necessi-ptis; dummodo piscatione peracta, congruentem tate id exi eleemosynam impertirent vicinis Ecclesiis, et Alex. III. gente, ab pauperibus Jesu Christi, ut habetur in Cap. *Licet de Feris.*

Similiter §. 27. Dum in minoribus constituti a Secretis a Sixto V. eramus memoratae Congregationis Concilii Tridentini Interpretis; præ manibus habuimus Indultum fel. record. Sixti Papæ V. Prædecessoris Nostrí, qui ad preces cujusdam Abbatis Ordinis S. Benedicti Dioecesis Gerunden. facultatem impertitus est pisandi Diebus Festis habitatoribus Castri, mari adjacentis, post auditam Missam, et post meridiem, adjeeto onere tribuendi Abbatí, ejusque Monasterio tertiam luci partem, in Ecclesiae instaurationem pie erogandam. Quæ conditio progressu temporum cum nimis onerosa visa sit Piscatoribus, paupertate pressis, et exhaustis dispendio, quod Naves Piscatoris exigebant; re ad Sacram Congregationem delata, imminentum fuit primævum onus ad septimam partem; ut ex *Decretó edito die 24. Augusti 1720.*

Rationes §. 28. Fatemur sane, necessitatem, quæ sese indulgen- Alexandro III. objecerat; cum illa, in qua verdi cele- samur, non esse conferendam. Nostra tamen brationem gravis est, si illa fuit gravissima. Durum enim Nundina- est, atque asperum a Populis admere, quod Decessores Nostri peculiaribus Litteris indulse- rum die- bus Festis runt: Res præterea hujusmodi conditionis est, quæ pluries vetita, atque sublata, denuo in pristinum morem emersit: De ipsa non una est Theologorum, et Canonistarum sententia: Quinimo aliquot doctrina, et pietate illustres illam iicitam non habent. De re tandem agi- tur, quæ sublata, minuerentur. Popularum com- meda, atque commercia, humanæ vitæ longe opportuna. E contra vero retineri alio modo-

A.D. 1745.

non potest, quam quo viget; Etenim difficultissimum, ne dicamus impossibile, deprehenditur, frequentes haberi posse Nundinas extra dies Festos, quibus confertim Populi confluunt, quovis alio soluti labore, ac negotio.

§. 29. Inter Nundinas, quæ in Provinciis nostris aguntur, Illustriores, ut bene nostis, sunt jectæ pro Senogallienses protractæ multis diebus. Cum Nundinas Anconitanam Ecclesiam Senogallensi finitimam regeremus, non sine mœrore intelleximus, tempore Nundinarum ea omnia fieri Festo etiam die, quæ aliis hebdomadæ diebus Divino cultui non consecratis, peragebantur. Huic malo occurrere satagentes, die 24. Augusti superioris anni Constitutionem nostram de Nundinis Senogallensis publicavimus, qua præter cætera jussimus, ut Diebus Festis Apothecæ clauderentur; Neque matutinis horis; aut vespertino tempore, quibus Divina Officia in Ecclesiis celebrantur, vel Dei verbum Populo nuntiatur, Contractus fierent. Imminutum vero hac de causa sacerdibus negotiis tempus compensatur, Compensatio. Nundinarum dies, cum iisdem Privilegiis et immunitatibus, opportune multiplicavimus. Exequutioni debitæ jussa nostra hoc anno mandata, meliorem atque utiliorem rerum ordinem pepererunt, magno omnium Civium, et bene moratorum hominum solatio.

§. 30. Id ipsum, Ven. Fratres, et vos agite. Ne certis Constituite, Auctoritate Nostra, matutinas et per diem vespertinas horas, quibus Festo Die, quo Nundinas habentur, claudi debeant Apothecæ, nec publica possint exerceri commercia, ut qui ad Nundinas confluxerunt, Missæ Sacrificio, et Divinis Officiis interant, aliisque Christianis operibus Festum sanctificant. Vigilate, ut omnia plene, et exacte impleantur. Nos autem per Publicum Edictum non prætermitemus extenderem Nundinarum privilegia ad diem sequentem, qui Festus non erit; ut temporalia negotia paucarum horarum spatio, propter Dei cultum

P O N T . et animarum salutem , intermissa , integri diei
 A. VI. accessione commode peragaatur.

Dies Nun- §. 31. Hæc sunt , Ven. Fratres , quæ post ma-
 dīnārum tūrū exāmen , auditamque graviū atque do-
 prorogān- citorū Virorum sententiam , de proposita quæ-
 stione Vobis significanda censuimus , quibus om-
 nibus Apostolicam benedictionem peramanter
 impertimur.

Dat. die Datum Romæ apud S. Mariam Majorem die
 5. Nov. quinta Novembri MDCCXLV. Pontificatus No-
 stri Anno Sexto.

CXLV.

DIVISIO MATERIARUM

Et Gratiarum Apostolicarum , quæ per Data-
 riā Apostolicā , quæque per Secretariā
 Brevium Secretorum sunt expediendæ.

BENEDICTUS EPISCOPUS

SERVUS SERVORUM DEI

Ad perpetuam rei memoriam.

Officio- **G**RAVISSIMUM Ecclesiæ Universæ reique pa-
 rumet iu- blicæ regimē humilitati nostræ conereditum ,
 risdictio- optima , quantum Nobis ex alto conceditur ,
 num di- ratione modérari ; simulque ab omnibus iis ,
 stinctio recto re- quorum opera ac ministeriis utimur ; concordi-
 gimi- bus atque in unicum publicæ utilitatis scopum
 necessaria collineantibus studiis procurari eipientes ; id
 maxime interesse arbitramur , ut singulis Offi-
 ciis , quibus tam Justitiæ administratio , quam
 Gratiarum dispensatio continetur , proprias at-
 que distinctas in Republica partes , certosque
 tum auctoritatibz tum jurisdictionis limites de-
 signemus : Constat enim , non aliunde certio-
 rem gubernii concordiam , quam ex recta divi-

sione munerum, et Officiorum partitione coalescere; nec magis firmam corporis stabilitatem, quam ex apta atque ordinata membrorum omnium distinctione consistere. Quapropter, cum anno proxime elapso, editis Apostolicis Literis XII. Kalendas Januarii, quarum initium est: *Romanæ Curiæ præstantiam*, hujusmodi munerum et jurisdictionum divisionem pro Judicibus et Tribunalibus hujus. Nostræ Curiæ, in Sanctissimis, quæ pertinent ad legitima Causarum iudicia, opportune statuerimus: animum in præsentia adjicimus ad certos constituendos fines, intra quos ea quoque Officia se in posterum continere debeant, quibus demandata est expeditio Gratiarum, quæ de Apostolicæ Sedis liberalitate tam in universos Christifideles, quam in Subditos Ditioni Nostræ Populos, assidue diffunduntur.

ANNO
1745.
Reforma-
tio Tribu-
naliū a
Sanctissi-
mo Do-
stro per-
acta.

§. I. Porro ad expedienda complura hujusmodi Gratiarum genera, inter cæteros Apostolicæ Sedis Ministros et Officiales, unus in Dataria Apostolica ab immemorabili tempore extitit; Magister Brevium nuncupatus, cuius electionem ante Pontificatum felicis recordationis Prædecessoris Nostri Pauli Papæ V. ad Collegium Secretariorum Apostolicorum absque controversia pertinuisse digooscitur. Verum quum de anno 1614. post obitum olim Joannis Miletii ad hujusmodi Officium Magistri Brevium a prædicto Collegio Secretariorum Apostolicorum electi, super jure novum Magistrum Brevium eligendi et deputandi, triangularis orta esset lis et controversia; num scilicet ad Datariam Apostolicam, an vero ad prædictum Collegium Secretariorum Apostolicorum, vel potius ad Collegium Scriptorum Brevium, prædicti Officialis electio et deputatio spectaret; eaque Lis et Causa coram bon. mem. Marco Aurelio Maraldo tunc temporis Datario discuteretur, atque adhuc indecisa penderet; idem Prædecessor Paulus hujusmodi Litem et Causam auctoritate Apostolica ad se avocavit, atque omnibus rite perpen-

De Offi-
cio Magi-
stri Bre-
vium in
Dataria
Aposto-
lica.

PONT. A. VI. sis , per suam Schedulam Motus proprii decrevit et declaravit, electionem personæ , quæ Officium Magistri Brevium exerceret , a prædicto Collegio Secretariorum Apostolicorum semper faciendam esse et fore, factamque tunc ab ipso Collegio electionem in persona Joannis Jacobi Bulgarini ratam habuit , approbavit , et confirmavit.

Quod a §. 2. Postea vero recolendæ memorie Præde-Gregorio cessor pariter Noster Gregorius Papa XV. Anno XV. in Officium Vacabile eere adnexit Prælaturæ insigniis et honoribus, et cum facultate illud resignandi pro justo pretio, ad instar aliorum Officiorum Vacabilium, erexit, ipsique pro tempore Prælato hujusmodi Officii possessori, omnia et singula emolumenta, quæ de cætero in Gratiarum expeditionibus a Magistro Brevium percipi et exigi consueverant, perpetuo cessit et assignavit ; atque ita de una in alteram personam transeundo, Officium prædictum in proprietatem devenit Venerabilis Fratris Alexandri de Abbatibus, nunc Viterbiensis Episcopi. Cum autem Nos, conservandis augendisque Apostolici Ærarii utilitatibus sollicite intenti, uberes ejusdem Officii redditus, cum primum illud ex persona moderni ipsius Possessoris vacare contigisset, Cameræ Nostræ Apostolice in perpetuum applicare et appropriare statuissemus ; ut etiam citius hujusmodi applicatio et appropriatio suum sortirentur effectum, Officium ipsum a prædicto Alejandro Episcopo pro competenti pretio resignari curavimus. Quod quum ipse de facto in manibus nostris sponte resignasset ; Nos resignationem hujusmodi admittentes ad commodum et favorem ejusdem Cameræ Apostolice, per speciale Chirographum manu Nostra signatum sub die 6. Junii Anni Domini MDCCXLII. mandavimus, ipsi Resignanti persolvi ex pecuniis prædictæ Cameræ tredecim millia scutorum monetæ Romanæ de Juliis decem pro quolibet scuto , pro

Ipsius redditus Cameræ apostolice applicati a Summo Pontifice.

pretio convento prædicti Officii, quemadmodum soluta fuerunt; et ex tunc hujusmodi Officii Magistri Brevium nuncupati annum fructum, et emolumenta ex ipsius Officii exercitio pro tempore redigenda, eidem Cameræ Apostolicæ applicavimus, et perpetuo incorporavimus; ita tamen, ut ea Nostro et Pontificis Successorum Nostrorum pro tempore Datario, unus aliquis Officialis eligi, et cum congrua mercedis assignatione deputari debeat, ad hoc ut sub ejusdem Datarii directione, nomine vero Cameræ Apostolicæ, Officium ipsum fideliter exerceat, et administret, prout supradictus Alexander Episcopus ejusque in dicto Officio Prædecessores pro tempore exercuerunt; ac de perceptis seu exactis emolumentis; statutis temporibus, et quandocumque opportunum visum fuerit, rationem reddat, prout in prædicto Chirographo manu Nostra signato, et in instrumento indidem per acta dilecti Filii Gregorii Castellani unius ex ejusdem Cameræ Apostolicæ Secretariis sub die quinta Julii ejusdem anni confecto et stipulato, latius et uberioris continetur.

ANNO
1745.

§. 3. Ut autem certa ratione constet, quænam gratiarum, et concessionum genera per Datariam prædictam, et per organum hujusmodi Magistri Brevium in posterum expediri oporteat; quænam vero sint expeditiones, quæ per Literas sub Annulo Piscatoris, et per Secretariam Brevium Nostrorum Secretorum fieri permittuntur; omnisque inordinatio et confusio tollatur, quæ ex promiscuo recursu ad prædictas Datariam, et Secretariam Brevium, alias usitato, oriebatur; non sine fraudum periculo, et Officiorum Vacabilium de expeditionibus participantium, adeoque ipsius Cameræ Nostræ Apostolicæ detimento; mandavimus Dilecto Filio Nostro Dominico Tituli Sancti Bernardi ad Thermas Sanctæ Romanæ Ecclesiae Presbytero Cardinali Passioneo nuncupato Brevium nostrorum secretorum Secretario, nechon dilecto Filio Magistro Joanni Jacobo Millo Datario No-

Qui se-
parati ju-
bet gra-
tiarum ge-
nera per
dictum
Officium
expedieu-
ab aliis,
quæ per
Secreta-
riam Bre-
vium ex-
pediri po-
sunt.

P O N T. A. VI. stro, ut unapimi studio, perpensis veteri stylo et consuetudine, atque etiam ipsa multiplicitas generis gratiarum et concessionum natura, consilium suum Nobis aperirent super hujusmodi negotiorum divisione et congrua partitione inter praedicta Officia inviolabiliter in posterum stabilienda et respective servanda.

§. 4. Ipsi vero præmissa omnia sedulo et accurate pensantes, auditis etiam utriusque Officii praedicti Ministris in eorum praxi, stilo, et consuetudinibus, respective peritis, post maturum examen, Elenchum quemdam, communis ipsorum consensu conceptum, et utriusque subscriptione signatum Nobis obtulerunt, in quo sigillatim continebantur materiarum seu gratiarum Apostolicarum genera: Primo quidem earum, quarum expeditionem ad dictam Secretariam Brevium Secretorum privative; secundo earum, quarum expeditionem, tam ad ipsam Secretariam, quam ad Datariam Apostolicam promiscue; tertio demum earum, quarum expeditionem ad ipsam Datariam privative spectare debere convenientius judicarunt.

Elenchus Gratiarum per Secretariam Brevium pri-mative ex stri Jesu Christi, aut alterius Militiae similis: pedien. §. 5. Porro concessiones, et gratiae, quarum expeditio, juxta praedictum Elenchum, Secretariæ Brevium Secretorum privative tribuitur, tales sunt: *Altaria portatilia: Altaria privile-vium pri-giata: Concessiones habitus Militiae Domini No-vative ex stri Jesu Christi, aut alterius Militiae similis: Avocationes Causarum, et extinctiones Litium: Abbreviatoriae Nuntiaturarum: Indulta gaudendi privilegio antianitatis pro Advocatis Consistoria-libus Coadjutoribus: Creationes in Militem auratae Militiae, et in Comitem Palatinum: Licentiae ingrediendi in Monasterium educationis causa: Facultates permanendi in Monasterio in habitu sœulari: Capiendi possessionem nomine Came-ræ: Vescendi prohibitis: Brevia facultativa Mag-nis Magistris cuiuslibet Ordinis Equestris, vel Militiae: Benedictiones Agrorum contra Anima-lia nociva: Commutationes voluntatis: Confir-*

A N N O
1745.

mationes Decretorum Congregationum, et Literarum patentium Nuntiorum, aut Legatorum Sedis Apostolice: Commutationes Officij Divini in alias preces: Creationes in Generalem, aut alios Officiales Regulares: Clericatus Cameræ: Admisiones ad privilegia Civitatis, vulgo Cittadinanze: Deputationes Coadjutorum in Officiis et muneribus secularibus: Communicationes privilegiorum et Indulgenciarum: Confirmationes electionum Personarum, non tamen super re Beneficiaria: Creationes Magistrorum, Abbatum, et aliorum Graduatorum Regularium: Commissiones contra Episcopos: Dispensationes super defectu ætatis tredecim mensium, vel alterius temporis, ad effectum suscipiendi Ordines: Declarationes Cappellæ publicæ: Derogationes Fideicommissorum: Doctoratus: Deputationes Commissariorum, Visitatorum, Collectorum, Auditorum, et Notariorum Nuntiaturarum et aliorum similium: Dispensationes super Bigamia, aut alio simili impedimento obstante receptioni in Miliis, et Ordinibus Equestribus: Licentiae concedendi Bona Ecclesiastica in emphyteusim ad tempus, et ad tertiam generationem, dummodo tamen Canon, aut Census annuus, summam decem ducatorum auri de Camera non excedat, prout reperitur in regestis: Erectiones Marchionatus in Principatum, aut Ducatum vel Comitatum: Erectiones Montium, Collegiorum et Provinciarum pro Regularibus: Dismembrationes Conventuum ab aliqua Provincia ad effectum erigendi aliam: OEconomatus: Erectiones Archiconfraternitatum cum facultate aggregandi: Facultates Universitatibus Studiorum: Facultates Episcopis suscipiendi munus Consecrationis: Licentiae patrocinandi in Causis Civilibus: Retinendi Famulam in Monasterio: Facultates absolvendi a casibus reservatis: Retinendi Sacrum Oleum Infirmorum: Et asservandi Sanctissimum Eucharistie Sacramentum: Facultates S. R. E. Cardinalium, Legatorum, Nuntiorum, et Episcoporum Pontificio Solio assistentium: Facultates

P O N T .
A. VI. *assumendi nomen et Titulum Archiepiscopi , etiamsi Pallium quis non habeat : Gubernia : Indulgencie ordinariæ , et extraordinariæ : Indulta emittendi professionem ante completum annum Novitiatus : Emittendi pariter professionem in Conventu non destinato : Utendi Birettino : Non incedendi in habitu , ratione pensionum , juxta Constitutionem Sixti V. ad triennium : Impositiones super Ecclesiasticis : Cruciatæ : Prorogationes pensionum : Exemptiones a vectigalibus , Processionibus , et oneribus : Licentiae ingrediendi Monasteria et panoctandi in eis : Creandi Census , eosque extinguendi : Permutationes Bonorum , non tamen super materia beneficiali vel Ecclesiastica : Indulta capiendi possessionem post signatam supplicationem , et ante expeditionem Literarum , tam pro Episcopis , quam pro quocumque Beneficio Ecclesiastico , ad sex menses : Percipiendi fructus in absentia et non residendo : Permanendi extra Statum Ecclesiasticum : Habendi Fenestram , Cancellos , et Januam in publicis Ecclesiis : Recipiendi Sacram Communio nem in privatis Domus Oratoriis : Retinendi , et legendi Libros prohibitos : Exercendi Opera servilia diebus festivis : Celebrandi in loco patrati delicti : Incedendi in habitu laicali , ad effectum dunitaxat gaudendi privilegio Fori , et retinendi pensiones , ut supra . Legitimationes : Concessiones habendi locum in Consilio Ferrarien. , aut alterius Civitatis , et Terræ Status Ecclesiastici : Dispensationes Matrimoniales pro Principibus Supremis : Oratoria privata : Creationes Protoneotariorum Apostolicorum non participantium : Prohibitiones extrahendi Libros , Paramenta , et utensilia sacra : Revocationes talium prohibitio num : Prorogationes ad tempus , non tamen ad præsentandum , aut publicandum , vel ad suscipiendos Ordines , sive aliquem gradum , juxta decretum appositum in supplicatione per Data riām : Facultates privative imprimendi Libros Revalidatoriæ , seu perinde valere super Brevibus jam expeditis : Loca seu Officia Quadragesima*

Virorum Reformatorum status libertatis Civitatis Bononien., et resignationes eorumdem Locorum seu Officiorum : Restitutiones in integrum, dummodo non sint in materia beneficiaria : Reductio-nes onerum et Missarum : Concessiones privatiæ venationis. : Provisiones Ecclesiarum in Partibus Infidelium ad instantiam vel commodum Congregationis de Propaganda Fide, favore Vicariorum, necnon Ecclesiarum Scotiæ, et Hiberniæ, quæ a predicta Secretaria gratis conceduntur, Auditorius Rotæ Maceruten., Ferrarien., et Bononien. : Officia Signaturæ : Alia Officia, et munera sacerdotalia, quæ a Romano Pontifice Sacerdotalibus conseruntur, et quæ per Breve expediri consueverunt, et similia, quæ respiciunt sacerdotalitatem sine ulla connexione cum re beneficiaria, cujusmodi sunt Capitaneatus, Baroncellatus, Fiscalatus, et similia; necnon Deputationes Coadjutorum in eisdem : Licentia Personis Ecclesiasticis suscipiendi tutelam Minorum, et nobilibus Mulieribus viduis suscipiendi tutelam Filiorum : Item Personis Ecclesiasticis, studendi Juri in publicis Studiorum Universitatibus : Extrahendi Reliquias : Versandi cum Hæreticis : Locandi ad tempus : et Indulta liberandi Reos pro Confraternitatibus.

§. 6. Gratiæ autem et concessiones, quæ tam per Secretariam Brevium prædictorum, quam per Datariam Apostolicam promiscue, juxta dictum Elenchum, poterunt expediri, sunt quæ sequuntur. Confirmationes Contractuum, Statutorum, Privilegiorum, Ordinationum, Concordiarum, et Transactionum, tam in forma comuni, quam in forma specifica : Absolutiones cum dispensationibus ad Ordines super Irregularitate proveniente ex defectu corporis, vel ex delicto, non tamen homicidii in Statu Ecclesiastico commissi : Confirmationes Decreti Judicis : Derogationes Statutorum Urbis, Spoletan., et aliarum Civilatum super excessu Dotis : Dispensationes super præmissis Irregularitatibus cum prædictis restrictivis : Extra Tempora, tam pro Italis, quam

Item e-
rum, quæ
tam per
Datariam,
quam per
Secreta-
riam Bre-
vium ex-
pediri pos-
sunt.

P o n t. pro Ultramontanis : Erectiones Confraternitatum :
A. VI. Indulta medendi , et exercendi Chirurgiam : Indulgentiae perpetuae pro Confraternitatibus : Licentiae transeundi ad Ordinem strictiorem : Licentiae se immiscendi in Criminalibus , et restitutions adversus lapsum quinquennii.

Quaecumque per Data- expeditio , juxta relatum Elenchum , Datariæ riam tan- Apostolicæ privative quoad Secretariam prædi- tum exp- ctam reservatur , sunt generaliter quæcumque diri de- aliae Concessiones et gratiæ in superioribus non beut. comprehensæ nec expressæ ; et signanter illæ omnes , in quarum expeditione , de stilo et consuetudine immemorabili , solvenda est Compositio in ipsa Dataria , aut Taxa Cancellariæ , sive Jocalium.

Pontifex §. 8. Nos igitur , quum præmissam materia- confirmat rum , et gratiarum Apostolicarum divisionem relatam et partitionem justa lance liberaverimus , eam- divisio- demque rationabilem , et æquitati consonam , nem , et et tam Secretariæ et Datariæ prædictarum ju- privati- ribus congruentes distinguendis , quam Cameræ dicta Of- et Cancellariæ Apostolicarum , illarumque re- ficia re- spective Ministrorum , Officialium , et Collegio- specti- rum indemnitatibus conservandis et stabiliendis , constituit aptam opportunamque agnoverimus ; non modo ipsam , prout superius expressa est , ratam et gratam habemus ; verum etiam perpetuae ipsius firmitati , et observantia consulere et providere volentes , motu proprio , et ex certa scientia , ac matura deliberatione Nostris , eamdem , Apo- stolica Auctoritate , tenore præsentium , in per- petuum approbamus et confirmamus , illique inviolabilem Sanctionis Nostræ firmitatem et robur adjicimus. Decernentes , et eadem aucto- ritate statuentes , quod gratiæ et concessiones Apostolicæ alterutri ex Secretaria Brevium , et Dataria prædictis privative , ut præmisimus , attributæ , si quas forte per alterum ex dictis Officiis , contra hujusmodi partitionis et divisionis præscriptum , expediri quandocumque in posterum contingat ; necnon ipsæ Literæ Apo-

Sub poena nullitatis expedi- tionum.

stolicæ super iisdem confectæ , nullitatis et invaliditatis vitio subjaceant : prout nos illas ex nunc , prout ex tunc , et e contra , tamquam non rite et legitime , seu etiam nullo modo expeditas , processusque forsan habitos vel habendos per easdem cum omnibus et singulis inde quomolibet securis et sequendis , dicta Apostolica auctoritate , ipsarum tenore præsentium , annullamus , irritamus , et invalidamus , neminique ad quemcumque effectum ulla tenus suffragari posse decernimus .

A n n o
1745.

§. 9. Quamobrem iisdem Dominico Cardinali , et Magistro Joanni Jacobo Datario , eorumque pro tempore in munib[us] hujusmodi respective Successoribus , per easdem præsentes districte præcipitas et injungimus , ut ipsi in posterum in quarumcumque gratiarum et concessionum Apostolicarum expeditione , superius præscriptam divisionem et partitionem præ oculis habentes , eam firmiter observent , ac ab omnibus et singulis sibi respective subjectis Personis , Officialibus , vel Ministris inviolabiliter observari faciant . Et pro hujusmodi observantia , omnes et quascumque petitiones , aut supplicationes pro impetratiōne gratiarum in alterutro ex dictis Officiis per Sollicitatores Agentes , negotiorum Expeditores , aut alios quoscumque , contra præscriptæ petitionis normam , forsan porrectas et præsentatas , seu quandocumque porrigendas et præsentandas , ad alterum ex eisdem Officiis , ad quod , juxta præmissæ partitionis continentiam , pertinere dignoscuntur , fideliter dirigant , et remittant : Non obstantibus aliis quibuscumque ipsarum petitionum , aut supplicationum stantibus remissionibus , quæ forsan ab alio quolibet ex remissione Nostris Administris et Officialibus , etiam a vībus aliis Secretaria Nostra supplicum Libellorum , aē unde ob Nostro et Romani pro tempore Pontificis nomine , ac etiam a quacumque ex Congregatiōnibus Sanctæ Romanæ Ecclesiæ Cardinalium time dero emanaverint , vel extortæ fuerint . Nos enim gatum sue remissiones ejusmodi , contra memoratæ par-

Jubet
supplica-
tiones di-
rigi ad
quem de
jure.

PONTA. VI. titionis præscriptum quomodolibet pro tempore emanatas, vel obtentas, nisi illæ de speciali Nostro aut Successorum Nostrorum mandato, expressam ipsarum præsentium derogationem contineant, tamquam per errorem factas, sive per subreptionem aut obreptionem obtentas, ab ipsis Brevium Secretario, atque Datario, eorumque Successoribus prædictis, omnino spernendas, et nullatenus attendendas fore declaramus.

Clausulæ salutares. §. 10. Præsentes quoque Literas de subreptionis, obreptionis, aut cujuscumque nullatatis vel invaliditatis vitio, intentionisque Nostræ, ac quocumque alio defectu, etiam ex eo, quod in præmissis quomodolibet interesse habentes, vel habere prætententes, illis non consenserint, ac ad ea vocati, et auditæ non fuerint, vel quocumque alio colore, prætextu, occasione, vel causa, a quoquam notari, impugnari, ius vel controversiam revocari nullatenus unquam posse, sed eas semper et perpetuo validas, firmas, et efficaces esse et fore, suosque plenarios et integros effectus sortiri et obtainere, ac ab omnibus et singulis, ad quos spectat et spectabit quomodolibet in futurum, inviolabiliter observari: Sicque et non aliter in præmissis per quoscumque Judices Ordinarios aut Delegatos, etiam Causarum Palatii Apostolici Auditores, ac prædictæ S. Rom. Ecclesiæ Cardinales, et alios quoscumque quavis auctoritate et potestate fungentes et functuros, sublata eis et eorum cuiilibet quavis aliter judicandi, declarandi, et interpretandi facultate, judicari, declarari, et interpretari debere, et si secus super his a quoquam quavis auctoritate scienter vel ignoranter contigerit attentari, irritum et inane decernimus.

Derogationes. §. 11. Non obstantibus quibusvis Constitutionibus et Ordinationibus Apostolicis, ac quatenus opus sit, de non tollendo jure quæsito, aliisque Nostris et Cancellariæ Apostolicæ Regnis, necnon Privilegiis, Indultis, facultatibus, et

Literis Apostolicis ejusdem Sanctæ Romanæ Ecclesiæ Cardinali Brevium prædictorum Secretario, ac Datario seu Pro-Datario pro tempore existentibus, quomodolibet, et ex quacumque causa hic forsitan de necessitate exprimenda, respective forsitan concessis, approbatis, et innovatis, usibus quoque, stili, tolerantiis, permissionibus, consuetudinibus etiam diuturnis et inveteratis, in contrarium præmissorum quomodolibet forsitan facientibus, vel extantibus. Quibus omnibus et singulis, illorum omnium et singulorum tenores etiam veriores praesentibus pro plene et sufficienter expressis et insertis habentes, illis alijs in suo rebore permansuris, ad præmissorum effectum, specialiter et expresse, motu, scientia, et potestatis plenitudine paribus, derogamus, cæterisque contrariis quibuscumque.

ANNO
1745

§. 12. Nulli ergo omnino Hominum liceat paginam hanc Nostræ approbationis, confirmationis, constitutionis, irritationis, annulationis, præcepti, statuti, et voluntatis infringere, vel ei ausu temerario contraire. Si quis autem hoc attentare præsumperit, indignationem Omnipotentis Dei, ac Beatorum Petri, et Pauli Apostolorum ejus se noverit incursum.

Sanctio

Datum Romæ apud S. Mariam Majorem Anno Dat. die Incarnationis Dominicæ millesimo septingentesimo quadragesimo quinto, sexto Kal. Decemb. 1745. Pontificatus Nostri Anno VI.

D. Card. Passioneus.

J. Datarius.

VISA DE CURIA.

J. C. Boschi.

L. Eugenius.

Registrata in Secretaria Brevium.

Public. die 9. Decembris ejusdem Anni.

CXLVI.

CIVIUM ROMANORUM

Gradus certa ratione distinguntur: Nobilium
Ordo, et Nobilium Conscriptorum numerus
designatur; ac methodus præscribitur in
cooptatione aliorum Nobilium deinceps ser-
vanda.

BENEDICTUS EPISCOPUS

SERVUS SERVORUM DEI

Ad perpetuam rei memoriam.

URSEM Romam Imperii quondam amplitudine
toto Terrarum Orbe clarissimam, nunc autem,
Pontificis studium Sacerdotalis fastigii Sede, atque præcipuo reli-
gionis domicilio, longe clariorem, dum, in
de Urbis subeundo Sacrosancti Apostolatus onere, unà
utilitatibus et or- cum reliquis Ecclesiasticæ Ditionis Civitatibus et
nementis. Provinciis, in potestatem et fidem Nostram re-
ciperemus; statim intelleximus id Nobis negotii
datum esse, ut eam imperio Nostro non modo
tutam atque beatam, sed etiam honestam at-
que omni ex parte illustrem, quantum in Nobis
esset, servare et præstare niteremur. Quod
quum, pro singulari Nostri erga eandem Al-
lam Urbem amore, vel potius pietate ab
ineunte ætate animo Nostro concepta, ac toto
vitæ cursu, in ipsa plerumque Urbe a Nobis
honorifice jucundèque transacto, in dies aucta
et confirmata, libentissime curandum, et pro
viribus efficiendum susceperimus; difficile dictu
est, et tamen aliqua etiam ex parte satis cognitum
atque testatum, quot et quam assiduas
curas, cognitiones, expensas, in duplicem hu-

fusmodi propositi Nobis Officii scopum ad hunc diem conferre debuerimus. Quoniam vero assumptum paterno studio opus non intermittere, sed ad finem usque urgere et promovere, auxiliante Domino, firmum et constitutum habemus; nunc unum potissimum, ad conservandum augendumque ipsius Urbis Nostræ splendorem et decus, in illius constitutione reformatum Nobis esse, atque emendandum statuimus; quod plures mirati sumus, non satis distinctos in ea esse Civium gradus, nec certos adesse et præstitutos limites, quibus Nobilium Romanorum Cœtus a reliquis Civium et Incolarum Ordinibus discerneretur. Et sane in omnibus recte constitutis Civitatibus hujusmodi Ordinum et graduum distinctio, tam municipalium Legum et Statutorum præscripto, quam ipsa Principum voluntate et auctoritate diligentissime custodiri, atque servari consuevit: idque ad utilitatem et decus Reipublicæ magnopere pertinere existimatur: propterea quod hominum animis id veluti insitum atque innatum videtur; ut si qua potissimum laus in Familia aliqua floruerit, hauc fere qui sunt ejus stirpis, vel ipso naturæ ductu, vel patriæ virtutis memoria et sermonibus hominum excitati, cupidissime prosequantur. Quapropter non solum decere, sed etiam expedire judicavimus hujusmodi certam in Romana Urbe distinctionem Ordinum a Majoribus neglectam, aut multis modis, hominum fraude, turbatam, accuratius stabilire.

§. I. Cumque magis aptam viam, atque rationem ad inventas pridem inordinationes tollendas, simulque in posterum præcavendas, inire ouperemus; mandavimus dilecto Filio Nostro Prospero Sancti Georgii in Velabro Sanctæ Romanæ Ecclesiæ Diacono Cardinali Columna subcupato, ut ipse cum dilectis Filiis tunc existentibus Conservatoribus Cameræ Urbis prædictæ, et quatuor præterea Romanis Civibus Nibili loco natis, prudentia et rerum usu præstantibus, a Nobis designatis, de tota re ma-

Civium
Ordines
in Urbe
aptius di-
stinguere
statuit.

Concilia
hac de re
habita.

Ponit. turo consilio deliberaret. Is vero , prædictis
 A. VI. omnibus plurium mensium spatio frequenter
 coram se congregatis , atque auditis , quam eo-
 rum sententias diligentissime enucleatas atque
 digestas , judicio Nostro detulisset ; Nos demum
 omnibus liberatis atque perpensis , motu pro-
 prio , et certa scientia , infrascripta mandata
 atque præcepta inviolabiliter in posterum ob-
 servanda , ad perpetuam Urbi dignitatem asse-
 rendam , Apostolicæ potestatis plenitudine edere
 atque sancire decrevimus .

Adscripti §. 2. Cum itaque , sicut accepimus , plures
 inter Cí-olim fuerint , et nonnulli adhuc forsan existant,
 ves , non qui adeptis tantummodo Romanæ Civitatis ju-
 ideo No- ribus , se tamquam de Nobilium Romanorum
 biles cen- Cœtu jactare , atque etiam in publicis Actis ,
 seri de- et scriptis , seu monumentis , hujusmodi Nobili-
 bent. um titulo et nomine semetipsos decorare , et
 ab aliis compellari facere non dubitaverint ;
 freti fortasse aliqua expressionum et clausula-
 rum exuberantia , qua in concessæ sibi Civitatis Diplomatibus honestari , et cumulari me-
 ruerint ; Nos in primis decernimus atque sta-
 tuimus , nemini licuisse , aut licere , Nobilis
 Romani gradum aut honores et privilegia sibi
 arrogare , quem constet a Conservatoribus pro
 tempore Cameræ Urbis prædictæ Romana tan-
 tummodo Civitate donatum fuisse , neque dein-
 ceps ad superiores honores , ut infra , adscen-
 disse ; sed illos dumtaxat , et non alios , pro
 veris Nobilibus Romanis nunc quidem haberi
 volumus , et reputari , quorum infra seriem et
 qualitates exhibebimus ; non obstante quacum-
 que hujusmodi nominis usurpatione , vel præ-
 tensa etiam longissimi temporis possessione ,
 seu quasi ; et non attenta qualibet expressio-
 num amplitudine aut clausularum exuberantia ,
 quæ in eorum receptionis Diplomatibus , etiam
 ipsorum , vel Progenitorum suorum merito-
 rum intuitu , adscripta , inserta , seu adjecta
 fuerit ; quam quidem ipsis decernimus nullum
 tribuere gradum majorem ea Civilitate , quam

ex ipsis Cameræ Capitolinæ Tabulariis , in quæ successivis temporibus , de mandato Concilii Generalis , nomina Civium adscriptorum sive creatorum referuntur , eisdem concessam fuisse dignoscitur . Quapropter volumus et mandamus , novum confici Librum , seu Regestum , in quo omnium hujusmodi creatorum Civium nōmina , sub simplici Civium Romanorum denominatione et titulo describantur ; atque hujusmodi dum taxat Librum , seu Regestum , de cætero attendi debere ; Nullatenus vero præfata Diplomata ; quæ omnia et singula , pro eo quod pertinet ad Patriciatus , sive Nobilitatis concessio- nem in ipsis forte enunciata , prædictis motu , scientia , atque auctoritatis Nostræ plenitudine annullamus , et irritamus , et nemini ad hujusmodi effectum , sive ad nobilitatis probationem , nullibi , aut ullo unquam tempore suffragari de- cernimus .

A. V. N. O. 1745.

Eorum nomina inter Civiles similes pliciter referenda .

Diplomata Nobilitatis contra formam Decretum concessa annullantur

§. 3. Porro Nobilitatis Romanæ gradum et Qui Nobiliores iis tantummodo jure competere , ac in posterum deferri volumus atque statuimus , qui mani habent ipsi , vel ipsorum Progenitores ad hunc diem , Conservatorum Cameræ Capitolinæ , aut Priorum Capitum Regionum Urbis , Officia et munera gessisse comperti fuerint ; aut qui deinceps ad eamdem Romanam Nobilitatem rite admissi , et præviis probationibus , ut infra , faciendis , adscripti fuerint . Qua de re quum ad habendam certam eorum seriem , qui prædictis Conservatorum aut Priorum muniberibus atque honoribus hucusque functi fuerint , Libros , et Fastos Capitolini accuratissime inspici et describi jusserimus ; infrascriptæque Familiae Civium Nobilium tam Romanæ , quam aliarum Civitatum Italicarum , repertæ fuerint ; Nos easdem Familias ad hujusmodi munera et honores olim admissas , quarum scilicet descendentes masculos , sive foeminas extare acceperimus , præsentibus nostris Literis adnotamus .

P O N T.

A. VI.

Elenchus

Familia-
rum re-
quisitis
qualitati-
bus gau-
dentium.

4. EARUM IGITUR SERIES HÆC EST.

<i>Abbati.</i>	<i>Capponi.</i>
<i>Acciaiuoli.</i>	<i>Capranica.</i>
<i>Accoramboni.</i>	<i>Carandini.</i>
<i>Alberici.</i>	<i>Cardelli.</i>
<i>Alberici.</i>	<i>Carpegna.</i>
<i>Alberini.</i>	<i>Casali.</i>
<i>Aldrovandi.</i>	<i>Cavalieri.</i>
<i>Amadei.</i>	<i>Cavalletti.</i>
<i>Americi.</i>	<i>Gaucci.</i>
<i>Androsilla.</i>	<i>Cellesi.</i>
<i>Androsilla.</i>	<i>Cenci.</i>
<i>de Angelis.</i>	<i>Cenci.</i>
<i>Anguillara.</i>	<i>Cerri.</i>
<i>Annibali.</i>	<i>Ceva.</i>
<i>Antamori.</i>	<i>Chigi Montoro.</i>
<i>Aquilani.</i>	<i>Ciccolini.</i>
<i>Astalli.</i>	<i>del Cinque.</i>
<i>d'Aste.</i>	<i>Ciogni.</i>
<i>d'Aste.</i>	<i>Circi.</i>
<i>degli Atti.</i>	<i>Collicola.</i>
<i>Baldassini.</i>	<i>Colonna.</i>
<i>Bentivogli.</i>	<i>Correa.</i>
<i>Bentivogli.</i>	<i>Costaguti.</i>
<i>Bernardini.</i>	<i>Cremona.</i>
<i>Bernini.</i>	<i>Cresensi.</i>
<i>Bichi.</i>	<i>Curti.</i>
<i>Boccapaduli.</i>	<i>Dandini.</i>
<i>Bolognetti.</i>	<i>del Drago.</i>
<i>Bonaccorsi.</i>	<i>Eustachi.</i>
<i>Bonarelli.</i>	<i>Fagnani.</i>
<i>Bonecchi.</i>	<i>Falconieri.</i>
<i>Bufalini.</i>	<i>Fani.</i>
<i>del Bufulo.</i>	<i>Fantuzzi.</i>
<i>Buratti.</i>	<i>Febei.</i>
<i>Bussi.</i>	<i>Filonardi.</i>
<i>Butii.</i>	<i>Fioravanti.</i>
<i>Caccia.</i>	<i>Florenzi.</i>
<i>Caffarelli.</i>	<i>Fonseca.</i>
<i>Capizucchi.</i>	<i>Frangipani.</i>

<i>Gabrielli.</i>	<i>Olgiati.</i>	<i>Anno.</i>
<i>Gabrielli.</i>	<i>Origo.</i>	<i>1745.</i>
<i>Galli.</i>	<i>Orsini.</i>	
<i>Gavotti.</i>	<i>Ottieri.</i>	
<i>Genga.</i>	<i>Palagi.</i>	
<i>Gentili.</i>	<i>Paleotti.</i>	
<i>Ghislieri.</i>	<i>Palombana.</i>	
<i>Ginnasi.</i>	<i>Papi.</i>	
<i>Giori.</i>	<i>Paracciani.</i>	
<i>Gottifredi.</i>	<i>Parenzi.</i>	
<i>Grassi.</i>	<i>Passerini.</i>	
<i>Grassi.</i>	<i>Passionei.</i>	
<i>Grillo.</i>	<i>Patrizi.</i>	
<i>Gualtieri.</i>	<i>Petroni.</i>	
<i>Incoronati.</i>	<i>Pierleoni.</i>	
<i>Inghirami.</i>	<i>della Porta.</i>	
<i>Lancetta.</i>	<i>del Pozzo.</i>	
<i>Lercari.</i>	<i>Raggi.</i>	
<i>Maccarani.</i>	<i>Rasponi.</i>	
<i>Macchiavelli.</i>	<i>Ravenna.</i>	
<i>Mandosi.</i>	<i>Ricci.</i>	
<i>Manfroni.</i>	<i>Roberti.</i>	
<i>Mantica.</i>	<i>Rocchi.</i>	
<i>Marciano.</i>	<i>Rocci.</i>	
<i>Marcolini.</i>	<i>Rondanini.</i>	
<i>Mariscotti.</i>	<i>Rosolini.</i>	
<i>Massimi.</i>	<i>de Rossi.</i>	
<i>Massimi.</i>	<i>de Rossi.</i>	
<i>Melchiorri.</i>	<i>Sacchetti.</i>	
<i>Mellini.</i>	<i>Sacrati.</i>	
<i>Mignanelli.</i>	<i>Sacripanti.</i>	
<i>Molara.</i>	<i>Sampieri.</i>	
<i>del Monte.</i>	<i>Scarlatti.</i>	
<i>Montecatino.</i>	<i>Serlupi.</i>	
<i>Moroni.</i>	<i>de Signoribus.</i>	
<i>Muti.</i>	<i>Sinibaldi.</i>	
<i>Muti.</i>	<i>Soderini.</i>	
<i>Nari.</i>	<i>Soderini.</i>	
<i>Negroni.</i>	<i>Sorbolongi.</i>	
<i>Nunez.</i>	<i>Spada.</i>	
<i>Nunez.</i>	<i>Spada.</i>	
<i>Nuzzi.</i>	<i>Stati.</i>	
<i>Olivieri.</i>	<i>Tanara.</i>	

Pon.
A. VI.

<i>Tarugi.</i>	<i>Vermiglioli.</i>
<i>Theodoli.</i>	<i>Verospi.</i>
<i>Testa.</i>	<i>della Vetera.</i>
<i>Testa Piccolomini.</i>	<i>Vettori.</i>
<i>Tibaldeschi.</i>	<i>Vidaschi.</i>
<i>Tromati.</i>	<i>Vitelleschi.</i>
<i>Torres.</i>	<i>Zambeccari.</i>
<i>Varoni.</i>	<i>Zizanni.</i>
<i>Vecchiarelli.</i>	

Nobilium §. 5. Itaque volumus et mandamus peculia-
Liber co- rem quemdam Librum , seu Regestum confici-
fici et ser- in Capitolino Tabulario deinceps asservandum ,
vari jube- in quo cum assistentia Dilectorum Filiorum Con-
tur. servatorum Cameræ prædictæ , et Prioris Ca-
pitum Regionum Urbis nunc et pro tempore ex-
istentium , per manus Dilecti pariter Filii
nunc et pro tempore existentis Scribæ Senatus
Participantis nuncupati , describantur tam om-
nes et singuli præmissi , quam alii deinceps in
Civium Nobilium Romanorum ordinem rite , ut
infra , cooptandi .

Liber quoque et Urna LX. No-
bilium Conser-
ptorum institui-
tur.

§. 6. Præterea motu , scientia , et potestate similibus , ex Familiis superius enunciatis cer-
tum et constantem numerum sexaginta Fami-
iliarum , et non ultra , designari volumus , quas quidem Nos pro prima vice , ut infra , designa-
mus ; quæ Familiæ Civium *Nobilium Romanorum Conscriptorum* appellari debeant , quæque per manus prædicti Scribæ Senatus , et cum assistentia , ut supra , describantur , in alio peculiari Libro , in Archivo Capitolino pariter as-
servando ; earum vero nomina Tabellis , seu Chartulis inscripta in Urna quadam , vulgo *Bussolo* , includantur , ad effectus infra dic-
cendos .

Nobiles Conser-
pti a Pon-
tifice de-
signati.

§. 7. Nomina igitur Familiarum Civium No-
bilium Romanorum Conscriptorum , quæ a No-
bis designantur , sunt quæ sequuntur .

Accoramboni , Marius.
Anguillara , Carolus.

Astalli ,

Astalli, Tiberius.
d'Aste, Franciscus.
d'Aste, Mauritius.
Bichi, Carolus.
Boccapadali, Petrus.
Bolognetti, Jacobus.
Bonarelli, Petrus.
del Busalo, Hyacinthus.
Bussi, Raynerius.
Capizucchi, Marius.
Capponi, Alexander.
Capranica, Camillus.
Cardelli, Antonius.
Carpegna, Franciscus.
Casali, Alexander.
Cavalieri, Æmilius.
Cenci, Virginius.
Cenci, Christophorus.
Ceva, Hortensius.
Chigi Montoro, Joannes.
Costaguti, Joannes Georgius.
Crescenzi, Virgilius.
del Drago, Paulus.
Falconieri, Horatius.
Filonardi, Scipio.
Frangipani, Pompejus.
Gabrielli, Angelus.
Gabrielli, Antonius.
Gavotti, Stephanus.
Grassi, Marcus Antonius.
Maccarani, Joseph.
Mariscotti, Horatius.
Massimi, Camillus.
Massimi, Franciscus.
Melchiorri, Joannes Baptista.
Mignanelli, Jacobus.
Molara, Terentius.
Muti, Innocentius.
Muti, Vincentius.
Nari, Fabritius.
Olgati, Joannes Baptista.
Origo, Vincentius.

ANNO
1745.

P O N T.
A. VI.

Orsini, Benedictus.
Ottieri, Lotarius.
Palombara, Maximilianus.
Patrizi, Patritius.
Petroni, Alexander.
Raggi, Thomas.
Ricci, Julius.
Sacchetti, Joannes Baptista.
Sampieri, Joannes Baptista.
Serlupi, Hieronymus.
Soderini, Nicolaus.
Spada, Clemens.
Theodoli, Hieronymus.
Verospi, Hieronymus.
Vettori, Franciscus.
Vitelleschi, Franciscus.

Ratio §. 8 Ut autem in posterum nulli liceat in-servanda digno in Civium Nobilium Romanorum Tabulas in adscri- irreperere , quoties aliquis ejusdem Urbis , sive ptione Ne- alterius Civitatis Civis , petierit se , suamque biliū. Familiam in hujusmodi Nobilium Romanorum Ordinem adscribi ; volumus , ut quatuor ex præfatis Nobilibus Conscriptis , quorum nomina singulis vicibus , coram Conservatoribus , et Regionum Priore pro tempore existentibus , a Scriba Senatus Participante ex prædicta Urna sorte extracta fuerint , qui nimirum in hujusmodi respective Familiis personam capitris gerere dignoscantur , dummodo tamen xx. ætatis suæ annum expleverint , ipsius postulantis , ejusque Familiæ conditiones et qualitates diligenter inquirant , ac de iis ad Congregationem ex in-frascriptis personis compositam , nimirum ex tribus pro tempore Conservatoribus prædictæ Cameræ , et Priore Capitum Regionum Urbis , neconon duobus Sindicis , ipsisque quatuor Nobilibus Conscriptis , ut supra , extractis , et Scriba Senatus Participante , dummodo is ex Civium Nobilium Romanorum cœtu existat , (cui quidem Congregationi privativum jus et auctoritatem cognoscendi de hujusmodi Nobili-

lium receptionibus harum serie perpetuo attri-
buimus), exactissime et verissime referant. Quod 1745.
si ab hujusmodi postulante per authentica do-
cumenta probatum fuerit, tam suam, sui^{tiones ad}
Patris stirpem, quam Matris, et Aviæ paternæ,
atque maternæ Familias, integro centum an-
norum decursu, sive Romæ, sive in aliis Ci-
vitatibus, ut supra, in Nobilitatis splendore
et juribus versatas esse; vel etiam, quod at-
tinet ad Familias Matris, aut Aviæ paternæ, sive
maternæ, eas de numero Familiarum Nobilium
Almæ Urbis prædictæ, juxta præsentium Litte-
rarum tenorem et dispositionem, existere; at-
que hæc omnia, iis, qui prædictam Congre-
gationem constituent, majori scilicet ipsorum
numero per secreta suffragia in affirmativam
consentiente, probata fuerint; tunc volumus
ipsius postulantis nomen, eadem Congregatione
præsente, per manus prædicti Scribæ Partici-
pantis, Civium Nobilium Romanorum Albo ad-
scribi, ejusdemque receptionis decretum, una
cum omnibus authenticis monumentis ad No-
bilitatis probationem ab eo prolatis, in Tabu-
larium Capitolinum inferri. Publicum vero Di-
ploma Nobilitatis Romanæ eidem concessæ, juxta
formam inferius præscribendam, confici, ipsi-
que nuper adscripto tradi mandamus.

§. 9. Nec alia prorsus ratione agendum esse Quomodo
decernimus, quoties, deficiente aliqua ex Fa-
miliis Nobilium Conscriptorum superius enun-
ciatis, aliam in eum numerum deinceps adscisci
oporteat. Volumus nimirum, quatuor, ut su-
pra, ex præfata Urna extrahi, qui postulan-
tiōnē qualitates, et probations ab his afferen-
das, examinent; et ad prædictam Congregatio-
nem de præmissis judicaturam distincte refe-
rant; ad hoc ut illius nomen, qui dignus ha-
bitus fuerit in locum vacantem subrogari, in
præfato peculiari Libro adscribatur, Urnæque
prædictæ includatur; ac documentis ab eo pro-
ductis, Decretoque desuper condito, in Archi-
vum relatis, ipsius Decreti exemplum, juxta

P O N T. aliam forinam inferius pariter præscribendam,
A. VI. eidem expediatur. Verum, ut quis, eveniente
Requisitis. hujusmodi loci vacatione, in numerum Civium
 Nobilium Conscriptorum recipi valeat, hoc in-
 super requirimus, ut nempe ipsius Familia in-
 ter Nobiles Romanas jam pridem adscripta sit,
 et fixum in ipsa Urbe Domicilium habeat; ac
 præterea illibatam ducentorum annorum, tam
 in paterna, quam in materna, et Aviæ pater-
 næ, maternæque stirpibus Nobilitatem, authen-
 ticas, ut supra, probationibus demonstret; Si
 quis autem requisitas probationes quoad pater-
 nam Familiam perfecerit; Matrem vero suam,
 vel Aviam paternam, sive maternam, ex aliqua
 ex Familiis Nobilium Conscriptorum esse aut
 fuisse demonstret, nolumus alias ulteriores pro-
 bationes, quoad hujusmodi Maternæ, aut alteru-
 trius Aviæ Familiarum nobilitatem, ad effectum
 de quo agitur, ab eo requiri. Quod si inter
 eos, qui se posterosque suos in deficientis Fa-
 miliæ locum subrogari petierint, aliquis sit, qui
 ex eadem gente, diversa vero stirpe, originem
 ducere se ostendat; volumus hunc, modo nul-
 lam in sua stirpe labem contra requisitæ Nobili-
 tatis candorem contraxerit, cæteris omnibus
 postulantibus anteferri. Eos vero, qui non ex
 defectu probationum repulsam tulerint, sed pro-
 pter debitam alteri prælationem, in certum il-
 lum atque constantem Nobilium Conscriptorum
 numerum admitti nequiverint, eveniente alte-
 riuss loci vacatione, ab onere novas conficiendi
 probationes absolvimus, dummodo relictis in
 Archivo Capitolino probationibus semel reco-

De omni- gnis et approbatis, neque se postmodum, ne-
 bus judi- que Familiam suam dedecore ullo, aut imparis
 candum affinitatis contractæ vitio, foedatam fuisse de-
 ad nor- monstrent.

mam ju- §. 10. Qui vero sint Nobilitatis tituli, qui-
 ris, et bus tam personæ, quam Familiæ illustrantur;
 Constitu- que probationes legitimam fidem facientes;
 tionum quidve dicendum sit Familiarum Nobilitati of-
 Apostoli- carum. ficere, earumque splendorem obscurare; id ex

juris communis , Statutorum , et Constitutionum
atque Ordinationum Apostolicarum præscripto
colligendum , et judicandum decernimus ; man-
dantes , ut Familia Romanorum Pontificum Suc-
cessorum Nostrorum in Petri Cathedra pro
tempore sedentium , prædicto Civium Nobilium
Romanorum Ordini , nullis requisitis probatio-
nibus , quamprimum adscribantur.

A N N O
1745.Familia
Roman.
Pontifi-
cum pro
tempore ,
Nobilium
Ordini ad-
scriban-
tur.

§. 11. Ut vero hujusmodi Nobilium Romano-
rum Ordinis decus , adeoque ipsius Urbis digni-
tas , firmius stabiliusque consistant , hoc spe-
ciali Privilegio universum Civium Nobilium cœ-
tum Apostolica liberalitate donamus , ut ne quis
in posterum ad Officia et Munera Conservatorum
Cameræ Capitolinæ , aut Prioris Capitum Re-
gionum Urbis , vel Magistrorum Viarum , sive Officia No-
Consulum Artis Agriculturæ , vel demum Cu-
ratorum publicorum Ædificiorum Urbis , Fabri-
ceriorum nuncupatorum , a Nobis institutorum , Aliquot
eligatur et deputetur , neque in numerum quin-
quaginta Consiliariorum Sede Apostolica va-
cante assumatur , nisi de Civium Nobilium Ro-
manorum superius enunciatorum , aut deinceps rite adscriptorum , Ordine et cœtu existat ;
Sindici vero , qui a Conservatoribus prædictis
in eorum Congregatione Oeconomica pro tem-
pora eligi et deputari debent , consuetis modo Sindici
et forma extrahantur ex prædicta Nobilium extrahan-
Conscriptorum Urna , quam quidem subrogari tur ex Ur-
mandamus loco alterius cujuscumque Urnæ ,
seu Bussolo , hactenus ad hujusmodi effectum da Nobb.
adhibiti. Mandantes propterea Ven. Fratri No-
stro Annibali Episcopo Portuen. S. R. E. Car-
inali Sancti Clementis nuncupato ejusdem S. Conscriptorū
R. E. Camerario , necnon Dilecto Filio Nostro Statuta
Sylvio Tituli Sanctæ Priscæ ipsius S. R. E. Pre-
sbytero Cardinali de Valentibus etiam nuncupato ventur.
Nostro Secretario Status , ipsisque Dilectis Filiis
Conservatoribus Cameræ Urbis prædictæ , et
Priori Capitum Regionum , eorumque in prædi-
ctis Officiis et Muneribus respective Successo-
ribus , aliisque omnibus et singulis , ad quos

Officia No-
bilibus
privative
conferen-
da.Sindici
extrahan-
tur ex Ur-
ba Nobb.
Conscriptorū
In adscri-
ptione Ci-
vium ser-
ventur
Statuta
Urbis.

Pont. spectat , seu pro tempore spectabit in futurum ,
 A. VI. ut in præfatis Electionibus et Deputationibus ,
 hanc Decreti Nostri formam præ oculis habeant ,
 et adamussim observent .

Mandata
pro præ-
missorum
executio-
ne.

§. 12. Demum quod pertinet ad creationes
Civium Romanorum , volumus , ut ea , quæ
in Statutis ejusdem Almæ Urbis a fel. record.
Gregorio Papa XIII. aliisque Prædecessoribus
Nostris , approbatis et confirmatis , circa largi-
tionem et communicationem Civitatis hujus-
modi , præscripta sunt , exacte perpetuo serven-
tur et impleantur .

Nihil in-
novetur
in regi-
mine Ur-
bis , et Ca-
meræ Ca-
pitoli etc.

§. 13. Per hæc autem , quæ ad congruam cer-
tamque Civium Nobilium in Urbe Romana di-
stinctionem , eorumque Ordinis decus , provide-
statuimus , non intendimus peculiare aliquod
Corpus , seu Collegium , aut Magistratum Ci-
vium Romanorum Nobilium , vel Nobilium Con-
scriptorum , erigere aut constituere , cuius ali-
qua esse debeat in Urbe jurisdiction , jus , et
auctoritas , extra præmissa ; quodque Tribunal
aliquod seu peculiare Sigillum , aut Archivum
habere valeat , et retinere ; neque de aliis qui-
buscumque rebus Decreta condere , aut publi-
care ; vel ullum imperii actum in Officiales , et
Ministros Cameræ Capitolinæ , sive in alios quo-
cumque , exercere : Sed ipsius Cameræ Capito-
linæ , ejusque Tribunalium , et Officiorum
regimen , eodem , quo ad hunc diem , modo ,
et forma , administrari jubemus . Atque insuper
non alias in Consilio Generali (consuetis tan-
tummodo temporibus , et occasionibus , convo-
cando) adesse , aut suffragium ferre permitti-
mus , præter eos , quos retroactis temporibus
hujusmodi jure pro tempore gavisos esse digno-
scitur : Districte inhibentes , ea lege , quæ de
Majestate est , ne ipsi prædicti Cives Nobiles ,
aut Nobiles Conscripti , conventus communes
habere , aut in Consilium , sive in Congregatio-
nem , extra casus , et præter numerum superius
enunciatos atque præscriptos , convenire , vel
aliqua communis nomine statuere aut decernere ,

sine prævio Nostro , et Successorum Nostrorum **A N N O**
assensu et beneplacito , ullo unquam tempore 1745.
possint , aut valeant.

§. 14. Decernentes easdem præsentes Literas , **Clausulæ**
et in eis contenta quæcumque , etiam ex eo , præserva-
quod omnes vel singuli supradicti , ac alii qui-
cumque in præmissis quomodolibet jus vel in-
teresse habentes , seu habere prætendentes ,
cujusvis status , gradus , ordinis , præminentiaæ ,
vel dignitatis , etiam Sanctæ Romanæ Ecclesiæ
Cardinales prædicti , seu alia specifica , et indi-
vidua mentione , et expressione digni existant ,
eisdem præmissis non consenserint , nec ad ea
vocati seu auditii fuerint , tametsi suorum in-
dultorum , facultatum , vel privilegiorum vigore
consentire , seu vocari semel , vel pluries quoquo
modo debuissent , aut ex alia quantumvis ju-
ridica et privilegiata causa , colore , prætextu ,
et capite , etiam in corpore juris clauso , nullo
unquam tempore de subreptionis , vel obreptio-
nis , seu nullitatis vitio , aut intentionis nostræ ,
vel interesse habentium consensus , aliove quo-
libet , etiam quantumvis magno , ac formali , et
substantiali defectu , notari , impugnari , infringi ,
seu in controversiam vocari nullatenus posse ,
sed semper et perpetuo validas , firmas , et ef-
ficaces existere et fore , suosque plenarios et
integros effectus sortiri et obtinere debere , et
ab omnibus , ad quos spectat , et pro tem-
pore quandcumque spectabit , inviolabiliter
observari .

§. 15. Sicque , et non aliter per quoscumque **Aliter**
Judices Ordinarios , vel Delegatos , quavis au- **judicari**
ctoritate , præminentia , aut potestate fungentes **prohibe-**
et functuros , etiam Causarum Palatii Apostolici **tur , cum**
Auditores , ac Sanctæ Romanæ Ecclesiæ Cardi- **Decreto**
nales , etiam de Latere Legatos , sublata eis , et **irritanti.**
eorum cuiilibet , quavis aliter judicandi , et in-
terpretandi facultate , judicari , et definiri de-
bere ; irritum quoque , et inane , si secus super
his a quoquam quavis auctoritate scienter vel
ignoranter contigerit attentari .

P o n t. §. 16. Non obstantibus Nostra, et Cancellariæ Apostolicæ regula *de jure quæsito non tollendo*, nec non aliis Constitutionibus, et Ordinationibus quiæbuscumque ex- Apostolicis, ac prædictæ Almæ Urbis Nostræ, ejusque Cameræ, et Magistratuum Pôpuli Romani, Statutis, usibus, stylis, et consuetudinibus etiam immemorabilibus, Privilegiis quoque, Facultatibus, Indultis, seu Diplomatibus, quibuslibet personis sub quacumque forma, et expressione concessis; omniumque præmissorum, etiam juramento, vel Apostolica Auctoritate, seu quavis firmitate alia roboratis, confirmationibus, et innovationibus; quibus omnibus, et singulis, ad præmissorum effectum dumtaxat, illis aliâs in suo robore permanuris, motu, et scientia, et potestate prædictis, amplissime ut præfertur, derogamus, et derogatum esse volumus, cæterisque contrariis quibuscumque.

Diploma-
tum ex-
pediendo-
rum certa
forma sta-
tuitur.

§. 17. Cæterum Diplomatū, quæ in coneeßione Civitatis, quæque in adscriptione Nobilium, expedienda erunt, exempla subjicimus, quæ quidem sub eadem invariabili forma Typis imprimi. et in singulis respective casibus tum a Conservatoribus pro tempore Cameræ Urbis prædictæ, tum etiam a Scriba Senatus Participante subscribi, et publico S. P. Q. R. signo muniri mandamus. Decretorum quoque in Nobilium Conscriptorum cooptatione confiendorum authentica exempla, juxta aliam formam pariter infra subjectam, ab eodem Scriba Participante subscribi, eodemque publico signo firmari volumus, et jubemus.

Diploma §. 18. Forma igitur Literarum seu Diplomatū in Creatione Civium Romanorum expectatione Ci-
in crea- dien., hæc est:
vis Ro-
mani.

A N N O
1745.

BENEDICTO XIV.

Pontifice Maximo sedente, Anno VI.

— Conservatores Cameræ Almæ Urbis — Officio-sam erga Populum Romanum, utilemque Urbi Nostræ affectionem, cuius non obscura ad hunc diem specimina dedit N. congruis muneribus, et præmiis ornare decrevimus. Itaque placuit ipsum N., Filios, Posterosque ejus, in Civium Romanorum numerum cooptari : ipsum, filios, posterosque ejus Civium Romanorum Tabulis adscribi ; eidemque tradi publicas Literas, quarum auctoritate omnibus pateat, ipsum cum filii, posterisque suis, studio nostro, jussu mandatoque Populi Romani, Civitate nostra donatum, hujus Privilegii ergo, omnibus Civium Romanorum ju-ribus cum cæteris Civibus æqua lege gaudere, in fide et clientela Populi Romani. Actum in Capitolio Kalendis etc. MDCC. etc. — Nomina Conservatorum Cameræ Urbis — N. N. Scriba Senatus.

§. 19. Forma vero Diplomatū expedien. in receptione Civium Nobilium Romanorum ta- lis est :

BENEDICTO XIV.

Diploma
in crea-
tione No-
bilis Ro-
mani.*Pontifice Maximo sedente, Anno VI.*

— Conservatores Cameræ Almæ Urbis.—Cum Ma-
gistratus Populi Romani N. N. etc. et NN.
N. N. Nobiles Romani Conscripti, inquisitores
sortito electi, convenissent in Ædibus Capitolii,
ibique verba facta essent de N. spectatis virtu-
tibus, ejusque affectione erga Populi Romani no-
men multis argumentis testata, deque ejus Fami-
liae antiquo splendore certis monumentis compro-
bato, placuit universis ipsius merita amplissimis
Urbis Nostræ honoribus cumulare. Quapropter
sancitum est, ipsum N., Filios, Posterosque
ejus in conspicuum Nobilium Romanorum Ordinem

Pontificis. cooptari ; publicasque *Literas perscribi*, quanum auctoritate omnibus palam fieret, ipsum N. plenissima Romana Nobilitate donatum fuisse ; eumque Nobilium Romanorum numero habendum esse : ipsi, filiis, posterisque ejus licere omnibus Nobilium Romanorum juribus, honoribus, municiis, ac privilegiis frui, et gaudere. Ut quemque ad hunc diem ab ipso, ejusve Majoribus prodierunt praecclare consilia, atque facinora, haud dissimilia his in posterum ab eodem, ejusve Familia, ad Urbis Nostrae utilitatem, et decus perpetuum, conferantur. Actum in Capitolio Kalendis etc. MDCC. etc. Nomina Conservatorum Cameræ Urbis — N. N. Scriba Senatus.

Decretam §. 20. Forma demum Decretorum expedient in rece- in cooptatione Civium Nobilium Conscriptorum ptione No Urbis Romæ est, quæ sequitur videlicet : Kalendis bilis Ro- etc. MDCC. etc. In Aedibus Capitolii : Quod mani Con- Nobiles Romani Conscripti, N. N. N. N. inqui- scripti. sidores sortito electi, cum Magistratibus Populi Romani verba fecerunt de N. Nobili Romano cum Filiis Posterisque ejus inter LX. Nobiles Conscriptos cooptando, in locum Familiae N. pridem extinctæ : quod ipsius N. spectata virtus, ejusque Familiae antiqua, et probata Nobilitas postulare visa est : D. E. R. I. C., uti auctoritas prescriberetur, qua idem N. in numerum LX. Nobilium Romanorum Conscriptorum adlegeretur; eoque numero deinceps esset : liceretque ei Nobilium Conscriptorum Privilegiis frui, et publica ejusdem Collegii munia obire : Ut ipse, filii, posteriorque ejus omni tempore de Patria bene mereri pergent, Populi Romani nomen augeant, Urbis Nostræ utilitates dignitatemque, opera, consilio, fide tueantur — N. N. Scriba Senatus.

Sanctio. §. 21. Nulli ergo omnino Hominum licet paginam hanc Nostrarum Constitutionis, ordinatio- nis, adscriptionis, prohibitionis, derogatio- nis, Mandati, Decreti, et voluntatis infringere, vel ei ausu temerario contraire. Si quis autem hoc attentare præsumperit, indignationem Om-

nipotentis Dei , et Beatorum Petri , et Pauli Anno
Apostolorum ejus se noverit incursum. 1746.

Datum Romæ apud Sanctam Mariam Majorem
rem Anno Incarnationis Dominicae millesimo 4. Jan.
septingentesimo quadragesimo sexto , pridie 1746.
Nonas Januarii , Pontificatus Nostri Anno Sexto.

D. Card. Passioneus.

J. Datarius.

VISA DE CURIA.

J. C. Boschi.

J. B. Eugenius.

Loco ~~X~~ Plumbi.

Registrata in Secretaria Brevium.

APPENDIX

AD TOMUM I.

BULLARII

SANCTISSIMI DOMINI NOSTRI D.

BENEDICTI PAPÆ XIV.

N. L.

NUM. I.

Constit. VII. Vol. I. pag. 37.

INSTRUCTIO

Sacrae Congregationis Concilii pro Episcopis, Archiepiscopis, Primatibus, et Patriarchis, super modo conficiendi Relationes statuum suarum Ecclesiarum, quas, occasione Visitationis Sacrorum Liminum, eidem Sacrae Congr. exhibere tenentur.

SUMMUS Pontifex Sextus Papa Quintus, qui tempora statuit, quibus singuli Episcopi, Archiepiscopi, Primates, et Patriarchæ per seipso, vel eorum certum Nuntium, visitare tenentur Limina Beatissimorum Apostolorum Petri, et Pauli, antiquissimæ observantiæ inhærendo, nedum voluit, ut ultra Sacrorum Liminum visitationem, Romano pro tempore Pontifici de toto eorum Pastorali Officio, et de rebus omnibus ad ipsarum, quibus præsunt, Ecclesiarum statum, ad Cleri, et Populi disciplinam, animarum denique, quæ illorum fidei creditæ sunt,

salutem , quovis modo pertinentibus , rationem redderent , ut fusi s habetur in prædicti Pontificis *Constitutione* , quæ incipit *Romanus Pontifex* , sed in alia etiam *Constitutione* , quæ incipit *Immensa æterni Dei* , Sacrae Congregationi præpositæ Interpretationi Sacrosancti Concilii Tridentini , curam demandavit , prædictam rationem , quæ dicitur *Relatio status Ecclesiæ* , perpendendi , et examinandi , ac postulatis in eadem proponendis respondendi .

Sixtinæ hæ Constitutiones suo non caruerunt effectu , tum quoad Sacrorum Liminum visitationem , tum quoad Relationem statum Ecclesiarum ; sed cum nulla unquam edita fuerit instructio pro dictis Relationibus exarandis , factum hinc est , ut aliquæ ex eis aliquando fuerint exhibitæ abundantes in superfluis , et aliquæ aliquando deficientes in necessariis : cumque ad hæc avertenda , in Synodo Romana ; hoc anno 1725. a SS. Domino Nostro Benedicto Papa XIII. habita in Basilica Lateranensi , præscriptum sit , ut Instructio hactenus omissa , a Sacra Congregatione ederetur ; hæc idcirco Instructio publici juris fit , ut in Relationibus statum suarum Ecclesiarum ad eamdem Sacram Congregationem in posterum transmittendis , current Episcopi , Archiepiscopi , Primate , et Patriarchæ , ipsi se conformare , et suas Relationes ad quædam distincta Capita reducere , quorum Primum ad statum Ecclesiæ materialem : Secundum ad Personam ipsius Referentis : Tertium ad Clerum Sæcularem : Quartum ad Clerum Regularem : Quintum ad Moniales : Sextum ad Seminarium : Septimum ad Ecclesias , Confraternites , et Loca Pia : Octavum ad Populum : et Ultimum denique referatur ad Postulata , quæ ab ipso Referente Sacrae Congregationi proponuntur .

N. I.

§. I.

De Primo Relationis Capite , pertinente ad statum Ecclesiæ materialem.

In hoc primo Relationis Capite sequentia erunt exponenda:

I. Institutio.

II. Confinia.

III. Privilegia , et prærogativæ Episcopatus , Archiepiscopatus , aut Patriarchatus.

IV. Numerus Civitatum , Oppidorum , aut Locorum , qui Episcopatui , Archiepiscopatui , aut Patriarchatui subjecti sunt.

V. Status Cathedralis , Metropolitanæ , aut Patriarchalis Ecclesiæ , unà cum numero Canonorum , et aliorum , servitio Chori addictorum ; et an erectæ fuerint Præbendæ Poenitentiaria , et Theologalis.

VI. Status Ecclesiarum Collegiatarum unà cum numero pariter Canonorum , et cæterorum , qui Choris earum intersunt , et an in Collegiatis erecta sit Præbenda Theologalis.

VII. Status , et numerus Ecclesiarum Parochialium , nec non aliarum Ecclesiarum , et Ora toriorum in Episcopatu , Archiepiscopatu , aut Patriarchatu existentium ; referendo signanter , an Cathedralis , Metropolitanæ , aut Patriarchalis , et Collegiatæ , Oratoria , nec non Parochiales , cæteræque Ecclesiæ , sint sacris suppellectilibus instructæ , et quænam ex eis habeant redditus pro fabrica assignatos.

VIII. Numerus Monasteriorum tam Virorum , quam Mulierum ; exprimendo , an aliqua ex Monasteriis Virorum sint subjecta suæ jurisdictioni ; et an , et quæ Mulierum Monasteria sibi subjecta sint , vel Prælatis Regularibus .

IX. An adsit in Diocesi Seminarium Clericorum , quot Clerici in eodem alantur , an fuerit statuta taxa , et in qua quantitate , et an aliqua Beneficia fuerint eidem unita , et in uni-

versum quinam, et quot sint redditus prædicti N. I.
Seminarii.

X. Numerus Hospitalium, Collegiorum, Confraternitatum, et aliorum Locorum piorum, quæ sunt in Episcopatu, Archiepiscopatu, aut Patriarchatu, et quinam sint eorum redditus.

XL. An adsint Montes Pietatis, et quot sint: unà cum aliis consimilibus, ad statum materialē Ecclesiæ spectantibus, cum advertentia tamen, ut plena status materialis Relatio in prima Relatione tantum, quæ fit ab Episcopo, Archiepiscopo, aut Patriarcha exhibeat; in subsequentibus etenim Relationibus satis erit, quod ipsi se referant ad primam, nisi aliquid novi, pertinens ad dictum statum materialem, contingisset, quod Referens notificandum Sacrae Congregationi existimaret.

§. II.

De Secundo Relationis Capite, pertinente ad ipsum Episcopum, Archiepiscopum, Primatem, Patriarcham.

In hoc Capite exponi debebit:

I. An Residentiæ præceptum, a Sacris Canonibus, Concilio Tridentino, et Constitutione Urbana præscriptum, adimpleverit; et an aliquo, et quo tempore abfuerit, et an ultra menses Conciliares, et an cum, vel sine Sedis Apostolicæ licentia.

II. An, et quoties Diœcesis sibi commissæ visitationem expleverit.

III. An per se, vel per alium Episcopum, sacras Ordinationes expleverit, et Sacramentum Confirmationis administraverit.

IV. An, et quoties Synodum Diœcesanam coegerit: et, si Episcopus nulli Archiepiscopo subjectus sit, an ad Synodum Provincialem ejus Archiepiscopi, quem ad tramites Tridentini eligere tenetur, ut ejus Synodo Provinciali intersit, accesserit; et si sit Archiepiscopus, an Synodum

N. I. Provincialem habuerit, et quinam Suffraganeis eidem interfuerint.

V. An verbum Dei per seipsum prædicaverit, et an, legitimo concurrente impedimento, viros idoneos assumpserit ad hujusmodi prædicationis officium salubriter exequendum.

VI. An habeat Depositarium pœnarum, et mulatarum pecuniarum, et an eadem fueriat piis usibus applicatae.

VII. Quænam Taxa, et an Innocentiana in sua Cancellaria observetur.

VIII. An aliquod habeat, quod sibi obstet circa exercitium Episcopalis Officii, Jurisdictionis Ecclesiasticæ, necnon tuendæ libertatis, et immunitatis Ecclesiarum.

IX. An aliquod pium opus peregerit pro Ecclesia, pro Populo, aut pro Clero.

§. III.

De Tertio Capite ad Clerum Sæculare pertinente.

In hoc Capite exponendum erit:

I. An Canonici, cæterique Choro addicti Cathedralis, Metropolitanæ, aut Patriarchalis Ecclesiæ, necnon Collegiarum, Choro jugiter intersint.

II. An, ultra Matutinum, Laudes, cæterasque alias Horas Canonicas, quolibet die celebrent Missam Conventualem.

III. An quolibet die eam applicent pro Benefactoribus.

IV. An suas habeant Constitutiones, et eas punctualiter observent.

V. An, qui obtinent Præbendam Pœnitentiariam, aut Theologalem, adimpleant, quæ adimplenda sunt, et quomodo.

VI. An Parochi in suis Parochiis resideant.

VII. An librum Matrimonii, et Baptizatorum, aliosque libros, quos ad normam Ritualis Romanæ retinere debent, retineant.

VIII. An aliqui ipsorum indigeant aliorum Sacerdotum opera, ut Sacraenta Populo administrantur.

IX. An iidem per se, vel per alios idoneos, si legitime impediti fuerint, diebus saltem Dominicis, et Festis solemnibus, plebes sibi commissas, pro sua, et earum capacitatem, paseant salutaribus verbis, docendo, quæ scire omnibus necessarium est ad salutem, juxta monitum Tridentini, et præcitatii Concilii Romani.

X. An saltem Dominicis, et aliis Festis diebus, in suis Parochiis, Fidei rudimenta, et obedientiam erga Deum, et Parentes, Pueros, cæterosque hoc adjutorio indigentes, doceant; et an, et qui eis operam prætent in hoc opere adimplendo, et an fructuose hoc opus adeo necessarium in singulis Parochiis proficiat.

XI. An singuli Parochi, cæterique curam animarum exercentes, singulis Dominicis, Festisque de præcepto, Missam applicent pro Populo eorum curæ commisso.

XII. An, et quæ præmittantur, antequam quis ad Primam Tonsuram, et Minores Ordines admittatur, et an sacris Ordinibus initiandi, ante cujuscumque Ordinis sacri receptionem, piis meditationibus, vulgo spiritualibus exercitiis, vacent per aliquot dies in aliqua Domo Religiosa.

XIII. An omnes prædicti vestes jugiter defrant Clericales, et an, quo ad fori privilegium, serventur disposita a Sacrosancta Synodo Tridentina Sess. 23. Cap. 6. de Reformat. et a Constitutione Sanctissimi Domini Nostri BENEDICTI Papæ XIII. in eodem Concilio Romano emanata.

XIV. An habeantur Conferentiæ Theologiæ Moralis, seu Casuum conscientiæ, et etiam Sacrorum Rituum, et quot vicibus habeantur, et qui illis intersint, et quinam profectus ex illis habeatur.

N. I. XV. Quinam sint mores Cleri sacerdotalis, et an aliquod in eo adsit scandalum, quod remedio indigeat potentiori.

§. IV.

De Quarto Capite, ad Clerum Regularem pertinente.

In hoc Capite exponendum erit :

I. An Regulares, curam animarum exercentes qui Episcopali jurisdictioni, visitationi, et correctioni subsunt in iis, quae ad curam pertinent, et administrationem Sacramentorum, munus sibi commissum fideliter adimpleant, juxta ea, quae in praecedenti capite dicta sunt de Parochis sacerdotalibus.

II. An aliquis Regularis extra Monasterium degat : an aliqui adsint in Diocesi, a suis Superioribus, servatis servandis, ejecti, vel aliquis fuerit Regularis intra Claustra Monasterii degens, sed qui extra ea ita notorie deliquerit, ut Populo scandalo fuerit, et quomodo in hisce casibus in sic delinquentes animadvertisit.

III. An sua jurisdictione delegata usus sit in explenda Visitatione Conventuum, et Granciarum Monasteriorum, in quibus Religiosi non aluntur in numero a Sacris Constitutionibus præfixo; et quinam sint Religiosorum mores, in dictis Conventibus, et Granciis degentium.

IV. Denique, an aliquod habeat cum Regularibus offendiculum in exercitio jurisdictionis delegatae in illis casibus, in quibus eadem ipsi tributa est a Sacro Concilio Tridentino, vel a Summorum Pontificum Constitutionibus, et signanter a Bulla Clementis Papæ X. quae incipit, *Superna.*

§. V.

*De Quinto Relationis Capite ad Moniales
pertinente.*

In hoc Capite exponendum erit :

I. An Moniales, Episcopo subjectæ, suas servent Constitutiones.

II. An Clausura in eorum Monasteriis inviolate custodiatur.

III. An aliqui abusus in iisdem Monasteriis irrepserint, qui consilio, aut auxilio Sacræ Congregationis indigeant.

IV. An, præter ordinarium Confessorem, alias extraordinarij ab ipso bis, aut ter in anno fuerit oblatus.

V. An dictorum Monasteriorum redditus fideliter administrentur, et Monialium dotes fuerint persolutæ, et quomodo erogatæ.

VI. An in Monasteriis Monialium, quæ sunt Prælati Regularibus subjecta, curaverit, ut Clausura dictarum Sanctimonialium fuerit exacte observata; et an contra inobedientes, et contradictores, per censuras Ecclesiasticas, et alia juris remedia processerit.

VII. An harum Monialium Confessarii Regulares, sive ordinarii, sive extraordinarii fuerint ab ipso approbati, antequam eorum confessiones exceperint.

VIII. An, adhibitis Superioribus Regularibus, singulis annis exegerit rationem administrationis ab his, qui administrarunt bona pertinentia ad hæc Monialium Monasteria Regularibus subjecta: et an fideliter eorum redditus administrentur, et alia fuerint adimpta, quæ præscribuntur in Bulla Gregorii XV. quæ incipit *Inscrutabili.*

N. I.

§. VI.

De Sexto Relationis Capite, pertinente ad Seminarium.

In hoc Capite exponendum erit :

- I. Quot sint in Seminario Alumni.
- II. An in Ecclesiastica disciplina recte instituantur.
- III. Quibusnam studiis vacent, et quo profectu.
- IV. An Cathedrali, et aliis locis Ecclesiae, diebus Festis inserviant.
- V. An cum consilio duorum Canonicorum seniorum, a se electorum, necessaria pro recto regime statuerit.
- VI. An illud aliquando visitet, et operam det, ut Constitutiones adimpleantur.
- VII. An statuta sit Taxa ad Tramites Concilii Tridentini, eademque exigatur; et an aliqui sint morosi in ejus solutione.

§. VII.

De Septimo Capite, ad Ecclesias, Confraternitates, et Loca pia pertinente.

In hoc Capite exponendum erit :

- I. An in Sacristiis omnium, et singularum Ecclesiarum exposita sit Tabella onerum Missarum, et Anniversariorum, ad tramites Decretorum san. mem. Urbani VIII., et an eis punctualiter satisfactum sit.
- II. An in Confraterpitatibus, Scholis, aliisque Locis piis, punctualiter executioni mandentur pia opera, a Testatoribus injuncta.
- III. An quolibet anno sibi fecerit reddi rationes ab horum locorum Administratoribus.
- IV. An Montem Pietatis, sive Charitatis visitaverit; et an idem habeat redditus, qui superabundent sustentationi Ministrorum, aliisque

que necessariis expensis ; et in quas causas redditus illi erogentur ; et si quid exigatur ab illic, qui pecuniam , aut frumentum , si agatur de Monte frumentario , ab eo recipiunt.

N. I.

V. An Infirorum Hospitalia visitaverit , reddituum rationes ab Administratoribus exegerit , et an Infirmis necessaria , quoad salutem animæ , et corporis , in eis subministrentur.

§. VIII.

De Octavo Relationis Capite , ad Populum.

In hoc Capite exponendum erit :

I. Quinam sint Populi mores , et an in pietate proficiat.

II. An aliquis irrepserit abusus , aut prava quædam in eodem inoluerit consuetudo , quæ consilio indigeat , et Sedis Apostolicæ adjutorio.

§. IX.

De Ultimo Capite , ad Postulata pertinente.

Ultimo loco Episcopi , Archiepiscopi , Primate , et Patriarchæ , qui suarum Ecclesiarum Relationes ad Sacram transmittunt Congregacionem , si quæ habent Postulata proponenda pro suarum regimine Ecclesiarum , proponere poterunt , cum clara facti , et omnium circumstantiarum expressione ; et quatenus Postulata spectent ad negotia forensia , exponant , an ea sint in alijs Tribunalibus introducta , an adsint super iisdem aliorum Tribunalium sententiæ , ut , omnibus maturè pensatis , possit Sacra Congregatio congruum suppeditare prædictis Postulatis responsum.

Et hæc sunt , quæ opportuna visa fuerunt , ut in hac Instructione inserantur. Quod si aliqua fuerint , quæ Episcopi , Archiepiscopi , Primate , et Patriarchæ pro suarum indigentia Ecclesiarum , atque Diœcesum , addenda exis-

N. I. timaverint, sciant sibi liberum esse addere, quæ ipsis addenda videbuntur, et ad notitiam Sacrae Congregationis deferre; quæ ex charitatis, et justitiae norma per se expediet, quæ poterit, et majora ad Summum Pontificem deferet, qui Fratribus suis Episcopis, quantum cum Domino licet, gratificari semper exoptabit.

C. Card. Origus Præfектus.

Loco ✠ Sigilli.

P. Archiepisc. Theodosiæ Secret.

N. II.

NUM. II.

Ad Constit. XVIII. Vol. I, pag. 95.

LEGES,

Et Instituta Cœrimonialia edita pro Provincia-
rum Præsidibus, Gubernatoribus Prælatis,
et Apostolicis Vice-Legatis.

DECRETUM.

Cum Sanctissimus Dominus noster BENE-
DICTUS Papa XIV. ex Cardinalibus, qui Con-
gregationibus Sacrorum Rituum, et Cœrimoniali
præpositi sunt, quatuor selegisset, Eminentissi-
mos nempe Rufum Sacri Collegii Decanum, Ler-
carium, Accorarbonum, et de Gentilibus, ut
ab eisdem uniforme statueretur Cœrimoniale a
Provinciarum Præsidibus, Gubernatoribus Præ-
latis, et Vice-Legatis, in suis respective Pro-
vinciis, vel Civitatibus, Sanctitate Sua prius
approbante, posthac perpetuo, et inconcusse ob-
servandum; Ipsi Eminentissimi Patres pluribus
idecirco præhabitis sessionibus, hæc, quæ se-

quuntur, mihi peculiariis hujus Congregationis Secretario, Sanctitati Suæ referenda demandantur.

Factaque per me de infrascriptis omnibus Sanctitati Suæ relatione, Sanctissimus non tantum ea approbarit, verum etiam pro omnimoda illo, rum observantia publicari mandavit. Hac die 18, Aprilis 1741.

*T. Card. Rufus Episcopus Ostien.,
et Viterben.*

Loco ✠ Sigilli.

Ignatius Reali Secretarius.

CAPUT PRIMUM.

Quomodo se gerere debeat Præses, aut Gubernator, seu Vice-Legatus in primo accessu ad suam Provinciam, vel Civitatem: et quid, dum in ea permanebit, erga illarum Antistites.

STATIM ac Præses, vel Gubernator Prælatus venerit in Provinciam, vel Civitatem temporali suæ jurisdictioni demandatam, dignorem de sua familia mittet ad Archiepiscopum, sive Episcopum inibi residentem, adventum suum patefaciendo, simulque significando se curaturum quamprimum, ut eum solemniori, qua poterit forma, publice visitatum adeat.

Officio perhumaniter accepto, non immorabitur Antistes hanc Præsidis, seu Gubernatoris publicam visitationem prævenire, invisens illum privatim amiceque sub noctem, brevioribus induitus vestibus nigri coloris; ac inter eundum, ut quælibet Nuncii forma devitetur, sciscitari dumtaxat curabit, an Domi existat: quo comperto, ascendet ad illum, qui eodem prorsus habitu erit indutus. In discessu respuet omnino Familiarium, atque luminum comitatum, ut

N. II. private visitationis assumptam methodum non excedat.

Præses autem , vel Gubernator pari sub forma Archiepiscopum , seu Episcopum continuo revisitabit , quamvis paucos post dies de hoc eodem visitationis actu sit ei publice et solemniter satisfacturus.

Imminente itaque publicæ visitationis die , Præses , aut Gubernator illam Archiepiscopo , sive Episcopo , mane pro Vespere , et Vesperi , pro subsequenti mane renuntiabit ; et dum ad Episcopale Palatum se transferet , in limine Portæ Familiares , in summitate vero Scalarum Antistitem ipsum , qui aliquos etiam gradus descendet , obviam habebit . Sicque comiter exceptus ad dexteram ipsius Antistitis in audienciam aulam introducetur . Hinc , postquam ambo in æqualibus sedibus e regione locatis assidentes , mutuis sese officiorum colloquiis ad libitum recreaverint , discedentem Præsidem , aut Gubernatorem , Archiepiscopus , vel Episcopus usque ad finem Scalarum comitabitur ; Familiares vero ipsius ad currum usque , non recessuri donec Præses , seu Gubernator prorsus abierit .

Præmisso item Nuntio , ut dictum est supra , diutius haud differet Archiepiscopus , sive Episcopus publicam restituere visitationem Præsidi , seu Gubernatori , qui occurrendo tam per se , quam per Familiares , sedendo , et comitando adamussim ea omnia servabit quæ idem Archiepiscopus , aut Episcopus in ejus visitatione secum peregerat .

Quod si , residente jam Præside in Provincia , vel Gubernatore in Civitate , ad eam primo accesserit novus illius Ecclesiæ Antistes ; tunc istius erit ante de adventu suo certiorem reddere Præsidem ipsum , vel Gubernatorem , qui hujusmodi recepto officio , visitabit quantocuyus eum , non jam private , sed enunciata sub forma publica ; et ita ab Archiepiscopo , sive Episcopo subinde revisetur .

Advenientibus

Advenientibus Natalitiis Domini Feriis, Præses, aut Gubernator perget primus ad Archiepiscopum, sive Episcopum, ut illas ei faustas felicesque adprecetur: nec prætereundum quidquam tunc erit ex iis, quæ de prima publica visitatione dicta sunt. Idemque præstabit Archiepiscopus, seu Episcopus, quando Præsidem, aut Gubernatorem hoc omniæ vicissim erit prosequuturus.

Quamquam superius statutum sit, quod Archiepiscopus, aut Episcopus Domi ponere debeat a dextris Præsidem, seu Gubernatorem, secus tamen extra Domum servabit; quia semper, et in quo-cumque tertio loco, cum ipse, tum cæteri Provinciæ Antistites, dexteram supra Præsidem, vel Gubernatorem retinebunt.

Quæ hactenus pro Præsidibus, et Gubernatoribus præscripta fuere, a Vice-Legatis etiam tam erga Archiepiscopum, quam Episcopos non Cardinales, in locis eorum ditioni subjectis erunt omnino adimplenda.

CAPUT SECUNDUM.

Quo habitu induti Archiepiscopi, seu Episcopi, et Præsides, sive Gubernatores mutuo publicas Visitationes exequentur.

QUOTIESCUMQUE Archiepiscopus, vel Episcopus ad Præsidem, seu Gubernatorem diverterit ut eum visitet in forma publica, sive ut in execu-tione pro prima tantum vice Literarum Apostolicarum, Oratorium privatum in Palatio præfatorum Præsulum de novo erigendum approbet: supra talarem vestem capiet Mozzettam cum Rocchetto discooperto. Et Domi eodem utetur habitu, dum accedentem ad se pro enunciatis publicis visitationibus Præsidem, seu Gubernatorem, aut Vice-Legatum suscipiet.

Archiepiscopus autem utens Cruce, nullatenus illam ante se deferri permittet in consimilibus actibus.

N. II. Talari etiam Veste , Rocchetto , et Mantelletto amictus erit Præses , sive Gubernator , vel Vice-Legatus publice invisens Archiepiscopum , seu Episcopum ; et quando eum pro publica visitatione , aliave de causa in publica forma advenientem , excipere debet .

CAPUT TERTIUM.

De accessu Præsidis , aut Gubernatoris unà cum Archiepiscopo , seu Episcopo Cappa induito , ad Metropolitanam , vel Cathedralem Ecclesiam , pro publicis solemnibus Functionibus excludendis.

ANNIS solemnioribus festis diebus recurrentibus , qui in capite primo Libri secundi Cærimonialis Episcoporum enumerantur , videlicet : Nativitatis Domini Nostri Jesu Christi , Epiphaniæ , Ascensionis , Pentecostes , Sanctorum Apostolorum Petri et Pauli , Assumptionis Beatae Mariæ Virginis , Omnium Sanctorum , Dedicationis Ecclesiae Metropolitanæ , vel Cathedralis , Sancti Titularis illarum Ecclesiarum , et Patroni Civitatis , vel Festivitatibus aliis extraordinariis juxta peculiares locorum mores , et circumstan-tias , pari cum solemnitate celebrandis ; Præsidis , vel Gubernatoris erit sub horam ab Archiepiscopo , seu Episcopo designatam , et per certum Nuntium ei patefactam , unà cum Magistratu se conferre intra Januam Episcopi . Eo quidem tempore , et nulla prorsus interposita mora Antistitem gradus Scalæ descendenter adinveniet , quem post debita urbanitatis verba vicissim expleta , ipso Magistratu præeunte , usque ad Portam sive Metropolitanæ , sive Cathedralis Ecclesiae comitabitur Præses , seu Gubernator , semper ad ejus sinistrum latus incedendo .

Cum ambo in limine præfati ostii steterint , accipiet Archiepiscopus , sive Episcopus aspersorium , et postquam se lustrali aqua munierit , de illa primum porriget per contactum asper-

sorii ipsi Præsidi, vel Gubernatori : sicut ante ingressum cujuscumque alterius Ecclesiae, aut privati Oratorii pariter cum eo semper faciet : ac deinde Capitulum, Magistratum, et circumstantem Populum asperget.

N. II.

CAPUT QUARTUM.

De adoratione Augustissimi Sacramenti, atque inde progressu ad Altare majus : ubi de loco, et sella Præsidis, seu Gubernatoris, aut Vice-Legati : ac de recessu a Metropolitana, vel Cathedrali, Sacris actionibus absolutis.

ARCHIEPISCOPUS, sive Episcopus, aspersione completa, eo, quo venerat ordine, Eucharisticum Sacmentum in ejus Altari adoratum simul cum Præside, vel Gubernatore progredietur. Intra Cappellam, ubi illud asservari solet, genuflectent ambo : Antistes super ligneo Scabbello (quod genusflexorum vocatur) ante Altare accommodato, pannq viridi, seu violaceo pro qualitate temporum cooperto ; appositis pulvinaribus superius, et inferius. Præses autem vel Gubernator in alio genusflexorio ex latere Evangelii præparato, violacei semper coloris panno, ac pulvinaribus instructo ; non in æquali linea, sed per transversum locato ; ac tali forma, ut illud Archiepiscopi, sive Episcopi respiciat ; Ad Præsidis autem, vel Gubernatoris dexteram erit Magistratus directo ordine super pulvinaribus tantum genusflexus.

Post debitam Sacramenti venerationem, præstituto jam ordine procedetur ad Altare majus : Parum distans ab eo Archiepiscopus, sive Episcopus, mutuis consalutationibus sese dividet a Præside, vel Gubernatore, qui dum ille iterum oraturus ad suum faldistorium, ut in eo procumbat, accesserit, patet et ipse Residenciam suam hacce sub forma comparatam.

Prope, et inter Solium Pontificale, ac immobile consuetum scamnum pro Magistratu, con-

N. II. stituetur suppeditaneum, unicus nempe ligneus gradus, in cuius planicie decens Sedes Cameralis collocabitur. A tergo autem ipsius Sellæ attolleatur Postergale non præaltum palmorum septem aut octo, nec latum magis quam sex, quod panno coloris violacei, nulla auri, argenteive textura, sive ornatu distincto contegetur. Ante præfatam sedem congruum insuper apponetur genuflexorium, tapete, et pulvinaribus enunciati violacei coloris non absimiliter stratum, super quo Præses, aut Gubernator queat submittere genua. Haud tamen stabilis unquam, fixaque detinebitur inibi hujusmodi Residentia, sed sicut opportune apponenda, quoties Præses, vel Gubernator sacris erit interfuturus actionibus, ita singulis vicibus illico removenda, Functionibus ipsis expeditis.

Quando pro Concionibus commodius audiendis, Archiepiscopo, vel Episcopo discedendum erit a sua pontificali Cathedra fixa, ut proprièm locum e conspectu suggesti comparatum adeat; tunc; si pro ipso Archiepiscopo, seu Episcopo solium cum umbella fuerit ibidem erectum; pariter, et pro eodem Præside, seu Gubernatore supradescriptum Postergale cum gradu, et sella præstabitur. Si autem Baldacchini nequaquam fuerit Antistiti exhibitum, tali casu parabitur absque postergali dumtaxat sella, alteri Antistitis prorsus uniformis, ac similiis.

Quoniam vero juxta diversas locorum consuetudines contingere potest, ut seorsum ab Archiepiscopo, aut Episcopo, vel ipso etiam astante, Præses, seu Gubernator, Divinis cum Magistratu interfuturus, ad aliquam Ecclesiam a Cathedrali, seu Metropolitana alienam divertere debeat: in hac etiam erit tunc præfata Residentia pro Præside, vel Gubernatore comparanda, modo sit in illa pariter erectus, et comparatus Thronus Pontificalis pro Archiepiscopo, sive Episcopo; adeo ut, non erecto Pontificali Solio, neque Residentia unquam sit attollenda.

Ea tamen uti poterit Praeses, vel Gubernator, quoties alicujus Thesis disceptationi, aut literariis lusibus, consimilibusque publicis actibus, tamquam præcipuus et principalis Patronus, præerit, licet eo tempore, nec appositus, nec apponendus unquam sit Thronus pro Archiepiscopo, seu Epistopo.

Post exactas sacras Functiones, quibus una cum Archiepiscopo, sive Episcopo cappa induito astiterit Praeses, vel Gubernator, repetendo augustissimi Sacramenti Altere pro fundendis in gratiarum actionem novis precibus ante illud, quidquid de primo accessu statutum fuit, ad unguem servabitur. Nullatenus tamen in successu sinet Archiepiscopus, seu Episcopus, se a Præside, vel Gubernatore rursus perduci usque ad januam proprii Palatii, sed ab illo commatum accipiet in limine ipsius Ecclesiae...

CAPUT QUINTUM.

De Thure, ac Pace, Præsidi, seu Gubernatori, aut Vice-Legato deferendis: ac insuper de loco eorum, pra-occupienda Candela, Cineribus, et Palma; nec non de adoratione Crucis Feria sexta in Parasceve,

CIRCA Thus, et Pacem omnimodo servabitur dispositio Cærimonialis Episcoporum, et Praeses, vel Gubernator, sive Vice-Legatus nunquam erit thurificandus a Presbytero, Archiepiscopo, sive Episcopo Assistente, qui Antistitem ipsum in Vesperis officium facientem, aut iis, vel solemnibus ab alio celebratis Missis, apud Solium astantem thurificavit: sed dupli ductu ipsum Præsidem, seu Gubernatorem, aut Vice-Legatum, post tres Canonicos in eodem Solio assistentiam Archiepiscopo, vel Episcopo exhibentes, atque una cum eo individuum corpus efformantes, solum debet incensare. Minister alle, cui subinde cæteros Canonicos de Choro, licet sacris indutos paramentis, inerit opus thu-

N. II: rificandi. Et iste modus , et ordo ; quoad locum , et Personam , servabitur in delatione Pacis : Eam etenim Præses , vel Gubernator , aut Vice-Legatus , recipiet ab eo ; qui distributurus mox erit illam enunciatis Canoniciis in Choro existentibus .

Candelam in die Purificationis , et Palmam in distributione earum , Præsidi , seu Gubernatori , aut Vice-Legato dabit ipsem Archiepiscopum , sive Episcopum , statim ac , propria recepta , alteram reddiderit digniori Canonicis parato ; a quo ipse suam prius receperat . Præses autem , aut Gubernator , seu Vice-Legatus , cum ascenderit ad Archiepiscopum , vel Episcopum , ut ab illo Candelam , seu Palmam acceptiat , non genuflectet , sed stans ipsam capiet cum debitum osculis tum illius , tum manus Archiepiscopi , sive Episcopi eam sibi porrigitur .

Stans pariter recipiet Cineres ab Archiepiscopo , vel Episcopo , postquam hic eos impoauerit Canonico in illa die Missam cantaturo .

Feria sexta in Parasceve , non celebrante Episcopo , Præses , vel Gubernator , aut Vice-Legatus , ad Canonici Officium facientis sinistram incedendo , ad adorandam Crucem procedet . Episcopo vero celebrante , ibit immediate post eum , ante omnes Dignitates , et Canonicos .

CAPUT SEXTUM.

De generali Communione Feria quinta in Cœna Domini , quoad habitum , locum , et ritum Præsidis , seu Gubernatoris , vel Vice-Legati .

QUANDO Præses , aut Gubernator , vel Vice-Legatus sit in Sacro Presbyteratus , seu Diaconatus ordine constitutus ; quia multum decet , et convenit , ut cum aliis eo die communicet : adventante Communionis tempore , Cottam superinduet Rocchetto , cum Stolam sumere , et a Collo , vel ab humero sinistro pendentem

etiam habere debeat. Communionem primus omnium accipiet, et manum Archiepiscopi, sive Episcopi ante illam osculabitur. N. II.

Si autem neutro fuerit charactere insignitus, cunctorum primus pariter ad communicandum procedet, Rocchetto, et Mantelletto tantummodo indutus.

CAPUT SEPTIMUM.

De mutuis reverentias inter Ecclesiarum Antistes, et Præsidem, sive Gubernatorem, aut Vice-Legatum: deque salutatione Concionatoris erga alterutrum.

PONTIFICALIS salutatio regulariter inter sacras actiones in eo consistit, ut manu aperta singulis benedicat: nihilominus, ut a communi cæterorum Fidelium cœtu, velut filiorum spirituum Antistiti subjectorum distinguatur Præses, sive Gubernator, vel Vice-Legatus: sicut erga Canonicos servari jubet Cæremoniæ Episcoporum *Libro primo*, *Capite decimo octavo*; oportebit, ut Archiepiscopus, seu Episcopus capitis inclinatione Præsidem, vel Gubernatorem, aut Vice-Legatum salutet, quoties ad sedem suam ascendere, seu ab illa descendere incipiet; ei-que Præses sive Gubernator, vel Vice-Legatus minus bireto deposito assurgens mutuam re-pendet salutationem, caput similiter inclinando.

Verum enimvero in hujusmodi consalutationibus exequendis, regula a laudato Episcoporum Ceremoniali eodem in Capite designata omnino erit attendenda, videlicet: ut, dignitate gradus minime attenta, sed præ oculis actionis modo, et commodo dumtaxat posito, reverentia semper fiat *primo ei, a quo disceditur, et ultimo ei, ad quem itur*; *nullo habito respectu quis eorum sit major*. Sicque quælibet præminentiarum, et præcedentiarum discrepantia, quæ forsan Canonicos inter, et enunciatos Præsules fuisset unquam exorta, prorsus dirimetur.

N. II. Quos quidem reverentiales mutuos actus omittere necesse erit in Matutinis Tenebrarum , per integrum Feriam sextam in Parascēve , ac Sabbatho Sancto , usque ad solemnem Missam exclusive : Sicut etiam in singulis Mortuorum Officiis , quæ obvenire fortasse poterunt. Consentaneum quippe hoc erit legi , et praxi usque adhuc servatæ , abstinendi in præfatis conventibus etiam a benedictionibus tum solemnibus , tum privatis , et Cleri inferioris , et Populi circumstantis , utpote quæ sunt actus potestatis , et solemnitatis , luctuosis hisce actionibus repugnantes.

Concionator vero salutationem hujusmodi nunquam prætermittet , sive eadem Feria sexta in Parascēve sermonem de Passione , sive de laudibus alicujus Defuncti post mortualem Missam sit facturus , prout in præcitatâ Cærimonialis Episcoporum Libro secundo , Cap. 11. , et 25. super utroque casu decernitur : Et ideo post illam primo loco debitam Episcopo , vel Archiepiscopo , speciatim versus Præsidem , seu Gubernatorem , aut Vice - Legatum , reverentiam aliam semper faciet.

CAPUT OCTAVUM.

Præsidī , vel Gubernatori in incessu variatur locus , quando Episcopus vel Archiepiscopus fuerit sacris Paramentis indutus.

Quod in superiori capite tertio stabilitum fixumque fuit circa locum Præsidis , seu Gubernatoris accendentis cum Episcopo , sive Archiepiscopo ad Ecclesiam , et ab Altari augustissimi Sacramenti divertentis ad principem Aram , ut scilicet ad sinistram ipsius Antistitis incederet , est solummodo intelligendum , quando Archiepiscopus , vel Episcopus fuerit sola Cappa Pontificali indutus. Nam de cætero , si sacris indumentis exornatus processerit , sive ut Deo sacrificium offerat , sive publicis solemnibusque

*supplicationibus cum Pluviali intersit , ibit N. II.
Præses , aut Gubernator in habitu suo ordinario , hoc est Mantelletto supra Rocchetum , non amplius ad sinistram , sed immediate post Archiepiscopum , seu Episcopum.*

CAPUT NONUM.

De Archiepiscopi , sive Episcopi descensu in Ecclesiam per Scalam interiorem , et privatam Portam.

Si ob aeris intemperiem , aut peragendarum Functionum qualitatem , seu ob aliam quamcumque causam aptiorem commodioremque judicaret Antistes descensum in Metropolitanam , seu Cathedralem , tam obeundi gratia omnes illas sacras actiones a Cæremoniale circumscriptas , quam alias ab eo minime definitas , per Scalam interiorem Palatii in ipsammet Ecclesiam porrigitent ; Præsides , aut Gubernatoris tunc erit , præstituta sub hora , una cum Magistratu ad eam accedere , et in illa Antistitem jam cappa indutam descendenter officiosis verbis excipere , ac subinde comitari , prout supra fusius explicatum est . Quæ quidem obviatio a solo etiam Magistratu erit explenda , Præside , aut Gubernatore absente .

CAPUT DECIMUM.

Quo accedere debeat Magistratus , ut Archiepiscopo , seu Episcopo inserviat , absente Præside , vel Gubernatore ; ac generatim de loco illius in incessu , adsit vel absit Præses , aut Gubernator .

MAGISTRATUS sæcularis , quotiescumque legitimo impedimento detentus abfuerit Præses , vel Gubernator , non ad ostium Episcopi tantum , sed superius ascendere debet in Aulam , seu Cubiculum ab Archiepiscopo , vel Episcopo ad

N. II. hoc destinatum : Atque ibi præstolari , ut eum , postquam fuerit opertus Cappa , progredientem ad Ecclesiam comitetur , et deducat ; procedet autem immediate ante illum , sit quidem præsens , aut absens Gubernator ; aut Præses .

Quod si fuerit Archiepiscopus utens Cruce , tunc Magistratus ibit immediate ante ipsam Crucem . Nullus enim inter eam , et Archiepiscopum incedere debet , cum sit peculiare ipsius insigne .

CAPUT UNDECIMUM.

Quid si Archiepiscopus , vel Episcopus Cardinalitia præstet dignitate ?

Si Archiepiscopus , sive Episcopus non Pontificali dumtaxat resulgeat potestate , sed præter hanc Cardinalatus superemineat dignitate , quoties Eminentia Sua erit descensura in Ecclesiam , tempestive Præses , aut Gubernator aderit in ejus Aula , seu Cubiculo præsignato , ut in illius obsequiis comitatunque sit , cum progredietur : et tunc præeunte omnino Magistratu , permettet Cardinalis , ipsum Præsidem , aut Gubernatorem ad sui sinistram incedere .

In limine Ecclesiæ , postquam **Cardinalis Episcopus** , seu Archiepiscopus Iustrali se aqua signaverit , aspersorium tangendum porriget Præsidi , vel Gubernatori , qui deinde apud Augustissimi Sacramenti aram genuflectet super unico tantum pulvinari , quod ei præstabitur in terra post Eminentiam Suam in consueto genuflexorio procumbentem .

Postergali prorsus amoto , Residentia pro ipso Præside , vel Gubernatore apud Altare majus relinqu poterit quoad cætera ornatus genera , prout in capite quarto describitur .

Si audiendi causa Conciones exegerit commoditas , ut pro Cardinali alius aptetur locus sermocinaturo propinquior : Eminentiae Suæ præstanda quidem erit prænobilis Sedes supra li-

gneum gradum tapete cōtextum , non omissō , ut desuper dependeat Baldachinum . At Præsidi , sive Gubernatori nil aliud , quam inferior Sella super nudo pavimento , et aliquantulum post illam Cardinalis locata , exhibebitur .

Consueta Concionatoris reverentia unice ad ipsum Cardinalem dirigetur : Quod generatim , et universe ab aliis etiam , sermonem quacumque de causa habentibus , præsente Cardinali erit inconcusse adimplendum .

Sacris actionibus expeditis , nisi aliter Archiepiscopo , seu Episcopo Cardinali visum fuerit , et Præses , vel Gubernator , et Laicus Magistratus Eminentiam Suam iterum comitabuntur ad Cameram usque , sive Cubiculum , unde procedentem susceperant .

NUM III.

Ad Constit. LXXII. Vol. II. pag. 36.

SYNOPSIS

Decretorum Congregationis Lauretanæ.

Administratio Bonorum , Pecuniarum etc.

ADMINISTRATIO Bonorum , Pecuniarum , aliorumque effectuum relictorum , vel Capitulo , vel cuiilibet de dicto Capitulo , vel Inservientibus Ecclesiæ , aut Altaribus , pro Capellaniis , et Legatis Missarum , sive ad tempus , sive perpetuo , etiam de Jurepatronatus Laicorum , spectat ad ipsum Sanctuarium , et per ipsum ad Gubernatorem . *Lettere a' Monsignori Vescovo , e Governatore 1. Marzo 1700 , e 25 Agosto 1717.*

N. III.

Armorum Custodes.

Sex *Armorum Custodes*, vulgo *Armaroli*, sunt subjecti Parocho Almæ Domus, a quo ipsis Sacra menta sunt administranda. *Lettere a' Monsignori Vescovo, e Governatore 18. Febraro 1704.*

Avunculi vero dictorum *Armorum Custodum* licet cohabitent cum Nepote, non sunt subjecti dicto Parocho Almæ Domus, cum non possint dici de Familia Nepotum exempta. *ibidem.*

Artifices, et Professores.

Artifices, et Professores quicumque inservientes Almæ Domui intra annum in eorum Professionibus, non tamen continuo sed juxta Sanctuarii necessitatem, absque constitutione anni salariai, licet Litteris patentibus Almæ Domus cum inhibitione fuerint muniti, non gaudent exemptione a jurisdictione Episcopi. *Dub. 15. ex 33. concordat. Anno 1734.*

Arx Ecclesiæ.

Arx Ecclesiæ Lauretanæ existens super dictam Ecclesiam, ubi sunt *Mansiones Clericorum Sacristiæ*, et *Inservientium Missarum*, et *Lampadiorum*, non est sub Ditione Episcopi, ita ut possit ab eo visitari jure ordinario quoad Clericos Sacristiæ, et dictos Inservientes; quo vero ad Lampadarios jure delegato. *Dub. 6. ex. 33.*

Janua dictæ Arcis erit omnino claudenda, ne *Mansiones* ejusdem accommodentur, ut moris est, illis, qui configiunt ad Ecclesiasticam Immunitatem. *Ibidem ut supra.*

Administratio Sacramentorum. *Vide Baptisma, Eucharistia.*

Affictuarii. *Vide Coloni exempti.*

Altare Sanctissimi Sacramenti. *Vide Visitatio.*
Alumni Collegii Illyrici. *Vide Collegium.*

Baldachinum,

Negue Episcopo, neque Gubernatori licet uti Baldachino intra limites Palatii Almæ Domus.
Resolut. 2. Decembre 1729.

Baptisma.

Baptizare Infantes Confluentium, et eorum Cadavera tumulare, spectat ad Parochum Sanctuarii. Lettere a' Monsignori Vescovo, e Governatore 2. Decembre 1717.

Parocho Sanctuarii ægrotanti licet sui loco deputare Sacerdotem sibi benevisum, ex approbatis tamen ab Episcopo, pro administratione Sacramenti Baptismatis. Lettere a' Monsignori Vescovo, e Governatore 24. Agosto 1705.

Si contingat, Capellano Almæ Domus cum Nepote convivente, Filiam ex ipso Nepote nasci, Baptizanda erit a Parocho dictæ Almæ Domus, licet Pater et respective Nepos litteras patentales Episcopi haberet. Litteræ enim patentales Episcopi non possunt æquivalere Literis patentibus dictæ Almæ Domus. Lettera a' Monsignor Vescovo 20. Gennaro 1740.

Bona. Vide Administratio Bonorum.

Breve pro aperienda Capsula Eleemosynæ. Vide Eleemosynæ.

Campanarius, seu Pulsator Nolarum.

Ad Episcopum, uti Delegatum, spectat pri- vative ordinatio pulsandi Campanas pro signo canendi Litanias in quocumque Sabatho de sero, et in quacumque Festivitate Beatæ Mariæ Virginis, et earum Vigiliis. Lettere a' Monsignori Vescovo, e Governatore 6. Settembre 1698. Resolut. ad Dub. 5. 17. Aprilis 1708.

Licet autem Episcopo in parte Palatii, ubi residet apud Lauretum, uti Campanula ad usum proprium tantum. Resolut. 2. Augusti 1729.

N. III. Qui habent officia Almæ Domus , sed ea exercent per interpositas Personas , veluti Pulsator Nolarum , Cantinerius , et similes , frui debent exemptione tam ipsi , ut Officiales , quam eorum Substituti , dummodo facultas exercendi per substitutum fuerit a Sacra Congregatione approbata . *Dub. 17. ex. 33.*

Cancellaria , Cancellarius.

Episcopus procedens jure delegato , debet uti Cancellario Sanctuarii , nec sufficit , si emolumenta omnia , quæ aliæ ad ipsum spectarent , ipsi relinquat . *Lettera a' Monsignor Governatore à 16. Maggio 1701. et Dub. 7. ex 33.*

Episcopus aliquando , et attenta aliqua suspicione , poterit , prævia licentia Sacræ Congregationis Lauretanæ , in causis contra Privilegiatos Almæ Domus uti suo Cancellario in examinandis Testibus pro sumendis , et Captivandis indiciis , dummodo tamen dicta examina Testium reproducantur per acta Cancellariæ Almæ Domus , antequam Reus constituatur , et Processus per eadem Acta Cancellariæ Almæ Domus prosequatur . *Lettere a' Monsignori Vescovo , e Governatore 28. Febraro 1701. Dub. 8. ex. 33.*

Item poterit Cancellarius Almæ Domus compelli ab Episcopo ad conficiendum Inventarium omnium Processuum , Beneficialium , Matrimonialium , Civilium , et Criminalium , Actorum , et aliarum Scripturarum factarum , et respective exhibitarum in dicta Cancellaria coram Episcopo tanquam Delegato Apostolico , vel ejus Vicario , ad effectum asservandi dictum Inventarium in Archivio Episcopali ad formam novissimi Concilii Romani , et Constitutionis Benedicti XIII. , et in casu renitentiaz , compellendus erit a Sacra Congregatione . *Dub. 10. ex 33.*

Episcopus vero tenetur registrare in Cancellaria Almæ Domus tam Ordinationes Exemptorum , quam eorum Litteras testimoniales . *Let-*

*tere a' Monsignori Vescovo, e Governatore II. N. III.
Marzo 1704.*

Candelæ, Cera.

Benedictio Candelarum in Solemnitate Purificationis est facienda, juxta solitum, in Ecclesia Lauretana, non autem in Sancta Cappella. *Lettere a' Monsignori Vescovo, e Governatore 28. Gennaro 1720.*

Quando in Ecclesia Lauretana de ordine Episcopi fit Communio Generalis, vel fit aliqua Processio, aut Expositio Sanctissimi Sacramenti ad implorandum Divinum Auxilium pro necessitatibus Populi, vel Ecclesiæ Catholicæ, debent a Ministris Almae Domus subministrari Ceræ, et alia necessaria pro supradictis Functionib[us] explendis. *Dub. 2. ex 33.*

Cantores, Musici, Magister Cappellæ, Organista.

Musicis, et Cantoribus se absentare petentibus a servitio Ecclesiæ ad breve tempus, ob aliquod eorum negotium, concedenda est licentia ab Episcopo, aut ejus Vicario Generali, jure delegato, non autem a Gubernatore. *Lettere a' Monsignori Vescovo, e Governatore 1. Settembre 1698., e 28. Giugno 1700. Dub. 4. ex 33.*

Ad Episcopum pariter, privative quoad Gubernatorem, spectat præscribere Ordines Magistro Cappellæ, Cantoribus, et Organistæ, circa servitium Chori, et Functionum Ecclesiasticarum. *Dub. 5. ex 33.*

A Gubernatore vero danda est possessio Magistro Cappellæ et Organistæ post eorum destinationem, in sequelam Litterarum patentiarum, quas ipse de mandato Sacræ Congregationis expedire solet. *Lettere a' Monsignori Vescovo, e Governatore 28. Febraro 1701. Vide Punctaturæ.*

N. III.

Cappellanus, Cappella, Cappellania.

Cappellanus Vivaldus est subjectus , unà cum Fratre , et tota Familia secum vivente , Parocho Almae Domus . *Resol.* 19. *Septembris* 1710.

Institutio Præsentati ad Cappellaniam Domus Farsettæ , reservata tempore fundationis Cardinali Protectori , spectat ad Sacram Congregationem . *Lettera a' Monsignor Vescovo* 19. *Dembre* 1710.

Episcopo competit facultas ingrediendi in Sacram Cappellam cum Mozzetta , et Rocchetto detecto , nec non benedicendi Populo jure delegato . *Resol.* 10. *Julii* 1731.

Non licet autem ipsi Episcopo die Præsentationis Beatae Mariæ Virginis , et aliis diebus , quibus Missa cantari solet in Sacra Cappella , illam canere in Ecclesia . *Lettere a Monsignor Vescovo* 28. *Novembre* 1701. 10. *Gennaro* 1702.

Cappellanus possessor Cappellaniæ Micucci , cuius nominatio spectat ad Venerabilem Societatem Sanctissimi Rosarii Laureti , Episcopo subjectam , gaudet exemptione , ex quo destinatos proventus prædictæ Cappellaniæ recipit ab Alma Domo , uti hærede supradicti Micuccii . *Dub.* 21. *ex 33.*

Carceres.

Personæ , quæ carcerantur de mandato Episcopi , vel ejus Vicarii procedentis jure delegato , detineri debent in Carceribus Almae Domus , ad exclusionem illarum ipsius Curiæ Episcopalis . *Dub.* 9. *ex 33.*

Causa.

Non potest Gubernator , attento privilegio Sanctuarii , trahendi ad suum Tribunal omnes causas tam activas , quam passivas ejusdem Almae Domus , procedere in Causis activis motis a Ministris , et Exemptis Almae Domus contra Ecclesiasticos non privilegiatos ; id autem spectat

ad Episcopum jure ordinario. *Lettere a' Monsignoi Vescovo, e Governatore 1. Marzo, 1700. Resol. 10. Luglio 1731. Dub. 25. ex 33.* N. III.

Quo vero ad Causas tam activas, quam passivas, in quibus agitur de interesse Almæ Domus, spectare debent privative ad Gubernatorem, *dict. Dub. 25. ex 33.*

Spectat autem ad Episcopum, jure tamen delegato, cognoscere Causas activas motas a Ministris, et Exemptis Almæ Domus contra Ecclesiasticos privilegiatos nisi agatur de iis, quæ respiciunt eorum Ministerium, in quibus subesse debent Gubernatori. *Lettere a' Monsignori Vescovo, e Governatore 1. Marzo, e 26. Aprile 1700.* Instantia Cherubinorum, et Fratrum Alexandrinorum potentium, eorum Causam contra Sanctuarium coram Episcopo agitatam, et a Gubernatore reassumptam, iterum committi Episcopo, aut pro ea deputari Judicem in Curia Romana, rejecta fuit, ne inferretur præjudicium privilegiis ejusdem Sanctuarii. *Lettere a Monsignor Governatore 11. Maggio 1699.*

Coadjutores.

Coadjutores Officialium Almæ Domus gaudent et ipsi exemptione, dummodo Coadjutoria fuerit a Sacra Congregatione approbata. *Dub. 18. ex 33.*

Collegium Illyricorum.

Concessio Dimissorialium Alumnis Collegii Illyrici, et reliqua omnia concernentia eorum ordinationem, spectat privative ad Episcopum. *Lettere a' Monsignori Vescovo, e Governatore 6. Febraro 1699.*

Quoad Convictores vero ejusdem Collegii, Episcopus procedit jure ordinario. *Lettera a Monsignor Governatore 30. Agosto 1700.*

Ordinatio Alumni dicti Collegii est etiam licita, non obtentis Litteris Dimissorialibus

N. III. *Episcopi Lauretani. Lettera a' Monsignor Vescovo 4. Aprile 1709.*

Concursus.

Concursus pro Curiæ Almæ Domus commit-titur per Sacram Congregationem Episcopo , et firmatur , Curatum esse perpetuum , et non ad nutum amovibilem. *Lettere a' Monsignori Ves-covo e Governatore 28. Giugno 1700.*

Intimatio Concursus pro Ecclesia Parochiali Almæ Domus facienda est ab Episcopo jure de-legato , et Acta Concursus transmittenda ad Sacram Congregationem. *Lettera a' Monsignor Vescovo 29. Ottobre 1729.*

Concursui tamen non est necesse , quod De-legatio et inseratur , et indicetur peculiariter , cum habeatur vigore Bullæ. *Resol. 20. Decembre 1729.*

Acta Concursus Parochialis referuntur in Sa-
cra Congregatione , et per Vota fit electio *ibidem.*

Confirmatio.

Episcopus , qui Sacramentum Confirmationis conserre potest subditis ordinario jure , exem-ptis vero delegato , ad hoc ut dicti ordinarii , et delegati juris differentia elucescat , declarare debet in actu Collationis per Acta Cancellariæ Gubernii , quoad Exemptos se procedere jure delegato : non tenetur tamen Exemptorum No-mina describere in dicta Cancellaria. *Lettere a' Monsignori Vescovo , e Governatore 24. Agosto 1705.*

Confluentes.

Expressione Confluentium a qualibet Mundi parte devotionis gratia ad Almam Domum , qui juxta litteram Constitutionis Innocentianæ §. Ac primo quidem , a jurisdictione Episcopi eximuntur , non comprehenduntur illi , qui petunt Lauretum propter eorum temporalia negotia ,

vel in dicta Civitate remanent ultra decem dies. N. III.
Lettera a Monsignore Governatore 8. Gennaro 1738.
Dub. 13. ex 33.

Hinc Confluentes illi, qui a Birruariis Episcopatibus apprehenduntur cum Mulieribus suspectis, Fures, aliquique quomodolibet, gaudent privilegio confluentiae, dummodo capture sequatur intra decem dies ab illorum adventu.
Lettera a Monsignore Vescove 8. Ottobre 1713.
Dub. 14. ex 33.

Quoad dictos tamen Delinquentes, Conscientia Gubernatoris generatur eos puniendi prout de jure; additis penis arbitrio Sacrae Congregationis, et Summi Pontificis, in casti omissionis; d. *Dub. 14. ex 33. Cætera Vide* Licentiæ.

Constitutio.

Constitutio San. mem. Innocentii XII. nihil innovat quoad jurisdictionem privativam in Constitutione Sa. me. Pauli V. concessam Gubernatoribus in Causis activis, et passivis Sanctuarii, contra Debitores, et Possessores bonorum ipsius Sanctuarii. *Lettera a Monsignore Governatore 7. Agosto 1699.*

Minores Conventuales.

Quatuor ex Patribus Minoribus Conventualibus, qui sunt Cappellani addicti servitio Sanctuarii, ex gratia ipsis concessa a clar. mem. Cardinali Alterio Protectore, juxta Constitutionem San. mem. Pauli V., subsunt solum delegatae Jurisdictioni Episcopi. *Lettere a' Monsignori Vescovo, e Governatore 3. Ottobre 1702.*

Nomina tamen dictorum quatuor Patrum, et aliorum Regularium similibus Cappellaniis frumentum, scribenda sunt in Rollo, et in Tabella, sicuti Nomina cæterorum Cappellanorum, et hoc ita, ut uno ex ipsis quomodolibet deficiente, Nomen alterius in ipsius locum subrogati, describatur: *ibidem ut supra.*

N. III.

Sanctæ Crucis Lignum.

Lignum Sanctæ Crucis , quod servatur in Cappella , occasione alicujus particularis Processionis ab Episcopo indictæ , subministrari debet , ad effectum illud exponendi in Altari Sanctissimæ Annunciationis , illudque processionaliter deferendi per Civitatem , et cum illo Populum benedicendi. *Dub. 2. ex 33.*

Custodes.

Custodes omnino obedire tenentur sine ulla exceptione licentiis ab Episcopo concessis Confluentibus , et Diocesanis se muniendi Eucharistia in Sacra Cappella , et Episcopo conceditur facultas procedendi contra ipsos inobedientes , et crescente contumacia , ab officio removendi ; hac tamen adjecta lege , quod ante remotionem , de voluntate Episcopi super hoc certior reddenda sit Sacra Congregatio. *Lettere a' Monsignori Vescovo e Governatore 19. Novembre 1699. , e 28. Giugno 1700.*

Cæremoniae. Vide Missa.

Cantinerius. Vide Campanarius.

Concursus. Vide Edicta.

Sacra Congregatio. Vide Jurisdictio , Solitum , Sede vacante.

Curatus. Vide Parochus , Concursus , Edicta.

Custodes. Vide Licentiæ.

Deputatio.

Deputatio trium Custodum Sacrae Cappellæ , duorum Sacerdotum Lampadariorum , duorum Ministerorum Cappellæ Sanctissimi Sacramenti , Ministerorum Sacristiæ , ubi subministratur Vīnum , et Cera pro celebratione Missarum in Ecclesia Cathedrali , Campanarii , et Servientis pro pulsatione Campanarum , tam pro Sacra Cappella , quam pro Ecclesia Cathedrali , spe-

ctat privative ad Sacram Congregationem. *Lettere N. III.
a' Monsignori Vescovo, e Governatore 1. Settembre 1698.*

Dimissoriales.

Litteræ Dimissoriales Cappellanis, et Ministris Sanctuarii concedendæ sunt ab Episcopo, jure delegato. *Lettere a' Monsignori Vescovo, e Governatore 1. Marzo 1700.*

Gubernator vero debet in dictum finem exhibere Cancellarizæ Episcopali notulam Cappelanorum, et Privilegiatorum. *Ibidem ut supra.*

Debitores Sanctuarii. Vide Constitutio.

Dimissoriales. Vide Collegium Illyricorum, Licentia.

Edicta.

Edicta super observatione Festorum sunt ex juribus Episcopi ordinariis quoad Subditos, quoad Exemptos vero sunt juris delegati. *Lettera a Monsignor Governatore 2. Ottobre 1703.*

Si in Edictis non exprimatur auctoritas delegata, non obligant Curatum Almæ Domus. *Lettera a Monsignor Vescovo 1. Decembre 1704.*

Edictum pro convocatione Concursus Ecclesiæ curate Almæ Domus faciendum est ab Episcopo jure delegato, et per acta Cancellarii Almæ Domus. *Lett. a Monsig. Vescovo 28. Febraro 1701.*

Episcopus, neque uti Delegatus, valet, in consulta Sacra Congregatione, Edicta affigere in Sacrario Sacrae Cappellæ, nuncupato *La Sagrestia del Tesoro*, circa concernentia decentiam Sacrificii, tempus celebrandi, et similia. *Resol. ad Dub. 4. 17. Aprilis 1708.*

Eleemosynæ.

Ad formam Bullæ Innocentiorum, spectat ad Gubernatorem aperiere Capstilas Eleemosynarum, et ad ipsum dirigendum est Breve pro facultate ipsas aperiendi. *Lettere a' Monsignori Vescovo, e Governatore 20. Decembre 1700.*

N. III.

SS. Eucharistia.

Ad formam Bullæ Pauli V. competit Episcopo facultas administrandi Populo, quotiescumque voluerit, Sanctissimam Eucharistiam ab Altari Sanctissimi Sacramenti. *Resol. ad Dub. 2. 18. Agosto 1727.*

Debet tamen idem Episcopus, ad evitandas confusiones, super hoc verbum facere cum Gubernatore. *Resol. 24. Luglio 1711.*

Ecclesiastici. Vide Causæ.

Exempti, exemptio. Vide Cappellanus, Causæ, Ordines, Status liber.

Extractio a Loco immuni. Vide Immunitas.

Familiae. Vide Exemptio.

Exemptio.

Ministri, et gaudentes Literis patentibus Sanctuarii, uni tantum Famulo exemptionem participare valent. *Lettera a Monsignor Governatore 14. Luglio 1705, et Dub. 11. ex 33.*

Pistores confidentes Panem in Civitate Laureti pro Inservientibus Almae Domui, hoc est, qui panem conficiunt, quem Alma Domus Inservientibus facit distribuere, gaudent exemptione; Non gaudent vero, qui conficiunt Panem venalem ad usum publicum, et propriam utilitatem *Dub. 24. ex 33.*

Familia Servitorum, et Famulorum, qui inserviunt Ministris, Officialibus, aliquaque Priviliegatis, non gaudent dicta exemptione. *Dub. 11. ex 33.*

Neque Famuli, aliquique Inservientes Patentis Sanctuarii, in Cauponis, et Apothecis. *Dub. 19. ex 33.*

Neque commorantes continuo in Civitate Lauretana, et habentes Literas patentales Quæstuorum, Denunciatorum Legatorum piorum Sanctuarii, et similium, in eorum Patriis ab eadem Civitate distantibus. *Dub. 20. ex 33.*

N. III.

Neque Coloni , et Affictuarii pro tempore existentes in Prædio sito in territorio Lauretano , spectante ad Venerabilem Societatem Sanctæ Annæ Recineti , tamquam Emphyteutæ Almæ Domus. *Dub. 22. ex 33.*

Neque Coloni, et Affictuarii Venerabilis Societas Laureti , existentes in Prædio , quod ipsa Societas possidet uti Emphyteuta Almæ Domus. *Ibidem.*

Exercitia Spiritualia.

Occasione Exercitiorum Spiritualium , concessa fuit Episcopo a Sacra Congregatione facultas exponendi Sanctissimum Sacramentum prima, et secunda Dominica Quadragesimæ in Altari Sanctissimæ Annunciationis , et cum eodem Benedicendi Populum. *Lettera a Monsignor Vescovo 7. Febraro 1728.*

Gabella.

Clerico Petro Philippo Riccardi convento a Gabellario Laureti pro Gabella Vini , decretum fuit , Causam spectare ad Episcopum , ipsique Episcopo injunctum , ut Sacram Congregacionem super hoc instructam redderet. *Lettere a' Monsignori Vescovo , e Governatore 10. Luglio 1699.*

Hospitalarii.

Hospitalarii Hospitalis directi a Confratribus Sanctissimi Sacramenti , non spectantis ad Sanctuarium , subsunt ordinariæ Jurisdictioni Episcopi. *Lettera a Monsignor Governatore 18. Febraro 1704.*

Immunitas , seu Loca immunia.

Si contingat , Furtum committi in Sacra Capella , et Furem confugere ad Loca immunia ,

- N. III. extractio dicti Furis a dictis Locis immunibus spectat ad Episcopum, in reliquis procedit Gubernator. *Lettere a' Monsignori Vescovo, e Governatore 1. Settembre 1698. e 23. Febraro 1732.*

Jurisdiction.

Episcopus, vigore Bullæ Innocentianæ, est Delegatus perpetuus nec est astrictus pro exercitio Jurisdictionis delegatæ recurrere ad Sacram Congregationem, salva tamen Superioritate ipsius Congregationis, et salva obedientia ab Episcopo eidem debita ad tramites ejusdem Bullæ. *Dub. 32. ex 33.*

Jurisdiction in Causis Civilibus Militum subjectorum in Civilibus, et Criminalibus, Gubernatori, competit Episcopo cumulative cum Gubernatore. *Lettera a Monsignor Governatore 8. Gennaro 1738.*

Jurisdiction Cappellæ Sanctissimi Sacramenti destinatae ad solam Sanctissimæ Eucharistiae administrationem, non spectat privative ad Episcopum. *Dub. 3. 17. Aprilis 1708.*

Inventarium. Vide Cancellaria.

Libri.

Episcopo competit facultas visitandi libros Baptizatorum, Desponsatorum, et Defunctorum Parochi Almae Domus ad formam Bullæ. *Resol. ad Dub. 4. 18. Augusti 1727.*

Non potest tamen idem Episcopus inspicere libros, et inquirere circa adimplementum onerum Missarum, aliarumque Functionum Piarum. *Resol. ad Dub. 12. 17. Aprilis 1708.*

Licentiae.

Episcopo, uti Delegato, privative competit licentias concedere Confluentibus, et Dioecesani, sese muniendi Eucharistia in Sacra Capella. *Dub. 12. ex 33.*

Et

Et hoc etiam post discessum trium Custodum N. III.
discedentium ab Ecclesia post absolutum officium, id potentibus Confluentibus nobilioris conditionis. *Resol. ad Dub. 8. 17. Aprilis 1708.*

Excepto tamen Gubernatore, ejusque Familia. *Lettere a' Monsignori Vescovo, e Governatore 1. Settembre 1698.*

Competit etiam Episcopo, eodem iure delegato, approbare Dimissorias potentium licentiam celebrandi in dicta Cappella. *Resol. 13. Februarii 1731.*

Licetque ulterius recognoscere, an a Clericis, qui præsunt Sacristiæ dictæ Cappellæ, paritum sit licentiae a se impertitæ : *Lettere a' Monsignori Vescovo e Governatore 1. Settembre 1698.*

Horam vero, et tempus assignare competit Ministris Sanctuarii. *Resol. 13. Februarii 1731.*

Ad Gubernatorem privative spectat impertiri licentiam tam Confluentibus, quam Diœcesanis, ingrediendi in parva Sacra Cappella, seu Camino : *Lettere a' Monsignori Vescovo, e Governatore 1. Settembre 1698.*

Pro cantandis Missis extraordinariis in Sacra Cappella cum invitatione Capituli, et Cleri, non debet præcedere licentia, vel assensus Episcopi, antequam invitetur Capitulum; non potest tamen id peragi, nulla requisita dicti Episcopi licentia. *Resolut. ad Dub. 11. 17. Aprilis 1708.* Cætera *Vide* Cantores, et Custodes.

Missa.

Episcopo auscultanti Sacrum in Altari Sanctissimæ Annunciationis, vel in eo Sanctissimi Sacramenti, uti Delegato Apostolico, servari debent a Cappellanis Almae Domus cærenoniæ servari solitæ in Missis, quæ celebrantur coram Episcopo in sua Diœcesi : eadem pariter servari debent ab Inservientibus, et signanter circa Evangelium porrigidum Episcopo ad osculan-dum. *Dub. 1. ex 33. Vide Cappella.*

Ministri. Vide Causa, Deputatio.

Tbm. III.

Q

N. III. Exemptio, Synodus.

*Mons Pietatis. Vide Visitatio.**Magister Cappellæ, Musici. Vide Cantores.**Officiales.*

Episcopus, sive ejus **Vicarius Generalis**, procedens jure delegato, tam in **Causis Civilibus**, quam in **Criminalibus** contra **Privilegiatos Almæ Domus**, tenetur uti **Officialibus ipsius Almæ Domus**, ad exclusionem illorum sua Curiæ **Epicopaloris**. *Lettera a' Monsignori Vescovo, e Gouvernatore 1. Settembre 1698. Dub. 7. ex 33.*

Ordines.

Episcopo non licet ordinare auctoritate delegata **Exemptos Almæ Domus extra Ecclesiam Lauretanam**. *Lettera a Monsignor Vescovo 11. Marzo 1704. Dub. 10. ex 33.*

Et servanda sunt ab ipso omnia, ex quibus dignosci possit, in **Ordinatione** processisse jure delegato. *Lettera a Monsignor Vescovo 9. Settembre 1719.*

Ordinationes. Vide Cancellaria, Collegium Illyricorum.

Paramenta.

Episcopo, juxta **Constitutionem San. mem. Pauli V.**, debetur usus **Paramentorum Ecclesiasticorum**, in suo **Sacrario separato assignandorum**. *Dub. 31. ex 33.*

Non valet tamen ipsis **Paramentis** uti etiam in **Functionibus explendis** in **Diœcesi Lauretana** *ibid.*

Neque licet **Episcopo** uti **Sacris Suppellectilibus Almæ Domus**, tempore **Visitationis**; et ad mentem: Mens autem fuit, quod scriberetur **Gubernatori**, ut ratione urbanitatis ipsas suppellectiles tribueret dicto tempore. *Resolut. 13. Februarii 1731.*

N. III.

Episcopo pro devotione sua celebrare volenti
private in Sacra Cappella, aut solemniter in
Ecclesia cum Paramentis ab R. P. D. de Carolis
donatis, et a Summo Pontifice benedictis : dicta
Paramenta a Gubernatore subministranda sunt.
Lettera a Monsignor Governatore 28. Gennaro
1720.

Parochus.

Functiones Parochiales in Matrimonio con-
tracto inter privignam Substituti Montis Almæ
Domus, et Famulum Hospitalis Sanctuarii, spe-
ctant ad Parochum ejusdem Sanctuarii. *Resol.*
14. *Septembris* 1722.

Administratio Sacramentorum, et tumulatio
Cadaverum Söroris Aromatarii, Matris Musici,
et Matris Curati Sacræ Cappellæ, conviventium
in eadem Domo cum iisdem respective Officia-
libus, prævia revocatione contrariarum resolu-
tionum, firmatum fuit, spectare ad Parochum
ejusdem Sapctuarii. *Lettera a Monsignor Ves-
covo* 10. *Gennaro* 1702.

Proclamations Matrimonij Filia Promontistæ
Sanctuarii, resolutum fuit, faciendas esse a Pa-
rocho ipsiusmet Sanctuarii; probationem vero
status liberi Contrahentium, per Acta Cancel-
lariæ Almæ Domus: attento quod Promontista
est Minister dictæ Almæ Domus, ideoque Filia
est de Familia exempta: juxta Constitutionem
San. mem. Pauli V. *Lettere a' Monsignori Ves-
covo, e Governatore* 16. *Gennaro* 1703.

Proclamationes, et exhibitio Fidei status li-
beri Mulieris conviventis cum Fratre, qui non
est Operarius stabilis, sed in dies conductus a
Fabro lignario Almæ Domus, spectant ad Pa-
rochum Episcopalem: Mareschalli vero dictæ
Almæ Domus, spectant ad Parochum Sanctuarii.
Lettere a Monsignor Vescovo, ed al Parocco
della Santa Casa 1. *Febraro* 1721.

Declarata fuit nulla, et attentata tumulatio
Cadaveris Filii Pastoris habentis Literas paten-
tales Almæ Domus, facta per Parochos Episco-

N. III. pales de licentia Vicarii itidem Episcopalis, pendente inhibitione quoad hoc de nihil innovando, et demandata fuit restitutio emolumenatorum Parocho Almae Domus. *Lettera a Monsignor Vescovo 3. Luglio 1737.*

Confluentibus Peregrinis, et Forensibus, intra decem dies eorum adventus ad Almam Domum, administranda sunt Sacraenta per Parochum Almae Domus, et funera peragenda. *Lettera a Monsignor Vescovo 29. Maggio 1737.* Cætera *Vide Baptisma, Armorum Custodes.*

Pontificalia.

Episcopo Bussi concessa fuit ex gratiâ a Sacra Congregatione, die solemnis sui ingressus, facultas exercendi Pontificalia ad Altare Sanctissimæ Annunciationis. *Resol. ad Dub. 1. 18. Augusti 1726.* Cætera *Vide Solitum.*

Pradella.

Nihil est innovandum quoad Pradellam, qua utitur Gubernator dum assistit Sacris Functionibus prope Altare Sanctissimæ Annuntiatæ. *Lettera a Monsignor Vescovo 11. Febraro 1711.* *Dub. 27. ex 33.*

Præventio.

In capture Philippi Angeli Palmerii, resolutum fuit, Gubernatorem fuisse ab Episcopo præventum, et ideo confectionem Processus ad eundem Episcopum spectare, et Reum ipsius Curiæ Episcopalis Carceribus esse tradendum. *Lettera a Monsignor Vescovo 10. Luglio 1699.*

Punctaturæ.

Episcopus jure delegato tantum potest cogere Cantores ad retinendum Librum Punctaturæ, illasque solvendum in casu deficienciarum,

ut practicatur in Patriarchalibus Urbis. *Dub.* N. III.

16. 17. Aprilis 1608.

Pecuniae. *Vide Administratio Bonorum.*

Peregrini. *Vide Confluentes.*

Pistores Panis. *Vide Exempti.*

Possessores Bonorum Sanctuarii. *Vide Constitutio.*

Processio. *Vide Candelæ, Lignum S. Crucis, Vicarii.*

Proclamationes. *Vide Parochus.*

Sede Vacante.

Vacante Sede Lauretana , Sacra Congregatio subdelegat Vicarium Capitularem in concernentibus gubernium Spirituale Almæ Domus , secluso Gubernatore. *Lettera a Monsignor Governatore* 19. *Aprile* 1727.

Semestre scutorum viginti , quod Sanctuarium persolvit Episcopo partim pro stabulo , partim pro Coquina , decursum Sede Episcopali vacante , non debetur Episcopo. *Resolut.* 2. *Augusti* 1729.

Solitum.

Solitum semper servandum est , et si aliqua prætensio insurgat , antequam quidquam innovetur , exhibenda est Sacræ Congregationi , et ejus resolutio expéctanda. *Lettera a Monsignor Vescovo* 28. *Novembre* 1701.

Solitum item servandum est quoad celebrationem Missarum in Pontificalibus ab Episcopo apud Altare Sanctissimæ Annunciationis.

Episcopo non licet , postquam Pontificaliter celebravit primas Vespertas Sanctissimæ Circumcisionis Domini , incedere cum Vestibus Pontificalibus , Pastorali , et Mitra , contra solitum , ad incensandum Altare Sanctissimæ Annunciationis , et Imaginem Beatissimæ Virginis in Sacra Cappella. *Lettera a Monsignor Governatore* 10. *Gennaro.* 1733.

... die Befreiung. Gru-
ß auch die von im-
merem Copeland indus-
trial, dommelo he-
iligte Hamellets, et

Visitatio.

Episcopo competit facultas visitandi Sanctissimum Sacramentum in ejus Altari , ad effectum recognoscendi , an asservetur debitâ decentiâ , ac veneratione. *Dub. 2. 18. Augusti 1727.*

Item visitandi Sanctissimum Sacramentum , quod asservatur in Hospitali ejusdemmet Almæ Domus , ac recognoscendi libros , in quibus notantur Infirmi , et Defuncti ejusmet Hospitalis , ibique facere absolutionem Defunctorum occasione suæ Visitationis. *Dub. 5. ut supra.*

Non potest autem jure delegato Episcopus visitare Montem Pietatis , ad solum effectum inquirendi , et recognoscendi , an adimplentur Legata , et alia opera pia cum onere a Particularibus reicta. *Dub. 3. 17. Aprilis 1708.* Cætera *Vide Arx Ecclesiae.*

Vicarius Capitularis. Vide Sede Vacante.

DUBIA**A BENEDICTO XIV.****SUMMO PONTIFICE**

Decisa , et Resoluta.

Primum Dubium.

AN Episcopo auscultanti Sacrum in Altare Sanctissimæ Annunciationis , vel in eo Sanctissimi Sacramenti , uti Delegato Apostolico , servari debeant a Cappellanis Almæ Domus Cæremoniæ servari solitæ in Missis , quæ celebrantur coram Episcopo in sua Diœcesi ; Et an ab Inservientibus eadem debeant servari , et signanter circa Evangelium porrigendum Episcopo ad osculandum ?

Resolutio. Affirmative quoad utranque partem.

N. III.

Status liberi Fides.

Probatio Status liberi unius Fratris, qui aliunde habet unde vivat, licet sit Socius Mensæ duorum aliorum exemptorum, facienda est coram Episcopo jure ordinario. *Lettera a Monsignor Vescovo 1. Marzo 1700.*

Synodus.

Licet Episcopo, occasione convocationis Synodi, vocare ad se Ecclesiasticos privilegiatos Almæ Domus, tam ad Concilium quam ad reliquos actus necessarios pro explenda dicta Synodo, eodem modo, quo se gerit respectu suorum subditorum. *Dub. 28. ex 33.*

Licet etiam, facultate delegata, renuentes debitum poenis compellere. *ibid.*

E contra vero occasione Synodi promulgandæ in Ecclesia Lauretana, non tenentur Almæ Domus Ministri subministrare ea omnia, quæ necessaria sunt pro promulgatione. *Dub. 29. ex 33.*

Sacramenta. *Vide Parochus.*

Sacrarium. *Vide Edicta.*

Supellectiles Sacræ. *Vide Paramenta.*

Tumulatio Cadaverum. *Vide Parochus.*

Vicarius Generatio.

Vicarius Episcopi, in his, quæ respiciunt exercitium Jurisdictionis delegatæ, non debet procedere uti Subdelegatus Apostolicus, sed uti Subdelegatus Episcopi. *Dub. ultimo ex 33.*

Licet Vicariis Generalibus Laureti, et Recineti, processionaliter cum Capitulis ambarum Civitatum, ad Almam Domum, in Festivitate Sanctissimæ Annunciationis, vel alia die non impedita, ingredi in Sacram Cappellam indutis Mantelletta supra Rocchettum, dummodo habeant privilegium utendi dictis Mantelletta, et Rocchetto. *Dub. 3. ex 33.*

Visitatio.

Episcopo competit facultas visitandi Sanctissimum Sacramentum in ejus Altari , ad effectum recognoscendi, an asservetur debitâ decentiâ, ac veneratione. *Dub. 2. 18. Augusti 1727.*

Item visitandi Sanctissimum Sacramentum , quod asservatur in Hospitali ejusdemmet Almæ Domus , ac recognoscendi libros , in quibus notantur Infirmi , et Defuncti ejusmet Hospitalis , ibique facere absolutionem Defunctorum occasione sue Visitationis. *Dub. 5. ut supra.*

Non potest autem jure delegato Episcopus visitare Montem Pietatis , ad solum effectum inquirendi , et recognoscendi , an adimpleantur Legata , et alia opera pia cum onere a Particularibus relictâ. *Dub. 3. 17. Aprilis 1708.* Cætera *Vide Arx Ecclesiæ.*

Vicarius Capitularis. Vide Sede Vacante.

DUBIA**A BENEDICTO XIV.**

SUMMO PONTIFICE

Decisa , et Resoluta.

Primum Dubium.

AN Episcopo auscultanti Sacrum in Altare Sanctissimæ Annunciationis , vel in eo Sanctissimi Sacramenti , uti Delegato Apostolico , servari debeant a Cappellanis Almæ Domus Cæremoniæ servari solite in Missis , quæ celebrantur coram Episcopo in sua Dicecesi ; Et an ab Inservientibus eadem debeant servari , et signanter circa Evangelium porrigidum Episcopo ad osculandum?

Resolutio. Affirmative quoad utranque partem.

N. III.

II. Dubium.

An quando in Ecclesia Lauretana de ordine Episcopi fit Communio generalis , vel fit aliqua Processio , aut Expositio Sanctissimi Sacramenti , ad implorandum Divinum Auxilium pro necessitatibus Populi , vel Ecclesiae Catholicae , debeant a Ministris Almæ Domus subministrari Ceræ , et alia necessaria pro supradictis Functionibus explendis , et præcipue Lignum Sanctissimæ Crucis , quod servatur in Sacra Cappella , occasione alicujus particularis Processionis , ad effectum illud exponendi in Altare Sanctissimæ Annunciationis , illudque processionaliiter deferendi per Civitatem , et an liceat in hujusmodi Casibus Episcopo , ut Delegato , cum Sanctissimo Sacramento , vel Ligno Sanctissimæ Crucis , solemniter Populo benedicere in eodem Altari Sanctissimæ Annunciationis , vel in eo Augustissimi Sacramenti ?

Resolutio. Affirmative in omnibus.

III. Dubium.

An liceat Vicariis Generalibus Laureti , et Recineti processionaliter cum Capitulis dictarum ambarum Civitatum , ad Almam Domum , in Festivitate Sanctissimæ Annunciationis , vel alia die non impedita , ingredi processionaliter , ut supra , in Sanctam Cappellam , indutis Mantellata supra Rocchettum ?

Resolutio. Affirmative , dummodo habeant.

IV. Dubium.

An Musicis , et Cantoribus se absentare pertinentibus a servitio Ecclesiae ad breve tempus ob aliquod eorum negotium , sit concedenda licentia a Gubernatore , vel potius ab Episcopo , aut ejus Vicario Generali , jure delegato ?

Resolutio. Negative quoad primam partem-, N. III.
et affirmative quoad secundam.

V. Dubium.

An ad Episcopum , privative quoad Gubernatorem , spectet præscribere Ordines Magistro Cappellæ , Cantoribus , et Organistæ , circa servitium Chori , et Functionum Ecclesiasticarum ?

Resolutio. Affirmative.

VI. Dubium.

An Arx Ecclesiæ Lauretanæ existens super dictam Ecclesiam , ubi sunt Mansiones Clericorum Sacristiæ , et Inservientium Missarum , et Lampadariorum , sit sub Ditione Episcopi , ita ut possit ab eo visitari jure ordinario , quoad Clericos Sacristiæ , et supradictos Inservientes ; quo vero ad Lampadarios jure delegato ?

Resolutio Negative : Sed cum Personæ in Dubio descriptæ non habitent in Arce , sed Mansiones Arcis accommodentur illis , qui confiunt ad Ecclesiasticam Immunitatem , Januam Arcis esse omnino claudendam.

VII. Dubium.

An Episcopus , sive ejus Vicarius Generalis Laureti , procedens jure delegato tam in Causis Civilibus , quam in Criminalibus contra Priviliegios Almæ Domus , teneatur uti Officialibus Tribunalis Almæ Domus , seu potius uti valeat illis suæ Curiae Episcopalis : Et quatenus affirmative quoad primam partem ?

Resolutio. Affirmative quoad primam partem , et negative quoad secundam.

N. III.

VIII. *Dubium.*

An possit aliquando , et attenta aliqua suspicione , uti suo Cancellario Episcopali in examinandis Testibus , pro sumendis , et captivandis indiciis , dummodo tamen dicta Examina Testium reproducantur per acta Cancellariæ Almæ Domus , antequam Reus constituantur , et Processus per eadem acta Cancellariæ Almæ Domus prosequatur ?

Resolutio. Affirmative , præviâ tamen licentiâ Sacrae Congregationis .

IX. *Dubium.*

An Personæ , quæ carcerantur de mandato supradicti Episcopi , vel ejus Vicarii , procedentis jure delegato , detineri debeant in Carceribus Almæ Domus , vel potius in illis ipsius Episcopalis ?

Resolutio. Affirmative quoad primam partem , et negative quoad secundam .

X. *Dubium.*

An Dominus Cancellarius Almæ Domus possit ab Episcopo compelli ad conficiendum Inventarium omnium Processuum Beneficialium , Matrimonialium , Civilium , et Criminalium Actorum , et aliarum Scripturarum factarum , et respective exhibitarum in dicta Cancellaria coram Episcopo , vel ejus Vicario , tanquam delegato Apostolico , ad effectum asservandi dictum Inventarium in Archivo Episcopali , ad formam novissimi Concilii Romani , et Constitutionis Benedicti XIII ?

Resolutio. Teneri , et in casu renitentiae , compellendum esse a Sacra Congregatione Lauretana .

XI. Dubium.

An juxta prætensam dispositionem Constitutionis san. mem. Pauli V. §. *Nihilominus*, privilegio Exemptionis a Jurisdictione Episcopi gaudere debeant Familiaë Servitorum, et Famulorum, qui inserviunt Ministris Officialibus, aliisque Privilegiatis Almæ Domus?

Resolutio. Negative : Nihil tamen esse innovandum quod jus exemptionis concessum Ministris pro uno tantum eorum Famulo.

XII. Dubium.

An Episcopo uti Delegato Apostolico, private competit licentias concedere Confluentibus, et Dioecesanis, sese muniendi Eucharistia in Sacra Cappella?

Resolutio. Affirmative.

XIII. Dubium.

An sub expressione Confluentium a qualibet Mundi parte devotionis gratia ad Almam Domum, qui, juxta Literam dictæ Constitutionis Innocentianæ §. *Ac primo quidem*, a jurisdictione Episcopi eximuntur, comprehendantur illi, qui petunt Lauretum propter eorum temporalia negotia, vel in dicta Civitate remanent per plures dies: Et quatenus affirmative, per quantum temporis durare debeat privilegium Confluentiæ?

Resolutio. Quoad primam partem negative; et quoad secundam, privilegium confluentiæ durare per decem dies.

XIV. Dubium.

An hujusmodi privilegio Confluentiæ gaudent Confluentes illi, qui a Birruariis Episcopali bus apprehenduntur cum Mulieribus suspectis, Fures, aliquique quomodolibet Delinquentes?

N. III. *Resolutio.* Affirmative , dummodo captura sequatur intra decem dies , juxta responcionem ad Dubium præcedens : oneratâ quoque Gubernatoris conscientiâ , eos puniendi prout de jure ; additisque pœnis arbitrio Sacræ Congregationis Lauretanæ , et Summi Pontificis , in Casu omissionis .

XV. Dubium.

An eadem exemptione a jurisdictione Episcopi gaudere debeant Artifices , et Professores qui-cumque inservientes Almæ Domui intra annum in eorum Professionibus , non tamen continuo , sed juxta Sanctuarii necessitatem , absque constitutione annui Salarii , licet Literis patentibus Almæ Domus cum inhibitione fuerint muniti ?

Resolutio. Negative.

XVI. Dubium.

An frui debeant eadem exemptione omnes Coloni , Affictuarii , et Emphyteutæ etiam parvorum Prædiorum Almæ Domus cum tenui Canonis responsione ?

Resolutio. Negative.

XVII. Dubium.

An , qui habent Officia Almæ Domus , sed ea exercent per interpositas Personas , veluti Pulsator Nolarum , Cantinerius , et similes , frui debeant dicta exemptione tam ipsi uti Officiales , quam eorum Substituti ?

Resolutio. Affirmative , dummodo facultas exercendi per Substitutum fuerit a Sacra Congregatione Lauretana approbata.

XVIII. Dubium.

An gaudeant dicta exemptione etiam Coadjutores Officialium Almæ Domus ?

Resolutio. Affirmative, dummodo Coadjutoria fuerit approbata a Sacra Congregatione Lautetana.

XIX. Dubium.

An eadem exemptione gaudeant Famuli, aliquique Inservientes Patentatis Sanctuarii in Cauponis, et Apothecis ?

Resolutio. Negative.

XX. Dubium.

An aliqui commorantes continuo in Civitate Laureti, et habentes Literas patentes Quæstuatorum, Denunciatorum Legatorum piorum Sanctuarii, et similium in eorum Patriis ab eadem Civitate distantibus, eadem exemptione gaudere debeant ?

Resolutio. Negative.

XXI. Dubium.

An Sacerdos Possessor Capellaniæ Micucci, cuius nominatio spectat ad Ven. Societatem Sanctissimi Rosarii Laureti Episcopo subjectam, eodem privilegio exemptionis fruatur, ex quo destinatos proventus prædictæ Cappellaniæ recipit ab Alma Domo, uti hærede supradicti Micucci ?

Resolutio. Affirmative.

XXII. Dubium.

An Coloni, et Affictuarii pro tempore existentes in quodam Prædio, sito in Territorio Lautetano, et spectante ad Ven. Societatem S.

N. III. An næ Recineti, tanquam Emphyteutæ Almae Domus, gaudeant supradicta exemptione?
Resolutio. Negative.

XXIII. Dubium.

An hujusmodi exemptione gaudeant Coloni, et Affictuarii Ven. Societatis Laureti existentis in Prædio, quod dicta Societas possidet uti Emphyteuta Almae Domus?

Resolutio. Negative.

XXIV. Dubium.

An Pistores Panis venalis Civitatis Laureti gaudeant eadem exemptione?

Resolutio. Pistores Panis, quem conficiunt pro Inservientibus Almae Domui, hoc est, qui Panem conficiunt, quem Alma Domus Inservientibus facit distribuere, gaudere; Secus illos, qui Panem venalem conficiunt ad usum publicum, et propriam utilitatem.

XXV. Dubium.

An liceat Gubernatori, attento privilegio Sanctuarii trahendi ad suum Tribunal omnes Causas tam activas, quam passivas ejusdem Almae Domus, procedere contra Clericos, Ecclesiasticosque Personas, et Loca Pia, in dictis Causis Almae Domus, uti Reos conventos, seu potius id competit Episcopo tanquam Delegato Apostolico, vel ejus Vicario uti Subdelegato?

Resolutio. Non posse Gubernatorem procedere in Causis Activis motis a Ministris, et Exemptis Almae Domus contra Ecclesiasticos non privilegiatos, idque ad Episcopum pertinere jure ordinario; Et hoc ipsum quoque ad eundem pertinere jure delegato, in Causis activis motis a Ministris, et Exemptis Almae Domus contra Ecclesiasticos privilegiatos, nisi agatur de iis, quæ respi ciunt eorum Ministerium, in quibus subesse debent Gubernatori; Quo vero ad Causas tam activas,

quam passivas, in quibus agitur de interesse N. III.
Almæ Domus, spectare privative ad Guber-
natorem.

XXVI. Dubium.

An Episcopo liceat ubique in sua Diœcesi ,
ubi ordinationes habuerit, etiam extra Eccle-
siam Lauretanam , ordinare auctoritate delegata
Exemptos Almæ Domus , ita tamen , ut Episco-
pus teneatur registrare in Cancellaria Almæ
Domus , tam Ordinationes Exemptorum , quam
eorum Literas testimoniales ?

Resolutio. Negative quoad primam partem ,
et affirmative quoad secundam.

XXVII. Dubium.

An reducenda sit ad mensuram præscriptam
Pradella , qua utitur Gubernator , dum assistit
Sacris Functionibus prope Altare Sanctissimæ
Annuntiatæ , ad instar Pradellæ , quæ pro eodem
Gubernatore extat in Choro ?

Resolutio. Nihil esse innovandum.

XXVIII. Dubium.

An occasione Convocationis Synodi liceat ei-
dem Episcopo vocare ad se Ecclesiasticos pri-
vilegiatos Almæ Domus tam ad Concilium , quam
ad reliquos Actus necessarios pro explenda dicta
Synodo , eodem modo , quo se gerit respectu
suorum Subditorum ; Et an , facultate delegata ,
possit renuentes debitis pœnis compellere ?

Resolutio. Affirmative quoad utramque partem.

XXIX. Dubium.

An occasione Synodi promulgandæ in Eccle-
sia Lauretana , debeant Almæ Domus Ministri
subministrare ea omnia , quæ necessaria sunt
pro dictæ Synodi promulgatione ?

Resolutio. Negative.

N. III.

XXX. Dubium.

An Episcopo , uti Delegato Apostolico , liceat Infirmis in Hospitali Almæ Domus degentibus impertiri Benedictionem in Articulo mortis ?

Resolutio. Affirmative.

XXXI. Dubium.

An eidem Episcopo , juxta Constitutionem San. mem. Pauli V. debeatur usus Paramentorum Ecclesiasticorum in suo Sacrario separato assignandorum ; Et an valeat ipsis uti etiam in Functionibus explendis in Dioecesi Lauretana ?

Resolutio. Affirmative quoad primam partem , et negative quoad secundam.

XXXII. Dubium.

An Episcopus vigore Bullæ San. me. Innocentii XII. sit Delegatus perpetuus? sive potius : An , et in quibus casibus recurrere teneatur ad Sacram Congregationem Lauretanam ?

Resolutio. Episcopum vigore Bullæ Innocentianæ esse Delegatum perpetuum , nec esse ad strictum recurrere ad Sacram Congregationem Lauretanam pro exercitio dictæ jurisdictionis delegatæ , salva tamen superioritate dictæ Sacrae Congregationis , et salva obedientia eidem ab Episcopo debita , ad tramites ejusdem Constitutionis Innocentianæ ?

XXXIII. Dubium.

An Vicarius ejusdem Episcopi possit procedere uti Subdelegatus Apostolicus , sive ipsius Episcopi .

Resolutio. Vicarium Episcopi in his , quæ respiunt exercitium jurisdictionis delegatæ , non

debere procedere uti Subdelegatum Apostolicum, N. III.
sed uti Subdelegatum Episcopi.

*Sequens XXXIV. Dubium jussu Sanctissimi
Domini Nostri inter Partes concordatum, et ab
eadem Sanctitate Sua, ut infra, resolutum.*

XXXIV. Dubium.

An, et cui competit Electio Approbatio, et
respective Expeditio Literarum Patentium Recto-
ris Ecclesiae Parochialis Sancti Petri Castri Fi-
dardi, in casu etc.

Resolutio. Electionem, et Litterarum Paten-
tium Expeditionem pertinere ad Gubernatorem,
nomine Congregationis Lauretanæ: Examen
vero, ac Approbationem ad Episcopum, jure
delegato.

APPENDIX

AD

SYNOPSIS LAURETANAM.

Cum post prælo traditam Synopsim Laureta-
nam, jussu ac auctoritate Sanctissimi Domini
Nostrí BENEDICTI XIV. in unum collectam,
nonnullæ aliæ insurrexerint Controversiæ juris-
dictionales inter Curiam Episcopalem, et alte-
ram Dornini Gubernatoris Lauretani, eas iti-
dem definire Apostolico suo Oraculo dignatus
est idem Pontifex Optimus Maximus; Ut vero
Resolutiones hujusmodi in posterum pro qui-
buscumque similibus casibus inservire valeant,
eo quo pollet zelo in dirimendis litibus, et dis-
sensionibus pro publica utilitate, jussit præfatæ
Synopsi hanc superaddi Appendicem, expresse
decernens, decisiones, et resolutiones in ea con-
tentas, vim, et efficaciam legis perpetuo ob-
tinere, perinde ac si illæ impressæ, ac insertæ
in ipsa Synopsi reperirentur.

N. III.

DUBIA

A BENEDICTO XIV.

SUMMO PONTIFICE

Resoluta post Annum 1743. quo evulgata fuit
Synopsis Lauretana.

Primum Dubium.

AN tumulatio Cadaverum, et administratio Sacramentorum, quoad Cappellanos, qui pro Principibus exteris Missam assidue celebrant in Sancta Capella, et ab Alma Domo mercedem non recipiunt, spectet ad Curatum Almæ Domus, seu potius ad Parochos Episcopales?

Resolutio. Affirmative quoad primam partem, et negative quoad secundam.

II. Dubium.

An Pictor Cereorum, qui die Purificationis benedicuntur, et Culcitrarum Confector pro servitio Almæ Domus, gaudeant exemptione a jurisdictione Episcopi?

Resolutio. Negative.

III. Dubium.

An privilegio Exemptionis frui debeat Affictuarius parvi Prædii Almæ Domus ad usum Fornacis lateritiæ, ex quo ipse tantum retrahit ab eodem Prædio, quantum sufficit ad illius, et Familiæ sustentationem pro toto anno, vel saltem pro ejus majori parte?

Resolutio. Affirmative.

IV. Dubium.

An cognitio furti commissi in Ecclesia Lau-retana , extra tamen Territorium exemptum , pertineat ad Gubernatorem , seu potius ad Episcopum ; et quatenus affirmative ad secundam partem :

V. Dubium.

An , ubi Fur sit confluens devotionis gratia , et non Clericus , idem Episcopus procedere pos-sit jure delegato ?

Resolutio. Ad primum , pertinere cumulative ad Gubernatorem , et ad Episcopum , ita ut sit locus præventioni : Ad secundum , negative .

VI. Dubium.

An , et quando Exteri censeri debeant Lau-retum petere propter eorum temporalia nego-tia , seu potius devotionis gratia ad Almam Domum , ita ut intret privilegium Confluentiae ?

Resolutio. Omnes , et quoscumque Exteros ex quacumque Mundi parte Lauretum accedentes , censendum esse , illuc petere devotionis gratia , exceptis iis , qui in Civitate , vel Territorio bona possident ; ita tamen , ut privilegium Confluen-tiae duret dumtaxat per decem dies , nisi lon-gior permanentia procedat ex causa gravis In-firmitatis contractæ infra decem dies .

VII. Dubium.

An Administratio Sacramentorum quoad Joan-nem Rubeum , ejusque Conjugem , conviventes quidem cum Gaetano Borgognoni privilegiato , sed tamen propriis eorum redditibus , spectet ad Curatum Almæ Domus , seu potius ad Pa-rochos Episcopales ?

N. III. *Resolutio.* Negative ad primam partem , et affirmative ad secundam.

VIII. Dubium.

An probatio status liberi Francisci Raffaelli continui Commensalis Antonii Nicoli patentati, qui etiam dictum Raffaelli tanquam unice proprio servitio adscriptum declaravit, fieri debeat per acta Cancellariae Almæ Domus , seu potius in Curia Episcopali ?

Resolutio. Affirmative ad primam partem , et negative quoad secundam.

IX. Dubium.

An quoties de mandato sive Sacræ Congregationis Lauretanæ , sive Gubernatoris ejusdem Civitatis , aliquis ex Canonicis , Beneficiatis , seu aliis Capitularibus Basilicæ Lauretanæ , nullo ei assignato stipendio , eligitur pro servitio Almæ Domus , pro quo ipse , sive attenta absentia a dicta Civitate , sive aliter , præpeditus remaneat interessendi Divinis Officiis ; taliter electus , et deputatus , possit percipere omnes distributiones quotidianas ; ita quod a quodam nullo modo punctari possit ?

Resolutio. Affirmative , quamdiu necessitas servitii Almæ Domus perduraverit : et quoad Custodes , et Sacristas observetur Constitutio San. mem. Pauli V. §. *Decernimus.*

NUM. IV.

Ad Const. LXXXIII. Vol. II. pag. 108.

DECRETUM

Quod SS. Apostolorum Principes PETRUS et PAULUS Urbis Romæ Patroni Principales nuncupentur.

Cum omnium communi æque, ac pio Ecclesiæ more institutum sit, ut quos e Sanctorum numero sibi singulæ Patronos elegerint, eos etiam, adjecto illustri Patronorum titulo, suis unaquæque Calendariis inscribant: Minime dubitandum est, quin Romana potissimum Ecclesia, Principum Apostolorum PETRI, et PAULI Martyrio consecrata, ac supra alias in summum honoris, et gloriæ culmen erecta, a Fidei primordiis eosdem Apostolos uti Patronos habuerit apud Deum, seque in illorum tutela positam jure putaverit. Clarum antiquæ huic traditioni perhibent testimonium tum Sanctus Leo Papa serm. 1. de SS. Petr., et Paul. ubi eos Romæ Patronos nominat speciales: *Sicut autem, inquit, et Nos experti sumus, et Nostri probavere Majores, credimus, atque confidimus inter omnes labores istius vitæ, ad obtainendam misericordiam Dei, semper Nos specialium Patronorum Orationibus adjuvandos: tum quoque Sanctus Maximus Episcopus, Taurinensis Homil. 3. de iisdem ubi eos Romæ Patronos appellat peculiares: Horum hodie concursu lætissimo recolit Roma Martyrium: et quorum dum impia persecuta est sanguinem, eorum nunc peculiari devota Patrocinio gloriatur.* Eisdemque

N. IV. celebri Disticho concinit Sanctus Venantius Fortunatus :

*A facie hostili duo propugnacula præsunt :
Quæ Fidei Turres Urbs caput Orbis habet.*

At quia compertum est , in Ordine Divini Officii , debita hac nota , ac insigni titulo Patronorum principalium Almæ Urbis , Sanctos eosdem Apostolos nuncupari non consueuisse , eam fortasse ob causam , quod SS. PETRUS , et PAULUS Catholicæ Ecclesiæ Patroni cæteroquin Generales habeantur , eaque propter in communibus suffragiis ubique per Ecclesiam ipsam invocentur : Sanctissimus Dominus Noster BENEDICTUS PAPA XIV. solerter advertens , per hujusmodi Ecclesiæ universæ generale Patrocinium non effici , quominus iidem sint quamplurium per Orbem Ecclesiarum Patroni simul etiam peculiares , sive ut ajunt , Principales , et hoc nomine in earum Calendariis inscribantur ; ratus est , non decere , ut quæ ipsorum Patrocinio Roma prä cæteris lætatur , eos , ubi maxime oportet , Sacris videlicet in Fastis , Patronos non appellat .

Qua de re Sanctitas Sua , ut imposterum debita honoris et obsequii ratio seruetur in recolenda memoria Principum Apostolorum , quorum præsenti ope , ac tutela Christiana Respublica , undique procellis acta , ac gravioribus in diem ærumnis confecta , tandem erigatur : Mandat , ac præcipit , memoratos Apostolorum Principes SS. PETRUM , et PAULUM posthac Romanò quoque Calendario , sive Ordini Divini Officii pro degentis in Urbe Cleri directione quotannis imprimendo , similiter inscribi , titulo scilicet principalium Urbis Patronorum non omisso .

Præterea eadem Sanctitas Sua , inhærens Decretis aliàs editis a Sacra Rituum Congregatione , et a Prædecessoribus suis Romanis Pontificibus approbatib[us] , declarat , quod Commemorationi , quæ in unaquaque Civitate , et Diœcesi , ex laudabili consuetudine , et Rubricarum dis-

positione, fit Sanctorum suorum Patronorum Principalium inter Suffragia Sanctorum, post Laudes, et Vespertas in Divinis Officiis, quando Commemorationes, sive Suffragia Sanctorum recitantur, tum Romæ, tum alibi, ubicumque Sancti Apostoli PETRUS et PAULUS uti Patroni principales coluntur, satisfactum censeatur per eam Commemorationem ordinariam, seu communem, quæ fit eorumdem in universa Ecclesia, post Commemorationem Beatissimæ Virginis Mariæ. Atque ita Sanctitas Sua mandat, decernit, et declarat. Hac die 16. Octobris 1743.

Fr. J. A. Card. Guadagni
Pro-Præfектus.

Loco ✠ Sigilli.

T. Patriarcha Hierosolymitanus Secret.

NUM. V.

Ad Constitut. LXXXIV. Vol. II. pag. 117.

DE DELATIONE

Et usu Rocchetti.

Sacrae Congregationis Cærimonialis Decreta

SANCTISSIMI DOMINI NOSTRI

BENEDICTI PAPÆ XIV.

Jussu edita.

Cum de mandato Sanctissimi Domini Nostri BENEDICTI PAPÆ XIV. propositi fuerint in Sacra Congregatione Cærimoniali nonnulli abusus, qui de recenti irreperserunt, inter quos est, quod Prælati Rocchetti usum habentes, illo indiscriminatim induiti per Urbem incedant, ac

N. V. insuetis, indebitisque lemniscis, vulgo *Fiochhi*, equos proprii currus exornent: brevioribus insuper nigris vestibus amicti Ecclesias adhuc luctante die, ingrediantur, Sacramentum publice expositum veneraturi, vel recurrentibus Sanctorum solemnitatibus Cultum adhibituri: atque debita erga Sacrum Cardinalium Collegium publica visitationis officia, aliquando non expleverint, tam in prima Praelatitii habitus susceptione, vel in nova Dignitatum, aut munereum assecutione, quam erga eosdem Eminetissimos extra Urbem degentes, dum per Civitates, ubi ipsi resident, Praelati iter agentes, quamvis tempus congruum id permitteret, eos invisere non sategerint.

Eadem proinde Sacra Congregatio ad eos omnino eliminandos, enunciatis die, et mense, ita decrevit.

I. Nulli Praelatorum, cuiusvis ordinis, aut Collegii fuerit, qui Rocchetti prærogativa potitur, imposterum liceat eodem induito per Urbem incedere; cum hoc gestare unice ex Summorum Pontificum munificentia unà cum lemniscis nigris ad equos proprii currus appensis, præcipuorum suorum officiorum ratione ac præstantia, permisum sit Almæ Urbis Gubernatori Vice-Camerario, Generalibus Reverendæ Cameræ Apostolicæ Auditori, ac Thesaurario, nec non utriusque Sacri Palatii Apostolici Præfecto, atque insuper ob distincti habitus accessionem, Mozzettæ scilicet a San. mem. Benedicto XIII. quatuor Patriarchis, Constantinopolitanò videlicet, Alexandrino, Antiocheno, et Hierosolymitano concessæ, dum Mantelletto, ac prædicta Mozzetta ornati processerint.

II. Praelati autem, qui Rocchetti prærogativa fruuntur, tunc tantum sument illud per Scalas Palatii Pontificii, Apostolicam Aulam, vel in antecedenti Cubiculo, illud Congregationum, aut Collegialum Actionum, quæ in eodem Palatio cum Rocchetto fient, ingressuri; nec non quando primum in promotione Sacro Senatui de

de novo adscriptos , et iterum Cardinalatus Insigniis decoratos , eos in suis Domibus visitabunt ; quoties quemcumque ex DD. Cardinalibus primo inviserint , vel Cardinali Rocchetto similiter induito in comitatus obsequiis erunt , sive Domi fuerit , sive extra : Conveniendo insuper cum Oratoribus Principum , qui Aula gaudent Regia , publica solemni pompa procedentibus , et in actu pariter dunitaxat cujuscumque alterius publicæ , vel privatæ actionis , in qua Rocchetti usus , Dignitatis , vel muneris ratione eis competere potest.

N. V.

III. Jussit item , ut Lemnisci , vulgo *Fiocchi* , aut quid similis ornatus , quocumque prætextu , titulo , colore , aut forma , in Ephippiis Equirum Præsulum currus raptantium non apponantur. Et si forte apposita fuerint ornamenta , omnino amoveantur.

IV. Nulli præterea Prælatorum , nisi Prælati habitu induitæ , publicas Ecclesiæ , in quibus Sanctissimum Sacramentum Fidelium venerationi fuerit expositum , vel alia quæcumque solemnia inibi peragantur , diuturno tempore ingredi liceat.

V. Statuit insuper S. Congregatio ut Decreto aliâs per eam emanato die scilicet 16. Aprilis 1701. , et a San. mem. Clemente XI. approbato , nempe : Prælati usum Rocchetti habentes , eodem induiti , Eminentissimos Dominos nuper creatos visitabunt , quos denuo cum Rocchetto , ut supra , visitabunt , post suscepta Cardinalatus Insignia : adderetur , quod ipsi Prælati ejusdem visitationis officium explere teneantur , non solum statim ac Prælatitium sumpserint habitum ; sed etiam cum aliqua distincta nova Dignitate , vel munere fuerint insigniti , et occasione publici alterius Officii sibi ab Apostolica Sede collati , pro quo explendo ab Urbe sint recessuri , et quando , illo adimplete , in Urbem redierint permansuri.

VI. Utque suprema Cardinalatus Dignitas semper , et ubique debito non fraudetur honore ,

Tbm. III.

R

N. V. decrevit itidem eadem Sacra Congregatio , quod Prælati tam privatâ , quam publicâ Causâ itinerantes , dum eos per Civitates , in quibus aliquis Sanctæ Romanæ Ecclesiæ Cardinalis adfuerit , transire acciderit , erga ipsum , præsum visitationis officium , prout tempus , et circumstantiæ ferent , explere non prætermittant.

Et facta per me Secretarium Sanctissimo Domino Nostro BENEDICTO Papæ XIV. de præmissis omnibus relatione , Idem Sanctissimus Dominus Noster prædicta Decreta , non solum approbavit , sed inviolabiliter præcepit servari , ac peculiariter Collegiis omnibus Prælatorum jussit significari , ne sub quovis prætextu , tolerantia , causa vel colore , quæ superius præscripta sunt , secus interpretando , variationi , vel omissioni subjaceant ; sed omnino prout exprimuntur , ab omnibus servanda mandavit , et quatenus opus fuerit , pro eorumdem Decretrum executione ad omnia alia necessaria , et opportuna remedia se deventurum expressit. Hac die 23. Novembris 1742. Sanctissimi Domini Nostri Pontificatus Anno III.

T. Episcopus Ostien., et Veliternen.
Card. Rufus. Sac. Collegii Decanus,
Vice-Cancellarius, Præfectus.

Loco ✠ Sigilli.

Ignatius Reali Secretarius.

NUM. VI.

N. VI.

Ad Constit. XCII. Vol. II. pag. 194.

ACTA CONSISTORIALIA

**Pro Concessione Pallii Patriarchæ Antiocheno
Græco-Melchitarum.**

*In Consistorio Secreto habito die
3. Februarii 1744.*

ARGUMENTUM.

SERAPHINUS Tanàs, qui, juxta Græcorum morem, electus Patriarcha Antiochenus Græco-Melchitarum, Cyrilli nomen assumpserat, et jam a Sancta Sede Apostolica Electionis confirmationem obtinuerat, per Johannem Aminionem Sacerdotem ejusdem Ritus Procuratorem specialiter deputatum Pallii honorem instanter, atque humiliter postulavit. Itaque in Aulam Consistorialem, in qua Praelati, Nobiles plurimi, ac Collegiorum tam de Propaganda Fide, quam Græcorum Alumni jam frequentissimi convenerant, antequam fores Consistorii de more clauderentur, praecedentibus ad arcendum populum duobus ex servientibus armorum, qui et Mazzerii vocantur, ab uno ex DD. Cæmoniarum Magistris D. Thomas Franciscus Scaramutius Advocatus Consistorialis, et præfatus Electi Patriarchæ Cyrilli Procurator introducti fuere, et e regione Pontificice Sedis flexis genibus antedictus D. Scaramutius Sanctitatem suam sic fuit allocutus.

BEATISSIME PATER.

AD Patriarchatum Antiochenum , qui a pluribus sæculis a Sanctæ Sedis unione desciverat, electus juxta Græcorum morem fuit sub anno millesimo septingentesimo vigesimo quarto R. P. Seraphinus Tanàs , qui Cyrilli nomen assumpsit , pietate , bonisque moribus , ac scientiis imbutus apud Collegium Urbanum de Propaganda Fide , cui inter Alumnos diu fuit adscriptus. Romano Pontifici B. Petri Successori obedientiam præstiterus , prompte ablegavit ad San. mem. Benedictum XIII. Joannem Amenionem Sacerdotem ejusdem Ritus Græco-Melchitarum , et Alumnūm autē ejusdem Collegii , cum speciali mandato , ut sua confirmationem Electionis a Sancta Sede , et a Summo Pontifice , a quo omnis Ecclesiastica potestas descendit , humiliter postularet , et pro concessionē Pallii suo Nomine deprecaretur. Acta Electionis talia comperta fuere , ut confirmatione digna visa fuerit Electio. Sed ut certiora de perfecta unione , et obedientia erga Sanctam Sedem a Cyrillo haberentur testimonia , non prius confirmationis actus probato Religioso Viro delegatus , publici juris factus est quam idem Patriarcha Fidei Catholicæ professionem juxta præscriptam formam emitteret , ac mandatis Sanctæ Sedis parere jurejurando adfirmaret. Æquo libentique animo omnia implevit Cyrilus , et licet commissas sibi Gentes ad obsequium , et unionem Sanctæ Sedis alacrius excitans , perseqnutionem a schismaticis passus sit , adhuc vigilis Pastoris curas gerens , et novum sinceræ fidei erga Sanctam Sedem documentum exhibens , dubitationes in sui Gregis regimine exortas , ejus judicio submisit. Earum tamen discussio assumi non potuit ob superventam Apostolicæ Sedis vacationem. Reservatum sane erat , Deo Optimo Maximo sic disponente , hujus operis complementum Tibi , Beatiſſime Pater , qui summo zelo duce , et omni-

gena sapientia comite , ab illa die , qua ad supremam hanc Cathedram evectus fuisti , Catholicæ Fidei ubique servandæ studuisti , et in orbem totum diffundendæ: Idcirco Sanctitas Vestra dubitationes a Patriarcha exhibitas , coram se discussit , ac matura deliberatione composuit , prout in Litteris , quas ad eundem Patriarcham , eique suffraganeos Episcopos Græco-Melchitarum Ecclesiarum scribere dignata est , disertissime explicavit. Plene sic unione cum Sancta Romana Ecclesia constituta , Cyrilli Procurator spondens , quod ille Sanctitatis Vestræ mandatis erit omnimode pariturus , resumpsit intermissam Pallii postulationem ; quæ cum non nisi in hoc loco , ubi auctoritate Sanctitatis Vestræ graviora negotia peraguntur , tractari possit , ideo supplicatio ista nunc reverenter exponitur : petitque Cyrillus Patriarcha Antiochenus , quo par est , obsequio , totaque animi submissione , Pallium , quod e Corpore Divi Petri sumitur , et in quo Pastoralis Officii plenitudo continetur ; spemque fovet , ut voti compes fieri mereatur , quia Antiochenæ Ecclesiæ prærogativæ illi viam sternunt amplissimam , ac tali honore ipse Cyrus se dignum exhibit , dum erga Sauctam Sedem semper fuit obsequentiissimus. Decens propterea videtur , quod Eum Sanctitas Vestra hoc dignetur cumulare beneficio , pro quo idem Joannes Aminion hic præsens Orator legitimo suffultus mandato , suppliant instanter , instantius , et instantissime.

Venerabiles Fratres.

MAGNUS Pontifex Innocentius Primus in Epistola ad Alexandrum Antiochenum , nunquam futurum affirmavit , ut Sedes Antiochena Romanæ cederet , nisi quod illa in transitu meruit , ista susceptum , et apud se consummatum gaudet. Primis quidem temporibus eam Sedem occuparunt Episcopi Sanctitate clarissimi , Evodius , Ignatius Martyr , Meletius , et Flavianus. At

N. VI. vero sæculo quinto vergente, dilacerato per Nestorii, et Eutychetis hæreses Oriente, Antiochenæ Ecclesia turpiter deformata est : quippe quæ divisa fuit inter eos, qui Concilii Chalcedonensis definitionibus sese opposuerunt, qui que adhuc per hos dies Jacobitarum nomine subsistunt; et inter illos, qui e contrario Concilii dogmata ac decreta venerantes, Mariani Imperatoris edictis obsequentes fuerunt, atque hinc Melchitæ, hoc est Regii, nuncupati sunt. Cum vero subinde Antiochenam Ecclesiam Patriarchæ hæretica pravitate infecti invasissent, omnem lapidem Patriarchæ Constantinopolitani moverunt, ut illam sibi subjicerent; maxime vero postquam OEcumenici titulum sibimet arrogarunt: Neque id frustra. Nam occupatâ sæculo septimo Syriâ una cum proximis Provinciis a Saracenis, et inde sæculo decimo ab Imperatore Nicephoro Phoca ex eorum manibus eruptâ, in Græcorum Imperatorum potestatem Antiochia devenit: proinde Antiocheni Patriarchæ & Constantinopolitano selecti, ordinatique sunt; atque ita Melchitæ Græcorum schismati sese immescentes, Melchitæ Græci mox appellati sunt.

Post hæc, ineunte sæculo undecimo, Petrus III. Patriarcha Antiochenus de more Antecesorum suorum, S. Leoni IX. Romano Pontifici se ad Patriarchatus dignitatem fuisse promotum significavit, in ea petens ab illo confirmari, sicuti revera confirmatus est, a schismate hac ratione secedens. Dorotheus I. cum Ecclesia Romana in Concilio OEcumenico Florentino sese conjunxit. Cum autem idem Patriarchatus rursus esset in schismatis tenebras delapsus, nulla resipiscentia lux affolsit, nisi labente sæculo decimo septimo, ad quam iter primo stravit Euthymius Melchita Tyri, et Sidonis Archiepiscopus: deinde Athanasius Patriarcha, quique ei Primus successit Cyrillus, transmissa ad hanc Sanctam Sedem Fidei professione: cui Sancta Sedes penitus

nōn acqueievit, proinde nec Pallii dignitatē N. VI.
illis concedere opportunum judicavit.

Unus id temporis Patriarcha Cyrillus alter est, qui præsenti sæculo ad Patriarchatum eventus, electionis suæ a Sancta Sede confirmationem obtinuit, cum suæ erga hanc Sanctam Sedem obedientiæ signa minime dubia dederit, fortissimumque se gesserit in ea asserenda adversus Sylvestrum schismaticum, qui Sedem Patriarchalem invasit; quamobrem in Monte Libano exulare cogitur. Præest insuper Cyrillus noster genti, quæ hodie Catholicos ingenti numero complectitur, quæque a decem Episcopis, qui ipsum tamquam legitimum Patriarcham venerantur et colunt, provide gubernatur. Atque in Melchitis hisce vere Orthodoxis Venerabiles Antiochenæ Ecclesiæ reliquiæ, jam pri dem conseptæ, reviviscunt. Huic itaque ve nerando viro huic præclaro Orthodoxæ Fidei propugnatori Nōs in hoc ipso Consistorio honorem Pallii de Corpore Beati Petri sumpti, in quo Pastoralis Officii plenitudo continetur, postquam Orthodoxæ Fidei professionem coram eo, cui id delegabimus, emiserit, libenter impertimur; ut factis comprobemus, id quod Leo XI. dixit Petro III. Antiochenæ Patriarchæ respondens: »*Maxima Mater, Romana scilicet ac prima Sedes, tam dilecta sibi Filiae: immo Consocice, nusquam, et nunquam deerit.*»

Peracta Oratione, Pontifex, benedictione signo Crucis eis impertita, dimisit, atque etiam omnibus aliis simul exclusis Aulæ Consistorialis fores de more clausæ fuerunt, et Sanctissimus cum DD. Cardinalibus solus remansit, ut quæ in Consistorio Secreto peragenda erant, absolveret; Sicque Antiochenæ Ecclesiæ Negotio, quoad Consistorium attinet, completo, quoniam laudati Patriarchæ Cyrilli Procurator desiderio flagrabat pro singulari imperito beneficio Sanctitati Suæ ejusdem Patriarchæ nomine gratias saltem privatim reddere, cum in publico id fa-

N. VI.

cere ei non licuerit, ideo post Consistorium, voti compos a Pontifice perhumaniter effectus in intimo suo Cubiculo, familiaribus tantum admissis, in hunc modum verba fecit.

EST sane, BEATISSIME PATER, cur hodie Antiochenus meus electus Patriarcha Cyrilus III. et immortaliter gaudeat, et gloriatur in Domino, et gratias amplissimas Tibi non agat modo, sed referat. Pallium Patriarchale, tamdiu ab illo desideratum, ac per tria et ultra lustra sine intermissione quæsitus, en tandem a Te, et per Te hodierno die summa cum celebritate consequitur; Causæ quamplurimæ, quæ ad Spirituale totius Patriarchatus sui regimen spectabant, et quæ nunquam tot annorum cursu ex omni parte expediri potuere, a Te felicissime expeditæ: omnia Rituum dissidia, quæ universam Græcorum Gentem exagitabant, et quæ nunquam hactenus componi valuerunt, a Te sapientissime composita, Patriarcha tandem, exul, afflictus, Patria, Domo, bonis cunctis expoliatus, undequaque vitæ periculis circumseptus, et ab omnibus destitutus, ita adjutus est a Te, ita defensus, et beneficiis, atque honoribus cumulatus, ut in Te uno invenerit, et Julium I., qui Sanctissimum Athanasium in Patriarchalem Sedem, e qua Arianorum fraudibus, ac perfidia dejectus fuerat, resti-

Breviar. tuit; et Paschalem II., qui *nullo modo Antiochenæ Roman.* Sedis dignitatem imminui passus est; et Leonem die 2. Maji IX., qui conatibus omnibus tutatus est honorem, Baron. ad quem *Antiochenæ Ecclesiæ reliquerunt omnia ann. 1113.* Sanctorum Patrum Concilia. Quantum autem

Tom. 3. ponderis, accedit his omnibus, si pensetur, Epist. facta hæc esse a Te eo tempore, in quo publicæ, Rom. Pon- gravissimæque totius Orbis Christiani calamitates, et curæ sollicitum Te semper distentumque habent, ac momentis singulis agitatum?

Rom. Pon- tif. Epist. 5. Tanta hæc profecto sunt, ut Cyrilus ab his potissimum excitatus, gloriatur ad instar Apostoli in infirmitatibus, in contumeliis, in neces-

sitatibus, in persecutionibus, in angustiis, pro Christo, et Sede Apostolica toleratis, paratusque sit ad majora in dies ex hac ipsa de causa toleranda. Quid autem dicam de Decretis, a Sanctitate Tua nuper publicatis? Sicut sexcenti Chalcedonensis Concilii Patres, auditis Leonis literis, exclamarunt: *Petrus per os Leonis loquutus est*: ita Cyrillus cum suis Episcopis, acceptis literis Tuis, exclamabit: *Petrus per os Benedicti loquutus est*. Filius scilicet ille est obsequentissimus Sanctæ Sedis a tenerrimis etiam unguiculis: In hac enim Urbe educatus, in hac sacris literis imbutus fuit, et in hac se totum Deo, et Sedi Apostolicæ consecravit, in Pontificio nimirum Collegio de Propaganda Fide, ubi per integrum decennium ad pietatis, et literarum studia totus incubuit. Hi sunt, Pater Sanctissime, genuini Cyrilli sensus; haec totius Melchitarum Gentis, a Te in pristinum splendorem suum restitutæ, gratæ æternumque memores significationes, quas in hoc amplissimo Orbis terrarum, augustissimoque Consessu, omnium nomine Tibi contestor. Et quoniam pauperies nostra, debitæ Apostolicæ Tuæ, qua nos complecteris, charitati, grates referre non potest; vices saltem referet Fides, Obedientia, Veneratio, Amor, Tuorumque in nos beneficiorum immortalis memoria. Augebitur scilicet in nobis omnibus, Religionis Catholicæ propagandæ studium, et indefessus erit in omnibus labor, ac vigilantia in extirpandis erroribus, in Ecclesiastica disciplina restituenda, et in Sedis Apostolicæ juribus defendendis. Prædicabitur a nobis nomen Tuum in sæcula, requiretur a generatione in gerationem; Sapientiam Tuam enarrabunt Gentes, et laudes Tuas enunciabit Orientalis Ecclesia.

N. VII.

NUM. VII.

*Ad Constit. CI. et CII. Vol. II. pag. 299. et 302.***ACTA CONSISTORIALIA**

Pro approbatione Synodi super obedientia præstata Patriarchæ Antiocheno Maronitarum, cum concessione Pallii dicto Patriarchæ.

*In Consistorio Semipublico habito die
13. Julii 1744.*

ARGUMENTUM.

POSTQUAM R. P. D. Simon Petrus Evodius Patriarcha Antiochenus, et Archiepiscopi, atque Episcopi nationis Maronitarum, omnia quæcumque ipsis Sanctissimus Dominus Noster BENEDICTUS Papa XIV. per suas Apostolicas Literas in forma Brevis die 1. Septembrie 1741., 14. Februarii 1742., 13. et 16. Martii 1743. injunxerat et præceperat, exacte accurateque in Conventu Harissæ in Monte Libano mense Octobri anni 1743. exequuti sunt; Synodicas Literas rerum gestarum seriem complectentes ad Sanctitatem Suam, et ad Sacram Congregationem de Propaganda Fide scripserunt, quas Romam hoc anno 1744. die 31. Maii P. Desiderius de Domo Basciana, P. Jacobi Lucensis Ablegati Apostolici Secretarius, pertulit. His in Literis significant, tetterimum schisma, quod ex duplice in Patriarcham Maronitarum Electione conflatum fuerat, utroque Electo mandatis Pontificis obtemperante, penitus evanuisse; ac Simonem Evidium auctoritate Apostolica electum Patriarcham, ab universis Maronitis exceptum fuisse: Synodi

præterea, Montis Libani a Sanctitate Sua probatæ, ac confirmatæ statuta, legesque sece adamus servatuos, Patriarcham ipsum, Archiepiscopos, et Episcopos coram antedicto Ablegato Apostolico spoondisse.

Tam laeto accepto nuncio, Sanctissimus Dominus Noster statuit in proximo Consistorio factam memorabilis seriem Fratribus suis Sanctæ Romanæ Ecclesiae Cardinalibus palam facere; eaque insuper peragere, quæ Electus Simon Petrus Patriarcha, et Praesules Maronitæ postulabant. Indictum itaque fuit de more Secretum Consistorium die 13. Julii 1744. et peculiariter nomine Sanctitatis Suæ per R. P. Ignatium Reali primum Cœremoniârum Magistrum Collegiis tam Episcoporum Pontificio Solio Assistentiū, quam Protonotariorum de numero Participantium, nec non Reverendæ Cameræ Apostolicæ Procuratore Fiscali hac de re admonitis, eadem die, postquam in Secreto Consistorio Ecclesiarum propositiones, ac alia occurrentia negotia fuerant absoluta, Aulæ Consistorialis foribus undequaque apertis in illam, præter predictos Prælatorum ordines, quamplurimis etiam Nobilibus, et Collegiorum Pontificiorum Alumnis, aliisque Orientalibus, et præcipue Maronitis, introeundi patuit aditus.

His dispositis, admonitisque Eminentissimis Marino, et Mosca antiquioribus ex præsentibus Sanctæ Romanæ Ecclesiae Cardinalibus Diaconis, ut ad latus Sanctitatis Suæ accederent, eidem Assistentes, præcedentibus ad arcendum populum duobus ex servientibus armorum, qui et Mazzerii vocantur, ab uno ex DD. Cœremoniârum Magistris, per Aulæ portam e regione Pontificie Sedis in Consistorium introducti fuere D. Joseph Andreas Scaramutius Sacré Consistorialis Aulæ Advocatus, R. P. Josephus Simonius Assemanus Procurator Electi Patriarchæ, et P. Desiderius de Domo Basciana ab antedicto Ablegato Apostolico cum literis ejusdem Patriarchæ, et Praesulum Mâronitarum in Urbem allegatus. Cum au-

N. VII. *item ante Consistoriale scannum anterius in Te-tragoni exitu in genua provoluti essent, Dominus Scaramutius scilicet in medio, R. P. Assemanus a dextris, et P. Desiderius a sinistris, idem Dom-inus Scaramutius Sanctitatem Suam sic fuit alloquutus.*

Allocutio D. Advocati Sacræ Aulæ Consistorialis.

BEATISSIME PATER.

HABET SANCTITAS VESTRA ad sacros pro-volutum pedes Procuratorem Simonis Petri Electi Patriarchæ Antiocheni Maronitarum. Nunciat idem Procurator. Reverendus nempe Pater Joseph Assemani, quid ante, quid post Electionem tum ab Electo Patriarcha, tum ab Archiepiscopis, et Episcopis dictæ Nationis op-portune gestum est, Deo Optimo Maximo an-nuente piissimæ SANCTITATIS VESTRÆ vol-luntati, quâ sicuti universis Catholicis gentibus prospicere indesinenter curat, ita sapientissima dedit mandata, quibus Maronitas ad Religionis, ac disruptæ inter ipsos pacis tranquillitatem restitueret; Et profert transmissa authentica documenta, SANCTITATI VESTRÆ exhibenda, quibus hæc omnia humillime significet, atque testetur.

Tum vero Sanctissimus de Maronitarum pa-tria, origine, Patriarchatu, fide, et eximio in Sanctam Sedem obsequio præfatus, quid ante et post electionem Patriarchæ in Monte Libano a Maronitis Præsulibus, et hic in Urbe a Sancti-tate Sua gestum fuerit, ornatissima et doctissima hac Allocutione exposuit.

Allocutio Sanctissimi Domini Nostri.

Venerabiles Fratres.

ANTEQUAM Vos certiores faciamus de iis, quæ contigerunt in electione Venerabilis Fratris Si-

monis Petri Patriarchæ Antiocheni, nonnulla N. VII.
Vobis in antecessum referre necesse est.

Non dubitamus eruditio*n* vestræ compertum esse Maronitas Christianos Syros ad Patriarchatum Antiochenum pertinere : quippe qui Syriam, et Phœniciam maritimam ac mediterraneam, tum etiam Palæstinam, Cyprum, Ægyptum, aliasque Orientis partes incolunt ; quorum tamen maxima pars in Monte Libano com-moratur.

Eruditio*n* pariter vestræ notum esse censemus, quod sæculi septimi prope finem cum hæ-resis Monothelitarum in Patriarchatum Antiochenum grassaretur, Maronitæ, quo se ab ea contagione integros servarent, statuerunt sibi Patriarcham eligere, qui a Romano Pontifice confirmaretur, ab eoque Pallii dignitatem acciperet. Cum autem, pluribus deinde sæculis elapsis, Saraceni Antiochiam, depulsis inde Latinis, occupassent ; cumque Latini ipsi Catholici in Montem Libanum, ubi a Patriarcha Maronitarum perbenigne recepti sunt, secessissent ; Alexander IV. Romanus Pontifex Patriarcham ipsum Maronitarum Antiocheni Patriarchæ titulo decoravit : quem quidem titulum ad hanc usque diem Patriarchæ Maronitæ retinent, etiamsi in Monte Libano Sedem perpetuam ha-buerint.

Profecto Maronitæ fuerunt semper, quales et hodie sunt, integre Catholici, cum hac Sancta Sede conjuncti, et erga suum Patriarcham, tum etiam erga Romanum Pontificem obsequii ac reverentiæ pleni. Cum autem homines sint, mirandum non est, aliquando humani quicquam inter eos accidisse, et accidere, in eo præser-tim, quod eorum Patriarcham spectat.

Recordari potest unusquisque Vestrum, quid acciderit in Pontificatu felicis recordationis Cle-mensis XI. qui, Patriarcha Jacobo deposito, cum injuriam præclaro illi Præsuli, tum etiam Apostolicæ Sedis juribus, quæ electionem ejus confirmaverat, illatam nosset, Patrem Lauren-

N. VII. tium a Sancto Laurentio ex Minoribus Observantiae, tum Sancti Sepulcri Custodem, deinde Sanctae Romanæ Ecclesiae Cardinalem, eo misit, ut, auditis iis, quæ Patriarchæ opponebantur, ad hanc Sanctam Sedem illa referret. Quo facto, cum in Congregatione de Propaganda Fide fuisse res mature discussa, Congregatio ipsa, optimi Præsulis innocentia cognita, in Patriarchalem Sedem, unde fuerat injuste dejectus, eum esse restituendum censuit. Cumque sententiam hanc Summus Pontifex ratam habuisset, ad optatum finem deducta res fuit. Quocirca Maronitæ hoc novum suæ erga Romanam Sedem obedientiæ dederunt argumentum.

Pontificatus quidem nostri tempore nullus fuit, Deo favente, apud eos Patriarcha depositus. Sed aliud contigit, quod molestia non exigua animum nostrum affecit. Decessit anno millesimo septingentesimo quadragesimo secundo Josephus Petrus Gazenus Patriarcha : et cum Archiepiscopi, et Episcopi Maronitæ ad Successorem eligendum de more convenissent, in factiones duas divisi sunt; quarum altera elegit, seu postulavit Patriarcham Eliam Archiepiscopum Arcensem, altera Tobiam Archiepiscopum Cypri. Facile erit unicuique vestrum animo concipere, qualis esset Maronitarum Catholicorum Montis Libani ex duplice illa electione conflictus animorum, ac perturbatio. Alii quidem uni, alii alteri electo adhærebant: et ecce dissensio, et schisma eo magis periculosum, quod magis regio illa ab Apostolica Sede remota est, et in medio Principum infidelium, immo, dici potest, in manibus Turcarum posita. Quare Nos ex his omnibus summam Catholicæ Religionis perniciem in ea regione metuebamus, in qua perpetuo, peculiari Dei gratia, incorrupta viguit.

Uterque electus, seu postulatns Romanæ Sedis auctoritatem imploravit: uterque nuntium ad Nos alegavit, precibusque institit, ut competitoris electione, seu postulatione rejecta penitus ac deleta, electionem, seu postulationem

sui firmam ratamque haberemus, cum utraque pars opportuna ad id documenta, et bene longas facti et juris Scripturas a Patronis et Advocatis utriusque partis Romæ compositas Nobis exhibueret.

Cum igitur de electione, aut postulatione in Oriente facta res ageretur, visum fuit Nobis expedire, ut Cardinales aliquot ex Congregatione Generali de Propaganda Fide seligerentur, qui coram Nobis congregati, utriusque competitoris jura rationesque accurate perpenderent. Examinitis itaque, quanta potuit diligentia, pro utraque parte juribus, et rationibus, una eademque fuit Cardinalium sententia, neutrā electionem, seu postulationem posse a Nobis ex præscripto Sacrorum Canonum admitti, seu confirmari. Ex quo autem neutra subsisteret, propositum fuit, an, et quænam ex illis a Nobis sanari, seu Apostolica auctoritate roborari deberet. Sed communi pariter consensu decretum est, nullam esse sanandam. Consultum fuit denique, quid consilii in ejusmodi rerum statu capere expediret. Summa fuit, illud arbitrio, et prudentiæ nostræ relinquī.

Obversabantur animo nostro variæ, et graves cogitationes propter ejusmodi rei difficultates, quæ passim occurrebant. Communicata itaque re cum Venerabili Fratre nostro Vincentio Cardinali Petra Episcopo Prænestino, et Congregationis de Propaganda Fide Præfecto, cuius doctrinæ, et spectatæ in rebus Canonicis intelligentiæ atque usus, præter tot præclara Opera edita, nos certe Testes sumus, cum sæpe, dum in minoribus essemus, frequenti cum eo congressu convenerimus; statuimus aliquorum Pontificum Prædecessorum nostrorum vestigiis insistere: qui licet sedulo caverent, ne jus alienum laderetur, neque electionum canonicarum jure privarentur ii, qui illud obtinebant, cum nihilominus animadverterent, electum, nulla licet sua culpa, Ecclesiæ tamen bono minime profuturum; aut pluribus electis, si alter alterius

N. VII. præferretur, turbas nequaquam sedari, sed magis augeri; neque inde pacem populorum regmini adeo necessariam sperari ullo modo posse; alium quidem extra electos, seu postulatos assumpserunt, sive assumptum probaverunt.

Quocirca illustre satis exemplum Nobis in Annalium Ecclesiasticorum monumentis occurrit. Defuncto S. Eustachio Patriarcha Antiocheno, cum Ariani quemdam ex suis, Euzojum nomine, Catholici vero Meletium Patriarcham elegissent. Lucifer Calaritanus, et Eusebius Verrellensis Episcopus, qui id temporis in Oriente Sedis Apostolicæ legatione fungebantur, electio nem utriusque nullam irritamque declararunt, et Patriarcham statuerunt Paulinum: id quod Summis Pontificibus Liberio, et Damaso confirmatum fuit, tum etiam Sancto Athanasio cum Ecclesia Alexandrina, et Divo Hieronymo, qui ab eodem Paulino ordinatus fuerat Presbyter, maxime probatum.

Hoc præclarum exemplum et nos secuti, ad elidenda discordiarum semina, pacemque inter Maronitas conciliandam, Simonem Petrum Evodium Damasci Archiepiscopum in Patriarcham Antiochenum Maronitarum elegimus, et constituimus. Fuit Evodius Romæ a puero in Collegio Maronitarum educatus, ibique liberalibus disciplinis institutus, clarum de se nomen reliquit. Est ille inter Episcopos Mâronitas Decanus. Aberat longe a turbarum præsentium tumultu, quibus se minime miscuerat; seseque ab omni ambitu alienum ostenderat, cum omnem operam posuisse, ne Patriarcha eligeretur. Hunc itaque Patriarchatu præ cæteris dignum censuimus, atque illi Patriarchæ dignitatem contulimus, spe freti, hac ratione Nos Ecclesiæ illius bono maxime profuturos, et schisma omne penitus extinctum iri. Complures igitur Apostolicas Literas expediri mandavimus, easque Fratri Aloysio e Casali majori ex Ordine Minorum de Observantia, in Collegio Sancti Bartholomæi ad Insulam linguæ Arabicæ Lectori traditas,

per ipsum deferri curavimus ad Patrem Jacobum N. VII.
 Licensem ejusdem Ordinis in Terra Sancta Vi-
 sitatorem , et Vicarium Apostolicum , quem qui-
 dem Nos ad Maronitas Apostolicæ Sedis Able-
 gatum constituimus. In iis autem Literis illud
 expresse declaravimus , hanc Patriarchæ electio-
 nem non a Nobis esse factam ad jus tollendum
 Episcopis Maronitis in futuris successive electio-
 nibus suorum Patriarcharum , sed ad dissen-
 siones amputandas , eorumque Ecclesiæ pacem ,
 ac tranquillitatem restituendam.

Ecce , quod Vobis exponendum erat , ante-
 quam Patriarchæ electi , tum Episcoporum , et
 Archiepiscoporum Maronitarum literæ , tum
 etiam documenta perlegerentur , ex quibus quid-
 quid in ejusmodi re factum sit , facile intelli-
 getis.

*Expleta Sanctissimi Allocutione , R. P. As-
 semanus Procurator , et P. Desiderius Literas
 Patriarchæ , et Praesulam Maronitarum in theca
 auro ornata repositas præ manibus gestans , co-
 mitante Cæmoniarum Magistro , ad deosculan-
 dum Sanctitatis Suce pedes , consuetis emissis
 genuflexionibus , accessere. Et Assemanus qui-
 dem eductas e theca literas , ori prius in obsequiis
 signum adnotas , Sanctissimo Domino Nostro
 humillime obtulit : Sanctissimus autem illas R.
 P. Vincentio Lucchesinio Brevium Apostolico-
 rum ad Principes Secretario tradidit , ut prius
 Arabicæ a D. Andrea Scander , linguae Arabicæ
 in Urbis Archigymnasio , et in Collegio Urbano
 de Propaganda Fide Professore , atque Inter-
 prete , recitarentur ; deinde Latine ab eodem R.
 P. Lucchesinio. Inde vero præfati R. P. Asse-
 manus , et P. Desiderius redeuntes , in loco suo
 juxta D. Advocatum Consistoriale genuflexi
 constiterunt ; donec Literæ , quo hic impressæ
 sunt ordine , legerentur.*

N. VII.

**ARCHIEPISCOPORUM , ET EPISCOPORUM
Maronitarum Documentum.**

IN NOMINE DOMINI AMEN.

DIE septima mensis Octobris Anno 1743. hora quarta post meridiem , convenerunt Illustrissimi ac Reverendissimi Domini Archiepiscopi , et Episcopi Nationis Maronitarum in Ecclesia Sanctæ Mariæ et Sanctorum Apostolorum Petri et Pauli Fratrum Minorum in Arissa , jussu Reverendissimi Patris Jacobi de Luca Ablegati Apostolici . Postquam autem idem Ablegatus antedictos Antistites adhortatus fuisse , eorumque animum ad hoc præparasset , ut debitam Decretis Sanctæ Sedis obedientiam , submissionemque exhiberent , invocato Sancto Spiritu jussit , primum quidem recitari , atque promulgari Allegationis suæ Breve Pontificium : deinde alterum Breve , quo Illustrissimorum ac Reverendissimorum Episcoporum Eliæ , ac Tobiæ ad Antiochenum Nationis Maronitarum Patriarchatum Electiones irritæ , ac nullæ declarabantur . Tertium denique Breve , quo Simon Archiepiscopus Damasci a Summo Pontifice feliciter Regnante ad eundem Patriarchatum evehebatur . Cumque hæc Brevia omnes auditione accepissent , ut propensiiori quodam studio se obedientes , ac morigeros mandatis Pontificiis ostenderent , illico ad Aram maximam , cuius in medio Illustrissimus ac Reverendissimus electus ac declaratus Patriarcha sedebat , sese contulere , ei- que tamquam suo Patriarchæ se subditos subjectosque professi sunt .

His quiete tranquilleque gestis , agitari cœptum est de modo ac tempore peragendæ publicæ Ecclesiastice Cærimonie , quæ ab ipsis in Patriarcharum inauguratione servari consuevit . Ea vero ad undecimum ejusdem mensis diem , divino favente Numine , indicta fuit . Sacram autem illam functionem , qua majori optandum

esset pace ac tranquillitate , circa , horam N. VI^h.
di^ei septimam , in eadem Ecclesia inchoavit ,
perfecitque Illustrissimus ac Reverendissimus
Dominus Elias , una cum reliquis Illustrissimis
ac Reverendissimis Archiepiscopis , et Episcopis ;
qui ut horum omnium indubium darent testi-
monium , praesentibus literis scripto chirogra-
phum , propriumque sigillum apposuerunt .

Datum in Arissa die 12. Octobris anno 1743.

Archiepiscopi , et Episcopi .

Elias Arcæ.
Philippus Lystræ.
Stephanus Botri.
Gabriel Ptolemaidis.
Ignatius Tyri.
Joannes Beryti.
Michael Paneadis.
Tobias Neapolis.

Epistola electi Patriarchæ ad Sanctissimum.

*Sanctissimo ac Beatissimo Patri , ac Domino
Nostro*

BENEDICTO XIV.

PONTIFICI MAXIMO

**Christi Domini Vicario , et Petri Apostoli
Successori.**

SANCTISSIME PATER.

Ego Simon Petrus Evodius , olim Damasci
Archiepiscopus , nunc vero miseratione Dei , et
Sanctitatis Tuæ beneficio Patriarcha Antiochensis
, flexis genibus ad purissimos tuos Pedes
submisso ac reverenter provelutus , Beatitudini
Tuæ expono , Apostolicas me literas accepisse ,

N. VII. quibus mihi demandasti, ut Patriarchalem Nationis Maronitarum Dignitatem susciperem. Tua igitur ipsius gratia, et in obsequium Apostolici mandati tui, id munus suscepi, tametsi nihil esse in me cognoscerem. quare hoc mihi beneficium conferatur, aut quo pacto humeris meis onus istud portare queam. Venerabiles autem Fratres mei Archiepiscopi, et Episcopi non modo non sunt mihi reluctati, sed summa potius cum reverentia et obsequio, subjectionem, et obedientiam coram Reverendissimo Patre Jacobo de Luca, Sanctitatis Tuæ Ablegato, exhibuere. Oro itaque, quæsoque, pro tua illa Tibi insita erga omnes benignitate singulari, ut cœleste mihi auxilium precibus tuis a Deo implores, cujus in terris vices geris: sum etenim undequaque calamitatibus, ac molestiis circumseptus.

Porro nostrarum apud Sanctam Apostolicam Romanam Sedem causarum Procuratorem deputavi, ac præfeci R. P. D. Josephum Assematum, Virum in Ecclesia Dei celebritate nominis clarum: qui Pallium confirmationis a Sanctitate Tua supplex nomine meo petat, impetrat, atque recipiat: Quam mihi gratiam in Apostolicis literis, pro tua Te humanitate non denegatum significasti. Eidem vero Procuratori ante omnia mandavi, ut debitam Sanctitati Tuæ, et Apostolicæ Sedi, quæ Orthodoxæ Fidei petra est, et fundamentum, sine quo salus æterna obtineri nequit, obedientiam omnino præstet; et quoniam mihi procul agenti, quantum vellèm, et optarem, fas non est, ipse coram maximis Beatitudini Tuæ gratias verbis accuratissimis agat, de collato mihi Patriarchalis Dignitatis beneficio, deque acceptis muneribus omnibus, quæ ad bonæ memoriae Decessorem meum a Te transmissa fuerant: quæque per Ablegatum tuum sunt mihi tradita. His sane donis incredibilem tuum erga me amorem, ac singularem humanitatem, ut libenter agnosco, ita studio colam sempiterno.

Idem Ablegatus tuus recitavit mihi , et Venerabilibus Fratribus meis Archiepiscopis , et Episcopis alias Apostolicas literas , quibus nostram Synodum in Monte Libano nuper celebratam Sanctitas Tua confirmare dignata est. Reliqua præterea Decreta ad eam rem spectantia , quæ post confirmatam Synodum edita fuere. Hæc porro omnia , qua decet animi submissione , et excepimus , et probavimus : Nosque eadem ad exitum perducturos spopondimus : quod Apostolicis tuis Deo acceptis , gratisque precibus freti speramus.

Antequam autem Patriarchalem Dignitatem inirem , orthodoxæ Fidei Professionem , ac juramentum fidelitatis de more præscriptum emisi coram Venerabili Fratre meo Elia Masebi , Archiepiscopo Arcensi , et coram Apostolico Ablegato tuo , quem commissi sibi munericis partes omnes prudenter , diligenter , accurateque implevisse testamur.

Obsecro itaque , ut me in tuorum servorum numerum amodo adscribas : sunt enim et alia quædam negotia , quæ ad Me , et ad nostram Antiochenam Sedem pertinent , quæque laudatus noster Præcursor Sanctitati Tuæ est expositus. Id quæso gratiæ mihi novellæ plantæ tuæ concede , ut quas ille nomine meo porrigit , ne patiaris pro tua eximia , ac universum terrarum orbem complectente benignitate , irritas esse , et inanes preces.

Ipsius vero Procuratoris mei rationem habere velis. Sunt enim magna illius in Apostolicam Sedem merita , nec minora erga Antiochenam Ecclesiam nostram beneficia. Nos autem non fugit , extitisse quosdam , qui apud Sanctitatem Tuam ipsi labem infamiae aspergere sunt conati. Te igitur etiam , atque etiam rogo , ut pro tua , quæ in universo mundo celebratur clementia , illius rationem habeas , neve fidem tribuas eorum dictis , qui eidem adversantur. Præclara etenim , quæ gessit opera , animique ipsius candor , ac fervens Religionis studium ,

N. VII. eumdem declarant contra jus , et æquum ab adversariis insimulatum fuisse.

Hæc omnia , Sanctissime Pater , precibus a Te , quam possum , studiosissime contendo , tuisque iterum sanctis pedibus demississima oscula defigens , Deum oro , et obtestor , ut ad multos Te annos sanum , et incolunem servet.

Datum in Conventu Arissæ in Chesroano die 12. Octobris Anno 1743.

*Sanctitatis Tuæ humillimus et obsequentissimus Servus , et Creatura ,
Simon Petrus Evodius Patriarcha Antiochenus.*

Epistola Archiepiscoporum , et Episcoporum ad Sanctissimum.

Sanctissimo ac Beatissimo Patri , ac Domino Nostro

BENEDICTO XIV.

PONTIFICI MAXIMO

Christi Domini Vicario , et Petri Apostoli Successori.

SANCTISSIME PATER.

Nos Archiepiscopi , et Episcopi Antiochenæ Sedis , Sanctitatis Vestræ Servi , ad puros Vestros Pedes submisso , ac reverenter provoluti significamus . Reverendissimum Patrem Jacobum de Luca Ablegatum Vestrum , statim atque huc pervenit , Apostolicas ad Nos literas Vestras pertulisse , quibus lectis et auditis , continuo Nos omnes Reverendissimo Domino Simoni Patriar-

chæ a Sanctitate Vestra constituto obedientiam exhibuimus, tanta cum animorum consensione ut nemo nostrum contra vel hiscere, vel unum verbum proferre ausus sit. Idque in obsequium Sanctitatis Vestræ, et Sedis Apostolicæ: est enim Nobis exploratum, et compertum, Apostolicam Sedem esse Petram Orthodoxæ Fidei, quam a Majoribus nostris accepimus: Nosque universi parati sumus sanguinem nostrum in illius gratiam profundere. Gratias igitur Sanctitati Vestræ agimus, quam possumus maximas de Apostolica, quam nostri gessistis cura, in hoc præsentim calamitoso rerum statu, in quo eramus constituti.

Idem Reyerendissimus Ablegatus Vester, qui munere suo apud Nos prudenter, sapienter, ac studiosissime defunctus est, alias Nobis tradidit Apostolicas literas Vestras, quibus Synodum nostram Libaniticam confirmatis: quas quidem literas, qua filios obsequentissimos decet, reverentia suscepimus: obsecrantes Deum Optimum Maximum, ut quæ in ea Synodo sunt constituta, opere impleamus, quod sanctis precibus Vestris, et Apostolica Benedictione freti, Nos facturos speramus.

Quod reliquum est, Te etiam atque etiam, Beatissime Pater, rogamus, ut antedicto Patriarchæ nostro unà cum reliquis consuetis spiritualibus muneribus Pallium confirmationis mittatis; atque iterum prono corpore ad terram procumbentes, Sanctos Pedes Vestros reverenter deosculamur, Deumque rogamus, ut Sanctitatem Vestram diu servet incolumem. Amen.

Datum in Conventu Arissæ in Chesroano die undecima Octobris Anno Christi 1743.

Sanctitatis Vestræ humillimi, et obsequentissimi Servi Archiepiscopi, et Episcopi.

Elias Arcæ.

Philippus Lystræ.

Stephanus Botri.

Gabriel Ptolemaidis.

N. VII.

Ignatius Tyri.
Joannes Beryti.
Michael Paneadis.
Tobias Neapolis.

Absoluta antedictarum Epistolarum Arabica lectione , et Latina earumdem interpretatione , D. Advocatus Consistorialis hanc Allocutionem adiecit.

Allocutio D. Advocati Consistorialis.

AUDIVIT ex his SANCTITAS VESTRA , quanta Electus Patriarcha se gesserit humilitate simul , atque solertia : quanta Archiepiscopi , et Episcopi obedientia , ut quæ sibi per Literas in forma Brevis injuncta fuerunt , sedulo exequutioni mandarent . Dum ergo obsequentissimos sese Filios præstiterunt , paternam SANCTITATIS VESTRÆ exorant clementiam , ut Apostolicam , quatenus opus est , confirmationem iis omnibus , quæ in ipsorum Synodo tam ante , quam post receptam præfati Patriarchæ Electionem acta sunt , elargiri dignetur .

Post hæc Sanctissimus , intermissam Allocutionem prosequens , Electum Patriarcham , et Præsules , totamque Maronitarum nationem , necnon ipsum Ablegatum Apostolicum , hoc laudum præconio exornare , simulque quæcumque ab ipsis in executionem Brevium Apostolicarum gesta fuerunt , benigne approbare , et quatenus opus sit , Apostolica auctoritate confirmare dignatus est .

ALLOCUTIO SANCTISSIMI.

INTELLEXISTIS jam , Venerabiles Fratres , omnipotentis Dei ope , Antiocheni Patriarchæ electioni finem summa cum pace impositum , et ea ratione , quam Nos , Deo ipso , ut putamus , inspirante ,

inspirante, proposuimus. Simon Petrus Evodius N. VII.
 Damasci Archiepiscopus ad Patriarchatum eve-
 ctus est. Apostolica nostra Brevia singulari ve-
 neratione recepta sunt, et executioni mandata.
 Pater Jacobus Lucensis, Ablegatus Apostolicus,
 multa cum laude se gessit. Duo illi Præsules,
 Elias, et Tobias, qui, ut paulo ante audistis,
 in Patriarcham electi fuerant, vix audita Pa-
 triarchæ electione a Nobis facta, statim ac-
 quieverunt; et ipsimet Patriarchæ sese subji-
 cientes, palam profecto fecerunt, quanta sit
 eorum erga hanc Sanctam Sedem obedientia.
 Commendatione pariter summa digni sunt Ar-
 chiepiscopi, et Præsules Maronitæ, tum etiam
 tota Maronitarum gens. Proinde Nos amplissima
 illa elogia quibus Romani Pontifices Prædeces-
 sores nostri eam coherestarunt, libenter sub-
 scribimus, cum Pius IV. in quibusdam suis Apo-
 stolicis Literis affirmaverit, tot millia hominum,
 quibus componitur, nunquam adorasse Baal;
 qui tametsi hæreticis, et schismaticis circum-
 sessi, semper tamen in Christiana Fide, et Ca-
 tholica Religione constantes perstiterunt: cum
 Clemens VIII. hoc ipsum confirmaverit, ad-
 dendo, Maronitas Romanæ Ecclesiæ, Parenti
 omnium fidelium, et Magistræ, semper obe-
 dientiam præstisset: cum Paulus V. in suis Li-
 teris Maronitas rosarum similes esse dixerit,
 quod, singulari Dei gratia, inter spinas infi-
 delitatis in Oriente florerent: cum Urbanus VIII.
 in suis pariter Apostolicis Literis asseruerit,
 non concidisse Carmeli decus, neque extinctam
 esse Libani gloriam; quandoquidem Patriarcha,
 Præsules, et Sacerdotes Maronitæ in Apostolica
 Sede, ac Romano Pontifice Divi Petri auctori-
 tatem venerantur; cum denique Clemens XI.
 in suis Apostolicis Brevibus in lucem editis si-
 milia, et alia plurima in Maronitarum commen-
 dationem congesserit.

Utuntur Maronitæ Ritu huic Sanctæ Sedi pro-
 bato, quique ad Ritum Romanum quamproxime
 accedit: cum et ipsi in azymo, non in fermento.

N. VII. tato confiant : Sacras Vestes ad Ecclesiæ Ramanæ formam adhibeant : Missas privatas, pluresque in diem super eodem Altari celebrent : neque in Missa aquam calidam, ut Græci, apponant; cum denique soli Episcopi Confirmationis Sacramentum conferant : et novum Calendarium juxta correctionem Gregorianam apud eos in usu sit. Quare nonnulla legentes ipsorum monumenta ad Nos hac occasione transmissa, mirati sumus, quod quæ circa novum suum Patriarcham, licet antea ordinatum Episcopum, præstant, ea Consecrationis nomine vocarent : At vero si conferantur, quæ ipsi faciunt cum Patriarcha, qui Episcopus non sit, cum iis, quæ facere solent cum Patriarcha ad Episcopatum jam promoto, facile erit intelligere, hanc quidem non esse Ordinationem, neque veram Consecrationem, sed solemnem potius benedictionem, ac publicæ obedientiæ protestationem, aut etiam Divini super ipsum Patriarcham, ejusque regnum auxilii implorationem. Et sane apud nostrates quoque Auctores, immo in quibusdam Pontificum Romanorum Literis Ordinatio, et Consecratio pro benedictione, electione, ac solemni auguratione usurpantur. Neque vero apud illos id novum ac recens inventum; sed ritus, et cæremonia ex vetusto Rituali Syriaco deprompta : quemadmodum Petrus Maronitarum Patriarcha ad Leonem X. retulit, et in ultima Libanensi Synodo ab hac Sancta Sede confirmata, tantoque, ut quidistis, plausu recepta, explicatur.

Ut vero eo revertamur, unde discessimus, primum Deo immortali, bonorum omnium datori, gratias, quantum possumus, ex corde agimus. Deinde quæcumque gesta sunt in executionem Brevium nostrorum ab Episcopis, et Archiepiscopis Maronitis pro Simone Evgadio Damasci Archiepiscopo, et a Nobis Patriarcha Antiocheno per Literas Apostolicas constituto, approbamus, et, quatenus opus sit, auctoritate Apostolica confirmamus.

Peracta Sanctissimi Allocutione, Dominus Scaramutius Advocatus Consistorialis instantissime, eidem Pontifici pro Pallio supplicavit, in hæc verba.

Instantia D. Advocati pro Pallio.

Non beneficentiae Tuæ, PATER SANCTISSIME, hic finis est. Ecclesiam Antiochenam a dissidiis purgasti : Patriarcham ei dedisti acceptissimum, ac meritissimum : Quæ acta sunt, Tua benignitate, atque auctoritate confirmasti. Superest nunc, ut quod complementum est Patriarchalis Dignitatis, eidem pari humanitate concedas ; Pallium scilicet de Corpore Beati Petri Apostolorum Principis sumptum, in quo Pastoralis Officii plenitudo continetur, et pro quo obtinendo idem Rev. Pater Joseph Assemani hic præsens peculiari legitimo mandato sufful tus, Electi Patriarchæ Simonis Petri nomine, instanter, instantius, et instantissime supplicat.

Cui postulationi Sanctissimus Dominus Noster benigne annuit, inquiens :

ALLOCUTIO SANCTISSIMI.

Nox semel hac nostra ætate Archiepiscopi, et Patriarchæ Orientales honore Pallii donati sunt. Consimili celebritate Pallium a Clemente XI. pro Patriarcha Alexandrino Nos postulavimus, et obtinuimus, cum inter Advocatos Consistoriales ageremus. Nos item manibus nostris eodem ornavimus Petrum Abrahamum Armenorum Catholicorum Patriarcham. Nos ipsi hoc anno ad Cyrilum Patriarcham Antiochenum Græcorum Melchitarum electum illud solemniter misimus. Itaque libenter admittimus petitionem Pallii Nobis factam pro Simone Petro Patriarcha Maronitarum electo, statim ac ipse Fidei professionem rursus emiserit, erga hanc

N. VII. Sanctam Sedem juramento fidei de more præstito.

Quin etiam uberiora tam erga ipsum Patriarcham electum, quam erga Clerum universum, et Populum Maronitarum, benevolentiae Nostræ argumenta exhibere cupientes, Pauli V. Prædecessoris Nostri exemplo, qui peculiari sua Constitutione ad Petrum Patriarcham Maronitarum Apostolicam Benedictionem misit, cum facultate Clero, et Populo Maronitarum benedicendi, et Indulgentias elargiendi, Nos quoque prædicto Simonii Patriarchæ Apostolicam nostram Benedictionem amantissime impartimur, eique facultatem tribuimus, ut sive per se, sive per alium Episcopali dignitate fulgentem, dilecto Clero ac Populo Maronitarum, eorumque domibus, agris, prædiis, et bonis quibuscumque, solemnni ritu semel benedicere; iis vero utriusque sexus, qui per Pœnitentia Sacramentum a peccatis expiati, et Sanctissima Eucharistia refecti, benedictioni hujusmodi præsentes interfuerint, Plenaria omnium peccatorum suorum Indulgentiam, eadem auctoritate nostra Apostolica largiri possit ac valeat.

Hac allocutione completa, Procurator Generalis Sanctitatis Suae, et Cameræ Apostolicæ in Consistorio Cappa induitus, ad R.R. PP. Protonotarios et Notarios Apostolicos conversus, in hunc modum interpellavit.

Ego Johannes Philippus Toppi Sanctissimi Domini Nostri, et Cameræ Apostolicæ Procurator Generalis rogo vos omnes Protonotarios, et Notarios Apostolicos hic præsentes, ut de omnibus gestis a R. P. Simone Petro Electo Patriarcha Antiocheno, ut ex authenticis Literis ejusdem nuper lectis, audistis; nec non de Actorum per eundem Electum Patriarcham, Archiepiscopos, et Episcopos, gestorum approbatione, ac concessione Pallii eidem Patriarchæ a Sanctissimo Domino Nostro, Decretoque super illius concessione a Sanctitate Sua benigne edito,

vnnum , seu plura , publicum , seu publica conficiatis Instrumentum , vel Instrumenta ad perpetuam rei memoriam . N. VII.

Tunc antedictorum Protonotariorum Decanus subdidit : Conficiemus. Et ad intimos Sanctitatis Suæ Cubicularios conversus , dixit : Vobis Testibus.

Denique R. P. Assemanus electi Patriarchæ Procurator , pro singularibus a Sanctitate Sua collatis beneficiis , ejusdem Patriarchæ nomine gratias acturus , in hunc modum verba fecit.

Gratiarum actio nomine electi Patriarchæ.

BEATISSIME PATER.

Non uno Tibi nomine Simon Petrus Evodius , Consanguineus meus , a Te electus , et confirmatus Antiochenus Maronitarum Patriarcha , gratias agit immortales , et referet quotidie maximas . Nam Synodus Nationalem in Monte Libano Apostolica auctoritate celebratam , cuius ipse pars magna fuit , ejusque leges , atque Constitutiones , quibus Ecclesiastica Disciplina Breve facilius retineri possit , et omnis suspiciosa con- SS. D. N. suetudo a rebus sacris prorsus amoveatur , su- ad Josephi premo Tuò judicio decretoque probasti , ratas Patriarc. habuisti , servandasque jussisti . Quum vero Ma- die 27. ronitarum Archiepiscopi , et Episcopi duas in Sept. 1741 factiones divisi , ac duplice electo sue Nationis Brevia ejusdem Patriarcha , schisma conflassent , et Catholicum die 1. Sept. suum Gregem , Deo , et Apostolicæ Sedi fidissi- 1741. et mum , in discrimen adduxissent , ne per domesti- die 14 Feb. cas discordias a vera pietate discederet , huic 1742. Bre- malo sapientissime occurrere properasti , deleta via ejus- utraque illa in Patriarchalem Sedem illegitima 13. Mart. cooptatione . Cumulus denique eximiæ Tuæ in 1743. et Maronitas omnes , et in ipsum præcipue Simo- 17. April. nem Petrum , benevolentiae ac benignitatis tum 1744. accessit , quum eundem , ad tantam Dignitatem

N. VII. non modo sua studia non conferentem , sed ne
 Brevo cogitantem quidem , Patriarcham Antiochenum
 ejusdem delegisti , eique honorem Pallii de Corpore
 die 16. Beati Petri sumpti , in quo Pastoralis officii ple-
 Mar. 1743. nitudo continetur , summa cum celebritate con-
 tulisti. Verum his omissis , quæ tantopere te-
 stata vulgataque sunt , illud plane *verbis* ex-
 primere haud facile fuerit , quantum Sanctitati
 Tuæ debeat , quod cum ipsius , tum suæ Gentis
 fidem , et obedientiam tam diserta oratione ,
 tamque incomparabili eloquentia , laudum præ-
 coniis exornasti. Quidquid autem hoc est , quod
 nuper Maronitæ fecerunt , Tui unius nutus omnes
 intuentes , et sequentes ; id Tibi , BEATISSIME
 PATER , omni jure debebatur propter immor-
 talia Tua , tuorumque Civium erga illos bene-
 ficia. Te enim admirante vehementissime , quod
 in tanta Dignitate vigil semper et intentus , quum
 maxima quæque totius Christiani orbis optime
 ac prudentissime regas atque disponas , in re-
 bus etiam Montis Libani mira diligentia atque
 sedulitate , quasi id Tibi solum agendum esset ,
 verseris. Bononiensium vero Civium Tuorum ,
 qui de Maronitis optime sunt meriti , memoria

Gregor. nunquam apud ipsos consenescet ; **Gregorii** , in-
XIII. Bu. quam . Tertii decimi Pontificis Maximi , Gabrieëlis
 iu fundat. Palæotti Cardinalis , primi Bononiæ Archiepi-
 Collegii scopi ; et Joannis Baptistæ de Lambertinis So-
 Maronit. cietatis Jesu , gentilis Tui , viri Dignitatum abdi-
 die 27. Ju. nii 1584. catione clarissimi : quorum primus Collegium

Gabriel hic in Urbe pro Maronitis fundavit , ex qno
 Card. Pa. Collegio , tanquam ex Equo Trojano , tot Pa-
 leottus triarchæ. Archiepiscopi , Episcopi , Abbates , et
 Protector. præstantissimi doctrina atque pietate Viri pro-
 Collegii diere : in quo etiam electus meus Patriarcha a
 Maronit. prima ætate literis humanioribus eruditus , cæ-
 ab anno 1591. ad teras facultates , cum humanas , tum divinas
 annum summa cum laude est adsequutus. Alter ejus-
 1597. P. dem Collegii Protector , Tertius denique Rector ,
 Joanne cum laborum curarumque suarum fructum re-
 Baptista de Lambertinis Soc. Jesu , Rector ejusdem Collegii a dia
 17. Jun. 1594. ad diem. Feb. 1596.

tulere , ut complices insignis eruditionis , eximiæque probitatis Alumnos temporibus suis floruisse gauderent. Hæc igitur studiose , diligenterque meus Patriarcha apud se cogitans , Tuumqne magnitudine meritorum inductus , quod olim Decessori Tuo Leoni Decimo Petrus Maronitarum Antiochenus Patriarcha pietate ac religione conspicuus , exemplo Majorum , palam ac publice professus est : *quia sive vivimus , sive morimur , pro Dei , Ecclesiæ , ac SANCTI- TATIS VESTRÆ honore , quæcumque etiam du- rissima perpeti æquanimiter parati sumus : su- mus namque sub perfecta obedientia SANCTI- TATIS VESTRÆ , et Sanctæ Romanæ Ecclesiæ in omnibus , quæ nobis præcipit , et imponit :* Eamdem ultro hodie Maronitæ omnes , eamdem Electus meus Patriarcha , in SANCTITATEM TUAM , et Apostolicam Sedem non verbis tan- tum , sed illustribus etiam factis ostendunt , et pollicentur obsequii significationem. Sibi enim , suæque Genti testantur devinctam beneficio vo- luntatem ob susceptam , gestamque perpetuam ab hac Sanctissima Sede curam fovendæ in ipsis Catholice Religionis , quam a Petro Apostolo- rum Principe sibi traditam , integreque a majo. ribus suis conservatam , nec Infidelium jugum tam grave corrumpere , nec Hæreticorum , aut Schismaticorum propinquitas labefactare potuit. Ita Electus meus Patriarcha , et Maronitæ omnes , de fide Catholica , deque suo erga Sanctam Romanam Ecclesiam obsequio , ac veneratione senserunt semper , ac sentire pergunt. Hac grati animi significatione studium Tibi stuum agno. VIII. ad scendis , et prædicandis Tuis erga ipsos beneficiis in hoc Augustissimo Consessu declarant. Quod superest , SANCTISSIME PATER , Nationem istam tot tantisque inter Hæreticos , Schismati- cos , et Infideles , veluti rosam inter spinas , circumdatam angustius , et calamitatibus † , amplis.

1625. Clement. XI. ad Jacobum Patriarcham , Episcopos et Maro- uitæ omnes 29. Jan. 1721.

† Breve SS. D. N. die 16. Mar. 1743.

N. VII.

Concil. Labbanen

Tom. 14. p. 334.

pist. Mo- nach. S.

Maronis ad Hor- misdam

Papam Tom. 4.

Electus Concil.

Labb. p. 1461. et

Respon- sionem ejusdem

Hormis. Tom.

5. Concil. Labb. pag.

143.

Pius IV. Epist. ad Moysem

Maronit. Patriarc.

1 Sep. 1562 Clement.

Sergium Patriarch.

1595. Urb. VIII. ad Johann.

Patriarc.

30. Aug.

N. VII. simo SANCTITATIS TUÆ patrocinio, quod Innocentius III. Decessor Tuus fecerat, fulcire Inno- centii III. velis, et in clientem accipere, Tuo Patriarcham Bulla ad ipsum præsidio tuere. *Perfice eam, quam plan-Hiere-miam Ma-dexteræ tuæ, et super filium hominis, quem con-ronitaram firmasti Tibi.*

Patriar-

cham die

3. Jan.

1715. Ps.

79.

His expeditis, unâ cum P. Desiderio idem R. P. Assemanus ad deosculandum Sanctitatis Suæ pedes, factis de more genuflexionibus, iterum accessit.

N. VIII.

NUM. VIII.

*Ad Const. XX. Vol. I. pag. 101. et CXX.
Vol. III. pag. 82.*

DECRETUM

Sanctæ Universalis Inquisitionis super perpetua inhabilitatione Sacerdotum ad turpia sollicitantium, vel Sacrificio Missæ abutentium ad sortilegia.

Feria V. Die 5. Augusti 1745.

IN Generali Congregatione Sanctæ Romanæ, et Universalis Inquisitionis habita in Palatio Apostolico Quirinali coram Sanctissimo Domino Nostro BENEDICTO Divina Providentia Papa XIV, et Eminentiss., ac Reverendiss. DD. S. R. E. Cardinalibus adversus hæreticam pravitatem Inquisitoribus Generalibus a S. Sede Apostolica specialiter deputatis.

Sanctissimus Dominus Noster sollicite animad-vertens, quam grave sit delictum illorum perditionum hominum, qui Sacrosancto Missæ Sacrificio, ac salutaris Pœnitentiæ Sacramento, ad Animarum reparationem a Christo Domino institutis, in illarum perniciem, et damnatio-

nem abutuntur, decrevit, quod in posterum N. VIII. Sacerdotes tam Sæculares, quam Regulares cu-juscumque Ordinis, Instituti, Congregationis, et Societatis etiam de necessitate exprimendæ, vel in actu Sacramentalis Confessionis, sive il-lius occasione, aut prætextu, ad turpia sollici-tantes, vel Sacrificio Missæ abutentes ad sorti-legia, præter poenas a Jure, et Apostolicis Con-stitutionibus, ac signanter san. mem. Sixti V., et Gregorii XV. contra eosdem inflictas, per-petuam etiam inhabilitationem incurvant ad præ-fati Sacrificii celebrationem; Quodque ejusmodi Decretum significetur singulis cujuscumque Or-dinis Superioribus, ac Præpositis, ad hoc ut de illo, sicuti, et de prædictis, aliisque Summo-rum Pontificum Constitutionibus, juxta præ-scriptum in generali Decreto Supremæ Inquisi-tionis diei 15. Decembris 1633. semel saltem in Anno, Feria sexta post Octavam Assumptionis B. Mariæ Virginis in publica Mensa, vel in Capitulo ad hoc specialiter convocato, ac insuper in quocumque Generali, vel Provinciali Capitulo, vel alio quovis nomine nuncupato Ca-pitulari Congressu suos Subditos, ac Religiosos commonendos current, ejusdemque commonitio-nis coram Suprema Congregatione juratum Te-stimonium exhibeant.

Paulus Antonius Cappellanus S.
Romanæ, et Universalis Inqui-sitionis Notarius.

Loco ✠ Sigilli.

Die 21. Augusti 1745. supradictum Decretum affixum, et publicatum fuit ad valvas Basilicæ Principis Apostolorum Palatii S. Officii, ac aliis locis solitis, et consuetis Urbis per me Petrum Romolatium Sanctissimæ Inquisitio-nis Cursorem.

N. IX.

NUM. IX.

Ad Constit. CXXI. Vol. III. pag. 86.

CELEBRATIO CAPPELLÆ

Pontificiæ in Basilica S. Mariæ Majoris die
Festo CONCEPTIONIS Beatæ Mariæ Vir-
ginis decernitur.

*In Consistorio Secreto habito die 26.
Novemb. 1742.*

Venerabiles Fratres.

PATERNA animi nostri commiseratione non minus quam consilio vestro permoti statuimus, publicas in hac Urbe preces indicere, ut Pater Misericordiarum Deus dignetur vota Nostra respicere, quæ ad pacem Christianorum Principum unice tendunt, et ad optatam tranquillitatem Orbis, qui (quod nemo Vestrum ignorat) horribili malorum procella concutitur.

In plures itaque Urbis Ecclesias variæ distribuentur Missiones, ut per veram peccatorum poenitentiam obsecrationes, et vota fiant coram Deo magis accepta, et unusquisque ad Sanctæ Indulgentiæ fructum percipiendum magis aptus ac paratus accedat. Cessabunt Sacræ Missiones pridie Festum CONCEPTIONIS Virginis Immaculatæ, in quo solemni die Nos Cappellam Pontificiam in Liberiana Basilica haberi volumus. Quod quidem non hoc anno tantum, sed singulis quibusque annis fieri mandamus, ac præcipimus, ut Cappella hæc Pontificia in honorem Immaculatæ Virginis quótannis celebranda cæteris annumeretur, ut nimirum ipsa Beatissima Virgo a Deo pro Nobis implorare di-

gnetur, quod petimus; suoque patrocinio non minus Catholicam Religionem, quam hanc Apostolicam Sedem benigne tegere velit ac fovere. Hoc Vobis significandum esse censuimus.

Sequitur Decretum de Cardinali, a quo Missarum solemnia dicta die celebranda sint.

C. m Sanctissimus Dominus Noster BENEDICTUS PAPA XIV. in Secreto Consistorio diei 26. Mensis Novembri proximi præteriti alloquutionem habuerit Eminentissimis Patribus, qua publicas in Urbe indictas preces, ut Pater misericordiarum Deus sua vota respiceret, quæ ad Pacem Christianorum Principum, et ad optatam Orbis tranquillitatem unice tendunt, significavit; Eosdemque de Missionibus in variis Urbis Ecclesiis distributis certioratos reddidit, ut quisque Fideliūm per veram peccatorum paenitentiam Plenariæ, quam indulxit, Indulgentiæ fructum uberiorē perciperet, nec non ut B. M. V. Intercessione, cuius CONCEPTIONIS Festum imminebat, serventius Urbs tota deposceret, singulis annis in Basílica Liberiana Pontificiam Cappellam, ipsa recurrente CONCEPTIONIS die, perpetuo habendum decrevit. Ut autem de Cardinali celebrante in prædicta sic instituta Cappella in futurum consuleret; Pontificum Prædecessorum suorum exemplo, qui in recurrentibus anni solemnitatibus Missas celebrandas nonnullis S. R. E. Cardinalibus, quibus vel ordinis, vel muneric ratione id congrue competere videbatur, assignarunt, a Cardinali pro tempore Burgesiani Sacelli Protectore singulis annis die Festo CONCEPTIONIS B. Mariæ Virginis, sive dicta Cappella Papalis in Liberiana Basílica, sive propter obveniens aliquod impedimentum in Palatii Apostolici, vel Vaticani, vel Quirinalis, publico respective Sacello habeatur, semper, et ubique Pontificalem Missam fore concinendam, statuit: Hanc vero Sanctissimam suam voluntatem, perpetuis futuris temporibus valitaram, idem Do-

N. IX. *minus Noster suæ vivæ vocis oraculo in Diariis redigendam, ac in forma Decreti publicandam, ubi necessitas expostularet, ex injuncto mihi officio demandavit. In quorum omnium, et singulorum fidem præsens hoc documentum proprio charactere subscriptum, solitoque sigillo munitum dedi Romæ die 3. Decem. 1742. ejusdem Sanctissimi in Christo Patris Pontific. III.*

Ignatius Reali Apostolicis
Cæremoniis Præfectorus.

N. X.

NUM. X.

Ad Constit. CXLVI. Vol. III. pag. 306.

ADMISSIO

**Nonnullarum Familiarum inter alias Civium
Nobilium Romanorum.**

S. P. Q. R.

Cum post editam a Sanctissimo Domino Nostro Domino BENEDICTO PP. XIV. Constitutionem quæ incipit *Urbem Romanam sub datum Romæ apud S. Mariam Majorem die 4. Januarii 1746.* porrectus fuerit Sanctitati Suæ per Illustrissimos et Excellentissimos Dominos Almæ Urbis Conservatores libellus supplex nomine aliquarum Nobilium Familiarum, quæ Magistratibus Capitoliniis perfunctæ, in enumeratione Familiarum, quæ in antedicta Bulla ad Rom. Nobilitatem adsciscebantur, fuerant prætermissa; Placuit Sanctitati Suæ dictis Dom. Conservatoriis rescribere, Constitutionem non obstare, quin immo consentaneum esse menti, et voluntati Sanctitatis Suæ, ut Familiae prædictis honoribus olim

perfunctæ, demonstrata Personarum nunc existentium descendentia, absque aliis Nobilitatis probationibus Nobilium Romanorum libro adscriptabantur, prout de his omnibus constat ex dicto supplici libello cum rescripto ex Audientia Sanctissimi die 12. Januarii 1746. in Tabulario secreto Excellentissimæ Cameræ Capitolinæ asservato, ad quod etc. In horum igitur executionem, præviis probationibus ad formam supradicti rescripti fuerunt usque adhuc plures Familiae de mandato Illustrissimorum et Excellentissimorum DD. almæ Urbis Conservatorum per me infra scriptum Sacri S. P. Q. R. Scribam in albo Nobilium Romanorum adscriptæ, nempe de anno 1746. die 25. Jan. Familia *Bonadies*, et *Boncompagni*, die 28. Apr. Familia *Cenci* bo. me. Joannis, 15. Sept. Familia *Brandani*, die 5. Octob. Familia *Gherardi*, die 14. Dec. Familia *Mazzini*; De anno vero 1747. proxime elapso die 30. Maji Familia *Oignani*, die 30. Augusti Familia *Orsini*, et die 2. Martii currentis anni 1748. Familia *Mazzanti*. De quibus omnibus plenissime constat ex publicis documentis in Tabulario secreto Excellentissimæ Cameræ Capitolinæ asservatis, nec non ex libro Decretorum penes me Scribam Senatus infrascriptum existente. Insuper attentis probationibus in prælaudata Bulla decretis coram quatuor ex Illustrissimis Nobilibus Conscriptis scrutatoribus singulis vicibus sortito electis per authentica documenta peractis, fuerunt aliquæ Familiae in hujusmodi Nobilium Romanorum Ordinem per secreta suffragia cooptatae, nimirum de anno 1746. die 21. Julii Familia *Roncioni*, die 10. Novembris Familia *Panemolle*, ac de anno proxime præterito 1747. die 30. Januarii Familia de *Particella*, et die 25. Maji Familia de *Laviniis*. De quibus pariter sat superque constat ex publicis Diplomatibus, ac Scripturis in prædicto Tabulario secreto Excellentissimæ Cameræ Capitolinæ repositis, ac etiam, ex libro præfato Decretorum penes me asservato. Ut autem de his omnibus et singulis veritas ubique pateat, has præsentes Literas

N. X. manu mea subscriptas, et solito, quo utor,
Sacri S. P. Q. R. Signo munitas, dedi, ac pu-
blicavi requisitus. In quorum fidem etc. Ex Ca-
pitolio anno ab urbe condita 2498. Ab Orbe au-
tem redempto 1748. Quarto non. Martii.

*Ita est Virginius Cincius
S. P. Q. R. Scriba.*

Loco ✠ Sigilli.

FINIS TERTII VOL. ET TOMI PRIMI.

INDEX

INITIORUM SINGULARUM CONSTITUTIONUM

QUÆ IN HOC VOLUMINE CONTINENTUR.

	<i>Pag.</i>
R EDDITÆ Nobis. cxiii.	5
Redditæ Nobis fuerunt. cxiv.	30
Romanæ Curiæ. cxv.	35
Dilectus Filius. cxvi	64
In suprema. cxvii	69
Jampridem. cxviii.	73
In regimine. cxix.	77
Apostolici muneric. cxx.	82
Ad Romanum. cxxi.	86
Pastoralis sollicitudinis. cxxii.	95
Omnibus et singulis.	103
Cum multorum. cxxiii.	108
Nullis verbis. cxxiv.	110
Insignem. cxxv.	112
Inter Maximas. cxxvi.	115
Ad Populorum. cxxvii.	120
Inter sollicitas. cxxviii.	125
Eo quamvis tempore. cxxix.	128
Libentissime. cxxx.	152
Hieronymo De Bock. cxxxii.	166
Altissimo. cxxxii.	170
Ad Pastoralis. cxxxiii.	173
Suprema omnium. cxxxiv.	177
Quod inscrutabili. cxxxv.	181
Tam præclaram. cxxxvi.	204

Singularem. cxxxvii.	208
Nuper pro parte. cxxxviii.	213
Ci è stato riferito. cxxxix.	216
Gravissimum. cxl.	220
Sollicitudini nostræ. cxli.	230
Bonarum artium. cxlii.	253
Vix pervenit. cxliii.	268
Ab eo tempore. cxliv.	276
Gravissimum Ecclesiæ. cxlv.	294
Urbem Romam. cxlvi.	306

IN APPENDICE.

Suminus Pontifex. I.	324
Cum Sanctissimus. II.	334
Administratio. III.	347
Cùm omnium. IV.	381
Cùm de mandato. V.	383
Ad Patriarchatum. VI.	387
Habet. VII.	394
In Generali. VIII.	416
Paterna. IX.	418
Cùm post editam. X.	420

FINIS INDICIS.

INDEX

ARGUMENTORUM EARUMDEM CONSTITUTIONUM

ANNO MDCCXLIV.

PONTIFICATUS ANNO V.

- cxiii.** *Q*uestioni propositæ, an Filii ex adulterio procreati legitimentur per subsequens matrimonium, disserendo rescribitur. 5. *Decembris.* 5
- cxiv.** De Apostolicis Constitutionibus circa Ritus Sinenses editis omnimode observandis. 19. *Decembris.* 30
- cxv.** Reformatio Tribunalium Urbis. Firmatur auctoritas Judicium Romanæ Curiæ et singulorum jurisdictio certis limitibus præfinitur : Confirmantur Decreta super Judicium recusationibus, et declinationibus jam edita, et certa forma servanda præscribitur, tum in delendis vinculis impositis super Locis Montium, Officiis Vacabilibus, et pecuniis depositis etc. tum in Decretis jurisdictionis voluntariæ in Urbe, et Statu Ecclesiastico interponendis. 21. *Decembris.* 35

ANNO MDCCXLV.

- cxvi.** Altare a Pontifice consecratum, super quo Sacrum fecit, variis privilegiis decoratur. 15. *Januarii.* 64
- cxvii.** Cum Neophytis in loco Pio Catechumenorum Venetiis ad Fidem conversis dispensatur super interpellatione prioris Conjugis in infidelitate relictæ, ad effectum contrahendi Matrimonium cum fideli. 16. *Januarii.* 69

- c^{xviii}. Esus Carnium diebus Sabbathi per annum
permittitur in Regnis Castellæ , Legionis , et In-
diarum . 23. *Januarii*. 73
- c^{xix}. De Rotuli partitione inter S. R. E. Cardinales
in Urbe residentes tantummodo facienda ; deque
non residentium accessu ad Curia , atque recessu
etc. 3. *Februarii*. 77
- c^{xx}. Declaratio super Constitutione , quæ incipit *Sac-
ramentum Pœnitentiacæ* , adversus sollicitantes. 8.
Februarii. 82
- c^{xxi}. Annuus Censtis constituitur pro sartis tectis
Basilicæ S. Mariæ Majoris. 11. *Februarii*. 86
- c^{xxii}. De processione generali in solemnitate SS. Cor-
poris Christi tempore Apostolicæ Sedis Vacantis
in Urbe peragenda. 16. *Februarii*. 95
- Schedula Motus Proprii , de qua fit mentio in Con-
stitutione. 18. *Martii*. 103
- c^{xxiii}. Jubilæum pro Italia , et Insulis adjacentibus
concessum extenditur ad Regnum Galliæ. 18.
Februarii. 108
- c^{xxiv}. De Jubilæi Concessione pro Regno Galliæ , a
cujus Indulgentiæ beneficio excluduntur refracta-
rii. 20. *Februarii*. 110
- c^{xxv}. Clericorum Regularium Teatinorum Ordini
unus locus Consultoris in Congregatione Sacrorum
Rituum perpetuo attribuitur. 20. *Martii*. 112
- c^{xxvi}. Capitulo Generali Fratrum Eremitarum S.
Augustini facultas conceditur eligendi deinceps
Priorem Generalem ad vitam in Officio mansurum.
31. *Martii*. 115
- c^{xxvii}. Providetur Regimini Civitatum , et Locorum
ditionis Ecclesiasticæ , eveniente obitu Guberna-
torum. 1. *Aprilis*. 120
- c^{xxviii}. Indultum vacandi operibus servilibus , die-
bus alijs de præcepto , vel ex voto festivis , pro
Diocesi Niciensi. 11. *Aprilis*. 125
- c^{xxix}. Instructio super dubiis ad Ritus Ecclesiæ , et
Nationis Copthorum pertinentibus , de tempore
conferendi Sacramentum confirmationis , ejusque
Ministro : De recipiendis ad Communionem Pasto-
ribus Schismaticis : De ordinatione Infantium , ac
de continentia lege et horarum Canonicarum

- recitatione , quo ad Diaconos in puerili ætate ordinatos. 4. *Maji.* 128
- cxxx. De jejunii disciplina conservanda , vel reintegranda. De dispensationibus generalibus pro Oppidis , aut Dicecesibus integris , nonnisi certa ratione , et justa de causa petendis , et concedendis. 10. *Junii.* 152
- cxxxI. Electio Joannis Van-Stiphout in Episcopum Harlemensem nulla , et illicita declaratur ; cum censuris , et inhibitione , ne Consecrationem suscipere præsumat. 26. *Junii.* 166
- cxxxII. Damnatio , et prohibitio libri , cuius Titulus est : *Illusterrimorum ac Reverendissimorum Archiepiscopi Ultrajectensis et Episcopi Harlemensis Instrumentum Appellationis ad Concilium Generale futurum a duobus Brevibus a Sanctissimo alias expeditis ad Catholicos in Fœderato Belgio.* 26. *Junii.* 170
- cxxxIII. Privilegium elevandi Crucem more Archiepiscoporum conceditur Episcopis Eystetensibus. 3. *Julii.* 173
- cxxxIV. Ne Confessarii a Pœnitentibus exquirant sociorum in Crimine , seu complicum nomina etc. 7. *Julii.* 177
- cxxxV. De Capacitate Canonicorum Regularium Lateranensis , et Sanctissimi Salvatoris ad obtinenda beneficia Ecclesiastica sacerularia cum cura , et sine cura , atque pensiones Ecclesiasticas. 9. *Julii.* 181

PONTIF. ANNO VI.

- cxxxVI. Consecratio Joannis Van-Stiphout in Pseudo-Episcopum Harlemensem damnatur ; ac suspensio- nis , et excommunicationis sententia in ipsum editur. 28. *Augusti.* 204
- cxxxVII. Decreta quædam a Cardinali Patriarcha Lisbonensi edita collaudantur , et confirmantur. 31. *Augusti.* 208
- cxxxVIII. Dierum Festorum de Præcepto æstivis mensibus occurrentium reductio pro nonnullis Locis Regni Poloniæ. 1. *Septembbris.* 213

- cxxxix. Fructus Censuum , Cambiorum etc. a Communitatibus Ditionis Ecclesiasticae contractorum ad aequitatis rationem reducuntur. 7. *Septembris.* 216
- cxl. Sacras Missiones in Dioecesibus Regni Neapolitani frequenter haberi suadetur : Earum directio demandatur Cardinali Spinellio Archiepiscopo Neapolitano cum facultatibus etc. 8. *Septembris.* 220
- cxi. De cautelis praestandis in conficiendis Procesibus super fama Sanctitatis Servorum Dei : De prohibendis Imaginibus Spiritus Sancti sub humana specie depicti : De aliis superstitionibus non tolerandis. 1. *Octobris.* 230
- cxlii. Privilegium Fori et Conservatoria, Scholaribus, Professoribus, Doctoribus, aliisque Universitati Avenionensi addictis asseritur : Primicerii, et Judicium Conservatorum jurisdictione præfinitur. 10. *Octobris.* 253
- cxliii. De usuris, aliisque injustis quæstibus. 1. *Novembbris.* 268
- cxliv. Diebus Festis prohibentur haberi Mercatus rerum venalium : Tolerantur vero Nundinæ sub certis conditionibus. 5. *Novembbris.* 276
- cxlv. Divisio materiarum et Gratiarum Apostolicarum, quæ per Datariam Apostolicam, quæque per Secretariam Brevium secretorum sunt expediendæ. 26. *Novembbris.* 294
- cxlvi. Civium Romanorum gradus certa ratione distinguuntur : Nobilium Ordo et Nobilium Conscriptorum numerus designatur ; ac methodus præscribitur in cooptatione aliorum Nobilium deinceps servanda. 4. *Januarii.* 306

IN APPENDICE.

- I. Instructio Sacræ Congregationis Concilii pro Episcopis, Archiepiscopis, Primatibus, et Patriarchis, super modo conficiendi Relationes statuum suarum Ecclesiarum, quas, occasione Visitationis Sacrorum Liminum, eidem Sacræ Congregationi etc. 324
- II. Leges, et Instituta Cærimonialia edita pro Provinciarum Præsidibus, Gubernatoribus Prælatis, et Apostolicis Vice-Legatis. 334

INDEX.

	429
III. Synopsis Decretorum Congregationis Lauretanæ.	347
IV. Decretum, quod SS. Apostolorum Principes Petrus et Paulus Urbis Romæ Patroni Principales nun- cupentur.	381
V. De delatione, et usu Rocchetti.	383
VI. Acta Consistorialia pro Concessione Pallii Patriar- chæ Antiocheno Græco-Melchitarum.	387
VII. Acta Consistorialia pro approbatione Synodi super obedientia præstita Patriarchæ Antiocheno Maro- nitarum : Cum concessione Pallii dicto Patriarchæ.	394
VIII. Decretum S. Universalis Inquisitionis super per- petua inhabilitatione Sacerdotum ad turpia solli- citantium , vel Sacrificio Missæ abutentium ad sortilegia.	416
IX. Celebratio Cappellæ Pontificiæ in Basilica S. Mariæ Majoris die Festo Conceptionis B. Mariæ Virginis decernitur.	418
X. Admissio nonnullarum Familiarum inter alias Ci- vium Nobilium Romanorum.	420

FINIS INDICIS,

CONSTITUTIONES , EPISTOLÆ etc.

SANCTISSIMI DOMINI NOSTRI

BENEDICTI PAPÆ XIV.

Secundum Titulos

LIBRORUM DECRETALIUM

DISPOSITÆ

LIBER PRIMUS.

Numerus Romanus denotat Volumen : sequens autem arabicus indicat paginam.

De Summa Trinitate et Fide Catholica.

Tit. I.

Constitutio vii. quæ incipit : *Etsi Pastoralis*, §. 1. *Ac primo.* I. 345.

Constitutio lix. quæ incipit : *Ex quo.* I. 388.

Constitutio lxxxix. quæ incipit : *Inter omnigenas* , §. 3. *Ordientes.* II. 174.

Constitutio cvii. quæ incipit : *Omnium sollicitudinum.* II. 369.

De Constitutionibus.

Tit. II.

Constitutio xxxi. quæ incipit : *Singularis.* I. 151.

De Rescriptis.

Tit III.

Constitutio xxviii. quæ incipit : *Quamvis paterna.* I. 135.**Constitutio xl.** quæ incipit : *Ad Apostolicæ.* I. 260.**Constitutio lxxxix.** quæ incipit : *Inter omnigenas,* §. 14.*Circa dispensationes.* II. 178.**Constitutio cxlv.** quæ incipit : *Gravissimum.* III. 294.*De Postulatione Praelatorum,*

Tit. V.

Constitutio lxxviij. quæ incipit : *Quod non humana.*

II. 74.

De Electione et Electi potestate,

Tit VI.

Constitutio lxii. quæ incipit : *Quamquam inhærens,*
I. 427.**Constitutio lxvii.** quæ incipit : *Nuper nos,* I. 452.**Constitutio lxx.** quæ incipit : *Obsurdescit.* II. 29.**Constitutio lxxx.** quæ incipit : *Magna non minus* II. 96.**Constitutio cxxxii.** quæ incipit : *Hieronymo,* III. 166.*De Translatione Episcopi,*

Tit. VII.

Constitutio lxxviii. quæ incipit : *Nuper ad nos.* II. 79.*De authoritate, et usu Pallii,*

Tit. VIII.

Constitutio xcii. quæ incipit : *Dum nobiscum.* II. 194.**Constitutio ci.** quæ incipit : *Litteras Fraternitatis.* II. 299.

De Temporibus Ordinationum, et qualitate Ordinandorum.

Tit. XI.

Constitutio II. quæ incipit : *Ubi primum*, §. 1. *In primis*. I. 8.

Constitutio LVII. quæ incipit : *Etsi Pastoralis*, §. 7. *Romanii Pontifices*. I. 361.

Constitutio LXIII. quæ incipit : *E sublimi*. I. 437.

Constitutio CXXIX. quæ incipit : *Eo quamvis*, §. 17. *Ad tertium, et quartum*. III. 137.

De Aestate, et qualitate, et ordine Præficiendorum.

Tit. XIV.

Constitutio II. quæ incipit : *Ubi primum*, §. 3. *Sed et illud*. I. 10.

Constitutio V. quæ incipit : *Ad Apostolicæ*. I. 23.

Constitutio LXVIII. quæ incipit : *Cum illud*. II. 5.

De Sacra Unctione.

Tit. XV.

Constitutio X. quæ incipit : *Cum ad infrascriptam*. I. 54.

Constitutio XI. quæ incipit : *Auget*. I. 56.

Constitutio LVII. quæ incipit : *Etsi Pastoralis*, §. 3. *Epicopi*, §. 4. *Non sunt cogendi*, et §. 5. *Nulli*. I. 352, 353, 354.

Constitutio LXX. quæ incipit : *Obsurdescit..* II. 29.

Constitutio LXXXVII. quæ incipit : *Demandatam*, §. 14. *Sacramentum*, II. 157.

Constitutio CXXIX. quæ incipit : *Eo quamvis*, §. 4. *Quod attinet*. III. 131.

Constitutio CXXXVI. quæ incipit : *Tam Praeclarum*. III. 204.

De Officio Vicarii.

Tit. XXVIII.

Constitutio CXV. quæ incipit : *Romanæ Curiae*, §. 16. *Ut autem*. III. 45. *De*

De Officio et potestate Judicis Delegati.

Tit. XXIX.

Constitutio iv. quæ incipit : *Nemo est.* I. 17.

Constitutio viii. quæ incipit : *Decet Romanum Pontificem.* I. 47.

Constitutio lxxix. quæ incipit : *Nuper ad sedandas.* II. 90.

De Officio Judicis Ordinarii.

Tit. XXXI.

Constitutio ii. quæ incipit : *Ubi primum,* §. 5. *Ad hæc,* et §. 6. *Postremo.* I. 12, 13.

Constitutio cxy. quæ incipit : *Romanæ Curiae,* §. 36. *Ad hæc.* III. 52.

De Officio Judicis

Tit. XXXII.

Constitutio cxv. quæ incipit : *Romanæ Curiae,* §. 46. *Reliquum est.* III. 57.

De Majoritate, et Obedientia.

Tit. XXXIII.

Constitutio vii. quæ incipit : *Quod Sancta.* I. 37.

Constitutio xviii. quæ incipit : *Quod Apostolus.* I. 95.

Constitutio xxv. quæ incipit : *Quemadmodum.* I. 125.

Constitutio lvii. quæ incipit : *Etsi Pastoralis,* §. 9. num. 17. *Cum inter,* et 19. *Ita autem.* I. 376, 377.

Constitutio lxvi. quæ incipit : *Etsi dubitare.* I. 449.

Constitutio lxxvi. quæ incipit : *Apostolicæ servitutis.* II. 59.

Constitutio lxxxvii. quæ incipit : *Demandatam,* §. 3. *De Ritibus;* §. 12. *Quod vero.* II. 150, 155.

Constitutio cii. quæ incipit : *Eximii.* II. 302.

Constitutio cxiv. quæ incipit : *Redditæ.* III. 30.

Constitutio cxxvi. quæ incipit : *Inter maximas.* III. 115.

Constitutio cxxvii. quæ incipit : *Ad Populorum.* III. 120.

Constitutio cxlvii. quæ incipit : *Urbem Romam.* III. 306. *Tm.* III.

LIBER SECUNDUS.*De Judiciis.***Tit. I.**

Constitutio xxxiii. quæ incipit : *Dei miseratione.* I. 166.
Constitutio xlvi. quæ incipit : *Pastoralis.* I. 268.
Constitutio cxv. quæ incipit : *Romanæ Curiae.* III. 35.

*De Foro competenti.***Tit. II.**

Constitutio xliv. quæ incipit : *Quantum ad procurandam.* I. 245.
Constitutio cxv. quæ incipit : *Romanæ Curiae*, §. 4. *Ac primum omnium.* III. 37.

*De Feriis.***Tit. IX.**

Constitutio lvi. quæ incipit : *Etsi Pastoralis*, §. 9. num. 3.
Cujusmodi sunt; num. 6. *Demum.* I. 372, 373.
Constitutio lx. quæ incipit : *Nihil profecto.* I. 423.
Constitutio lxii. quæ incipit : *Cum sicut quædam.* I. 433.
Constitutio cv. quæ incipit : *Paterno caritatis.* II. 329.
Constitutio exxviii. quæ incipit : *Inter sollicitas.* III. 125.
Constitutio cxxxviii. quæ incipit : *Nuper pro parts.* III. 213.
Constitutio cxliv. quæ incipit : *Ab eo tempore.* III. 276.

*De Confessis.***Tit. XVIII.**

Constitutio lxxi. quæ incipit : *Avendovi Noi.* II. 32.

*De Appellationibus, Recusationibus, et Relationibus.***Tit. XXVIII.**

Constitutio xlvi. quæ incipit : *Ad militantis.* I. 275.

Constitutio lxviii. quæ incipit : *Cum illud.* II. 5.

Constitutio cxv. quæ incipit : *Romanæ Curiae*, §. 33.

Alia pariter. III. 51.

Constitutio cxxxii. quæ incipit : *Altissimo.* III. 170.

LIBER TERTIUS.

De vita, et honestate Clericorum.

Tit. I.

Constitutio lxxxiv. quæ incipit : *Præclara debite.* II. 117.

Constitutio cxxix. quæ incipit : *Eo quamvis*, §. 31. *Insuper.*
III. 142.

De Cohabitatione Clericorum, et Mulierum.

Tit. II.

Constitutio cxxix. quæ incipit : *Eo quamvis*, §. 34. *Quam-*
vis. III. 143.

De Clericis non residentibus in Ecclesia, vel Præbenda.

Tit. IV.

Constitutio ii. quæ incipit : *Ubi primum*, §. 4. *Jam vero.*
I. 11.

Constitutio xxvi. quæ incipit : *Grave et pernolestum.* I. 127.

Constitutio lxxxvii. quæ incipit : *Demandatam*, §. 13.
Et quoniam. II. 156.

Constitutio cxix. quæ incipit : *In Regimine.* III. 77.

De Præbendis, et Dignitatibus.

Tit. V.

Constitutio xii. quæ incipit : *Cum, sicut accepimus.* I. 59.

Constitutio lvii. quæ incipit : *Etsi Pastoralis*, §. 5. num.

7. *Sacerdotes*; num. 8. 9. 10. 11. §. 9. num. 13. *Cum*
autem, et seq. I. 354, 355, 375.

Constitutio lxxxii quæ incipit : Romana Ecclesia. II. 100.
Constitutio civ. quæ incipit : Fructuosa. II. 319.

De relus Ecclesiarum alienandis, vel non.

Tit. XIII.

Constitutio xxix. quæ incipit : Universalis. I. 140.
Constitutio xc. quæ incipit : Ut primum. II. 185.

De locato et conducto.

Tit. XVIII.

Constitutio lxv. quæ incipit : Essendo benigravi. I. 443.

De Solutionibus.

Tit. XXIII.

Constitutio lxxiii. quæ incipit : Dudum. II. 45.

De Sepulturis.

Tit. XXVIII.

Constitutio xxxvii. quæ incipit : Præcipuum. I. 197.
Constitutio lxxiii. quæ incipit : Dudum. II. 45.
Constitutio lxxxix. quæ incipit : Inter omnigenas, §. 24.
Denique. II. 182.

De Parochiis, et alienis Parochianis.

Tit. XXIX.

Constitutio xlvi. quæ incipit : Etsi minime. I. 225.
Constitutio lvii. quæ incipit : Etsi Pastoralis, §. 9.
 num. 20. *Ubi vero.* I. 378.
Constitutio cxii. quæ incipit : Quantopere. II. 465.

De Decimis, Primitiis, et Oblationibus.

Tit. XXX.

Constitutio lvi. quæ incipit : Acerbi plane. I. 338.

De Regularibus, et transeuntibus ad Religionem.

Tit. XXXI.

Constitutio **xxi.** quæ incipit : *Can. Sacrarum.* I. 108.

Constitutio **lvii.** quæ incipit : *Etsi Pastoralis*, §. 9.
num. 22. *Ordinationes.* L. 379.

Constitutio **lxxxvii.** quæ incipit : *Demandatam*, §. 20.
Demum et seq. II. 159.

Constitutio **cxxv.** quæ incipit : *Insignem.* III. 112.

De Conversione Infidelium.

Tit. XXXII.

Constitutio **cxvii.** quæ incipit : *In suprema.* III. 69.

De Voto, et Voti Redemptione.

Tit. XXXIV.

Constitutio **lxix.** quæ incipit : *Quo magis.* II. 23.

De statu Monachorum, et Canonorum Regularium.

Tit. XXXV.

Constitutio **xv.** quæ incipit : *Sæpe Romanorum.* I. 82.

Constitutio **xxxix.** quæ incipit : *Regularis Disciplinae.*
I. 210.

Constitutio **xl.** quæ incipit : *Salutare.* I. 217.

Constitutio **xlxi.** quæ incipit : *Quod communis.* I. 295.

Constitutio **xcvi.** quæ incipit : *Inter plures.* II. 264.

Constitutio **cxxxv.** quæ incipit : *Quod inscrutabili.* III. 181.

De Religiosis Domibus, ut Episcopo sint subjectæ.

Tit. XXXVI.

Constitutio **xxiv.** quæ incipit : *Romance Ecclesiae.* I. 118.

Constitutio **xxxii.** quæ incipit : *Militares.* I. 160.

Constitutio **lxxii.** quæ incipit : *Humilitatis Nostræ.* II. 36.

De Cappellis Monachorum, et aliorum Religiosorum.

Tit. XXXVII.

Constitutio cix. quæ incipit : Firmantis. II. 441.

De Censibus, Exactionibus, et Procurationibus.

Tit. XXXIX.

Constitutio ii. quæ incipit : Ubi primum, §. 5. Ad hæc.

I. 12.

Constitutio xlvi. quæ incipit : Apostolica. I. 235.

*De celebratione Missarum, et Sacramento Eucharistiae,
et Divinis Officiis.*

Tit. XLI.

Constitutio xxii. quæ incipit : Quanta cura. I. 112.

Constitutio xxiii. quæ incipit : Pro eximia. I. 116.

Constitutio xli. quæ incipit : Exponi Nobis. I. 223.

Constitutio lxi. quæ incipit : Exponi Nobis. I. 331.

**Constitutio lvii. quæ incipit : Etsi Pastoralis, §. 6. De
Sacramento num. i. Sacerdotes et seq. §. 9. num. i.
Quoniam, et seq. I. 356, 371.**

Constitutio lxiv. quæ incipit : Certiores effecti. I. 439.

**Constitutio lxxxii. quæ incipit : Quemadmodum preces.
II. 105.**

**Constitutio lxxxvii. quæ incipit : Demandatam, §. 8.
Simili modo. II. 153.**

**Constitutio lxxxix. quæ incipit : Inter omnigenas, §. 18.
De Sacris. II. 180.**

Constitutio ciii. quæ incipit : Cum semper. II. 304.

Constitutio cxvi. quæ incipit : Dilectus Filius. III. 64.

**Constitutio cxxix. quæ incipit : Eo quamvis, §. 42. Im-
minet etiam. III. 147.**

Constitutio cxxxvii. quæ incipit : Singularem, III. 208.

De Baptismo et ejus effectu.

Tit. XLII.

Constitutio LVII. quæ incipit : *Etsi Pastoralis*, §. 2. *De Sacramento num. 1. Presbyteri.* I. 348.

Constitutio LXXXVII. quæ incipit : *Demandatam*, §. 18. *Cæterum.* II. 157.

Constitutio LXXXIX. quæ incipit : *Inter omnigenas*, §. 8. *Istarum*; §. 18. *De Sacris et seq.* II. 176, 180.

Constitutio CXXIX. quæ incipit : *Eo quavis*, §. 4. *Quod attinet.* III. 131.

De Custodia Eucharistiae, Chrismatis, et aliorum Sacramentorum.

Tit. XLIV.

Constitutio CXXII. quæ incipit : *Pastoralis.* III. 95.

De Reliquiis, et Veneratione Sanctorum.

Tit. XLV.

Constitutio XVII. quæ incipit : *Benignitatem.* I. 91.

Constitutio XXXVI. quæ incipit : *Ad Sepulchra.* I. 101.

Constitutio LXVI. quæ incipit : *De Congregationis.* I. 266.

Constitutio I. quæ incipit : *In virtutibus.* I. 299.

Constitutio LI. quæ incipit : *Ratione congruit.* I. 302.

Constitutio LVIII. quæ incipit : *Exponi Nobis.* I. 383.

Constitutio LXXXIII. quæ incipit : *Admirabilis.* II. 108.

Constitutio CVIII. quæ incipit : *Quoniam.* II. 429.

Constitutio CXLI. quæ incipit : *Sollicitudini.* III. 230.

De observatione Jejuniorum.

Tit. XLVI.

Constitutio XIX. quæ incipit : *Non ambigimus.* I. 97.

Constitutio XXVII. quæ incipit : *In suprema.* I. 132.

Constitutio LV. quæ incipit : *Cognovimus.* I. 337.

Constitutio LVII. quæ incipit : *Etsi Pastoralis*, §. 9. *Quoniam num. 7. Ad observationem*, I. 373. *et seq. usque ad num. 13.*

- Constitutio lxxxvii. quæ incipit : *Demandatam*, §. 5.
Cum itaque. II. 151.
- Constitutio xc. quæ incipit : *Si Fraternitas*. II. 284.
- Constitutio cxviii. quæ incipit : *Jampridem* III. 73.
- Constitutio cxxx. quæ incipit : *Liberentissime*. III. 152.

De Ecclesiis ædificandis vel reparandis.

Tit. XLVIII.

Constitutio cxxi. quæ incipit : *Ad Romanum*. III. 86.

*De Immunitate Ecclesiarum, Cosmopolitanorum, et rerum
ad eas pertinentium.*

Tit. XLIX.

Constitutio lxxxviii. quæ incipit : *Alias*, §. 5. *Utque
reorum*. II. 166.

*Ne Clerici, vel Monachi Secularibus negotiis se
immisceant.*

Tit. L.

Constitutio vi. quæ incipit : *Essendo Noi*. I. 26.
 Constitutio xxi. quæ incipit : *Apostolicæ servitatis*. I. 62.

LIBER QUARTUS.

De Sponsalibus, et Matrimonii.

Tit. I.

- Constitutio xvi. quæ incipit : *Matrimonii*. I. 89.
- Constitutio lvii. quæ incipit : *Etsi Pastoratis*, §. 8.
Curent. num. i. et seq. I. 369.
- Constitutio lxxxv. quæ incipit : *Nimiam licentiam*. II. 123.
- Constitutio lxxxix. quæ incipit : *Inter omnigenas*, §. 9.
Illud etiam; §. 14. 16. II. 176. 178, 179.

De Desponsatione Impuberum.

Tit. II.

Constitutio LXXXIX. quæ incipit : *Inter omnigenas*, §. 15.
Specialiter. II. 178.

De clandestina Desponsatione.

Tit. III.

Constitutio XXXV. quæ incipit : *Satis Vobis*. I. 182.

Qui Clerici, vel Voventes matrimonium contrahere possunt.

Tit. VI.

Constitutio LVII. quæ incipit : *Etsi Pastoralis*, §. 7. *De Sacramento*, num. 26. *Etsi expetendum et seq.* I. 368.

De Cognitione Spirituati.

Tit. XI.

Constitutio LVII. quæ incipit : *Etsi Pastoralis*, §. 8. *De Sacramento*, num. 6. *Item in cognitionis.* I. 370.

Constitutio LXXXIX. quæ incipit : *Inter omnigenas*, §. 17. *Quod pertinet.* II. 179.

De Consanguinitate, et affinitate.

Tit. XIV.

Constitutio LVII. quæ incipit : *Etsi Pastoralis*, §. 8. *De Sacramento*, num. 5. *Et quoniam.* I. 370.

De Matrimonio contracto contra Interdictum Ecclesiae.

Tit. XVI.

Constitutio XXXIV. quæ incipit : *Matrimonia*. I. 178.

Qui Filii sint legitimi.

Tit. XVII.

Constitutio cxiii. quæ incipit : *Redditæ Nobis.* III. 5.

De Divortiis.

Tit. XIX.

Constitutio lxxxix. quæ incipit : *Inter omnigenas*, §. 12.

Quod si alicuius II. 177.

De secundis Nuptiis.

Tit. XXI.

Constitutio cxxix. quæ incipit : *Eo quamvis*, §. 29. *Nec turpe.* III. 142.

LIBER QUINTUS.

*De Simonia, et ne aliquid pro spiritualibus exigatur,
vel promittatur.*

Tit. III.

Constitutio xxx. quæ incipit : *In sublimi.* I. 145.

De Magistris, et ne aliquid exigatur pro licentia docendi.

Tit. V.

**Constitutio ii. quæ incipit : *Ubi primum*, §. 2. *Et quo-*
niam. I. 9.**

Constitutio cxl. quæ incipit : *Gravissimum.* III. 220.

De Judais, Saracenis, et eorum Servis.

Tit. VI.

Constitutio xxxviii. quæ incipit : *Immensa.* I. 204.

Constitutio LIII. quæ incipit : *A Dilecto Filio.* I. 333
 Constitutio LIV. quæ incipit : *Literæ.* I. 335.

De Hæreticis.

Tit. VII.

Constitutio LXX. quæ incipit : *Obsurdescit.* II. 29.

De schismaticis, et ordinatis ab eis.

Tit. VIII.

Constitutio CXXIX. quæ incipit : *Eo quamvis, §. 11. Hæc quoad primum.* III. 134.

De Torneamentis.

Tit. XIII.

Constitutio LX. quæ incipit : *Nihil profecto.* I. 423.

De Raptoribus, Incendiariis, et Violatoribus Ecclesiarum.

Tit. XVII.

Constitutio XCIII. quæ incipit : *Ab Augustissimo.* II. 197.

De Usuris.

Tit. XIX.

Constitutio XXXIX. quæ incipit : *Ci è stato.* III. 216.

Constitutio XLIII. quæ incipit : *Vix pervenit.* III. 268.

De Clerico percussore.

Tit. XXV.

Constitutio LXXXVIII. quæ incipit : *Alias, §. 2. Insuper.*
 II. 163.

De Clerico non ordinato ministrante.

Tit. XXVIII.

Constitutio XCII. quæ incipit : *Sacerdos.* II. 255.

De Privilegiis, et excessibus Privilegiorum.

Tit. XXXIII.

Constitutio III. quæ incipit : *Maximo.* I. 15.

- Constitutio xxiv. quæ incipit : *Romanæ Ecclesiæ*. I. 118.
 Constitutio xxxii. quæ incipit : *Militares*. I. 160.
 Constitutio lxxiv. quæ incipit : *Ad supremam*. II. 50.
 Constitutio lxxv. quæ incipit : *Inclytum*. II. 56.
 Constitutio lxxxii. quæ incipit : *Romana Ecclesia*. II. 100.
 Constitutio lxxxiv. quæ incipit : *Præclara debitæ*. II. 117.
 Constitutio lxxxvi. quæ incipit : *Quoniam*. II. 135.
 Constitutio xci. quæ incipit : *Simul ac Nobis*. II. 191.
 Constitutio civ. quæ incipit : *Fructuosa*. II. 319.
 Constitutio cv. quæ incipit : *Paternæ*. II. 329.
 Constitutio cvi. quæ incipit : *Inter conspicuos*. II. 335.
 Constitutio cxv. quæ incipit : *Romanæ*, §. 28. et seq.
Sed quoniam. III. 49.
 Constitutio cxxv. quæ incipit : *Insignem*. III. 112.
 Constitutio cxxxiii. quæ incipit : *Ad Pastoralis*. III. 173.
 Constitutio cxlii. quæ incipit : *Bonarum artium*. III. 253.
 Constitutio cxlv. quæ incipit : *Urbem Romanam*. III. 306.

De Pœnitentiis, et Remissionibus.

Tit. XXXVIII.

- Constitutio i. quæ incipit : *Lætiora*. I. 1.
 Constitutio ix. quæ incipit : *Ad passionis*. I. 53.
 Constitutio xx. quæ incipit : *Sacramentum*. I. 101.
 Constitutio iiii. quæ incipit : *Etsi Pastoralis*, §. 5. *De Sacramentis*. num. 5. *In casu necessitatis* et seq. I. 354.
 Constitutio lxxxix. quæ incipit : *Inter omnigenas*, §. 21. *Invigilant*. II. 181.
 Constitutio xc. quæ incipit : *Pastor bonus*. II. 209.
 Constitutio xcvi. quæ incipit : *In Apostolicæ*. II. 231.
 Constitutio c. quæ incipit : *Apostolica Indulta*. II. 288.
 Constitutio cx. quæ incipit : *In suprema*. II. 458.
 Constitutio cxx. quæ incipit : *Apostolici muneris*. III. 82.
 Constitutio cxi. quæ incipit : *Cum multorum*. III. 108.
 Constitutio cxxiv. quæ incipit : *Nullis verbis*. III. 110.
 Constitutio cxxxiv. quæ incipit : *Suprema omnium*. III. 177.

De sententia Excommunicationis, Suspensionis, et Interdicti.

Tit XXXIX.

- Constitutio xiv. quæ incipit : *Pastoralis*, §. 1. *Excommunicamus* et seq. I. 70.

FINIS.